

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

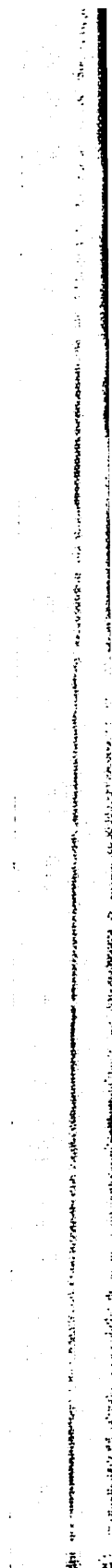
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

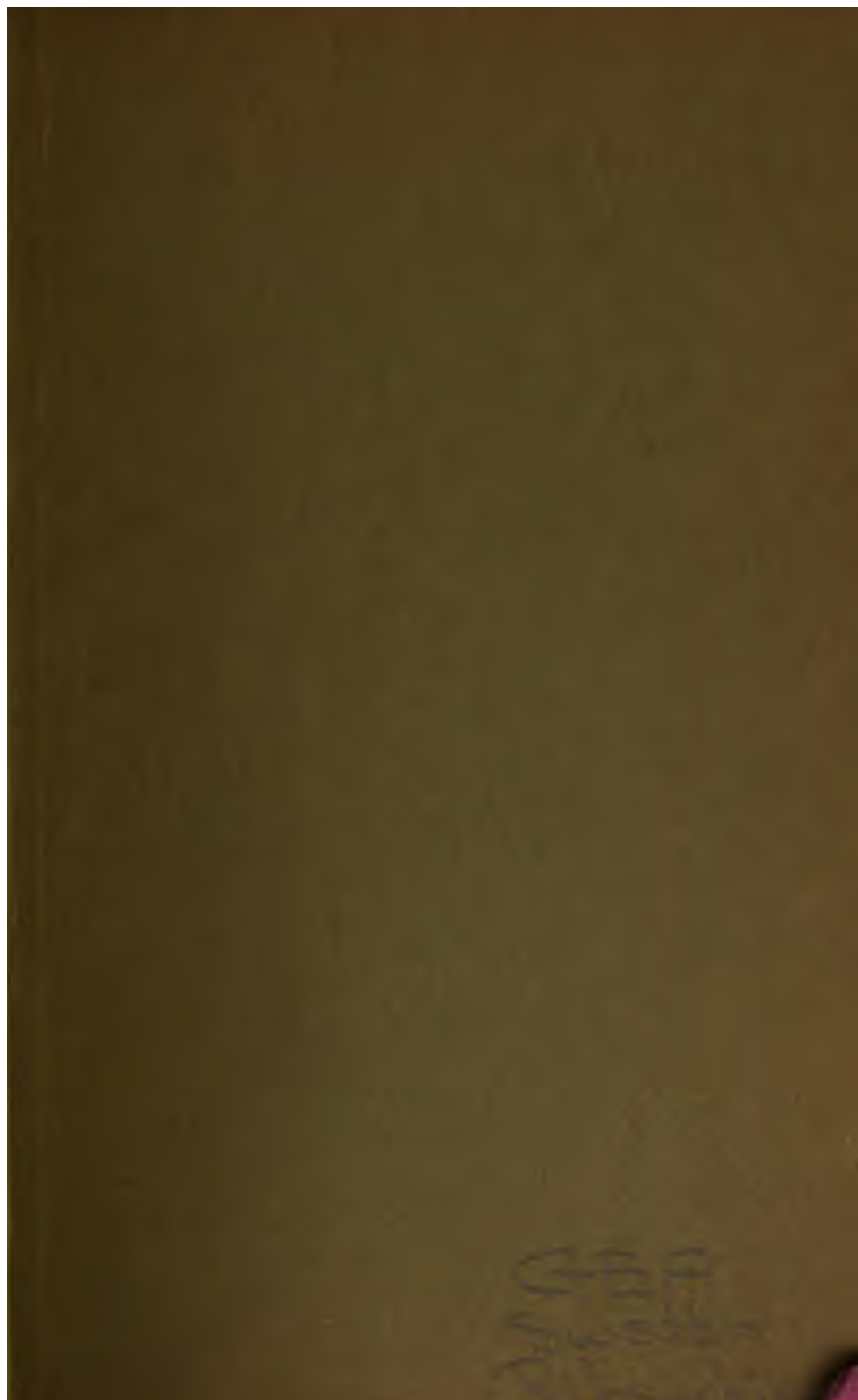
We also ask that you:

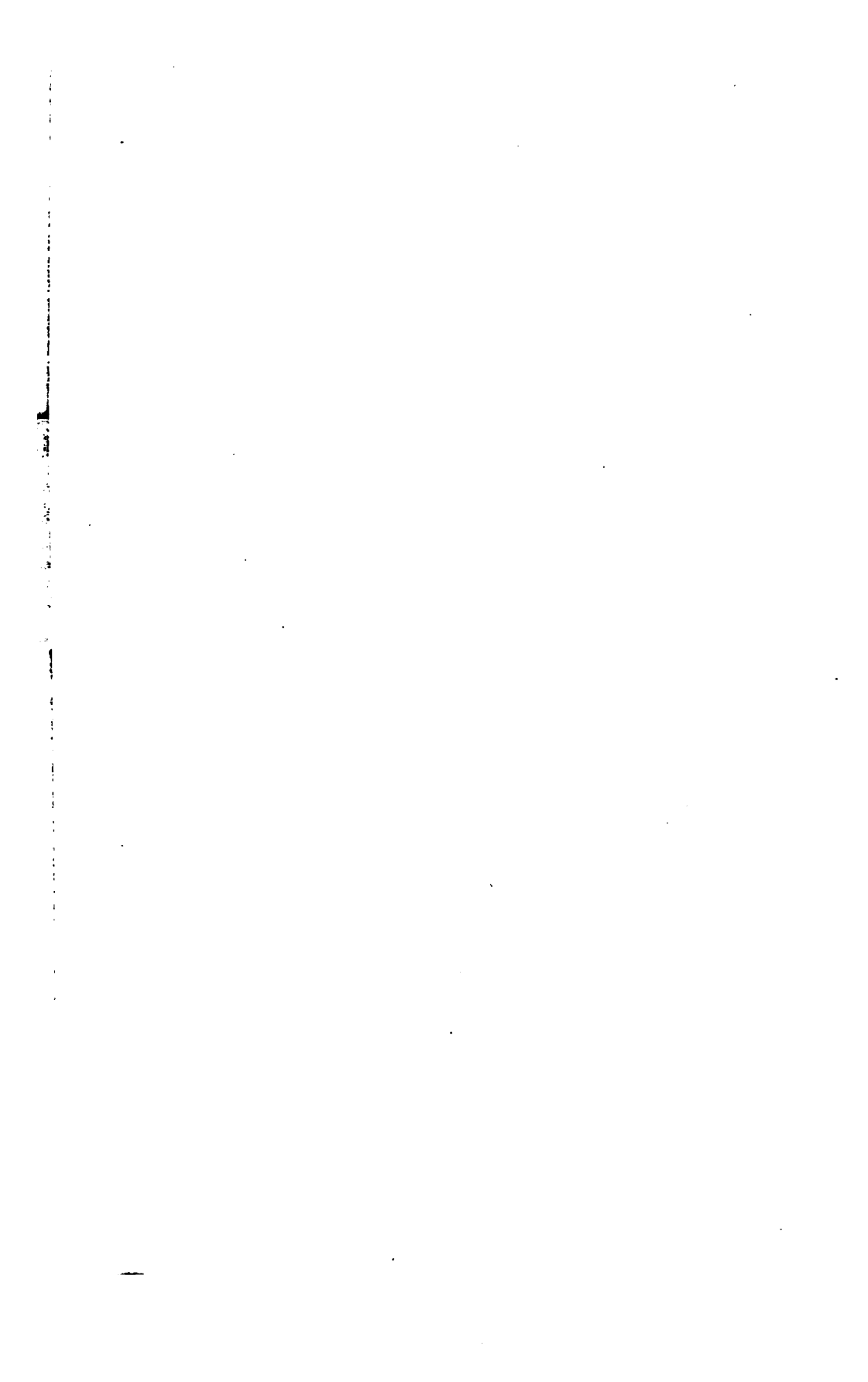
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

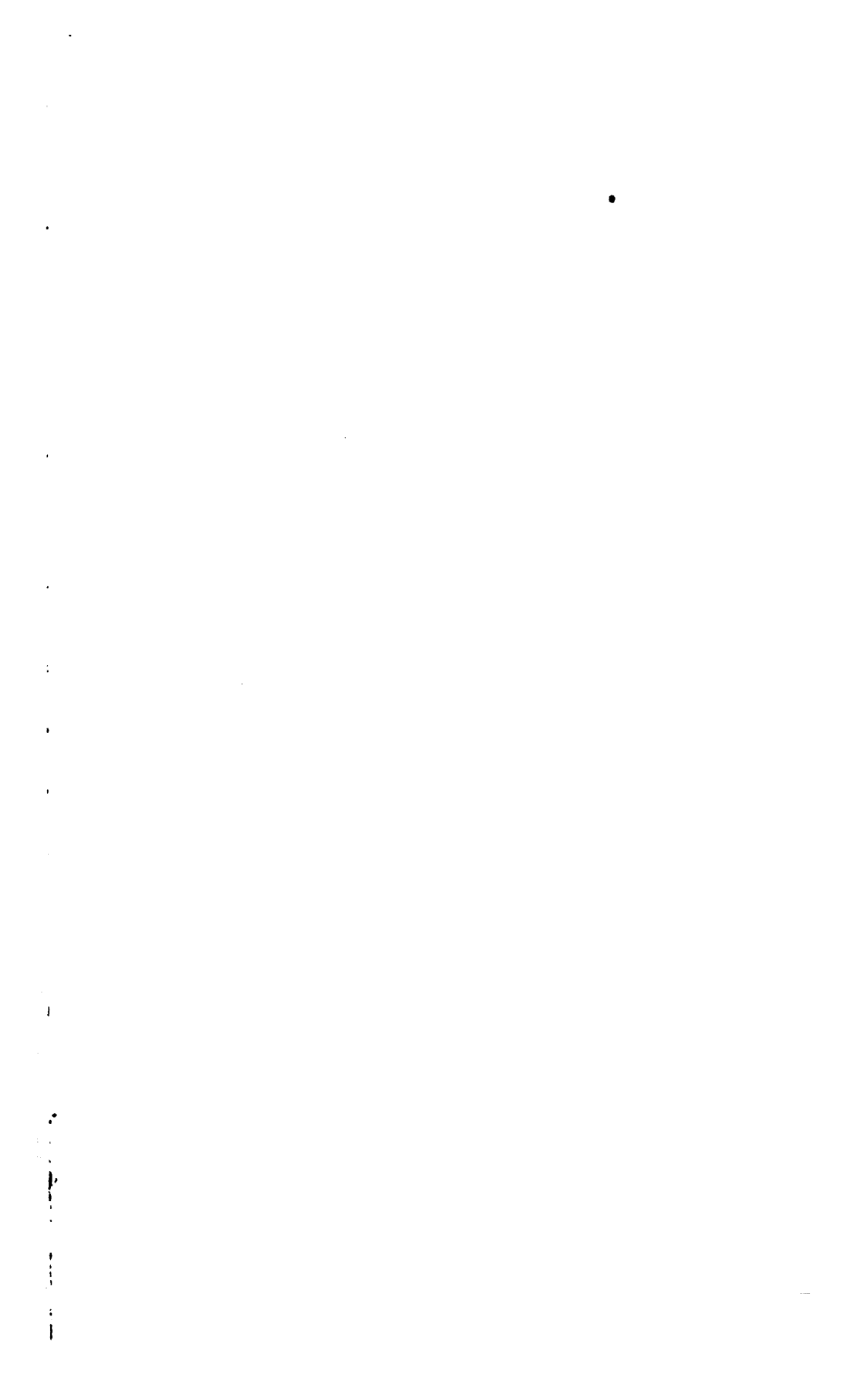
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

MEDDELANDEN

FRÅN

SVENSKA RIKSARKIVET

UTGIFNA AF

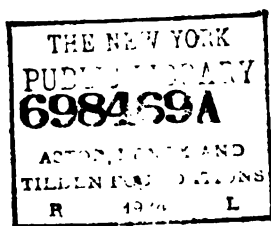
C. T. ODHNER

✓
FJERDE BANDET

1891—1896

STOCKHOLM 1897

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

¹⁶⁻¹⁸⁹¹ Sextonde häftet.

	Sid.
1. Årsberättelse för år 1891	3.
2. Förteckning öfver bref till konung Gustaf II Adolf i Riksarkivet, af Per Sondén	21.

Sjuttonde häftet.

1. Årsberättelse för år 1892	81.
2. Förteckning öfver samlingen af originaltraktater i Riksarkivet, af B. Taube och S. Bergh. I. Danmark, Ryssland och Polen	99.

Adertonde häftet.

1. Årsberättelse för år 1893	157.
2. Förteckning öfver samlingen af originaltraktater i Riksarkivet, af B. Taube och S. Bergh. II. Tyskland	171.

Nittonde häftet.

1. Årsberättelse för år 1894	259.
2. Förteckning öfver samlingen af originaltraktater i Riksarkivet, af B. Taube och S. Bergh. III. Holland, England, Frankrike, Spanien, Portugal, Italien, Turkiet, Marokko och Nordamerikas Förenta stater samt gemensam innehållsförteckning	271.

Tjugonde häftet.

1. Årsberättelse för år 1895	337.
2. Riksarkivariens andra underdåniga yttrande angående arkivväsendets ordnande	351.
3. Förteckning öfver ministeriella handlingar i Riksarkivet. XII. Hollandica, af Th. Westrin	371.

21-1896

Tjuguförsta häftet.

	Sid.
1. Årsberättelse för år 1896	397.
2. Bidrag till Riksarkivets äldre historia, meddelade af B. Taube.	
A. Om öfverflyttningen till Riksarkivet af handlingar från furstendömet arkiv 1620	411.
B. Om Riksarkivets tillstånd efter slottsbranden den 7 Maj 1697	415.
3. Förteckning öfver i Riksarkivet förvarade urkunder rörande Sveriges konungahus, af Th. Westrin	445.

MEDDELANDEN

FRÅN

SVENSKA RIKSARKIVET

UTGIFNA AF

O. T. ODHNER.

XVI. - 1891

STOCKHOLM 1892.

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

MEDDELANDEN

FRÅN

SVENSKA RIKSARKIVET

UTGIFNA AF

O. T. ODHNER.

XVI.

STOCKHOLM 1892

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

Årsberättelse för år 1891.

Till Konungen.

I enlighet med den för Riksarkivet gällande nåd. instruktionen får jag härmed afgifva underd. berättelse om Riksarkivets skick och hvad som under det sist förflutna året 1891 timat i afseende på arkivaliernas tillväxt och deras anlitande samt fortgången af tjenstemännens arbeten.

Såsom jag i min sista underd. årsberättelse omförmält, blef den nya byggnaden redan den 22 December 1890 till Riksarkivet öfverlemnad, men kunde ej genast tagas i besittning, enär en blidare årstid måste för flyttningen inväntas. Under vintern hölls byggnaden i någon mån uppvärmd, på det att murarna måtte fullt uttorkas, innan flyttningen skedde. Hygrometriska undersökningar anställdes i flere af lokalerna, och då dessa lemnade ett gynnsamt resultat, tog flyttningen sin början i slutet af Mars månad. Den åtföljdes af en sorgfällig afdamning och rengöring af samtliga arkivalier och böcker som flyttades, hvilken afdamning skedde dels vid öppna fönster i det rum som utrymdes, dels, för nedersta våningen, på den åt gårdssidan

vettande stora trappan. Flyttningen kunde oafbrutet och oberoende af väderleken fortgå, tack vare den nya lokalens närhet och förbindelse med den gamla på flygelsidan genom nyupptagna dörrar, på andra sidan äfven genom en öfverbyggd passage. Den verkställdes under loppet af en längre tid med en mindre arbetsstyrka, på det att den skulle åstadkomma så litet afbrott som möjligt i arkivets ordinarie verksamhet; också var Riksarkivet blott några få dagar stängdt för forskare. Derigenom vanns äfven den fördel, att vid flyttningen endast några få kända och invanda personer behöfde anlitas.

Sedan flyttningen till det nya huset i hufvudsak afslutats, öppnades de nya expeditions- och arbetslokalerna för allmänheten den 20 Maj. Den 28 i samma månad täcktes Eders Kongl. Maj:t, åtföljd af H. K. H. Kronprinsen, taga den nya byggnaden och dess olika lokaler i betraktande. Riksdagens revisorer besökte och besågo Riksarkivet d. 26 November.

Vid uppgörandet af planen för arkivaliernas fördelning och uppställning i den nya byggnadens olika lokaler iakttogos hufvudsakligen följande grundsatser. Af den nya byggnaden borde till en början endast en del tagas i bruk, nämligen bottenvåningen med sina båda höjdafdelningar, embetsvåningen samt öfre våningens nedre höjdafdelning och delvis äfven den närmast högre, sålunda de delar af byggnaden, som vore beqvämast belägna med afseende på expeditionen och lättast åtkomliga i fall af eldsolycka. Hvad som icke inrymdes i dessa lokaler, skulle stanna qvar dels i gamla huset dels i stora hvalfvet under Kongl. slottets nordvestra flygel, af hvilket hvalf större delen, enligt E. K. M:s nådiga tillstånd får fortfarande af Riksarkivet disponeras. Vid anordningen i de nya lokalerna borde

man först och främst söka följa den regeln, att de till sitt innehåll närmast sammanhörande afdelningar af arkivet äfven vid uppställningen erhöles sin plats i hvarandras närhet, en grundsats som i den gamla lokalen endast ofullkomligt kunnat tillämpas, till stort men för ordningen och öfversigten. Med denna viktiga grundsats borde på bästa sätt sammanjämkas tvänne andra af mera praktisk betydelse, nämligen att Riksarkivets dyrbaraste samlingar borde förvaras i de delar af byggnaden, der de i händelse af eldfara vore lättast åtkomliga och derifrån de skyndsammast kunde undanskaffas, samt att de Riksarkivets afdelningar, som flitigast begagnades af forskarne, erhöles sin plats i de delar af byggnaden, som vore lättast tillgängliga från expeditions- och arbetsrummen, under det att mindre anlitade samlingar kunde inrymmas i byggnadens aflägsnare delar.

Med tillämpande af dessa grundsatser blefvo i bottenvåningen inrymda: rådsprotokoll, riksregistratur och diaries (till största delen), riksdagshandlingar, traktater och ministeriella handlingar, acta historica och enskilda historiska samlingar m. m. I embetsvåningen blefvo uppställda eller i skåp inlagda: större delen af Riksarkivets bibliotek, den äldsta och mest anlitade delen af rådsprotokoll, riksregistratur och diaries, permebrefsamlingen, medeltids-codices, kungliga autografer, riksdagsbeslut och statsrättsliga urkunder. I den öfre våningen åter, hvilken icke i likhet med bottenvåningen är afbruten på midten, utan bildar en sammanhängande följd af lokaler, hafva uppställts de stora serier af handlingar, som kommit och komma från det kungliga kansliet, såsom de särskilda stats-expeditionernas handlingar (med undantag af Justitierrevisions), de centrala embetsverkens och de lokala

myndigheternas skrivelser till Kongl. Maj:t, Kongl. kommissioners handlingar, koncepter till kungliga skrivelser och rådsprotokoll m. m.

Den erfarenhet, som hittills vunnits, har bekräftat ändamålsenligheten af denna uppställning; endast några mindre omflyttningar ha efteråt behöft vidtagas. Äfven i öfrigt har belåtenheten med den nya lokalen varit allmän både bland tjänstemän och forskare. Arkivlokalerna äro rymliga, ljusa och äfven vintertiden nog varma att kunna besökas utan öfverkläder; hyllorna äro genom magasinssystemets tillämpande låga och lätt tillgängliga. Arbetsrummen äro ljusa, sommartiden svala och luftiga, vintertiden tillräckligt varma. Värmeledningen har hittills arbetat på ett i allmänhet tillfredsställande sätt. Endast fönstrens anordning, särskildt i den öfre våningen, har befunnits mindre tillfredsställande, i det att deras rengöring är förenad med betydliga svårigheter och kostnader. Äfven för öfrigt kommer underhållskostnaden för den nya byggnaden att ställa sig temligen dyr, särskildt hvad uppvärmningen beträffar.

Den nya riksarkivbyggnaden har blifvit till sitt utseende, byggnadssätt, inrättning och anordning närmare beskrifven i en af undertecknad författad och i häftet XV af »Meddelanden från Svenska Riksarkivet» tryckt uppsats, hvilken jag ber att få i underdånighet bilägga. I denna uppsats redogöres äfven för den nya inredningsmateriel, som genom Kongl. Öfverintendents-embetets försorg anskaffats för det anslag af 8,000 kr., hvilket riksdagen 1890 på Eders Kongl. Maj:ts framställning beviljade för sagda ändamål. Af den öfriga materielen har största delen förut begagnats i det gamla arkivhuset och i restaurerad skick öfverflyttats till det nya.

Efter inflyttningen i det nya huset vidtog den andra afdelningen af flyttningsarbetet, i det att först Riksarkivets gamla hus ställdes i ordning genom rengöring af lokalerna och diverse omflyttningar af hvad som der kommer att qvarstanna och derpå dit öfverflyttades en del af hvad som hittills förvarats i det stora hvalfvet under K. slottet. Den gamla arkivbyggnaden förvarar f. n. en stor del af Riksarkivets judiciella handlingar, nemligen Justitierevisionens handlingar för de sista 50 åren, häradsrätternas domböcker och rättshandlingar äldre än 1736 samt flere specialdomstolars handlingar. Der förvaras äfven ett större förråd af författningssamlingen och en mindre del af Riksarkivets boksamling samt dess publikationer. Den nedersta våningen af huset står tills vidare tom.

Sedan Riksarkivets lokaler å Riddarholmen blifvit iordningställda, återstod ännu en flyttning. Riksarkivet hade nemligen, då den nya byggnaden skulle uppföras och en del af dess gamla lokaler måste rifvas, på grund af Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 6 Nov. 1885 fått taga i besittning några rum i huset n:o 32 vid Östermalmsgatan och der inrymt största delen af det förråd af årstrycket och författningssamlingen, som Riksarkivet har att förvara och utdela, äfvensom en del arkivalier af mindre värde. Dessa trycksaker och arkivalier blefvo under loppet af Augusti månad flyttade från nämnda lokal till slottshvalfvet, till en mindre del äfven till Riksarkivets gamla hus.

I dessa omfattande flyttningar, hvilka voro fullt afslutade i början af September, hafva samtliga de ordinarie och några af de e. o. tjenstemännen, äfvensom af vaktbetjente en af de ordinarie vaktmästarna samt eldaren, med berömvärdt nit och utan ersättning deltagit. För öfrigt hafva vid flyttningen användts

personer, som fått betalning för hvarje arbetstimme. Hela kostnaden för flyttning och rengöring uppgick till en summa af 1,275 kr., hvilken kostnad har bestridts af de till Riksarkivets förfogande ställda expensmedel. Dessutom har Eders Kongl. Maj:t på min underdåniga framställning i nåder anvisat en summa af 350 kronor att användas till gratifikationer åt dem af de e. o. tjenstemännen och vaktbetjente, hvilka mest deltagit i flyttningsarbetet.

Af de båda byggnader, öfver hvilka Riksarkivet numera förfogar, har den nya under året icke undergått annan förändring, än den som blifvit en följd af några mindre efterarbeten, hvilka befunnits nödiga. Den gamla byggnaden åter har delvis blifvit reparerad, i det att den gamla inkörsporten åt Birger Jarls torg restaurerats, den nordvestra gafveln och nedre delen af hufvudfasaden åt torget rappats samt på nämnda gafvel två nya fönster blifvit upptagna. Men då byggnaden ur eldsäkerhetens synpunkt lider af vissa bristfälligheter, såsom delvis osäkra kakelugnsrör, en allt för hög takresning, som uppfyller vinden med en massa trävirke, samt saknaden af jernluckor för fönstren i öfre våningarna, så ansåg sig undertecknad böra hos Eders Kongl. Maj:t anmäla detta förhållande samt hemställde genom underdånig skrifvelse den 3 November, att åtgärder måtte vidtagas till afhjelpande af ofvan nämnda brister och Kongl. Öfverintendentsembetet få i uppdrag att utarbete de härför nödiga kostnadsförslag.

Arkivaliernas tillväxt har under året 1891 varit rätt betydlig. Den ordinarie tillökningen genom leveranser från Eders Kongl. Maj:ts kansli (bil. A) har utgjort 415 volymer, af hvilka 27 aflemnats från Justitiedepartementet, 134 från Justitierevisionen, 138 från Civildepartementet, 49 från Finansdepartementet och 67

från Ecklesiastikdepartementet, hvarjemte Justitiedepartementet aflemnat 14 st. originalförordningar. Den extra ordinarie tillökningen (bil. B) har utgjort 20 vol., 15 fasciklar och 31 lösa handlingar. Dessutom har Stockholms stads konsistorium såsom deposition till Riksarkivet öfverlemnat sina protokoll och handlingar för tiden 1595—1799, äfvensom fältkonsistoriets handlingar 1702—1814, alltsammans utgörande 331 volymer. En annan ännu större öfverlåtelse af handlingar till Riksarkivet är af Eders Kongl. Maj:t fastställd, i det att Eders Kongl. Maj:t, på underdånig framställning af K. Svea Hofrätt och sedan undertecknads yttrande härom blifvit infordradt, funnit godt genom nådigt bref den 27 sistlidne November förordna, att från Hofrätten till Riksarkivet skola för införlifvande med Riksarkivets samlingar öfverflyttas Hofrättens protokoll för tiden till och med 1735, Hofrättens domar och utslag för samma tid, de s. k. libri causarum eller akter äldre än år 1736 samt de hos Hofrätten förvarade samlingar af handlingar angående mordet på konung Gustaf III, Armfeltska högmålsprocessen, Fersenska mordet, högmåls-saken angående prosten Joh. Widén och undersökningshandlingarna rörande orsakerna till kronprinsen Carl Augusts död. Dessa handlingar komma att med det första till Riksarkivet öfverflyttas.

Den utgallring af äldre justitierevisionshandlingar, som till följd af nåd. bref den 5 Juni 1885 tog sin början i Maj 1888, har under året utan afbrott fortgått på samma sätt och efter samma grunder som förut. Den af chefen för Justitiedepartementet utsedde rättskunnige granskaren, f. d. akad.-sekreteraren J. K. Kreüger, har enligt till mig afgifven rapport under året genomgått alla justitierevisionshandlingar för åren 1750—1761, tillsammans 343 volymer, och upprättat specifika

förteckningar öfver alla handlingar, som han ansett böra utgallras. Hvad Kreüger förut hunnit granska och förteckna intill slutet af Maj månad 1890, har, sedan det vederbörligen granskats af en Riksarkivets tjänsteman samt undertecknad, blifvit i underd. anmältdt hos Eders Kongl. Maj:t, och nådigt tillstånd har gifvits till utgallrande häraf, genom nåd. brefvet den 10 Maj 1889 för tiden 1780—1787, och genom nåd. brefvet den 23 Januari 1891 för tiden 1766—1779. Hvad som sålunda blifvit af Eders Kongl. Maj:t till utgallring bestämdt, har jämlikt nåd. brefvet den 5 Juni 1885 först blifvit erbjudet åt andra statens samlingar, och hafva i följd häraf åtskilliga handlingar öfverlemnats åt Kongl. Biblioteket, Krigsarkivet samt Nationalmusei konstafdelning. Ett och annat har ock lemnats åt enskilda samlare såsom utbyte. Hvad som återstår, kommer att försäljas till pappersbruk, så snart ett större förråd deraf hunnit samlas. Dock komma alla handlingar rörande Finland att tills vidare bevaras under afvaktan på ett emellan Riksarkivet och Finska Statsarkivet ifrågasatt byte.

Med stöd af det tillstånd, som Eders Kongl. Maj:ts nåd. bref den 13 April 1883 meddelar, har Riksarkivet till Kongl. Biblioteket, förutom nyss nämnda utgallrade justitierevisionshandlingar, öfverlemnats en samling kartor, teckningar, trycksaker och handskrifter, hvilka ansetts passa bättre för K. Biblioteket än för Riksarkivet. I denna samling märkas: två äldre sällsynta kartor öfver Sibirien, några äldre krönikor och annalistiska anteckningar, till stor del tryckta, ett större astrologiskt arbete öfver drottning Christinas och konung Carl X Gustafs nativitet, diverse svenska och latinska dikter m. m.

Riksarkivets boksamling har såsom vanligt ökats genom inköp och gåfvor eller byte. Följande utländska institutioner hafva med Riksarkivet utbytt publikationer: I *Belgien* Kgl. Belgiska Riksarkivet; i *Danmark* Rigsarkivet; i *Finland* Arkeologiska kommissionen, Finska Historiska samfundet, Helsingfors universitet; i *Norge* Kirke- og Undervisningsministeriet; i *Ryssland* Gesellschaft für Geschichte und Alterthumskunde der Ostseeprovinzen Russlands (Riga); i *Tyskland* Kön. Staatsarchiv (Stettin), Kön. Geh. Staatsarchiv (Berlin), Histor. Gesellschaft des Künstlervereins (Bremen), Verein für Meklenburgische Geschichte und Alterthumskunde (Schwerin). Enskilde gifvare äro: d:r F. Arnheim (Berlin), d:r G. Berg, bokförläggaren Beijer & C:o, f. d. statsarkivarien K. A. Bomansson (Helsingfors), docenten C. v. Bonsdorff (Helsingfors), bibliotekarien A. L. Bygdén, hofintendenten A. Börtzell, arkivarien G. Desjardins (Paris), lektor E. Hildebrand, statsarkivarien G. Irmer (Hannover), d:r K. Jakubov (Ryssland), legationssekreteraren R. Kleen, professor K. G. Leinberg (Jyväskylä), riksarkivarien Odhner, d:r E. Schebek (Österrike), professor G. Schybergsson (Helsingfors), hrr E. och A. Seraphim (Livland), e. o. amanuensen K. Setterwall, kammarherren C. Silfverstolpe, rektor Th. Säve, arkivarien frih. B. Taube, docenten V. Vassenius (Helsingfors), bibliotekarien H. Wieselgren och juris kand. K. Willgren (Helsingfors).

Riksarkivet har i stadgad ordning hållits öppet alla helgfria dagar, med undantag deraf att det i anledning af flyttningen var för forskare stängdt några få dagar i veckan före Pingst. Summan af alla under året antecknade besök uppgår till 4,902. De som besökt arkivet för att begagna dess samlingar hafva utgjort ett antal af 361, af hvilka 21 varit utlänningar. Bland

dessa kunna 40 svenskar och 12 utländingar räknas såsom forskare i egentlig mening. Af de utländske besökande voro 2 från Danmark, 16 från Finland, 2 från Ryssland, 1 från Tyskland och 1 från Österrike. Bland dem må nämnas: professor E. Holm från Danmark, statsarkivarien Hausen, rektor Lagus, professor Leinberg, aktuarien Ruuth, lektorerna Melander och Yrjö-Koskinen, docenterna v. Bonsdorff och Grotenfelt, kandidaterna Crohns och Lindholm från Finland samt professor Wittich från Tyskland.

Riksarkivet har för sin egen eller forskares räkning erhållit arkivalier till låns från andra offentliga eller enskilda samlingar, såsom akad. biblioteket i Upsala, rådhusarkivet i Uddevalla samt Braheska arkivet å Skokloster. Å sin sida har Riksarkivet med Eders Kongl. Maj:ts nåd. tillstånd utlånat arkivalier till Lunds akademiska bibliotek, Norska och Danska riksarkiven samt Flamländska akademien i Gent. Afskrifter och upplysningar ur sina samlingar har Riksarkivet nu såsom vanligt lemnat till betydligt antal både åt in- och utländske.

Inom Riksarkivets tjenstemannapersonal har under år 1891 ingen förändring inträffat. Förutom de ordinarie tjenstemännen hafva såsom extra ordinarie amanuenser tjenstgjort: protokollssekreteraren L. M. V. Örnberg, kammarjunkaren C. H. Tersmeden, lektorn d:r E. Hildebrand, kongl. sekr. E. Wallmark, kammarherren J. B. T. Beskow, d:r S. Bergh, d:r P. H. S. Sondén, d:r G. Berg, grefve A. Lewenhaupt, d:r K. H. Karlsson och kand. A. Hammarskjöld. Af dessa hafva Örnberg, Hildebrand och Bergh uppburit bestämda årsarfvoden mot bestämd daglig tjenstgöringsskyldighet, de öfriga tillfälliga arfvoden.

De ordinarie tjenstemännen hafva under året begagnat den rätt till semester, som dem enligt den

nådiga instruktionen tillkommer; hvarjemte undertecknad varit under en vecka och arkivarien frih. Taube under en vecka för enskilda angelägenheter samt amanuensen d:r Westrin under en månad för sjukdom tjänstledige. Under de ledigheter som uppstått har riksarkivarieembetet förestått af arkivarien Granlund tre veckor och af arkivarien frih. Taube en månad, arkivarietjänst förrättats af kammarherre Silfverstolpe två och tre fjerdedels månader, af amanuensen Lundgren en och tre fjerdedels, af amanuensen d:r Westrin en, af lektor Hildebrand tre fjerdedels och af d:r S. Bergh en fjerdedels månad, samt amanuensstjänst af kammarjunkaren Tersmeden tre fjerdedels månad, af E. Wallmark två och en half, af d:r S. Bergh tre och tre fjerdedels månader, af d:r Sondén en, af d:r G. Berg en och en half och af kand. Hammarskjöld en och en fjerdedels månad.

Det tillkommer mig äfven att redogöra för fortgången af tjänstemännens arbeten. På den *administrativa* afdelningen har Riksarkivets granskning af de äldre justitierevisionshandlingar, som af den rättskunnige granskaren föreslagits till utgallring, fortgått och tagit en tjänstemans tid till stor del i anspråk. Öfver 300 volymer äro på detta sätt genomgångna samt dithörande handlingar granskade och, så vidt de komma att fortfarande bevaras, fördelade och inordnade på en mängd olika samlingar. Vissa af dessa samlingar hafva på detta sätt vuxit ansenligt till omfånget, isynnerhet den topografiska, hvars accessioner blifvit ordnade efter län och härad, den biografiska, kulturhistoriska, samt kollegiers, konsistoriers m. fl. myndigheters skrivelser. Vidare hafva på denna afdelning en mängd från departementens expeditioner inkomna handlingar blifvit genomgångna och granskade samt hvad som felats

blifvit antecknad. Hvad som återstod af »Enskildas ansökningar» äfvensom Generalauditörsemetets äldre handlingar hafva blifvit genomgångna och inordnade på andra serier, isynnerhet Biographica. Diariisamlingen har blifvit efter flyttningen reviderad och ny förteckning deröfver upprättad. En samling af protokollsutdrag och remisser vexlade emellan regeringsexpeditionerna har ordnats. De militära handlingarna rörande armén äro i det närmaste slutordnade; de som röra flottan hafva börjat ordnas.

Inom de båda *historiska* sektionerna torde följande arbeten böra särskildt nämnas. Pergamentsbrefsamlingen har inflyttats i de nya skåpen och en del deraf inlagts i kuvert. Förteckningen öfver otryckta pergamentsbref har blifvit fortsatt för åren 1431—1445 och 1491—1493. Derjemte har den å Upsala bibliotek förvarade samling af pergamentsbref blifvit för Riksarkivets räkning förtecknad. Den kungliga autografsamlingen har blifvit reviderad, betydligt tillökad från andra samlingar och prydligt inlagd. Riksarkivets samling af originaltraktater har efter deras inflyttning i de nya skåpen börjat undergå en fullständig revision i sammanhang med deras inläggande i kartonger. Inom den diplomatiska brevexlingen har afdelningen »Hollandica» börjat genomgå och nyordnas. De äldre riksdagsbesluten äfvensom en stor del af de statsrättsliga urkunderna hafva blifvit inlagda i kartonger och flyttade till de nya skåpen. De äldre riksdagsacta äro genomgångna och delvis inbundna, utskottshandlingarna från Frihetstiden äro omordnade efter riksdagar och ny förteckning öfver dem upprättad. De på olika håll spridda brefven till konung Gustaf II Adolf hafva blifvit samlade till ett helt och ordnade såsom en afdelning af »Acta historica». Den hittills oordnade delen af Drottning

Christinas lifgedingshandlingar har ordnats. Den till Riksarkivet öfverlemnade samlingen af G. A. Reuterholms papper har blifvit slutordnad och register öfver hans brefväxling upprättadt. Koncepten till Justitierevisionens och Rådets protokoll hafva blifvit från slottshvalfvet hitförda, genomgångna och ordnade. Såväl denna samling som en stor mängd volymer på skilda afdelningar af arkivet hafva efter inflyttningen i det nya huset blifvit försedda med nya konvolut. En afskrift af förteckningen öfver den Gustavianska samlingen å Upsala bibliotek är fullbordad.

Den Riksarkivet på grund af dess instruktion åliggande skyldigheten att i tryck utgifva handlingar som äro af vigt för fäderneslandets historia har under året blifvit på följande sätt fullgjord. Af *Konung Gustaf I:s registratur*, utgifvet genom V. Granlund, har trettonde delen (åren 1540—1541) utkommit, och den fjortonde delen är till större delen färdigtryckt. Af *Svenska riksrådets protokoll* utgifna genom S. Bergh har sjettedelens senare afdelning, åtföljd af register öfver hela delen, nu utkommit. Urkundverket *Svenska riksdagsakter jämte andra handlingar som höra till statsförfattningens historia under tidehvarfvet 1521—1718*, utgifna genom E. Hildebrand, har blifvit fortsatt genom utgifvandet af andra delens andra häfte, omfattande tiden 1568—1571; dermed följer en afbildning i ljustryck af det äldsta i Riksarkivet bevarade riksdagsbeslut (af 1569). Den oafbrutna fortsättningen af detta verk har betryggats genom det fortsatta anslag af 1,500 kr. som riksdagen på Eders Kongl. Maj:ts nådiga framställning beviljat äfven för år 1892.

Slutligen har äfven utkommit femtonde häftet af *Meddelanden från Svenska Riksarkivet*, till hvars utgifvande Eders Kongl. Maj:t i nåder beviljat särskildt anslag.

Riksarkivets räkenskaper hafva liksom förut varit förda af arkivarien Bergman. Biblioteket har fortfarande vårdats af amanuensen Westrin, hvilken äfven fört protokollet vid sammanträdena mellan riksarkivarien och arkivarierna.

Stockholm den 25 Januari 1892.

Underdånigst
C. T. ODHNER.

Bil. A.

Specifikation på den *ordinarie* tillökningen år 1891 i Riksarkivets samlingar genom leveranser från Kongl. Maj:ts Kansli:

Från Kongl. Justitiedepartementet:

Registratur för år 1853.....	1 vol.
D:o » » 1867.....	1 »
D:o » » 1890.....	1 »
Afgjorda handlingar för år 1879.....	12 »
D:o d:o » » 1880.....	12 »

jemte 14 stycken originalförordningar.

Från Kongl. Justitierevisionen:

Concepter till Kongl. Maj:ts domar och utslag för	
år 1854.....	6 »
D:o d:o för år 1855.....	6 »
Högsta domstolens protokoll för år 1871	8 »
D:o d:o » » 1872.....	8 »
Handlingar i revisionsmål för år 1888	39 »
D:o i besvärs- och ansökningsmål för samma år	67 »

Från Kongl. Civildepartementet:

Statsrådsprotokoll för år 1860.....	4 »
D:o » » 1861.....	4 »
D:o » » 1862.....	4 »
D:o » » 1863.....	4 »
Afgjorda handlingar för år 1883 (tillägg).....	1 »
D:o d:o » » 1884.....	31 »
D:o d:o » » 1885.....	29 »
D:o d:o » » 1886.....	31 »
D:o d:o » » 1887.....	30 »

Arkiv. meddel.

Från Kongl. Finansdepartementet:

Afgjorda handlingar för år 1877	18 vol.
D:o d:o » » 1878	15 »
D:o d:o » » 1879	16 »

Från Kongl. Ecklesiastikdepartementet:

Afgjorda handlingar för år 1886	67 »
<hr/>	
	Summa 415 vol.

jemte 14 stycken originalförordningar.

Bil. B.

Specifikation på den *extraordinarie* tillökningen år 1891 i Riksarkivets samlingar, dels genom leveranser från offentliga verk och myndigheter utom Kongl. Kansliet, dels genom gåfvor, byten eller köp:

Från offentliga verk och myndigheter:

Från Kongl. Statistiska Centralbyrån:

Landshöfding Koskulls promemoria angående jerngrufvorna i Lappmarken 1817 ..... 4 ark.

Från Riksgäldskontoret:

Riksdagsbesluten 1888 och 1889 ..... 2 vol.

Från Domhafvanden i S. Wadsbo härad:

Binnebergs tingslags dombok för år 1730 m. m.... 1 fasc.

Från Domhafvanden i Elfdals härad:

Dombok för år 1735. Koncept..... 1 fasc.

Från Stockholms Stads Konsistorium:

Handlingar rörande Skolväsendet i Stockholm 1709, 1735—1825.

Handlingar från Uppfostringskomitén 1814.

Samtliga Konsistoriernas underd. skrivelser angående pensionsanstalt för Ecklesiastikstatens enkor och barn 1854 m. fl. ecklesiastika handlingar, tillsammans ..... 8 vol.

Från Tullkomitén åren 1888—1890:

Komiténs protokoll och handlingar ..... 11 fasc.

Från *Bevillningskomitén* år 1890:

Komiténs protokoll och handlingar ..... 1 fasc.

Från enskilda personer:

Af *Grefve Wilh. Liljencrantz*:

Riksrådet Grefve Johan Liljencrantz' anteckningar
i finansväsendet under resor ..... 2 vol.

Af *Löjtnanten Bo Oxehufvud*:

En samling diverse handlingar, de flesta afskrifter 8 vol.

Af *Revisorn A. Kinberg*:

2:ne bref, innehållande biografiska notiser.

Af *Öfversten Frih. R. M. Klinckowström* såsom byte
(enligt Kongl. brefvet den 5 Juni 1885):

26 särskilda originalskrifvelser, de flesta från 1500-
och början af 1600-talen, samt 2 kopior.

Af *Bokhandlaren Curlberg* genom köp:

100 särskilda originalhandlingar, de flesta från Konung
Carl XII:s tid ..... 1 fasc.

Summa 20 vol.

jemte 15 fasciklar och 31 lösa handlingar.

Förteckning

öfver

bref till konung Gustaf II Adolf i riksarkivet.

Upprättad

af

PER SONDÉN.

Anm. Hufvudkällor till konung Gustaf II Adolfs historia äro naturligen brefven *från* och *till* konungen. De *från* konungen utgånga brefven, för så vidt dessa äro i riksarkivet bevarade, finnas, såsom bekant, hufvudsakligen samlade i vårt riksregistratur. Till gagn för forskningen har det ansetts lämpligt att här meddela äfven en förteckning öfver de i riksarkivet befintliga brefven *till* K. Maj:t för Gustaf II Adolfs tid.

Hufvudmassan af dessa bref hafva funnits och befinna sig fortfarande i den samling i riksarkivet, som bär namn af »Acta historica». Vid dessa hafva i förteckningen icke namnet på samlingen upptagits. Men dessutom befinna sig en hel del bref spridda på andra skilda samlingar, hvilka samlingars namn härnedan i förteckningen angifvas med kursiverad stil. Endast de privata ansökningar och suppliker, som finnas i riksarkivets stora biografiska samling, och en och annan sådan, förekommande här och där på andra ställen såsom t. ex. bland »Städers acta» o. s. v., äro här *icke* upptagna.

Skrifvelser, som flera personer gemensamt till konungen insändt, ligga (såvida de icke äro skrifvelser från diplomatiska kommissioner, hvilka förts till Afd. II) vid dens bref, som *främst* undertecknat skrifvelsen.

En asterisk framför namnet betecknar, att bref från samma person eller myndighet finnes äfven till rikskansleren Axel Oxenstierna (Oxenstiernska samlingen) i riksarkivet.

I.

Furstars, ämbetsmäns och enskilda personers skrivelser.

Adam, Salomon, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1632: Magdeburg. (1 st.)

Aderkas, Jörgen, ryttmästare i svensk tjänst.

Dat. 1623: Riga; 1626: Rewal; 1627: Hapsal; 1629: Hapsal, Rewal. (5 st.)

*Adler von Adlerstein, Johan Philips, tysk adelsman i grefven af Löwensteins tjänst.

Dat. 1632: Erfurt im Löwensteinischen Quartier. (1 st.)

Ahnen, L. von, pommersk adelsman.

Dat. 1630: Alt-Stettin. (1 st.)

Ahnen, Martin von, ryttmästare i svensk tjänst.

Dat. 1626: Stolp, Rostock. (2 st.)

*Anders Eriksson [Hästehufvud], 1615 ståth. på Ivanogrod, 1621 ståth. i Mitau, 1622 generalståth. öfver Narva m. fl. områden, 1626 guvernör öfver Braunsberg m. fl. områden i Preussen, 1628 guvernör öfver Riga stad o. län.

Dat. 1615, 1616, 1617: Ivanogrod; 1621: Mitau; 1622: Mitau, Narwa; 1626: Braunsberg, Wormdit; 1627: Braunsberg; 1628: Marienburg, Riga; 1629, 1630, 1631: Riga. (58 st.)

Tillsammans med *Zakarias Pauli*. Dat. 1626: Braunsberg. (1 st.). Se vidare *Skytte*, Johan.

*Anders Haraldsson [adl. Appelbom], klädesskrifvare, sedan krigskommissarie.

Dat. 1626: Lübeck; 1627: Lübeck; 1629: Rewal; 1630: Rewal. (7 st.). Se vidare under *Rosen*, Bogislaus och under *Scheiding*, Philip.

*Anders Joensson, ståthållare på Koporie slott.

Dat. 1616: Coporie; 1617: Coporie. (6 st.). Se äfven under *Knut Classon*.

Anders Nilsson, kamrerare; om kammarärender.

Dat. 1612: Nyslott. (1 st.)

*Anders Svensson [adl. Ödel], svensk agent i Danmark 1621—1626, svensk agent i Hamburg 1626—1630.

I saml. »*Danica*». Dat. 1621: Helsingör; 1622: Helsingör, Köpenhamn; 1623: Helsingör; 1624: Helsingör, Falkenberg, Köpenhamn; 1625: Köpenhamn, Helsingör; 1626: Helsingör, Köpenhamn. (135 st.). — I saml. »*Germanica*» *Afd. D. II*. Dat. 1626: Hamburg, Lübeck; 1627: Hamburg; 1628: Hamburg; 1629: Hamburg och 1630 (t. o. m. juli): Lübeck, Hamburg. (3 volymer). — Kopior af tre bref, som dock alla finnas i original, finnas äfven på »*Germanica*» *Afd. D. V*. Handl. rör Sveriges förbindelser med Lübeck.

Andersson, se Bror A., Erik A., Jesper A., Per A.

Anen, se Ahnen.

*Anhalt, Christian, furste af.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621, sidd. 107 och 311. Dat. *Lindenick*. Stockholm. (2 st.)

***Anstruther**, Robert, engelskt sändebud.

I saml. *Anglica*. Dat. 1614: London. — I »*Registratur 1611—1617*» för inkomna skrivelser fol. 18. Dat. 1614: London.

Antoni, Peter, bergsman.

I *Ozenst. saml.* Handl. rör. bergverk. Odat. (1 st.).

***Appelbom**, se Anders Haraldsson.

***Arendess**, Gregorius, Vogt zu Oldendorf i ärkeb:s af Bremen tjänst.

Dat. 1630: Hamburg.

***Arenfeldt**, Axel, danskt sändebud.

I saml. *Danica*. Afd. III. Dat. 1624: Stockholm.

***Arnimb**, Hans Georg, sedan 1623 öfverste i svensk tjänst, sedermera i kejserlig och slutligen generallöjtnant i sachsisk tjänst.

Dat. 1623: Boitzenburg, Berumb in Ostfriesland; 1624: Rostock, Boitzenburg; 1625: Lübeck; 1631: Berlin. (8 st.)

Arvidus Benedicti. Om postmästaren i Hamburg och med underrättelser.

Dat. 1623: Hamburg.

***Assarsson**, se Christoffer A., Nils A.

***Baden**, Georg Friedrich, markgrefve af.

I »*Registratur aller Schreiben etc. 1621*», sidd. 23 och 25. Dat. Carlsburg.

Bagghufvud, se Nils Hansson.

***Baner**, Axel, ståthållare öfver Westerås slott o. län; hofstallmästare.

Dat. 1631: Stockholm. (1 st.)

***Baner**, Carl, 1625 sändebud till Frankrike, 1626 guvernör i Marienburg, 1627 sändebud till Danmark m. fl., 1630 legat i Pommern.

Dat. 1626: Marienburg; 1630: Stettin; 1631: Stettin. (57 st.) — I saml. »*Gallica*» Afd. 1. Odat. relation om beskickningen till Frankrike. (1 st.)

***Baner**, Johan, öfverste, 1625 kommandant i Danziger-Haupt, sedan 1630 »general öfver hela infanteriet».

Dat. 1625: Dalen, Riga; 1626: Riga, Danziger-Haupt; 1629: Montau-spitz; 1630: Lägrät för Wolgast, Peenemünde, Ribnitz, Stralsund, Güstebiese; 1631: Treptow, Lezen (P), Demin, Osten, Friedland, Schwedt, Briesen, Frankfurt a. d. Oder, Drossen, Spandan; 1632: Salbke, Goslar, Rossing bei Kahlenberg, Alefeld, München, Augsburg, Donauwörth, Roth. (58 st.) Se vidare *Tott*, Åke.

***Baner**, Per, krigskommissarie, 1622 guvernör på Rewal och öfver Estland, 1627 sändebud till Tyskland, sedan vice chef för kansliet i rikskanslerens frånvaro.

Dat. 1621: Pernau, Rewal; 1623: Rewal; 1624: Rewal; 1625: Rewal; 1626: Rewal; 1628: Stockholm; 1629: Stockholm; 1630: Westerås, Stockholm, Upsala; 1631: Stockholm, Dalahamn; 1632: Stockholm. (35 st.) — I saml. »*Germanica*» A. III. Sv. sändebuds bref från Nord-Tyskland. Dat. 1627: Lübeck, Calmar. (13 st.)

Tillsammans med *Johan Sparre*. Dat. 1628: Stockholm. (4 st.)

Tillsammans med *Bernhard von Scharenberg* och *Måns Mårtensson Palm*. Dat. 1621: Rewal. (1 st.)

Se under *Gabriel Bengtsson Ozenstierna*.

***Baner**, Svante, ståthållare i Augdow, sedan 1619 hofmarskalk, 1626 guvernör i Riga.

Dat. 1615: Augdow; 1625: Dalen, Dorpat, Narwa; 1626: Riga; 1627: Riga; 1628: Riga. (33 st.)

Tillsammans med *Måns Mårtensson (Palm)*. Dat. 1627 o. 1628: Riga. (7 st.)
Se under *Jakob de la Gardie*, under *Gabriel Gustafsson Özenstierna* och under *F. B. von Thurn*.

Barge, Caspar zum, borgare i Pernau.

Dat. 1619: Pernau. (1 st.)

Barre, se *De la Barre*.

Dat.; Leipzig.

Bas, Dirk, borgmästare i Amsterdam, en af de holländska kommissarierna vid freden i Stolbova.

I saml. »*Muscovitica*» bref tillsammans med sina kolleger 1615—1616.

Basillier, Nicolaus, köpman, kronans fordringsägare.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1622, sid. 365. Dat. Hamburg.

***Basuel**, Peter, borgare i Marienwerder, generalvaktmästare vid armén.

Dat. 1628: Marienwerder. (3 st.)

***Baudissin**, Wolff Heinrich von, 1628 öfverste, sedan generalmajor och generallöjtnant i svensk tjänst.

Dat. 1628: Travemünde, Fehmern; 1630: Zernin; 1631: Schildberg, Melchau, Prenzlau, Lychen, Angermünde, Gerswalde, Neustadt, Königswalde, Schiwbassin, Fürstenwalde, Saarmund; 1632: Oldenburg, Hildesheim, Duderstadt, Paderborn, Warburg, Höxter, Minden, Frohnhausen, Mainz, Wetzlar, Altkirchen. (46 st.)

Beaumont, Simon de, holländskt sändebud, 1627 svenskt hofråd.

I saml. »*Polonica*». Acta Polonica 1625—1630. Dat. 1628: Haag.

Behr, Georg Christoffer.

Dat. 1629: Lübeck. Meddelar krigsunderrättelser från Meklenburg 1631. Dateringsort ej utsatt. (3 st.)

Bellinus, se *Olaus Stephani*.

Benedicti, se *Arvidus Benedicti*.

Benningsen, Peder von, bergmästare.

I *Özenst. samlingen*. Handl. om bergverken. Dat. 1613: Linde.

***Bereck**, Friedrich von. Om kopparhandel.

Dat. 1632: Nürnberg. (1 st.)

Bereckhoffer, Hans, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1632: Rotenburg auf der Tauber. (4 st.)

Berge, Johan von, sjökaptén.

Odateradt. (1 st.)

Bergk, Michel, borgare (?) i Riga.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621, sid. 689. Literæ reversales.

***Berndes**, Jochim, ståthållare på Koporie, sedan kaminarråd och slutligen 1622 underståthållare på Riga slott.

Dat. 1615: Coporie, Novgorod; 1616: Helsingfors (förklaring rör. besvär mot honom); — 1620: Rewal (relation om utfördt uppdrag); 1622: Rewal, Riga; 1623: Riga. (9 st.)

***Besche**, se *De Besche*.

Bethlen, Gabriel, se *Siebenbürgen*.

Biedeman, Martin.

Underrättelser om Danmark. 1612. (1 st.)

***Bielke**, Sten, kammarherre, sedan 1630 legat i Pommern.

Dat. 1625: In stativis Pompejanis; 1632: Stettin. (2 st.)

Biener, Michael, »lautenist» jämte kungl. kapellet's medlemmar.

I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621 sid. 48.

Binckhausen, Caspar, köpman (?) i Riga.

I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621 sid. 689. Literer reversales.

Binky, Richard. Om värfningspenningar.

I saml. »Anglica». Dat. 1612: London; 1614: London. (2 st.) — I »Registratur 1611—1617» för inkomna bref fol. 10, 25. Dat. 1612: London, 1614: London.

***Birckholtz, Hieronymus**, svenskt hofråd, sändebud till Brandenburg.

Dat. 1616: Stettin (äribland en hans relation); Güstrow; 1617: Stettin (äribland en hans relation); 1618. (8 st.)

***Birghden, Johan von**, svensk postmästare i Frankfurt a. Main.

Dat. 1632: Frankfurt a. Main. (1 st.)

***Boßt, Nicolaus**, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1628: Kalmar; 1630: Rügenwalde, Greifenberg, Köslin, Rossentin; 1631: Rosentin, Colberg, Leipzig. (10 st.)

***Bolje, Hans**, sedan 1615 kommandant på Novgorod.

Dat. 1617: Novgorod.

***Bonde, Carl**, ståthållare öfver Dalarne och Salbergslagen.

Dat. 1618: Tuna. (1 st.) — I *Oxenst. samlingen* »Handl. rör. de svenska berg-verken». Dat. 1616: Wäsby; 1632: Örebro. (2 st.)

Bonin, Antonius, pommerskt sändebud.

I saml. »Germanica» C. IV. Handl. rör. Sverges förb. med Pommern. Dat. 1628: Marienburg. (1 st.)

Bonow, Curdt, en genom de Wallensteinska härjningarne nödlidande.

Dat. 1629: Stralsund. (1 st.)

Borekhoff, Casper, borgare (?) i Riga.

I »Registr. aller Schreiben» etc. 1621 sid. 579.

Bothe, Herman, meklenburgisk adelsman, inbjuden till Sverige 1622, afgaf 1623 trohetsed, arrendator af kronoinkomster på Öland.

Dat. 1626: Helsingör. (1 st.)

Botvidl, se Johannes B.

Bo Wernersson, kamrerare.

Dat. 1615: Narwa; 1616: Narwa. (3 st.)

Brackel, Claus, godsägare i Lifland.

Odateradt. (1 st.)

***Brahe, Abraham**, greffe af Wisingsborg, riksråd.

Dat. 1629: Stockholm. (1 st.)

***Brahe, Magnus**, greffe af Wisingsborg, riksdrots.

Dat. 1612: Bexheda prestgård, Alsheda, Wisingsborg; 1614: Stockholm. (5 st.)
Tillsamman med Axel Oxenstierna. Dat. 1612: Jönköping. (1 st.)

***Brahe, Nicolaus**, greffe af Wisingsborg, öfverste.

Dat. 1629: Stralsund. (1 st.)

***Brandenburg, Christian Wilhelm**, markgreffe af; administrator af Magdeburg.

I saml. »Germanica» D. VII. Dat. 1617: Magdeburg; 1618: Wolmirstädt; 1620: Wolfenbüttel; 1624: Moritzburg; 1625: Zinna, Öbiassfeld, Hamburg, Sommerischenbg; 1626: Stade; 1627: Alba Julia; 1628: Hang; 1629: Kalmar, Kristianopol, Stockholm, Gripsholm; 1630: Markaryd, Lübeck, Hamburg, Magdeburg, Halle; 1631: Magdeburg, Wolfenbüttel. (1 volym).

*Brandenburg, Georg Wilhelm, kurfurste af.

I »*Registr. aller schreiben*» etc. 1621, sidd. 316, 519 o. 544, dat. Königsberg. Ortelsburg. (3 st.) — I saml. »*Brandenburgico-Borussica*» Afd. II. Dat. 1624: Cöln a. d. Spree; 1629: Sigmundowa, Königsberg; 1632: Königsberg. (4 st.) — I saml. »*Polonica*». Acta Polonica 1625—1630. Dat. 1628: Johannisburg och . . . .? (2 st.)

*Brandenburg, Johan Georg, markgreve af.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 610. (1 st.)

B[ran]d[en]stein (?), G. (?) F. von, öfverste.¹

Dat. 1632: Naumburg. Jmf. Archiv till upplysning om svenska krigens och krigsinrättningarnes historia II sid. 635.

Braunschweig, Christian, hertig af Br.-Lüneburg, biskop af Minden.

I saml. »*Germanica*». D. VI. Bref från huset Braunsch.-Lüneburg. Dat. 1632: Celle. (1 st.)

*Braunschweig, Friedrich Ulrich, hertig af Lüneburg.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 157, 392, 458; dat.: Rittershausen, Wolfenbüttel, Cassel (3 st.) — I »*Registr. a. Schr.*» etc. 1622 sid. 103. Dat. Wolfenbüttel. (1 st.) — I saml. »*Germanica*» D. VI. Bref från huset Braunsch.-Lüneburg. Dat. 1632: Braunschweig. (1 st.)

*Braunschweig, Georg, hertig af Lüneburg.

I saml. »*Germanica*» D. VI. Bref från huset Braunsch.-Lüneburg. Dat. 1631: Herzburg; 1632: Celle, Hildesheim, Duderstadt, Wolfenbüttel, Braunschweig, Torgau. (14 st.)

Braunschweig, Julius Ernst, hertig af Br.-Lüneburg-Wolfenbüttel.

I saml. »*Germanica*» D. VI. Bref från huset Braunsch.-Wolfenbüttel. Dat. 1631: Dannenberg. (1 st.)

Braunschweig, Wilhelm, hertig af Lüneburg.

I saml. »*Germanica*» D. VI. Bref från huset Braunsch.-Lüneburg. Dat. 1632: Harburg. (1 st.)

Braunschweig, Philip Sigismund, hertig, biskop af Osnabrück.

I »*Registr. aller Schreiben*» etc. 1622 sid. 204. Dat. lburg. (1 st.)

*Brederode, R. von, baron af Wesenberg, holländskt sändebud.

Dat. 1631: Haag. (1 st.) — I saml. »*Muscovitica*» Afd. I. Såsom en af de holländska sändebuden vid tractaten i Stolbova gemens. med sina kolleger.

*Bremen, Ewert von, landtråd, sedan 1618 ståthållare på Revals slott.

Dat. 1615: Ivanogrod; 1618: Rewal; 1621: Rewal; 1623: Rewal; 1629: Rewal. (13 st.) — »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sidd. 282, 678.

Tillsammans med Måns Mårtensson Palm. Dat. 1621: Rewal. (1 st.) — Se vidare under *Stiernköld*, Nils.

Bremen, ärkebiskopen af, se under Holstein, Johan Friedrich.**Brincken, Johan v. d., öfverstilöjtnant.**

Om mifitära saker i Schwaben 1632. (1 st.)

Brincken, Luleff v. d., lifländsk adelsman. (?)

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 688. Litre reversales. Dat. Riga.

*Bror Andersson [Rålamb], kammarråd.

Dat. 1618: Jönköping; 1619: Jönköping. (5 st.)

Brorsson, se Erik B.

¹ Namnet är mycket ottydligt skrifvet, och flera bokstäfver äro utelemnade. I alla händelser är det här icke fråga om den bekante greve Christoffer Carl v. Brandenstein.

Buckingham, George, hertig af.

I saml. »*Anglica*». Dat. 1625: Haag; 1628: London. (2 st.)

Buddenbrock, se nedan Buttenbrock.

Bulach, Claus Conrad von, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1632: Hauptquartier Bedem. (1 st.)

Burekstorff, Conrad, brandenb. direktör för salthandel.

Dat. 1631: Berlin. (1 st.)

Burd, Robert, officer i svensk tjänst.

Dat. Golsow. (1 st.)

***Bure, Anders, sekret. i kgl. kansliet. En af kommissarierna vid gränsunderhandling med Ryssland.**

Tillsammans med sina kolleger Hans Munk och Gregorius Henriksson [Gyllenanker]. I saml. »*Muscovitica*» Afd. II. 1617—1621.

***Bure, Burei, Jonas, sekreterare i kgl. kansliet, agent i Danmark 1626—1629.**

I saml. »*Danica*» Afd. I. ¹ Dat. 1626: Helsingör; 1627: Helsingör, Köpenhamn. Korsör; 1628, 1629: Helsingör. (1 volym).

***Busch, Simon, borgare i Stockholm. Om en tvist med Stralsund.**

Odat. (1 st.)

Butler, Heinrich, liflåndare.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 688. Littere reversales.

Buttenbrock, Johan, liflåndare.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 688. Littere reversales.

Båga, Erik Johansson, kompanichef.

Dat. 1613: Vesterbotten. = 1 st.

***Båå, se Jakob Jakobsson till Ståflö; se Per Erlandsson B.**

***Böhmen, konungen af, se Pfalz, Friedrich.**

Cabeliau [Slots], Margareta. Om hennes egendomsförhållanden.

Odat. (1 st.)

***Caccia Guerra, Alessandro Africante, ryttmästare i svensk tjänst.**

Dat. 1629: Elbing. (1 st.)

Caldenbach, Moritz Pensen von, ryttmästare.

Dat 1627: Hamburg. (Berättelse om slaget vid Hammerstein).

***Camerarius, Ludvig, sedan 1628 svenskt hofråd, resident i Holland.**

I saml. »*Hollandica*» Afd. I. Dat. 1626: Sterkenburg, Haag, Amsterdam; 1627: Haag; 1628: Haag; 1630: Haag; 1631: Haag; 1632: Haag. (2 volymer).

Candalle, Henry, hertig af.

I saml. »*Gallica*» Afd. IV. Dat. 1632: Maastricht. (1 st.)

***Cappaun, Jakob, öfverste i svensk tjänst.**

Dat. 1631: Lübeck; 1632: Frankfurt a. Main. (3 st.)

***Carl Carlsson, se Gylldenhielm.**

Carl Jonsson, proviantmästare (?).

Dat. 1625 i Lifland. (1 st.)

Carl Olofsson, se Rosing.

¹ De flesta af dessa Burei bref äro ställda till Rådet, en del till Salvius.

- ***Carl Phillip**, hertig af Södermanland, Gustaf Adolfs broder.
I saml. »Kongl. Autografer». Dat. 1611: Nyköping; 1613: Wiborgs slott; 1619: Vibyholm; 1621: Nyköping. (5 st.)
- Carlisle, J.**, earl, engelsk statsman.
I saml. »Anglica». Dat. 1629: London; 1631: Westminster. (3 st.)
- Carlsson**, se Carl Carlsson Gylldenhielm; Clas Carlsson Horn.
- Carpenn**, Eberhard von, lifländare.
I »Registr. aller Schreiben» etc. 1621 sid. 579.
- Carstens**, Salomon, köpman (?).
Dat. 1628: Lübeck.
- ***Castell**, grefvarne af [Gottfrid, Henrik Albrecht och Wolfgang Georg gemensamt].
I saml. »Germanica». G. Bref från tyska riksfurstar och städer. Dat. 1632.
- ***Catharina**, pfalzgreffinna, Gustaf II Adolfs syster, se Pfalz; enkedrottning, se Stenbock.
- ***Champagne**, Ludvig, hertig af, grefve de la Suze.
I saml. »Gallica». Afd. IV. Dat. 1631: Paris; 1632: Vic. (3 st.)
- ***Charnacé**, Hercule de, franskt sändebud.
I saml. »Gallica». Afd. V. Förhandl. mellan Sverige och Frankrike. Dat. 1630: Helsingör. (1 st.)
- ***Chemnitz**, Martin, svensk agent i Nürnberg.
I saml. »Germanica». F. XI. Dat. 1631: Nürnberg; 1632: Nürnberg. (6 st.)
- ***Christersson**, se Iwar Christersson.
- ***Christian IV**, se under Danmark.
- ***Christian Thomassen** [Scheded], danskt sändebud.
I saml. »Danica». Danske kon:s bref till Svenske kon. 1572—1632 fol. 415. Dat. 1625: Stockholm. — I samma samling »Förhandl. mellan Sverige och Danmark 1612—1643» finnes samma bref öfversatt på latin.
- ***Christina d. Å.**, drottning af Sverige.
Dat. 1624: Nyköping. (1 st.) — I saml. »Kongl. Autografer». Dat. 1619: Nyköping. (1 st.) — I Drottning Christina d. Å:s registratur 1623 fol. 44, 65, 66, 103, 113, 121 (2 bref), 130, 138, 139, 142, 147, 159, 181, 184 (2 bref), 185, 194, 209, 226, 231, 236, 257 (2 bref), 288, 328, 339, 343 (2 bref). Dat. Nyköping, Gripsholm. (29 st.)
- Christoffer Assarsson** [Mannerskiöld], öfverste.
Dat. 1623: Riga; 1624: Riga; 1625: Kockenhusen; 1628: Riga. (4 st.)
Se under Creutz, Ernst och under Måns Mårtensson [Palm].
- ***Clas Christersson**, se under Horn.
- Classon**, se Göran Classon, Knut Classon.
- Clerck**, Richard, sedan 1612 amiral i svensk tjänst.
Dat. 1613: Jungfrusund. (1 st.)
- ***Clodt von Jürgenaburg**, Jost, öfverfältvaktmästare i svensk tjänst.
Dat. 1616: Riga, Rewal; 1617: Rewal; 1618: Rewal. (5 st.)
- ***Cobron**, Samuel, öfverste i svensk tjänst.
Dat. 1611: Novgorod; 1613: Stockholm, Helsingfors; 1615: Ladoga, Narva; 1616: Narva, Ivanogorod; 1621: Helsingfors, Sundsell, P., Rodenpois, Allasch (= Allis). (16 st.) — I Registratur 1611—1617 öfver inkomna bref fol. 41. Odnt.
- ***Collet**, Gillis, sedan 1624 myntmästare vid Kopparberget.
Dat. 1625: Säter. (2 st.)

Conway, engelak statssekreterare.

I saml. »Anglica». Dat. 1630. (1 st.)

Coote, Johan, köpman i London.

I saml. »Anglica». Dat. 1612: London. (2 st.) — I »Registratur 1611—1617» på inkomna skrivelser fol. 3. Dat. 1612: London.

***Courville**, Nicolas de, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1630, 1631: Zellin, Sukow a. d. Plön. (5 st.)

***Crafurd** [Craford], Jakob, kapiten, slutligen öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1622: Mitau; 1628: London. (2 st.) Se vidare under *Lamb*, Baltzar.

Craylsheim, Bernolf von, Gustaf Adolfs tyske hofmästare.¹

Creutz, Ernst, öfverste, ståthållare i Dorpat.

Dat. 1628: Dorpat; 1629: Dorpat. (4 st.)

Tillsammans med *Christ. Assarsson* [Mannerskiöld]. Dat. 1624: Riga. (1 st.)

Tillsammans med *Lars Kagg*. Dat. 1625: Birsén. (1 st.)

Tillsammans med *Erik Andersson* [Trana]. Dat. 1627: Dorpat. (1 st.)

Crockow, Gneomar Reinhold, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1631. (1 st.)

Crosby, Percy, baronet.

I saml. »Anglica». Dat. 1631: London.

Curland, se Kurland.

Damitz, Sigfrid von, öfverste i svensk tjänst, 1630 kommandant i Stargard.

Dat. 1630: Stargard; 1631: Neuendam, Fürstenwalde. (20 st.)

***Daniel Simonsson**, se Falck.

***Danmark**, Christian IV, konung af.

I saml. »Danica». Afd. III. a) Danska konungahusets originalbref till svenska konungahuset. Dat. 1618: Köpenhamn; 1632: Köpenhamn, Glückstadt. (3 st.)

— b) Afskrifter i samma saml. Danska konungarnes bref till svenske kon. 1572—1632. Dat. 1612: Öreby, Köpenhamn; 1613: Kronborg, Meldorp; 1614: Köpenhamn, Fredriksborg; 1615: Köpenhamn, Fredriksborg; 1616: Köpenhamn, Antvorskov, Skanderborg; 1617: Skanderborg, Köpenhamn, Fredriksborg, Kronborg; 1618: Köpenhamn, Antvorskov; 1619: Fredriksborg, Köpenhamn; 1620: Krempe, Köpenhamn, Odense; 1621: Köpenhamn, Fredriksborg; 1622: Fredriksborg, Köpenhamn; 1624: Köpenhamn, Fredriksborg; 1625: Köpenhamn, Stenborg, Fredriksborg; 1626: Rodenborg, Stiplitz, Stade; 1627: Stade, Boitzenburg (?), Lauenburg, Glückstadt, Krempe, Dalums kloster, Antvorskov; 1628: Köpenhamn, Naksov, Femern, Skeppet Hummern under Rügen, Fredriksborg; 1629: Köpenhamn, Ön uti Angeln, Haderslev; 1630: Köpenhamn; 1631: Fredriksborg; 1632: Köpenhamn. (98 st.) — c) Afskrifter i samma saml. Supplementhandl. till föregående. Innehåller en del dupletter af de föregående, men dessutom bref, dat. 1626: Koldinghus, Stade; 1627: Dalum kloster, Antvorskov; 1628: Köpenhamn, Naksow; 1629: Köpenhamn, Kronborg; 1630: Fredriksborg; 1631: Fredriksborg.

Danmark, Ulrik, prins af.

I saml. »Danica». Förhandl. mellan Sverige o. Danmark 1612—1643. Dat. 1629: Köpenhamn. (1 st.)

***Dargitz**, Melcher von, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1631: Prenslau. (1 st.)

¹ Från denne Gustaf Adolfs tyske hofmästare finnes blott ett bref i samlingen »Acta historica» bland brefven till K. M:t, men det är stäldt till drottningen.

Dartène, Charles, vapenleverantör.¹

Dat. 1621: Haag. (1 st.)

*De Besche, William Giliusson, föreståndare för bergsbruk.

I »*Oxenstiernska samlingen*» Handl. om Svenska Bergverken. Odat. (1 st.)

Debuys, D., se under Imhoff.

*De la Barre, Wilhelm, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1625: Ronnenburg, Wolmar, Sesswegen; 1626: Ringen; 1628: Riga. (7 st.)

De la Gardie, Jakob, riksråd, generalfältherre och slutligen riksmarsk, en af kommissarierna vid afslutandet af freden i Stolbova, 1619 landshöfding i Estland, 1622 guvernör i Riga och öfver Lifland, 1630 president i krigskollegium.

Dat. 1613: Novgorod; 1614: Novgorod; 1615: Novgorod; 1616 (se nedan i saml. *Muscovitica*); 1617: Narva; 1619: Rewal; 1620: Rewal; 1621: Rewal, Helsingfors, Borgå, Åbo, Espå, Mitau, Lemsal; 1622: Salis, Pernau, Rewal, Perrgel (P), Byrings krog, Sarnikou; Riga (från Aug.); 1623: Rewal (Jan.—Febr.), Riga (från Mars), Dalen, Treiden, Wolmar; 1624: Treiden, Riga (från Maj); 1625: Riga, Rewal (blott ett), Dalen, Pernau, Ober-Pahlen, Dorpat, Marienburg, Kokenhusen; 1626: Bauske, Riga, Rewal, Lågret vid Ekhöfkin, Kokenhusen; 1628: Riga; 1629: Stockholm (Juni), Elbing (Okt.); 1630: Stockholm, Upsala; 1631: Stockholm, Dalahamn; 1632: Stockholm. (3 volymer). — I saml. »*Muscovitica*» Afd. II. Kommissariernas till ryska traktaten bref 1615—1617. Dat. 1616: Glebowa staket, Novgorod slott, Ladoga. (7 st. orig.) — I saml. »*Muscovitica*». Afd. II. Kommissariernas etc. registratur 1615—1617. Dat. 1616: Novgorods slott, Ladoga; 1617: Bikalia by, Nöteborg. (12 st., som saknas i orig.)

Tillsammans med *Svante Baner*. Dat. 1627: Riga. (3 st.)

Tillsammans med *Svante Baner* och *Måns Mårtensson* [*Palm*]. Dat. 1627: Riga. (1 st.)

Tillsammans med kommissarierna till ryska traktaten, se här nedan Afd. II.

*De la Gardie, Johan, guvernör på Rewal, sedan ståthållare öfver Stockholm och Upsala slott och län.

Dat. 1625: Rewal; 1626: Narva, Rewal; 1627: Rewal; 1628: Rewal; — 1630: Stockholms slott; 1631: Stockholms slott; 1632: Stockholm. (10 st.)

De la Suze, se Champagne.

De la Tour, Fredrik Mauritz.

I saml. »*Gallica*» Af. IV. Dat. Haag (utan årtal). (1 st.)

Dellonius, se Hammerstein.

*Derenthal, Johan, borgmästare i Rewal.

Dat. 1629, 1630: Rewal. (3 st.) — I »*Registr. a. Schreiben*» etc. 1621 sid. 574. (1 st.)

[Hans enka Anna Dobbins. 1630: Rewal.]

Tills. med *Jürgen von Wangersheim* [Wangershen], se nedan Afd. II. Staden Rewals bref.

*Derfeldt, Johan, kommandant i Hapsal, sedan 1617 krigskommissarie.

Dat. 1611: Hapsal (däribland ett memorial); 1612: Hapsal; 1617: Pernau. (4 st.)

Des-Hayes-Courmenin, fransk diplomat.

I saml. »*Gallica*» Afd. IV. Dat. 1632: Paris.

*Didrichsson, se Gerdt D.

Dobler, se Dubler.

¹ Jmf. Prins Moritz' af Oranien rekommendation för honom d. 1 Jan. och 10 Juni 1622 i *Registr. a. Schreiben*» etc. 1622 sid. 126 och 200.

*Dolman, Berendt, borgare i Riga.

Dat. 1622: Riga. (1 st.)

Dona, Christoffe de, baron.

Dat. 1632: Orange. (2 st.)

*Drummond, David, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1626: Kokenhusen; 1629: Marienburg; 1641: Stettin. (3 st.)

*Dubler, Nils (Nils Dobber), officer i svensk tjänst.

Dat. 1617: Nöteborg. (2 st.)

Dulbier, J., öfverste.

Dat. 1630: Stralsund; 1631: Kalenberg. (3 st.)

Dumeny, Damelis (?), öfverste i svensk tjänst. Om värfningar.

Dat. 1632: Braunschweig. (1 st.)

*Duwall, Jakob, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1626: Riga; 1629: Stralsund, Elbing; 1630: Stralsund; 1631: Königsberg. (19 st.)

Düben, Andreas, organist.

Tills. med kungl. kapellet medlemmar, I »*Registr. aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 48.

*Dyck, Jakob van, resident i Nederländerna.

I saml. »*Hollandica*». Dat. 1613: Haag; 1615: Haag; 1616: Haag, Amsterdam (gemensamt med *Rutgersius*); 1617: Haag; 1618: Haag, Amsterdam; 1619: Haag; 1620: Amsterdam.

Eberhard, Adam, borgare i Stralsund.

Dat. 1630. (1 st.)

Echt, Thomas Bachhoffen von, tysk adelsman.

Odat. (1 st.)

Echt, Friedrich Bachhoffen von, tysk adelsman.

Odat. (1 st.)

Eckstein, Jakob. Uppmanar konungen att taga sig an protestanterna i Tyskland.

Dat. 1629. (1 st.)

*Efferen, Hans Wilh. von, hofråd i svensk tjänst.

Dat. 1632: Würtzburg. (3 st.)

Einbeck, Herman, sergeant vid Mützecephals regemente.

Dat. 1650: Oderburg (inbjuder konungen till fadder).

Eke, Niclas, burggrefve i Riga, kronans fordringsägare.

Dat. 1623: Riga. (2 st.)

*Eketrä, se Swen Månsson E.

*England, Carl I, konung af.

I saml. »*Anglica*». Engelska kungl. personers bref. Dat. 1627: Westminster; 1632: Westminster, Newmarket. (3 st.)

*England, Jakob I, konung af.

I saml. »*Anglica*». Bland Spens bref. Dat. 1621: Pal. nostro Theobaldi; 1622: E. reg. Theobaldi; 1624. (1 st.) — I *samma saml.* Engelska kungl. pers. bref. Dat. 1624: E. reg. Theobaldi. (1 st.) — I »*Registraturet*» 1611—1617 öfver inkomna bref fol. 1, 2, 4, 9, 11, 13, 14, 17, 19, 20, 22, 27, 28, 34, 35, 41, 42, 44, 45, 47, 48. Dat. 1612: Westminster; 1613: Westminster; 1614: Westminster, Greenwich; 1615: Westminster, Newmarket; 1616: London, Westminster. (21 st.) — I »*Registr. aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 149; och 1622 sidd. 80 och 389. Dat. E. pal. nostr. Theobaldi. (3 st.)

*Erik Andersson [Trana], krigskommissarie i Lifland, ståthållare i Dorpats län, slutligen generalkrigskommissarie i Tyskland.

Dat. 1625: Dorpat, Marienburg, Dale[na] skans, Sagnitz, Kirianpä, Wolmar. Ringen; 1626: Dorpat, Dal[en]; 1627: Rewal, Ivangorod, Dorpat, Rewal; 1628: Riga, Marienburg, Elbing; 1629: Riga, Wolmar; 1630: Wolmar, Riga, Rewal, Nyen; 1631: Schwedt, Stettin, Wolgast, Anklam, Loitz, Peenemünde, Stralsund. Warnemünde, . . . (?), Doberan; 1632: Wismar, Magdeburg, Gröningen. Halberstadt, Braunschweig, Halle, Cöthen. (1 volym). — Se under *Skytte*, Johan och under *Stiernsköld*, Nils.

Erik Brorsson [Rålamb], f. d. kammarjunkare.

Odaterade suppliker. (2 st.)

*Erik Hansson [Ulfsparre], öfverste.

Dat. 1631: Wollin, Colberg. (2 st.)

*Erik Jespersson, proviantmästare.

Dat. 1632: Hanau, Aschaffenburg. (2 st.)

*Erik Jöransson [Ulfsparre], ståthållare på Kronoberg och öfver dess län.

Dat. 1624: Kronoberg. (2 st., hvaraf ett odateradt).

*Erik Larsson [v. der Linde], köpman, räntmästare.

Dat. 1624: Hamburg; 1627: Lübeck; 1630: Paris, Stralsund; 1631: Stettin, Paris; 1632: Augsburg. (18 st.)

Erik Nilsson, kommandant på Salis.

Dat. 1613: Salis. (1 st.)

Eriksson, se Anders E., Peder E.

Erlandsson, se Per E.

*Ernreitter, Ernhard, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1625: Pebalg. (3 st.)

*Erpach, Ludwig, greve af.

I saml. »Germanica» G. Bref från riksfurstar och städer. Dat. 1632: Erpach.

Erleben, Christoffer von, tysk adelsman i svensk tjänst.

Dat. 1631: Küstrin. (2 st.)

Eschillus, Matthias, boktryckare.

Tills. med andra. I »*Oxenst. saml.*» Handl. rör. boktryckerier o. bokhandel.

*Esken [sedan skrifven Erskein], Alexander, svensk agent i Stralsund. sedan i Erfurt.

Dat. 1629: Stralsund; 1631: Stralsund; 1632: Erfurt. (6 st.)

Se under *Leslie*, Alexander och under *Rosladin*, Fritz.

*Essen, Alexander von, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1629: Fischhausen. (1 st.)

Euerdineck, Jost, borgare i Stettin.

Odn. (1 st.)

Eyck, Gillis, sedan 1621 räntmästare i Göteborg.

Odat. (1 st.)

*Eyck, Wilhelm von; om ett hans uppdrag att upplåna penningar.

Dat. 1626: Lübeck. (1 st.)

*Fabritius von Hanau, Johan, svensk kommissarie i Tyskland.

Dat. 1631: Gröningen; 1632: Hildesheim, Duderstadt, Paderborn. (4 st.)

Fairhairne, Jean; sänd till England att förekomma Sigismunds och påfvens stämplingar.

I saml. »*Anglica*». Dat. 1623: London. (1 st.)

- ***Falck**, Daniel Simonsson, sedan 1613 tullinspektor i Narwa.
Dat. 1615: Narwa; 1616: Narwa; 1617: Narwa; 1622: Narwa. (6 st.)
- ***Falck**, Peter, kungl. sekreterare; 1620 sändebud till England och Holland.
I saml. »Germanica» D. III. Underhandl. med Bremen och Oldenburg. Dat. 1620: Hamburg, Amsterdam. — I saml. »Anglica». Dat. 1620: Haag (berättelse om sitt förhållande i England). — I saml. »Hollandica». Dat. 1620: Haag; 1621: Haag, Amsterdam.
- Falk**, se Zacharias Simonsson.
- ***Falkenberg**, Conrad von, kammarråd.
I saml. »Hollandica». Dat. 1630: Amsterdam; 1632: Amsterdam.
- ***Falkenberg**, Didrik von, Gustaf Adolfs hofmarskalk, kommandant i Magdeburg.
Dat. 1625, 1626: Danzig, Elbing; 1627: Elbing; 1630: Lübeck, Hamburg, Magdeburg; 1631: Magdeburg. (64 st.)
- ***Falkenberg**, Melchior, generalkommissarie.
I saml. »Hollandica». Dat. 1630: Amsterdam; 1632: Amsterdam.
Tillsammans med *Lars Kagg*. Dat. 1632: Magdeburg. (1 st.)
- ***Farensbach**, Wolmar, hertig Wilhelms af Kurland fältherre, sedan 1617 fältöfverste i Lifland och Kurland; 1629 legat till Siebenbürgen.
Dat. 1615: Karkus; 1617: Windau. (3 st.) — I saml. *Transsylvanica*. Dat. 1629: Mulbach. (1 st.)
- ***Fegrens**, Johan [adl. Strömfeldt], svensk resident i Helsingör.
I saml. »Danica». Afd. I. Dat. 1629: Helsingör; 1630: Helsingör, Köpenhamn; 1631: Köpenhamn, Helsingör; 1632: Helsingör, Köpenhamn. (2 volymer).¹
- Ferny**, James, kapiten i svensk tjänst.
Tillsammans med *Ramsay* och *Robert Wale*. Dat. 1615: London. (1 st.) I Registratur 1611—1617 för inkomna bref fol. 33 finnes samma bref.
- Finck** [Fincken], Albrecht; begär förskoning för Brandenburgiska undersåter rör. proviantfordringar.
Dat. 1628: Preussmark. (2 st.)
- ***Fleming**, Claes, amiral och 1630 rikskammarråd.
Dat. 1625: Stockholm; 1626: Stockholm, Danziger-Haupt; 1627: Danziger redd; 1628: Pillau, Danziger redd, Stockholm; 1629: Stockholm; 1630: Stockholm, Waxholm; 1631: Stockholm; 1632: Stockholm, Riga. (41 st.)
Tillsammans med öfriga ledamöter i *Räkningekammaren*. Se nedan Afd. II A. *Räkningekammarens bref till K. M:t*. Dat. 1630, 1631, 1632.
- ***Fleming**, Hans.
I »*Oxenst. samlingen*» Handl. rör. städerna. Odateradt memorial om Jönköpings byggnad.
- ***Fleming**, Henrik, ståthållare på Wiborg och Nyslott, landshöfding i Ingermanland, »öfverste öfver hela finska rytteriet», vice amiral, en af kommiss. vid underh. med Polen 1622 och 1624.
Dat. 1619: Wiborg (memorial); 1621: Rewal; 1622: Rewal, Salis; 1623: Lectis; 1624: Riga; 1628: Danziger redd; 1630: Rewal. (12 st.) Jmf. här nedan Afd. II B.

¹ Bland dessa äro dock bref äfven till Rådet samt till vice presidenten i kansliet Per Baner.

*Flodorff und Leut, Adrian von, lifländsk baron (sedan grefve) i svensk tjänst.

Dat. 1615: Schwerin. (1 st.)

Flohr, Christoffer, pommersk kansliämbetsman.

Dat. 1630: Stralsund. (1 st.)

*Flörich, Hans ryssetolk.

I »*Oxenst. saml.*» Handl. rör. kongl. kansliet. Odaterade suppliker. (5 st.)

Foeke, Engelbrecht, lifländsk godsägare.

Odateradt. (1 st.)

*Forbes, John, proviantmästare (?).

Dat. 1632: Mülheim. (1 st.)

*Forbesius, Wilhelmus.

Dat. 1629: Pillau. (1 st.)

*Forstenhäuser [Fürstenhäuser], Georg, svensk agent i Nürnberg.

Dat. 1632: Nürnberg. (1 st.)

*Francke, Jost, bergskrifvare.

Bland »*Relationer om ädlare bergärer*». Dat. 1630: Stockholm, Rankhyttan; 1631: Salberg.

*Frankrike, Ludvig XIII, konung af.

I saml. »*Gallica*». Afd. II. Dat. 1632: St Miel. (1 st.)

*Frankrike, Maria, drottning af.

I saml. »*Gallica*». Afd. III. Dat. 1632: Bruxelles. (1 st.)

*Galle, Claes, ståthållare på Jama.

Dat. 1616: Jama, Narwa; 1617: Jama. (7 st.)

Galt, Peder,¹ danskt sändebud.

I saml. »*Danica*» Afd. III. Dat. 1622: Stockholm; 1623: Kuroen (?).

Gamberotius, Jürgen, pommersk oberamtman.

Dat. 1630: Stralsund. (1 st.)

Tillsammans med *J. Josquinus von Gosen*. I saml. »*Germanica*» Afd. C. IV. Handl. rör. Sveriges förbindelser med Stralsund. Dat. 1629: Stralsund. (1 st.)

Gaston, hertig, se Orléans.

Gaza, Nicolaus, superintendent öfver Estniska församl. i Lifland och pastor vid Rewals domkyrka.

Dat. 1629: Rewal. (1 st.)

Georg Wilhelm, kurfurste, se Brandenburg.

Georg Rakoczy, furste, se Siebenbürgen.

*Gerdt Dirichsson, kamrerare, sedan generalkamrerare.

Dat. 1625: Keggum, På skeppsflottan på Düna, Skansen vid Dalen, Riga; 1626: Riga, Elbing; 1627: Elbing, Marienburg; 1628: Elbing; 1629: Elbing. (58 st.)

*Gerstorff, Georg von, ståthållare på Tolsborg i svensk tjänst.

Dat. 1617: Tolsborg. (2 st.)

Gibson, Richard, engelsk officer i svensk tjänst.

Odateradt. Om värfningar. (1 st.)

Gilbert, Charles, skeppskapten.

Tillsammans med flera *skeppsbrutna*. Dat. 1628: Graudens. (1 st.)

¹ Till Axel Oxenstierna finnes bref från honom i saml. »*Danica*». Danska ministrars bref.

- Gisecken**, Georg, en Ph. R. von Solms tjänare.
Dat. 1630: Butzbach. (1 st.)
- ***Godeman**, Jakob, jur. doktor, sedan 1628 svenskt hofråd.
Dat. 1626: Marienburg. (1 st.)
- ***Godtberg**, Paul, öfverste i polsk tjänst.
Dat. 1624. (1 st.)
- ***Goltstein**, Wilhelm von, generalmajor i svensk tjänst.
Dat. 1632: Nürnberg. (1 st.)
- ***Goltz**, Reinhard v. der, officer, slutligen öfverste i svensk tjänst.
Dat. 1631: Stettin, Falkenburg (om värfningar). (4 st.)
- ***Gontos**, Pall, siebenbürgiskt sändebud.
I saml. »*Transylvanica*». Odateradt memorial. (1 st.)
- ***Gorgonius Henriksson** [Gyllenanckar], en af kommissarierna vid gränskommissionen i Ryssland 1617—1621, hofrättsråd i Svea Hofrätt.
I saml. »*Muscovitica*» Afd. II. Dat. 1620. — Tillsammans med sina kolleger där sammastädes. Jmf här nedan Afd. II B.
Såsom bisittare i Svea Hofrätt se nedan Afd. II A.: *Svea Hofrätts skrifvelser* till K. Mt. Dat. 1624.
- ***Gosen**, Joh. Josquinus von, »advocatus» i Stralsund och sändebud från staden till Gustaf Adolf.
I saml. »*Germanica*» C. IV. Handlingar rör. Sverges förbindelser med Stralsund. Dat. 1628: Elbing. (1 st.)
Tillsammans med *Steinwich*, Lambert. På samma ställe. Dat. 1628: Stralsund. Se under *Gamberotius*, Jürgen.
- Graaf**, Melchior, om inspektion af faktorierna.
I »*Oxenst. samlingen*». Handlingar rör. handverk, fabriker och näringar. Odat.
- Grabow**, Jürgen, major vid Duwalls reg.
Dat. 1631: Königsberg. (2 st.)
- ***Grass**, Henning, höfvidsman på Rewals slott, öfverste.
Dat. 1616: Porkow; 1629: Rewal. (3 st.)
- Gray**, A., engelsk officer.
I saml. »*Anglica*». Dat. 1617: London; 1627: London; 1631: London. (3 st.)
- Grey**, William, engelsk officer i svensk tjänst.
Dat. 1626: Putzig. (1 st.)
- ***Grissbach**, Georg, sedan 1630 öfverbergmästare.
I saml. »*Handlingar rör. bergverken*». Relationer om ädlare bergverk. Dat. 1630: Stockholm; 1632: Stockholm, Salberget.
- Grote**, Johan, [Johan von Grothen],¹ major i svensk tjänst.
Dat. 1629: Wismar (»auss meiner captivitet»). (Om hans värfningsuppdrag. 1 st.)
- Grothaus**, Reinhold, kurländsk officer, fången hos svenskarne.
Dat. 1625: Sassey (?). (1 st.)
- ***Grubbe**, Lars, statssekreterare.
Dat. 1630: Stettin; 1631: Stettin; 1632: Witzenhausen, Osterroda, Kniestedt, Alefeld, Erfurt, Kitzingen, Frankfurt a. M., Würzburg, Hildesheim, Duderstadt, Heiligenstadt, Cassel, Wolfenbüttel, Gröningen, Höxter, Magdeburg, Qwedlinburg, Aschersleben, Dorten vid Dessau, Wittenberg, Torgau. (46 st.)

¹ Jmf. hans »beställning att värfva ett regemente soldater» i lat.-tyska titular-reg. för 1629.

*Grönenberg, Peter, svensk handelsagent.

Dat. 1631: Stettin.¹ (1 st.)

Grönewald, Johan, bergmästare.

I »*Oxenst. samlingen*». Handl. rör. svenska bergwerken. Dat. 1613: Salberget.

*Gustaf Gustafsson, greve af Wasaborg.

I »*Svenske mäns bref och manuscript*». Dat. 1632: Wittenberg. (1 st.)

Göldener, Johan; afger revers att mot en förläning skaffa kronan ett lån hos Curtt Göldener i Lübeck.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1622 sid. 82.

*Gylldenhielm, Carl Carlsson, fältmarskalk i Lifland, 1616 kommandant i Novgorod, 1618 generalståthållare i Narwa och slutligen 1619 riksamiral.

Dat. 1616: Fältlägret vid Plüs, Welike åmynne, Iwangorod, Coporie, Nyen skans, Nöteborg; 1617: Saritz skans, Novgorod, Narwa; 1618: Coporie. Narwa; 1621: Riga, Örlogsskeppet Svarta Hunden, Stockholm; 1622: Stockholm; 1624: Sundbyholm; 1625: Riga, Pebalg, Wolmar; 1626: Skeppet Rikskronan, Redden vid Putzig, Redden vid Oliva, Redden vid Danzig, Skeppet Mercurius under Hela, Skeppet Tre Kronor vid Putzigs redd, Putzig, Skeppet Mercurius på Danzigs redd, på reddan mellan Danzig och Putzig; 1627: Stockholm, På reddan vid Danzig, Pillau; 1628: På reddan vid Danzig, På reddan utanför Schieberhorst; 1629: Kalmar; 1630: Westerås. Redden vid Greifswaldsön, Stockholm; 1631: Stockholm, Redden vid Greifswaldsön, Wolgast; 1632: Stockholm. (109 st.)

*Gyllenanczar, se Gorgonius Henriksson.

Gyllenstierna, Johan och Casimir, gemensamt.

Dat. 1625: Lübeck. (1 st.)

*Gyllenstierna, Jöran Nilsson, riksamiral.

Dat. 1613: Stockholm; 1614: Stockholm. (4 st.)

Tillsammans med *Sved Ribbing* och *Johan Skytte*. Dat. 1612: Stockholm, och tillä. med *Rikskanaleren* och *Räkningekammaren*. Se nedan Afd. II A. *Räkningekammarens bref* t. K. M:t. Dat. 1612, 1613.

*Gyllenstierna, Nils Nilsson, vice amiral.

Dat. 1622: Düna. (1 st.)

Göde, Matthias, amtskrifvare.

Dat. 1630: Ribnitz. (1 st.)

*Götzen, Sigismund von, brandenburgiskt sändebud.

I saml. »*Brandenburgico-Borussica*» Afd. II. Brandenburgiska beskickningens i Stockholm memorial och noter. Dat. 1625: Stockholm. (2 st., det ens odateradt). Tillsammans med *Gerhard Romilian von Calckhous gen. Leuchtmars.* I samma volym som föreg. Odateradt. (1 st.)

*Hadington, viscount.

I saml. »*Anglica*». Dat. 1614: London. (1 st.)

Hagen, Christoffer von, ryttmästare och Braunschweigiskt råd.

I saml. »*Danica*». Bilagdt kon. Christian IV:s originalbref till Gustaf II Adolf d. Augusti 1632.

Hagius, Joachim, prest i Caseburg.

Dat. 1630: Caseburg.

Hamilton, öfverste.

I saml. »*Anglica*». Dat. 1631: London. (1 st.)

¹ Jmf. saml. »*Germanica*» D. II till A. Oxenstierna.

- ***Hamilton, James**, markis af.
I saml. »*Anglica*». Dat. 1629: Greenwich; 1630: London; 1631: London, Stettin, Küstrin, Wurtsburg. (12 st.)
- ***Hammarasköld**, se Peder Michelsson.
- ***Hammerstein, Johan Niclas Dellonius von**, svensk generalauditör.
Dat. 1628: Dansig. (1 st.)
- Hamond, Fr.**, kapten.
Dat. 1630: Hamburg. (Om värfningar. 1 st.)
- ***Hand, Arvid**, öfverstevaktmästare och kapten vid Östgöta infanteri.
Dat. 1621: Söderköping. (Om mönstringar 1 st.)
- Hans Eriksson [Ulfsparre]**, ståthållare öfver Stockholms län.
Tillsammans med *Räkningekammaren*. Se här nedan *Räkningekammarens bref till K. M:t.* Dat. 1612, 1613.
Tillsammans med *Bo Gustafsson*. Dat. 1612: Stockholm.
- Hans Hansson**, krigskommissarie.
Dat. 1626: Riga; 1630: Stralsund, Anklam. (3 st.)
- Hans Joensson [Stålhandske]**, ståthållare på Kexholms slott.
Dat. 1615: Kexholm; 1616: Kexholm; 1617: Kexholm. (5 st.)
- Hans Nilsson**, accisförvaltare.
Dat. 1623: Stockholm. (1 st.)
- Hansson**, se Erik H., Nils H., Olof H.
- ***Hans Åkesson [Soop]**, kammarråd.
Tillsammans med sina kolleger. Se nedan Afd. II A. *Räkningekammarens bref till K. M:t.* Dat. 1611, 1612, 1614.
- ***Hare [Hara]**, Erik, ståthållare på Uleborg och Kajaneborg.
Dat. 1612: Korsholm.
- Haser, Jakobus**.
Tills. med *Krauthoff*, Christoffer. I saml. »*Germanica*» C. IV. Handl. rör. Sveriges förbindelser med Stralsund. Dat. 1632: Nürnberg. (1 st.)
- ***Hastfehr [Hastver]**, Claes, öfverste i svensk tjänst.
Dat. 1632: Neustadt a. d. Heide. (1 st.)
- Hausmann, Michael**, rhengreflig regimentsschultheiss.
Dat. 1632: Frankfurt [a. M.]. (1 st.)
- ***Heiden, Hans Wolf von der**, öfverste i Brandenburgs tjänst,
Dat. 1626: Landsberg. (1 st.)
- Heiden, Georg**, öfverstlöjtnant. Om inträde i svensk tjänst.
Dat. 1629: Stralsund. (1 st.)
- ***Heinsius, Daniel**, professor i Nederländerna, 1618 utnämnd till »historicus Regni» hos Gustaf Adolf, och 1619 till hofråd.
Dat. 1620: Leiden; 1625: Haag; 1631: Haag; 1632: Haag. (4 st.)
- Henrik Månsson**, ståthållare på Kexholm.
Dat. 1624: Kexholm. (1 st.)
- Henriksson**, se Gorgonius H., Tönnes H.
- Henslerus, Jodocus**, notarius.
Dat. 1632: Lohr. (1 st.)
- ***Hessen, Moritz**, landtgreffe af.
I saml. »*Germanica*» F. XII. Förhandl. med Kur-Pfalz. Dat. 1614: Cassel (blott kopia).

*Hessen, Wilhelm, landtgreve af.

I saml. »*Germanica*» F. VII. Landtgr:s af Hessen bref. Dat. 1632: Hörter, Kassel. (2 st.) — I »*Oxenst. saml.*» Dat. 1632 (bilagdt ett till A. Oxenstierna d. 14 Okt. 1632).

*Heussner von Wandersleben, Sigismund, generalkrigskommissarie.

Dat. 1632: Hassfurt, Schweinfurt, Erfurt. (5 st.)

Hildesheim, Carl, liflåndare.

Dat. 1620: Stockholm. (1 st.)

Hincius [Hintzius], Johan, jur. d:r, 1622 professor i juridik i Upsala.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 397.

*Hintelman, Ludwig, J. U. D., rådman i Riga.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621: sid. 635.

*Hoffkirchen, Lorens von, öfverste i sachsisk tjänst.

Dat. 1632: Torgau. (1 st.)

Hohenlohe, Georg Friedrich, greve af.

I saml. »*Germanica*» F. VIII. Dat. 1632: Augsburg. (1 st.)

*Holek, Henrik, öfverste i dansk tjänst.

Dat. 1628: Stralsund. (1 st.)

Holgersson, se Olof H.

Holland, Henrik, earl af, engelsk statsman.

I saml. »*Anglica*». Dat. 1628: London; 1630: London. (2 st.)

Holstein-Gottorp, Fredrik, hertig af.

I saml. »*Germanica*» D. IV. Hertigarnes af Holstein bref till K. M:t. Dat. 1620: Gottorp; 1621: Gottorp, Schwerin. (3 st.) — I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621: sid. 111.

*Holstein-Gottorp, Johan Fredrik, hertig af, ärkebiskop af Bremen.

I saml. »*Germanica*» D. III. Dat. 1611: Eutin; 1612: Eutin; 1613: Eutin, Vorde; 1614: Eutin, Vorde; 1615: Vorde; 1616: Gottorp, Eutin; 1617: Vorde, Eutin; 1618: Ottersberg, Vorde; 1619: Vorde; 1620: Vorde, Eutin. Poel; 1621: Vorde, Lübz, Eutin; 1622: Eutin, Vorde; 1623: Eutin, Vorde; 1624: Vorde, Eutin; 1625: Vorde; 1626: Eutin; 1627: Lübeck; 1629: Vorde; 1630: Bremen; 1631: Bremen; 1632: Bremen, Vorde. — I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 116, 173, 251, 295; 1622 sid. 97, 260. (Samtliga finnas i original).

Holzmüller, G., kapten.

Dat. 1632: Schrobhausen (krigsnotiser).

Home, Thomas, se under Setoun.

Honaert, Rockus, en af holländska legaterna vid fredsunderhandl. med Polen 1627—1629.

Se här nedan Afd. II B.

Hoppe, Nicolaus, officer i svensk tjänst i Preussen (?).

Odateradt. (1 st.)

Horck, Georg, borgare i Königsberg.

Dat. 1626: Königsberg (med utförlig berättelse om landets tillstånd och beskaffenhet).

*Horn [af Åminne], Carl Christersson, (slutl. vicepres. i Svea Hofrätt).

Dat. 1625: Paris. (2 st.)

*Horn [af Kanckas], Claes Carlsson, 1624 ståthållare öfver Stockholms och Upsala slott och län, sedan 1631 legat i Stralsund och generalguvernör i Vor-Pommern.

Dat. 1629: Stockholm; 1632: Stralsund. (3 st.)

Tillsammans med Johan Sparre. Dat. 1631: Stockholm. (1 st.)

- ***Hörn** [af Åminne], Clas Christersson, löjtnant, sedan kommandant i Putzig.
Dat. 1616: Koporie; 1626: Putzig. (3 st.)
- ***Hörn** [af Kanckas], Ewert, ståthållare på Narwa och Iwangorod, 1613
generalfältmarskalk.
Dat. 1612: Augdow; 1613: Zaritz; 1614: Zaritz, Novgorod; 1615: Novgorod.
(18 st.)
- ***Hörn** [af Kanckas], Gustaf Carlsson, general öfver finska krigsfolket
till häst och fot, sedan riksråd, fältmarskalk, öfverste befälhafvare i
Lifland och 1631 befälhafvare i Pommern.
Dat. 1625: Dorpat, 1½ mil från Dünaburg, Steinbrunn, Berson, Pebalg; 1626:
Rewal, Riga; 1627: Wainsell, Wolmar, Rewal, Im lager kegen Linnewardt,
Seelburg, Lägrät vid Ewesten, Riga; 1628: Riga, Wolmar, Rewal, Stockholm;
1629: Wolmar, Malla, Rewal, Riga, Im lager bei Kirchholm; 1630: Wolmar,
Riga, Rewal, Wiborg, Åbo, Meldola, Fältlägrät vid Stettin, Boch, Tripest,
Corbin, Podagla, Wollin, Greifenberg, Golnow, Primhausen, Stargard; 1631:
Soldin, Stargard, Perlinigen, Stettin, Friedland, Muggenburg, Pasewalk, Glasow,
Königsberg i Neu-Mark, Zellin, Unter Landsberg, Fitzen, Zansin, Müncheberg,
Cüstrin, Frankfurt a. d. Oder, Schaumburg, Freienwalde, Würzburg, Heilbroun (?);
1632: Würzburg, Bamberg, Geltersheim, Neustadt, Rastadt, Benfelden. (2
volymer.)
Tillsammans med *Anders Eriksson* [Hästhufvud] och *Erik Andersson* [Trana].
Dat. 1628: Riga.
- ***Hörn** [af Åminne], Gustaf Christersson, kammarherre, svensk resident
i Ulm.
Dat. 1632: Ulm. (1 st.)
- ***Hörn** [af Kanckas], Henrik, riksråd, kungl. marskalk, en af kommis-
sarierna vid fredunderhandl. i Stolbova.
Dat. 1616: Narwa, Ladoga. (2 st.) — I saml. »*Muscovitica*» Afd. I. Kommissa-
riernas till Ryska tractaten skrivelser 1615—1617. Dat. 1615: Narwa; 1616:
Narwa, Åbo, Wiborg. (4 st.) — Jmf. här nedan Afd. II B.
Tillsammans med *Räkningekammaren*. Se nedan Afd. II A. *Räkningekammarens*
bref till K. M:t. Dat. 1612.
- ***Hörn**, Philip von, pommersk kansler, geheimeråd.
Dat. 1630: Stettin. (2 st.)
- ***Hornee**, Wolf Ewert von, öfverste, svensk kommandant i Speier.
Dat. 1632: Speier. (1 st.)
- ***Houbalt**, Christoffer von, öfverste i svensk tjänst.
I Tyskland, odat. (4 st.)
- ***Hutten**, Daniel von, kansler i Mainz.
Dat. 1632: Mainz. (1 st.) — Se vidare under *Wild- o. Rhengrefve Otto*.
- Hülse**n, Dietloff von, tysk adelsman.
I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1622 sid. 17.
- ***Hästhufvud**, se *Anders Eriksson*.
- Höljer**, Henrik.
I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1622 sid. 335.
- Höpken**, Nicolaus.
Dat. 1630: Stettin. (Om Frans Carl af Sachsen. 1 st.) — I saml. »*Germanica*»
D. III. Förhandlingar med stiftet Bremen och Verden. Dat. 1632: Winss-
heim, Naumburg. (2 st.)
- Imhoff**, Christoffer Andreas, kapten vid Schlammersdorfs regemente.
Tills. med kaptenen vid Dumenys reg. *Debays*. Dat. 1632: Ehrenberg. (1 st.)

Inthuma, Hero von, braunschweig-lüneburgiskt krigsråd.

Dat. 1623: Hamburg. (2 st.)

***Isenburg**, Wolfgang Henrik, greve af.

I saml. »Germanica» G. Bref från tyska furstar och städer. Dat. 1632: Offenbach.

***Ifvar Christersson** till Ristaniemi; 1614 utnämnd till kommandant på Nöteborg, sedan ståthållare på Kalmar slott.

Dat. 1615: Nöteborg; 1616: Nöteborg; 1617: Nöteborg; 1621: Kalmar. (10 st.)

Jahn, Claus, borgare och skeppare i Stralsund.

Dat. 1629: Stralsund. (1 st.)

***Jakob I**, se England.

Jakob Jakobsson [Bååt] till Ståffö, öfverste.

Såsom en af gränskommissarierna i Ryssland gemensamt med sina kolleger *Gustaf Stenbock* och *Måns Mårtensson Palm*, i saml. »Muscovitica»; se härnadan afd. II B.

Jakob Philipsson, f. d. bokhållare i Rewal.

I saml. »Livonica» N:o 109. Handl. rör. undersökningskommissionen 1630. Dat. 1630: Rewal.

***Janeke**, Henrik, inkallad för att biträda vid Norrtälge stads anläggning, arrendator af kronoinkomster (fick 1624 fullmakt att »opbringa handtwerkare uthi Tyskland»).

I saml. »Städers acta». Norrtälge. Dat. 1626. (3 st.)

***Jesper Andersson** [Cruus], öfverste, ståthållare på Jönköpings slott, sedan ståthållare i Novogorod.

Dat. 1612: Jönköping.

Tillsammans med ståthållaren *Anders Eriksson* och proviantmästaren *Martin Pauli*. Dat. 1616: Narva.

Tillsammans med ståthållaren *Nils Hansson*. Dat. 1616: Narva. (1 st.)

Tillsammans med ståthållaren *Peder Jöransson Ulfsparre*. Dat. 1626: Elfsborg. (1 st.)

***Jesper Matsson** [Cruus till Harfvila], fältmarskalk, sedan riksskattmästare, guvernör i Riga.

Dat. 1612: Ör på Dal, Trejör (?), Weland; 1613: Westharrie, Guttarp, Wernamo, Åbo, Helsingfors, Harfvila; 1614: Ruovesi länsmanagård; 1618: Stockholm, Särämäki; 1620: Stockholm; 1621: Riga; 1622 (t. o. m. Juli månad): Riga. (55 st.) — I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621 fol. 486, 493, 501, 550, 558, 563, 602, 642, 646, 663, 666 och 672, hvilka dock samtliga finnas bland originalbrefven.

Tillsammans med andra ledamöter af *Räkningekammaren*. Se nedan Afd. II A. *Räkningekammarens bref till K. M:t.* Dat. 1620.

Jespersson, se Erik J.

***Joachimi**, Alb., holländskt sändebud.

I saml. »Anglica». Dat. 1629: London. Såsom en af de holländska sändebuden vid fredsunderh. i Stolbova tillsammans med sina kolleger. I saml. »Muscovitica» I. Jmf. här nedan Afd. II B.

***Johan**, hertig af Östergötland.

I saml. »Kongl. Autografer». Odateradt. (Om privata saker).

***Johan Botvidi**, konungens hofpredikant, biskop i Linköping.

Dat. 1632: Gröningen. (1 st.)

***Johan Nicodemus** [Lillieström], kongl. sekreterare; 1632 direktor öfver kansliakerna i Preussen.

Dat. 1632: Straßburg, Rotenburg a. d. Tauber. (4 st.) Säsom en af legaternas till Polen 1632 tillä. med sina kolleger, se saml. »*Polonica*» Afd. I. Jmfr härnadan afd. II B.

Jonæ, se Petrus Jonæ.

Jonsson, se Carl J.

Jäskung, Wilhelm, öfverstlöjtnant, kronans fordringsägare.

Dat. 1628: Hamburg. (1 st.)

Jönsson, se Nils J.

Jöran Brynnelsson, kommandant i Ladoga.

Tillsammans med *Petter Bröms*. Dat. 1615: Ladoga.

Jöran Classon [Uggla], kammarråd.

Dat. 1624: Stockholm. (1 st.)

Tillsammans med *öfriga kammarråd*. Se nedan Afd. II A. *Räkningekammarens bref till K. M:t*. Dat. 1624, 1625, 1626, 1627.

Jöransson, se Erik J.

***Kagg**, Lars, öfverstlöjtnant och sedan öfverste för Östgöta regemente till fot, kommandant i Anklam, guvernör öfver stiftet Magdeburg.

Dat. 1622: Pernau; 1626: Dirschau; 1629: Stralsund; 1630: Usedom, Anklam; 1631: Loitz, Tribsees, Greifswald; 1632: Magdeburg, Heimersleben, Hildesheim. (39 st.)

Se vidare under *Creutz*, Ernst samt under *Falkenberg*, Melchior.

Kaldenhoff, Hans, officer i svensk tjänst.

Dat. 1630: Elbing. (1 st.)

***Katharina**, pfalzgreffinna, se under Pfalz.

Keith, Andreas, riddare, en tid engelskt sändebud i Sverige.

I »*Registratur för inkomna bref 1611—1617*» fol. 3 och fol. 6. Dat. 1612: London. — I saml. »*Anglica*». Dat. 1612: London; 1617: London; 1623: London. (4 st.)

Kemner, Henricus Martini, prest i Nöteborg, præpositus i Kexholms län, regementspastor.

Bland *Virorum Illustrium Literæ II*: sid. 182—184.

***Kempendorff**, Caspar von, svensk generalkommissarie.

Dat. 1632: Landsberg a. d. Wart. (1 st.)

***Keniclus**, Petrus, ärkebiskop.

Bland »*Upsala consistorii skrifsæler*». Dat. 1619: Upsala; 1620: Upsala; 1627: Stockholm. (3 st.)

Kern, Calixtus, bergmästare från Sachsen.

I »*Ozenst. saml.*» »Handl. om Svenska Bergverken» etc. Dat. 1618: Dresden. (1 st.)

Ketler, Hans, köpman.

Dat. 1623. (Om spanmålsleverans från Lifland. 1 st.)

***King**, Jakob, öfverste i svensk tjänst, 1631 kommandant i Stargard.

Dat. 1630: Stargard; 1631: Stargard. (11 st.)

***Kitlitz**, Christoffer, friherre von, Brandenburgiskt landtråd i Preussen.

Dat. 1628: Riesenburg. (1 st.)

Kirchhoff, Melcher, liflåndare, 1621 »förvaltare öfver strandbönder».

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 688. *Literæ reversales*.

Klebergk, Ebert, lifåndare.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 688. Literæ reversales.

***Kleihe, Johan**, domherre i Hamburg.

Dat. 1625: Corovisë; 1627: Hamburg; 1630: Hamburg.

Kleist, Achatz, pommersk generalkommissarie. Tills. med andra.

Dat. 1630: Cörlin. (1 st.)

Knese, Andreas, ryttmästare i svensk tjänst och kronans fordringsägare.

Dat. 1632: Mainz. (1 st.)

***Kniphausen, Dodo von Inn- und**, öfverste i Ev. Unionens tjänst, sedan 1629 öfverste och 1630 generalmajor i svensk tjänst.

Dat. 1624: Hamburg; 1629: Helsingör, Emden; 1630: Fredriksborg, Hamburg, Emden, Peenemünde, Wolgast, Cörlin, Hagenau, Corwin (?), Zernin bey Colberg, Stargard; 1631: Wolgast, Pudegla, Clempenau, Neu-Brandenburg; Mekeren; Minden a. d. Weser; 1632: Schleusingen. (121 st.)

***Knut Classon [Uggle]**, kommandant på Rewals slott.

Dat. 1612: Rewal. (1 st.)

Tillsammans med ståtballaren *Anders Joensson*. Dat. 1612: Rewal. (1 st.)

***Kochtitzky, Andreas von**, d. y., friherre, krigsråd och legat vid armén i Schlesien.

Dat. 1630: Elbing; 1632: Liegnitz. (2 st.)

***Krabbe, Erik**, danskt sändebud.

I saml. »*Danica*». »Förhandl. mellan Sverige och Danmark 1612—1643». Dat. 1628: Stockholm. (1 st.)

***Krauthoff, Christoffer**; såsom ett af staden Stralsunds ombud.

I saml. »*Germanica*» C. IV. Handlingar rörande Sveriges förbindelser med Stralsund. Dat. 1632: Nürnberg. (1 st.) Se under *Jakob Haser*.

Krichbaum, Melcher, öfverste i svensk tjänst, kommandant i Ribnitz.

Dat. 1630: Helsingör, Ribnitz; 1631: Ribnitz. (6 st.)

***Kruse, Hans**, proviantmästare. Om provianteringsväsendet.

Dat. 1629: Riga. (1 st.)

Kruse, Peter, köpman i Stockholm (slutligen landshöfding).

Se under *Lars Bengtsson [Sneckenfeldt]*.

Krusebeck, Frans, officer i svensk tjänst vid Mönnichhofens regemente.

Dat. 1623: Leuwarden; 1624: Oldenburg. (4 st.)

***Kruus**, se *Jesper Andersson*; *Jesper Matsson*.

Kula, Clemens von der, abbot i Stade (protestant).

I saml. »*Germanica*» D. III. Förhandlingar med stiftet Bremen och Verden. Dat. 1632: Kula. (1 st.)

***Kurland, Friedrich**, hertig af.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 470. — Samma bref finnas i saml. »*Polonica*». Förhandlingar etc. 1601—1660 etc. Dat. 1621: Bauske. (Afskrift.)

***Kurland, Wilhelm**, hertig af.

I saml. »*Polonica*» Afd. IV. Dat. 1618. — I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 625. Dat. 1621: Schwerin.

***Köppen, Thomas**, furstl. »advocatus» i Stettin och Wolgast.

Dat. 1626: Stettin. (1 st.)

***Kötteritz**, Johan Friedrich von, öfverstelöjtnant (?) i svensk tjänst.¹
Tillhörde Streouffs och Teufels värfningsexpedition.
Dat. 1626: Stettin; 1627: Waren, Haug. (3 st.)

Lamb, Balthasar, kapten i svensk tjänst.
Tillsammans med *Jakob Craford* m. fl. officerare af Mitau's garnison. Dat. 1622: Mitau. (1 st.)

***Lange** [Langius], Daniel, sedan 1631 stadspresident i Göteborg.
I »*Oxenstiernska saml.*» Handl. om städerna i Westergötland och Wermland.
Betänkande om Göteborgs upphjälpande.

***Langman**, se Tönnes Henriksson.

La Noue, öfverste i svensk tjänst.
Dat. 1628: Paris. (2 st.)

Lars Bengtsson [Sneckenfeldt], tullnär vid stora sjötullen i Stockholm.
Tillsammans med *Peter Kruse*. Dat. 1617: Lübeck. (1 st.)

Lars Nilsson, borgare i Helsingfors.
I »*Oxenst. saml.*» Handl. rör städerna.

***Lars Nilsson** [Laurentius Nicolai Tungel], kongl. sekreterare, 1628 och 1630 legat till Frankrike och därefter svensk resident i Sachsen.
Dat. 1625: Köpenhamn; 1626: Riga; 1627: Fältlägret vid Allis, Riga. (19 st.)
— I saml. »*Danica*». Förhandl. mellan Sverige och Danmark 1612—1643.
Relation om rättegången mot Halmstadsborgaren Fr. Ludvigason. Dat. 1625: Köpenhamn. — I saml. »*Gallica*» Afd. I. Dat. 1628: Anvers, Paris, Lägre för La Rochelle. (3 st.) Dat. 1630: Paris, St Jean de Maurienne, Lyon. (3 st. jämte en odaterad relation). — I saml. »*Germanica*» C. II. Förhandlingar och fördrag med Sachsen. Dat. 1632: Dresden. (1 st. orig.)

Latour[mois?], fransk officer, lärare för Gustaf Gustafsson af Wasaborg.
Dat. 1621²: Stockholm; 1624: Stockholm.

Lehusen, Johan, sekreterare.
Dat. 1632: Ulm. (1 st.)

Leilitz, Math., brandenburgisk undersåte.
Dat. 1623: Berlin. (1 st.)

Lemnius, Stephan, f. d. kammartjänare hos Karl IX.
Odat. (1 st.)

***Leslie**, Alexander, öfverste, kommandant i Pillau, sedan kommandant i Stralsund, generalmajor.
Dat. 1626: Pillau; 1627: Elbing, Pillau; 1632: Hamburg. (8 st.) — I saml. »*Germanica*» C. IV. »Handl. rör. Sverges förb. med Stralsund. Dat. 1628: Stralsund. (1 st.)
Tillsammans med *Alexander Esken* darsammastädes. Dat. 1628: Stralsund.
Se vidare under *Setoun*.

Lewenstein, se Löwenstein.

***Lewenwolde**, Gerhard von dem, ståthållare på Treiden.
Tillsammans med *Wilhelm von Tiesenhausen*. Dat. 1621: Treiden. (1 st.)

Leyen, Emmerich von, officer i svensk tjänst.
Dat. 1632: Rothenburg a. d. Tauber. (1 st.)

¹ Jemför titularreg. öfver latin-tyska bref 1611—1632 för året 1626.

² Årtalet är till större delen bortklippt, men synes vara 1621.

Klebergk, Ebert, liflåndare.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 688. Literæ reversales.

***Kleihe, Johan**, domherre i Hamburg.

Dat. 1625: Coroviae; 1627: Hamburg; 1630: Hamburg.

Kleist, Achatz, pommersk generalkommissarie. Tills. med andra.

Dat. 1630: Cörlin. (1 st.)

Knese, Andreas, ryttmästare i svensk tjänst och kronans fordringsägare.

Dat. 1632: Mainz. (1 st.)

***Kniphausen, Dodo von** Inn- und, öfverste i Ev. Unionens tjänst, sedan 1629 öfverste och 1630 generalmajor i svensk tjänst.

Dat. 1624: Hamburg; 1629: Helsingör, Emden; 1630: Fredriksborg, Hamburg, Emden, Peenemünde, Wolgast, Cörlin, Hagenau, Corwin (?), Zernin bey Colberg, Stargard; 1631: Wolgast, Pudegla, Clempenau, Neu-Brandenburg; Mekeren; Minden a. d. Weser; 1632: Schleusingen. (121 st.)

***Knut Classon [Uggla]**, kommandant på Rewals slott.

Dat. 1612: Rewal. (1 st.)

Tillsammans med ståthållaren *Anders Joensson*. Dat. 1612: Rewal. (1 st.)

***Kochtitzky, Andreas von**, d. y., friherre, krigsråd och legat vid armén i Schlesien.

Dat. 1630: Elbing; 1632: Liegnitz. (2 st.)

***Krabbe, Erik**, danskt sändebud.

I saml. »*Danica*». »Förhandl. mellan Sverige och Danmark 1612—1643». Dat. 1628: Stockholm. (1 st.)

***Krauthoff, Christoffer**; såsom ett af staden Stralsunds ombud.

I saml. »*Germanica*» C. IV. Handlingar rörande Sveriges förbindelser med Stralsund. Dat. 1632: Nürnberg. (1 st.) Se under *Jakob Haser*.

Krichbaum, Melcher, öfverste i svensk tjänst, kommandant i Ribnitz.

Dat. 1630: Helsingör, Ribnitz; 1631: Ribnitz. (6 st.)

***Kruse, Hans**, proviantmästare. Om provianteringsväsendet.

Dat. 1629: Riga. (1 st.)

Kruse, Peter, köpman i Stockholm (slutligen landshöfding).

Se under *Lars Bengtsson [Sneckenfeldt]*.

Krusebeck, Frans, officer i svensk tjänst vid Mönnichhofens regemente.

Dat. 1623: Lenwarden; 1624: Oldenburg. (4 st.)

***Kruus**, se *Jesper Andersson*; *Jesper Matsson*.

Kula, Clemens von der, abbot i Stade (protestant).

I saml. »*Germanica*» D. III. Förhandlingar med stiftet Bremen och Verden. Dat. 1632: Kula. (1 st.)

***Kurland, Friedrich**, hertig af.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 470. — Samma bref finnas i saml. »*Polonica*». Förhandlingar etc. 1601—1660 etc. Dat. 1621: Bauske. (Afskrift.)

***Kurland, Wilhelm**, hertig af.

I saml. »*Polonica*» Afd. IV. Dat. 1618. — I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 625. Dat. 1621: Schwerin.

***Köppen, Thomas**, furstl. »advocatus» i Stettin och Wolgast.

Dat. 1626: Stettin. (1 st.)

***Kötteritz**, Johan Friedrich von, öfverstelöjtnant (?) i svensk tjänst.¹
Tillhörde Streuffs och Teufels värfningsexpedition.
Dat. 1626: Stettin; 1627: Waren, Haag. (3 st.)

Lamb, Balthasar, kapten i svensk tjänst.
Tillsammans med *Jakob Craford* m. fl. officerare af Mitau's garnison. Dat.
1622: Mitau. (1 st.)

***Lange** [Langius], Daniel, sedan 1631 stadspresident i Göteborg.
I »*Oxenstiernska saml.*» Handl. om städerna i Westergötland och Wermland.
Betänkande om Göteborgs uppbjälpare.

***Langman**, se Tönnes Henriksson.

La Noue, öfverste i svensk tjänst.
Dat 1628: Paris. (2 st.)

Lars Bengtsson [Sneckenfeldt], tullnär vid stora sjötullen i Stockholm.
Tillsammans med *Peter Kruse*. Dat. 1617: Lübeck. (1 st.)

Lars Nilsson, borgare i Helsingfors.
I »*Oxenst. saml.*» Handl. rör städerna.

***Lars Nilsson** [Laurentius Nicolai Tungel], kongl. sekreterare, 1628 och 1630 legat till Frankrike och därefter svensk resident i Sachsen.
Dat. 1625: Köpenhamn; 1626: Riga; 1627: Fältlägret vid Allis, Riga. (19 st.)
— I saml. »*Danica*». Förhandl. mellan Sverige och Danmark 1612—1643.
Relation om rättegången mot Halmstadborgaren Fr. Ludvigsson. Dat. 1625: Köpenhamn. — I saml. »*Gallica*» Afd. I. Dat. 1628: Anvers, Paris, Lägre för La Rochelle. (3 st.) Dat. 1630: Paris, St Jean de Maurienne, Lyon. (3 st. jämte en odaterad relation). — I saml. »*Germanica*» C. II. Förhandlingar och fördrag med Sachsen. Dat. 1632: Dresden. (1 st. orig.)

Latour[mois?], fransk officer, lärare för Gustaf Gustafsson af Wasaborg.
Dat. 1621²: Stockholm; 1624: Stockholm.

Lehusen, Johan, sekreterare.
Dat. 1632: Ulm. (1 st.)

Leilitz, Math., brandenburgisk undersåte.
Dat. 1623: Berlin. (1 st.)

Lemnius, Stephan, f. d. kammartjänare hos Karl IX.
Odat. (1 st.)

***Leslie**, Alexander, öfverste, kommandant i Pillau, sedan kommandant i Stralsund, generalmajor.
Dat. 1626: Pillau; 1627: Elbing, Pillau; 1632: Hamburg. (8 st.) — I saml. »*Germanica*» C. IV. »Handl. rör. Sverges förb. med Stralsund. Dat. 1628: Stralsund. (1 st.)
Tillsammans med *Alexander Esken* darsammastädes. Dat. 1628: Stralsund.
Se vidare under *Setoun*.

Lewenstein, se Löwenstein.

***Lewenwolde**, Gerhard von dem, ståthållare på Treiden.
Tillsammans med *Wilhelm von Tiesenhausen*. Dat. 1621: Treiden. (1 st.)

Leyen, Emmerich von, officer i svensk tjänst.
Dat. 1632: Rothenburg a. d. Tauber. (1 st.)

¹ Jemför titularreg. öfver latin-tyska bref 1611—1632 för året 1626.

² Årtalet är till större delen bortklippt, men synes vara 1621.

*Leynn, Daniel, sedan 1613 »pfundtherr» i Rewal.

Dat. 1615: Rewal; 1616: Rewal; 1622: Rewal. (4 st.)

Tillsammans med kamreraren *Nils Jönsson* och sekreteraren *Conrad Schliesser* såsom kommissarier för affattande af pundkammarordningen i Rewal. Dat. 1618: Rewal.

Tillsammans med *Conrad Schliesser* i saml. »*Livonica*». Städernas i Estland, Lifland och Ingermanland bref till K. M:t 1612—1631. Volym n:o 254 b. Dat. 1619: Rewal; 1628: Rewal.

*Lillie, Axel, öfverste.

Dat. 1631: Demmin. (1 st.)

*Lillie, Per, squadronchef (major?).

Dat. 1630: Peenemünde skans; 1631: Wolgast. (3 st.)

Lilliehöök, se *Nils Andersson*.

Lilleström, se *Johan Nicodemi*.

*Linde, von der, se *Erik Larsson*.

*Linde, Lorenz von der, son till *Erik Larsson*, officer, skickad till Frankrike att mottaga subsidierna.

Dat. 1632: Chalons sur Marne. (1 st.)

Lindholtz, Caspar, kapten i svensk tjänst.

Dat. 1626: Cöln a. d. Spree; 1627: Brandenburg, Königsberg. (3 st.)

*Lohausen, Wilhelm von, öfverste i svensk tjänst, kallas 1632 general-vaktmästare.

Dat. 1630: Lübeck; 1631: Köpenhamn, Lübeck; 1632: Im quartier Haldter, Torgau. (5 st.)

*Lohen, Henrik von, borgmästare i Rewal.

Dat. 1613: Rewal; 1621: Rewal; 1625: Rewal. (4 st.)

Lohen [Lohn], Georg von, J. U. D., den föregåendes son.

I saml. »*Livonica*» vol. n:o 177 bland *Johan Skyttes* bref. Dat. 1631: Rewal, Tangermünde. (2 st.)

Loot, Samuel; 1622 arrendator af kronans inkomster af Östersysslet i Wermland; anmodad att uppbringa penningar för kronans räkning i Holland.¹

Dat. 1622: Stockholm. (3 st.)

Luchmenon, Friedrich, ryssetolk i Coporie.

Odat. (1 st.)

Ludwig XIII, se under Frankrike.

*Luntzman, Heinrich, stadsyndicus i Hamburg.

Dat. 1632: Hamburg. (1 st.)

Lübbbers, Martin, borgare i Riga.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621: sid. 579.

Löwenstein, Georg Ludwig, greffe von und zu.

I saml. »*Germanica*» G. »Bref från tyska riksfurstar och städer». Dat. 1625: Ahstadt; 1630: Arolsen in Waldeck. (2 st.)

Maa, Anders von der, svensk kommandant på Augdow.

Tillsammans med kapten *Paul Wulff*. Dat. 1615: Augdow. (1 st.)

Magdeburg, administratör af, se Brandenburg, Christian Wilhelm.

¹ Jmf. lat. o. tyska titularregistraturet 1611—1632 för året 1622.

Mahieu, David, kronans fordringsägare.

Dat. 1623: Hamburg; 1629: Hamburg. (2 st.)

Malteserriddarnes stormästare Fr. Ant. de Paula.

Dat. 1632: Melite. Afskrift. (1 st.)

***Mannersköld**, se Christoffer Assarsson.

***Mannersköld**, se Nils Assarsson.

Mansfeld, Ernst, grefve af.

I saml. »Germanica» G. Bref från tyska furstar och städer. Dat. 1622: Hagenau. (1 st.)

***Mansfeld, Philip**, grefve af.

I saml. »Germanica» G. Bref från tyska furstar o. städer. Odat. (1 st.)

Marcus Sigfridsson från Rostock, »riksens och Upsala akademi bokförelare och bokbindare».

I »Oxenst. saml.» »Handl. rör. Boktryckerier o. Bokhandel». Dat. 1612: Örebro. (1 st.)

Maria, drottning, se Frankrike.

Marott, David, nomine Nicolaus Basilier.

I »Registratur aller Schreiben» etc. 1622 sid. 365. (1 st.)

Mats Hansson, kommandant (?) på Salis.

Dat. 1612: Salis. (1 st.)

Maydell, Arendt von, ryttmästare.

Dat. 1621: Rewal. (1 st.)

***Maydell, Hans von**, kommandant på Hapsal

Dat. 1613: Hapsal.

Tillsammans med Adam Schrapfer. Dat. 1612: Im veldtlager Osel, Rewal. (2 st.)

Maydell, Jürgen, officer i svensk tjänst.

Tilla. med Claus Wachtmeister. Dat. 1618: Rewal. (1 st.)

Mebild, Christoffer [von Breslau], »öfverfiskal» i hofrätten i Dorpat.

Dat. 1630: Dorpat. (1 st.)

Meijer, Georg, skeppskapten.

Dat. 1630: Wolgast, Ribnitz. (3 st.)

***Mejer von Müntzbroch, Herman**, hofmästare hos Gustaf Gustafsson af Wasaborg.

Dat. 1632: Wittenberg. (1 st.)

***Meklenburg, Adolf Friedrich**, hertig af Schwerin.

I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621 sid. 587 (dat. Schwerin) och 1622: sid. 129, 153, 184; dat. Schwerin, Güstrow, Neustadt. (4 st.) — I saml. »Germanica» D. VIII. Bref till K. M:t från huset Meklenb.-Schwerin. Dat. 1626: Schwerin; 1627: Schwerin; 1628: Wierow. (3 st.)

***Meklenburg, Hans Albrecht**, hertig af Güstrow.

I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621: sid. 51, 415, 449 (alla dat. Güstrow) och 1622: sid. 153, 313, 393 (alla dat. Güstrow. 6 st.) — I saml. »Germanica» D. VIII. »Bref från huset Meklenb.-Güstrow». Dat. 1618: Güstrow; 1626: Strelitz; 1627: Güstrow; 1628: Strelitz; 1632: Güstrow. (5 st.)

Meklenburg, Margareta Elisabet, hertiginna af, gemål till hertig Hans Albrecht.

I saml. »Germanica» D. VIII. Förhandl. mellan Sverge och Meklenburg. Dat. 1613: Güstrow. (1 st. afskrift).

- *Meklenburg**, Sofia, hertiginna af, inoder till hertigarne Adolf Fredrik och Hans Albrecht.
I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1622 sidd. 136, 145, 300 och 359. Dat. Lübz, Ratzna (?). — I saml. »*Germanica*» D. VIII. Bref till K. M:t från huset Meklenburg-Schwerin. Dat. 1612: Lübz; 1629: Lübz. (2 st.)
- Melartopæus**, Gabriel Petri, lektor i Åbo.
Bl. »*Virorum Illustrum Literæ*» II: sid. 180. Odat.
- *Meldrom**, R., öfverste i svensk tjänst.
I saml. »*Anglica*». Dat. 1631: London. (1 st.)
- Mell**, Conrad; om penningetransaktioner för kronans räkning.
Dat. 1631: Alt-Stettin. (1 st.)
- *Mengerling**, Arnold von, kursachsisk hofpredikant.
Dat. 1632: Dresden. (1 st.)
- *Menius**, Fredericus, historiarum in Collegio Dorpatensi professor.
Dat. 1631: Dorpat. (1 st.)
- *Mericke**, Johannes, engelsk ambassadör vid fredstraktaten i Stolbova.
I saml. »*Muscovitica*» Afd. I. »Engelske och Holländske gesandternas bref». Dat. 1615: Dedrina, Novgorod, Narva; 1616: Stolbova, Moskwa, Tiffanie, Ladoga. (15 st.) — I saml. »*Anglica*». Dat. 1614: Moskwa; 1618: London; 1619: London; 1627: London. (4 st.) — I »*Registratur 1611—1617*» för inkomna bref fol. 26, 29, 31, 37, 39, 46, 47, 49, 50 och 51.
- Meurer**, Ignatius, boktryckare.
Tillsammans med andra. I »*Ozenstiernska saml.*» »Handl. rör. Boktryckerier.»
- *Meursius**, Johannes, professor, historiograf.
Dat. 1618: Lugduni Batavorum. (Tacksägelse för vissd ynnest). (1 st.)
- Meyer**, se Meijer.
- Michell**, Baltzar, kommandant (?) på Nöteborg.
Dat. 1615: Nöteborg. (1 st.)
- Michel Olofsson**, bisittare (sekreterare?) i Räkningekammaren.
Tills. med kammarråd. Se *Räkningekammarens bref* till K. M:t här nedan Afd. II a. Dat. 1611, 1613.
- *Mietzloff**, Joachim, öfverste i svensk tjänst, sedan 1630 krigsråd.
Dat. 1630: Cüstrin; 1631: Arenswalde, Reetz. (5 st.)
- Misbach**, Ludwig; sänd af Gustaf Adolf till Nederländerna för vissa penningetransaktioner.
Dat. 1632: Berlin. (1 st.)
- *Monler**, Anton, 1624 tygmästare; 1629 sändebud till Ryssland, 1632 svensk kommissarie i Stralsund.
Dat. 1632: Greifswald. (2 st.) — I saml. »*Muscovitica*». Odaterad relation.
- Montgomery**, Ludvig, earl af, i dansk tjänst.
Dat. 1628: Köpenhamn; 1631. (3 st., af hvilka det sista är en odaterad ansökan om inträde i svensk tjänst.)
- *Morell**, Jakob, officer, önskar svensk tjänst.
Dat. 1629: Hamburg, Lübeck. (5 st.)
- Mores**, Jakob, borgare i Hamburg.
Dat. 1631: Hamburg. (1 st.)
- M[o]udy**, William, engelsk officer i svensk tjänst.
Dat. 1627: Braunsberg. (Om näd för fyra soldater. 1 st.)

Moulier, R., officer i svensk tjänst.

Dat. 1630: Hamburg. (Om värfningar af fotfolk. 1 st.)

Muhl [Muhlen], Andreas, från Rostock, sänd från hertigiinnan af Meklenburg för utkräfvande af en fordran och af Gustaf II Adolf åter-sänd med åtskilliga uppdrag.

Dat. 1621: Stockholm. (1 st.) — I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1622 sid. 85. Dat. Rostock.

***Munck, Hans**, öfverste, ståthållare på Kexholm, en af kommissarierna vid gränstraktaten med Ryssland 1617—1621.

Dat. 1615: Kexholm. (2 st.) — I saml. »*Muscovitica*» Afd. II. »Gränskommissariernas bref till K. M:t 1617—1621. Dat. 1617: Kexholm. (2 st.) — *Därsammastädes* Hans Muncks bref gemensamt med sina kolleger *Gorgonius Henriksson* och *Anders Buræus*. Jmf. här nedan Afd. II B.

Munderich, Nicolaus, meklenburgisk embetsman.

Dat. 1631: Neukahlen. (Ansökan om befrielse från inqvartering). (1 st.)

***Munroe, Robert**, skotsk öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1630: Rügenwalde. (1 st.)

Müller, Barthold, obergerichtssecretarius i Braunschweig.

I saml. »*Germanica*» G. Staden Braunschweigs bref. Odat.

Müller, Johannes, organist.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 48.

***Müller, Lorenz**, sedan 1621 öfverste krigsgevaldiger i svensk tjänst.

Dat. 1628: Marienwerder. (1 st.)

Müller, Sebastian, Brandenburgisk hofpredikant.

Dat. 1623: Cöln a. d. Spree (inbjudning till bröllop).

***Müschefahl, Caspar Wilhelm**, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1629: Helsingör; 1630: Köpenhamn. (3 st.)

***Måns Mårtensson Palm**, sedan 1615 ståthållare i Novgorod, en af kommissarierna vid fredstraktaten i Stolbora, 1621 svenska kronans kommissarie i Lifland, 1624 kammarråd och 1626 krigskommissarie i Riga.

Dat. 1621: Rewal; 1622: Rewal; 1623: Rewal; 1625: Kokenhusen, Pebalg, Sunsel; 1626: Kokenhusen, Riga; 1627: Riga; 1628: Riga; 1629: Riga. (47 st.) — I saml. »*Muscovitica*» I. Kommissariernas till ryska traktaten bref 1615—1617. Dat. 1615: Novgorods slott; 1617: Narva. I samma volym och ibland Kommissariernas bref 1617—1618 bref från Måns Mårtensson tills. med sina kolleger. Jmf. här nedan Afd. II B.

Tillsammans med *Christoffer Assarsson [Mannersköld]*. Dat. 1625: Kokenhusen. Tillsammans med *Drummond, David*. Dat. 1626: Kåkenhusen. (1 st.)

Tillsammans med *andra kammarråd*. Se nedan Afd. II A. *Räkningekammarens bref till K. M:t*. Dat. 1624, 1625.

Se äfven under *Baner, Per* och *Svante*, och *Bremen, Ewert*.

Månsson, se Henrik M., Sven M.

***Möller, Johan**, 1632 agent i Ryssland.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1622 sid. 401. Literæ reversales. — I saml. »*Muscovitica*» I. Dat. 1631: Moskwa; 1632: Moskwa. (4 st.)

Därsammastädes bref från hans enka *Catharina Stopia*. Dat. 1632: Moskwa. (1 st.)

***Mönickhoven, J. van**, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1612. (2 st.)

*Mörner, Otto Helmer von, kammarråd.

Tillsammans med *andra kammarråd* se här nedan Afd. II A *Räkningekammarens* *bref till K. M:t.* Dat. 1611.

*Narsius, Johan, med. doct., sedan 1625 hofpoet.

Odat. (2 st.) — I saml. »*Virorum Illustrum Literæ*» I, sid. 525. Dat. 1632: Hamburg. (1 st.)

Nassau, Ernst Casimir, grefve af.

I saml. »*Germanica*» F. X. Dat. 1630: Gröningen. (1 st.)

*Nassau, Johan, grefve af.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1622 sid. 275. Dat. Siegen. (1 st.)

*Nassau, se Oranien.

*Natt och Dag, se Åke Axelsson.

Navor, Zakarias, generalproviandt-mästarelöjtnant.

Dat. 1631: Neu-Brandenburg. (1 st.)

*Necker, Johan, f. d. tjänare hos administratörn af Halle (med öfversändandet af en »designatio» öfver hemliga skattkammaren i Halle).

Dat. 1632: Halle in Sachsen. (1 st.)

Nauton [Newton?], Robert de.

I saml. »*Anglica*». Dat. 1624: London. (1 st.)

Nicodemi, se Johan N.

*Nils Andersson [Lillieböök], kammarråd.

Tillsammans med *andra kammarråd*. Se nedan Afd. II A *Räkningekammarens* *bref till K. M:t.* Dat. 1612, 1613, 1614.

*Nils Assarsson [Mannersköld], öfverste, sedan 1626 guvernör öfver Ingermanland och generalståthållare i Narwa.

Dat. 1626: Mitau; 1632: Narwa. (3 st.)

*Nils Hansson [af släkten Bagghufvud], 1615 ståthållare på Narwa slott, sedan 1617 ståth. på Nöteborgs slott.

Dat. 1615: Narwa; 1616: Narwa; 1617: Narwa; 1618: Nöteborg. (18 st.) Se vidare under *Jesper Andersson* [Cruus].

*Nils Jönsson, kamrerare i Estland.

Se under *Leynn*, Daniel och *Oxenstierna*, Gabriel Bengtsson.

*Nils Nilsson [Tungel], referendarie i kungl. hofkansliet.

Dat. 1629: Stralsund. (1 st.)

Nilsson, se Erik N., Hans N., Lars N., Nils N.

None, se La Noue.

*Omey, Thomas, engelsk agent i Preussen.

I saml. »*Anglica*». Dat. 1626: Elbing; 1629: Elbing. (2 st.)

Olaus Olai, boktryckare. Tills. med andra.

I »*Oxenstiernska saml.*» Handl. rör. Boktryckeri och Bokhandel. Odat.

Olaus Stephani [Bellinus], biskop i Westerås.

Bland »*Westerås Consistorii Skrifvelser*». Dat. 1617: Westerås. (1 st.) *Lär-sammastädes* bref från honom tillsammans med sitt domkapitel. Jmf. här nedan Afd. II A.

Olof Hansson, fortifikationsingeniör.

Dat. 1632: Mainz. (1 st.)

Olof Holgersson, kronans arrendator.

Odat. (1 st.)

Olof Nilsson [stamfader för släkten Törnflycht], hofrättsassessor.

Sås. bisittare i Svea Hofrätt. Se nedan Afd. II A. *Svea Hofrätts skrifvelser* till K. M:t. Dat. 1624.

Olof Pedersson, borgare i Kalmar.

Dat. 1618: Kalmar. (1 st.)

*Oranien, Moritz, prins af.

I »*Registratur aller Schreiden*» etc. 1621 sid. 366 dat. Haag; 1622 sidd. 73, 126 och 200 dat. Haag. (4 st.)

Orléans, Gaston, hertig af.

I saml. »*Gallica*». Dat. 1631: Nancy. (1 st.)

*Ortenburg, [Johan] Philip, greffe af, öfverste i svensk tjänst.

I saml. »*Germanica*» G. Dat. 1629: Elbing. (1 st.)

Osnabrück, biskopen af, se Braunschweig, Philip Sigismund.

*Osten, David von der, tysk adelsman i svensk tjänst.

Dat. 1630: Stettin, Stargard; 1631: Stargard. Om arméns proviantering. (4 st.)

Otter, Michael, stadssekreterare i Halberstadt.

I saml. »*Germanica*» G. Staden Halberstadts bref. Dat. 1632. (1 st.)

Oxenstierna, Axel, rikskansler, kommissarie vid åtskilliga underhandlingar.

Dat. 1614: Rewal, Stockholm; 1615: Narwa; 1616: Tidön; 1618: Wadstena; 1620: Wolfenbüttel;¹ 1622: Riga; 1623: Rewal; 1625: Lägret vid Keggum, Riga, Wolmar; 1626: Burtneck, Nyalott; 1627:² Elbing; 1628: Elbing, Pillau; 1629: Elbing; 1630: Elbing, Braunsberg, Fischhausen, Pillau; 1631: Elbing, Fischhausen, Zoppot vid Oliva, Cölin, Stettin; 1632:³ Nürnberg, Würzburg. (3 volymer). — I »*Oxenstiernska samlingen*». *Axel Oxenstiernas koncepter*. Dat. 1612: Nyköping, Stockholm; 1613: Stockholm; 1614: Stockholm; 1615: Stockholm; 1616: Åbo; 1622: Riga; 1626: Elbing; 1627: Elbing, Marienburg, Lägret vid Dirschau; 1628: Elbing; 1629: Elbing; 1630: Elbing; 1631: Elbing; 1632: Erfurt, Maintz, Frankfurt a. M., Coblenz, Würzburg, Kitzingen, Nürnberg. — I *samma samling*. *Registratur Jan. 1629—Mars 1630* fol. 15, 18, 36, 39, 40, 44, 54, 90, 91, 93, 155. — Såsom en af kommissarierna vid vid underhandl. med Danmark och Polen. Se här nedan Afd. II B.

Tillsammans med ledamöterna af *Räkningekammaren*. Se här nedan Afd. II A *Räkningekammarens bref till K. M:t*. Dat. 1612, 1614.

Se under *Pfalz*, Johan Casimir, och under *Brahe*, Magnus.

*Oxenstierna, Bengt Bengtsson, guvernör i Elbing, 1631 sändebud till Frankrike, 1632 guvernör i Schwabiska kretsen.

Dat. 1626: Elbing; 1627: Elbing; 1632: Augsburg. (15 st.) — I saml. »*Gallica*». Förhandl. mellan Sverige och Frankrike 1624—1632. Dat. 1631: Paris. (1 st.)

*Oxenstierna, Gabriel Bengtsson, sedan 1611 guvernör öfver Rewal och Estland, 1617 rikstygmästare, 1624 en af kommiss. vid underh. med Danmark, ledsagade Maria Eleonora till Rewal 1625, då han äfven fick uppdrag att jämte Per Baner underhandla med Estniska landrådet och Rewal om kontribution, 1630 en af kommiss. vid underh. med Charnacé, 1631 guvernör öfver Finland.

Dat. 1614: Rewal; 1616: Rewal; 1621: Stockholm; 1622: Stockholm; 1624: Stockholm; 1625: Rewal; 1626: Stockholm; 1627: Stockholm; 1628: Stockholm; 1629: Stockholm; 1631: Stockholm; 1632: Åbo. (26 st.)

¹ Blott hälften af ett bref finnes för detta år.

² För detta år finnes endast en afskrift och för de båda följande åren finnas endast några få bref i behåll.

³ För detta år finnas endast trenne originalbref i behåll.

Tillsammans med *åtskilliga lifvandska officerare*. Dat. 1612: Rewal. (1 st.)
 Tillsammans med *Adam Schrapfer*. Dat. 1614: Rewal; 1618: Rewal. (3 st.)
 Tillsammans med *Adam Schrapfer* och *Nils Jönsson*. Dat. 1616: Rewal. (1 st.)
 Tillsammans med *Nils Stiernsköld* och *Adam Schrapfer*. Dat. 1618: Rewal. (1 st.)

Tillsammans med *Räkningekammaren*. Se här nedan Afd. A. *Räkningekammarens bref*. Dat. 1624. (1 st.)

Tillsammans med *Per Baner*. Dat. 1625: Rewal. (6 st.)

Såsom en af Sverges kommissarier vid underhandl. med Danmark och med Charnacé, se här nedan Afd. II B.

*Oxenstierna, Gabriel Gustafsson, 1618 ståthållare öfver Stockholms och Upsala län, hofrättsråd, under året 1625 sändebud till Nederländerna och England; en af kommiss. vid underh. med Charnacé 1630.

Dat. 1621: Stockholm; 1622: Stockholm; 1623: Stockholm, Penningeby, Svartsjö; 1624: Stockholm; 1627: Stockholm; 1631: Dalehamm. (22 st.) — I saml. »*Anglica*». Dat. 1625: Zierikzee (Syrihsjö). Relation. (1 st.)

Tillsammans med hofmarskalken *Svante Baner*. Dat. 1620: Stockholm. (2 st.)
 Tillsammans med underståthållaren *Lars Skytte*. Dat. 1621: Stockholm; 1624: Upsala (3 st.)

Såsom ledamot af hofrätten se här nedan Afd. II A. *Srea Hofrätts skrifvelser* till K. M:t. Dat. 1624. — Såsom en af kommiss. vid underhandl. med Charnacé se här nedan Afd. II B. — Se vidare under *Skytte*, Johan.

*Palm, se Måns Mårtensson.

*Pangerwitz von Enzebeck, Christoffer, kapten i svensk tjänst.

Dat. 1626: Königsberg. (1 st.)

*Paplay, Robert, kapten i svensk tjänst.

Dat. 1613: Helsingfors; 1615: London. (2 st.) (En kopia af det senare af dessa finnes i det latinska registr. för inkomna bref 1611—1617, fol. 26).

Parsaw, Thessen von, öfverste, Meklenburgiskt sändebud.

I saml. »*Germanica*» D. VIII. Giftermålsförhandl. mellan Sverige o. Meklenburg 1580—1613. Dat. 1613: Westerås. (2 st., däruf ett odat. memorial).

Parsch, Friedrich, borgare i Magdeburg.

I saml. »*Germanica*» D. III. »Bref från staden Magdeburg» etc. Dat. 1632.

*Patkull, Fromhold, svensk ståthållare på Weissenstein i Estland.

Dat. 1619: Rewal; 1621: Burtnick. (3 st.) — I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 289 och 506. Dat. Weissenstein. (2 st.)

Paula, se Malteserriddarnes stormästare.

*Paulinus, Laurentius, biskop i Strängnäs.

Bland »*Strängnäs Consistorii skrifvelser*». Dat. 1623; Strängnäs; 1624. (2 st.)

Paull [Paulli], Martin, ståthållare (?) på Tavastehus; 1614 utnämnd till generalproviandtänstare.

Dat. 1613: Tavastehus; 1616: Narva; 1623: Riga. (3 st.) Se vidare under *Jesper Andersson* [Cruus].

Paulli, Elias, stadssyndicus i Stettin, sedan 1621 svenskt hofråd.

Dat. 1627: Stettin. (1 st.)

*Paulli [Paull] till Wingslöf, Zacharias, öfverstelöjtnant i svensk tjänst.

Dat. 1626: Braunschweig. (1 st.)

*Pebblis, Georg Hans, öfverste.

Dat. 1630: Genève, Zürich; 1631: Zürich. (26 st.)

Peder Eriksson, kronans kopparköpare.

Dat. 1619: Kopparberget. (1 st.)

Peder Jöransson [Ulfsparre], ståthållare på Elfsborg.

Se under *Jesper Andersson* [Cruus].

*Peder Michelsson [Hammar-sköld], öfverste, 1611 ståthållare på Öland.

Dat. 1612: Borgholm, Tuna.

Pedersson, se Olof P.

*Pentz, Adam Heinrich von, meklenburgisk adelsman, 1622 inbjuden att tråda i Gustaf Adolfs tjänst, hofinästare, 1630 utn. till »kommissarius o. regent» öfver Usedom.

Dat. 1630: Wolgast, Pudegla; 1631: Wolgast. (9 st.)

*Per Andersson, direktör i Söder- och Skeppskompanierna.

Dat. 1618: Norrköping. (1 st.)

*Per Erlandsson [Bååt], kammarråd.

Dat. 1627: Stockholm. (1 st.)

Tillsammans med öfriga kammarråd. Se här nedan Afd. II A. *Räkningekammarens bref till K. M:t.* Dat. 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631, 1632.

Persaw, se ofvan Parsaw.

*Petrus Jonæ, biskop i Wäxiö.

I »Wäxiö Consistorii skrifvelser». Dat. 1613: Wäxiö; 1627: Stockholm. (2 st.)

Pettersson, se Nicolaus P.

*Pfalz, August, pfalzgreffe af Sulzbach.

I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621: sid. 79, dat. Sultzbach. (1 st.)

*Pfalz, Catharina, pfalzgreffinna, g. m. Johan Casimir af Pfalz-Zweibrücken, syster till Gustaf II Adolf.

I saml. »Kungl. Autografer». Dat. 1615: Westerhausen; 1616: Nyköping, Stockholm; 1618: Hamburg; 1622: Strassburg; 1625: Stegeborg; 1632: Stockholm. (9 st.)

*Pfalz, Elisabet, kurfurstinna, drottning af Böhmen.

I »Registratur aller Schreiben» etc. 1622: sid. 121, dat. Haag. (1 st.)

*Pfalz, Friedrich V, kurfurste, konung af Böhmen.

I saml. »Germanica» F. XII. Sverges förbindelser med Kur-Pfalz. Dat. 1614: Heidelberg. (1 st.) — På samma ställe bland »Kurpfalziska husens bref till K. M:t.» Dat. 1614: Heidelberg; 1624: Haag. (2 st.) — I samma samling A. III. Registratur öfver förhandlingar med K. Fredrik af Böhmen 1619—1620. Dat. 1619: Amberg, Nürnberg, Prag; 1620: Prag. (9 st.) — I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621: sidd. 1, 3, 61, 64, 81, 103, 168, 176, 192, 204, 242, 245, daterade ... mar, Breslau, Küstrin, Hamburg, Wolfenbüttel, Haag. (12 st.)

*Pfalz, Friedrich Casimir, pfalzgreffe af Zweibrücken.

I saml. »Germanica» F. XII. Sverges förbindelser med Kur-Pfalz. Dat. 1614. (1 st.)

*Pfalz, Georg Gustav, pfalzgreffe af Veldentz.

I saml. »Germanica» F. XII. Sverges förbindelser med Kur-Pfalz. Dat. 1614: Lautereck; 1632. (2 st.) — I »Registratur aller Schreiben» etc. 1622: sidd. 3, 304 och 309, daterade: Rotau in Steindal. (3 st.) — I saml. »Germanica» F. XII: 3. Sverges förb. med Pfalz-Veldenz. Dat. 1622: Lautereck. (1 st. afskr.)

*Pfalz, Johan, pfalzgreffe af Zweibrücken, administrator af Kur-Pfalz.

I saml. »Germanica» F. XII. Pfalzgreffliga husens bref till K. Maj:t. Dat. 1620: Heidelberg; 1624: Zweibrücken. (4 st.) — I saml. »Germanica» F. XII. Sverges förb. med Kur-Pfalz. Dat. 1614: Zweibrücken. (1 st.) — I

»Registratur aller Schreiben» etc. 1621: sidd. 8 och 39, daterade Heidelberg samt 1622: sid. 282, dat. Zweibrücken. (3 st.)

*Pfalz, Johan Casimir, pfalzgreffe af Zweibrücken, Gustaf Adolfs sväger:
1631 förordnad att förestå Räkningekammaren.

Dat. 1613: Gripsholm; 1614: Örebro; 1615: Durham, Stockholm, Westerås; 1616: Nyköping, Stockholm, Örebro; 1617: Stockholm; 1618: Markaryd, Helsingör, Köpenhamn, Nyborg, Hamburg, Zweibrücken, Meisenheim, Frankenthal, Frankfurt a. Main, Cleburg, Germersheim; 1619: Meisenheim, Cleburg, Newcastle, Zweibrücken, Frankfurt a. M.; 1620: Cleburg, Heidelberg, Rendsburg, Durham, Prag, Berlin, Auprès de Frankenthal, Weissenburg, Berg-Zabern, Strassburg; 1621: Strassburg, Heidelberg, Griessbach; 1622: Strassburg, Zweibrücken, Nyköping, Tälge, Stockholm; 1623:¹ Stegeborg, Ulfsund [= Kungälv], Tälge, Westerås, Lägret vid Näs; 1624: Nyköping, Stegeborg, Ulfsund; 1625: Stegeborg, Nyköping; 1626:² Stegeborg, Lindhöfda, Jönköping, Göteborg; 1627: Stegeborg, Kalmar, Stockholm, Skenäs, Nyköping; 1628: Stegeborg, Kalmar, Norrköping, Stockholm, Skenäs, Strömserum; 1629: Stegeborg, Kalmar, Skenäs; 1630: Stegeborg, Jönköping, Skenäs, Kalmar, Borgholm, Linköping; 1631: Gripsholm, Stegeborg, Stockholm, Dalarö; 1632: Stockholm, Stegeborg. (3 volymer). — I »*Stegeborgssamlingen*». *Pfalzgreffen Johan Casimirs koncepter till Konung Gustaf Adolf m. fl.* Innehåller daterade och odaterade koncepter och afskrifter, till största delen äfven befintliga i original. Dock finnas några, synnerligast från åren 1631 och 1632, som i originalsamlingen saknas. Dateringsorterna äro de samma som för originalbrefven. — I saml. »*Germanica*» A. III. Registratur öfver Förhandlingar med K. Fredrik af Böhmen. »*Propositio, anbringen und vertrag*», dat. 1620: Stockholm.

Tillsammans med Räkningekammaren. Se nedan Afd. II A. Räkningekammarens bref till K. M:t. Dat. 1632. (1 st.)

Tillsammans med Axel Ozenstierna. Dat. 1623: Lägret vid Näs. (2 st.)

*Pfalz, Ludwig Filip, pfalzgreffe af Simmern.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 143. dat. Haag. (1 st.)

Philipsson, se Jakob Philipsson.

*Phrygius, Sylvester, superintendent i Göteborg.

Bland »*Göteborgs Consistorii skrivelser*». Dat. 1627: Göteborg (3 st., däribland ett odateradt).

*Plageman, Peter, köpman (?), kronans fordringsägare.

Dat. 1618: Stockholm. (1 st.)

Plate, Bogislaus Berndt, löjtnant, tillhörande ett nyvärfvad och till Stralsund ankommet kompani.

Dat. 1629: [Stralsund?]. Om underhållspenningar. (1 st.)

Platen, Adam von, officer i svensk tjänst, 1630 tillhörande Stralsunds garnison.

Dat. 1630: Stralsund. (1 st.)

Plato[w], Caspar Sigismund von, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1625: Radziwiliski; 1626: Berlin, Cöln a. d. Spree. (4 st.)

Plato von Selou, genant Gehle, Curdt, officer i Lüneburgisk tjänst.

Dat. 1630: Celle. Om anbudet att träda i svensk tjänst. (1 st.)

Podollus, Johan, var 1628 kapten vid greve Nils Brahes regemente.

Dat. 1631: Pferdekrug, Neunhagen, Neu-Brandenburg. (3 st.)

¹ Bland brefven för detta år finnas äfven några ställda till drottningen.

² Endast några få originalskrifvelser för 1626 och 1627 finnas i fullt oskadadt skick i behåll.

Polen, Sigismund III, konung af.

I saml. »*Polonica*». Acta ang. fredsunderhandl. mellan Sverige och Polen 1612—1618. Dat. 1613: Warschau; 1614: Warschau. (2 st. blott i afskrift.)

Polen, Vladislav, prins af.

I saml. »*Polonica*» Afd. I. Acta ang. Sten Bielkes och Johan Nicodemi legation. Dat. 1632: Warschau. (1 st. afskrift.)

Polman, Gothard, officer (?) i svensk tjänst.

Dat. 1625: Zanken (Lifland). (1 st.)

*Pommern, Bogislav XIV, hertig af.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 32. Dat. 1620: Stettin. (1 st.) —

I saml. »*Germanica*» C. IV. Bref från furstehuset i Pommern. Dat. 1626: Stettin, Wolgast; 1632: Stettin. (3 st.)

Pommern, Frans, hertig af.

I saml. »*Germanica*» C. IV. Bref från furstehuset i Pommern. Dat. 1618: Stettin. (1 st.)

Pommern, Philip, hertig.

I saml. »*Germanica*» C. IV. Bref från furstehuset i Pommern. Dat. 1617: Stettin. (1 st.)

*Pommern, Philip Julius, hertig af.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 163, dat. Wolgast. (1 st.) — I samma registratur för 1622 sidd. 156, 180, 196, 218, dat. Wolgast. (5 st.)

Pommern, Sofia Hedwig, enkehertiginna af.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1622 sid. 211, dat. Loitz. (1 st.)

Pompel, Fel.

I saml. »*Italica*». Förhandl. mellan Sverige och Italienska stater. Dat. 1632: Venezia. (1 st.)

Prætorius, Bartholomeus, kungl. vice kapellmästare.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 48 (tillsammans med kungl. kapellens medlemmar).

Prenn, Jürgen, arrendator af kronoinkomster på Öland.

Dat. 1624: Horns ladugård. (1 st.) Jmf. Bothe, Herman.

*Puchalm, H., friherre, Böhmsk landsflyktning.

Odateradt. (1 st.)

*Puchalm, Sigmund Niclas von, grefve och friherre, Böhmsk landsflyktning.

Dat 1629: Elbing. (1 st.)

Quadt von Wickradt, Matthias, Siebenbürgiskt sändebud.

I saml. »*Transylvanica*». Dat. 1626: Berlin. (1 st.)

Qwilow, Johannes, svensk förläningslagare i Pommern.

Dat. 1630: Stralsund. (1 st.)

Rakoczy, Georg, se Siebenbürgen.

*Ram, Thomas, borgmästare i Riga, 1630 vice president i Dorpats hofrätt.

Dat. 1621: Riga; 1622: Riga; 1623: Riga; 1625: Riga; 1629: Riga; 1630: Riga, Dorpat; 1631: Dorpat. (14 st.) — I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 513 och 1622 sidd. 103 och 177 finnas afskrifter af bref, som dock alla äfven finnas i original.

*Ramell, Paul, pommersk officer.

Dat. 1631: Köslin. Om värfningar för Gustaf Adolfs räkning. (1 st.)

- ***Ramsay**, And., engelsk kapten.
Tillsammans med andra, se under *Ferny*. Om värfningar.
- ***Ramsay**, [Joan?], engelsk officer.
Dat. 1628: London. (1 st.)
- ***Rankine**, Archibald, engelsk statsman.
I saml. »*Anglica*». Dat. 1617: London; 1623: Westminster; 1627: London. (4 st.)
- ***Rasch**, Christoffer Ludwig, sedan 1622 svenskt hofråd, 1621—1630 sändebud till åtskilliga tyska furstar och till Danmark, 1630—1631 sändebud till Frankrike, 1631—1632 sändebud till Schweiz.
I saml. »*Germanica*» III A. Dat. 1621: Stettin, Berlin, Stockholm; 1622: Berlin; 1623: Berlin, Danzig; 1626: Stettin, Güstrow, Hamburg, Lübeck; 1627: Lübeck, Schwerin, Güstrow, Rostock, Hamburg, Helsingör, Antvorskov, Köpenhamn; 1630: Warberg, Lübeck, Hamburg, Bremen. (86 st.) — I saml. »*Gallica*» Afd. I. Dat. 1630: Paris, Chalons sur Saône, Calais; 1631: Paris, Beaune en Bourgogne, Genève. (33 st.) — I saml. »*Helvetica*». Förhandl. mellan Sverige och Schweiz. Dat. 1621: Lichstall; 1632: Genève, Schaffhausen. (5 st.) — I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1622 sid. 174 (revers med anl. af hans utnämning till hofråd).
- Reay**, Donald, earl af.
I saml. »*Anglica*». Dat. 1630: Stralsund; 1631: London. (5 st.)
- ***Rechenberg**, Hans, öfverste i svensk tjänst, 1622 ståthållare på Pernau.
Dat. 1616: Narwa; 1617: Narwa; 1624: Pernau. (4 st.)
- ***Rehbinder**, Henrik, ryttmästare i svensk tjänst.
Dat. 1612: Rewal. (1 st.)
- Revv**, Thomas, öfverste i svensk tjänst.
Dat. 1626: Riga; 1630: Riga; 1631: Riga. (4 st.)
- Reusner**, Christoffer, boktryckare.
Tillsammans med andra. I »*Oxenst. samlingen*». Handlingar rör. boktryckeri och bokhandel. Odat. (1 st.)
- ***Rhengrefvar**, se Wild- o. Rhengrefvar.
- ***Ribbing**, Bo, riksråd, en af svenska kommissarierna i mötet vid Ulfsbäck 1624.
Tillsammans med sina kolleger. I saml. »*Danica*». Förhandl. mellan Sverige och Danmark 1612—1643. Se här nedan Afd. II B.
- ***Ribbing**, Lindorm, landshöfding i Östergötland, en af de svenska kommiss. i mötet vid Ulfsbäck 1624.
Tillsammans med sina kolleger. I saml. »*Danica*». Jmf. föregående.
- Ribbing**, Sewed, riksskattmästare.
Dat. 1611: Stockholm. (4 st., däraf 2 till Gustaf Adolf såsom hertig).
Tillsammans med öfriga ledamöter af *Räkningekammaren*, se här nedan Afd. II A. *Räkningekammarens bref till K. Mt.* Dat. 1611, 1612, 1613.
- ***Richelieu**, Armand Jean du Plessis, hertig af, kardinal.
I saml. »*Gallica*» Afd. IV. Dat. 1630: In castris reg. apud St. Mauritium in Sabaudia; 1631: Monceaux, Castelli Theoderici; 1632: Vic. (4 st.)
- Richter**, Christoffer, lifjändare.
I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 688. Literæ reversales.
- Rochow**, Otto Christoffer von; meddelar notiser om Magdeburgs belägring.
Dat. 1630: Berlin; 1631: Berlin. (8 st.)

- ***Roe**, Thomas, engelskt sändebud.
I saml. »*Anglica*». Dat. 1629: E castris, Königsberg, Elbing, Danzig; 1631: London. (10 st.)
- ***Rohan**, Henry, hertig af, fransk statsman.
I saml. »*Gallica*» Afd. IV. Dat. 1632: Baden, Coire. (5 st.)
- Roillac**, markis af.
I saml. »*Gallica*» Afd. IV. Dat. 1628: Haag. (1 st.)
- Roulers**, sieur de, fransk officer.
Dat. 1621: Haag. (Om värfningar. 1 st.)
- ***Rosen**, Bogislaus von, en af kronans förnämsta långgivare i Estland, arrendator af kronoinkomster i Östersjöprovinserna, 1620 ståthållare på Jama och Koporie, arrendator af stora tullen i Wiborg.
Dat. 1616: Rewal; 1621: Rewal; 1623: Rewal; 1624: Rewal; 1627: Rewal; 1629: Rewal; 1630: Rewal, Dorpat; 1631: odateradt; 1632: Narwa. (17 st., däribland en längre uppsats: »Beantwortung Bugialai Rosens auf des Cammerirers Erich Anderssons übergebene beschwernuspuncta wegen des Capurischen gebiets die arrenda belangeudt.») — I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 406 och 430 (finnas båda i original); i samma registratur för 1622 sid. 399 (Lit. reversales i afs. på askebränneriet i Finland, Lifland och Ingermanland).
Tillsammans med kommissarien *Anders Haraldsson*. Dat. 1629: Rewal. (2 st.)
- Rosen**, Fabian, Heinrich och Otto von, lifländska adelsmän.
I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 688 och 689. Literæ reversales.
- ***Rosenkrans**, Rickard, öfverste i svensk tjänst, ståthållare på Ladoga till 1617, död såsom kommandant i Pernau 1621.
Dat. 1615: Ladoga; 1616: Ladoga; 1617: Iwangerod; 1618: Pernau; 1619: Pernau; 1620: Pernau; 1621: Pernau. (28 st.)
- ***Rosenstierna**, se Wewitzer, Mårten.
- Rosing**, Carl Olofsson, advokatfiskal.
Dat. 1616: Stockholm. (1 st.)
- ***Rosladin**, Fritz, öfverste i svensk tjänst.
Dat. 1626: Putzig; 1628: Stralsund. (9 st.) — I saml. »*Germanica*» C. IV. Handl. rör. Sveriges förbindelser med Stralsund. 1628: Stralsund. (1 st.)
Tillsammans med *Esken*, Alexander. I saml. »*Germanica*» C. IV. Handl. rör. Sveriges förbindelser med Stralsund. Dat. 1628: Stralsund. (1 st.)
- ***Rostein**, Friedrich von, öfverste, konung Gustaf Adolfs stallmästare.
Dat. 1631: Küstrin, Stettin; 1632: Kassel. (4 st.)
- Rostock**, Laurentius, sändebud från Stralsund.
I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 620 (»Assecuration wegen Simon Buschen»). Dat. Stockholm. (1 st.)
- Rotek** (?). Meddelare af underrättelser från Polen och Preussen.
Dat. 1629 i Preussen (?). (1 st.)
- Rothbarth**, Heinrich, richterschultheiss.
Odateradt. (1 st.)
- ***Rothovius**, Isak, biskop i Åbo.
Bland »*Åbo Biskops och Consist. skrivelser*». Dat. 1629: Stockholm. (2 st.)
- ***Rothovius**, Jonas, superintendent i Kalmar.
Bland »*Kalmar superintendents och Consist. skrivelser*». Odat. (1 st.)
- Rottenham**, Adam Herman, svensk ståthållare i hertigdömet Franken.
Tillsammans med den svenske kansleren därstädes, se *Schmidt*, Friedrich Fabr.
Dat. 1632: Würzburg. (1 st.)

- ***Roussel, Jakob, J. U. D.**, sedan 1630 svenskt hofråd, sänd i diplomatiskt uppdrag till Polen.
Dat. 1627: Sedan; 1628: Paris; 1630: Stralsund, Riga; 1631: Dorpat; 1632: Riga. (12 st. Såsom bilagor åtfölja några R:s tryckta bref såsom legat till Polen).
- Rubzow, Alexander**, 1626 svenskt sändebud till Tatar-Chan. (Se Anreps åttartafior adl. ätten Rubzoff N:o 1773.)
Dat. 1626: Dorpt. (2 st.)
- ***Rudbeck, Johannes**, biskop i Westerbås; sänd att visitera de kyrkliga förhållandena i Estland.
Dat. 1627: Rewal. (2 st.) — Bland »*Westerås Consistorii skrifvelser*». Dat. 1632: Westerbås. (1 st.)
- ***Ruland, Rutger**, skriftställare.
Dat. 1625: Hamburg; 1628: Hamburg. (4 st.) Jämför om hans skrifter samlingen »*Collectanea de scriptoribus Suecicis*» VI: 9 i R. A.
- ***Rusdorf, J. Joachim**, konung Fredriks af Böhmen sändebud i England.
Dat. 1626: London; 1631: London. (2 st.) Vid dessa ligga äfven ett par afskrifter af bref från R. till konungen och drottningen af Böhmen.
- ***Rutgersius, Jan**, 1619 svenskt hofråd, svensk kommissarie i Nederländerna.
Dat. 1615: Narwa. — I saml. »*Hollandica*» Afd. I. Dat. 1616: Haag; 1617: Haag; 1618: Haag, Helsingör, Amsterdam; 1619: Helsingör; 1622: Haag; 1624: Leyden, Amsterdam, Haag; 1625: Haag. (18 st.) — I saml. »*Germanica*» A. III. Registratur öfver Förhandl. med K. Fredrik af Böhmen 1612—1620. Dat. 1620: Prag. (2 st.) — I »*Registraturet 1611—1617*» för inkomna bref fol. 98 (hvertill dock originalet finnes).
Se vidare under *van Dyck*, Jakob.
- ***Ruthwen, Patrik**, öfverste, sedan generalmajor i svensk tjänst.
Dat. 1628: Marienburg; 1630: Memel; 1632: Ulm, Memmingen, Sancheim, Öttingen. (8 st.) — I saml. »*Anglica*». Dat. 1627: London. (1 st.)
- ***Ryning, Axel**, riksmarsk.
Tillsammans med *Räkningekammaren*. Se nedan Afd. II A. *Räkningekammarens bref till K. M:t.* Dat. 1613.
- ***Ryning, Erik**, guvernör i Elbing, en af kommissarierna för underhandl. med Polen 1628, 1630 amiral, befälhafvare jämte Sten Bielke och Erik Soop i Stralsund och sedermera i Wismar.
Dat. 1628: Elbing; 1629: Redden vid Dornbusch, Redden vid Wismar, Farrattnet mellan Wismar och Stralsund; 1630: Peenemünde, Stralsund, Af reddan för Strålbros (P), Dasserort (P); 1631: Stralsund; 1632: Wismar. (25 st.) — Säs. en af kommiss. för underh. med Polen. Jmf. här nedan Afd. II B.
- ***Rålamb**, se Bror Andersson och Erik Brorssou.
- Röttgers, Eberhard**, förläningslagare i Estland. Hans arfwingars supplik att bibehållas vid fadrens förläning.
Odaterad.
- ***Sachsen, Bernhard**, hertig af, generalmajor i svensk tjänst.
I saml. »*Germanica*» C. II. Bref från de kurfurstliga och hertigliga sachsiska husen. Dat. 1632: Schweinfurt, Königshofen. (3 st.)
- ***Sachsen, Johan Georg**, kurfurste af.
I saml. »*Germanica*» C. II. Bref från de kurfurstliga och hertigliga sachsiska husen. Dat. 1618: Dresden; 1632: Dresden. (5 st.) — I *samma samling* A. III. Registratur öfver Förhandl. med K. Fredrik af Böhmen 1619—1620.

Dat. 1620: Dresden. (1 st.) — »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 201 och 1622 sid. 223. (2 st.)

***Sachsen, Julius Heinrich**, hertig af.

I saml. »*Germanica*» D. IX. Bref från huset Sachsen-Lauenburg. Dat. 1614: Novgorod. (1 st.)

***Sachsen, Wilhelm**, hertig af Weimar, generallöjtnant i svensk tjänst.

I saml. »*Germanica*» C. II. Bref från de kurfurstliga och hertiglga sachsiska husen. Dat. 1632: Osterwik. (1 st.)

Sackler, Gothard, lifländare.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 689. Littere reversales.

***Sadler, Philip**, öfverste och Gustaf Adolfs sekreterare; använd i åtskilliga diplomatiska uppdrag.

Dat. 1624: Hamburg; 1625: Hamburg; 1627: Königsberg (ett par däribland till statssekreteraren Salvius). (7 st.) — I saml. »*Germanica*» A. III. Svenska sändebuds bref från Nord-Tyskland. Dat. 1628: Stralsund; 1630 (en längre odaterad rapport från Januari månad om hans vistelse vid hofvet i Dresden och förhållandena därstädes. (4 st.)

***Salvius, Johan Adler, J. U. D.**, statssekreterare; använd vid åtskilliga beskickningar.

Dat. 1626: Af lägret vid Dirschau; 1631: Spandau (cop.), Hamburg. (3 st. och ett od. p. s.) — I saml. »*Germanica*» A. III. Svenska sändebuds bref från Nord-Tyskland. Dat. 1624: Hamburg, Rostock, Lübeck; 1625: Hamburg, Berlin, Lauenburg. (7 st.) — I saml. »*Svenske mäns bref och manuscript*». Dat. 1632: Hamburg, Bremen. (4 st.)

***Samson, Herman** [adl. Himmelstierna], sedan 1622 superintendent i Lifland.

Dat. 1628: Riga; 1629: Riga; 1630: Riga. (3 st.)

Sayn, Ernst, greve af.

I saml. »*Germanica*» F. XIII. Dat. 1632: Arolsen. (1 st. afskrift.)

Schalen, se Weis de S.

Schalten, Johan Florian von, hofmästare (?) för greffen af Hohenlohe-Schillingfürst, amtman på Bartenstein.

Dat. 1632: Augsburg. (1 st.)

***Scharenberg, Bernhardt von**, estländsk adelsman och landtråd, 1613 en af Estländska ridderskapets sändebud till K. M:t.

Se under *Bauer*, Per och under *Tiesenhausen*, Fromhold.

***Schelding, Philip**, öfverste krigskommissarie vid svenska armén i Lifland, sändebud till Lübeck efter några års hemmavaro i Sverge, 1628 guvernör öfver Estland.

Dat. 1615: Jäma; 1616: Algro (?); 1628: Rewal; 1629: Rewal; 1630: Rewal; 1632: Rewal. (15 st.) — I saml. »*Germanica*» D. V. Förhandl. med Lübeck, Rostock och Stralsund i ett registratur. Dat. 1618: Lübeck; 1619: Lübeck. Tillsammans med *Johan Skytte*. Om anskaffande af proviant för armén i Tyskland. Dat. 1630: Rewal. (3 st., däribland en längre rapport om underhandl. med Rewals stad).

Tillsammans med *Anders Haraldsson* (Appelbom). Om afsändande af proviant till armén i Tyskland. Dat. 1630: Rewal. (2 st.)

Tillsammans med *Johan Skytte* och *Anders Haraldsson*. Om samma sak. Dat. 1630: Rewal. (1 st.)

***Schenck, Hans**, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1632: Nordhausen. (Om tvist med staden Mühlhausen rör. löpe- o. mönsterplats för hans regemente. Med 20 bilagor).

*Scheven, Johan von, rådmän och borgare i Stralsund.

Dat. 1632: Naumburg. (1 st.)

Schilling, Wolmar, lifländare.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 68. Literæ reversales.

Schleswig-Holstein, se Holstein.

*Schlick, Johan Albin, greve, i konungens af Böhmen tjänst.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1622 sid. 93.

*Schliesser, Conrad, sekreterare i Rewal.

Se under *Leynn, Daniel*.

Schlinitz, Gottlob von, kapten i svensk tjänst.

Odaterad ansökan om ett nytt kompani.

Schlopij, Zacharias, lifländare.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 688. Literæ reversales.

*Schmidt, Friedrich Fabritii, svensk kansler i hertigdömet Franken, »advocatus» för staden Schweinfurt.

Dat. 1632: Schweinfurt. (1 st.)

Tillsammans med andra medlemmar af svenska regeringen i Franken. Dat. 1632: Würzburg. (1 st.)

Schneldewind, Johan, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1631: Spandau. (2 st., med åtskilliga bilagor).

Schnellen, Georg von, svensk krigskommissarie.

Dat. 1631: Cölpin, Neubrandenburg, Blesen. (3 st.)

Schönan, Michel Wilhelm von.

Odaterad anhållan om ersättning för förloradt gods i Preussen.

*Schraper, Adam, svensk generalkrigskommissarie i Estland och Lifland, en af kommissarierna vid underhandl. med Polen 1617 och 1624.

Dat. 1611: Rewal; 1612 (»Kurtz und einfeltiges bedencken, wass in itzigen kriegsleuffen gegen Ösel vorzunehmen». Odateradt); 1613: Rewal; 1614: Kang (?), Rewal, Narwa, Kardawalk (?); 1615: Narwa; 1616: Rewal, Allis; 1617: Rewal; 1618: Rewal; 1619: Rewal; 1620: Rewal; 1621: Rewal, Riga; 1623: Wolmar; 1624: Treiden; 1625: Riga; 1626: Riga; 1627: Rewal; 1628: Rewal; 1629: Rewal. (76 st., däraf en del för åren 1616, 1617 och 1618 starkt utplånade af vatten. För de sista åren äro breffen ganska fåtaliga, understundom blott ett för hvarje år. Jmf. dessutom här nedan Afd. II B. Se vidare under *Maydell, Hans* och under *Oxenstierna, Gabriel Bengtsson*.

Schultz, Michael, värdshusvärd (?) i Riga.

Dat. 1622: Riga. (2 st., hvaraf dock blott det ena, en inbjudning till bröllop, är komplett).

Schwalbach, J. Melchior von, riddare i kurfurstens af Sachsen tjänst.

Dat. 1631: Dresden. (2 st.)

*Schwallenberg, Heinrich, kon. Gustaf Adolfs sekreterare.

Dat. 1630: Stettin; 1631: Küstrin, Cöln a. d. Spree; 1632: Ulm. (5 st.)

*Schwartzenberg, Adam, greve, brandenburgisk minister.

Dat. 1632: Haag. (1 st.)

*Schwengel [adl. von Schwengelm], Georg, kvartermästare i Lifland.

Dat. 1629: Riga. (1 st.)

Schütte, Gerdt, stallmästare hos kon. Gustaf Adolf.

Dat. 1622: Wollmar. (1 st.)

Schöller, Gerhard, major vid D. v. Falkenbergs regemente.

Dat. 1630: Stettin. (1 st.)

Schönberg, Hans Burghard von, ryttmästare.

Dat. 1627. (1 st. Om nederlaget vid Hammerstein).

Selou, se Plato von S.

Seckendorf, J. C. von, Oberschultheiss och medlem af svenska regeringens i Franken.

Tillsammans med *svenske kansleren* i Franken, se under *Schmidt*, Friedrich Fabr.

Seton, Johan, 1630 öfverste i svensk tjänst.

Odateradt. Om värfningar.

***Setoun**, James, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1623: Riga; 1629. (2 st.)

Tillsammans med *Thomas Home* och *Alexander Leslie*. Dat. 1624: Riga. (1 st.)

***Siebenbürgen**, Catharina, furstinna af.

I saml. »*Transylvanica*». Förhandlingar. Dat. 1629: Weissenburg. (1 st. afskrift).

***Siebenbürgen**, Bethlen Gabor, furste af,

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 614, dat. In castris ad oppidum Stenitz. (1 st.) — I saml. »*Transylvanica*». Förhandlingar. Dat. 1627: Alba Julia. [= Gyula Fehervár].

***Siebenbürgen**, Georg Rakoczy, furste af.

I saml. »*Transylvanica*». Dat. 1632: Alba Julia. (1 st.)

Siegroth, Hans Heinrich öfverste.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621, dat. Königsberg. (1 st.)

Sigismund, se Polen.

***Silvester Silvestersson**, se Sylvester Sylvestersson.

***Sinclair**, Frans, major vid Mackays regemente.

Dat. 1631: Werben. (1 st.)

Skytte, Gerd, se Schütte.

***Skytte**, Johan, rikskammarråd och från 1623 den främste ledamoten i Räkningekammaren, sedan 1629 generalguvernör i Lifland.

Dat. 1610 (till Gustaf Adolf såsom hertig); 1612: Stockholm; 1613: Stockholm. Gripsholm; 1614: Stockholm; 1621: Stockholm; 1622: Stockholm; 1623: Stockholm, Westera, Tälge, Gripsholm; 1624: Stockholm; 1625: Stockholm, Nyköping, Jönköping; 1626: Stockholm; 1627: Stockholm; 1628: Stockholm, Nyköping; 1629: Stockholm, Torneå. (60 st.) — I saml. »*Livonica*» n:o 176 och 177. Dat. 1630: Kexholm, Koporie, Narwa, Rewal, Pernau, Riga, Dorpat; 1631: Riga, Dorpat, Narwa; 1632: Dorpat, Riga. (88 st.) — I saml. »*Svenske mäns bref och manuscript*». Dat. 1628: Stockholm; 1631: Dorpat; 1632: Dorpat. (3 st.)

Tillsammans med *Gabriel Gustafsson Orenstierna*. Dat. 1626: Stockholm. (3 st.)

Tillsammans med *Anders Eriksson* [Hästhufvud] och *Erik Andersson* [Trana] såsom kommissarier att underhandla med Riga om proviant till armén i Tyskland. I saml. »*Livonica*» n:o 176. Dat. 1630: Riga. (1 st.)

Tillsammans med *Erik Andersson* [Trana] ensam. I samma band som föreg. Dat. 1630: Riga. (1 st.)

Tillsammans med öfriga ledamöter af Räkningekammaren. Se här nedan Afd.

II A. Räkningekammarens bref till K. M:t. Dat. 1612, 1613, 1614, 1618, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629.

Se vidare under *Gyllenstierna*, Jöran; *Scheiding*, Filip.

***Skytte**, Lars, borgmästare i Nyköping, sedan [under]ståthållare öfver Stockholms och Upsala län.

I »*Oxenst. samlingen*». Handl. om svenska städerna och borgerskapet. Dat. 1630: Stockholm (Memorialer om städernas upphjälpande).

Se vidare under *Oxenstierna*, Gabriel Gustafsson.

Slots, Margareta, se Cabeliau.

Smidt, Willem, borgare i Riga.

Dat. 1630: Riga. (1 st.)

Sneckenfeldt, se Lars Bengtsson.

Solemne, David de, kvartermästare vid grefve Ernst Casimirs af Nassau regemente.

Dat. 1627: Haag. (1 st.)

*Solms, Philip Reinhard von, grefve, en tid president i danska krigsrätten, sedan 1628 hemligt råd hos Gustaf Adolf och användes i åtskilliga diplomatiska uppdrag.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1628: Köpenhamn, Elbing; 1630: Leipzig (under pseudonymen: Zopirus); 1632: Limburg, Wetzlar. (18 st.) — I »Registratur aller Schreiben» etc. 1622 sid. 140, dat. Butzbach.

Soop, se Hans Åkeson.

*Soop, Erik, öfverste för Westgöta kavalleriregemente.

Dat. 1630: Stralsund. (1 st.)

Soop, Jöran, öfverste för Östgöta infanteriregemente.

Dat. 1632: Magdeburg. (1 st.)

Soop, Matthias, kammarråd.

Tillsammans med öfriga ledamöter af Räkningekammaren. Se nedan Afd. II A. Räkningekammarens bref till K. M:t. Dat. 1626, 1627, 1628, 1629.

*Sorgen, Leonhard von, svensk postmästare och agent i Hamburg.

Dat. 1627: Hamburg. (1 st.)

Sparenberg, Jost Matthias von, officer i svensk tjänst.

Dat. 1631: Berlin, 1632. (4 st., hvaraf två odaterade).

Sparr, Hans Friedrich, öfverste.

Dat. 1628: Rostock. (1 st. Om värfningar för Gustaf Adolfs räkning och om en »allians» mellan honom och de kejserliga).

Sparre, Carl, kammarråd.

Tillsammans med öfriga ledamöter i Räkningekammaren. Se nedan Afd. II A. Räkningekammarens bref till K. M:t. Dat. 1630, 1631, 1632.

*Sparre, Johan, kammarråd, direktör för kopparkompaniet, 1631 och 1632 uppvaktande hos drottning Maria Eleonora på hennes resa i Tyskland, 1632 guvernör i erkestiftet Mainz.

Dat. 1627: Stockholm; 1631: Stockholm; 1632: Erfurt, Frankfurt a. Main. (6 st.)

Tillsammans med ledamöter af Räkningekammaren. Se nedan Räkningekammarens bref till K. M:t. Dat. 1622, 1624. Se vidare under Claes Carlsson Horn.

*Sparre, Lars, hofmästare hos drottning Maria Eleonora.

Dat. 1625: Rewal. (1 st.)

*Sparre, Per, 1631 president i Dorpats hofrätt, sändebud till Tyskland.

Dat. 1631: Dorpat. — I saml. »Germanica» A. III. Sändebuds bref från Nord-Tyskland 1624—28. Dat. 1624: Hamburg; 1626: Stolpe. (2 st.)

*Spennhusen, Hans, köpman och borgare i Rewal.

Dat. 1629: Rewal. (2 st.)

Spennhusen, Melcher, liflåndare.

I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621 sid. 689. Literæ reversales.

*Spens, Jakob, engelskt sändebud och svenskt sändebud till England, 1625 öfverste och 1628 general i svensk tjänst.

I saml. »Anglica». Spens brevveling. Dat. 1612: Broxvik; 1614: London; 1615: London; 1616: London; 1617: London; 1618: London; 1623: Werlly (?);

1624: Delphia, London, Haag: 1626: London; 1627: London; 1629: London; 1631: Küstrin. (59 st.) — I »Registraturet 1611—1617» för inkomna bref fol. 6, 7, 10, 18, 22, 23, 27, 30, 32, 35, 36, 43 och 44, af hvilka dock alla utom de båda första, dat. 1611, finnas i original.

*Sperling, Caspar Otto, officer i svensk tjänst.

Dat. 1625: Bauske. (3 st.)

*Sperreuter, Clas Didrik von (skref sig först blott Clas Dietrich), öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1630: Coseburg, Greiffenberg, Rossentin; 1631: Schönefliess, Schwedt, Stettin, Küstrin, Landsberg; 1632: Schwabische Hall, Nördlingen, Gnotzheim(?), Dünckelspiel, Ottingen. (24 st.)

Spiell, Hieronymus, liflåndare.

I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621 sid. 688. Literæ reversales.

*Spiering, Aert, licentförvaltare i Estland och Lifland.

Dat. 1629: Riga, Rewal; 1630: Narwa, Rewal, Riga; 1632: Riga. (15 st.)

Stallman, Johan, anhaltisk kansler, sedan 1630 svenskt hofråd och sändebud till Magdeburg.

I saml. »Germanica» D. VII. Dat. 1630: Magdeburg, Halle; 1631: Magdeburg. (23 st.) — I samma samling C. III. Dat. 1631: Brandenburg, Zerbst, Köthen. (7 st.)

Stappenbecius, M. Arnoldus.

I saml. »Germanica» C. IV. Handl. rör. Sveriges förbindelser med Stralsund. Dat. 1628: Stralsund. (1 st.)

Stauder, Joachim v. der, major, sänd af Falkenberg t. konungen.

Dat. 1631: Spandau. (1 st.)

Stassen, Johan von, liflåndare.

I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621 sid. 688. Literæ reversales.

Stechan, Johan Friedrich von, i svensk tjänst.

Dat. 1625: Narwa. (Om anskaffande af proviant för armén. 2 st., hvaraf ett odatert).

Steckenberg, Hans Diedrich, herr zu, tysk adelsman.

Dat. 1630: Stralsund. (1 st.)

Stein, Georg Justus von, Jur. Licentiat, först i tjänst hos Philip Reinhard von Solms,¹ sedan 1622 svensk kommissarie i Ingermanland.

I »Registratur aller Schreiben» etc. 1622 sid. 335, tillsammans med andra. Literæ reversales.

Steinwich, Lambert, D. Jur., borgmästare, och sändebud från staden Stralsund.

I saml. »Germanica» C. IV. Handl. rör. Sverges förbindelser med Stralsund. Dat. 1628: Stralsund.

Tillsammans med J. Josquinus von Gosen. I samma samling Dat. 1628: Graudentz. (1 st.)

Stefani, Olaus, se Olaus S.

Stenbock, Catharina, enkedrottning.

Dat. 1621: Strömsholm. (1 st. afskrift).

*Stenbock, Fredrik, öfverste för Smålands kavalleriregemente.

Dat. 1632: Bingen. (1 st.)

¹ Se dennes bref till K. M:t d. 21 Jan. 1622.

***Stenbock**, Gustaf, ståthållare i Westergötland, en af kommissarierna vid gränstraktaten med Ryssland 1617—1618.

Dat. 1617: Elfsborg. (1 st.) — I saml. »*Muscovitica*» Afd. I. tillsammans med sina kolleger. Se här nedan. Afd. II. B.

Steppenheims, Arnold, prest i Stralsund.

I saml. »*Germanica*» C. IV. Handl. rör. Sverges förbindelser med Stralsund. Dat. 1628: Stralsund. (1 st.)

Stewart, Alexander, kapten, sänd 1630 af kon. i England till Ryssland. Dat. 1631: London. (1 st. jämte ett memorial rör. handeln i Lifland).

Stewart, Georg. Meddelar uppgifter om officerare i danska armén. Dat. 1624: Hamburg. (1 st.)

***Stewart**, Robert, engelsk riddare, svenska kronans fordringssegare. Dat. 1612: Stockholm; 1614: London; 1615: Greenwich. (3 st.)

***Stewart**, Simon (skrifves vanl. i samtida handlingar Simon Styfvert), major vid svenska amiralitetet. Dat. 1630: Stralsund. (1 st.)

Stevin, Simon. Om fortifikationskonsten. Dat. 1618: Haag. (1 st.)

Stiegel, Hans Christoffer, bergshauptman.

I »*Oxenst. samlingen*». Handl. om svenska bergverken och bergslagera. Kopparberget. Dat. 1616: Stockholm. (1 st.)

Stjernsköld, Nils, 1617 ståthållare i Pernau, blef, efter att 1619—1625 hafva varit generalståthållare i Westergötland, 1626 ståthållare i Dorpat och 1627 amiral öfver svenska flottan.

Dat. 1617: Skansen vid Düna, Pernau, Ronö, Rewal; 1618: Pernau, Hapsal, Rewal; 1626: Rewal, Dorpat; 1627: Dorpat, Pillau, Danziger münde. (47 st.)

Tillsammans med *Ewert von Bremen*. Dat. 1618: Pernau. (1 st.)

Tillsammans med *Erik Andersson* [Trans]. Dat. 1626: Dorpat. (3 st.)

Se vidare under *Oxenstierna*, Gabriel Bengtsson.

***Strassburg**, Paul, 1628 svenskt hofråd, legat till Siebenbürgen s. å. I saml. »*Transsyvanica*». Dat. 1630: Upsala, samt dessutom odaterade, däraf en relation om hans beskickning. (3 st.)

***Streltberg**, Hans von, major i svensk tjänst. Dat. 1632: Weissenburg. (1 st.)

***Streliff von Lauenstein**, Johan, öfverste i svensk tjänst. Dat. 1626: Hamburg, Lübeck. (3 st.)

Tillsammans med *Maximilian Teufel*. (Odat. relation om kapitulationen vid Hammerstein).

***Strömfelt**, se Feggræus, Johan.

***Stuart och Styfvert**, se ofvan Stewart.

Stålhandske, se Hans Joensson.

***Stålhandske** (»*Stolanscha*»), Torsten, svensk öfverste. Dat. 1632: Weinum (Weinheim?) vid Neckar. (1 st.)

***Suze**, se Champagne.

Swantes, Peter, svenska kronans fordringsägare. Dat. 1628: Stralsund; 1631: Stralsund. (2 st.)

***Sven Månsson** [Eketrä], kammarråd, ståthållare på Kalmar.¹ Dat. 1619: Kalmar slott. (1 st.)

¹ På samma ställe finnes ett bref från honom, dat. 1612: Skeptuna, stäldt till enkedrottningen.

Tillsammans med andra ledamöter af Räkningekammaren. Se här nedan Afd.

II A. Räkningekammarens bref till K. M:t. Dat. 1611.

Swirgel, Wilhelm, svensk kommandant på Lode.

Dat. 1614: Lode. (1 st.)

Syllen, Peter, borgare i Hamburg.

Dat. 1630: Stralsund. (Om ett i beslag taget ullparti. 1 st.)

*Sylvester Sylvestersson, rustmästare.

Dat. 1627: Stockholm; 1632: Stockholm. (2 st.)

Södermanland, se Carl Philip, hertig af.

*Taube, Berendt, officer, var 1615 ryttmästare i svensk tjänst.

Dat. 1617: Rewal; 1621: Rasick bei Weissenstein; 1622: Rewal; 1624: Rewal. (6 st.) — I »Registratur aller Schreiden» etc. 1621 sid. 685 och 1622 sid. 148, hvilka dock båda finnas bland originalen.

*Taube, Dietrich von, tygmästare och öfverste i kursachsisk tjänst.

Dat. 1631: Leipzig, Eulenburg; 1632: Pirna. (6 st.)

*Taube, Ludwig, estländsk adelsman, ett af ridderskapets sändebud till konungen och en af de svenska kommiss. för underhandl. med Polen 1622.

Tillsammans med andra sändebud från ridd. i Estland till K. M:t. I saml. »Livonica» vol. 245. Ridd. o. Landtråden i Estland bref (för året 1622). Odateradt memorial. — Jmf. dessutom här nedan Afd. II B.

Taube, Robert [Ruprecht] von, estländsk adelsman; 1613 en afsändebuden från ridderskapet i Estland; en af de svenska kommiss. för underh. med Polen 1617.

Se under *Tiesenhausen*, Fromhold. — Jmf. äfven här nedan Afd. II B.

*Taupadell, Georg Christoffer, öfverste i svensk tjänst.

Odateradt och underskriftet memorial.

*Teuffel, Maximilian, friherre von Güntersdorf, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1626: Tangermünde, Güstrow, Rostock; 1627: Lübeck, Rostock, Hammerstein; 1629: Elbing; 1630 (utan dateringsort); 1631: Prenslau. (15 st.)

Se vidare under *Streuff von Lauenstein*, Johan.

*Thurn, Frans Bernhard, grefve af, böhmisk landsflyktig, öfverste i svensk tjänst för hofregementet.

Dat. 1626: Baut-ke. (1 st.)

Tillsammans med *Seante Baner*. Dat. 1625: Keggum. (1 st.)

*Thurn, Heinrich Matthias, den föregåendes fader, en tid i dansk, sedan generallöjtnant i svensk tjänst.

Dat. 1628: Köpenhamn, Elbing; 1629: Ibstrup (P) vid Köpenhamn, Eutin; 1630: Spikerhof; 1632: Prag, Dresden, Freiburg, Rothenburg a. d. Tauber. (16 st.)

*Thurn, Magdalena, grefvinna af, enka efter Frans Bernhard von Thurn.

Dat. 1628: Elbing. (2 st.)

*Tiechenitz, Georg Mattess von, böhmisk adelsman, officer i svensk tjänst.

Dat. 1632: Volkach. (1 st.)

Tiesenhausen, Fromhold von; estländsk adelsman; sändebud 1613 jämte andra från estländska ridderskapet till K. M:t; svensk kommissarie för underhandl. med Polen 1617.

Tillsammans med *öfriga sändebud från ridderskapet*. I saml. »Livonica» vol. n:o 245. Ridderst. och Landtrådens i Estland bref till K. M:t. Dat. 1613: Stockholm. — Jmf. äfven här nedan Afd. II B.

Tiesenhausen, Wilhelm von, estländsk adelsman.

Se under *Lewenwolde*.

Toppenglessen, Arend, »kopparmästare».

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 35. (Revers.)

***Tott, Achatius (Åke)**, general, sedan 1631 fältmarskalk.

Dat. 1631: Wolgast, Greifswald; 1632: Hitzgern, Bortehude. (4 st.)

Tillsammans med *Johan Baner*. Dat. 1630: Stralsund. (3 st.)

***Trana**, se Erik Andersson.

Tranevardius, Erik [stamfader för släkten Geete], sekreterare i Svea Hofrätt.

Tillsammans med *bisittarne i Svea Hofrätt*. Se nedan Afd. II A. *Svea Hofrätts skrifvelser* till K. M:t. Dat. 1624.

***Transehe von Roseneck, Joachim**, 1631 svenskt hofråd, svensk resident i Berlin.

I saml. »*Brandenburgico-Borussica*» I. Dat. 1631: Berlin; 1632: Berlin.

Traytorrens, F. de, generalquarttermästare i svensk tjänst.

Dat. 1631: Tribsees; 1632 (berättelse om fortifikationernas vid sjökanten tillstånd. 2 st.)

***Trip, Elias**, köpman i Amsterdam.

Dat. 1632: Amsterdam. (2 st.)

***Tungel**, se Lars Nilsson T. och Nils Nilsson T.

***Tönnes Henriksson** [Langman], kamrerare.

Dat. 1630: Stralsund. (2 st.)

***Uggla**, se Jöran Classon och Knut Classon.

***Ulfsparre**, se Erik Jöransson U., Erik Hansson U. och Peder Jöransson U.

Ulenbroch, Heinrich von, borgmästare i Riga.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 638, 688. (2 st.)

***Ulrich, Johan**, 1621 svenskt hofråd, stadssyndicus, sedan (1624) burggreffe i Riga, slutligen vice president i Dorpats hofrätt.

Dat. 1622: Riga; 1623: Riga; 1624: Riga; 1625: Riga; 1629: Rujel, Riga; 1630: Riga, Rujel; 1631: Riga; 1632: Riga, Würzburg. (32 st.) — I saml. »*Polonica*» Afd. I. Acta ang. Sten Bielkes och Johan Nicodemi legation till Polen. Dat. 1632: Elbing. (1 st.) — I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 627 och 652. Dat. Riga. (2 st.)

Tillsammans med *Thomas Ram*. Dat. 1625: Riga. (1 st.)

Ungern, Wolmar von, officer i svensk tjänst.

Dat. 1621: Pernau (med underrättelse om den förre kommandantens död). — I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621, sid. 683, 689.

Ungern, Georg von, lifländsk adelsman.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621, sid. 689. Literæ reversales.

Wachmeister, Claus, ryttmästare i svensk tjänst.

Dat. 1612: Hapsal. (1 st.) — Se vidare under *Maydell, Jürgen*.

Wagener, Lorens, ryttmästare i svensk tjänst.

Dat. 1610: Muskow; 1613: Ule, Novgorod. (3 st.) — I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1622 sid. 267. Dat. Segeberg (1 st.)

***Waldstain, [o: Waldstein]**, Wilhelm von, böhmisk landsflyktning, kapten och sedan öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1623: Lübeck; 1630: Greiffenberg. (3 st.)

Wale, Robert, engelsk kapiten i svensk tjänst.

Se under *Ferny, James*.

*Wangerssen, Georg von, [adl. Wangersheim], borgmästare i Rewal.

Se under *Derenthal, Johan*.

Warnier, Warny.

Dat. 1625. (Om kopparens pris i Spanien. 1 st.)

*Wasaborg, se Gustaf Gustafsson.

*Wechel, Anders, svensk postmästare i Leipzig.

Dat. 1632: Leipzig. (1 st.)

Weis de Schalen, Samuel, officer (?).

Dat. 1631 (ansökan om att genom utväxling befrias ur fängelse).

Weissenfels, Erik von.

Dat. 1630: Neustadt. Religiösa betraktelser rör. de innersta orsakerna till krigstillståndet i Tyskland och botemedlen däremot. (2 st., det ena utan datum).

*Werdenhagen, Johan Angel.

Dat. 1627: Hamburg (?). Detta bref är dock genom vatten så utplånadt, att det till större delen är oläsligt.

*Wernersson, se Bo W.

*Wewitzer, Mårten [adl. Rosenstierna], kongl. räntmästare, ledamot (sekreterare?) i Räkningekammaren.

Dat. 1626: Stockholm; 1628: Lübeck; 1632: Stockholm.

Tillsammans med ledamöterna af Räkningekammaren. Se här nedan Afd. II A. Räkningekammarens bref. Dat. 1629, 1630 och 1632.

Wideman, Tobias, böhmisk landsflyktig, f. d. svensk generalgevaldiger i Meklenburg i Pommern.

Skrifvet 1632 (ansökan om ersättning för lidna förluster och om en ny generalgevaldiger tjänst).

*Wildeman, Arved Tönnesson, ståthållare i Wiborg, en af kommiss. för underh. med Ryssland 1615—1617.

Dat. 1612: Wiborg; 1613: Wiborg; 1615: Novgorod; 1616: Wiborg. (8 st.) —

I saml. »*Muscovitica*» Afd. I. Kommissariernas till traktaten i Ryssland bref 1615—1617. Dat. 1616: Wiborg, Ladoga. (4 st.) Dessutom bref tillsammans med sina kolleger på samma ställe. Jmf. här nedan Afd. II B.

Wildenstein, Georg Wolf von, öfverstlöjtnant (?) i svensk tjänst.

Brevet är skrifvet 1632, men är odateradt. (Om hvarjehanda militära saker).

Wild- och Rhengrefve Johan.

I saml. »*Germanica*» G. Bref från tyska riksfurstar. Dat. 1624: Mörchingen.

Wild- och Rhengrefve Johan Casimir.

Tillsammans med *Wild- och Rhengrefve Otto*. I saml. »*Germanica*» G. Bref från tyska riksfurstar. Dat. 1624: Mörchingen.

*Wild- och Rhengrefve Johan Philips.

I saml. »*Germanica*» G. Bref från tyska riksfurstar. Dat. 1625: Mörchingen; 1626: Mörchingen, Vinatingen. (4 st.)

*Wild- och Rhengrefve Otto, i svensk tjänst.

I saml. »*Germanica*» G. Bref från tyska riksfurstar. Dat. 1632: Mainz, Frankfurt. (6 st.)

Tillsammans med *Daniel von Hutten*. Dat. 1632: Mainz. (2 st. jämte ett od. p. s.) Se ofvan under *Wild- och Rhengrefve Johan Casimir*.

*Wild- och Rhengrefve Otto Ludwig, i svensk tjänst.

I saml. »*Germanica*» G. Bref från tyska riksfurstar. Dat. 1628: Zeiten (?); 1632: Sömmern. (2 st.)

Arkiv. meddel.

- *Winss**, Gregorius, J. U. D., svensk krigskommissarie i Tyskland.
Dat. 1631: Küstrin. (4 st., däribland ett odateradt).
- *Winterfeld**, Samuel von, brandenburgiskt geheimeråd och sändebud till Gustaf Adolf.
I saml. »*Brandenburgico-Borussica*» II. Brandenb. Beskickningars memorial o. noter. Odateradt. (1 st.)
- Vitzthum** von Eichstedt, Dam, kursachsisk generalkommissarie.
Dat. 1632: Erfurt. (1 st.)
- Vitzthum** von Eichstedt, Friedrich Wilhelm, kursachsisk öfverste.
Dat. 1632: Dresden, Torgau. (4 st.)
- *Vitzthum** von Eichstedt, Hans, major, sedan öfverste i svensk tjänst.
Dat. 1628: Riesenburg; 1632: Frankfurt, Erfurt. (4 st.)
- Vladislav**, se Polen, Vladislav, prins af.
- Woder**, Michel Friedrich, major, sänd af D. v. Falkenberg till Gustaf Adolf.
Bland D. v. Falkenbergs bref, se här ofvan. Dat. 1631: Wittenberg. (1 st.)
- Wogardt**, Andreas, förut i kon. Fredriks af Böhmen tjänst, landeflyktning.
Odaterad begäran om pass till Venedig. (1 st.)
- Vogelsdorf**, Christoffer von, kapten i svensk tjänst.
Dat. 1623: Lübeck, Wismar. (2 st.)
- *Wolff**, Henrik, myntmästare (?) i Riga, kronans fordringsägare, broder till Martin Wolff.
Se under *Martin Wolff*.
- *Wolff**, Herman, svenskt hofråd, svensk ambassadör i Hessen.
I saml. »*Germanica*» F. VII. Dat. 1631: Spandan, Leipzig, Beckerrode, Cassel; 1632: Cassel, Fulda, Alten-Morschen a. d. Fulda, Hersfeld. (1 volym, med talrika bilagor).
- *Wolff**, Martin, myntmästare i Riga.
Dat. 1630: Riga; 1631: Dorpat. — I saml. »*Livonica*» n:o 177 bland Johan Skyttes bref. Dat. 1631: Riga.
Tillsammans med sin broder *Henrik Wolff*. Dat. 1629: Riga. (Om deras gemensamma kronofordran).
- Wordenhoff**, Claus; anmodad af Gustaf Adolf att i Tyskland värfva bönder, villiga att öfverflytta [till Lifland?]
Dat. 1626: Hamburg. (1 st.)
- *Vosbergen**, G. van, holländskt sändebud.
I saml. »*Hollandica*». Holländska ministrars memorial och noter. Dat. 1625. (präsa. i Keggum).
- Vosenholen**, Eberhardt, borgare i Hamburg.
Dat. 1630: Stettin. (1 st.)
- Woutersson**, Egbert; från Amsterdam.
Dat. 1630: Stockholm. (1 st.)
- *Wrangel**, Hans, öfverstlöjtnant, sedan öfverste i svensk tjänst.
Dat. 1623: Lübeck; 1629: Riga, Kokenhusen; 1630: Wolmar, Kokenhusen; 1631: Riga. (8 st.)
- *Wrangel**, Herman, ståthållare på Kalmar slott, 1619 förordnad att å Sverges vägnar aflemna lösesumman för Elfsborg och s. d. ståt-

hållare därstädes, 1621 fältmarskalk, förde 1626 befäl i Preussen, till hvars vice guvernör han utnämndes 1632.

Dat. 1619: Halmstad, Kalmar; 1621: Wolmar, Mitau; 1622: Wolmar, Ermes, Höfingshof (P), Rewal; 1626: Schöniewiese, Wormdit; 1627: Marienburg, Dirschau; 1628: Marienburg, Falkenau, Grünenhof, Im lager vor Mewe, Gross-Muntau, Danziger-Haupt, Elbing; 1629: Marienburg, Marienwerder; 1631: Riga; 1632: Åbo, Elbing. (49 st.) — I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1622 sid. 7, hvaraf dock originalet finnes.

*Wulff, Paul, kapten i svensk tjänst.

Se under *Maas*, Anders v. der.

Warmbrandt, Melchior, generalmajor i svensk tjänst.

Dat. 1632: Donauwerth. (2 st.)

*Württemberg, Julius Friedrich, hertig af.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1622 sid. 318. (1 st.)

Württemberg, Ursula, hertiginna af.

I saml. »*Germanica*» F. XVI. Dat. 1624. (1 st.)

*Wöstman, Herman, borgare i Rewal, kronans fordringsägare.

Dat. 1619: Rewal. (3 st., det ena odateradt).

*Zacharias Simonsson [Falk], skeppskapten.

Dat. 1627: Pillau; 1628: Pillau.

Zenge, Caspar, »tenorist».

Tillsammans med kongl. kapellets medlemmar. I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 48.

*Zobel, Johan, hessiskt sändebud, 1628—30 använd af Gustaf Adolf för diplomatiska uppdrag i Frankrike.

I saml. »*Germanica*» F. VII. Hessiska sändebuds memorial och noter. Dat. 1614: Narwa. (1 st. afskr.) — I saml. »*Anglica*». Dat. 1627: London. — I saml. »*Gallica*» Afd. I. Dat. 1628: Paris; 1629: Paris; 1630: Paris. (6 st.)

Zorck, Christoffer, officer i svensk tjänst vid Dönhofs regemente.

Dat. 1632: Warburg. (1 st.)

Zollykoffer, Johan Ludwig, öfverste i svensk tjänst.

Dat. 1632: Cassel. (1 st.)

*Åke Axelsson [Natt och Dag], ståthållare på Kalmar slott.

Dat. 1627: Kalmar. (3 st.)

*Ödell, se Anders Svensson.

*Östergötland, se Johan, hertig af.

II.

Myndigheter, diplomatiska kommissioner, korporationer och städer.**A) Svenska Riksrådet och andra under Sveriges krona lydande myndigheter.¹*****Svenska Riksrådet, samfäldt eller representeradt af flera rådherrar gemensamt.**

Dat. 1612: Stockholm (tre af de närvarande riksråden äro tillika *ledamöter i Räkningekammaren*); 1614: Stockholm (två af riksråden äro tillika *ledamöter i Räkningekammaren*); 1621: Stockholm; 1622: Stockholm; 1624: Stockholm; 1625: Stockholm; 1626: Stockholm; 1627: Stockholm; 1628: Stockholm; 1629: Stockholm; 1630: Westerbås, Stockholm, Warholm, Upsala; 1631: Stockholm, Dalehamn; 1632: Stockholm. (1 volym).

Tillsammans med *Räkningekammarens ledamöter äfven utom Rådet*. Dat. 1612 (Johan Skytte); 1614 (Johan Skytte och Bror Andersson); 1620 (Per Baner och Joachim Berndes); 1621 (Bror Andersson och Joachim Berndes).

Sven Hofrätt.

I saml. *Hofrätternas skrivelser till K. M:t*. Dat. 1623, 1624. (2 st.)

Räkningekammaren (= Kammarkollegium) i sin helhet eller representerad af två eller flera kammarråd gemensamt.

Dat. 1611: Stockholm; 1612: Stockholm; 1613: Stockholm; 1614: Stockholm; 1618: Stockholm (blott ett); 1620: Stockholm; 1621: Stockholm; 1622: Stockholm; 1623: Westerbås, Lägre vid Linnetorp vid Tälge; 1624: Stockholm; 1625: Stockholm; 1626: Stockholm; 1627: Stockholm; 1628: Stockholm; 1629: Stockholm; 1630: Stockholm; 1631: Stockholm; 1632: Stockholm. (1 volym).

Tillsammans med *Rådet*, se ofvan *Svenska Riksrådet*.

Tillsammans med riksamiralen *Jöran Gyllenstierna* 1612, 1613. (4 st.)

Tillsammans med rikskancleren *Axel Ozenstierna* 1612, 1614. (11 st.)

Tillsammans med ståthållaren i Stockholm *Hans Eriksson* [Ulfsparre] 1612. (19 st.)

Tillsammans med riksrådet *Henrik Horn* 1612. (1 st.)

Tillsammans med riksmarsken *Axel Ryning* 1613. (1 st.)

Tillsammans med rikstygmästaren *Gabriel Bengtsson Ozenstierna* 1624. (1 st.)

Tillsammans med *Pfalzgreffen Johan Cosimir* 1632. (1 st.)

Akademiens kansler och Consistorium Academicum i Upsala.

I saml. *»Akademiens kanslers och Consist. Acad. Skrivelser»*. Dat. 1611: Nyköping. (1 st.)

Consistorium Ecclesiasticum i Upsala.

I saml. *Konsistoriernas skrivelser*. Dat. 1621. (1 st.)

Consistorium i Skara.

I saml. *Konsistoriernas skrivelser*. Dat. 1617. (1 st.)

Consistorium i Strängnäs.

I saml. *Konsistoriernas skrivelser*. Dat. 1623. (2 st.)

¹ *Svenska Riksständernas skrivelser till K. M:t* (gemensamt eller hvart stånd för sig) hafva, såsom varande af annan natur än ofvanstående, här ej upptagits, men befinna sig i saml. *»Riksdagsacta»* för Gustaf Adolfs tid.

Consistorium i Westerås.

I saml. *Konsistoriernas skrivelser*. Dat. 1617. (1 st.)

Consistorium i Wäxiö.

I saml. *Konsistoriernas skrivelser*. Dat. 1613, 1623, 1627, 1630, och tvenne odaterade bref. (6 st.)

Consistorium i Åbo.

I saml. *Konsistoriernas skrivelser*. Dat. 1620 och ett od. bref. (2 st.)

Estländska Landträdet (»Sämtliche des Fürstenthumbs Ehsten anwesende Landträtthe; »Anwesende Landträtthe und Eltesten des Fürstenthumbs Ehsten»).

I saml. »*Livonica*» vol. 245: Ridderskapets och Landträdet's bref i Estland. Dat. 1615: Rewal; 1620: Åbo (ombud); 1628: Rewal; 1631: Rewal. — I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 57 och 384. (Båda finnas i original).

Tillsammans med *Ridderskapet* (»Sämtliche anwesende Landträtthe, Eltesten, Ritter- und Landschaft»; »Landträtthe, Eltesten und gemeine Ritterschaft»). I saml. »*Livonica*» vol. 245: Ridderskapets och Landträdet's bref i Estland. Dat. 1612: Rewal; 1613: Rewal (äribland memorial af deras till K. M:t sända ombud, dat. Stockholm); 1614: Rewal; 1615: Rewal; 1616: Rewal; 1617: Rewal; 1618: Rewal; 1619: Rewal; 1620: Rewal; 1621: Rewal; 1622: Rewal (äribland memorial af deras till K. M:t sända ombud); 1623: Rewal; 1624: Rewal; 1625: Rewal; 1626: Rewal; 1627: Rewal; 1628: Rewal; 1629: Rewal (äribland memorial från deras till K. M:t sända ombud); 1630: Rewal; 1631: Rewal. — »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 181, 185; och för 1622 sid. 19 och 24 (af hvilka alla utom brefvet 1621 sid. 185 finnas i original).

Estländska Ridderskapet (»Sämtliche anwesende Ritter- und Landschaft des Fürstenthums Ehsten»).

I saml. »*Livonica*» vol. 245. Ridderskapets och Landträdet's i Estland bref. Dat. 1618: Rewal. — Samtliga län- och pantinnehafvare. Dat. 1616: Hapsal. Tillsammans med *Landträdet*, se under nästföregående rubrik.

Lifländska Ridderskapet (»Sämtliche Ritterschaft des Ertztifts Riga undt des Stiftes Dörpt unter E. K. M:t undt des Reiches Schweden bothmessigkeit sich aufhaltende»; »Sämtliche Ritterschaft des Wendischen, Parnauischen und Dörptischen Krayses»).

I saml. »*Livonica*» vol. 245: Ridderskapets och Landträdet's i Estland bref. Dat. 1614: Rewal (instruktion för dess ombud, Fromhold Patkul, i form af skrifvelse till K. M:t); 1616: Helsingfors; 1629: Riga. (4 st.)

Dorpat's Hofrätt.

I saml. »*Livonica*» vol. 177. Bland Generalguvernören Johan Skyttes bref för 1631. Dat. 1631: Dorpat. (1 st.)

Gillen, se nedan afd. C. under Rewal; Riga.

*Svenska Regeringen i hertigdömet Franken.

Se här ofvan Afd. I under *Schmidt*, Friedrich Fabr. Bref dat. 1632: Würzburg.

B) *Diplomatiska kommissioner.*

1) För underhandlingar med Danmark.

Svenska kommissarierna vid gränsmötet med Danekarne 1624 (Axel Oxenstierna, Bo Ribbing, Gabriel Bengtsson Oxenstierna, Lindorm Ribbing).

I saml. »*Danica*». Protokoll och Registratur vid mötet 1624 fol. 15, 23, 50, 58, 60, 62, 67, 68, 71 och 76. Dat. 1624: Ulfsbäck. (10 st.)

2) För underhandlingar med Frankrike.

Svenska kommissarierna för underhandl. med Charnacé 1630 (Gabriel Bengtsson Oxenstierna, Gabriel Gustafsson Oxenstierna, Per Baner, Carl Baner och Johan Salvius).

I saml. »*Gallica*». Förhandlingar mellan Sverige och Frankrike 1624—1632. Dat. 1630: Westerås. (1 st. afskrift).

3) För underhandlingar med Polen.

Svenska kommissarierna för stilleståndsunderh. med Polen 1617 (Adam Schrapfer, Fromhold von Tiesenhausen, Ruprecht Taube.)

I saml. »*Polonica*». Acta ang. fredsunderh. 1612—18. Dat. 1617: Rewal. (1 st.)

Svenska kommissarierna för underhandl. med Polen 1622 (Jakob de la Gardie, Axel Oxenstierna, Per Baner, Henrik Fleming och Ludwig Taube.)

I saml. »*Polonica*». Acta ang. fredsunderh. 1622—1625. Dat. 1622: Riga. (3 koncept af A. Oxenstiernas egen hand).

Svenska kommissarierna för underhandl. med Polen 1624 (Jakob de la Gardie, Henrik Fleming och Adam Schrapfer).

I saml. »*Polonica*». Acta ang. fredsunderh. 1622—1625. Dat. 1624: Riga. (1 st.)

Svenska kommissarierna för underhandl. med Polen 1628 (Axel Oxenstierna, Johan Baner, Erik Rynning).

I saml. »*Polonica*». Acta ang. fredsunderh. 1627—1629. Dat. 1628: Marienburg. (1 st., blott i afskrift).

Holländska medlarne vid underhandl. mellan Sverige och Polen i Preussen 1627 och 1628 (R. von Honaert, A. Bicker och S. Beaumont).

I saml. »*Polonica*». Acta ang. fredsunderh. 1627—1629. Dat. 1627: Dirschau. (1 st.; afskrift). — I *samma samling*. Holländska legaternas journal vid underhandl. 1627—1628 fol. 35 och 281. Dat. 1627: Elbing; 1628: Elbing.

Svenska kommissarier för underhandl. med Polen 1632 med anl. af Sigismunds död (Sten Bielke och Johan Nicodemi Lillieström).

I saml. »*Polonica*» Afd. I. Dat. 1633: Elbing, Hohenstein, Cicchanowa, Nowemiaszt, Sacrochin, Ozarowa. (9 st., hvaraf flera finnas såväl i original som i koncept och afskrift).

4) För underhandlingar med Ryssland.

Svenska kommissarierna för underhandl. med Ryssland 1615—1617 (Jakob de la Gardie, Henrik Horn, Arvid Tönnesson Wildeman och Måns Mårtensson Palm).

I saml. »*Muscovitica*». Kommiss. vid Ryska tractaten bref till K. M:t 1615—1617. Dat. 1615: Novgorod; 1616: Glebowa staket, Ladoga, Romanowa. (20 st.). — I samma samling. Kommissariernas registratur. Innehåller afskrifter af de flesta i förenämnda volym varande originalbref, samt desutom bref, dat. 1616 (Mara): Ladoga, Novgorod och 1617: Cucula, Nöteborg, hvilka saknas i original.

Holländska medlarne vid underhandl. med Ryssland 1615—1617¹
(Reinh. van Brederode, Dirck Bas och Alb. Joachimi).

I saml. »*Muscovitica*». Engelska och Holländska legaternas bref 1615—1616. Dat. 1615: Glebowa; 1616: Rewal, Narwa, Lübeck. (8 st.)

Svenska kommissarierna för underhandl. med Ryssland 1617—1618
(Gustaf Stenbock, Jakob Jakobsson Bååt och Måns Mårtensson Palm).

I saml. »*Muscovitica*» Kommissariernas bref 1617—1618. Dat. 1617: Nöteborg, Ladoga; 1618: Nöteborg, Ladoga, Titschina. (13 st.)

Svenska kommissarierna för underhandl. med Ryssland 1617—1621
om gränsen mot Kexholms län (Hans Munck, Gorgonius Henriksson Gyllenanckar och Anders Bure).

I saml. »*Muscovitica*» Afd. II. Gränskommissariernas bref till K. M:t. Dat. 1617: Mansela vid Ryska gränsen; 1618: Pelkijerfvi; 1619: Tavastehus, Wiborg, Hammolax, Ilomanski pogost, Gränsbya Porojerfvi; 1620: Porojerfvi, Unisjerfvi by; 1621: Hybianvara, Salmis pogost, Kexholm. (16 st., med åtskilliga afskrifter af samma bref).

C) Främmande myndigheter och korporationer.²

Augsburgs domkapitel.

I saml. »*Germanica*» F. III. Staden Augsburgs bref 1632—1715 och förhandlingar. Dat. 1632: Augsburg. (1 st.)

Brandenburgiska regeringen i Cleve.

I saml. »*Brandenb.-Borussica*». Förhandl. mellan Sverige och Brandenburg. Dat. 1632: Emmerich. (1 st.)

Bremens domkapitel.

I saml. »*Germanica*» D. III. Handl. ang. Sverges förbindelser med Bremen. Dat. 1632. (1 st.)

Bremiska kloster, se nedan Klosterinrättningar.

Böhmiska ständerna.

I saml. »*Germanica*» A. III. Förhandl. med K. Fredrik af Böhmen 1619—1620. Dat. 1619: Aufm Pragerschloss. (1 st.)

Evangeliska kyrkoföreståndarne i Prag.

I saml. »*Germanica*» A. III. Förhandl. med kon. Fredrik af Böhmen 1619—1620. Dat. 1620: Prag. (1 st., afskrift).

Evangeliska Unionen och andra evangeliska ständer i Tyskland.

I saml. »*Germanica*» A. III. I ett band med ofvanstående titel 1614, 1619—1621. (Originalbref). Dat. 1614: Heilbronn; 1619: Heilbronn; 1620: Ulm, Röz (»Die Evangel. Ständt von Herrn, Ritterschaft, Stätt und Märkhten des Erzherzogthumbs Österreich unter der Enns); 1621: Heilbronn. — Kopior af

¹ Den engelske medlarens bref, se här ofvan Afd. I. *Mericke*, John.

² Regerande furstar finnas dock upptagna i Afd. I under sina respektive länders namn. Jämför ock här nedan afdelningen D.

några af dessa bref finnas i saml. »Germanica» A. III. bland »Strödda bref och handl. 1614, 1619—1630» samt i samma samling A. III. Förhandl. med kon. Fredrik af Böhmen 1619—1620.

*Evangeliska Universitet i Tyskland.

- a) *Jena*. I saml. »Germanica» G. Bref från tyska riksfurstar och städer. Dat. 1632. (1 st.)
- b) *Rostock*. I saml. »Germanica» D. VIII. Bref från städerna Wismar och Rostock. Dat. 1626. (1 st.)
- c) *Tübingen*. I saml. »Germanica» G. Bref från tyska riksfurstar och städer m. fl. Dat. 1626. (1 st.)

Generalstaterna i Holland.

I »*Registratur aller Schreibe*» etc. 1621 sid. 118, 122, 126, 222; samma registr. för 1622 sid. 67, 325. Dat. Haag. (6 st.) — I saml. »Polonica». Holländske Legaternas journal vid underhandl. 1627—1628 fol. 9. Dat. 1627: Haag.

Halberstadts domkapitel.

I saml. »Germanica» G. Bref från tyska riksfurstar och städer m. fl. Halberstadt. Dat. 1631. (1 st.)

Klosterinrättningar.

- a) *Conventus Bledziensis*. I saml. »Polonica». Dat. 1631. (1 st.)
- b) *Bremiska kloster: Himmelpforten, Lilienthal, Osterholtz*. I saml. »Germanica» D. III. Handl. ang. Sverges förbindelser med Bremen. Dat. 1632. (3 st.)
- c) *S:t Johannis kloster i Stettin*. I saml. »Germanica» C. IV. Bref från Pommerska städer: Stettin. Dat. 1651. (1 st.)
- d) *Jungfruklostret i Ribnitz*. I saml. »Germanica» D. VIII. Handl. ang. Sverges förb. med Meklenburg. Dat. 1630. (1 st.)

Magdeburgs domkapitel.

I saml. »Germanica» D. VII. Bref från staden Magdeburg. Dat. 1631 (genom sändebud.) (1 st.)

Pfalziska regeringen i Heidelberg.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 151. (1 st.)

Pfalziska regeringen i Neuburg.

I saml. »Germanica» F. XII. Dat. 1632: Neuburg. (1 st.)

Polska rikets primas (Nomine Regni Poloniæ et Magni Ducat. Lithuanie).

I saml. »Polonica» Afd. I. Acta ang. Sten Bielkes och Johan Nicodemi legation. Dat. 1632: Warschau. (1 st. afskrift).

Polska Senaten.

I saml. »Polonica». Acta ang. fredsunderh. 1612—1618. Dat. 1616: Warschau. (1 st., afskrift).

Presterskap och prester, se här nedan afd. D. under de respektive städernas namn.

Schweitziska edsförbundet.

I saml. »*Helvetica*» Förhandl. mellan Sverge och Schweitz. Dat. 1632. (2 st.)

D) Städer.

1) I det egentliga Sverge.

Norrtälge.

I saml. »*Städers acta*». Dat. 1626.

Sala.

I »*Oxenstiernska saml.*» Handl. om Svenska Bergverken. Dat. 1623.

2) I Östersjöprovinserna, Tyskland och Schweiz.

*Augsburg.

I saml. »Germanica» F. III. Bref och förhandl. Dat. 1632. (9 st., däribland flera starkt skadade af vatten).

*Braunschweig.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1632. (2 st., däraf ett från stadens sändebud till K. M:t).

Tillsammans med andra hansestäder, se under Lübeck.

Bremen.

I saml. »Germanica» D. III. Handl. ang. Sverges förb. med stiftet Bremen och Verden. Dat. 1623, 1624, 1630. (3 st.)

Tillsammans med andra hansestäder, se under Lübeck.

Breslau.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1627. (1 st.)

Buchen, stad i nedre Rhenkretsen.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1631. (1 st.)

*Colberg.

I saml. »Germanica» C. IV. Bref från Pommerska städer. Dat. 1630. (1 st.)

Cöln vid Rhen.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1632. (1 st.)

*Danzig.

I saml. »Polonica» Afd. III. Staden Danzigs bref 1623—1782. Dat. 1623, 1625, 1626. (1 st.) — I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621 sid. 329, 476, 606; i samma registratur för 1622 sid. 338.

Dinkelsbühl i Mittel-Franken.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1632. (3 st., däraf ett odateradt).

Dorpat.

I saml. »Livonica» vol. 254 b. Dat. 1625, 1626. (2 st., samt dessutom ett odateradt).

*Elbing.

I saml. »Polonica» Afd. III. Städerna Elbing, Marienburgs och Thorn m. fl. bref. Dat. 1628, 1631. (2 st.)

Emden.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1614, 1615, 1616, 1618, 1629 och 1630. (8 st.)

*Erfurt.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1632. (1 st.)

Esslingen vid Neckar.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1632. (3 st.)

*Frankfurt am Main.

I saml. »Germanica» F. I. Bref från staden Frankfurt 1631—1764. Dat. 1631, 1632 (8 st., däraf ett från stadens sändebud till K. M:t).

*Friedberg i Ober-Hessen.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1632. (1 st.)

Genève.

I saml. »Helvetica». Förhandl. mellan Sverige och Schweiz. Dat. 1629. (1 st.)

*Gernsheim i Hessen-Darmstadt.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1632. (1 st.)

Gundelfingen.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1632. (2 st., däraf ett memorial).

Halberstadt.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1632. (1 st.)

Halle vid Saale.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1631, 1632. (2 st.)

*Hamburg.

I saml. »Germanica» D. II. Staden Hamburgs och domkapitlets bref. Dat. 1614, 1615, 1616, 1617, 1620, 1623, 1624, 1628, 1629, 1630, 1632. (18 st.)
— I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621 sid. 30. (1 st.)

Tillsammans med andra hansestäder, se under Lübeck.

Hapsal i Estland.

I »aml. »Livonica» vol. 254 b. Dat. 1621. (1 st.) — I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621 sid. 276. (1 st.)

Hildesheim.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1632. (1 st.)

Tillsammans med andra hansestäder, se under Lübeck.

Hohenwart i Ober-Baiern.

I saml. Germanica» G. Dat. 1632. (1 st.)

*Höchst.

I saml. »Germanica» G. Odateradt. (1 st.)

Jüterbogk.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1632. (1 st.)

Kitzingen i Unter-Franken.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1632. (1 st.)

*Königsberg i Preussen.

I saml. Polonica» Afd. III. Städerna Elbings, Marienburgs, Thorns m. fl. bref. Dat. 1626, 1629. (2 st.) — I samma samling. »Acta Polonica 1622—1630». Dat. 1627. — I saml. »Brandenburgico-Borussica». Förhandl. mellan Sverige och Brandenburg, Dat. 1626. (2 st. afskr.)

Königshofen i Nedre Rhenkretsen.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1631. (1 st.)

Lauingen i Schwaben.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1632. (2 st., däraf det ena ett memorial).

Leipzig.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1632. (1 st.)

*Lübeck.

I saml. »Germanica» D. V. Staden Lübecks bref. Dat. 1614, 1628, 1630. 1632. (7 st.) — I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621 sid. 54, 1622 sid. 12. (2 st.)

Tillsammans med Rostock och Stralsund. I samma samling: Förhandlingar med Lübeck, Rostock och Stralsund. Dat. 1620. (2 st.)

Tillsammans med Bremen, Hamburg, Braunschweig och Hildesheim, se »Germanica» D. V. Hansesocietetens och Hansedagarnes samfälda bref. Dat. 1632. (1 st.)

*Magdeburg.

I saml. »Germanica» D. VII. Bref från staden Magdeburg. Dat. 1624, 1630, 1631 (däribland ett från »vertriebene und exulirende Magdeburger», dat. Hamburg); 1632 (från Magdeburgerborgare, dat. Halle). (9 st.)

Marienwerder.

I saml. »Polonica» Afd. III. Städerna Elbings, Marienburgs, Thorns m. fl. bref. Dat. 1628. (1 st.)

Mitau.

I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621 sid. 548.

Neu-Brandenburg.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1631. (1 st.)

Neuendorf.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1630. (1 st.)

Neustadt.

I saml. »Germanica» G. Odateradt. (1 st.)

Pernau i Lifland.

I saml. »Livonica» vol. 254 b. Städernas i Estland, Lifland och Ingermanland bref. Dat. 1618, 1619, 1620, 1625, 1626, 1628, 1629, 1630, 1631. (16 st.)
— I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621 sid. 225. (1 st.)

*Rewal.¹

I saml. »Livonica» vol. 254 b. Städernas i Estland etc. bref. Dat. 1612, 1613 (däribland stadens sändebuds svar t. K. M:t), 1614, 1615, 1616, 1617 (däribl. stadens sändebuds memorial), 1618, 1619, 1620, 1621, 1622 (däribland skrivelser från S:t Canuti och S:t Olai gillena), 1623 (däribl. stadens sändebuds bref), 1624, 1625, 1626, 1627, 1629 (däribl. bref från S:t Canuti och Olai gillena och från slagtarskrået); 1630, 1631. (107 st.) — I samma samling vol. 256. Rewal stads bref till K. M:t. Dat. 1617, 1618. (2 st. — I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621 sid. 160, 370, 378, 570; för 1622 sid. 107. — I saml. »Livonica» vol. 371. Rowals acter 1561—1659. Dat. 1626 (1 dat. jämte flera odat.) — I samma samling vol. 176. Bland Johan Skyttes bref. Dat. 1631 (Superintendent, pastores och ministri eccles. i Rewal).

*Riga.¹

I saml. »Livonica» vol. 254 b. Städernas i Estland etc. bref. Dat. 1621, 1622 (däribland bref från pastores och diaconi), 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1631, 1632. (88 st.) — I »Registratur aller Schreiben» etc. 1621 sid. 357 (Rådet tills. m. Schwarzhauptergillet), 396, 424, 435, 439, 442 (Jesuiterna), 447, 455, 461, 497, 598, 660; för 1622 sid. 188.

*Rostock.

I saml. »Germanica» D. VIII. Bref från städerna Rostock och Wismar etc. Dat. 1613, 1619, 1622, 1624, 1626, 1627, 1628, 1629 (dess sändebud, dat. Elbing); 1632. (21 st.)

Tillsammans med andra hansestäder, se under Lübeck. — Jmf. ofvan afd. C. rubriken: Evangeliska universiteter.

*Rügenwalde.

I saml. »Germanica» C. IV. Bref från Pommerska städer. Dat. 1625. (1 st.)

Schwabach.

I saml. »Germanica» G. Utan datum. (1 st.)

*Schweinfurt.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1631, 1632. (3 st., däraf ett memor. för statens sändebud).

*Speler.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1632. (1 st.)

*Stade.

I saml. »Germanica» G. Dat. 1632. (1 st.)

Stargard.

I saml. »Germanica» C. IV. Bref från Pommerska städer. Dat. 1631. (1 st.)

*Stettin.

I saml. »Germanica» C. IV. Bref från Pommerska städer. Dat. 1630, 1631. Jämför ofvan afd. C. rubriken: Klosterinrättningar.

¹ De Est- och Lifländska städernas bref till Axel Oxenstierna hafva från Oxenstiernska saml. öfverflyttats till saml. Livonica.

*Stralsund.

I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 129, 303, 308; 1622 sid. 160. (4 st.) — I saml. »*Germanica*» C. IV. Handlingar rör. Sverges förbindelser med Stralsund. Dat. 1628, 1629 (9 st., utom stadens sändebuds memorial och noter, blott i afskrift). Jmf. ofvan afd. I under *Steinwich*.
Tillsammans med andra *hansestädter*, se ofvan under *Lübeck*.

*Strassburg.

I saml. »*Germanica*» F. I. Bref från städerna i Elsass. Dat. 1631, 1632. (4 st.)

*Ulm.

I saml. »*Germanica*» G. Dat. 1632. (5 st.)

Weissenburg.

I saml. »*Germanica*» G. Dat. 1631, 1632. (4 st.)

*Wetzlar.

I saml. »*Germanica*» G. Dat. 1631. (1 st.)

*Wimpfen.

I saml. »*Germanica*» G. Dat. 1632. (3 st.)

*Wismar.

I saml. »*Germanica*» D. VIII. Bref från städerna Rostock och Wismar etc. Dat. 1620, 1621. (2 st.) — I »*Registratur aller Schreiben*» etc. 1621 sid. 591.

*Worms.

I saml. »*Germanica*» G. Dat. 1615, 1631, 1632. (4 st.)

Rättelser och tillägg.

Sid. 22 rad. 20 u. f. står: Se *Skytte*, Johan . . . läs: Se *Horn*, Gustaf Carlsson och *Skytte*, Johan.

• 23 ingår efter rad. 14 u. f. rubriken:

*Arvid Tönnesson [Wildeman],
jämte hvad som å sidan 65 står under denna rubrik. Å sistnämnda ställe åter bör läsas:

Wildeman, se Arvid Tönnesson.

• • ingår efter rad. 19 u. f. följande:

*Baden, Friedrich V, markgrefve af.

I saml. »*Germanica*» G. Dat. 1632: Carlsburg. (1 st.)

• 24 tillägges rad. 7 n. f. efter

Berndes, Joachim:

Tillsammans med *öfriga kammarråd*, se här nedan Afd. II A. *Räkningekammarens bref till K. M:t.* Dat. 1621.

• • ingår före rad. 2 u. f. följande:

*Bielke, Nils, kammarråd.

Tillsammans med *öfriga kammarråd*, se här nedan Afd. II A. *Räkningekammarens bref till K. M:t.* Dat. 1612, 1614, 1618. 1620, 1621, 1622.

• 25 tillägges rad. 14 n. f. efter

*Brahe, Abraham; president i Svea Hofrätt.

Såsom president i Hofrätten, se här nedan Afd. II A. *Svea Hofrätts skrivelser till K. M:t.* Dat. 1623, 1624.

• 26 tillägges före rad. 4 n. f. efter

*Bror Andersson.

Tillsammans med *öfriga kammarråd*, se här nedan Afd. II A. *Räkningekammarens bref till K. M:t.* Dat. 1613, 1614, 1621.

• 32 rad. 8 u. f. står: Se under *Skytte* . . . . läs: Se under *Horn*, Gustaf Carlsson, *Skytte* . . . .

MEDDELANDEN

FRÅN

SVENSKA RIKSARKIVET

UTGIFNA AF

C. T. ODHNER.

XVII.

STOCKHOLM 1893

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

MEDDELANDEN

FRÅN

SVENSKA RIKSARKIVET

UTGIFNA AF

C. T. ODHNER.

XVII.

STOCKHOLM 1893

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNNER

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

330

331

332

333

334

335

336

337

338

339

340

341

342

343

344

345

346

347

348

349

350

351

Arsberättelse för år 1892.

Till Konungen.

I enlighet med den för Riksarkivet gällande nåd. instruktionen får jag härmed afgifva underdånig berättelse om Riksarkivets skick och hvad som under det sist förflutna året 1892 timat i afseende på arkivaliernas tillväxt och deras anlitande samt fortgången af tjänstemännens arbeten.

De byggnader, öfver hvilka Riksarkivet förfogar, hafva under året icke undergått någon större förändring. I den gamla byggnaden hafva tvenne fönster å södra gafveln blifvit försedda med jernluckor; å den nya byggnaden har en del af taklisten inåt gården, som förvittrat genom takdropp, blifvit reparerad och en ny stupränna der anbringats.

Sedan Eders Kongl. Maj:t i nåder funnit för godt att i Kongl. slottet låta anordna ett särskildt arkiv, afsedt att inrymma och förvara de i olika delar af Kongl. slottet befintliga eller från andra håll sammanförda äldre handlingar rörande Kongl. hofvet och slottet, och till lokal för detta slottsarkiv utsett en del af de hvalf under slottets nordvestra flygel, hvilka hittills innehafts af Riksarkivet, blefvo på nådig befallning de båda mindre af

de tre ifrågavarande hvalfven för detta ändamål utrymda samt de der förvarade arkivalier och trycksaker flyttade dels till det tredje större hvalfvet dels till Riksarkivets egna byggnader.

Äfven den åt Riksarkivet fortfarande upplåtna del af slottshvalfvet har delvis måst för annat ändamål utrymmas. Genom remiss den 10 Maj 1892 erhöll jag nåd. befallning att inkomma med underdånigt yttrande, huruvida och till hvilken utsträckning utrymme måtte kunna i Riksarkivet beredas till förvarande, förutom af sådana Kammararkivet tillhöriga handlingar, hvilka egenade sig att för framtiden införlifvas med Riksarkivets samlingar, äfven af sådana i Kammararkivet förvarade handlingar, hvilka till sin beskaffenhet kunde anses främmande för det ändamål, som med nämnda samlingar afsåges, men för hvilka utrymme i Kammararkivet saknades. I mitt på grund häraf afgifna underd. yttrande anförde jag, att sedan Riksarkivet inflyttat i den nya arkivbyggnaden, den nedersta våningen (bottenvåningen) i den gamla arkivbyggnaden vid Birger Jarls torg stode tom och obegagnad, att Riksarkivet i denna våning ville inrymma sådana handlingar från Kammararkivet som komme att införlifvas med dess samlingar, hvaremot det icke ansåge rådligt att i ännu större utsträckning låta denna våning upptagas af arkivalier som ej tillhörde Riksarkivet, emedan den inom en icke aflägsen framtid kunde komma att behöfvas för dess egen räkning; att Riksarkivet derför ej kunde bereda utrymme för ytterligare handlingar från Kammararkivet på annat sätt än så, att Riksarkivet från slottshvalfvet till sina egna lokaler förflyttade den del af Justitierevisionens och Justitiekanslersemetets handlingar, som der förvarades, hvarigenom ett utrymme af omkr. 3,000 sträckfot skulle blifva tillgängligt; att emellertid en sådan upplåtelse af

ett betydligt utrymme för en måhända längre följd af år ej kunde vara för Riksarkivet fördelaktig eller önskelig, då Riksarkivet derigenom möjligen för en längre tid blefve urständsat att mottaga andra värdefullare och för dess ändamål mera passande samlingar, och de öfverflyttade handlingarne, afven om de ej ofta torde komma att efterfrågas, likväl skulle medföra någon tillökning i tjenstemännens och betjentes arbete; att det därför ej kunde väntas, att Riksarkivarien skulle tillstyrka en öfverflyttning till Riksarkivet afven af Kammararkivets mindre värdefulla handlingar, men att, för den händelse Eders Kongl. Maj:t funne en dylik öfverflyttning böra ske såsom en nödfallsutväg till afhjelpande af Kammararkivets nuvarande trångmål, densamma syntes böra ske sålunda:

att i första rummet till Riksarkivet öfverflyttades de handlingar, kammararkivarien förklarar vara för göromålen i Kammararkivet obehöfliga och kunna till Riksarkivet för alltid afstås, neml. handlingar rörande Sveriges transbaltiska m. fl. besittningar, enskilda personers handlingar, varuhusräkenskaper från Vasakonungarnes tid samt Upphandlingsdeputationens och Contributionsrånteriets handlingar,

att dernäst till öfverflyttning ifrågakomme andra Kammararkivets handlingar, hvilka detsamma kunde vilja afstå åtminstone såsom deposition och Riksarkivet ansåge vara för sina samlingar af värde, samt

att slutligen afven andra Kammararkivets handlingar skulle kunna till Riksarkivets lokaler öfverflyttas till ett omfång af högst 3,000 fot.

Med anledning af detta mitt utlåtande fick Kammarkollegium befallning att inkomma med underdånigt yttrande, och hemställde Kollegium, att de af mig i första rummet nämnda handlingar måtte för alltid införlifvas med Riksarkivet, men hvad beträffar öfriga Kammar-

arkivets handlingar, som vore för Riksarkivet af värde och blifvit af riksarkivarien i en föregående skrivelse till Kollegium förslagsvis nämnda, såsom permebrefsamlingen, gotländska och skånska kommissionernas handlingar, stora kommissionens handlingar, reduktionshandlingar, handlingar rörande Gustavianska arfvegodsens, rörande frälset, dess gods och förlänningar i äldre tider, rörande gårdar och hjälpeskatter i äldre tider samt Åkermarckska kopieboken, vore dessa af den natur, att de ej utan olägenhet kunde undvaras för göromålen i Kammararkivet, med undantag möjligen för en del af permebrefsamlingen, mot hvars öfverflyttning till Riksarkivet Kollegium ej hade något att invända.

Vid föredragning af detta ärende den 9 September fann Eders Kongl. Maj:t för godt, till beredande af ökad utrymme för Kammararkivet, förordna:

att följande i Kammararkivet förvarade handlingar skola till Riksarkivet öfverflyttas för att med dess samlingar införlifvas, nemligen:

en bundt med påskrift »Om Estland, Liffland, Curland, Ösel, Dagö»,

St. Barthelemys räkenskaper 1793—1878,

enskilda personers handlingar 1600—1725,

Estlands, Lifflands och Ingermanlands räkenskaper 1561—1708,

Bremiska och Verdiska handlingar 1655—1705,

Estländska och Liffländska handlingar 1631—1707,

Pommerska och Wismarska handlingar 1613—1784,

Estländska, Liffländska och Öselska handlingar från 1569,

diverse tyska handlingar,

varuhusräkenskaper från Vasakonungarnes tid,

Upphandlingsdeputationens och Contributionsrättsriets handlingar 1712—1718, samt

den del af permebrefsamlingen, som Kollegium anser lämpligen kunna öfverlåtas till Riksarkivet;

att såsom deposition må från Kammararkivet till Riksarkivet efter Kammarkollegii bepröfvande öfverlemnas handlingar till ett omfång af tre tusen hyllfot att förvaras i de af Riksarkivet disponerade hvalfven under Kongl. slottets nordvestra flygel;

att samtliga arkivaliernas afdamning och rengöring samt öfverflyttning och uppställning i de nya lokalerna skall ske på Kammararkivets bekostnad, med det undantag att sådana, som skola för alltid i Riksarkivet förblifva, uppställas på Riksarkivets egen bekostnad;

att allt hvad som kommer att såsom deposition af Riksarkivet mottagas skall, så länge det i dess lokaler förvaras, stå under tillsyn af Riksarkivets tjenstemän, hvilka böra på bestämda tider eller efter tillsägelse hålla dem tillgängliga för begagnande på stället; samt

att omförmälda deponerade handlingar skola inom ett år efter skedd uppsägning å Riksarkivets sida från dess lokaler åter bortflyttas.

På grund af denna nåd. befallning har jag under sistlidne höst låtit till Riksarkivets egna lokaler öfverflytta så mycket af de i slottshvalfvet förvarade arkivalier, hufvudsakligen Justitierevisionens och Justitiekanslersemetets handlingar, att omkr. 3,000 hyllfot nu äro derstädes lediga för mottagande af Kammararkivets handlingar.

Arkivaliernas tillväxt inom Riksarkivet har under året 1892 varit större än vanligt. Den ordinarie tillökningen genom leveranser från Eders Kongl. Maj:ts kansli (bil. A) har utgjort 445 vol., af hvilka 24 aflemnats från Justitiedepartementet, 130 från Justitierevisionen, 61 från Justitiekanslersemetet, 41 från Landtförsvarsdepartementet, 124 från Finansdepartementet och

65 från Ecklesiastikdepartementet, hvarjemte Justitie-departementet aflemnat 8 st. originalförordningar. Den extraordinarie tillökningen (bil. B) har utgjort ej mindre än 753 vol. jemte 4 fasciklar och 14 lösa handlingar. Största delen här af eller 696 vol. utgöres af de handlingar, som enligt Eders Kongl. Maj:ts nåd. förordnande den 27 November 1891 blifvit från Kongl. Svea Hof-rätts arkiv till Riksarkivet öfverflyttade, nemligen Hof-rättens protokoll, domar och utslag samt akter (*libri causarum*) äldre än år 1736, äfvensom de förut i Hof-rättens arkiv förvarade handlingar angående mordet på konung Gustaf III, Armfelt ska högmålsprocessen, Fersenska mordet, högmålssaken rörande prostén Widén och undersökningen rörande kronprinsen Karl Augusts död. Härtill kan läggas en del äldre handlingar, som Kongl. Statskontoret öfverlemnade till Riksarkivet, men för hvilka jag ber att få redogöra i nästa årsberättelse, i sammanhang med en ytterligare öfverlåtelse från samma embetsverks arkiv, som är ställd i utsigt för innevarande år.

Såsom deposition har Riksarkivet fått emottaga en synnerligen intressant samling, nemligen det hittills på Skokloster förvarade arkivet, hvilket den nuvarande egaren, öfverstekammarjunkaren grefve N. C. Brahe, ansett sig böra deponera i Riksarkivet för att på en gång bättre skydda detsamma mot eldfara och göra det mera tillgängligt för forskare. Samlingen, som är uppställd i ett särskildt mindre rum i Riksarkivets nya byggnad, består af 737 nummer, af hvilka dock några innefatta flere volymer, jemte 370 pergamentsbref och katalog i 2 band. Den i historiskt afseende vigtigaste delen af denna samling utgöres af Per Brahe d. y:s och Carl Gustaf Wrangels brefvexlingar, äfvensom O. W. Königsmarks, Nils Bielkes, Mauritz Vellingks, N. Gyllenstier-

nas handlingar; dessutom finnas i samlingen åtskilliga dyrbara äldre handskrifter och codices.

Den utgallring af äldre justitierevisionshandlingar, som till följd af nåd. brefvet den 5 Juni 1885 fortgått sedan Maj månad 1888, har under året utan afbrott fullföljts efter samma grunder som förut. Den af chefen för Justitiedepartementet utsedde rättskunnige granskaren, f. d. akademisekreteraren J. K. Kreüger, har enligt till mig afgifven rapport under året genomgått alla justitierevisionshandlingar för åren 1738—1749, äfvensom ett antal senare tillkomna volymer från äldre år och från Justitiekanslersembetets arkiv, tillsammans 307 volymer, och har han upprättat specifika förteckningar öfver alla handlingar som han ansett böra utgallras. De granskade handlingarna äro härefter genomgångna af en bland Riksarkivets tjänstemän. Sedan de uppgjorda förteckningarna såväl för den nämnda perioden som för den förut genomgångna hunnit af mig granskas, skall jag till Eders Kongl. Maj:t inkomma med ny framställning rörande definitiv utgallring; hvilket jag hoppas kunna inom den närmaste tiden fullgöra.

Riksarkivets boksamling har under året fått emot-taga gåfvor från följande utländska institutioner, af hvilka de flesta i utbyte erhållit Riksarkivets publikationer. I *Danmark* Rigsarkivet; i *Finland* Bestyrelsen för Åbo stads historiska museum, Finska historiska samfundet, Helsingfors' universitet; i *Norge* Kildeskriftkommissionen; i *Ryssland* Gesellschaft für Geschichte und Alterthums-kunde der Ostseeprovinzen Russlands (Riga); i *Tyskland* Justitieministeriet i Baden, Historische Gesellschaft des Künstlervereins (Bremen), Verein für Mecklenburgische Geschichte und Alterthumskunde (Schwerin), Verein für Thüringische Geschichte und Alterthumskunde (Jena); och i *Österrike* Joanneum (Graz). Enskilde gifvare äro:

d:r Fr. Arnheim (Berlin), bokförlagsfirman F. & G. Beijer (Stockholm), ministern C. Burenstam (Bruxelles), prof. Kr. Erslev (Köpenhamn), amanuens G. Granfelt (Helsingfors), d:r G. Grotenfeldt (Helsingfors), kanslisten V. Gylensvärd (Stockholm), prof. Hausmann (Dorpat), rektor H. Hernlund (Stockholm), lektor E. Hildebrand, arkitekten O. Hjelt (Helsingfors), d:r J. Jungfer (Berlin), prof. K. G. Leinberg (Jyväskylä), kand. A. Lindholm (Helsingfors), riksarkivarien Odhner, bibliotekarien C. G. Styffe, arkivarien frih. B. Taube och lektor N. Åkeson (Helsingborg).

Riksarkivet har under året emottagit besök till ett antecknad antal af 4,373. De som besökt arkivet för att begagna dess samlingar hafva utgjort ett antal af 371. Af dessa kunna 50 svenskar och 8 utlänningar räknas såsom forskare i egentlig mening. De utländska forskarne voro: från *Norge* kammarherre Anker, från *Finland* magistrarne Hartman, Blomqvist och Wallin, från *Ryssland* kand. Girgensohn, från *Tyskland* doktorerna Arnheim och Jungfer, från *Österrike* d:r Korzeniowski (Krakau).

Riksarkivet har med Eders Kongl. Maj:ts nåd. tillstånd utlånat arkivalier till Norska riksarkivet och till universitetsbiblioteket i Lund. Å sin sida har Riksarkivet för sin egen eller forskares räkning erhållit arkivalier till låns från universitetsbiblioteket i Upsala, domkapitelsarkiven i Upsala och Linköping samt några kyrkoarkiv, för att icke nämna flere i hufvudstaden befintliga institutioner.

Inom Riksarkivets ordinarie tjänstemannapersonal har under år 1892 ingen förändring inträffat. Förutom de ordinarie tjänstemännen hafva såsom e. o. amanuenser tjänstgjort: protokollssekreteraren vid hofexpeditionen L. M. V. Örnberg, kammarjunkaren C. H. Tersmeden, lek-

torn d:r E. Hildebrand, kongl. sekr. E. Wallmark, kammarherren I. B. T. Beskow, d:r S. Bergh, d:r P. H. S. Sondén, d:r G. Berg, d:r K. H. Karlsson och kand. A. Hammarskjöld. Af dessa hafva Örnberg, Hildebrand och Bergh uppburit bestämda årsarfvoden mot bestämd daglig tjenstgöringsskyldighet, de öfriga tillfälliga arfvoden.

Sedan Riksdagen på Eders Kongl. Maj:ts nåd. framställning beviljat en pension å allmänna indragningsstaten af 600 kronor åt förste vaktmästaren vid Riksarkivet Carl Erik Eriksson, som uppnått en ålder af 77 år och 33 år tjenstgjort vid Riksarkivet, erhöll Eriksson begärdt afsked från sin tjenst, och till förste vaktmästare i hans ställe förordnades vaktmästaren vid Riksarkivet Frans Oscar Rundgren. Till vaktmästare i dennes ställe förordnades e. o. vaktmästaren Gustaf Hjalmar Eriksson. Till eldare vid Riksarkivet är maskinisten Johan Vilhelm Leonard Pettersson förordnad sedan början af år 1891.

De ordinarie tjenstemännen hafva under året begagnat den rätt till semester, som dem tillkommer; hvarjemte arkivarien frih. Taube under en half månad och amanuensen kammarherre Silfverstolpe under en vecka varit för enskilda angelägenheter tjenstledige. Under de ledigheter som uppstått har riksarkivarieembetet förståtts af arkivarien Granlund under en half och af arkivarien frih. Taube under en månad, arkivarietjenst förståtts af kammarherre Silfverstolpe två och tre fjerdedels månader, af amanuensen Lundgren en och tre fjerdedels månad, af amanuensen d:r Westrin en och af d:r S. Bergh en half månad samt amanuienstjenst af kammarjunkaren Tersmeden en månad, af E. Wallmark två och en fjerdedels, af d:r S. Bergh tre och en fjerdedels, af d:r Sondén två och en half månader, af d:r G. Berg en och en fjerdedels, af d:r Karlsson en fjerdedels och af kand. Hammarskjöld en fjerdedels månad.

Då riksarkivarien enl. § 25 i den nåd. instruktionen eger att meddela de särskilda föreskrifter, som till befrämjande af god ordning och arkivarbetenas ändamålsenliga utförande kunna finnas erforderliga, har jag redan 1889 utarbetat och meddelat en arbetsordning för Riksarkivet, äfvensom nya ordningsregler för besökande å Riksarkivet. Sedan dessa stadgar blifvit tillämpade och pröfvade någon tid, äfven i Riksarkivets nya lokal, hafva de af mig reviderats och ånyo meddelats den 5 April samt derpå till trycket befordrats. De varda härmed i underdånighet bifogade.

Det tillkommer mig äfven att redogöra för fortgången af tjenstemännens arbeten, hvarvid jag måste inskränka mig till det viktigaste. Inom den *administrativa* afdelningen har Riksarkivets granskning af de äldre justitierevisionshandlingar, som af den rättskunnige granskaren föreslagits till utgallring, fortgått utan afbrott. Omkr. 400 volymer äro på detta sätt genomgångna, samt dithörande handlingar granskade och, så vidt de komma att fortfarande bevaras, fördelade och delvis ordnade. De handlingar, som ega intresse ur rättshistorisk eller judiciell synpunkt, sammanföras under rubriken »Just.revis: handl. Lagstiftning och lagskipning»; de öfriga hänföras till samlingarna Topographica, Biographica, Kollegiers och Konsistoriers skrivelser m. fl. Ett arbete på denna afdelning, som årligen tager mycken tid i anspråk, är granskningen af de från departementens expeditioner inkomna handlingar; dessa genomgås och jämföras med förteckningarna eller föredragningslistorna, hvad som felas antecknas och anmäles hos vederbörande. Likaledes åtgår mycken tid för kontrollen öfver de många lån, som från Riksarkivet utlemnas till departementen och embetsverken, och för återkräfvandet af sådana lån som behållits utöfver den stadgade tiden. — Af hithörande

samlingar har den som innefattar handlingar rörande försvarsväsendet till lands nu blifvit slutordnad och förteckning deröfver upprättad; hvad som under granskningen befunnits vara af den art, att det bättre passar för Krigsarkivets samlingar, har blifvit afskildt från det öfriga för att till nämnda arkiv framdeles öfverlemnas. De handlingar som röra flottan äro under ordnande; hittills är genomgången hvad som tillhör tiden efter 1772. Den del af reduktions-, liqvitations- och exekutionskommissionernas handlingar som förvaras i Riksarkivet har börjat ordnas; detta har hittills uppskjutits under afvakten att flere handlingar af samma slag skulle från Kammararkivet öfverlemnas, men härtill lär, såsom af Kammarkollegii ofvan anförda yttrande framgår, ingen utsigt förefinnas.

Inom de båda *historiska* sektionerna ber jag att få särskildt nämna följande arbeten. Pergamentsbrefsamlingens förtecknande har fortsatts för åren 1446 och 1493—1496; likaledes har samlingens inläggande i kuvert fortgått. Riksarkivets samling af urkunder rörande konungahuset har blifvit ordnad och inlagd i kartonger samt förtecknad. Revisionen af originaltraktatsamlingen i sammanhang med dess inläggande i kartonger är fortsatt och till större delen afslutad; förteckningen öfver densamma har tillika omarbetats. Ordandet af den diplomatiska afdelningen Hollandica, näst Germanica den till omfånget största inom den diplomatiska brefvexlingen, har blifvit fortsatt. Öfver konung Gustaf II Adolfs brefvexling bland Acta Historica är en förteckning utarbetad (tryckt i Meddelandena XVI). Register äro upprättade öfver statsrådsprotokollen i inrikes ärenden för åren 1809 och 1810. Samlingarne Biographica och Topographica hafva fortfarande vunnit betydande tillväxt från olika håll och tagit mycken tid i anspråk. Åtskilliga mindre samlingar

äro ordnade och kompletterade. Öfver bibliotekets accessioner 1889—1891 är katalog afslutad.

Det Riksarkivet tillhöriga bokbinderiet har varit flitigt anlitadt; reparation af söndriga eller på annat sätt bristfälliga arkivalier kan ske vida lättare och i större omfattning, då bokbinderi finnes att tillgå inom arkivet.

Riksarkivet har nu såsom vanligt ur sina samlingar lemnat afskrifter och upplysningar till betydligt antal både åt in- och utländska.

I ofvan nämnda arbeten hafva Riksarkivets extra ordinarie tjenstemän med nit och intresse deltagit; deras biträde är för Riksarkivet af mycket värde och skulle ej kunna utan stor olägenhet undvaras. Tre af dem åtnjuta ett s. k. fixt arvode på 1000 kr., men de öfriga kunna af brist på tillgångar ej erhålla en ersättning som står i rimligt förhållande till det arbete de inom riksarkivet utföra. På grund häraf har undertecknad i underdånighet hemställt, att Eders Kongl. Maj:t täcktes i nåder föreslå Riksdagen att vid nästkommande statsreglering anvisa ett belopp af 2,500 kronor att användas till arvoden åt de e. o. tjenstemännen vid Riksarkivet.

Då Riksarkivet enligt instruktionen äfven har sig ålagdt att i tryck utgifva handlingar som äro af vigt för fäderneslandets historia, får jag i underdånighet redogöra äfven för hithörande arbeten. Af *Konung Gustaf I:s registratur*, utg. genom V. Granlund, är fjortonde delen (året 1542) i det närmaste färdig att utgifvas, och på den femtonde delen (året 1543) är texten till större delen tryckt. Af *Svenska riksrådets protokoll*, utg. genom S. Bergh, är sjunde delens förra afdelning (åren 1637 o. 1638) nu utgifven. Hvad beträffar urkundverket *Svenska riksdagsakter jämte andra handlingar som höra till statsförfattningens historia under tidehvarfvet 1521—1718*, utg. genom E. Hildebrand, har

arbetet på dess fortsättning så fortskridit, att inom detta år kunna utgifvas både tredje häftet af andra delen och första häftet af tredje delen, hvilket sistnämnda häfte kommer att omfatta förhandlingarne om och vid Upsala möte 1593.

Af *Svenskt diplomatarium*, hvilket utgifves på be-
kostnad af den Posseska donationsfonden, har den serie,
som begynner med år 1401 och utgifves af C. Silfver-
stolpe, blifvit fortsatt med tredje delens sjette häfte, om-
fattande året 1420.

Slutligen har äfven utkommit sextonde häftet af
Meddelanden från Svenska Riksarkivet, till hvars ut-
gifvande Eders Kongl. Maj:t i nåder beviljat särskildt
anslag.

Riksarkivets räkenskaper hafva liksom förut varit
förda af arkivarien Bergman. Biblioteket har fortfarande
vårdats af amanuensen d:r Westrin, hvilken äfven fört
protokollet vid sammanträdena mellan riksarkivarien och
arkivarierna.

Stockholm den 30 Januari 1893.

Underdånigst
C. T. ODHNER.

Bil. A.

Specifikation på den *ordinarie* tillökningen år 1892 i Riksarkivets samlingar genom leveranser från Kongl. Maj:ts Kansli:

Från Kongl. Justitiedepartementet:

Registratur för år 1868	1 vol.
D:o » » 1891	1 »
Afgjorda handlingar för åren 1881—1882	22 »
jemte 8 stycken originalförordningar.	

Från Kongl. Justitierevisionen:

Handlingar i revisionsmål för år 1889.	41 »
D:o i besvär- och ansökningsmål för samma år 89 »	

Från Kongl. Justitiekanslersembetet:

Afgjorda handlingar för åren 1880—1885	8 »
Arbetsförteckningar från stads- och landsfiskaler, för åren 1885—1888	9 »
Egodelningsrätternas dagböcker för samma år	4 »
Fångförteckningar för samma år	40 »

Från Kongl. Landtförsvarsdepartementet:

Registratur för år 1862	4 »
D:o » » 1880—1881	6 »
Statsrådsprotokoll för samma år	4 »
Afgjorda handlingar för år 1877	27 »

Från Kongl. Finansdepartementet:

Registratur för åren 1857—1860	12 »
D:o » » 1875—1882	24 »

Statsrådsprotokoll för åren 1872—1875 . . . . . 12 vol.

Afgjorda handlingar för åren 1880—1884 . . . . . 76 »

Från *Kongl. Ecklesiastikdepartementet*:

Afgjorda handlingar för år 1887 . . . . . 65 »

Summa 445 vol.

jemte 8 stycken originalförordningar.

Bil. B.

Specifikation på den *extraordinarie* tillökningen år 1892 i Riksarkivets samlingar, dels genom leveranser från offentliga verk och myndigheter utom Kongl. Kansliet, dels genom gåfvor eller byten:

*Från offentliga verk och inrättningar:**Från Kongl. Svea Hofrätt:*

Hofrättens protokoll för åren 1614—1735 . . .	{ 106 band 14 bundtar
D:o dombok » » 1615—1735 . . .	106 band
D:o utslags- och resolutionsböcker för åren 1683—1735.	{ 45 band 2 bundtar
Hofrättens libri causarum för åren 1614—1712	{ 358 band 52 bundtar
Förteckning öfver de bundne acta { 1659—1674, } 1683—1688 }	2 vol.
Handlingar rörande Gustaf III:s mord. . . .	3 »
jemte ett bref och en sigillstamp.	
D:o rörande undersökningen om orsaken till kronprinsen Carl August död	1 »
D:o rörande Fersenska mordet	3 »
D:o » Armfeltska högmålssaken	3 konvol.
D:o » Prosten J. Widéns högmålssak	1 vol.

Från Riksgäldskontoret:

1890 års Riksdagsbeslut.	1 »
----------------------------------	-----

Från Domhufvanden i Luggude härad:

Strödda tingshandlingar för åren 1684—1718	1 fasc.
--	---------

Från *Differentialtullkomitén* år 1886:

Komiténs protokoll och handlingar . . . . . 1 fasc.

Från *Arbetareskyddskomitén* år 1891:

Komiténs protokoll och handlingar . . . . . 27 vol.

Från *Norska Stortinget*:

Fotolitografiskt aftryck af de två i Norge befintliga original exemplaren af Norges grundlag 1 ,

Från *Dorpat's Universitetsbibliotek*:

Fotografiska aftryck i 9 blad af tre egenhändiga bref från Axel Oxenstierna.

Från enskilda personer:

Af *Öfverstelöjtnanten G. Björlin*:

Det nu nedrifna Kongl. Operahusets scen . . 1 ritning

Af *Friherrinnan A. Lindersköld, född Mörner*:

Ett bref från G. M. Armfelt 1811 och ett d:o från Ernst von Vegesack till Carl Otto Mörner 1830.

Af *Statsrådet Leop. von Schröder, Dorpat*:

Ett bref från Axel Oxenstierna till Adam Hirt 1647.

Af *f. d. Advokatfiskalen T. A. Billbergh*:

Utdrag ur en dagbok om regementsförändringen 1772 . . . . . 1 fasc.

Af *Grefve S. af Ugglas*:

Planer för årliga afbetalningar å konung Adolf Fredriks och drottning Lovisa Ulrikas skuld 1770 . . . . . 1 vol.
Handlingar från Landthushållningskomitén 1792—1794 . . . . . 1 ,

Af *Enkefru Sally Forsgrén, född Wikström*:

E. o. amanuensen i Riksarkivet doktor Gustaf Forsgréns samlingar rörande svenska gref- och friherrskap . . . . . 16 ,

Af Enkefru Ida Settergren, född Liedberg:

Godsegaren Nils Settergrens genealogiska samlingar, hufvudsakligen från Vesterögötland 10 vol.

Af Herr C. G. A. Nelson såsom byte

(enligt Kongl. brefvet den 5 Juni 1885):

Strödda juridiska handlingar rörande Vestmanland och Dalarna 1531—1617.

En underdånig skrifvelse af Statskontoret 1717
och en d:o af Krigskollegium 1727 m. m. Tills. 1 fasc.

Summa 753 vol.

jemte 4 fasciklar och 14 lösa handl. samt 1 sigillstamp.

FÖRTECKNING

ÖFVER

SAMLINGEN AF ORIGINALTRAKTATER

I SVENSKA RIKSARKIVET

UPPRÄTTAD

AF

B. TAUBE och S. BERGH.

I.

698469A

Till traktatsamlingen höra icke blott traktater i egentlig bemärkelse, såsom freds- och stilleståndsfördrag, förbund, handelsfördrag, postkonventioner m. m., utan äfven deklarationer, försäkringar och andra liknande handlingar. Äfven traktater, som blifvit kasserade, hafva sedan gammalt räknats till denna samling, t. ex. fredsfördraget i Roskilde 1568.

Fullmakter hafva betraktats såsom bihang och äro derför utan afseende på den kronologiska ordningen ställda närmast efter de traktater, till hvilka de höra. I vissa fall har det dock varit nödvändigt att gifva fullmakter särskildt nummer i förteckningen, nämligen dels om inga traktater finnas, till hvilka de kunna hänföras, dels om antalet är allt för stort; från åren 1656—1660 finnes t. ex. en mängd svenska fullmakter, afsedda för de underhandlingar, som föregingo frederna i Oliva, Köpenhamn och Kardis.

Att *svenska* fullmakter, ratifikationer m. m. finnas i samlingen, torde förefalla egendomligt, men beror naturligtvis därpå, att de ej blifvit utvexlade. Somliga äro dupletter — fullmakter utskrefvos ofta i flera exemplar — andra hafva på grund af formfel eller af annan anledning ej framlemnats, åtskilliga fullmakter hafva varit afsedda för underhandlingar, som aldrig kommit till stånd o. s. v. Dessa handlingar äro i förteckningen utmärkta med asterisk (*).

Vid dateringen har man så noggrant som möjligt följt originalets beteckningssätt. Om t. ex. urkunden har dubbelt datum (gamla och nya stilen), är detta i förteckningen iakttaget; finnes åter i den senare ingen uppgift om »stilen», så saknas äfven i originalet en dylik närmare bestämning. I England räknades ända till 1753 det borgerliga årets början från den 25 Mars, hvaraf följer, att i åtskilliga engelska urkunder förekommer dubbelt årtal, t. ex. 166 $\frac{1}{2}$, hvarvid det öfversta betecknar året efter den engelska tideräkningen. Då i ryska handlingar från 1500- och 1600-talen

datering »efter världens skapelse» användes, är i förteckningen årtalet efter vår tideräkning tillagdt, äfven om det icke finnes i originalet.

Undertecknarne äro i regeln utsatta, utom då det af handlingens beskaffenhet tydligt framgår, hvem eller hvilka som skrifvit under. Att t. ex. en konungs ratifikation af ett fördrag är egenhändigt undertecknad af samme konung, faller af sig sjelf, när handlingen är original. Dock händer det, att vederbörande icke skrifvit under, utan att endast sigill finnes; detta förhållande är i så fall särskildt anmärkt utom vid urkunder, utfärdade af ryske tsarer före 1700 samt af städer; de förra äro aldrig, de senare ytterst sällan undertecknade. Namnteckningarna hafva återgifvits bokstafstroget, de ryska medelst verbaltransskription till latinsk skrift.

De på papper skrifna handlingarna äro med få undantag försedda med påtryckta lacksigiller, under det att pergamentsurkundernas sigiller vanligtvis äro af vax, hängande i snören och inneslutna i s. k. kupor af silfver, ben, trä etc. Många traktater från 1500- och 1600-talen sakna dock sigillkupor eller åtminstone dithörande lock, hvilket beror derpå, att en del kupor förstördes vid slottsbranden 1697, under det att andra, företrädesvis silfverkupor, kort derefter blefvo stulna. — I förteckningen har angifvits: vaxsigillernas färg, i fall de icke hafva den naturliga vaxfärgen, samt snörenas och kupornas beskaffenhet, hvarvid det dock icke ansetts behöfligt att konstatera frånvaron af lock på trä- och bleckkupor.

Formatet är icke angifvet, utom då det är s. k. patent-folio (med texten blott på en sida). Fullmakter, som äro skrifna på pergament, hafva vanligtvis sådant format.

De till en traktat hörande separata eller sekreta artiklar samt bialsked (birecesser) äro i regeln daterade samma dag, skrifna på samma språk och undertecknade af samma personer som hufvudtraktaten. Derför har det icke varit nödigt att i förteckningen utsätta biakternas datum, språk och underskrifter, så vida icke någon afvikelse från nämnda regel egt rum. Detsamma gäller om ratifikationer af en hufvudtraktat och af dess biakter.

Traktater slutna af flera makter hafva — om endast ett exemplar finnes — hänförts till den makt, som är först upptagen i förteckningen. Finnas deremot flera exemplar, hvilka då vanligen äro undertecknade på olika sätt, hafva de fördelats i enlighet med underskrifterna.

Om en handling består af flera ark, äro dessa — vare sig handlingen är inbunden eller icke — i regeln genomdragna af ett snöre eller en tråd, hvars båda ändar förenas under sigillet (resp. sigillerna); afvikelser härifrån äro i förteckningen anmärkta. För öfrigt må nämnas, att åtskilliga urkunder, i synnerhet nyare ryska och engelska ratifikationer, redan vid aflemnandet voro inbundna, de flesta i rödt sammetsband. Vid samlingens omordnande efter inflyttningen i Riksarkivets nya hus har dessutom en mängd viktigare urkunder försetts med enkla röda permar, dock vanligtvis utan inhäftning, hvarvid så förfarits, att sammanhörande akter om möjligt blifvit förenade inom samma omslag, t. ex. en hufvudtraktat med dess separata eller sekreta artiklar samt dithörande fullmakter.

De sedan gammalt vanliga benämningarna »Holland» och »England» hafva för korthetens skull bibehållits, ehuru de icke äro fullt korrekta.

Danmark.

N:o 1.

1568.

Fredsfördrag.¹ Dat. Roskilde (Roschild) 18 Nov. 1568.
(*Danska*).

Undert.: Jören Ericksson Gyllensterne, Ture Bielke, Niels Jensson (*för Sverige*); Peer Oxase, Johan Friis, Holger Rossenkrantz, Peder Bille, Nils Kaass (*för Danmark*).

Pergament, 15 sidor text, genomskurna och kasserade; sigillerna bortskurna.

N:o 2.

1570, 1571.

A) Fredsfördrag.² Dat. Alten-Stettin, Luciae dag (13 Dec.) 1570. (*Tyska*).

Undert.: Johannes Fridericus [af Pommern], Joachim Schlijck graff, Christoff von Carlowitz, Caspar von Minckwitz (*för Kejsaren*); Carolus Danzæus (*för Frankrike*); Mart. Cromerus, Jo:s Demetr. Solikowsky, Steffenn Loytz, Justus Claudius (*för Polen*); Ludowich graeff von Eberstein, Erich Volckmar von Berlebsch (*för Kursachsen*); Pether Bille, Hinrich Rantzow, Jörgen Rossenkrantz, D. Joachim Hinck, Nils Kaass (*för Danmark*); Nicolaus Gyldenstern, Jörgen Gera, Benedict Gylthe, Erich Gyldenstern, Oloff Larentzson, Hieremias Rohmer, P. Michaelzon (*för Sverige*).

Pergament, 44 sidor text; röda vaxsigiller, hängande i brokiga silkesnören (svenska och danska färgerna), ett sigill skadadt.

*B) Svenske kommissariernas förbindelse att till de danske återställa deras originalobligation angående Elfsborgs öfverlemnande.
Dat. s. d. (*Tyska*).

Undert.: Nicolaus Gyldenstern, Jörgen Gera, Benedict Gylthe, Erich Gyldenstern, Oloff Larentzson.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

---

¹ Jemför Tyskland, XI, N:o 1.

² Jemför Tyskland, II, N:o 2 och XI, N:o 2.

C) Konung Fredrik II:s ratifikation af Litt. A. Dat. Antvorskov am Tage conversionis Pauli (25 Jan.) 1571. (*Tyska*).

Utom konungen hafva äfven följande rådsherrar undertecknat: Petter Oxesse, Per Skram, Berj Trolle, Jürgen Lücke, Holger Rossenkrantz, Peter Billde, Erick Rosennkrantz, Otthe Brade, Jörgen Rossenkrantz, Erick Rundth, Jacob Ulfeld, Bijörn Kaass, Biörnn Andersson, Eyller Grubbe, Peder Munck.

Pergament, 27 sidor text; konungens sigill af rödt vax och rådherrarnes af gult vax, hängande i brokiga silkessnören längs efter ryggen; ett sigill skadadt.

N:o 3.

1572.

Danske kommissariernas till mötet vid Brömsebro afsked angående uppskof med kompromissen om de Tre kronorna i danska riksvapnet. Dat. Avaskär (Aufskier) 27 Maj 1572. (*Danska*).

Undert.: Peter Billde, Jörgen Rossenkrantz, Nils Kaass.
Papper, 3 sidor text; sigiller.

N:o 4.

1575.

Danske kommissariernas till mötet på gränsen mellan Knäred och Ulfsbäck afsked angående slott i Livland, Tre kronor, sjöfarten på Narva, bekräftelse på fredsfördraget i Stettin m. m. Dat. Knäred (Knärödt) 1 Juni 1575. (*Danska*).

Undert.: Peerr Oxasse, Nils Kaass.
Pergament, patentfol.; vaxsigiller, brokiga silkessnören.

N:o 5.

1580.

A) Danske kommissariernas till mötet på gränsen mellan Knäred och Ulfsbäck afsked angående tvistigheter, uppkomna efter fredsfördraget i Stettin. Dat. Sjöred (Sjörödt) 12 Okt. 1580. (*Danska*).

Undert.: Nils Kaass, Christoffer Walckendorff, Manderup Parsberg.
Pergament, patentfol.; röda vaxsigiller, hängande i pergamentsremsor.

B) Desammes biafsked angående sjöfarten på Venern.
Papper, 6 sidor text; sigiller.

N:o 6.

1591.

A) Danske kommissariernas till mötet på gränsen vid Kungsbäck afsked angående ömsesidig tullfrihet, sjöfart förbi Bohus

och Elfsborg samt frimarknader. Dat. Flackebäck 17 Aug. 1591. (*Danska*).

Undert.: Nils Kaass, Jörgen Rossenkrantz, Manderup Parsberg.
Pergament, patentfol.; röda vaxsigiller, brokiga silkesnören.

B) Desammes bialsked angående sjöfarten omkring Norge till Ryssland, Tre kronor, Elfsborgs lösen m. m.

Papper, 4 sidor text; sigiller.

N:o 7.

1603.

Konung Kristian IV:s hufvudqvittens på Elfsborgs lösen. Dat. Varberg 27 Mars 1603. (*Danska*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill, brokigt silkesnöre.

N:o 8.

1603.

A) Danske kommissariernas till mötet på gränsen vid Flackebäck afsked angående sjöfart på Narva, handel i Sverige m. m. Dat. Flackebäck 6 April 1603. (*Danska*).

Undert.: Christian Friiss, Peder Munck, Sten Brahe, Manderup Parsberg, Breide Rantzow, Eske Brock.

Pergament, 6 sidor text; röda vaxsigiller, hängande i brokiga silkesnören längs efter ryggen.

B) Desammes dom angående Tre kronor. Dat. Valda s. d. (*Danska*).

Papper, 9 sidor text; sigiller.

C) D:o d:o angående tullen. Dat. Valda s. d. (*Danska*).

Papper, 16 sidor text; sigiller.

D) D:o d:o angående Sonnenburg. Dat. Valda s. d. (*Danska*).

Papper, 22 sidor text; sigiller.

E) D:o d:o angående Lappmarken. Dat. Valda s. d. (*Danska*).

Papper, 28 sidor text; sigiller.

N:o 9.

1603.

Danske gränskommissariers afsked angående förlikningar och domar i gränstvister. Dat. Valda 19 Sept. 1603. (*Danska*).

Undert.: Lave Urne, Eske Bijlde, Jacob Beck.

Pergament, patentfol.; röda vaxsigiller, hängande i pergamentsremsor.

*N:o 10.

1613.

Fredsfördrag. Dat. Ulfsbäck¹ 20 Jan. 1613. (*Svenska*).

Undert.: Axell Oxenstierna, Nihls Bieleke, Gustaff Stenbuk, Hendrich Hornn.

Papper, 15 sidor text; sigiller.²

N:o 11.

1624.

Konung Kristian IV:s fullmakt för Kristian Friis, Eske Brock, Kristian Holck och Jakob Ulfeld till möte på gränsen mellan Knäred och Ulfsbäck den 20 Maj. Dat. Köpenhamn 21 April 1624. (*Danska*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill, brokigt silkessnöre.

N:o 12.

1644, 1645.

A) Danske kommissariers afsked angående tillämnade fredsunderhandlingar. Dat. Malmö ^{29 Okt.}_{8 Nov.} 1644.

Undert.: Joest Höeg, Dietloff Reventlaw.

Papper, 2 ex., ett på *danska*, 5 sidor text, ett på *latin*, 4 sidor text; sigiller.

B) Desamnes afsked angående d:o. Dat. Köpenhamn 25 Dec. 1644. (*Danska*).

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Konung Kristian IV:s ratifikation af Litt. A och B. Dat. Fredriksborg 13 Jan. 1645. (*Danska*).

Papper, 8 sidor text; sigill.

N:o 13.

1645, 1646.

A) Fredsfördrag.³ Dat. Brömsebro på gränsen 13 Aug. 1645. (*Danska*).

Undert.: De la Thuillierie (*för Frankrike*); Corfitz Ullfeldt, Christian Thomesen, Christopher Urne, Jörgen Seefeldt Christofferssen (*för Danmark*).

Papper, 31 sidor text; sigiller.

¹ Underhandlingarna fördes på gränsen mellan Ulfsbäck och Knäred, men freden benämnes vanligen efter det senare stället.

² Jemf. RYDBERG, Sveriges traktater, del. V, sid. 223, not 1.

³ Jemf. Frankrike, N:o 12.

B) Danske kommissariernas (se Litt. A) birecess angående ordalydelsen af ratifikationen m. m. (*Danska*).

Papper, 13 sidor text; sigiller.

*C) Svenske kommissariernas birecess angående d:o. (*Svenska*).

Undert.: Axell Oxenstierna, Matthias Soop, Thuro Bielke, Ture Sparre.

Papper, 12 sidor text; sigiller.

D) Konung Kristian IV:s ratifikation af Litt. A. Dat. Köpenhamn 8 Sept. 1645. (*Danska*).

Utom konungen hafva äfven följande rådsherrar undertecknat: Corfitz Ullfeldt, Christian Thomesen, Offve Gedde, Mogens Kaass, Thage Thott Otasön, Christoffer Ulfeld, Joest Höeg, Christopher Urne, Jörgen Seefeldt Christofferssen, Gregers Krabbe, Hanns Lindenow, Knudt Ullfeldt, Iffuer Wind, Jürgen Brahe, Friderich Redtz och Niels Trolle.

Pergament, 28 sidor text; sigillerna bortskurna.

E) Samme konungs cessionsbref å Gotland, Jemtland med Herjedalen samt Ösel. Dat. s. d. (*Danska*).

Underskrifterna lika med Litt. D.

Pergament, 2 sidor text; sigillerna bortskurna.

F) Danske kommissariers afsked angående gränsen mellan Skåne och Halland. Dat. Båstad 28 Febr. 1646. (*Danska*).

Undert.: Christoffer Ulfeld, Iffuer Krabbe.

Papper 5 sidor text; sigiller.

N:o 14.

1657—1660.

*A) Konung Karl Gustafs fullmakt för Korfitz Ulfeld och Sten Bielke att förhandla med danske kommissarier. Dat. Gottorp 10 Sept. 1657. (*Svenska*).

Pergament, patentfol.; sigillet borttaget.

*B) Samme konungs fullmakt för Magnus Gabriel De la Gardie, Bengt Oxenstierna, Kristoffer Karl Schlippenbach och Anders Gyllenklou att vid traktaten i Preussen förhandla med danske kommissarier. Dat. Kiel 20 Jan. 1658. (*Svenska*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke.

C) Konung Fredrik III:s fullmakt för Axel Urup och Peter Reedt att med svenske kommissarier underhandla om förbund. Dat. Köpenhamn 25 Mars 1658. (*Danska*).

Papper, patentfol.; sigill.

*D) Konung Karl Gustafs lejdebref för danske kommissarier till underhandlingen i Preussen. Dat. Slagelse 20 Dec. 1658. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke.

E) Konung Fredrik III:s fullmakt för Olof Parsberg och Mogens Höeg samt lejdebref för svenske kommissarierna Schering Rosenhane och Sten Bielke. Dat. Köpenhamn 23 Aug. 1659. (*Danska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

F) Samme konungs fullmakt för Jochum Gersdorff, Olof Parsberg och Mogens Höeg. Dat. Köpenhamn 22 Sept. 1659. (*Danska*).

Pergament, patentfol.; sigillet saknas.

*G) Konung Karl Gustafs fullmakt för M. G. De la Gardie, B. Oxenstierna, K. K. Schlippenbach och A. Gyllenklou att vid traktaten i Preussen förhandla med danske kommissarier. Dat. Nyköping på Falster 17 Okt. 1659. (*Svenska*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke.

*H) Samme konungs lejdebref för danske kommissarier till underhandlingen i Preussen. Dat. s. d. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som Litt. G.

*I) Svenska interimsregeringens fullmakt för Schering Rosenhane och Sten Bielke att förhandla med danske kommissarier. Dat. Göteborg 23 Febr. 1660. (*Svenska*).

Pergament, patentfol.; svart vaxsigill i tråkupa, snöre af svart silke.

*K) Samma regerings lejdebref för danske kommissarier till underhandlingen i Preussen. Dat. Göteborg 4 Mars 1660. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som Litt. I. 2 ex. med till en del olika underskrifter.

*L) Samma regerings fullmakt för M. G. De la Gardie, B. Oxenstierna, K. K. Schlippenbach och A. Gyllenklou att förhandla med danske kommissarier. Dat. Göteborg 5 Mars 1660. (*Svenska*).

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som Litt. I. 2 ex. med till en del olika underskrifter.

No 15.

1658.

A) Fredspreliminärer. Dat. Tostrup (nära Köpenhamn) 18 Febr. 1658. (*Danska*).

Undert.: Le Chevalier de Terlon (*för Frankrike*); Ph. Meadowe (*för England*); Joachim Gersdorff, Christen Skiel (*för Danmark*).

Papper, 5 sidor text; sigiller.

B—E) Konung Fredrik III:s cessionsbref å provinserna Skåne, Blekinge, Halland och Bohuslän, ett för hvarje landskap. Dat. Köpenhamn 24 Febr. 1658. (*Danska*).

Utom konungen hafva äfven följande rådherrar undertecknat: Joachim Gersdorff, Offve Gedde, Christoph Urne, Olluff Parssberigh, Jörgen Seefeldt Christopherssen, Frederich Redtz, Mogens Höeg, Henrich Rantzow, Christen Skiel, Otthe Krag, Axel Uröp och P. Reetz.

Pergament, patentfol.; konungens och 11 rådherrars sigiller af rött vax i träkupor, brokiga silkesnören, 5 kupor obegagnade.

F) Fredsfördrag. Dat. Roskilde (Roedschjild) 26 Febr. 1658. (*Danska*).

Undertecknad som Litt. A.

Papper, 22 sidor text; sigiller.

G) Danske kommissariernas birecess angående 1. Ebbe Ulfeldt, 2. för Sverige vanärande tapeter i Köpenhamns slott. Dat. Roskilde 27 Febr. 1658. (*Danska*).

Undert.: Joachim Gersdorff, Christen Skiel.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

H) Desammes afsked angående skånska fästningarnas utrymmande. Dat. Roskilde 28 Febr. 1658. (*Danska*).

Papper, 2 sidor text; sigiller.

I) Konung Fredrik III:s fullmakt för danske kommissarierna och lejdebref för de svenske. Dat. Köpenhamn 8 Febr. 1658. (*Danska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

K) Samme konungs ratifikation af Litt. F. Dat. Köpenhamn 29 Mars 1658. (*Danska*).

Utom konungen hafva nyss uppräknade rådherrar (se Litt. B—E) undertecknat, med undantag af Mogens Höeg och Otto Krag.

Pergament, 13 sidor text; sigillerna bortskurna.

Arkiv. meddel.

N:o 16.

1660, 1661.

A) Fredsfördrag.¹ Dat. Köpenhamn 27 Maj 1660. (*Danska*).

Undert.: Hugues de Terlon (*för Frankrike*); Al. Sydney, Robt Honijwood (*för England*); G. van Slingelandt, P:r Vogelsang, P:r de Huijbert och W. v. Haren (*för Holland*); Olluff Parsberiigh, Axel Urop och P. Reetz (*för Danmark*).

Papper, 40 sidor text; sigiller.

B) Danske kommissariernas birecess om Bornholm. Odat.

Undert.: Olluff Parsberiigh, Axel Urop, P. Reetz.

Papper, 4 sidor text; sigiller.

C) Konung Fredrik III:s fullmakt för danske kommissarierna.² Dat. Köpenhamn 26 Mars 1660. (*Danska*).

Pergament, patentfol.; sigillet borttaget.

D) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Köpenhamn 23 Juni 1660. (*Danska*).

Utom konungen hafva följande rådherrar undertecknat: Joachim Gersdorff, Offve Gedde, Christoph Urne, Olluff Parsberiigh, Jörgen Seefeldt Christopherssen, Mogens Höeg, Henrich Rantzow, Gunde Rosenkrantz, Axel Urop, P. Reetz, H. Bielke.

Pergament, 13 sidor text; röda vaxsigiller i silfverkupor (alla, utom en, saknande lock), konungens kupa förgylt; snören af silfvertråd.

E) Recess om Bornholms utbytande. Dat. Stockholm 3 Juli 1660. (*Danska*).

Undert.: Hannibal Sehestedt.

Papper, 8 sidor text; sigill.

F) Konung Fredrik III:s ratifikation af Litt. E. Dat. Köpenhamn 11 Aug. 1660. (*Danska*).

Pergament, 5 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, brokigt silkes-snöre.

G) Recess om vederlaget för Bornholm. Dat. Malmö 5 Maj 1661. (*Danska*).

Undert.: Mogens Friis, Jurgen Reedtz, Jens Juel.

Papper, 6 sidor text; sigiller.

H) Konung Fredrik III:s ratifikation af Litt. G. Dat. Köpenhamn 12 Juni 1661. (*Danska*).

Pergament, 11 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, brokigt silkes-snöre.

¹ Jemf. Holland, N:o 8, Frankrike, N:o 18 och England N:o 5.

² Jemf. N:o 14.

I) Samme konungs cessionsbref å de gods i Skåne, som utgjorde vederlag för Bornholm. Dat. s. d. (*Danska*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, brokigt silkessnöre.

K) Danske kommissariernas (se Litt. G) förklaring öfver i Litt. I förekommande orden »lag» och »dom». Dat. Malmö 4 Juli 1661. (*Danska*).

Papper, en sida text.

L) Traktat angående gränsen mellan Bohus och Akershus län. Dat. Nasselbacka i Nafverstads socken 26 Okt. 1661. (*Danska*).

Undert.: Georg Reichwein, Johan Friedrich Marschalek, Niels Hansen Mengh.

Papper, 4 sidor text; sigiller.¹

N:o 17.

1676.

Konung Karl XI:s fullmakt för Bengt Oxenstierna och Johan Paulin Olivekrantz att i Nijmegen underhandla med danske kommissarier. Dat. Stockholm 12 April 1676.

Papper, 2 ex., ett på *svenska*, ett på *latin*, hvardera 3 sidor text; sigill.

N:o 18.

1677.

A) Konung Kristian V:s ratifikation af ett kartel angående fångars utväxling. Dat. lägret vid Landskrona 5 Aug. 1677. (*Danska*).

Papper, 9 sidor text; sigill.

B) Samme konungs ratifikation af ett tillägg till samma kartel. Dat. lägret vid Landskrona 22 Aug. 1677. (*Danska*).

Papper, 5 sidor text; sigill.

N:o 19.

1679.

A) Fördrag angående tillämnade fredsunderhandlingar. Dat. Lund 16 Juni 1679. (*Svenska*).

Undert.: Jöran Sperlingh (*för Sverige*); Christoffer Sehestedt (*för Danmark*).

Papper, 6 sidor text; sigiller.

B) Konung Kristian V:s ratifikation af Litt. A. Dat. Köpenhamn 18 Juni 1679. (*Danska*).

Papper, 6 sidor text; sigill.

¹ Hithörande karta förvaras i en särskild samling.

*C) Konung Karl XI:s ratifikation af Litt. A. Dat. Ljungby 19 Juni 1679. (*Svenska*).

Pergament, 4 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke.¹

*D) Samme konungs lejdebref för legaterna till Lund. Dat. s. d. (*Svenska*).

Papper, 2 sidor text.

N:o 20.

1679.

Stilleståndsfördrag. Dat. Lund 30 Aug. 1679. (*Danska*).

Undert.: A. G[raf] v. Aldenburg, Jens Juel, C. Bierman.

Papper, 5 sidor text; sigiller.

N:o 21.

1679.

Fredsördrag, slutet å Sveriges vägnar af konung Ludvig XIV. Dat. Fontainebleau 2 Sept. 1679. (*Franska*).

Undert.: Arnaud [de Pomponne] (*för Sverige*); H. Meyercron (*för Danmark*).

Papper, 13 sidor text utom afskrifter af fullmakter; sigiller.

N:o 22.

1679.

A) Fredsfördrag. Dat. Lund 26 Sept. 1679. (*Danska*).

Undert.: A. G[raf] v. Aldenburg, Jens Juel, C. Bierman.

Papper, 26 sidor text; sigiller.

B) Fördrag angående resterande kontributioner af Landskrona och Helsingborgs län. Dat. s. d. (*Danska*).

Undertecknad af desamme.

Papper, 5 sidor text; sigiller.

*C) Konung Karl XI:s fullmakt för Johan Gyllenstierna och Frans Joel Örnstedt att sluta fred. Dat. Ljungby 2 Juni 1679. (*Svenska*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke. 2 ex.²

¹ Här bredvid finnes ett handbref af Jöran Sperling, dat. 23 Juni s. å.

² Dessutom finnes ett odateradt ex., hvilket på baksidan har följande anteckning: »Laghman Sillnecker berettadhe att wedh fredstractaten i Skåne inge fullmachten blefwo wexladhe.»

D) Konung Kristian V:s ratifikation af Litt. A. Dat. Pinneberg 8 Okt. 1679. (*Danska*).

Pergament, 22 sidor text, inb. i rött sammet; rödt vaxsigill i silfverkupa med förgyllningar (utan lock), snöre af guldtråd.¹

E) Samme konungs ratifikation af Litt. B.

Pergament, 6 sidor text, inb. i rött sammet; rödt vaxsigill i träkupa, snöre af guldtråd.

N:o 23.

1679.

A) Förbund. Dat. Lund 27 Sept. 1679. (*Danska*).

Undert.: A. G[raf] v. Aldenburg, Jens Juel, C. Bierman.

Papper, 19 sidor text; sigiller.

B) Sekreta artiklar till Litt. A.

Papper, 12 sidor text; sigiller.

C) Separata artiklar till Litt. A.

Papper, 4 sidor text; sigiller.

D) Konung Kristian V:s ratifikation af Litt. A. Dat. Pinneberg 8 Okt. 1679. (*Danska*).

Pergament, 16 sidor text, inb. i rött sammet; snöre af guldtråd, sigillet bortskuret.

E) Samme konungs ratifikation af Litt. B.

Pergament, 15 sidor text, inb. i rött sammet; rödt vaxsigill i silfverkupa med förgyllningar (utan lock), snöre af guldtråd.

F) D:o d:o af Litt. C.

Pergament, 5 sidor text, inb. i rött sammet; rödt vaxsigill i träkupa, snöre af guldtråd.

N:o 24.

1680.

A) Fördrag om Wismar samt om farten genom Öresund och Belt. Dat. 29 April 1680. (*Danska*).

Undert: F. G[raf] v. A[hlefeldt] zu Langlandt u. Rixingen, A. G[raf] v. Aldenburg, Jens Juel, C. Bierman.

Papper, 18 sidor text; sigiller.

B) Konung Kristian V:s ratifikation af Litt. A. Dat. Köpenhamn 21 Maj 1680. (*Danska*).

Pergament, 10 sidor text; rödt vaxsigill i träkupa, brokigt silkesnöre.

¹ Härvid finnes danske sekreterarens förklaring angående exekutionen af fördragets 13 och 14 §§, dat. 16 Dec. s. å. Papper, 2 sidor text.

N:o 25.

1689.

Konung Kristian V:s deklaration angående ridande svensk post genom Danmark, i stället för åkande. Dat. Köpenhamn 15 Febr. 1689. (*Danska*).

Papper, 2 sidor text; sigillet bortfallet.

N:o 26.

1690.

A) Defensivallians. Dat. Stockholm 1 Febr. 1690. (*Danska*).

Undert.: Christian Stockfleth.

Papper, 14 sidor text; sigill.¹

B) Konung Kristian V:s fullmakt för Stockfleth. Dat. Köpenhamn 25 Juli 1689. (*Danska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Köpenhamn 15 Febr. 1690. (*Danska*).

Pergament, 16 sidor text, inb. i rött sammet; rött vaxsigill i silfverkupa med förgyllningar (utan lock); snöre af guld- och silfvertråd.

N:o 27.

1691.

A) Handels- och sjöfartstraktat. Dat. Stockholm 10 Mars 1691. (*Danska*).

Undert.: Christian Stockfleth.

Papper, 19 sidor text; sigill.

B) Konung Kristian V:s fullmakt för Stockfleth. Dat. Köpenhamn 31 Jan. 1691. (*Danska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Köpenhamn 23 Mars 1691. (*Danska*).

Pergament, 16 sidor text, inb. i rött sammet; rött vaxsigill, snöre af guldtråd och rött silke.

N:o 28.

1693.

A) Förnyad handels- och sjöfartstraktat. Dat. Stockholm 17 Mars 1693. (*Danska*).

Undert.: J. Juell.

Papper, 22 sidor text; sigill.

¹ Härvid finnes ett handbref af Stockfleth. Dat. s. d.

B) Sekret och separat artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigill.

C) Konung Kristian V:s fullmakt för Juel. Dat. Köpenhamn 5 Jan. 1693. (*Danska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

D) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Köpenhamn 27 Mars 1693. (*Danska*).

Pergament, 17 sidor text, inb. i rött sammet; rött vaxsigill, snöre af guldtråd och rött silke.

E) D:o d:o af Litt. B.

Papper, 4 sidor text; sigillet bortfallet.

N:o 29.

1698, 1699.

A) Fem års prolongation af 1690 års defensivallians. Dat. Stockholm 22 Dec. 1698. (*Danska*).

Undert.: J. Juell, C. Sehestedt (*för Danmark*); Benedictus Oxenstierna, Nicolaus Gyldenstolpe, Thomas Polus, Johannes Bergenhielm (*för Sverige*).

Papper, 5 sidor text utom afskrifter af fullmakter; sigiller.

B) Konung Kristian V:s fullmakt för Sehestedt. Dat. Köpenhamn 5 Nov. 1698. (*Danska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Köpenhamn 21 Jan. 1699. (*Danska*).

Pergament, 13 sidor text, inb. i rött sammet; rött vaxsigill i silfverkupa, snöre af guld- och silfvertråd.

N:o 30.

1710.

A) Kartel angående fångars utväxling. Dat. Köpenhamn 14 Juni 1710. (*Tyska*).

Undert.: G. W. G[raf] Wedell.

Papper, 3 sidor text; sigill.

B) Konung Fredrik IV:s ratifikation af Litt. A.¹ Dat. Jägersburg 25 Aug. 1710. (*Tyska*).

Papper, 6 sidor text; sigill.

¹ Kartellet här dateradt 1te Juni.

N:o 81.

1718.

A) Konung Fredrik IV:s ratifikation af det i Lübeck 17 Jan. 1718 slutna kartellet angående fångars utvexling. Dat. Husum 10 April 1718. (*Tyska*).

Papper, 25 sidor text; sigill.

B) Samme konungs ratifikation af ett i Hamburg ^{4 April}_{25 Mars} 1718 öfverenskommet tillägg till ofvanstående kartel. Dat. s. d. (*Tyska*).

Papper, 11 sidor text; sigill.

N:o 82.

1720.

A) Fredsfördrag.¹ Dat. Fredriksborg 3 Juli 1720. (*Franska*).

Undert.: Paul de Löwenörren.

Papper, 28 sidor text; sigill.

B) Förklaringsakt till Litt. A. Dat. s. d. (*Franska*).

Undert.: V. A. von Holstein, D. Wibe, C. Sehestedt, I. G. Holsten.

Papper, 6 sidor text; sigiller.

C) Konung Fredrik IV:s ratifikation af Litt. A. Dat. Fredriksborg 23 Juli 1720. (*Danska*).

Pergament, 26 sidor text, inb. i rödt sammet; rödt vaxsigill (mycket skadadt) i silfverkupa, snöre af guld- och silfvertråd.

D) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 8 sidor text, inb. i rödt sammet; rödt vaxsigill i silfverkupa, snöre af guld- och silfvertråd.

N:o 83.

1734.

A) Defensivallians. Dat. Stockholm ^{5 Okt.}_{24 Sept.} 1734. (*Danska*).

Undert.: C. Sehestedt (*för Danmark*); Arwed Horn, S. Lagerberg, Carl Gyllenberg, Gustaf Bonde, J. H. von Kochen, H. Cedercreutz, J. Nerés (*för Sverige*).

Papper, 22 sidor text; sigiller.

¹ Jemf. England, N:o 20.

B) Konung Kristian VI:s ratifikation af Litt. A.¹ Dat. Fredriksberg 5 Nov. 1734. (*Danska*).

Pergament, 14 sidor text; rödt vaxsigill i silfverkupa, snöre af guld- och silfvertråd.

N:o 34.

1735.

A) Konvention angående postgång två gånger i veckan. Dat. Stockholm ^{2 Febr.}_{22 Jan.} 1735. (*Danska*).

Undertecknad som N:o 33 Litt. A.

Papper, 4 sidor text; sigiller.

B) Konung Kristian VI:s ratifikation af Litt. A. Dat. Fredriksberg 12 Febr. 1735. (*Danska*).

Papper, 5 sidor text; sigill.

N:o 35.

1738.

A) Kartel och konvention angående utlemnande af desertörer m. fl. Dat. Köpenhamn 31 Mars 1738. (*Danska*).

Undert.: I. Rosenkrantz, J. L. v. Holstein, J. S. v. Schulin.

Papper, 17 sidor text; sigiller.

B) Konung Kristian VI:s fullmakt för danske underhandlarne. Dat. 24 Mars 1738. (*Tyska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

*C) Konung Fredrik I:s ratifikation af Litt. A. Dat. Stockholm 10 April 1738. (*Svenska*).

Papper, 13 sidor text; sigill.

D) Konung Kristian VI:s ratifikation af d:o. Dat. Fredriksberg 21 April 1738. (*Danska*).

Papper, 11 sidor text; sigill.

N:o 36.

1740.

Konung Kristian VI:s ratifikation af den i Regensburg 13 Aug. 1740 slutna recessen angående huset Holstein. Dat. Rosenberg 16 Sept. 1740. (*Tyska*).

Papper, 9 sidor text; sigill.

¹ Fördraget här dateradt ^{4 Okt.}_{24 Sept.}

N:o 87.

1744.

A) Konferensprotokoll, innehållande deklaration angående förlikning och afväpning. Dat. Köpenhamn 24 Febr. 1744. (*Franska*).

Undert.: J. L. v. Holstein, C. A. v. Berckentin, J. S. v. Schulin (*för Danmark*); Carl G. Tessin (*för Sverige*).

Papper, 7 sidor text; sigiller.

B) Konung Kristian VI:s fullmakt för danske underhandlarne. Dat. Kristiansborg 21 Febr. 1744. (*Danska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Kristiansborg 16 Mars 1744. (*Danska*).

Pergament, 7 sidor text; rödt vaxsigill i silfverkupa, snöre af guld- och silfvertråd.

N:o 88.

1749.

A) Preliminärtraktat angående utbyte af Holstein-Gottorpska husets anspråk.¹ Dat. Köpenhamn 7 Aug. 1749. (*Franska*).

Undert.: J. L. v. Holstein, C. A. v. Berckentin, J. S. v. Schulin. Papper, 10 sidor text; sigiller.

B) Konung Fredrik V:s fullmakt för danske underhandlarne. Dat. Fredensborg 1 Aug. 1749. (*Danska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Fredensborg 25 Aug. 1749. (*Danska*).

Papper, 8 sidor text; sigill. 2 ex.

N:o 89.

1749.

A) Defensivallians. Dat. Köpenhamn 5 Okt. 1749. (*Danska*).

Undert.: J. L. v. Holstein, C. A. v. Berckentin, J. S. v. Schulin. Papper, 20 sidor text; sigiller.

B) Separata och sekreta artiklar till Litt. A.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

C) Konung Fredrik V:s fullmakt för danske underhandlarne. Dat. Fredensborg 3 Okt. 1749. (*Danska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

¹ Jemf. Frankrike, N:o 41.

B) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Kristiansborg 7 Nov. 1749. (*Danska*).

Pergament, 16 sidor text; rödt vaxsigill i silfverkupa, snöre af guld- och silfvertråd.

E) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 4 sidor text; sigill m. m. som Litt. D.

N:o 40.

1750.

A) Definitivtraktat angående utbyte af Holstein-Gottorpska husets anspråk.¹ Dat. Köpenhamn 25 April 1750. (*Tyska*).

Undert.: J. L. v. Holstein, C. A. G[raf] v. Berckentin.

Papper, 27 sidor text; sigiller.

B) Separata och sekreta artiklar till Litt. A.

Papper, 5 sidor text; sigiller.

C) Konung Fredrik V:s fullmakt för danske underhandlarne. Dat. Köpenhamn 20 April 1750. (*Danska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

D) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Fredensborg 15 Maj 1750. (*Danska*).

Pergament, 24 sidor text; rödt vaxsigill i silfverkupa, snöre af guld- och silfvertråd. 2 ex.

E) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 4 sidor text; sigill m. m. som Litt. D. 2 ex.

F) Samme konungs cessionsbref å Oldenburg och Delmenhorst. Dat. s. d. (*Tyska*).

Pergament, 8 sidor text; sigill m. m. som Litt. D.

G) Samme konungs »geheissbrief» för Oldenburg och Delmenhorst. Dat. s. d. (*Tyska*).

Pergament, 4 sidor text; sigill m. m. som Litt. D.

N:o 41.

1751.

A) Förnyad konvention angående postgång två gånger i veckan. Dat. Köpenhamn 17 Sept. 1751. (*Danska*).

Undert.: J. L. v. Holstein, C. A. G[raf] v. Berckentin, F. L. v. Dehn (*för Danmark*); Otto Fleming (*för Sverige*).

Papper, 4 sidor text; sigiller.

¹ Jemf. Tyskland, II, N:o 23 och Frankrike, N:o 41.

*B) Konung Fredrik I:s fullmakt för Fleming. Dat. Stockholm 13 Mars 1750. (*Svenska*).

Papper, 8 sidor text; sigill.¹

C) Konung Fredrik V:s fullmakt för danske underhandlarna. Dat. Kristiansborg 17 Sept. 1751. (*Danska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

D) Konung Fredrik V:s ratifikation af Litt. A. Dat. Fredensborg 15 Okt. 1751. (*Danska*).

Papper, 6 sidor text; sigill.

N:o 42.

1751.

A) Traktat angående gränsen mellan Sverige och Norge. Dat. Strömstad $\frac{21 \text{ Sept.}}{2 \text{ Okt.}}$ 1751. (*Svenska*).

Undert.: J. Mauritz Klinckowström (*för Sverige*); J. Mangelsen (*för Danmark*).

Papper, 28 sidor text utom afskrifter af fullmakter; sigiller.²

B) Första bihanget till Litt. A.

Papper, 28 sidor text; sigiller.

C) Andra bihanget till Litt. A.

Papper, 25 sidor text; sigiller.

D) Första separatartikeln till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

E) Andra separatartikeln till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

F) Konung Fredrik V:s fullmakt för Mangelsen att vara gränskommissarie. Dat. Kristiansborg 28 Mars 1749. (*Danska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

G) Samme konungs ratifikation af Litt. A—C. Dat. Kristiansborg $\frac{1}{18}$ Okt. 1751. (*Danska*).

Pergament, 53 sidor text, inb. i rött sammet; rött vaxsigill i silfverkupa, snöre af guld- och silfvertråd.

H) D:o d:o af Litt. D och E.

Pergament, 4 sidor text, inb. i rött sammet; sigill m. m. som Litt. G.

¹ Här bredvid finnes Flemings förbindelse att aflemna fullmakt af Konung Adolf Fredrik.

² Hithörande kartor förvaras i en särskild samling.

N:o 43.

1756.

A) Konvention angående beväpnad neutralitet. Dat. Stockholm 12 Juli 1756. (*Svenska*).

Undert.: A. J. v. Höpken, Clas Ekeblad (*för Sverige*); A. F. von der Asseburg (*för Danmark*).

Papper, 15 sidor text; sigiller.

B) Konung Fredrik V:s fullmakt för v. d. Asseburg. Dat. Kristiansborg 9 April 1756. (*Danska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

C) D:o d:o för densamme att kasta lott enligt konventionens art. 6. Dat. Fredensborg 7 Juli 1756. (*Danska*).

Papper, 2 sidor text; sigillet bortfallet.

D) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Fredensborg 30 Juli 1756. (*Danska*).

Pergament, 15 sidor text; rödt vaxsigill i silfverkupa, snöre af guld- och silfvertråd.

N:o 44.

1760.

A) Danmarks accession till 1759 års konvention mellan Sverige och Ryssland angående handels och sjöfartens säkerhet i Östersjön.¹ Dat. St Petersburg 17 Mars 1760. (*Franska*).

Undert.: Mauritz Posse (*för Sverige*); Michel comte de Woronzow (*för Ryssland*); Osten (*för Danmark*).

Papper, 16 sidor text; sigiller.

B) Konung Fredrik V:s ratifikation af Litt. A. Dat. Fredensborg 15 Aug. 1760. (*Danska*).

Pergament, 12 sidor text; rödt vaxsigill i silfverkupa, snöre af guld- och silfvertråd.

N:o 45.

1780.

Konung Kristian VII:s deklaration angående Danmarks accession till 1780 års konvention mellan Sverige och Ryssland om beväpnad neutralitet.² Dat. Fredensborg 7 Juli 1780. (*Franska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

¹ Jemf. Ryssland, N:o 32.

² Jemf. Ryssland, N:o 33 och Holland, N:o 36.

N:o 46.

1788.

Konung Kristian VII:s garanti af det i Uddevalla 5 Nov. 1788 slutna stilleståndsfördraget mellan Sverige och danska arméens öfverbefälhafvare, landtgreffen Karl af Hessen. Dat. Kristiansborg 21 Dec. 1788. (*Franska*).

Papper, 6 sidor text; sigill.

N:o 47.

1794.

A) Konvention angående beväpnad neutralitet. Dat. Köpenhamn 27 Mars 1794. (*Franska*).

Undert.: Eric Magnus Stael de Holstein (*för Sverige*); A. P. v. Bernstorff (*för Danmark*).

Papper, 7 sidor text; sigiller.

B) Konung Kristian VII:s fullmakt för Bernstorff. Dat. Köpenhamn 26 Mars 1794. (*Danska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Köpenhamn 3 April 1794. (*Danska*).

Pergament, 5 sidor text; rött vaxsigill i silfverkupa, snöre af guld- och silfvertråd.

N:o 48.

1798.

Danske utrikesministern C. Bernstorffs deklaration angående posthorns förande af svenske och danske postiljoner. Dat. Köpenhamn 17 Aug. 1798. (*Danska*).

Papper, 1 sida text.

N:o 49.

1801.

Konung Kristian VII:s deklaration angående Danmarks accession till 1800 års konvention mellan Sverige och Ryssland om beväpnad neutralitet.¹ Dat. Köpenhamn 27 Febr. 1801. (*Franska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

N:o 50.

1809.

A) Fredsfördrag. Dat. Jönköping 10 Dec. 1809. (*Franska*).

Undert.: Carl Gust. Adlerberg (*för Sverige*); Niels Rosenkrantz (*för Danmark*).

Papper, 11 sidor text; sigiller.

¹ Jemf. Ryssland, N:o 39 och Tyskland, III, N:o 39.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 5 sidor text; sigiller.

C) Sekret artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

D) Konung Fredrik VI:s ratifikation af Litt. A och B. Dat. Köpenhamn 15 Dec. 1809. (*Danska*).

Pergament, 11 sidor text, inb. i rött sammet; rött vaxsigill i silfverkupa, snöre af guld- och silfvertråd.

E) Samme konungs ratifikation af Litt. C.

Papper, 3 sidor text; sigill.

Ryssland.

N:o 1.

1561.

Fördrag angående fortfarande fred under tjugo år. Dat. Stora Novgorod Aug. 7069 (1561).

Pergament, 2 blad patentfol., det ena med *rysk*, det andra med *plattysk* text, nedtill hopfästade med silkessnören, vid hvilka sigillen hänga, den ryske kommissariens vid ett rött snöre, de sex svenske kommissariernas vid blå snören.

Kommissarierna, hvilka ej hafva undertecknat fördraget, voro: Feodor Bulgakov (*för Ryssland*); Nils Krumme, biskop Erik Falk, Johan Persson, Nils Ryning, Olof Larsson, Bertil tolk (*för Sverige*).

N:o 2.

1564.

Fördrag angående fortfarande fred i Livland under sju år. Dat. Dorpat Sept. 7073 (1564).

Pergament, 2 blad patentfol., det ena med *rysk*, det andra med *tyisk* text, nedtill hopfästade med ett rött silkessnöre, vid hvilket ryske ståthållarens i Livland sigill hänger.

Kommissarierna, hvilka ej undertecknat fördraget, voro: ståthållaren i Livland Mikael Morosu (*för Ryssland*); Isak Nilsson, Johan Larsson, Frans Gericko (*för Sverige*).

N:o 3.

1583.

A) Stilleståndsfördrag på tre år. Dat. vid Narva å och Pliusa åminne [10 Aug.] 7091 (1583). (*Ryska*).

Papper, patentfol.; de sju ryske kommissariernas sigiller hängande i röda silkesnören.

Kommissarierna, hvilka ej undertecknat fördraget, voro: Klas Åkesson, Pontus De la Gardie, Karl Gustafsson, Jöran Boije, Karl Henriksson, Hans Wachtmeister, Johan Berndes (*för Sverige*); Ivan Semenovij Lobanov Rostovskoj, Ignat Petrovitj Tatistjev, Ivan Ondrejevitj Feflatev, Foma Drusjina Pantelejevsin Petelin, Michail Ivanovitj Burtsov, Bogdan Ogarkov, Osan Zavjesin (*för Ryssland*).

B) Tsar Ivan IV:s lejdebref för svenske kommissarierna (utom Boije) och fullmakt för de ryske. Dat. Moskva Maj 7091 (1583). (*Ryska*).

Papper, patentfol.; rödt vaxsigill (skadadt), snöre af rödt silke.

*C) Tillhörande svenska fullmakter och lejdebref:

a) Konung Johan III:s fullmakt för Pontus De la Gardie att underhandla om fred eller stillestånd. Dat. Upsala 4 Sept. 1582.

Ej undertecknad.

Papper, 2 blad patentfol., det ena med *svensk*, det andra med *rysk* text, hopfästade genom sigillet.

b) D:o d:o för densamme. Dat. Stockholm 28 Jan. 1583.

Lika med Litt. a. 11 ex. i 2 olika redaktioner.

c) D:o d:o för Klas Åkesson, P. De la Gardie och Herman Fleming. Dat. s. d.

Lika med Litt. a. 11 ex. i 2 olika redaktioner.

d) Samme konungs lejdebref för ryske kommissarierna. Dat. Stockholm 18 Juni 1583.

Lika med Litt. a.

e) Samme konungs fullmakt för K. Åkesson, P. De la Gardie, Karl Gustafsson, Jöran Boije, Karl Henriksson, Johannes Berndes och Engelbrecht Nilsson. Dat. Stockholm 1 Juli 1583.

Lika med Litt. a. 6 ex.

*N:o 4.¹

1634.

Drottning Kristinas förmyndarregerings konfirmation af det i Stolbova 1617 slutna fredsfördraget. Dat. Stockholm 8 Mars 1634. (*Svenska*).

Pergament, 17 sidor text; sigillet borttaget.

¹ På ett gammalt omslag till N:o 4 och 5 finnes följande anteckning: »Kongl. May:tz ratifikation och fullmakter, som i Ryssland intet blefve uthleverages», samt af

N:o 5.¹

1634.

A) Drottning Kristinas förmyndarregerings fullmakt för Filip Scheding, Henrik Fleming, Erik Gyllenstierna och Anders Buræus att underhandla om förbund emot Polen. Dat. Stockholm 8 Mars 1634. (*Svenska*).

Pergament, patentfol.; sigillet borttaget.

B) D:o d:o för F. Scheding, H. Fleming, E. Gyllenstierna, A. Buræus och Arendt Spiring att jemte hertigens af Holstein sändebud underhandla med tsaren om »högt anlägne saker».² Dat. Stockholm 18 Juli 1634. (*Svenska*).

Lika med Litt. A.

C) D:o d:o för E. Gyllenstierna, A. Buræus och A. Spiring. Dat. s. d. (*Svenska*).

Lika med Litt. A.

N:o 6.

1634.

Tsar Mikael's konfirmation af det i Stolbova 1617 slutna fredsfördraget. Dat. Moskva 2 Okt. 7143 (1634). (*Ryska*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill, snöre af guld- och silfvertråd.

N:o 7.

1646.

Tsar Alexejs konfirmation af samma fördrag. Dat. Moskva 2 Mars 7154 (1646). (*Ryska*).

Papper, patentfol.; rödt vaxsigill, snöre och tofsar af guld- och silfvertråd.

N:o 8.

1649.

Fördrag angående öfverlöparens utlemnande. Dat. Stockholm 19 Okt. 7158 (1649). (*Ryska*).

Undert.: Boris Ivanovitj Pusjkin, Afonasej Ospovitj Prentistjev, Almas Ivanov.

Pergament, patentfol.; röda vaxsigiller i elfenbenskupor, snören af guldtråd.

annan hand: »Caporne under desse instrumenter, som vore af silfver och förgylte, blefvo 1666 dhen 21 Novemb. tagne här ifrån till fyre instrumenter för Academia atki Londens efter H. G. Excell. Riks-Cantslerns befallning.»

¹ Se föreg. not.

² På baksidan uppgifves: »den Persianske handelen».

*N:o 9.

1655.

Konung Karl Gustafs konfirmation af det i Stolbova 1617 slutna fredsfördraget. Dat. Stockholm 30 Juni 1655. (*Svenska*).
Pergament, patentfol.; sigillet borttaget.¹

*N:o 10.

1656—1660.

A) Konung Karl Gustafs fullmakt för Magnus Gabriel De la Gardie att »provisionaliter» underhandla med tsarens fullmäktige. Dat. Frauenburg 31 Okt. 1656. (*Svenska*).

Papper, patentfol.; sigill.

B) D:o d:o för M. G. De la Gardie, Bengt Horn, Johan Månsson Silfverstierna, Peter Julius Coyet och Paul von Helmersen att underhandla om fred. Dat. Marienburg 8 Dec. 1656. (*Svenska*).

Patentfol., 4 ex., 2 på papper, 2 på pergament, de förra med påtryckt sigill, de senare med rött vaxsigill i tråkupa samt snöre af blått och gult silke.

C) D:o d:o för Gustaf Horn, B. Horn, J. Silfverstierna, P. J. Coyet och P. von Helmersen. Dat. s. d. (*Svenska*).

4 ex., 2 på papper, 2 på pergament, lika med Litt. B.

D) D:o d:o för Gustaf Bielke, Alexander von Essen, J. Silfverstierna, P. J. Coyet och Filip von Krusenstierna. Dat. s. d. (*Svenska*).

3 ex., ett på papper, 2 på pergament, lika med Litt. B.

E) D:o d:o för J. Silfverstierna att sluta en preliminär traktat. Dat. Wolgast 2 Okt. 1657. (*Svenska*).

Papper, patentfol.; sigill.

F) D:o d:o för densamme. Dat. Kiel 22 Jan. 1658. (*Svenska*).

Lika med Litt. E.

G) D:o d:o för Gustaf Horn Evertsson, B. Horn och J. Silfverstierna att underhandla om fred. Dat. s. d. (*Svenska*).

Papper, patentfol.; sigill.

H) D:o d:o för G. Bielke, B. Horn, J. Silfverstierna och F. v. Krusenstierna. Dat. s. d. (*Svenska*).

3 ex., lika med Litt. G.

¹ På baksidan finnes följande anteckning: »Dhen förgylte kupen, som hängde under detta bref, vardt anno 1662 in Aprili tagen till ratificationen öfver Ryske fredsfördraget».

I) Konung Karl Gustafs lejdebrief för ryske legater till underhandlingen i Preussen. Dat. Kronborg 29 Sept. 1658. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke.

K) D:o d:o. Dat. Slagelse 21 Dec. 1658. (*Svenska*).

Lika med Litt. I.

L) Samme konungs fullmakt för B. Horn, G. Baner Karlsson och Andreas Vallvijk att underhandla om fred. Dat. Nyköping på Falster 24 Okt. 1659. (*Svenska*).

Papper, patentfol.; sigill.

M) Svenska interimregeringens fullmakt för desamme. Dat. Göteborg 17 Mars 1660. (*Svenska*).

2 ex., lika med Litt. L.

N:o 11.

1658—1660.

A) Ryske kommissariers försäkran angående tsarens titel. Dat. Moskva 21 Maj 7166 (1658). (*Ryska*).

Undert.: Nikita Ivanovitj Odevakoj, Petr Vasilievitj Sjeremetev, Dmitri Petrovitj Lvov, Almas Ivanov, Efim Juriev.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

B) Desammes afsked angående tillämnade underhandlingar. Odat., men har följande samtida svenska påskrift: »Præliminar-tractatens i Muscow beslut, vardt svenske legaterne 25 Majj 1658 öfverlefrerat». (*Ryska*).

Papper, 7 sidor text; sigiller.

C) Ryske kommissariernas utskickades försäkran angående orten och formen för tillämnade underhandlingar. Dat. Valiesar 10 Nov. 7167 (1658). (*Ryska*).

Undert.: Ivan Fedorovitj Sumorokov, Jakov Ivanovitj Svistunov, Johan Boeker von Delden.

Papper, patentfol.; sigiller.

D) Ryske kommissariernas (se Litt. A) fullmakt för Sumorokov, Svistunov och von Delden. Dat. Jama 16 Okt. 7167 (1658). (*Ryska*).

Papper, patentfol.: sigiller.

E) Stilleståndsfördrag på tre år. Dat. Valiesar 20 Dec. 7167 (1658). (*Ryska*).

Undert.: Ivan Semenovitj Prozorovskoj, Afonasej Ardin Nastjokin, Ivan Afonasevitj Prontistjev, Garasim Semenovsin Dochturov, Efim Juriev. Papper, 17 sidor text; sigiller, snöre af guldtråd.

F) Tsar Alexejs fullmakt för ryske kommissarierna. Dat. Moskva 7 Maj 7166 (1658). (*Ryska*).

Papper, patentfol.; sigill.

*G) Konung Karl Gustafs ratifikation af Litt. E. Dat. Kronborg 6 juni 1659. (*Svenska*).

Pergament, 17 sidor text; sigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke.

*H) Svenska interimregeringens ratifikation af d:o. Dat. Stockholm 25 Aug. 1660. (*Svenska*).

Pergament, 17 sidor text; sigill och snöre som Litt. G.

N:o 12.

1659.

A) Ryske kommissariers försäkran angående underhandlingarnas fortsättande vid en ny sammankomst. Dat. Tomedorff vid Dunaströmmen 29 Sept. 7168 (1659). (*Ryska*).

Undert.: Afonasej Ardin Nastjokin, Bogdan Nastjokin, Garasim Dochturov, Efim Juriev.

Papper, 4 sidor text; sigiller.

B) Desammes afsked angående ytterligare uppskof med fredsunderhandlingarna m. m. Dat. Pogistekylä 23 Nov. 7168 (1659). (*Ryska*).

Papper, 7 sidor text; sigiller.

C) Tsar Alexejs fullmakt för ryske kommissarierna. Dat. Moskva 11 Okt. 7168 (1659). (*Ryska*).

Papper, patentfol.; sigill.

N:o 13.

1661, 1662.

A) Ryske kommissariernas (se Litt. C) utskickades försäkran angående orten och formen för de egentliga fredsunderhandlingarna.

Dat. »på Lajuska och Järfska gränsen vid Krestoivansk» (nära Kardis) 15 Mars 7169 (1661). (*Ryska*).

Undert.: Ivan Nikitij Sumorokov, Ivan Fedorovitj Sumorokov, Johan Boeker von Delden.

Papper, 6 sidor text; sigiller.

B) Ryske kommissariernas fullmakt för I. N. Sumorokov, I. F. Sumorokov och von Delden (se Litt. A). Dat. Dorpat 5 Mars 7169 (1661). (*Ryska*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

C) Fredsfördrag. Dat. Kardis 21 Juni 7169 (1661). (*Ryska*).

Undert.: Ivan Semenovitj Prozorovskoj, Ivan Petrovitj Barjatinskoj, Ivan Afonasevitj Pronistijev, Garasim Dochturov, Efim Juriev.

Pergament, 15 sidor text; sigiller, snöre af guld- och silfvertråd.¹

D) Tsar Alexejs fullmakt för ryske kommissarierna. Dat. Moskva 2 Febr. 7169 (1661). (*Ryska*).

Papper, patentfol.; sigill.

E) Tsar Alexejs ratifikation af Litt. C. Dat. Moskva 31 Aug. 7169 (1661). (*Ryska*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i förgylt silfverkupa (utan lock), snöre af guld- och silfvertråd.

F) Tsar Alexejs »fullbordansbref» å Litt. C. Dat. Moskva 6 Mars 7170 (1662). (*Ryska*).

Pergament, patentfol.; snöre af guld- och silfvertråd, sigillet bortskuret.

N:o 14.

1666.

Fördrag angående exekution af freden i Kardis 1661 m. m. Dat. vid strömmen Pliusa 12 Okt. 7175 (1666). (*Ryska*).

Undert.: Vasilij Semenovitj Volinskoj, Ivan Afonasevitj Pronistijev, Garasim Semenovitj Dochturov, Efim Rodionovitj Juriev.

Papper, 15 sidor text; sigiller.

N:o 15.

1674.

A) Tsar Alexejs försäkran angående ceremonielet vid legaters audiens. Dat. Moskva 4 Jan. 7182 (1674). (*Ryska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

¹ Härvid finnes ett intyg af translatorn M. Groening angående en liten olikhet mellan ryska originalet och svenska öfversättningen.

*B) Konung Karl XI:s försäkran angående d:o. Dat. Stockholm 23 Febr. 1674. (*Svenska*).

Papper, patentfol.; sigill. 2 ex. något olika.

C) Fördrag angående d:o. Dat. Moskva 24 Mars 7182 (1674). (*Ryska*).

Undert.: Artemon Matvejev, Grigorej Bogdanov, Jakov Pozdiasjev, Ivan Efstašev, Vasilij Bobinin, Stepan Polkov.

Papper, 3 sidor text.

*N:o 16.

1676—1677.

A) Konung Karl XI:s fullmakt för Ernst Johan Creutz, Hans Henrik von Tisenhusen och Jonas Klingstedt att på gränsen afsluta en traktat. Dat. Stockholm 16 Okt. 1675. (*Svenska*).

Papper, patentfol.; sigill.

B) D:o d:o. Dat. Stockholm 18 April 1676. (*Svenska*).

Lika med Litt. A.

C) D:o d:o. Dat. Rönneherga 27 Juli 1677. (*Svenska*).

Lika med Litt. A.

D) D:o d:o. Dat. Ljungby 19 Dec. 1677. (*Svenska*).

Lika med Litt. A.

N:o 17.

1683, 1684.

A) Tsarerna Ivans och Peters konfirmation af fördragen i Kardis 1661 och vid Pliusa 1666. Dat. Moskva 6 Juni 7191 (1683). (*Ryska*).

Pergament, 21 sidor text, första sidan med målningar; inb. i blom-mig silfverduk; rödt vaxsigill i förgylld silfverkupa, snöre och tofsar af guld- och silfvertråd.

B) Desammes »fullbordansbref» å d:o d:o. Dat. Moskva 28 Maj 7192 (1684). (*Ryska*).

Pergament, 6 sidor text; för öfrigt lika med Litt. A.

*N:o 18.

1685.

Konung Karl XI:s fullmakt för Jonas Klingstedt, Johan Stiernhöök, Kasper von Ceumern och Bengt Elfvendahl att vara gränskommissarier. Dat. Stockholm 30 Mars 1685. (*Svenska*).

Papper, patentfol.; sigill.

N:o 19.

1699.

Konung Karl XII:s konfirmation af fördragen i Kardis 1661 och vid Pliusa 1666 samt konventionen eller afskedet i Moskva 22 Maj 1684. Dat. Stockholm 1 Febr. 1699. (*Svenska*).

Pergament, 47 sidor text, inb. i blommig silfverduk; rödt vaxsigill i silfverkupa med förgyllningar, snöre och tofsar af guld- och silfvertråd.¹

N:o 20.

1699.

Tsar Peters konfirmation af de 1661, 1666 och 1684 slutna fördragen (se N:o 19). Dat. Moskva 20 Nov. 7208 (1699). (*Ryska*).

Pergament, 7 sidor text, inb. i rödt blommigt siden; rödt vaxsigill i förgylld silfverkupa, snöre och tofsar af guld- och silfvertråd.

N:o 21.

1721.

A) Fredsfördrag. Dat. Nystad 30 Aug. 1721. (*Tyska*).

Undert.: Jacob Daniel Bruce, Henrich Johan Friedrich Osterman (*för Ryssland*); Johan Lillienstedt, Otto R. Strömfelt (*för Sverige*).

Papper, 25 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

C) Tsar Peters ratifikation af Litt. A och B. Dat. S:t Petersburg 9 Sept. 1721. (*Ryska*).

Pergament, 24 sidor text, jemte vidimerad tysk öfversättning, 30 sidor, inb. i blommig silfverduk; rödt vaxsigill i förgylld silfverkupa, snöre af guldtråd samt svart och rödt silke, tofsar af guldtråd.²

N:o 22.

1723.

A) Traktat angående gränsen mellan Sverige och Ryssland. Dat. Viborg 30 Mars 1723. (*Ryska*).

Undert.: Ivan Sjuvalov, Ivan Strekalov.

Papper, 11 sidor text, jemte vidimerad svensk öfversättning, 11 sidor; brunt skinnband; sigiller.³

¹ Främst i boken finnes följande anteckning: »En doublet, som K. M:ts gesandter hade med sig till Ryssland, inrättad med den nya Zariske titeln, hvilken doublet är af dem tillbaka förd, efter det gamla titulaturet blef där emottagit.»

² Härvid finnes en deklaration af ryske plenipotentarierna angående giltigheten af vidimerade tyska öfversättningar af ryska originalratifikationer. Papper, en sida text; sigiller.

³ Hithörande karta förvaras i en särskild samling.

B) Svensk öfversättning af ryska originaltraktaten Litt. A.

Undert.: Axel Löwen, Jacob Johan Favre.

Pergament, 13 sidor text, jemte ett vidimeradt exemplar af samma traktat på ryska, 9 sidor; grönt skinnband.

C) Tsar Peters¹ ratifikation af Litt. A. Dat. S:t Petersburg 21 Juni 1723. (Ryska). Pergament, 8 sidor text, inb. i rött sammet; rött vaxsigill i för-
gyld silfverkupa, snöre af guldtråd samt svart och rött silke, tofsar
af guldtråd.**N:o 23.****1723, 1724.****A) Ryske envoyéen Bestucheffs deklaration angående kejsar-
titeln. Dat. Stockholm 24 Okt. 1723. (Tyska).**

Papper, 2 sidor text; sigill.

**B) Kejsar Peter I:s ratifikation af Litt. A. Dat. S:t Peters-
burg 28 Nov. 1723. (Ryska).**

Papper, 3 sidor text, jemte tysk öfversättning, 2 sidor; sigill.

**C) Utdrag ur konferensprotokollet angående ändring i kurial-
stilen, hållet i Stockholm 21 Jan. 1724. (Tyska).**

Undert.: M. Bestucheff.

Papper, 4 sidor text; sigill.

N:o 24.**1724.****A) Defensivallians.² Dat. Stockholm 22 Febr. 1724. (Tyska).**Undert.: Michael v. Bestucheff (för *Ryssland*); Arwed Horn,
Carl Gyllenborg, J. Cederhjelm, J. v. Düben, D. N. v. Höpken (för
Sverige).

Papper, 15 sidor text; sigiller.

B) Sekret artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

**D) Andra sekreta artikeln till Litt. A. Dat. Stockholm 2
Mars 1724.**

Papper, 2 sidor text; sigiller.

¹ Kallar sig kejsare, men denna titel var ej ännu af Sverige erkänd.² Jemf. Tyskland, II, N:o 22.

E) Kejsar Peter Is ratifikation af Litt. A. Dat. Moskva 25 April 1724. (*Ryska*).

Papper, 8 sidor text, jemte tysk öfversättning, 13 sidor, inb. i rödt sammet; rödt vaxsigill i förgylt silfverkupa, snöre af guldtråd samt rödt och svart silke, tofsar af guldtråd.

F) D:o d:o af Litt. B.

Papper, 2 sidor text, jemte tysk öfversättning, 3 sidor; sigill.

G) D:o d:o af Litt. C.

Papper, 3 sidor text, jemte tysk öfversättning, 3 sidor; sigill.

H) D:o d:o af Litt. D.

Papper, 2 sidor text, jemte tysk öfversättning, 3 sidor; sigill.

N:o 25.

1730.

Ryske envoyéen Golovins deklaration angående kejsartiteln. Dat. Stockholm 5 Maj 1730. (*Tyska*).

Papper, 3 sidor text; sigillet skadadt.

N:o 26.

1735.

A) Prolongation af 1724 års defensivallians. Dat. Stockholm 5 Aug. 1735. (*Tyska*).

Undert: Michael Bestucheff (*för Ryssland*); Arwed Horn, Gustaf Bonde, Johan C. Strömfelt, O. Törnflycht, S. Bark, J. H. von Kochen, H. Cedercreutz, J. F. v. Schantz, J. Nerés (*för Sverige*).

Papper, 13 sidor text; sigiller.

B) Första separata artikeln till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Andra separata artikeln till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

D) Kejsarinnan Annas fullmakt för Bestucheff. Dat. S:t Petersburg 21 Juni 1735. (*Ryska*).

Papper, 2 sidor text, jemte tysk öfversättning, 2 sidor; sigill.

E) Samma kejsarinnas ratifikation af Litt. A—C. Dat. S:t Petersburg 11 Sept. 1735. (*Ryska*).

Pergament, 13 sidor text, jemte tysk öfversättning, 11 sidor, inb. i gyllenduk; rödt vaxsigill i förgylt silfverkupa, snöre af guldtråd samt rödt och svart silke, tofsar af guldtråd.

N:o 27.

1743.

A) Hufvudartiklar angående det formliga fredsfördraget (= fredspreliminärer). Dat. Åbo 16 Juni 1743. (*Svenska och ryska*).

Undert.: H. Cedercreutz, Erich Matthias von Nolcken (*för Sverige*); A. Rumjantsev, Johann Ludvig Pott von Luberas (*för Ryssland*).
Papper, 4 sidor text; sigiller.

B) Kejsarinnan Elisabets ratifikation af Litt. A. Dat. S:t Petersburg 22 Juni 1743. (*Ryska*).

Papper, 6 sidor text, jemte tysk öfversättning, 7 sidor; sigill.

C) Utdrag ur konferensprotokollet, hållet vid fredskongressen i Åbo 12 Juli 1743. (*Ryska*).

Undert.: A. Rumjantsev, Ivan von Luberas (jmf. Litt. A).

Papper, en sida text, jemte tysk öfversättning, 2 sidor.

D) Fredsfördrag. Dat. Åbo 7 Aug. 1743. (*Svenska*).

Undertecknad som Litt. A.

Papper, 25 sidor text, jemte tysk öfversättning, 27 sidor; sigiller.

E) Kejsarinnan Elisabets ratifikation af Litt. D. Dat. S:t Petersburg 19 Aug. 1743. (*Ryska*).

Pergament, 28 sidor text, jemte tysk öfversättning, 31 sidor, inb. i gyllenduk; rödt vaxsigill i förgylld silfverkupa, snöre och tofsar af guldtråd.

F) Storfurst Peters cessionsbref å Holstein-Gottorpska husets fordringar i Sverige. Dat. S:t Petersburg 20 Aug. 1743. (*Tyska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

N:o 28.

1745.

A) Defensivallians. Dat. S:t Petersburg 25 Juni 1745. (*Tyska*).

Undert.: H. Cedercreutz (*för Sverige*); A. G[raf] von Bestoucheff-Bumin, M. G[raf] v. Woronzow (*för Ryssland*).

Papper, 26 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 4 sidor text; sigiller.

C) Första sekreta artikeln till Litt. A.

Papper, 4 sidor text; sigiller.

D) Andra sekreta artikeln till Litt. A.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

R) Kejsarinnan Elisabets i förväg afgifna stråkrän angående subsidier. Dat. S:t Petersburg 22 Juni 1745. (*Ryska*).

Papper, 3 sidor text, jemte tysk öfversättning, 3 sidor.

F) Samma kejsarinnas ratifikation af Litt. A. Dat. S:t Petersburg 29 Aug. 1745. (*Ryska*).

Papper, 20 sidor text, jemte tysk öfversättning, 26 sidor.

G) D:o d:o af Litt. B.

Papper, 5 sidor text, jemte tysk öfversättning, 5 sidor.

H) D:o d:o af Litt. C och D.

Papper, 7 sidor text, jemte tysk öfversättning, 9 sidor.

Litt. F—H sammanhäftade i band af gyllenduk; rödt vaxsigill i förgylt silfverkupa, snöre af guldtråd samt rödt och svart silke, tofsar af guldtråd.

N:o 29.

1757, 1758.

A) Rysslands accession till den i Stockholm 21 Mars 1757 slutna konventionen mellan Sverige, Kejsarinnan-Drottningen och Frankrike angående garanti af Westfaliska freden.¹ Dat. S:t Petersburg 5 Nov. 1757. (*Franska*).

Undert.: Mauritz Posse (*för Sverige*); Alexij Comte de Bestoucheff-Rumin, Michel Comte de Woronzow (*för Ryssland*); N. Comte d'Esterhazy (*för Kejsarinnan-Drottningen*); P. Galluccio-Lhospital (*för Frankrike*).

Papper, 17 sidor text; sigiller.

B) Deklaration, hörande till Litt. A. Dat. s. d. (*Franska*).

Undertecknad af desamme.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Kejsarinnan Elisabets ratifikation af Litt. A och B. Dat. S:t Petersburg 30 Mars 1758. (*Ryska*).

Pergament, 16 sidor text; rödt vaxsigill i förgylt silfverkupa, snöre och tofsar af guldtråd samt svart och brunt silke.

N:o 30.

1758.

A) Deklaration angående handels och sjöfartens säkerhet i Östersjön. Dat. Stockholm 26 April 1758. (*Franska*).

Undert.: A. J. v. Höpken, Clas Ekeblad (*för Sverige*); Nikita Panin (*för Ryssland*).

Papper, 15 sidor text; sigiller, hvilka dock ej som vanligt öfver-
täckta häfttrådens ändar.

¹ Jemf. Tyskland, II, N:o 26 och 27 samt Frankrike, N:o 43 och 45.

B) Kejsarinnan Elisabeths ratifikation af Litt. A. Dat. S:t Petersburg 13 Juni 1758. (*Ryska*).

Papper, 9 sidor text, den ursprungliga sammanhäftningen upplöst; sigill m. m. som N:o 29, Litt. C.

N:o 31.

1758.

A) Förnyelse af 1745 års defensivallians. Dat. S:t Petersburg 24 Juni 1758. (*Tyska*).

Undert.: Mauritz Posse (*för Sverige*); Michel Comte de Woronzow (*för Ryssland*).

Papper, 11 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Sekret artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

D) Kejsarinnan Elisabeths ratifikation af Litt. A och B. Dat. S:t Petersburg 17 Okt. 1758. (*Ryska*).

Pergament, 20 sidor text, jemte tysk öfversättning, 17 sidor, inh. i rödt sammet; sigill m. m. som N:o 29, Litt. C.

E) D:o d:o af Litt. C.

Papper, 3 sidor text, jemte tysk öfversättning, 3 sidor; sigill.

N:o 32.

1759, 1760.

A) Konvention angående handels och sjöfartens säkerhet i Östersjön.¹ Dat. S:t Petersburg 9 Mars 1759. (*Tyska*).

Undert.: Mauritz Posse (*för Sverige*); Michel Comte de Woronzow (*för Ryssland*).

Papper, 8 sidor text; sigiller.

B) Kejsarinnan Elisabeths ratifikation af Litt. A. Dat. S:t Petersburg 7 Maj 1759. (*Ryska*).

Papper, 13 sidor text, jemte tysk öfversättning, 11 sidor; sigill.

C) D:o d:o af Frankrikes accession till Litt. A. Dat. S:t Petersburg 27 Dec. 1759. (*Ryska*).

Papper, 12 sidor text, jemte fransk öfversättning, 16 sidor; sigill.

D) D:o d:o af Danmarks accession till Litt. A. Dat. S:t Petersburg 17 Maj 1760. (*Ryska*).

Papper, 10 sidor text, jemte fransk öfversättning, 14 sidor; sigill.

¹ Jemf. Danmark, N:o 44 och Frankrike, N:o 47.

N:o 33.

1780.

A) Konvention angående beväpnad neutralitet.¹ Dat. S:t Petersburg ^{31 Juli}_{1 Aug.} 1780. (*Franska*).

Undert.: Frederic Nolcken (*för Sverige*); C[omte] N. Panin, C[om]te Jean Osterman (*för Ryssland*).

Papper, 11 sidor text; sigiller.

B) Separata artiklar till Litt. A.

Papper, 5 sidor text, jemte formulär till note, 3 sidor; sigiller.

*C) Konung Gustaf III:s fullmakt för Nolcken. Dat. Stockholm 1 Maj 1780. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

D) Kejsarinnan Katarina II:s fullmakt för ryske underhandlarna. Dat. Peterhof 20 Juli 1780. (*Ryska*).

Papper, 2 sidor text, jemte fransk öfversättning, 2 sidor; sigill.

E) Samma kejsarinnas ratifikation af Litt. A. Dat. S:t Petersburg 25 Sept. 1780. (*Ryska*).

Pergament, 12 sidor text; rödt vaxsigill i förkyld silfverkupa, snöre och tofsar af guldtråd och svart silke.

F) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 6 sidor text; sigill m. m. som Litt. E.

G) Samma kejsarinnas deklaration angående Sveriges accession till 1780 års konvention mellan Ryssland och Danmark om beväpnad neutralitet. Dat. s. d. (*Franska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

N:o 34.

1782.

Kejsarinnan Katarina II:s deklaration angående Sveriges accession till 1781 års konvention mellan Ryssland och Preussen om beväpnad neutralitet.² Dat. Tsarskoe Selo 1 Juni 1782. (*Franska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

N:o 35.

1790.

A) Fredsfördrag. Dat. Värälä $\frac{1}{4}$ Aug. 1790. (*Franska*).

Undert.: Gustave Maurice Baron d'Armfelt (*för Sverige*); Othon Henri Baron d'Igelstroem (*för Ryssland*).

Papper, 4 sidor text; sigiller.

¹ Jemf. Danmark, N:o 45 och Holland, N:o 36.

² Jemf. Tyskland, III, N:o 35.

*B) Konung Gustaf III:s fullmakt för Armfelt. Dat. Hägret vid Värälå 14 Aug. 1790.¹ (*Svenska*).

Papper 3 sidor text; sigill.

C) Kejsarinnan Katarina II:s ratifikation af Litt. A. Dat. Tsarskoe Selo 17 Aug. 1790. (*Ryska*).

Pergament, 6 sidor text; sigill m. m. som N:o 33, Litt. E.

D) Svenske och ryske plenipotentiariernas försäkran angående utbyte af ratifikationer. Dat. Värälå 20 Aug. 1790. (*Franska*).

Undertecknad som Litt. A.

Papper, en sida text.

N:o 36.

1791.

A) Defensivallians. Dat. Drottningholm 19 Okt. 1791. (*Franska*).

Undert.: Le C[om]te de Wachtmeister, Le Baron Evert de Taube, Gustave Maurice Baron d'Armfelt, U. G. de Franc, A. Håkansson (*för Sverige*); Le Comte Otton Magnus de Stackelberg (*för Ryssland*).

Papper, 14 sidor text; sigiller.

B) Första separata och sekreta artikeln till Litt. A.

Papper, en sida text; sigiller.

C) Andra separata och sekreta artikeln till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

D) Kejsarinnan Katarina II:s ratifikation af Litt. A. Dat. S:t Petersburg 10 Nov. 1791. (*Ryska*).

Pergament, 15 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som N:o 33, Litt. E.

E) D:o d:o af Litt. B och C.

Pergament, 5 sidor text; sigill.

N:o 37.

1796.

A) Förnyelse af 1791 års defensivallians. Dat. S:t Petersburg 11 Sept. 1796. (*Franska*).

Undert.: Gustave Adolphe B[ar]on de Reuterholm, Court B[ar]on de Stedingk, Hans Henri B[ar]on d'Essen (*för Sverige*); C[om]te

¹) Utbytt mot en dylik i större format med stora sekretet.

Jean d'Osterman, Alexandre O[om]te de Besborodko, Prince Platon Zouboff, Comte Arcadi Marcoff (*för Ryssland*).

Papper, 6 sidor text; sigiller.

B) Första separata och sekreta artikeln till Litt. A.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

C) Andra separata och sekreta artikeln till Litt. A.

Papper, en sida text; sigiller.

D) Tredje separata artikeln till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

E) Fjerde separata artikeln till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

F) Kejsarinnan Katarina II:s fullmakt för ryske underhandlarne. Dat. S:t Petersburg 10 Sept. 1796. (*Ryska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

G) Samma kejsarinnas ratifikation af Litt. A. Dat. S:t Petersburg 18 Sept. 1796. (*Ryska*).

Pergament, 7 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som N:o 33, Litt. E.

H) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 4 sidor text; sigill.

I) D:o d:o af Litt. C.

Pergament, 3 sidor text; sigill.

K) D:o d:o af Litt. D.

Pergament, 3 sidor text; sigill.

L) D:o d:o af Litt. E.

Pergament, 4 sidor text; sigill.

N:o 38.

1799.

A) Defensivallians. Dat. Gatajina 14 Okt. 1799. (*Franska*).

Undert.: Court Stedingk, Jean Christophe Toll (*för Sverige*); Comte de Rostopsin, Comte de Panin (*för Ryssland*).

Papper, 14 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C—E) Trenne separata och sekreta artiklar till Litt. A.

Papper, hvardera 2 sidor text; sigiller.

F) Kejsar Paul I:s fullmakt för ryske underhandlarne. Dat. Gatsjina 15 Okt. 1799. (*Ryska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

G) Samme kejsares ratifikation af Litt. A. Dat. Gatsjina 4 Dec. 1799. (*Ryska*).

Pergament, 11 sidor text, inb. i rött sammet; rödt vaxsigill i förgylt silfverkupa, snöre och tofsar af silfvertråd och svart silke.

H—L) D:o d:o af Litt. B—E.

Pergament, hvardera 3 sidor text, inb. i rött sammet; sigill m. m. som Litt. G.

M) Ryske underhandlarnes kontradeklaration angående art. 15 i allianstraktaten, Litt. A. Dat. S:t Petersburg 14 Dec. 1799. (*Franska*).

Papper, 2 sidor text; sigiller.

N:o 39.

1800.

A) Kejsar Paul I:s ratifikation af den i S:t Petersburg 4 Dec. 1800 slutna konventionen om beväpnad neutralitet.¹ Dat. S:t Petersburg 12 Dec. 1800. (*Ryska*).

Pergament, 8 sidor text, inb. i rött sammet; sigill m. m. som N:o 38, Litt. G.

B) Samme kejsares ratifikation af separata och sekreta artiklar till konventionen (se Litt. A).

Pergament, 4 sidor text, inb. i rött sammet; sigill m. m. som N:o 38, Litt. G.

N:o 40.

1801.

A) Vänskaps-, handels- och sjöfartstraktat. Dat. S:t Petersburg 13 Mars 1801. (*Franska*).

Undert.: Court Stedingk (*för Sverige*); Le Prince Kourakin, Le Comte de Pahlen, Le Prince de Gagarin (*för Ryssland*).

Papper, 26 sidor text; sigiller.

B) Kejsar Paul I:s fullmakt för ryske underhandlarne. Dat. S:t Michel 21 Febr. 1801. (*Ryska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

¹ Jemf. Danmark, N:o 49 och Tyskland, III, N:o 39.

C) Kejsar Alexander I:s ratifikation af Litt. A. Dat. S:t Petersburg 30 Maj 1801. (*Ryska*).

Pergament, 23 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som N:o 38, Litt. G.

D) Gemensam deklaration af ryske och svenske underhandlarne angående art. 4 och 15 af traktaten, Litt. A. Dat. S:t Petersburg 17 Juni 1801. (*Franska*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

N:o 41.

1802.

A) Sveriges accession till den mellan Ryssland och England i S:t Petersburg 17 Juni 1801 slutna konventionen angående neutrala maktens sjöfart, med tillhörande separata och additionella artiklar.¹ Dat. S:t Petersburg 18 Mars 1802. (*Franska*).

Undert.: Court Stedingk (*för Sverige*); Le Prince de Kourakin, Le Comte de Kotschoubey (*för Ryssland*).

Papper, 18 sidor text; sigiller.

B) Kejsar Alexander I:s fullmakt för ryske underhandlarne. Dat. S:t Petersburg 10 Mars 1802. (*Ryska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

C) Samme kejsares ratifikation af Litt. A. Dat. S:t Petersburg 30 Juni 1802. (*Ryska*).

Pergament, 15 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som N:o 38, Litt. G.

N:o 42.

1805.

A) Konvention angående kriget mot Frankrike. Dat. S:t Petersburg 14 Jan. 1805. (*Franska*).

Undert.: Court Stedingk (*för Sverige*); Adam Prince Czartoryski, Dimitri Tatitschew (*för Ryssland*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

B) Första separata och sekreta artikeln till Litt. A.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

C) Andra separata och sekreta artikeln till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

¹ Jemf. England, N:o 26.

D) Tredje separata och sekreta artikeln till Litt. A.
Papper, 3 sidor text; sigiller.

E) Fjerde separata och sekreta artikeln till Litt. A.
Papper, 2 sidor text; sigiller.

F) Femte separata och sekreta artikeln till Litt. A.
Papper, 2 sidor text; sigiller.

G) Kejsar Alexander I:s fullmakt för ryske underhandlarne.
Dat. S:t Petersburg 1 Jan. 1805. (*Ryska*).
Papper, 2 sidor text; sigill.

H) Sammo kejsares ratifikation af Litt. A—F. Dat. S:t Petersburg 12 Febr. 1805. (*Ryska*).

Pergament, 10 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som N:o 38, Litt. G.

N:o 43.

1805.

A) Ryske envoyéen D. Alopei deklaration angående Rysslands garanti af den samma dag slutna konventionen mellan Sverige och England.¹ Dat. Helsingborg 31 Aug. 1805. (*Franska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

B) Kejsar Alexanders ratifikation af Litt. A. Dat. St. Petersburg 7 Sept. 1805. (*Ryska*).

Pergament, 3 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som N:o 38, Litt. G.

N:o 44.

1809.

A) Fredsfördrag. Dat. Fredrikshamn 5 Sept. 1809. (*Franska*).
Undert.: Court Stedingk, A. F. Skjöldebrand (*för Sverige*); Le Comte Nikolas de Romanzoff, D. Alopeus (*för Ryssland*).

Papper, 35 sidor text; sigiller.

B) Kejsar Alexander I:s ratifikation af Litt. A. Dat. S:t Petersburg 1 Okt. 1809. (*Ryska*).

Pergament, 8 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som N:o 38, Litt. G.

¹ Jemf. England, N:o 28.

N:o 45.

1810, 1811.

A) Traktat angående gränsen mellan Sverige och Ryssland. Dat. Torneå 3° Nov. 1810. (*Franska*).

Undert.: Gustaf Boye, Pierre Ad. Ekorn (*för Sverige*); Pierre Engelman, Paul Baron de Nicolay (*för Ryssland*).

Papper, 10 sidor text; sigiller.

B) Kejsar Alexander I:s fullmakt för ryske gränskommissarierna. Dat. S:t Petersburg 27 Maj 1810. (*Ryska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

C) Samme kejsares ratifikation af Litt. A. Dat. S:t Petersburg 5 Dec. 1810. (*Ryska*).

Pergament, 8 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som N:o 38, Litt. G.

D) Gränsbeskrifning hörande till traktaten, Litt. A. Dat. Torneå 1° Jan. 1811. (*Franska*).

Undertecknad som Litt. A.

Papper, 11 sidor text; sigiller.¹

N:o 46.

1810.

Postkonvention. Dat. Stockholm 24 Nov. 1810. (*Franska*).

Undert.: Le Baron d'Engeström (*för Sverige*); Suchtelen (*för Ryssland*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

N:o 47.

1812.

A) Off- och defensivallians. Dat. S:t Petersburg $\frac{5 \text{ April}}{24 \text{ Mars}}$ 1812. (*Franska*).

Undert.: Le Comte Charles de Löwenhielm (*för Sverige*); Le Comte Nicolas de Romanzoff (*för Ryssland*).

Papper, 17 sidor text, sigiller.

B, C) Tvenne separata artiklar till Litt. A.

Papper, hvardera en sida text; sigiller.

D, E) Tvenne d:o d:o.

Papper, hvardera 2 sidor text; sigiller.

F) Kejsar Alexander I:s ratifikation af Litt. A. Dat. S:t Petersburg 31 Mars 1812. (*Ryska*).

Pergament, 8 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som N:o 38, Litt. G.

¹ Hithörande karta förvaras i en särskild samling.

G) Samme kejsares ratifikation af Litt. B—E.

Pergament, 3 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som
N:o 38, Litt. G.

N:o 48.

1812.

Gemensam deklaration angående förrymde sjömans utlemnande.

Dat. Stockholm $\frac{27 \text{ Mars}}{8 \text{ April}}$ 1812. (*Franska*).

Undert.: Le Baron d'Engeström (*för Sverige*); Le Baron Paul de Nicolay (*för Ryssland*).

Papper, 2 sidor text.

N:o 49.

1812.

A) Konvention angående Norges förening med Sverige m. m.

Dat. Stockholm $\frac{9 \text{ April}}{28 \text{ Mars}}$ 1812. (*Franska*).

Undert.: Le Baron d'Engeström (*för Sverige*); Suchtelen (*för Ryssland*).

Papper, 18 sidor text; sigiller.

B) Separat och sekret artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

N:o 50.

1812.

A) Additional konvention (N:o 1) till allianstraktaten N:o 47, Litt. A. Dat. Vilna 5 Juni 1812. (*Franska*).

Undert.: Charles Axel de Löwenhielm (*för Sverige*); Le Comte Nicolas de Romanzoff (*för Ryssland*).

Papper, 7 sidor text; sigiller.

B) Kejsar Alexander I:s ratifikation af Litt. A. Dat. S:t Petersburg 1 Aug. 1812. (*Ryska*).

Pergament, 3 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som
N:o 38, Litt. G.

N:o 51.

1812.

A) Andra additionella konventionen till allianstraktaten N:o 47, Litt. A. Dat. Åbo 18 Aug. 1812. (*Franska*).

Undert.: Le Comte Charles de Löwenhielm (*för Sverige*); Le Comte Nicolas de Romanzoff (*för Ryssland*).

Papper, 9 sidor text; sigiller.

B) Separat och sekret artikel till additionella konventionen, Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Kejsar Alexander I:s ratifikation af Litt. A. Dat. S:t Petersburg 18 Sept. 1812. (*Ryska*).

Pergament, 5 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som N:o 38, Litt. G.

D) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 2 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som N:o 38, Litt. G.

Polen.

*N:o 1.

1572, 1573.

A) Konung Johan III:s fullmakt för Hogenskild Bielke, Gustaf Baner, Nils Bielke och Anders Lorich att underhandla om förbund mot Ryssland. Dat. Stegeborg pridie Non. Aug. (4 Aug.) 1672. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill, snöre af blått och gult silke.

B) D:o d:o för H. Bielke, G. Baner och Mauritz Sture. Dat. s. d. (*Latin*).

Lika med Litt. A.

C) D:o d:o för Åke Bengtsson i Bergshammar, G. Baner och M. Sture. Dat. s. d. (*Latin*).

Pergament, patentfol.

D) Samme konungs fullmakt för H. Bielke, G. Baner, N. Bielke och A. Lorich att underhandla om förbund mot Ryssland, om drottning Katarinas hemgift m. m. Dat. Vadstena Calend. Jan. (1 Jan.) 1573. (*Latin*).

2 ex., det ena pergament, patentfol., sigill m. m. som Litt. A.; det andra papper, patentfol., sigill.¹

¹ Dessutom finnas 2 odaterade exemplar, lika med Litt. A, utom att det ena har ett större sigill, omslutet af en förgylt silfverring, samt snöre af guldtråd och blått silke.

*N:o 2.

1629.

Konung Gustaf II Adolfs fullmakt för Axel Oxenstierna, Herman Wrangel och Johan Baner att underhandla om fred eller stillestånd. Dat. Fischhausen¹ Sept. 1629. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, hängande i en pergamentsremsa.

N:o 3.

1635, 1636.

A) Stilleståndsfördrag. Dat. Stuhmsdorf 12 Sept. 1635 n. st. (*Latin*).

Undert.: Jacobus Zadrik, Raphael C[omes] de Leszno, M. Ernest Dönhoff, Remigius de Otok Zalesky, Jacobus a Sobieszin (*för Polen*); C. de Mesmes (*för Frankrike*).

Papper, 13 sidor text; polske kommissariernas sigiller.

B) Engelske och holländske legaternas intyg angående underhandlingarna om den romersk-katolska religionen i Livland. Dat. s. d. (*Latin*).

Undert.: Georgius Duglass (*för England*); Rochus van den Honert, Andreas Bicker, Joachim Andréé (*för Holland*).

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Konung Wladislaws fullmakt för polske kommissarierna (deribland äfven Kristofer Radziwill, som ej undertecknat fördraget). Dat. Warszawa 15 April 1635. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i bleckkupa, brokigt silkes-snöre.

D) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. »in castris ad Quidzinum» 15 Sept. 1635. (*Latin*).

Pergament, 8 sidor text; rödt vaxsigill i bleckkupa, snöre af rödt silke.²

E) Polske senatorers och adelsmäns försäkran, att stillestånds-fördraget skall af polska riksdagen ratificeras. Dat. s. d. (*Latin*).

11 underskrifter.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

F) Biskoparnes af Ermland och Kulm försäkran angående okränkbarheten af de i katolska kyrkor inom deras stift befintliga

¹ Tomrum är lemnadt för datum.

² Dessutom finnes en afskrift af samma ratifikation, vidimerad af C. de Mesmes, vidimationen dat. Marienburg 24 Sept. 1635. Pergament, 8 sidor text.

grafvar, i hvilka personer af annan religion blifvit begrafna. Dat. Quidzyni 17 Sept. 1635. (*Latin*).

Undert.: Nicolaus Syschowski, Jac. Zadrik.

Papper, en sida text; sigiller.

G) Polske senatorers försäkran angående öfversändande af konungens och republikens fullmakter (»procuratoria») jemte riksdagens ratifikation af Litt. A. Dat. Quidzyni 18 Sept. 1635. (*Latin*).

Undert.: Jac. Zadrik, Stanislaus a Koniecpole, M. Ernest Dönhoff.

Papper, en sida text; sigiller.

H) Engelske legaten Duglass' intyg angående titeln i sigillet under polske konungens ratifikation af Litt. A. Dat. Danzig (Gedani) 11 Sept. 1635. (*Latin*).

Papper, en sida text; sigill.

I) Holländske legaternas (se Litt. B) intyg angående det samma. Dat. s. d. (*Latin*).

Papper, en sida text; sigiller.

K) Staden Danzigs försäkran angående tullarna. Dat. Danzig (Gedani) 25 Sept. 1635. (*Latin*).

Undert.: Joannes Chemnitz.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill, snöre af rödt och hvitt silke.

L) Hertig Fredriks af Kurland försäkran att ej öfva fiendtligheter mot Sverige under stilleståndstiden. Dat. Annaburg 29 Okt. 1635. (*Latin*).

Papper, en sida text; sigill.

M) Drottning Kristinas förmyndarregerings ratifikation af Litt. A. Dat. Stockholm 31 Okt. 1635. (*Latin*).

Pergament, 7 sidor text; rikssigillet och de fem förmyndarnes sigiller, alla af rödt vax i bleckkupor, snören af guldtråd och blått silke. 2 ex., samt ett ex. utan sigiller.

N) Kurfursten Georg Vilhelms af Brandenburg (såsom hertig af Preussen) försäkran att ej öfva fiendtligheter mot Sverige under stilleståndstiden. Dat. Köln an der Spree (Colonix ad Spream) 11 Nov. 1635. (*Latin*).

Papper, en sida text; sigill.¹

¹ Här bredvid finnes markgreven Sigismunds af Brandenburg förbindelse angående utbyte af kurfurstens på papper skrifna försäkran mot en dylik på pergament. Dat. Königsberg 8 Jan. 1636. Papper, 3 sidor text; sigill.

O) Staden Danzigs försäkran att ej öfva fiendtligheter mot Sverige under stilleståndstiden. Dat. Danzig (Gedani) 16 Nov. 1635. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill.

P) Staden Thorns försäkran angående detsamma. Dat. Thorn (Thorunii) 26 Nov. 1635. (*Latin*).

Papper, patentfol.; sigill.

Q) Polska republikens ratifikation af Litt. A. Dat. Warszawa¹ Dec. 1635. (*Latin*).

Undert.: Joannes Wezyk, Nicolaus Lopacki.

Pergament, 10 sidor text; Lopackis sigill af rödt vax i bleckkupa, snöre af rödt silke; en sigillkupa obegagnad.

R) Staden Elbings försäkran att ej öfva fiendtligheter mot Sverige under stilleståndstiden. Dat. Elbing 2 Jan. 1636. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; två röda vaxsigiller i bleckkupa, snören af rödt och hvitt silke.

S) Fördrag mellan Sverige och kurfursten af Brandenburg såsom hertig af Preussen angående Pillaus öfverlemnande. Dat. Königsberg 8 Jan. 1636. (*Tyska*).

Undert.: Sigismundt M[arkgraf] zu B[randenburg].

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i bleckkupa, snöre af svart och hvitt silke.

*No 4.

1651, 1652.

A) Drottning Kristinas fullmakt för Magnus Gabriel De la Gardie, Johan Adler Salvius, Schering Rosenhane, Johan Wachtmeister och Lars Cantersten att i Lübeck underhandla om fred. Dat. Stockholm 28 Maj 1651. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigillet borta.

B) D:o d:o för J. A. Salvius, S. Rosenhane, Erik Oxenstierna och Gabriel Gyllenankar. Dat. Stockholm 30 Juli 1652. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke. 2 ex.

C) D:o d:o för S. Rosenhane, E. Oxenstierna, G. Gyllenankar och L. Cantersten. Dat. s. d. (*Latin*).

Lika med Litt. B. 2 ex.

¹ Tomrum är lemnadt för datum.

N:o 5.

1655.

Polske kommissariers recess angående underhandlingarnas fortsättande i Stettin. Dat. Stockholm 4 Juli 1655. (*Latin*).

Undert.: Joannes Comes de Lesno, Alexander Naruszewic.
Papper, 2 sidor text; sigiller.

N:o 6.

1656—1660.

*A) Konung Karl Gustafs fullmakt för Bengt Oxenstierna, Kristofer Karl Schlippenbach och Matthias Björnkou att med polske kommissarier underhandla om fred. Dat. Marienburg 17 Dec. 1656. (*Latin*).

Papper, patentfol.; sigill.

*B) D:o d:o för Magnus Gabriel De la Gardie, B. Oxenstierna, K. K. Schlippenbach och Anders Gyllenkou att med konungens af Polen och hans bundsförvandters kommissarier underhandla om fred. Dat. Kiel (Chilonii Holsatorum) 20 Jan. 1658 g. st. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke. 2 ex.

*C) D:o d:o för desamme. Dat. Wismar 24 Juli 1658 g. st. (*Latin*).

Lika med Litt. B.

*D) D:o d:o för desamme. Dat. Kronborg 11 Maj 1659. (*Latin*).

Lika med Litt. B.

*E) D:o d:o för M. G. De la Gardie, K. K. Schlippenbach och A. Gyllenkou. Dat. s. d. (*Latin*).

Lika med Litt. B.

*F) Samme konungs lejdebref för konungens af Polen och hans bundsförvandters, särskildt Kejsarens och kurfurstens af Brandenburg, kommissarier. Dat. s. d. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som Litt. B.

G) Konung Johan Kasimirs fullmakt för polske kommissarierna (se N:o 7) att underhandla om fred. Dat. Warszawa 24 Maj 1659. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i bleckkupa, hängande i ett rödt sidenband.

Arkiv. meddel.

H) Samme konungs lejdebref för svenske kommissarierna. Dat. Warszawa 27 Juni 1659. (*Latin*).

Papper, 5 sidor text; sigill.

*I) Konung Karl Gustafs lejdebref för polske kommissarierna. Dat. Nyköping på Falster 17 Okt. 1659. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa. snöre af blått och gult silke.

*K) D:o d:o för polske, kejserlige och brandenburgske kommissarierna. Dat. s. d. (*Latin*).

Lika med Litt. I.

*L) Svenska interimsregeringens fullmakt för svenske kommissarierna (se Litt. B) att underhandla om fred. Dat. Göteborg 4 Mars 1660. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; svart vaxsigill i tråkupa, snöre af svart silke. 3 ex. med något olika underskrifter.¹

*M) Samma regerings lejdebref för polske kommissarierna. Dat. s. d. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som Litt. L.

*N) D:o d:o för polske, kejserlige och brandenburgske kommissarierna. Dat. s. d. (*Latin*).

Lika med Litt. M.

N:o 7.

1660.

A) Fredsfördrag.² Dat. Oliva 3 Maj 1660. (*Latin*).

Undert.: A. de Lumbres (*för Frankrike*); Joannes Comes de Lesno, Christophorus Pac, Joan. Andreas Morstin, Joannes Gninski (*för Polen*); Joannes ab Hoverbeeke, Laurentius Christoph. Somnitz, Albertus ab Ostaw (*för Brandenburg*).

Papper, 35 sidor text, inb. i silfverduk; sigiller.

B) Samma fördrag.

Undert.: A. de Lumbres (*för Frankrike*); Joannes Comes de Lesno, Nicolaus(?) Praszowski, Christophorus Pac, Joann. Andreas Morstin, Vladislaus Rey, Joannes Gninski (*för Polen*); Joannes ab Hoverbeeke (*för Brandenburg*).³

Pergament, 25 sidor text utom afskrifter af fullmakter, inb. i rödt sammet; de polske kommissariernas sigiller af rödt vax i silfverkupor (3 utan lock), hängande i rad vid ett snöre af silfvertråd och blått silke, de båda öfriga påtryckta.

¹ På ett ex. är snöret afslitet; ändarna qvarsitta vid fullmakten och vid sigillet.

² Jemf. Tyskland, II, N:o 4 och III, N:o 8 samt Frankrike, N:o 19.

³ Den sistnämnde har å de brandenburgske kommissariernas vägnar tecknat under i Danzig 9 Aug. 1660.

C) Konung Johan Kasimirs fullmakt för polske kommissarierna (deribland äfven Georgius Comes in Wisnicz, som ej undertecknat fördraget).¹ Dat. Danzig (Gedani) 4 April 1660. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af svart silke.

D) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Warszawa 26 Juni 1660. (*Latin*).

Pergament, 15 sidor text utom afskrifter af fullmakter, inb. i rödt sammet; rödt vaxsigill i silverkupa (utan lock), snöre af silfvertråd och blått silke.²

E) Polska republikens ratifikation af d:o. Dat. s. d. (*Latin*). 49 underskrifter.

Pergament, 16 sidor text utom en fullmaktsafskrift, inb. i rödt sammet; erkebiskopens af Gnesen och riksdagmarskalkens sigiller af rödt vax i silfverkupor, snöre som Litt. D.³

N:o 8.

1705.

A) Fredsfördrag. Dat. Warszawa 18 Nov. 1705. (*Latin*).

Undert.: Arwed Horn, Georgius Vachschlager, Justus v. Pulmenberg (*för Sverige*); Chrysostomus Benedictus Gniński, Franciscus Zapolski, Franciscus Grzybowski, Franciscus Dembinski, Stanislaus Tarlo, Franciscus Lauckoronski, Andreus Joannes Zydzowski, Albractus Dembinski, Vladislaus Poninski, Vladislaus Czarukowski, Michael Sapieha, Christophorus Zawisza, Josephus Corvinus Piotrowski (*för Polen*).

Papper, 27 sidor text; sigiller.

B, C) Tvenne separata artiklar till Litt. A.

Papper, hvardera 2 sidor text; sigiller.

D) Konung Stanislaus' och polska republikens ratifikation af Litt. A. Dat. Warszawa ^{5 Dec.}_{28 Nov.} 1705. (*Latin*).

Utom konungen hafva 9 polske senatorer och adelsmän undertecknat.

Papper, 23 sidor text; sigiller.

E) D:o d:o af Litt. B och C.

Papper, 4 sidor text; sigiller.

N:o 9.

1720.

Konung August II:s deklaration angående fredspreliminärer. Dat. Warszawa 6 April 1720. (*Franska*).

Ej undertecknad.

Papper, 5 sidor text; sigill.

¹ Jemf. N:o 6.

² På ett pappersblad närmast permen finnes ett intyg angående raderingar och rättelser. Dat. Danzig 16 Aug. 1660. Undert.: A. de Lumbres, Vladislaus Rey. Sigiller.

³ Hit hör äfven ett intyg angående rättelser, dateradt och underteckadt som i not 2, men skrifvet på ett pergamentsblad.

N:o 10.

1732.

Konung August II:s deklARATION angående fredens återställande. Dat. Warszawa 7 Okt. 1732. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

Bihang till Polen.

I. Livland.

N:o 1.

1562.

Fördrag med koadjutorn vid ärkestiftet Riga, hertig Kristofer af Mecklenburg, hvarigenom dennes livländska besittningar ställas under svensk öfverhöghet. Dat. Stockholm 31 Okt. 1562. (*Tyska*).

Undert.: C[hristoff] H[erzog] z[u] M[ecklenburg].

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill, hängande i en pergamentsremsa.

II. Kurland.¹

N:o 1.

1630.

Fördrag angående sjöfarten på Libau och Windau. Dat. Elbing 29 Mars 1630. (*Latin*).

Undert.: Herman Dönhoff.

Papper, 3 sidor text; sigill.

N:o 2.

1647.

Hertig Jakobs försäkran angående neutralitet under ett eventuellt krig mellan Sverige och Polen. Dat. Mitau 20 Juli 1647. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

N:o 3.

1655.

Fördrag angående Kurlands ställning under kriget mellan Sverige och Polen. Dat. Poswol 7de Sept. 1655. (*Tyska*).

Undert.: Jacobus [af Kurland].

Papper, 5 sidor text; sigill.

N:o 4.

1660.

Hertig Jakobs försäkran att ej hämnas lidna oförrätter och förluster under kriget mellan Sverige och Polen. Dat. Ivangorod 3 Juni 1660 n. st. (*Latin*).

Papper, en sida text.

¹ Jemf. äfven Polen, N:o 3, Litt. L.

MEDDELANDEN

FRÅN

SVENSKA RIKSARKIVET

UTGIFNA AF

C. T. ODHNER.

XVIII.

STOCKHOLM 1894

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

MEDDELANDEN

FRÅN

SVENSKA RIKSARKIVET

UTGIFNA AF

G. T. ODHNER.

XVIII.

STOCKHOLM 1894

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

Årsberättelse för år 1893.

Till Konungen.

I enlighet med den för Riksarkivet gällande nåd. instruktionen får jag härmed afgifva underdånig berättelse om Riksarkivets skick och hvad som under det sist förflutna året 1893 timat i afseende på arkivaliernas tillväxt och fortgången af tjenstemännens arbeten.

Arkivaliernas tillväxt har under sistförflutna år varit större än vanligt. Detta gäller dock icke den ordinarie tillökningen genom leveranser från Eders Kongl. Maj:ts kansli (bil. A.), som utgjort 397 volymer, af hvilka 23 aflemnats från Justitiedepartementet, 207 från Justitirevisionen, 1 från Justitiekanslersembetet, 33 från Landtförsvarsdepartementet, 6 från Sjöförsvarsdepartementet, 42 från Civildepartementet, 4 från Finansdepartementet och 81 från Ecklesiastikdepartementet, hvarjemte Justitiedepartementet aflemnat 12 st. originalförordningar. Den extraordinarie tillökningen åter (bil. B.) har utgjort ej mindre än 3,451 volymer och fasciklar, 1 pergamentsbref och 33 lösa pappershandlingar. Större delen häraf utgöres af de handlingar, hvilka blifvit af Kongl. Kommerskollegium, Kongl. Kammarkollegium och Kongl. Statskontoret till Riksarkivet öfverlemnade såsom icke mera

behöfliga för arbetena i nämnda embetsverk. Bland dessa handlingar finnas åtskilliga för Riksarkivet mycket värdefulla accessioner. Särskildt ber jag att få nämna bland de af Kommerskollegium öfverlemnade handlingar: en större samling relationer och uppgifter om näringarnes tillstånd under Frihetstiden, de till f. d. Bergskollegium inkomna renoverade exemplar af bergstingsrätternas domböcker, Riksens ständers Manufakturkontors protokoll och handlingar samt åtskilliga kommissioners och deputations handlingar. Från Kammarkollegium har Riksarkivet på grund af Eders Kongl. Maj:ts nåd. bref den 9 September 1892 fått emottaga varuhusräkenskaper från Vasakonungarnes tid, räkenskaper och handlingar ang. Estland, Livland och Ingermanland 1561—1708, d:o ang. S:t Barthelemy samt räkenskaper och handlingar som tillhört enskilda personer; de öfriga i det nåd. brefvet uppräknade handlingar hafva ännu icke hunnit aflemnas. Statskontoret har till Riksarkivet öfverlemnats sin samling af originala riksstater till 1809, en större samling generaldispositioner i original och koncept, handlingar och räkenskaper rörande Lappmarks ecklesiastikverk, en i historiskt afseende vigtig samling af inkomna bref till ombudsrådet frih. Feif, som var Carl XII:s krigsminister 1716—1718, åtskilliga kommissioners handlingar m. m. Genom byten, hvilka blifvit af Eders Kongl. Maj:t i nåder stadfästade den 31 December 1892, har Riksarkivet under året förvärfvat från öfverstekammarherren C. J. Bondes arkiv på Eriksberg en del af kanslipresidenten greve Bengt Oxenstiernas diplomatiska brefväxling och öfriga papper, från öfverkammarherren greve A. Lewenhaupts arkiv på Sjöholm en samling af kanslipresidenten greve A. J. Höpkens konceptskrifvelser samt åtskilliga i Riksarkivet saknade råds- och regeringsprotokoll och bilagor till sådana, i original eller koncept m. m. Genom byte

har äfven erhållits konceptet till Erik XIV:s Högsta Nämnds dombok för år 1566. Slutligen har en mindre samling af ministeriella skrivelser till rikskansleren frih. Fr. Sparre blifvit genom köp förvärfvad för medel som Eders Kongl. Maj:t för ändamålet anvisat genom nåd. brefvet den 22 sistl. Juni.

Såsom depositioner hafva blifvit till Riksarkivet öfverlemnade: Fransk-lutherska församlingens i Stockholm kyrkobok, 58 st. pergamentsbref tillhörande Kristianstads rådhusarkiv samt en betydlig del af de handlingar och räkenskaper, tillhörande Kammararkivet, hvilka enligt Eders Kongl. Maj:ts nåd. bref den 9 September 1892 skola tills vidare af Riksarkivet emottagas och förvaras i de af detsamma disponerade hvalfven under kongl. slottets nordvestra flygel.

De handlingar, som i följd af ofvan nämnda byten blifvit från Riksarkivet afskilda och öfverlemnade såsom bytesmedel, utgöras hufvudsakligen af privata handlingar som röra medlemmar af ätterna Bonde och Lewenhaupt. Härigenom hafva i samlingen Biographica luckor uppstått för dessa ätter, men denna förlust uppväges till fullo genom de till antalet färre, men för Riksarkivet viktigare officiella eller halffofficiella handlingar som förvärfvats.

Den utgallring af äldre justitierevisionshandlingar, som till följd af nåd. brefvet den 5 Juni 1885 fortgått sedan Maj månad 1888, har under året fullföljts efter samma grunder som förut. Den af chefen för Justitiedepartementet utsedde rättskunnige granskaren, f. d. akademisekreteraren I. K. Kreüger, har enligt till mig afgifven rapport under året genomgått alla justitierevisionshandlingar för åren 1725—1737, äfvensom ett antal volymer af blandadt innehåll och från spridda år, tillsammans 284 volymer, och har han upprättat specifika förteckningar öfver alla handlingar som han ansett böra

utgallras Att de af Kreüger granskade volymernas antal under året varit något mindre än de föregående åren, beror dels derpå att de äldre volymerna i regeln innehålla ett vida större antal akter än de senare, dels derpå att akterna före 1730 ofta saknat påskrift om innehållet, hvilken alltså måst af honom tillfogas. Hvad han sålunda granskat och förtecknat, genomgås derefter af en bland Riksarkivets tjenstemän, och slutligen blifva förteckningarna af mig granskade, innan handlingarna föreslås till gallring. Sedan justitierevisionshandlingarna för de 25 åren 1741—1765 hade blifvit på detta sätt genomgångna och granskade, har jag med bifogande af en summarisk förteckning öfver samtliga de handlingar, hvilkas utgallring af mig godkäfts, i und. skrifvelse den 13 April hemställt, att dessa handlingar, afvensom en samling till Kongl. Maj:t inkomna inkompletta handlingar för åren 1764—1787, outtagna kongl. resolutioner för åren 1757—1787 och vissa delar af en förut förbigången större revisionsakt af 1767 måtte få från Riksarkivets samlingar utgallras; och har Eders Kongl. Maj:t genom skrifvelse af den 21 sistl. April dertill lemnat nåd. tillstånd.

Riksarkivets boksamling har under året 1893 ökat med 384 tryckalster. Den har fått emottaga gåfvor af följande utländska institutioner, af hvilka de flesta i utbyte erhållit Riksarkivets publikationer. I *Danmark* Rigsarkivet; i *Finland* Finska historiska samfundet och Helsingfors universitetsbibliotek; i *Italien* Biblioteca Vaticana; i *Norge* Norske historiske Kildeskriftskommissionen, Kirke- og Undervisningsdepartementet; i *Ryssland* kejserliga ryska historiska samfundet, Gesellschaft für Geschichte und Alterthumskunde der Ostseeprovinzen Russlands (Riga); i *Tyskland* Justitieministeriet i Baden och Verein für Meklenburgische Geschichte und Alterthumskunde (Schwerin); i *Österrike* Joanneum (Graz). Enskilde

gifvare voro: Filos Kand. Th. Andersson, d:r Fr. Arnheim (Berlin), d:r G. Berg, docent C. von Bonsdorff (Helsingfors), notarien K. Broberg, kyrkoherden J. A. Cederberg (Nystad), prof. J. R. Danielson (Helsingfors), grefve S. von Dohna (Berlin), arkivsekreteraren G. Grove (Köpenhamn), e. o. amanuensen Hammarskjöld, d:r V. Hedqvist, d:r A. Heimer, lektor K. Henning, lektor E. Hildebrand, prof. E. Holm (Köpenhamn), rektor G. Klingberg, prof. K. G. Leinberg (Jyväskylä), lektor O. Norberg, riksarkivarien Odhner, justitierådet K. Olivecrona, pater P. Pierling (Paris), d:r A. Raphael, prof. G. Schybergson (Helsingfors) och lektor F. Ödberg.

Riksarkivet har under året emottagit besök till ett antecknad antal af 6,016. De som besökt arkivet och begagnat dess samlingar hafva utgjort ett antal af 381. Af dessa kunna 50 svenskar och 15 utlänningar räknas såsom forskare i egentlig mening. De utländske forskare, som någon tid arbetat här, voro: från *Finland* magister Allardt, pastor Appelberg, frih. Carpelan, kandidat Ingman, professor Leinberg och akademiadjunkt Pajula, från *Danmark* bibliotekarien Fredericia, professor K. Erslev och arkivassistenten Christensen, från *Ryssland* hofrådet Schepkin och kand. Girgensohn, från *Tyskland* d:r Fr. Arnheim, från *Ungern* d:r Kvacsala.

Riksarkivet har med Eders Kongl Maj:ts nåd. tillstånd utlånat arkivalier till Danska och Norska riksarkiven, Finska statsarkivet samt universitetsbiblioteket i Lund. Dessutom var hufvudurkunden af Upsala mötes beslut, jemte det silfverskrin, hvori detsamma förvaras, utlånad till Upsala under första dagen af den till minne af Upsala möte firade jubelfest och bars af riksarkivarien i den högtidliga processionen från universitetshuset till domkyrkan. Å sin sida har Riksarkivet för sin egen eller forskares räkning erhållit arkivalier

till låns från Upsala universitetsbibliotek, från flere domkapitels och kyrkors arkiv, från frih. Sacks arkiv å Bergehammar samt från Danska riksarkivet, hvilket med synnerligt tillmötesgående ställer till Riksarkivets förfogande Gustaf I:s bref till Kristian III, af hvilka flertalet saknas i riksregistraturet och nu kommer att efter hand här afskrifvas.

Inom Riksarkivets ordinarie tjenstemannapersonal har under år 1893 ingen förändring inträffat. Förutom de ordinarie tjenstemännen hafva såsom e. o. amanuenser tjenstgjort: protokollsekreteraren vid hofexpeditionen L. M. V. Örnberg, lektorn d:r E. Hildebrand, kongl. sekr. E. Wallmark, kammarherren I. B. T. Beskow, d:r S. Bergh, d:r P. H. S. Sondén, d:r G. Berg och kand. A. Hammarskjöld. Af dessa hafva Örnberg, Hildebrand och Bergh uppburit bestämda årsarfvoden mot bestämd daglig tjenstgöringsskyldighet, de öfriga tillfälliga arfvoden. Beloppet af dessa arfvoden, hvilket hittills varit allt för knappt i förhållande till det arbete som af de e. o. tjenstemännen utförts, kan numer något höjas, sedan på Eders Kongl. Maj:ts nåd. framställning Riksdagen vid sista statsregleringen anvisat ett belopp af 1,700 kronor att användas till arfvoden åt nämnda tjenstemän.

De ordinarie tjenstemännen hafva under året begagnat den rätt till semester som dem tillkommer, hvarjeme amanuensen kammarherre Silfverstolpe under en tredjedels månad varit för sjukdom tjenstledig. Under de ledigheter som uppstått har riksarkivarieembetet föreståtts af arkivarien Granlund under en half, af arkivarien frih. Taube under en half och af arkivarien Bergman under en half månad, arkivarietjenst förrättats af kammarherre Silfverstolpe under två och en half månader, af amanuensen Lundgren två månader, af amanuensen d:r Westrin en månad och af d:r S. Bergh en half månad

samt amanuēnstjenst af d:r Hildebrand en fjerdedels månad, af E. Wallmark tre och en fjerdedels, af d:r S. Bergh två och tre fjerdedels, af d:r Sondén två och en half månader, af d:r G. Berg tre fjerdedels och af kand. Hammarskjöld en half månad.

Den redogörelse för tjenstemännens arbeten, som det åligger mig att afgifva, måste af naturliga skäl inskränkas till det vigtigaste. Till den *administrativa* afdelningen hör den Riksarkivet tillkommande granskning af de äldre justitierevisionshandlingar, som af den rättskunnige granskaren föreslagits till utgallring. För detta ändamål äro 305 volymer genomgångna samt dithörande handlingar granskade och, så vidt de komma att fortfarande bevaras, fördelade och delvis ordnade. Af de samlingar, som nybildats eller ökats genom den nya anordningen af de äldre justitierevisionshandlingarna, märkes i första rummet den, som benämnes »Justitie-revis. handl. Lagstiftning och lagskipning», i hvilken sammanföras de handlingar, som ega intresse ur rättshistorisk eller judiciell synpunkt, och hvilken blifver en vigtig källa för den rättshistoriska och juridiska forskningen. Af samma slags handlingar har sedan några år bildats en ny serie af samlingen Topographica, hittills omfattande 563 konvolut. Å samlingen Militaria hafva åtskilliga från olika håll tillkomna nya handlingar blifvit inordnade. Ordlandet af flottans handlingar har fortgått för tiden 1718—1772. Den i Riksarkivet befintliga afdelning af reduktions-, liqidations- och exekutionskommissionernas handlingar har blifvit fullt ordnad. Förtecknandet af Kammarkollegii underd. skrivelser har fortsatts till och med år 1801. Den stora samlingen af kommissioners handlingar, hvilken fått betydlig tillökning genom årets accessioner, har börjat undergå en fullständig revision.

Inom den *historiska* afdelningens båda sektioner ber jag att få särskildt nämna följande arbeten. Pergamentsbrefsamlingens förtecknande i regeform är fortsatt för åren 1496—1499. Revisionen af traktatsamlingen och förteckningen öfver densamma hafva afslutats; af denna förteckning är förra afdelningen tryckt i Riksarkivets Meddelanden, och senare afdelningen kommer att tryckas i nästa häften af samma publikation. Den omfångsrika del af den diplomatiska brevexlingen, som kallas *Hollandica*, håller fortfarande på att ordnas. Samlingen *Riksdagsacta* har blifvit delvis genomgången och omordnad. En specifik förteckning öfver den kungliga autografsamlingen är påbörjad. Samlingen *Acta Salviana* är ordnad och förtecknad, likaledes en betydlig samling af handlingar rörande kansliet samt in- och utländska ministrar. Af de från andra embetsverk öfverlemnade handlingar äro de som röra Gustaf III:s mord, Armfelt-ska högmålsprocessen, Carl Augusts död och Fersenska mordet (från Svea Hofrätt) ordnade, likaledes de förut i Kammarkollegium förvarade handlingar och räkenskaper som tillhört enskilda personer, såsom Carl Gyllenhjelm, M. G. De la Gardie, Cl. Tott m. fl. Den stora samlingen *Biographica*, som blifvit allt mer utvidgad från flera håll, i synnerhet från de äldre justitierevisionshandlingarna, har måst fullständigt å nyo genomses och kompletteras och ny förteckning upprättas; på detta sätt äro bokstäfverna A—F med tillsammans 212 volymer genomgångna. Åtskilliga mindre samlingar ha blifvit ordnade.

Icke liten tid och möda har tagits i anspråk för meddelande af svar och upplysningar åt in- och utländske korrespondenter. Bland de senare voro äfven personer från så aflägsna orter som Grekland och Nya Zeeland.

Riksarkivet har enligt den nåd. instruktionen sig ålagdt äfven att i tryck utgifva handlingar som äro af vikt för fäderneslandets historia. Af *Konung Gustaf I:s registratur*, utgifvet genom V. Granlund, hafva fjortonde och femtonde delarne, omfattande åren 1542 och 1543, under året utkommit. Af *Svenska riksrådets protokoll*, utg. genom S. Bergh, har sjunde delens andra afdelning varit under arbete. Af *Svenska riksdagsakter jämte andra handlingar som höra till statsförfattnings historia under tidehvarfvet 1521—1718*, utg. genom E. Hildebrand, utkommer i dessa dagar förra hälften af tredje delen, omfattande de händelserika åren 1593 och 1594, sålunda äfven förhandlingarna om och vid Upsala möte.

Slutligen har äfven utgifvits sjuttonde häftet af *Meddelanden från Svenska Riksarkivet*, till hvars utgifvande Eders Kongl. Maj:t i nåder beviljat särskildt anslag.

Liksom de föregående åren hafva Riksarkivets räkenskaper varit förda af arkivarien Bergman och dess bibliotek vårdats af amanuensen d:r Westrin, hvilken äfven fört protokollet vid sammanträdena mellan riksarkivarien och arkivarierna.

Stockholm den 30 Januari 1894.

Underdånigst
C. T. ODHNER.

Bil. A.

Specifikation på den *ordinarie* tillökningen år 1893 i Riksarkivets samlingar genom leveranser från Kongl. Maj:ts Kansli:

Från Kongl. Justitiedepartementet:

Registratur för år 1866	1 vol.
Afgjorda handlingar för år 1883	11 ,
Mönsterrullor (fånglistor) för åren 1882—1892.	11 ,
jemte 12 originalförordningar.	

Från Kongl. Justitierevisionen:

Statsrådsprotokoll i justitie-ärenden för åren 1845—1850	12 ,
Högsta Domstolens protokoll för åren 1873—1877	39 ,
D:o d:o d:o i generalauditörsärenden för åren 1821—1876	8 ,
Concepter för åren 1856—1859	24 ,
D:o i generalauditörsärenden för åren 1835—1876	5 ,
Handlingar i revisionsmål för år 1890	37 ,
D:o i besvär- och ansökningsmål för samma år	82 ,

Från Kongl. Justitiekanslersembetet:

Diarium och concepter under riksdagen i Norrköping år 1800	1 ,
--	-----

Från Kongl. Landtförsvarsdepartementet:

Registratur för år 1863	4 ,
D:o , , 1882	3 ,
Statsrådsprotokoll för samma år	2 ,
Afgjorda handlingar för år 1878	24 ,

Från Kongl. Sjöförsvarsdepartementet:

Statsrådsprotokoll för åren 1861—1866	6 ,
---	-----

Från Kongl. Civildepartementet:

Registratur för åren 1880—1882	12 vol.
Afgjorda handlingar för år 1888	30 »

Från Kongl. Finansdepartementet:

Registratur för år 1861	3 »
Afgjorda handlingar för åren 1880—1882 Supplement	1 fasc.

Från Kongl. Ecklesiastikdepartementet:

Stateradsprotokoll för åren 1876—1880	10 vol.
Registratur för åren 1880—1884	10 »
Afgjorda handlingar för år 1888	61 »

Summa 397 vol.

jemte 12 originalförordningar.

Bil. B.

Specifikation på den extraordinarie tillökningen år 1893 i Riksarkivets samlingar, dels genom leveranser från offentliga verk och myndigheter utom Kongl. Kansliet, dels genom gåfvor, byten eller köp:

*Från offentliga verk och myndigheter:***Från Kongl. Kommerskollegium:**

a) Handlingar rörande Sveriges förhållande till främmande makter under 1600- och 1700-talen	21 vol.
Konsulsrapporter äldre än år 1815	18 »
Riksdagsmål	16 »
Sammandrag af ut- och ingående varor under 1700-talet	34 »
Relationer om näringarnas tillstånd m. m. under samma tid	60 »
Uppgifter om särskilda näringar under samma tid.	77 »

Diverse handlingar	19 vol.
samt tre lösa handlingar.	
b) Bergstingsrätternas domböcker	429 ,
Äldre bergsräkenskaper	21 ,
c) Rikssens Ständers Manufakturkontors protokoll, handlingar och räkenskaper	154 ,
d) Kommissioners och deputationers handlingar	27 ,

Från Kongl. Kammarkollegium:

Varuhusräkenskaper för åren 1540—1624 . . .	98 ,
Räkenskaper och handlingar rörande Livland, Est- land och Ingermanland för åren 1561—1708 . . .	1,279 ,
Räkenskaper och handlingar rörande S:t Bar- thelemy för åren 1793—1812, 1845—1878 . . .	53 ,
D:o d:o, som tillhört enskilda personer	290 ,

Från Kongl. Statskontoret:

Riksstater i original från tiden 1621—1808 . . .	236 ,
General-dispositioner i original fr. tiden 1625—1891 . . .	208 ,
D:o i koncept , , 1732—1808 . . .	128 ,
Diverse statshandlingar	46 ,
Räkenskaper rörande Kongl. familjen	8 ,
Handlingar rörande Lappmarks ecklesiastikverk . . .	101 ,
Åtskilliga kommissioners handlingar	18 ,
Bref till ombudsrådet frih. Feif 1716—1718 . . .	12 ,
Handlingar rörande S:t Barthelemy och Guadeloupe . . .	8 ,
Diverse mindre samlingar	38 ,

Från Jordbrukslägenhetskomitén år 1891:

Komiténs protokoll och handlingar	1 fasc.
---	---------

Från Nya Arbetareförsäkringskomitén 1891—1893:

Komiténs protokoll och handlingar	4 vol.
---	--------

Från Stockholms borgerskaps Femtio äldste:

Handlingar rörande borgerskapets förskott till Stock- holmska eskaderns proviantering åren 1717—1718 . . .	1 ,
Strödda handlingar rörande Judarne, lots- och fyr- väsendet, vixelutredningen 1763, m. m. Till- sammans	1 ,

Från upplösta aktiebolaget Stockholms Folkbank:

Protokoll, handlingar och räkenskaper för åren
1867—1892 . . . . . 14 vol.

*Från enskilda personer:**A) såsom gåfvor:**Af Majoren Fr. Gripenstam:*

Biografiska handlingar rörande riksrådet och kansli-
presidenten greve Gustaf Cronhielm, 9 handl.

Af Kronolänsmannen C. G. Roman:

Köpebref å ett hemman i Enhörna socken år 1482.
Pergament.

Af Grefve G. Ruuth, Ruuthsbo:

Kongl. fullmakter, instruktioner, kallelsebref m. m.
för H. E. greve Erik Ruuth . . . . . 1 »
Bref till densamme jemte diverse handlingar . . . . . 2 »

Af Protokollsekreteraren V. Örnberg:

Nachrichten über die Familie Törne von G. C. G.
Törne in Reval . . . . . 1 »

*B) genom byte:**Af Öfverstekammarherren friherre Carl Jedvard Bonde,
Eriksberg:*

Svenska beskickningars m. fl. skrivelser till riks-
rådet och kanslipresidenten greve Bengt Oxen-
stierna . . . . . 13 »
Bref, statskrifter m. fl. handlingar från Bengt Oxen-
stiernas embetstid såsom kanslipresident . . . . . 3 »
Handlingar rörande Bengt Oxenstiernas ambassad
till Wien 1674—1675, m. m. . . . . 1 »
Bref och handlingar från tribunalet i Wismar . . . . . 1 »

Af Öfverkammarherren grefve Adam Levenhaupt, Sjöholm:

Rådsprotokoll (mest dictamina till protokollet) under And. Joh. von Höpkens embetstid, äfvensom några beredningsprotokoll åren 1795—1796 . .	1 vol
Koncepter af And. Joh. von Höpken, till större delen i utrikes ärenden	1 ,
Riksdagshandlingar m. m.	1 ,
Riksrådet frih. O. Flemings enskilda protokoll öfver rådssammanträden 1759—1765	2 ,

Af Ceremonimästaren grefve A. Horn:

11 strödda handlingar.

Af Friherre Aug. Löwen:

Originalbref af Axel Oxenstierna, Lennart Tor- stenson m. fl.	4 st.
--	-------

Af Herr C. G. A. Nelson (enligt Kongl. brefvet den 5 Juni 1885):

Koncept till K. Erik XIV:s Högsta nämnds dom- bok för år 1566	1 häfte.
Dagboksanteckningar under 1769 års riksdag af friherre G. R. Reuterholm.	1 ,
Strödda bref och handlingar	1 fasc.

C) genom köp:

Af Friherre Edvard Cederström, Löfsta:

Bref och noter från härvarande utländska beskick- ningar till rikskanslern frih. Fredr. Sparre . .	1 vol.
---	--------

Af Bokhandlaren J. G. Junsson:

Tvenne originalbref af K. Karl IX.	
En handling rörande Dalarne år 1582.	
Domstolshandlingar af åren 1593, 1622, 1625 . .	3 st.

Summa 3,451 vol.

1 pergamentsbref samt 33 lösa pappershandlingar.

FÖRTECKNING

ÖFVER

SAMLINGEN AF ORIGINALTRAKTATER

I SVENSKA RIKSARKIVET

UPPRÄTTAD

AF

B. TAUBE och S. BERGH.

II.

Jemf. förordet i föregående häfte, sid. 101 o. f.

Tyskland.

I. Tyska riket och dess kretsar, riksständer inom flere kretsar.¹

N:o 1.

1633.

De förenade ständernas i de fyra öfre kretsarne accession till det mellan Sverige och Frankrike 19 April 1633 slutna förbundet.² Dat. Frankfurt am Main 5 Sept. 1633. (*Latin*).

Undert.: Manasse de Pas [*Feuquières*] (*för Frankrike*); Johan Conrad Blarer a Geyersperg, Philippus Streuff a Lawenstein, Johannes Fridericus Jäger D., Isaac Bartolus (*för Kurpfalz och de öfriga furstarne*); Johannes Comes Nassavius et Saræpontanus, Wolfgangus Henricus Isenburgi et Budingæ Comes (*för grefvarne och friherrarne*); Georgius Richter D., Philippus Andreas Frölich D. (*för riksstäderna*).

Papper, 8 sidor text; sigiller.

N:o 2.

1633.

A) Rikskansleren och direktorn i det evangeliska förbundet Axel Oxenstiernas samt de förenade ständernas i de fyra öfre kretsarne afsked angående stadfästelse af Heilbronnförbundet, blifvande fredsunderhandlingar m. m. Dat. Frankfurt am Main 13 Sept. 1633. (*Tyska*).

Undert.: Axell Oxenstierna; Johan Conrad Blarer von Geyersperg, Moritz Kanne(?) uff Bhül und Heidthoff, Johann Friderich Jäger D., Johan Antrecht D. (*för Kurpfalz och de öfriga furstarne*); Johannes Graf zu Nassaw-Sarbrücken, P. Moritz G[raf] z[u] Hanau, Georg Ludwig Heuchelin D., Friderich Ludwig G[raf] z[u] Löwenstein-Wertheim (*för grefvarne och friherrarne*); Johan Heinrich von Künasberg, Reinhardt von Gemmingen, Johan Reinhardt von Sechingen (*för riksridderskapet*).

Papper, 13 sidor text; sigiller.

¹ Jemf. äfven Tyskland, II.

² Se Frankrike, N:o 2.

B) Samma afsked.

Undert.: se Litt. A., men representanterna för ridderskapet saknas, och i stället tillkomma: Jo[han] Friderich Schmid D. (*för Strassburg*); Johann Friderich Löffelholz von Kolberg (*för Nürnberg*).

Papper, 16 sidor text; sigiller.

C) Biafsked angående blifvande fredsvilkor.

Undert.: Johan Conrad Blarer von Geyersperg, Johann Friderich Jäger D. (*för Kurpfalz och de öfriga furstarne*); P. Moritz G[raf] z[u] Hanau, Georg Ludwig Heuchelin D., Jacob Schütz D. (*för grefvarne och friherrarne*); Johan Heinrich von Künasberg, Reinhardt von Gemmingen (*för riksridderskapet*).

Papper, 11 sidor text; sigiller.

D) Samma biafsked.

Undert.: se Litt. C, men representanterna för ridderskapet saknas, och i stället tillkomma: Jo[han] Friderich Schmid D. (*för Strassburg*); Hanss Friderich Löffelholz von Kolberg (*för Nürnberg*); Hieronymus Steffan von Cronstetten (*för Frankfurt*); Matthæus Claus D. (*för Ulm*).

Papper, 11 sidor text; sigiller.

N:o 8.**1634.¹**

A) Förbund mellan Sverige och de förenade ständerna i de fyra öfre kretsarne å ena sidan samt de båda sachsiska kretsarne å den andra. Dat. Frankfurt am Main 3 Sept. 1634. (*Tyska*).

Undert.: Axell Oxenstierna; Johan Conrad Blarer von Geyersperg, Conradus de Spina D. (*för Kurpfalz, Pfalz-Lautern-Simmern och Zweibrücken*); Bernhard Frisel (*för Pfalz-Veldenz-Lauterecken*); Georg Gumpelshaimer (*för Brandenburg-Culmbach och Ansbach*); Christoffer Hans von Bülow (*för stiftet Bremen*); Ernst Friderich Wollinger D. (*för Baden-Durlach*); Hartwich Passow (*för Mecklenburg-Schwerin*); Pasch. von der Lübe (*för Mecklenburg-Güstrow*); Johannes Graf zu Nassau-Sarbrücken, Albert Otto Graff zu Solms, Georg Friderich Graue von Hohenloe (*för de rhenska, schwabiska och frankiska grefvarne*).

Pergament, 7 sidor text; 5 röda vaxsigiller i träkupor, som hänga i rad vid ett snöre af blått silke; 3 obegagnade sigillkupor.

B) Biafsked. Dat. Frankfurt am Main 6 Sept. 1634.

Undert.: se Litt. A, men Oxenstierna samt grefvarne af Nassau och Solms saknas.

Papper, 31 sidor text; 3 sigiller.

C) Samma biafsked.

Undert.: se Litt. A, men Oxenstierna samt de tre representanterna för grefvarne saknas.

Papper (större format), 15 sidor text; endast ett sigill.

¹ Jemf. Frankrike, N:o 3 och 4.

N:o 4.

1635.

Rikskansleren och direktorn Axel Oxenstiernas samt de för-
enade ständernas i de fyra öfre kretsarne afsked angående krigets
fortsättning och fredsunderhandlingar. Dat. Worms 20 Mars 1635.
(*Tyska*).

Undert.: Axell Oxenstierna; J. Casimir Kolb von Wartenberg (*för
Kurpfalz*); Friedrich M[arkgraf] z[u] *Baden*; Jonass Maisterlin D. (*för
Pfalz-Simmern*); Johann Vultejus (*för Hessen*); ¹Georg Friderich Graue
von *Hohenloe*; Johannes Graf zu *Nassau-Sarbrücken*; Friderich Ludwig
G[raf] z[u] *Löwenstein-Wertheim*; Philip Bott D. (*för Hanau-Münzen-
berg*); D. Daniel Imlin (*för Strassburg*); ²Johann Wilhelm Krapff
(*för Worms*).³

*N:o 5.

1637.

A) Drottning Kristinas förmyndarregerings fullmakt för Sten
Bielke och Johan Salvius att med Kejsarens kommissarier under-
handla om fred. Dat. Stockholm 30 Jan. 1637. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af guldtråd
och blått silke.

B) D:o d:o för Johan Salvius. Dat. s. d. (*Latin*).

Lika med Litt. A.

C) D:o d:o för densamme. Dat. Stockholm 14 April 1637. (*Latin*).

Lika med Litt. A.

D) D:o d:o för densamme. Dat. Stockholm 24 April 1637. (*Latin*).

Lika med Litt. A. 2 ex.

*N:o 6.

1638.

A) Drottning Kristinas förmyndarregerings lejdebref för Kej-
sarens kommissarier till fredsunderhandlingar i Lübeck. Dat. Stock-
holm 8 Maj 1638. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af guldtråd
och blått silke. 2 ex.

B) Samma regerings fullmakt för Johan Salvius att med Kej-
sarens kommissarier underhandla om fred. Dat. Stockholm 18
Aug. 1638. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som Litt. A.

¹ Med reservation mot 4:de punkten.

² »ad referendum subscripsit.»

³ Stadens namn är ej utsatt, men skall antagligen vara Worms, ty Krapff
var denna stads representant på konventet i Heilbronn 1633.

C) Samma regerings lejdebref för kurfurstens af Mainz kommissarier till fredsunderhandlingar i Lübeck. Dat. s. d. (*Latin*).

Lika med Litt. A, utom att snöret är af blått och gulbrunt silke.

D) D:o d:o för kurfurstens af Brandenburg kommissarier. Dat. s. d. (*Latin*).

Lika med Litt. C.

E) D:o d:o för Kejsarens kommissarier till fredsunderhandlingar i Hamburg. Dat. Stockholm 14 Sept. 1638. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som Litt. A. 2 ex. (olika redaktioner).

F) D:o d:o för kurfurstens af Mainz kommissarier. Dat. s. d. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som Litt. A.

G) D:o d:o för kurfurstens af Brandenburg kommissarier. Dat. s. d. (*Latin*).

Lika med Litt. F.

N:o 7.

1641—1648.

*A) Drottning Kristinas förmyndarregerings lejdebref för Kejsarens kommissarier till fredsunderhandlingar i Lübeck eller Hamburg. Dat. Stockholm 5 Febr. 1641. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i träkupa, snöre af guldtråd och blått silke.

*B) D:o d:o för kurfurstens af Mainz kommissarier. Dat. s. d. (*Latin*).

Lika med Litt. A.

*C) D:o d:o för kurfurstens af Brandenburg kommissarier. Dat. s. d. (*Latin*).

Lika med Litt. A.

D) Kejsar Ferdinand III:s lejdebref för svenske kommissarier. Dat. Regensburg (Ratisbonæ) 19 Juni 1641. (*Latin*).

Pergament, patentfol; sigill.

*E) Drottning Kristinas förmyndarregerings ratifikation af de i Hamburg 1½ Dec. 1641 slutna preliminärrerna angående blifvande

fredsunderhandlingar i Osnabrück och Münster. Dat. Stockholm 5 Jan. 1642. (*Latin*).

2 ex. Pergament, det ena patentfol., det andra 3 sidor text, båda med rött vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke.

F) Kejsar Ferdinand III:s ratifikation af samma preliminärer (se Litt. E). Dat. Wien 22 Juli 1642. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill.

G) Kejsarlige legaten grefve J. W. Auerspergs förklaring å Kejsarens och Spaniens vägnar angående fredskongressens sammanträdande 1te Juli 1643. Dat. Hamburg $\frac{2 \text{ April}}{28 \text{ Mars}}$ 1643. (*Latin*).

Papper, en sida text; sigill.

H) Borgmästares och råds i Osnabrück ratifikation af preliminärerna i Hamburg (se Litt. E). Dat. Osnabrück 8 Juli 1643 g. st. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; vaxsigill, hängande i en pergamentsremsa.

N:o 8.

1647—1649.

A) Sekret artikel till en mellan de svenske och kejsarlige legaterna slutna konvention angående Sveriges satisfaktion. Dat. Osnabrück 18 Febr. 1647. (*Latin*).

Undert.: M. C[omes] de Trautmanstorff, J. Maximilianus Co[m]mes] de Lamberg, Joannes Crane, Isaacus Volmar D.

Papper, 2 sidor text.

B) Dietrich Reinkings intyg angående underhandlingar å erkebiskopens af Bremen vägnar. Dat. Münster $\frac{22 \text{ Juni}}{2 \text{ Juli}}$ 1647. (*Tyska*).

Papper, en sida text; sigill.¹

C) Tobias Staudes deklaration å grefvens af Ostfriesland vägnar angående Wesertullen. Dat. Osnabrück 14 Aug. 1648. (*Latin*).

Papper, en sida text.

D) De tyska ständernas legaters deklaration angående Frankrikes satisfaktion. Dat. Osnabrück 22 Aug. 1648. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; mainziska kansliets sigill.

¹ Här bredvid finnes erkebiskopen af Bremen hertig Fredriks fullmakt för Reinking att med de svenske legaterna underhandla om restitution af stiftet Bremen och Verden m. m. Dat. Flensburg 26 Jan. 1647. Papper, patentfol.; sigill.

E) Mainziska direktoriets intyg angående en öfverenskommelse om fredsfördragets undertecknande af de tyska ständernas legater. Dat. Münster 11 Okt. 1648. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; mainziska kansliets sigill.

F) Mainziska direktoriets intyg angående svenske legaternas tolkning af de i fredsfördraget införda bestämmelserna om staden Bremen. Dat. Münster 15 Okt. 1648. (*Latin*).

Papper, en sida text; sigillet bortfallet.

G) Ordning vid fredens exekution. Dat. Münster 11 Okt. 1648. (*Tyska*).

Papper, 2 sidor text; mainziska kansliets sigill.

H) Fredsfördrag. Dat. Osnabrück 14 Okt. 1648. (*Latin*).

Undert.: Joannes Maximilianus Comes a Lamberg, Joannes Crane (för *Kejsaren*); Johannes Oxenstierna Comes Moreæ australis, Johannes Adler Salvius (för *Sverige*); Nicolaus Georgius Raigersperger (för *Kurmainz*); Joannes Adolphus Krebs (för *Kurbaiern*); Joannes Leuber (för *Kursachsen*); Joannes Comes in Sain et Wittgenstein (för *Kurbrandenburg*); Georgius Udalricus Comes in Wolkhenstein et Rodnegg (för *österrikiska huset*); Cornelius Gobelius (för *Bamberg*); Sebastianus Wilhelmus Meel (för *Würzburg*); Joannes Ernestus J. C. (för *hertigen af Baiern*); Wolfgangus Cunradus a Thumbshirnn, Augustus Carpzon (för *Sachsen-Altenburg*); Matthæus Wesenbecius (för *Brandenburg-Culmbach*); Johannes Fromhold (för *Brandenburg-Onolzbach*); Henricus Langenbeck (för *Braunschweig-Lüneburg-Celle*); Jacobus Lampadius J. C. (för *Braunschweig-Lüneburg-Grubenhagen*); Chrysostomus Cöler D. (för *Braunschweig-Lüneburg-Wolfenbüttel*); Jacobus Lampadius J. C. (för *Braunschweig-Lüneburg-Calenberg*); Abraham Keyser D. (för *Mecklenburg-Schwerin och Mecklenburg-Güstrow*); Matthæus Wesenbecius (för *kurfursten af Brandenburg såsom hertig af Pommern-Stettin*); Johannes Fromhold (för *densamme såsom hertig af Pommern-Wolgast*); Johannes Conrad Varnbüler (för *Württemberg*); Reinhardt Scheffer (för *Hessen-Cassel*); Joannes Jacobus Wolff a Todenwartt (för *Hessen-Darmstadt*); Joannes Georgius Merckelbach (för *Baden-Durlach*); Joannes Jacobus Datt in Dieffenau (för *Baden-Baden*); David Gloxin D. (för *Sachsen-Lauenburg*); Johannes Conrad Varnbüler (för *Mömpelgard*); Matthæus Wesenbecius (för *de wetterauiska grefvarne och friherrarne*); Johannes Conrad Varnbüler (för *de frankiska grefvarne och friherrarne*); Marcus Otto U. J. D. (för *Strassburg, Speier, Weissenburg am Rhein och Landau*); Joannes Jacobus Wolff a Todenwartt (för *Regensburg*); David Gloxinus U. J. D. (för *Lübeck, Goslar och Nordhausen*); Jodocus Christophorus Kress a Kressenstein (för *Nürnberg, Windsheim och Schweinfurt*); Johann Balthasar Schneider (för *Hagenau, Colmar, Schlettstadt, Oberehnheim, Kaisersberg, Münster im Gregorienthal, Rosheim*).

och *Türkheim*); Marcus Otto D. (för *Ulm, Giengen, Aalen och Boplingen*); Georgius Kunsthoff (för *Dortmund*); Valentinus Heider D. (för *Esslingen, Reutlingen, Nördlingen, Hall in Schwaben, Heilbronn, Lindau, Kempten, Weissenburg im Nordgau och Wimpfen*).

Pergament, 91 sidor text, inb. i pergamentsband; påtryckta sigiller, snöre af silfvertråd samt blått och gult silke, hvars båda ändar äro fästa under de kejserlige och svenske kommissariernas sigiller.

*I) Drottning Kristinas fullmakt för svenske kommissarierna. Dat. Stockholm 30 Dec. 1645. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke.¹

K) Kejsar Ferdinand III:s ratifikation af fredsfördraget, Litt. H. Dat. Wien 7 Nov. 1648. (*Latin*).

Pergament, 162 sidor text, inb. i rödt sammet: rödt vaxsigill, snöre af guldtråd.²

L) Samme kejsares ratifikation af den sekreta artikeln, Litt. A. Dat. Wien 14 Dec. 1648. (*Latin*).

Papper, patentfol.; sigill.

M) Kurfurstars ratifikationer af fredsfördraget, Litt. H. (*Latin*).

a) Maximilian, kurfurste af Baiern. Dat. München (Monachii) 18 Nov. 1648.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i elfenbenskupa, snöre af silfvertråd och blått silke.

b) Fredrik Vilhelm, kurfurste af Brandenburg. Dat. Cleve 10 Dec. 1648.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill, hängande i ett band af silfvertråd och svart silke.

c) Johan Filip, kurfurste af Mainz. Dat. Würzburg (in civitate nostra Herbipolensi) 16 Dec. 1648.

Pergament, patentfol.; vaxsigill i tråkupa, hängande i en pergamentsremsa.

¹ På baksidan är antecknadt: »K. Mitz fullmacht för Svenske Commissarierne, som intet ähr blifven öfverlefvverat, och skall vara skedt antingen genom Kejsarens Commiss[ariers] negligentia eller annan orsak.»

² Här bredvid finnes de kejserlige kommissariernas (se Litt. H.) intyg angående rättelser i samma ratifikation. Dat. Münster 14 Febr. 1649. Papper, en sida text.

d) Karl Ludvig, kurfurste af Pfalz. Dat. Winsheim 1 Sept. 1649.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och hvitt silke.¹

e) Johan Georg, kurfurste af Sachsen. Dat. Lichtenburg 30 Dec. 1648.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af svart och gult silke. 2 ex.

N) Riksfurstars ratifikation af fredsfördraget, Litt. H. (Latin).

a) Vilhelm, markgreffe af Baden[-Baden]. Dat. Baden 4 Dec. 1648.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i elfenbenskupa, snöre af rödt och gult silke.

b) Fredrik, markgreffe af Baden[-Durlach]. Dat. Basel 27 Okt. 1648.

Papper, 3 sidor text; sigill.

c) D:o d:o. Dat. Basel $\frac{1}{2}$ Nov. 1648.

Pergament, 3 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af rödt och gult silke.

d) Melkior Otto, biskop af Bamberg. Dat. Bamberg 14 Nov. 1648.

Pergament, patentfol.; sigill.

e) Kristian, markgreffe af Brandenburg[-Culmbach]. Dat. Baireuth Calendis Nov. (1 Nov.) 1648.

Pergament; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af svart och hvitt silke.

f) Albrekt, markgreffe af Brandenburg[-Onolzbach]. Dat. Onolzbach 20 Nov. 1648.

Papper, 3 sidor text; sigill.

g) Georg Vilhelm, hertig af Braunschweig-Lüneburg[-Calenberg]. Dat. Hannover 8 Jan. 1649.

Pergament, 2 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af rödt och gult silke.

¹ Dessutom finnes äfven samme kurfurstes ratifikation af det med Frankrike slutna fredsfördraget. Dat. s. d.

h) Kristian Ludvig, hertig af Braunschweig-Lüneburg [-Celle]. Dat. Hannover 26 Okt. 1648.

Pergament, 2 sidor text; sigill m. m. som Litt. g.

i) D:o d:o. Dat. Celle 22 Jan. 1649.

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som Litt. g.

k) August, hertig af Braunschweig-Lüneburg[-Wolfenbüttel]. Dat. Wolfenbüttel 26 Okt. 1648.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, brokigt silkessnöre. 2 ex.

l) Amalia Elisabet, landtgreffinna af Hessen[-Cassel]. Dat. Cassel $\frac{1}{8}$ Dec. 1648.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, hängande i en pergamentsremsa.

m) Georg, landtgreffe af Hessen[-Darmstadt]. Dat. Darmstadt 30 Okt. 1648.

Pergament, 4 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af rödt och hvitt silke. 2 ex.

n) Adolf Fredrik, hertig af Mecklenburg[-Schwerin]. Dat. Schwerin 31 Okt. 1648.

Pergament, 2 sidor text; sigill m. m. som Litt. g. 2 ex.

o) Fredrik Vilhelm, hertig af Sachsen[-Altenburg]. Dat. Altenburg 15 Nov. 1648.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af svart och gult silke.

p) Ernst, hertig af Sachsen[-Gotha]. Dat. Friedenstein 1 Dec. 1648.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i bleckkupa, snöre af svart och gult silke.

q) August, hertig af Sachsen[-Lauenburg]. Dat. Ratzeburg $\frac{1}{4}$ Nov. 1648.

Pergament, patentfol.; sigill.

r) Vilhelm, hertig af Sachsen[-Weimar]. Dat. Weimar (Vinariæ) 1 Dec. 1648.

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som Litt. o.

s) Eberhard, hertig af Würtemberg. Dat. Stuttgart 28 Okt. 1648.

Pergament, 4 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, brokigt silkessnöre.

t) Kurfursten Johan Filip af Mainz såsom biskop af Würzburg. Dat. Würzburg (Herbipoli) 16 Dec. 1648.

Pergament, patentfol.; vaxsigill i tråkupa, hängande i en pergamentsremsa.

u) Kejsar Ferdinand III och erkehertig Ferdinand Karl såsom furstar och erkehertigar af Österrike. Dat. Wien 10 Nov. och Innsbruck (Oeniponti) 24 Nov. 1648.

Pergament, patentfol.; röda vaxsigiller i tråkupor, snören af guldtråd.

o) Riksgrefvars och riksfriherrars ratifikationer af fredsfördraget, Litt. H.¹ (*Latin*).

a) Friherre Georg Fredrik af Limburg såsom direktor för grefvarne och friherrarne i östra Franken. Dat. Sommerhausen 6 Nov. 1648.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, brokigt silkessnöre.

b) Hertig Leopold Fredrik af Württemberg såsom grefve af Mömpelgard. Dat. Mömpelgard (Montispeligardis) 28 Okt. 1648.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i bleckkupa, snöre af svart och gult silke.

c) Anna Amalia, enkegrefvinna af Nassau-Saarbrücken för sina tre söner. Dat. 21 Nov. 1648.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, brokigt silkessnöre. 2 ex.

d) Johan och Ernst Kasimir, grefvar af Nassau-Saarbrücken[-Idstein och Weilburg]. Dat. Idstein 23 Okt. 1648.

Pergament, patentfol.; röda vaxsigiller i tråkupor, hängande i pergamentsremсор.

e) Georg Fredrik, Johan och Vollrad, grefvar af Waldeck. Dat. Arolsen 30 Nov. 1648.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

f) Grefvarne Ludvig Henrik af Nassau, Fredrik Kasimir af Hanau och Johan af Sayn-Wittgenstein för de Wetterauiska grefvarne. Dat. 17 Nov. 1648.

Pergament, patentfol.; röda vaxsigiller i tråkupor, silkessnören i olika färger. 2 ex.

¹ Friherrskapet Geroldsecks ratifikation: se N:o 9, Litt. V, noten.

P) Riksstädernas ratifikation af fredsfördraget, Litt. H. (*Latin*).

a) Frankfurt am Main. Dat. Frankfurt am Main 1 Dec. 1648.
Pergament, patentfol.; grönt vaxsigill i träkupa, snöre af rödt och hvitt silke.

b) Friedberg. Dat. Friedberg 1 Dec. 1648.
Pergament, patentfol.; brunt vaxsigill i träkupa, snöre af svart och hvitt silke.

c) Goslar. Dat. Goslar 1¹/₁ Dec. 1648.
Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i bleckkupa, hängande i ett rödt sidenband.

d) Lübeck. Dat. Lübeck 1¹/₁ Dec. 1648.
Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i bleckkupa, snöre af rödt och hvitt silke.

e) Nordhausen. Dat. Nordhausen 1¹/₁ Dec. 1648.
Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i blykupa, snöre af svart och gult silke.

f) Nürnberg. Dat. Nürnberg 1 Dec. 1648.
Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i elfenbenskupa, snöre af rödt och hvitt silke.

g) Regensburg. Dat. Regensburg (Ratisponæ) 3¹/₈ Nov. 1648.
Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i träkupa, snöre af rödt och hvitt silke.

h) Rothenburg an der Tauber. Dat. Rothenburg an der Tauber 1 Dec. 1648.
Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i träkupa, hängande i ett rödt sidenband.

i) Wetzlar. Dat. Wetzlar 1 Dec. 1648.
Pergament, patentfol.; sigill.

k) Städerna Esslingen, Hall in Schwaben, Lindau, Memmingen, Strassburg (Argentina) och Worms. Dat. i Nov. eller Dec. 1648.

6 st., papper, hvardera 2 à 3 sidor text; sigill.

Q) Tyska riksständernas deklaration angående exekution af fredsfördraget, Litt. H. Dat. Münster 17 Febr. 1649. (*Latin*).
Papper, 2 sidor text; mainziska kansliets sigill.

N:o 9.

1649, 1650.

A) Interimsrecess angående exekution af fredsfördraget, N:o 8, Litt: H. (*Tyska*). 2 exemplar.

a) Dat. Nürnberg $\frac{11}{18}$ Aug. 1649.

Undert.: Philip von Vorburg (*för Kurmainz*); F. Rouyer (*för Kurbaiern*); Georg Heinrich von Kinsperg (*för Bamberg*); Wolf Cunrath von Thumbshirnn (*för Sachsen-Altenburg*); Tobias Oelhafen von Schölnbach D. (*för Nürnberg*); Zacharias Stenglin D. (*för Frankfurt*).
Papper, 17 sidor text; sigiller.

b) Dat. Nürnberg 21 Sept. n. st. 1649.

Undert.: Isaacus Volmar D., Georg Ludwig v. Lindenspür (*för Kejsaren*).
Papper, 14 sidor text; sigiller.

B) Handlingar angående kurpfalziska saken (*Tyska*):

a) Öfverenskommelse om formulär för kurfursten Karl Ludvigs renunciation af anspråken på öfre Pfalz. Dat. Nürnberg $\frac{20 \text{ Aug.}}{9 \text{ Sept.}}$ 1649.

Undert.: F. Rouyer, J. G. Oexl (*för Kurbaiern*).
Papper, 2 sidor text; sigiller.

b) D:o om formulär för [kurfurstens af Mainz] depositionsqvitto å förenämnda skriftliga renunciation. Dat. Nürnberg $\frac{9 \text{ Sept.}}{29 (!) \text{ Aug.}}$ 1649.

Undertecknad af desamme.
Papper, 2 sidor text; sigiller.

c) D:o om formulär för kurfursten Karl Ludvigs försäkran angående Ertz-Truchsesseembetet. Dat. Nürnberg $\frac{30 \text{ Aug.}}{9 \text{ Sept.}}$ 1649.

Undertecknad af desamme.
Papper, 3 sidor text; sigiller.

C) Sekret recess angående truppernas afdankning. Dat. Nürnberg 5 Okt. 1649. (*Tyska*).

Undert.: O. P. D[uca] di Amalfi (*för Kejsaren*).
Papper, 6 sidor text; sigill.

D) Formulär för hufvudrecessens inledning m. m. Dat. Nürnberg 3 Dec. 1649. (*Tyska*).

Undert.: F. Egon G[raf] zu Fürstenberg.
Papper, 2 sidor text.

E) Mainziska direktoriets intyg angående staden och kretsen Eger. Dat. Nürnberg 11 Dec. 1649. (*Tyska*).

Papper, 2 sidor text; mainziska kausliets sigill.

F) »Punctus restitutionis.» Dat. Nürnberg ^{9 Febr.}_{30 Jan.} 1650. (*Tyska*).
2 exemplar.

a) Undert.: Isaacus Volmar D., Johan Crane (*för Kejsaren*).
Papper, 7 sidor text; sigiller.

b) Undert.: Sebastian Wilhelm Meel (*för Kurmainz*); Wolf Cunrath von Thumbshirnn (*för Sachsen-Altenburg*).
Papper, 8 sidor text; sigiller.

G) »Punctus exauctorationis et evacuationis.» Dat. Nürnberg ¹₁₁ Febr. 1650. (*Tyska*).

Undert.: O. P. D[uca] di Amalfi (*för Kejsaren*).
Papper, 5 sidor text; sigill.

H) Särskild recess angående Landstuhl, Homburg och Hammerstein. Dat. s. d. (*Tyska*).

Undertecknad af densamme.
Papper, 2 sidor text; sigill.

I) »Punctus satisfactionis.» Dat. Nürnberg ^{4 Mars}_{22 Febr.} 1650.

Undert.: Alexander Erskain, Benedictus Oxenstirn (*för Sverige*); Sebastian Wilhelm Meel (*för Kurmainz*); Wolf Cunrath von Thumbshirnn (*för Sachsen-Altenburg*); Tobias Oelhafen von Schöllnbach D. (*för Nürnberg*).

Papper, 6 sidor text; sigiller.

K) Formulär för Kejsarens ratifikation af hufvudrecessen. Dat. Nürnberg 2 April 1650 n. st. (*Latin*).

Undert.: Isaacus Volmar D., Johan Crane (*för Kejsaren*).
Papper, 3 sidor text.

L) »Designatio restituendorum.» (*Tyska*).

a) »Designatio restituendorum in tribus terminis.» Dat. Nürnberg 2 Maj 1650.

Undert.: Sebastian Wilhelm Meel (*för Kurmainz*); Cornelius Gobelius (*för Bamberg*); Wolf Cunrath von Thumbshirnn (*för Sachsen-Altenburg*); Polycarpus Heiland D. (*för Braunschweig-Lüneburg*).

Papper, 13 sidor text; sigiller.

b) »Designatio oder specificatio restituendorum in tribus mensibus.» Dat. s. d.

Undertecknad af desamme.
Papper, 11 sidor text; sigiller.

M) Protokollsutdrag angående hufvudrecessens undertecknande. Dat. 23 Juni 1650. (*Tyska*).

Papper, en sida text; mainziska kansliets sigill.

N) Hufvudrecess angående exekution af fredsfördraget, N:o 8, Litt. H. Dat. Nürnberg 26 Juni 1650. (*Tyska*).

Undert.: O. P. D[uca] di Amalfi (*för Kejsaren*); Sebastian Wilhelm Meel (*för Kurmainz*); Johan Georg Oexel (*för Kurbaiern*); Augustus Adolph F[rei]h[err] von Drandorff (*för Kursachsen*); Hans Wilhelm von Gollen auff Kiussheim (*för Österrikiska huset*); Cornelius Gobelius (*för Bamberg*); Johan Georg Oexel (*för Baiern*); Wolf Canrath von Thumbshirnn (*för Sachsen-Altenburg*); Augustus Carpzou D. (*för Sachsen-Coburg*); Polycarpus Heiland (*för Braunschweig-Lüneburg-Wolfenbüttel*); Ottho Ottho in Mauderoda (*för Braunschweig-Lüneburg-Celle*); Valentin Heider D. (*för Würtemberg*); Burchard Löffelholz von Colberg, Tobias Oelhafen von Schöllnbach (*för Nürnberg*); Zacharias Stenglin (*för Frankfurt*).

Pergament, 44 sidor text, inb. i rött sammet; hertigens af Amalfi sigill af rött vax i träkupa, hängande i snöre af guldtråd, de öfriga sigillerna påtryckta.¹

O) Formulär för de tyska ständernas ratifikation af exekutionsrecessen, Litt. N. Odat.² (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; mainziska kansliets sigill.

P) Kejsrerlige kommissarierna Volmars och Cranes den 21 Juli 1650 gifna intyg angående den oldenburgska tullfrågan. Vidimation af notarius publicus L. Vogel, dat. Nürnberg 1½ Juli 1650. (*Tyska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

Q) Kejsrerliga legationens deklaration angående Kongl. Maj:ts i Sverige investitur och titlar. Dat. Nürnberg 22 Juli 1650. (*Tyska*).

Undert.: Isaacus Volmar D., Johan Crane.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

*R) Drottning Kristinas fullmakt för pfalzgreffen Karl Gustaf att i Nürnberg underhandla om fredens exekution. Dat. Stockholm 19 Maj 1649. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rött vaxsigill i träkupa, snöre af blått och gult silke. 2 ex.

¹ Härvid finnes Volmars och Cranes intyg angående rättelser i de kejsrerliga och svenska originalexemplaren af exekutionsrecessen. Dat. Nürnberg 20 Juli 1650. Papper, 4 sidor text, sigiller.

² I texten förekommer recessens datum (1½ Juni 1650).

S) Kejsar Ferdinand III:s ratifikation af exekutionsrecessen, Litt. N. Dat. Wien 8 Juli 1650. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rødt vaxsigill (skadadt), snöre af svart och gult silke.

T) Kurfurstars ratifikationer af exekutionsrecessen, Litt. N. (*Latin*).

a) Maximilian, kurfurste af Baiern. Dat. München (Monachii) 4 Juli 1650.

Pergament, patentfol.; rødt vaxsigill i elfenbenskupa, snöre af silfvertråd och blått silke.

b) Johan Filip, kurfurste af Mainz. Dat. Mainz (Moguntiae) 30 Juni 1650.

Pergament, patentfol.; brunt vaxsigill i trækupa, hængende i en pergamentsremsa.

c) Johan Georg, kurfurste af Sachsen. Dat. Dresden 26 Juni 1650.

Pergament, patentfol.; sigill.

U) Riksfurstars och riksprelaters ratifikationer af exekutionsrecessen, Litt. N. (*Latin*).

a) Friherre Johan Rudolf von Rechberg såsom administrator af biskopsstiftet Augsburg. Dat. Augsburg (Augustae Vindelicorum) 17 Aug. 1650.

Papper, 2 sidor text; sigill.

b) Melkior Otto, biskop af Bamberg. Dat. Bamberg 1 Juli 1650.

Pergament, patentfol.; sigill.

c) Georg Vilhelm, hertig af Braunschweig-Lüneburg[-Calenberg]. Dat. Hannover 24 Juni 1650.

Pergament, 2 sidor text; rødt vaxsigill i trækupa, snöre af rødt och gult silke.

d) Kristian Ludvig, hertig af Braunschweig-Lüneburg [-Celle]. Dat. Celle 26 Juni 1650.

Pergament, patentfol.; snöre som Litt. c, sigillet bortskuret.

e) August, hertig af Braunschweig-Lüneburg[-Wolfenbüttel]. Dat. Wolfenbüttel 23 Juni 1650.

Pergament, patentfol.; brokigt silkessnöre, sigillet bortskuret.

Arkiv. meddel.

f) Frans Johan, biskop af Constanz. Dat. Constanz 12 Aug. 1650.

Papper, 2 sidor text; sigill.

g) Eitel Fredrik, furste af Hohenzollern[-Hechingen]. Dat. Hohenzollern 28 Juli 1650.

Papper, 3 sidor text; sigill.

h) Meinrad, furste af [Hohen]zollern[-Sigmaringen]. Dat. Sigmaringen 11 Aug. 1650.

Papper, 3 sidor text; sigill.

i) Fredrik, hertig af Holstein[-Gottorp]. Dat. Gottorp 25 Juli 1650.

Papper, 2 sidor text; sigill.

k) Hertig Johan af Holstein-Gottorp såsom biskop af Lübeck. Dat. Eutin (in castro nostro Uthinensi) 18 Juli 1650.

Papper, 3 sidor text; sigill.

l) Fredrik Vilhelm, hertig af Sachsen[-Altenburg]. Dat. Altenburg $\frac{22 \text{ Juni}}{2 \text{ Juli}}$ 1650.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af svart och gult silke.

m) August, hertig af Sachsen[-Lauenburg]. Dat. Ratzeburg quarto Idus Aug. (10 Aug.) 1650.

Papper, 2 sidor text; sigill.

n) Eberhard, hertig af Württemberg. Dat. Stuttgart 23 Juni 1650.

Pergament, 4 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, brokigt silkesnöre.

o) Abboterna i Elchingen, Gengenbach, Irsee (Ursinum), Kempten (Campidona), Marchthal, Minderau (el. Weissenau), Ochsenhausen, Petershausen, Roggenburg, Roth, Salem (el. Salmansweiler), S:t Blasii kloster, Schussenried (Sorethum), Ursberg och Weingarten, prostarne i Ellwangen och Wettenhausen samt abbedissorna i Buchau, Gutenzell (Bonazella) och Heggbach. Dat. i Juli eller Aug. 1650.

20 st., papper, hvardera 1, 2 å 3 sidor text; sigill.¹

¹ Under Elchingens ratifikation finnas 2 sigiller.

p) Henrik Schenck von Castell, Tyska ordens landtkomtur i Elsass-Burgund. Dat. 26 Juli 1650.

Papper, 2 sidor text; sigill.

V) Riksgrefvars och riksfriherrars ratifikationer af exekutionsrecessen, Litt. N. (*Latin*).

Grefvarne af Friedberg, Königsegg [-Aulendorf], Königsegg [-Rothenfels], Montfort, Oettingen[-Oettingen], Oettingen [-Wallerstein-Baldern] och Zeil samt friherrarne af Gravenegg och Rechberg. Dat. i Juli eller Aug. 1650.

9 st., papper, hvardera 1, 2 à 3 sidor text; sigill.¹

X) Riksstäders ratifikationer af exekutionsrecessen, Litt. N. (*Latin*).

a) Augsburg. Dat. Augsburg 21 Aug. 1650.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i bleckkupa, brokigt silkes-snöre.

b) Bopfingen. Dat. Bopfingen octavo Cal. Aug. (25 Juli) 1650.

Pergament, patentfol.; grönt vaxsigill i tråkupa, hängande i en pergamentsremsa.

c) Esslingen. Dat. [Esslingen] 12 Juli 1650.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i en hjertformig tråkupa, snöre af grönt och gredelint silke.

d) Frankfurt am Main. Dat. [Frankfurt am Main] 27 Juni 1650.

Pergament, patentfol.; grönt vaxsigill i tråkupa, snöre af rödt och hvitt silke.

e) Goslar. Dat. Goslar 16 Juli 1650.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af svart och gult silke.

f) Lübeck. Dat. Lübeck 20 Juli 1650.

Pergament, patentfol.; vaxsigill i bleckkupa, snöre af rödt och hvitt silke.

g) Memmingen. Dat. [Memmingen] 20 Juli 1650.

Pergament patentfol.; sigill.

¹ Dessutom finnes friherrskapet (»die Herrschaft») Geroldsecks ratifikation af fredsfördraget med dithörande recesser. Dat. Hohen-Geroldseck 7 Aug. 1650. (*Tyska*). Undertecknad af amtmannen och 5 fogdar. Papper, 2 sidor text; sigiller. — Afriker alldeles från de på latin affattade formulären för ratifikationerna af Westfaliska freden och Nürnbergska recessen.

h) Nordhausen. Dat. Nordhausen 25 Juli 1650.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i blykupa, snöre af svart och gult silke.

i) Nürnberg. Dat. Nürnberg 2 Juli 1650.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i träkupa, snöre af rödt och hvitt silke.

k) Ulm. Dat. [Ulm] 22 Juli 1650.

Pergament, patentfol.; vaxsigill i bleckkupa, hängande i en pergamentsremsa.

l) Worms. Dat. [Worms] 19 Juni 1650.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i träkupa, hängande i en pergamentsremsa.

m) Städerna Aalen, Biberach, Buchau, Buchhorn, Dinkelsbühl, Gengenbach, Giengen, Gmünd (Gamundia), Hall in Schwaben, Isny, Kaufbeuren, Kempten (Campodunum), Leutkirch, Lindau, Nördlingen, Offenburg, Pfullendorf (Juliomagus), Ravensburg, Reutlingen, Rottweil, Überlingen (2 ex.¹), Wangen, Weil (Wila), Wimpfen och Zell. Dat. i Juli eller Aug.² 1650.

26 st., papper, hvardera 2 à 3 sidor text, sigill.³

N:o 10.

1652.

Riksfurstars ratifikation af den i Hildesheim 14 Febr. 1652 slutna defensivalliansen mellan Sverige (för Bremen-Verden), Braunschweig-Lüneburgska husen och Hessen-Cassel. (*Tyska*).

a) Georg Vilhelm, hertig af Braunschweig-Lüneburg [-Calenberg]. Dat. Hannover 13 April 1652.

Pergament, 8 sidor text; snöre af rödt och gult silke, sigillet bortskuret.

b) Kristian Ludvig, hertig af Braunschweig-Lüneburg [-Celle]. Dat. Celle s. d.

Pergament, 9 sidor text; snöre som Litt. A, sigillet bortskuret.

c) August, hertig af Braunschweig-Lüneburg [-Wolfenbüttel]. Dat. Wolfenbüttel s. d.

Pergament, 11 sidor text; brokigt silkessnöre, sigillet bortskuret.

¹ Det ens dat. 1 Aug., det andra 16 Aug., det förra med en längre inledning.

² Gengenbachs ratifikation är daterad 1 Juni, hvilket måste vara missekrifning.

³ Under Dinkelsbühls ratifikation finnas, utom stadens sigill, borgmästares och råds namnteckningar och sigiller (16 st.). Under Kemptens d:o finnas 2 sigiller.

d) Vilhelm, landtgreve af Hessen[-Cassel]. Dat. Cassel 20 April 1652.

Pergament, 9 sidor text, rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af rödt och hvitt silke.

N:o 11.

1658, 1660.

A) Kurfurstars ratifikation af den i Frankfurt am Main $\frac{1}{4}$ Aug. 1658 slutna defensivalliansen mellan Sverige (för Bremen-Verden och Wismar) samt åtskilliga tyska riksständer.¹ (Tyska).

a) Maximilian Henrik, kurfurste af Köln. Dat. Bonn 9 Sept. 1658.

Papper, 31 sidor text; sigill.

b) Johan Filip, kurfurste af Mainz. Dat. Schwalbach 13 Sept. 1658.

Papper, 38 sidor text; sigill.

B) Riksfurstars ratifikationersammansatt defensivallians. (Tyska).

a) Georg Vilhelm, hertig af Braunschweig-Lüneburg[-Calenberg]. Dat. Hannover 25 Sept. 1658.

Pergament, 11 sidor text; snöre af rödt och gult silke, sigillet bortskuret.

b) Kristian Ludvig, hertig af Braunschweig-Lüneburg [-Celle]. Dat. Celle (Zell) 12 Okt. 1658.

Pergament, 15 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af rödt och gult silke.

c) August, hertig af Braunschweig-Lüneburg[-Wolfenbüttel]. Dat. Wolfenbüttel 12 Okt. 1658.

Pergament, 10 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, brokigt silkes-snöre.

d) Vilhelm, landtgreve af Hessen[-Cassel]. Dat. Cassel 4 Sept. 1658.

Papper, 30 sidor text; sigill.

e) Kristofer Bernhard, biskop af Münster. Dat. Wolbeck 30 Nov. 1660.

Papper, 24 sidor text (första bladet borta); sigill.

f) Filip Vilhelm, pfalzgreve [af Neuburg]. Dat. Düsseldorf 12 Nov. 1658.

Papper, 16 sidor text; sigill.

¹ Jemför äfven följande nummer samt Frankrike, N:o 17.

N:o 12.

1659, 1660.

A) Riksfurstars ratifikationer af recesser angående deras accession till 1658 års defensivallians (se N:o 11). (*Tyska*).

a) Georg, landtgreve af Hessen[-Darmstadt]. Dat. Darmstadt $\frac{1}{8}$ Juli 1659.

Papper, 27 sidor text; sigill.

b) Eberhard, hertig af Württemberg. Dat. Stuttgart 23 Febr. 1660.

Papper, 35 sidor text; sigill.

B) Riksgrefvars d:o d:o. (*Tyska*).

Georg Fredrik, Kristian Ludvig och Henrik Vollrad, grevar af Waldeck. Dat. Arolsen 16 Dec. 1659.

Papper, 7 sidor text; sigiller.

N:o 13.

1660, 1661.

A) Kurfurstars ratifikationer af den i Frankfurt am Main $\frac{3}{4}$ Aug. 1660 slutna recessen angående förlängning af 1658 års defensivallians (se N:o 11).¹ (*Tyska*).

a) Maximilian Henrik, kurfurste af Köln. Dat. Bonn $\frac{17}{2}$ Mars 1661.

Papper, 6 sidor text; sigill.

b) Johan Filip, kurfurste af Mainz. Dat. 20 Sept. 1660.

Papper, 6 sidor text; sigill.

B) Riksfurstars ratifikationer af samma recess. (*Tyska*).

a) Georg Vilhelm, hertig af Braunschweig-Lüneburg [-Calenberg]. Dat. Hannover 20 Okt. 1660.

Papper, 8 sidor text; sigill.

b) Kristian Ludvig, hertig af Braunschweig-Lüneburg [-Celle]. Dat. Herzberg 30 Okt. 1660.

Papper, 6 sidor text; sigill.

c) August, hertig af Braunschweig-Lüneburg [-Wolfenbüttel]. Dat. Wolfenbüttel 29 Sept. 1660.

Papper, 6 sidor text; sigill.

¹ Jemf. Frankrike N:o 20.

d) Vilhelm, landtgreffe af Hessen[-Cassel]. Dat. Cassel 3 Okt. 1660.

Papper, 6 sidor text; sigill.

e) Georg, landtgreffe af Hessen[-Darmstadt]. Dat. Darmstadt 9 Nov. 1660.

Papper, 7 sidor text; sigill.

f) Kristofer Bernhard, biskop af Münster. Dat. Wolbeck 30 Nov. 1660.

Papper, 4 sidor text; sigill.

g) Filip Vilhelm, pfalzgreffe [af Neuburg]. Dat. Bensberg 22 Sept. 1660.

Papper, 5 sidor text; sigill.

h) Eberhard, hertig af Würtemberg. Dat. Stuttgart 30 Okt. 1660.

Papper, 5 sidor text; sigill.

N:o 14.

1679.

Riksständernas beslut (Gutachten) 23 Mars 1679 angående ratifikation å Tyska rikets vägnar af de mellan Kejsaren å ena samt Sverige och Frankrike å andra sidan slutna fredsfördragen. Vidimination af mainziska direktoriet, dat. Regensburg 13 Maj 1679.

Papper, 5 sidor text; mainziska kansliets sigill.¹

N:o 15.

1682, 1683.

A) Frankiska kretsens accession till 1681 års förbund mellan Sverige och Holland.² Dat. Haag 28 Dec. 1682. (*Latin*).

Undert.: Joannes Cramprich.

Papper, 7 sidor text; sigill.³

B) Öfverrheniska kretsens accession till d:o. Dat. s. d. (*Latin*).

Undertecknad af densamme.

Papper, 8 sidor text; sigill.⁴

¹ Se vidare Tyskland, II, N:o 7.

² Se Holland, N:o 20.

³ Härvid finnes en vidimerad afskrift af kretsdirektoriets fullmakt för Cramprich. Dat. Würzburg ^{6 Nov.} 27 Okt. 1682.

⁴ Härvid finnes likaledes en vidimerad afskrift af kretsdirektoriets fullmakt för Cramprich. Dat. Marburg 1²/₉ Aug. 1682.

C) Öfverrhenska kretsdirektoriets ratifikation af Litt. B. Dat.¹ Febr. 1683. (*Latin.*)

Undert.: Carolus [af Hessen], Placidus [af Fulda], Elisabetha Landgravia Hassiæ, Henricus Nassoviæ Princeps, G. Fritz Fürst zu Waldeck. Papper, 13 sidor text; sigiller.

D) Frankiska kretsdeputerades ratifikation af Litt. A. Dat. Nürnberg ^{8 April} ^{29 Mars} 1683. (*Latin.*)

Undert.: Joh. L[iber] Baro de Goertz, Johannes Albertus Comes de Ronow, Philipp Albrecht Ort, Christoff Fierer(?).

Papper, 14 sidor text; sigiller.

N:o 16.

1740.

A) Recess angående hertigdömet Holstein-Glückstadts intagande bland de »alternerande» furstliga husen.² Dat. Regensburg 13 Aug. 1740. (*Tyska.*)

Undert.: N. von Haren (*för Vor-Pommern*); Pollman (*för Hinter-Pommern*); J. E. Freyherr von Wallbrunn (*för Würtemberg*); A. L. von Wüleknitz (*för Hessen-Cassel*); G. W. von Schultz (*för Hessen-Darmstadt*); F. C. Freyherr Karg von Bebenburg³ (*för Baden-Baden*); J. C. Fr[ey]herr v. Pogarell (*för Baden-Durlach*); Bernstorff (*för Holstein-Glückstadt*).

Papper, 4 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

Register till Tyskland, I.⁴

Aalen: N:o 8 H; N:o 9 X.

Augaburg, stad: N:o 9 X.

» stift: N:o 9 U.

Baden-Baden: N:o 8 H, N; N:o 16.

» Durlach: N:o 3, 4; N:o 8 H, N; N:o 16.

Baiern, Kur-: N:o 8 H, M; N:o 9 A, B, N, T.

Baiern, Hertigen af: N:o 8 H; N:o 9 N(?).

Bamberg: N:o 8 H, N; N:o 9 A, L, N, U.

Biberach: N:o 9 X.

Bopfingen: N:o 8 H; N:o 9 X.

Brandenburg, Kur-: N:o 6 D, G; N:o 7 C; N:o 8 H, M.

Brandenburg-Ansbach (Onolzbach): N:o 3; N:o 8 H, N.

Brandenburg-Culmbach: N:o 3; N:o 8 H, N.

¹ Dagen ej utsatt.

² Konung Kristian VI:s ratifikation häraf: se Danmark, N:o 36.

³ Med följande tillägg: »reservatis per omnia Ser:mæ Domus Bado-Basdens in Ducatum Lauenburgicum juribus.»

⁴ Registret omfattar, jemte Kejsaren, de tyska kretsar och riksständer, som förekomma i denna afdelning.

Pfalz-Veldenz och Lauterecken: N:o 3.
 » Zweibrücken: N:o 3.
 Pfullendorf (Juliomagus): N:o 9 X.
 Pommern-Stettin: N:o 8 H.
 » Wolgast: N:o 8 H.
 Se äfven Hinter-Pommern och Vor-Pommern.

Ravensburg: N:o 9 X.
 Rechberg: N:o 9 V.
 Regensburg (Ratisbona): N:o 8 H, P.
 Reutlingen: N:o 8 H; N:o 9 X.
 Rhenska grefvarne: N:o 3 A.
 Rikafurstar, riksgrefvar och riksfriherrar
 (i de fyra öfre kretsarne): N:o 1, 2.
 Rikaridderskapet (i d:o): N:o 2 A, C.
 Riksstäder (i d:o): N:o 1.
 Roggenburg: N:o 9 U.
 Rosheim: N:o 8 H.
 Roth: N:o 9 U.
 Rothenburg an der Tauber: N:o 8 P.
 Rottweil: N:o 9 X.

Sachsen, Kur-: N:o 8 H, M; N:o 9 N, T.
 Sachsen-Altenburg: N:o 8 H, N; N:o 9 A, F, I, L, N, U.
 Sachsen-Coburg: N:o 9 N.
 » Gotha: N:o 8 N.
 » Lauenburg: N:o 8 H, N; N:o 9 U.
 Sachsen-Weimar: N:o 8 N.
 Sachsiska kretsarne: N:o 3.
 Salem (el. Salmansweiler): N:o 9 U.
 St Blasii kloster: N:o 9 U.
 Schlettstadt (Selestadium): N:o 8 H.
 Schussenried (Sorethum): N:o 9 U.
 Schwabiska grefvarne: N:o 3 A.
 Schweinfurt: N:o 8 H.

Speier: N:o 8 H.
 Strassburg (Argentina): N:o 2 B, D;
 N:o 4: N:o 8 H, P.

Türkheim: N:o 8 H.
 Tyska orden: N:o 9 U.

Überlingen: N:o 9 X.
 Ulm: N:o 2 D; N:o 8 H; N:o 9 X.
 Ursberg: N:o 9 U.

Verden: se Bremen.
 Vor-Pommern: N:o 16.

Waldeck: N:o 8 O, N:o 12 B.
 Wangen: N:o 9 X.
 Weil (Wila): N:o 9 X.
 Weingarten: N:o 9 U.
 Weissenau: se Minderau.
 Weissenburg am Rhein: N:o 8 H.
 » im Nordgau: N:o 8 H.
 Wettenshausen: N:o 9 U.
 Wetterauiska grefvarne och friherrarne:
 N:o 8 H, O.
 Wetzlar: N:o 8 P.
 Wimpfen: N:o 8 H; N:o 9 X.
 Windsheim: N:o 8 H.
 Wismar: N:o 11.
 Worms: N:o 4; N:o 8 P; N:o 9 X.
 Würtemberg: N:o 8 H, N; N:o 9 N.
 U: N:o 12 A; N:o 13 B; N:o 16.
 Würzburg (Herbipolis): N:o 8 H, N.

Zell: N:o 9 V.
 Zell: N:o 9 X.

Öfre kretsarne: N:o 1—4.
 Öfverretniska kretsen: N:o 15 B, C.
 Österrike: N:o 8 H, N; N:o 9 N.

II. Kejsaren (Österrike-Ungern).¹

N:o 1.

1551.

Kejsar Karl V:s godkännande af Sveriges accession till det mellan Kejsaren och Danmark 1544 slutna fredsfördraget. Dat. Augsburg 11 April 1551. (*Tyska*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill (skadadt), snöre af svart och gult silke.

¹ Se äfven Tyskland, I.

N:o 2.

1570.

Fördrag angående Livland. Dat. Alten-Stettin 13 Dec. 1570.¹
(*Tyska*).

Undert.: Johannes Fridericus [af Pommern], Joachim Schlijck graff, Christoff von Carlowitz, Caspar von Minckwitz (*för Kejsaren*); Nicolaus Gyldenstern, Jörgen Gera, Benedicth Gylthe, Erich Gyldenstern, Oloff Larentzson, Hieremias Rohmer, P. Michaelzon (*för Sverige*).

Pergament, 14 sidor text; röda vaxsigiller (några skadade), hängande i två rader vid brokiga silkessuören.

N:o 3.

1658—1660.

*A) Konung Karl Gustafs fullmakt för Magnus Gabriel De la Gardie, Bengt Oxenstierna, Kristofer Karl Schlippenbach och Anders Gyllenklou att underhandla om fred. Dat. Kiel (Chilonii Holsatorum) 20 Jan. 1658 g. st. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke.

*B) D:o d:o för desamme. Dat. Wismar 24 Juli 1658. (*Latin*).
Lika med Litt. A.

*C) Samme konungs lejdebref för kejserlige kommissarierna. Dat. Nyköping på Falster 17 Okt. 1659. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som Litt. A.

D) Kejsar Leopold I:s fullmakt för kejserlige kommissarierna (se N:o 4) att underhandla om fred. Dat. Pressburg (Posonii) 8 Nov. 1659. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill, snöre af svart och gult silke.

E) Samme kejsares lejdebref för svenske kommissarierna. Dat. s. d. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af svart och gult silke.

F) Konung Johan Kasimirs af Polen å Kejsarens vägnar gifna lejdebref för svenske kommissarierna. Dat. Szubin 11 Nov. 1659. (*Latin*).

Papper, patentfol.; sigill.

¹ Jemf. Danmark, N:o 2 och Tyskland, XI, N:o 2.

*G) Svenska interimregeringens fullmakt för svenske kommissarierna (se Litt. A) att underhandla om fred. Dat. Göteborg 4 Mars 1660. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; svart vaxsigill i tråkupa, snöre af svart silke. 2 ex. med något olika underskrifter.

*H) Samma regerings lejdebref för kejserlige kommissarierna. Dat. s. d. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som Litt. G.

I) Kejsar Leopold I:s lejdebref för svenske kommissarierna. Dat. Wien 5 April 1660. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill, snöre af svart och gult silke.

N:o 4.

1660.

A) Fredsfördrag.¹ Dat. Oliva 3 Maj 1660. (*Latin*).

Undert.: Franciscus Carolus Libsteinski Comes a Kolowratt, Franciscus Baro de Lisola.

Pergament, 25 sidor text utom afskrifter af fullmakter, inb. i gulgrönt sammet; röda vaxsigiller i tråkupor, snören af svart och gult silke, ej genomdragna i ryggen.

*B) Samma fördrag. Dat. Oliva ^{23 April}_{8 Maj} 1660. (*Latin*).

Undert.: Magnus Gabriel De la Gardie, Benedictus Oxenstierna, Christophorus Carolus Schlippenbach, A. Gyldenclou.

Papper, 48 sidor text utom afskrifter af fullmakter, inb. i svart sammet; sigiller.²

C) Kejsar Leopold I:s fullmakt för kejserlige kommissarierna (deribland äfven Joannes Franciscus Baro de Fernemondt, som ej undertecknat fördraget).³ Dat. Wien 5 April 1660. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill, snöre af svart och gult silke.

D) Samme kejsares ratifikation af Litt. A. Dat. Graz (Grecii) 12 Juli 1660. (*Latin*).

Pergament, 56 sidor text, inb. i rödt sammet; rödt vaxsigill (skadadt), snöre af guldtråd.⁴

¹ Jemf. Polen, N:o 7, Tyskland, III, N:o 8 samt Frankrike, N:o 19.

² I början är antecknad: »Instrumentum pacis Svecicum in charta, quod Caesarianis primo datum.»

³ Jemf. N:o 3.

⁴ På sista bladet finnes ett intyg angående rättelser. Dat. Danzig (Gedan) 16 Aug. 1660. Undert.: Franciscus Baro de Lisola. Sigill.

N:o 5.

1664.

Kejsar Leopold I:s investiturakt för konung Karl XI å de tyska länder, som Sverige enligt Westfaliska freden erhållit. Dat. Regensburg (Ratisbonæ) 5 Maj 1664. (*Latin*).

Pergament, 29 sidor text.¹

N:o 6.

1668.

A) Defensivallians. Dat. Stockholm 16 Maj 1668 u. st. (*Latin*).

Undert.: Hermann von Basserode.

Papper, 8 sidor text; sigill.

B) Sekreta artiklar till Litt. A.

Papper, 6 sidor text; sigill.

C) Tillägg till de sekreta artiklarna, Litt. B.

Papper, 4 sidor text; sigill.

N:o 7.

1679.

A) Fredsfördrag. Dat. Nijmegen (Noviomagi) ^{5 Febr.}_{26 Jan.} 1679. (*Latin*).

Undert.: Joannes Episcopus et Princeps Gurgensis, Franciscus Udalricus C[omes] Khinsky, T. A. Henr. Stratman (*för Kejsaren*); Benedictus Oxenstierna, Johan Paulin Oliwekrans (*för Sverige*).

Papper, 11 sidor text utom fullmaktsafskrifter; sigiller.

*B) Tillhörande svenska fullmakter:

a) Konung Karl XI:s fullmakt för svenske kommissarierna. Dat. Stockholm 12 April 1676. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

b) D:o d:o (delvis i chiffer). Dat. Nääs 6 Maj 1677. (*Latin*).

Lika med föregående.

*C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Ljungby 3 Mars 1679. (*Latin*).

Pergament, 9 sidor text; sigillet borttaget.

¹ På första bladet finnes följande påskrift: »Ist dem 10 Aprilis 1753 als ein unangelöstes Instrument aus dem Tax-Amt der Lateinischen Expedition ausgehändiget worden.»

D) Kejsar Leopold I:s ratifikation af d:o å egna och Tyska rikets vägnar.¹ Dat. Wien 29 Mars 1679. (*Latin*).

Pergament, 16 sidor text utom afskrifter af fullmakter, inb. i rödt sammet; rödt vaxsigill i förgyld silfverkupa (utan lock), snöre af guldråd.

E) Tillägg till fredsfördraget, Litt. A. Dat. Nijmegen 1er Aug. 1679. (*Latin*).

Undertecknad som Litt. A, utom att Khinsky saknas.
Papper, 2 sidor text; sigiller.

F) Separat artikel till Litt. E.
Papper, en sida text; sigiller.

N:o 8.

1682.

A) Kejsarlige ministern D. J. Cramprichs deklARATION angående Kejsarens accession till 1681 års förbund mellan Sverige och Holland.² Dat. Haag 28 Febr. 1682. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

B) Kejsar Leopold I:s fullmakt för Cramprich. Dat. Wien 20 Jan. 1682. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

C) Samme kejsares ratifikation af förbundet (se Litt. A). Dat. Wien 21 Mars 1682. (*Latin*).

Pergament, 19 sidor text; rödt vaxsigill i träkupa, snöre af svart och gult silke.

N:o 9.

1682.

A) Defensivallians. Dat. Stockholm 1er Okt. 1682. (*Latin*).

Undert.: Wenceslaus Comes ab Althann.
Papper, 11 sidor text; sigill.

B) Sekreta artiklar till Litt. A.
Papper, 5 sidor text; sigill.

C) Kejsar Leopold I:s ratifikation af Litt. A. Dat. Wien 2 Dec. 1682. (*Latin*).

Pergament, 21 sidor text; rödt vaxsigill i förgyld silfverkupa (utan lock), snöre af guldråd.

¹ Se Tyskland, I, N:o 14.

² Se Holland, N:o 20.

D) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 10 sidor text; sigill m. m. som Litt. C.

N:o 10.

1683.

A) Speciel konvention angående tillägg till 1681 års förbund (se N:o 8).¹ Dat. Haag $\frac{1}{18}$ Mars 1683. (*Latin*).

Undert.: Joannes Cramprich de Cronefelt.

Papper, 5 sidor text; sigill.

B) Kejsar Leopold I:s ratifikation af Litt. A. Dat. Wien 17 Maj 1683. (*Latin*).

Papper, 8 sidor text; sigill.

C) D:o d:o af separata artiklar till konventionen, Litt. A.

Papper, 7 sidor text; sigill.

D) D:o d:o af speciellare artiklar (*articuli specialiores*) till konventionen, Litt. A.

Papper, 5 sidor text; sigill.

N:o 11.

1686.

A) Fördrag angående den truppkontingent, som konungen af Sverige för sina tyska besittningar skulle uppsätta under kriget med Turkiet. Dat. Berlin 28 April 1686 g. st. (*Tyska*).

Undert.: Franz Heinrich von Fridag Freyherr zu Gödens (*för Kejsaren*); Eberhardt von Graffenthal (*för Sverige*).

Papper, 8 sidor text; sigill.

B) Kejsar Leopold I:s ratifikation af Litt. A. Dat. Neustadt 18 Maj 1686. (*Tyska*).

Papper, 13 sidor text; sigill.

N:o 12.

1692.

A) Prolongation af 1682 års defensivallians (N:o 9). Dat. Stockholm $\frac{1}{18}$ Maj 1692. (*Latin*).

Undert.: Franciscus Comes de Starheimberg.

Papper, 2 sidor text; sigill.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, en sida text; sigill.

¹ Jemf. Holland, N:o 21 och Spanien, N:o 5.

C) Kejsar Leopold I:s fullmakt för Stahremberg. Dat. Wien 12 Juni 1691. (*Latin*).

Papper, patentfol.; sigill.

D) Samme kejsares ratifikation af Litt. A. Dat. Wien 12 Juli 1692. (*Latin*).

Papper, 5 sidor text; sigill.

E) D:o d:o af Litt. B.

Papper, 4 sidor text; sigill.

N:o 13.

1692.

Deklaration i Kejsarens namn med anledning af beslutet om den nionde kurvärdigheten. Dat. Wien 13 Dec. 1692. (*Tyska*).

Undert.: Leopold Wilhelm G[raf] z[u] Königsegg.

Papper, 2 sidor text; Kejsarens sigill.

N:o 14.

1693.

Konvention angående ordningen vid ministrars visiter. Dat. Stockholm 28 Juni 1693. (*Latin*).

Undert.: Franciscus Comes de Starhemberg.

Papper, en sida text; sigill.

N:o 15.

1697.

Engelske och holländske envoyéerna Lexingtons och Heemskercks vidimation af en af dem 5 Juli 1697 utfärdad akt (med bilagor) angående förlikning mellan Sverige och Kejsaren i den s. k. Güstrowska saken. Dat. Wien 5 Juli 1697. (*Franska*).

Papper, 9 sidor text; sigiller.

N:o 16.

1698.

Tilläggsartiklar till 1682 års defensivallians (N:o 9). Dat. Stockholm 23 Juli 1698. (*Latin*).

Undert.: Franciscus Comes de Starhemberg.

Papper, 6 sidor text; sigill.

N:o 17.

1698.

Kejsar Leopold I:s ytterligare prolongation af 1682 års defensionallians (N:o 9 och 12). Dat. Ebersdorf 10 Sept. 1698. (*Latin*).
Papper, patentfol.; sigill.

N:o 18.

1699.

Kejsar Leopold I:s konfirmation af svenska kronans eventuella successionsrätt till Hinter-Pommern och Kammin.¹ Dat. Wien 20 Aug. 1699.
Papper, 5 sidor text; sigill.

N:o 19.

1706.

Kejsar Josef I:s konfirmation af d:o (se N:o 18). Dat. Wien 3 Aug. 1706. (*Tyska*).
Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill (skadadt), snöre af svart och gult silke.²

N:o 20.

1707.

A) Fördrag angående fri religionsöfning i Schlesien m. m. Dat. Altranstädt 1 Sept. 1707. (*Latin*).
Undert.: Joannes Wenceslaus Comes Wratislau.
Papper, 6 sidor text; sigill.

B) Engelske och holländske ministrarne Robinsons och Haersoltes försäkran angående Englands och Hollands garanti af Litt. A.³ Dat. Leipzig (Lipsiæ) s. d. (*Latin*).
Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Kejsar Josef I:s ratifikation af Litt. A. Dat. Wien 6 Sept. 1707. (*Latin*).
Papper, 11 sidor text; sigill.

N:o 21.

1710.

Deklaration å Kejsarens, Englands och Hollands vägnar angående neutralitetens upprätthållande i Tyska riket samt Slesvig och Jutland. Dat. Haag 31 Mars 1710. (*Latin*).

¹ Jemf. Tyskland, III, N:o 3.

² Härvid finnes ett handbref från prins Vilhelm af Hessen-Cassel, dat. 26 Juli 1736, enligt hvilket detta dokument öfverlemnats till prinsen af kaptenen Strahlenheim, son till afidne envoyéen Strahlenheim.

³ Se Holland, N:o 35 och England, N:o 18.

Undert.: Philippus Lud. C[omes] a Sinzendorff (*för Kejsaren*); Le Pr[ince] et Duc de Marlborough, Townshend (*för England*); J.(?) v. Randwijck, Allard Merens, A. Heinsius, C. v. Gheel van Spanbroeck, F. A. Baron de Reede de Renswoude, S. v. Goslinga, E. v. Itterssum, W. Pott (*för Holland*).

Papper, 8 sidor text; sigiller.

N:o 22.

1726.

A) Kejsarens accession till 1724 års defensivallians mellan Sverige och Ryssland.¹ Dat. Wien 16 April 1726. (*Latin*).

Undert.: Eugenius a Sabaudia, Philippus Lud. Comes a Sinzendorff, Gundacarus C[omes] a Starhenberg, Frid. Car. Comes de Schönborn (*för Kejsaren*); Carolus G. C[omes] a Tessin (*för Sverige*).

Papper, 5 sidor text; sigiller.

B, C) Tvenne separata artiklar till Litt. A.

Papper, hvardera 3 sidor text; sigiller.

D) Kejsar Karl VI:s fullmakt för kejserlige underhandlarne (deribland äfven Ernst Fredrik, grefve af Windischgrätz, som ej undertecknat fördraget). Dat. Wien 2 Jan. 1726. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill.

E) Samme kejsares ratifikation af Litt. A—C. Dat. Wien 31 Juli 1726. (*Latin*).

Pergament, 23 sidor text, inb. i rött sammet; rött vaxsigill i förgylt silfverkupa, snöre af guldtråd.

N:o 23.

1754.

Kejsar Frans I:s godkännande af den mellan Sverige och Danmark 1750 slutna definitivtraktaten angående utbyte af Holstein-Gottorpska husets anspråk.² Dat. Wien 2 Jan. 1754. (*Tyska*).

Pergament, 38 sidor text; rött vaxsigill i träkupa, snöre af svart och gult silke.³

N:o 24.

1754.

Kejsar Frans I:s investiturstakt för konung Adolf Fredrik å Sveriges tyska besittningar. Dat. Wien 29 Mars 1754. (*Latin*).

¹ Se Ryssland, N:o 24.

² Se Danmark, N:o 40.

³ Härvid finnes ett af kejserliga rikshofkansliets taxamt 30 Dec. 1753 utfärdadt qvitto å 3,000 floriner. Papper, en sida text; sigill.

Pergament, 37 sidor text, inb. i rött sammet; rödt vaxsigill i förgylt silfverkupa, snöre af guldtråd.¹

N:o 25.

1757.

A) Konvention angående garanti af Westfaliska freden.² Dat. Stockholm 21 Mars 1757. (*Latin och franska*).

Undert.: C. G. Tessin, A. J. v. Höpken, Nils Palmstierna, Clas Ekeblad, C. Rudenschöld, Edv. Carleson, F. von Stenhagen (*för Sverige*); R. Comes a Goes (*för Kejsarinnan-Drottningen*).

Papper, 7 sidor text utom formulär för en deklaration angående samma sak; sigiller.

B) Kejsarinnan-Drottningen Maria Theresias fullmakt för Goes. Dat. Wien 9 Jan. 1757. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af svart och gult silke.

C) Samma kejsarinnas ratifikation af Litt. A. Dat. Wien 25 April 1757. (*Latin*).

Pergament, 15 sidor text; rödt vaxsigill i förgylt silfverkupa, snöre af guldtråd.

N:o 26.

1757.

A) Konvention angående Sveriges deltagande i kriget mot Preussen.³ Dat. Stockholm 22 Sept. 1757. (*Latin och franska*).

Undert.: C. G. Tessin, A. J. v. Höpken, Nils Palmstierna, Clas Ekeblad, C. Rudenschöld, Edv. Carleson, M. Benzeltierna (*för Sverige*); R. Comes a Goes (*för Kejsarinnan-Drottningen*).

2 ex., det ena innehållande 10, det andra 13 artiklar.⁴ Papper, hvartdera exemplaret 5 sidor text; sigiller.

B) Operationsplan för fälttåget. Dat. s. d. (*Latin och franska*).

Undertecknad af desamme.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

¹ Bihang: 1) Tvenne af kejsarliga rikshofkansliets taxamt utfärdade qvitton, det ena å 20,000 gulden, det andra å 7,567 gulden. Dat. 12 Jan. 1754. Papper, hvartdera en sida text, sigill. — 2) Grefve Barcks reservation angående beläningsceremonielet. Dat. Wien 30 Mars 1755 (o: 1754). Papper, en sida text. — 3) Grefve Colloredos förklaring angående samma sak. Dat. Wien 31 Mars 1754. Papper, 3 sidor text.

² Jemf. N:o 27 samt Frankrike, N:o 43.

³ Jemf. Frankrike, N:o 44.

⁴ I det senare äro art. 3—5 tillagda.

C) Separata och sekreta artiklar till Litt A.

Undert.: R. Comes a Goes.

Papper, 4 sidor text; sigill.

D) Kejsarinnan-Drottningen Maria Theresias fullmakt för Goes. Dat. Wien 26 Maj 1757. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i träkupa, snöre af svart och gult silke.

E) Samma kejsarinnas ratifikation af Litt. A (det exemplar, som har 10 artiklar). Dat. Wien 3 Nov. 1757. (*Latin*).

Pergament, 11 sidor text; rödt vaxsigill i förgyld silfverkupa, snöre af guldtråd.

F) D:o d:o af Litt. C.

Pergament, 8 sidor text; sigill m. m. som Litt. E.

N:o 27.**1757.****A) Kejsarinnan-Drottningen Maria Theresias ratifikation af Rysslands accession till konventionen angående garanti af Westfaliska freden (N:o 25).¹ Dat. Wien 31 Dec. 1757. (*Latin*).**

Pergament, 16 sidor text; rödt vaxsigill i förgyld silfverkupa, snöre af guldtråd.

B) D:o d:o af en till samma accession hörande deklaration. Dat. s. d. (*Latin*).

Pergament, 5 sidor text; rödt vaxsigill i träkupa, snöre af svart och gult silke.

N:o 28.**1760.****Sveriges accession till det i Versailles 30 Dec. 1758 mellan Kejsarinnan-Drottningen och Frankrike slutna förbundet. Dat. Stockholm 17 Sept. 1760.² (*Franska*).**Undert.: A. J. v. Höpken, Clas Ekeblad, Gab. von Seth, Carl Gustaf Löwenhielm, Edv. Carleson, M. v. Hermansson, J. L. Ekestubbe (*för Sverige*); R. Comte de Goes (*för Kejsarinnan-Drottningen*).

Papper, 43 sidor text; sigiller.

¹ Se Ryssland, N:o 29.² Jemf. Frankrike, N:o 48.

N:o 29.

1778.

Kejsar Josef II:s investiturstycke för konung Gustaf III å Sveriges tyska besittningar. Dat. Wien 24 Nov. 1773. (*Latin*).

Pergament, 36 sidor text, inb. i rött sammet; rött vaxsigill i tråkupa, snöre af svart och gult silke.¹

N:o 30.

1774.

»Decretum salvatorium» i Kejsarens namn med anledning af Holsteins utbytande mot Oldenburg. Dat. Wien 27 Dec. 1774.

Undert.: F. Fürst Colloredo.

Papper, 3 sidor text; Kejsarens sigill.

III. Brandenburg-Preussen.²

N:o 1.

1627.

Kurfursten Georg Vilhelms ratifikation af en konvention angående stillestånd under 8 månader. Dat. Königsberg (Regiomonti) 2 Nov. 1627. (*Latin*).

Papper, 5 sidor text; sigill.

N:o 2.

1646—1650.

*A) Drottning Kristinas fullmakt för Johan Oxenstierna och Johan Salvius att underhandla om Pommern. Dat. Stockholm 23 Okt. 1646. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rött vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke. 2 ex.

*B) D:o d:o för desamme att underhandla om förbund. Dat. Stockholm 31 Mars 1648. (*Latin*).

Papper, patentfol.; sigill.

C) Kurfursten Fredrik Vilhelms fullmakt för Johan Georg von Born, Johan Fredrik Buch, Georg Zizewitz, Frans von Pahlen och Fredrik Runge att underhandla om Pommern. Dat. Köln an der Spree (Coloniae ad Spream) 17 April 1650. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rött vaxsigill i tråkupa, snöre af svart och hvitt silke.

¹ Härvid finnes furst Colloredos deklaration angående läns-ceremonielet. Dat. Wien 25 Nov. 1773.

² Se äfven Tyskland, I samt Polen, N:o 3, Litt. N och S.

N:o 3.

1653.

A) Kurfursten Fredrik Vilhelms samt markgrefvarne Kristian Vilhelms, Kristians och Albrekts cessionsbref å Vor-Pommern m. m. Dat. Köln an der Spree 4 Maj 1653. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; röda vaxsigiller i silfverkupor (utan lock). snören af silfvertråd och svart silke.

B) Speciel konvention angående svenska kronans eventuella successionsrätt till Hinter-Pommern och Kammin.¹ Dat. s. d. (*Tyska*).

Undert.: Friderich Wilhelm Churfürst.

Pergament, 12 sidor text, inb. i svart sammet; rödt vaxsigill i silfverkupa (utan lock), snöre af silfvertråd och svart silke.

C) D:o angående svenska kronans eventuella successionsrätt till Neu-Mark, Sternberg, Vierraden och Lückenitz.² Dat. s. d. (*Tyska*).

Undert.: Friderich Wilhelm Churfürst; Christian Wilhelm Marggraff zu Brandenburg, Christian Marggraff zu Brandenburg, Albrecht Marggraff zu Brandenburg.

Pergament, 8 sidor text, inb. i svart sammet; snöre af silfvertråd och svart silke, sigillerna bortskurna.

D) Recess angående licenterna i Hinter-Pommern och Kammin. Dat. s. d. (*Tyska*).

Undertecknad som Litt. B.

Pergament, 8 sidor text, inb. i svart sammet; sigill m. m. som Litt. B.

*E) Drottning Kristinas revers i anledning af svenska kronans eventuella successionsrätt till Hinter-Pommern och Kammin. Dat. Stockholm 14 Maj 1653. (*Tyska*).

Pergament, 7 sidor text; rödt vaxsigill i träkupa, hängande i ett snöre af blått och gult silke. 2 ex.

*F) D:o d:o i anledning af successionsrätten till Neu-Mark, Sternberg, Vierraden och Lückenitz. Dat. s. d. (*Tyska*).

Pergament, 15 sidor text; sigill m. m. som Litt. E.³

¹ Jemf. N:o 9 och N:o 28, Litt. B samt Tyskland, II, N:o 18 och 19.

² Jemf. N:o 28, Litt. C.

³ Ett ex. med ändringar i kanten är kasseradt. Dessutom finnas tre andra kasserade urkunder, motsvarande Litt. B, C och D. Alla fyra äro skrifna på pergament, daterade 14 Maj 1653 och undertecknade af drottning Kristina, men hennes namnteckningar äro öfverkorsade och sigillerna borttagna.

G) Kurfursten Fredrik Vilhelms ratifikation af den i Stettin 4 Maj 1653 slutna konventionen angående pommerska gränsen m. m. Dat. Köln an der Spree 20 Maj 1653. (*Latin*).

Pergament, 46 sidor text, inb. i svart sammet; sigill m. m. som Litt. B.

N:o 4.

1656.

A) Fördrag angående Sveriges länshöghet öfver hertigdömet Preussen. Dat. Königsberg (Regiomonti) 7 Jan. 1656 g. st. (*Latin*).

Undert.: Ericus Oxenstierna (*för Sverige*); Otto liber Baro a Schwerin, Laurentius Christoph. Somnitz, Johannes Uldericus Dobrzenski de Dobrzenitz (*för Brandenburg*).

Papper, 16 sidor text; sigiller.

B) Fördrag angående Ermeland. Dat. s. d. (*Latin*).

Undertecknad af desamme.

Papper, 5 sidor text; sigiller.

C) Fördrag angående fredens upprätthållande. Dat. s. d. (*Latin*).

Undertecknad af desamme.

Papper, 8 sidor text; sigiller.

D) Kurfursten Fredrik Vilhelms fullmakt för Schwerin och Dobrzenski. Dat. Köln an der Spree 1 Aug. 1655. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af svart och hvitt silke.

E) Samme kurfurstes ratifikation af Litt. A. Dat. Königsberg 10 Jan. 1656 g. st. (*Latin*).

Pergament, 12 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af svart och hvitt silke.

F) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 4 sidor text; sigill m. m. som Litt. E.

G) D:o d:o af Litt. C.

Papper, 13 sidor text; sigill.

N:o 5.

1656.

A) Förbund. Dat. Marienburg 15 Juni 1656. (*Latin*).

Undert.: Ericus Oxenstierna Axelii, Schering Rosenhane, Steno Bielke (*för Sverige*); Georgius Fridericus Comes in Waldec, Nicolaus

Ernestus de Platen, Johannes Uldericus Dobrzenski de Dobrzenitz (*för Brandenburg*).

Papper, 15 sidor text; sigiller.

B) Birecess angående kurfurstens satisfaktion.

Papper, 7 sidor text; sigiller.

C) Birecess angående hjälptrupper.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

D) Recess angående tillägg till länsfördraget 7 Jan. 1656 (N:o 4, Litt. A). Dat. s. d. (*Latin*).

Undertecknad af desamme.

Papper, 6 sidor text; sigiller.

E) Kurfursten Fredrik Vilhelms ratifikation af Litt. A. Dat. Holland i Preussen 19 Juni 1656 g. st. (*Latin*).

Papper, 24 sidor text; sigill.

F) D:o d:o af Litt. B.

Papper, 9 sidor text; sigill.

G) D:o d:o af Litt. C.

Papper, 4 sidor text; sigill.

H) D:o d:o af Litt. D.

Papper, 9 sidor text; sigill.

I) D:o d:o af en i Marienburg 15 Juni 1656 sluten recess angående svenska truppers tåg genom kurfurstens besittningar i Brandenburg och Hinter-Pommern. Dat. Holland i Preussen 11 Juni 1656. (*Tyska*).

Papper, 11 sidor text; sigill.

N:o 6.

1656.

A) Fördrag angående upphäfvande af fördragen i Königsberg (N:o 4) och tilläggsrecessen (N:o 5, Litt. D) samt erkännande af kurfurstens suveränitet öfver hans preussiska besittningar m. m. Dat. Labiau 18 Nov. 1656. (*Latin*).

Undert.: Christophorus Carolus Schlippenbach, Matthias Biörenklou, Bartholomæus Wolfsberg (*för Sverige*); Otto I[iber] B[aro] a Schwerin, Fridericus de Jena (*för Brandenburg*).

Papper, 24 sidor text; sigiller.

B) Sekret recess till Litt. A.

Papper, 9 sidor text; sigiller.

C) Recess angående ett lån till svenska kronan á 200,000 riksdaler. Dat. s. d. (*Tyska*).

Undertecknad af desamme.

Papper, 5 sidor text; sigiller.¹

D) Kurfursten Fredrik Vilhelms fullmakt för brandenburgske kommissarierna. Dat. Labiau $\frac{1}{3}$ Nov. 1656. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

E) Samme kurfurstes ratifikation af Litt. A. Dat. Labiau 23 Nov. 1656 g. st. (*Latin*).

Pergament, 16 sidor text; rödt vaxsigill i träkupa, snöre af svart och hvitt silke.

F) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 7 sidor text; sigill m. m. som Litt. E.

N:o 7.

1657—1660.

A) Kurfursten Fredrik Vilhelms fullmakt för Georg Fredrik, grefve af Waldeck, och Johan Ulrik Dobrzenski att deltaga i de polska fredsunderhandlingarna. Dat. Königsberg (Regiomonti) 3 Mars 1657. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

*B) Konung Karl Gustafs fullmakt för Magnus Gabriel De la Gardie, Bengt Oxenstierna, Kristofer Karl Schlippenbach och Anders Gyllenklou att vid traktaten i Preussen underhandla med brandenburgske kommissarier. Dat. lägret vid Kiöge på Seland 14 Febr. 1658. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i träkupa, snöre af blått och gult silke.

*C) D:o d:o för desamme. Dat. Wismar 24 Juli 1658 g. st. (*Latin*).

Lika med Litt. B.

---

¹ Enligt en anteckning på omslaget blef denna recess sedan kasserad.

*D) Samme konungs lejdebref för brandenburgske kommissarier till underhandlingar i Preussen. Dat. s. d.

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som Litt. B.

E) Kurfursten Fredrik Vilhelms fullmakt för brandenburgske kommissarierna (se N:o 8) att underhandla om fred. Dat. Ribe (Ripis Cimbrorum) 13 Jan. 1659. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af svart och hvitt silke.

F) Samme kurfurstes lejdebref för svenske kommissarierna. Dat. s. d. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigill.¹

*G) Hertig Adolf Johans lejdebref för brandenburgske kommissarier till underhandlingar i Thorn. Dat. Marienburg $\frac{1}{4}$ Mars 1659. (*Tyska*).

Papper, en sida text; sigill.

H) Kurfursten Fredrik Vilhelms lejdebref för svenske kommissarierna till underhandlingar i Pommerellen. Dat. Köln an der Spree 12 Dec. 1659. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som Litt. E.

*I) Svenska interimregeringens fullmakt för svenske kommissarierna (se Litt. B) att underhandla om fred. Dat. Göteborg 4 Mars 1660. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; svart vaxsigill i tråkupa, snöre af svart silke. 2 ex. med något olika underskrifter.²

*K) Samma regerings lejdebref för brandenburgske kommissarierna till fredsunderhandlingar i Preussen eller Pommerellen. Dat. s. d. (*Latin*).

Lika med Litt. I.

L) Kurfursten Fredrik Vilhelms lejdebref för svenske kommissarierna till fredsunderhandlingar i Preussen. Dat. Köln an der Spree 28 Mars 1660. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som Litt. E.

M) D:o d:o. Dat. Köln an der Spree $\frac{1}{2}$ April 1660. (*Latin*).

Lika med Litt. L.

¹ Anteckning på baksidan: »ejus commutatio facta Sedini 17 Julii anno 1659.»

² På ett ex. är snöret afslitet; ändarna qvarsatta vid fullmakten och vid sigillet.

N:o 8.

1660.

A) Fredsfördrag.¹ Dat. Oliva 3 Maj 1660 n. st. (*Latin*).

Undert.: De Lumbres (*för Frankrike*); Joannes ab Hoverbeek, Laurentius Christoph. Somnitz, Albertus ab Ostaw (*för Brandenburg*).

2 ex., inb. i svart sammet. Det ena på pergament, 37 sidor text utom afskrifter af fullmakter; De Lumbres sigill påtryckt, de öfrigas af svart vax i benkupor, snöre af silfvertråd. Det andra exemplaret på papper, 70 sidor text utom en fullmaktsafskrift; sigiller.

B) Kurfursten Fredrik Vilhelms fullmakt för brandenburgske kommissarierna.² Dat. Köln an der Spree 18 Mars 1660. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af svart och hvitt silke.

C) Samme kurfurstes ratifikation af Litt. A. Dat. Köln an der Spree 18 Juni 1660. (*Latin*).

Pergament, 36 blad text utom afskrifter af fullmakter, inb. i ljusblått sammet; rödt vaxsigill i förgyld silfverkupa, snöre af guld- och silfvertråd.³

D) Brandenburgske legaten Hoverbecks förklaring angående konungens af England garanti af fredsfördraget. Dat. Danzig (Dantisci) 15 Aug. 1660. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

N:o 9.

1665.

A) Kurfursten Fredrik Vilhelms förnyelse af 1653 års konvention angående Hinter-Pommern och Kammin (N:o 3, Litt. B). Dat. Köln an der Spree 7 Okt. 1665. (*Tyska*).

Pergament, 16 sidor text, inb. i ljusblått sammet; rödt vaxsigill i silfverkupa (utan lock), snöre af silfvertråd och svart silke.

B) Undersätarnes i Hinter-Pommern och Kammin försäkran i anledning af svenska kronans eventuella successionsrätt. Dat. Kolberg 20 Okt. 1665. (*Tyska*).

Inga underskrifter, men de beseglande uppräknas i texten.

Pergament, 10 sidor text; 36 sigiller af rödt eller grönt vax i tråkupor, hängande i två rader i brokiga silkessnören.

¹ Jemf. Polen, N:o 7, Tyskland, II, N:o 4 samt Frankrike, N:o 19.

² Jemf. N:o 7.

³ På sista bladet finnes ett intyg af De Lumbres och Hoverbeck om utväxlingen af ratifikationerna. Dat. Danzig (Gedani) 16 Aug. 1660.

N:o 10.

1666.

A) Defensivallians. Dat. Stockholm 27 Mars 1666. (*Latin*).
Undert.: P. J. Coijet, Ed. Ehrensteen (*för Sverige*); L. G. a Crockow (*för Brandenburg*).

Papper, 22 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

C) Kurfursten Fredrik Vilhelms ratifikation af Litt. A. Dat. Kleve (in arce nostra ducali Cliviæ) ½ Maj 1666. (*Latin*).

Pergament, 13 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af svart och hvitt silke.

D) D:o d:o af Litt B.

Papper, 3 sidor text; sigill.

N:o 11.

1667.

A) Förbund i anledning af ställningen i Polen. Dat. Stockholm 23 Juni 1667. (*Latin*).

Undert.: Laurentius Georgius a Crockow.

Papper, 9 sidor text; sigill.

B) Kurfursten Fredrik Vilhelms fullmakt för Crockow. Dat. Kleve 30 Juli 1666. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

C) Samme kurfurstes ratifikation af Litt. A. Dat. Köln an der Spree 16 Juli 1667. (*Latin*).

Papper, 14 sidor text; sigill.

N:o 12.

1668.

A) Förbund mellan Sverige, Brandenburg och Pfalz-Neuburg angående konungavalet i Polen.¹ Dat. Stockholm 6 Maj 1668. (*Latin*).

Undert.: Laurentius Georgius a Crockow.

Papper, 11 sidor text; sigill.

¹ Jemf Tyskland, XV, N:o 3.

B) Kurfursten Fredrik Vilhelms fullmakt för Crockow. Dat. Köln an der Spree 25 Mars 1667.

Papper, 2 sidor text; sigill.

C) Samme kurfurstes ratifikation af Litt. A. Dat. Köln an der Spree 20 Juli 1668.

Papper, 23 sidor text; sigill.

N:o 13.

1673, 1674.

A) Förnyelse och utvidgande af 1666 års defensivallians. Dat. Köln an der Spree (in arce Coloniensi ad Suevum) 1 Dec. 1673. (*Latin*).

Undert.: C. Mardefelt, B. C. Wangelin (*för Sverige*); Ottho [iber] R[aro] a Schwerin, Laurentius Christoph. Somnitz, Fridericus a Jena (*för Brandenburg*).

Papper, 21 sidor text; sigiller.

B) Separata artiklar till Litt. A.

Papper, 5 sidor text; sigiller.

C) Kurfursten Fredrik Vilhelms ratifikation af Litt. A. Dat. Köln an der Spree 28 Febr. 1674. (*Latin*).

Pergament, 20 sidor text; rödt vaxsigill i silfverkupa (utan lock), snöre af guld- och silfvertråd.

D) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 6 sidor text; sigill m. m. som Litt. C.

N:o 14.

1674.

A) Recess angående Pfalz-Neuburgs accession till 1673 års defensivallians mellan Sverige och Brandenburg.¹ Dat. Köln an der Spree 1½ Mars 1674. (*Tyska*).

Undert.: B. C. Wangelin (*för Sverige*); O. F[reiherr] v. Schwerin, L. Ch. Somnitz (*för Brandenburg*); H. T. F[reiherr] v. Goltstein (*för Pfalz-Neuburg*).

Papper, 28 sidor text; sigiller.

B) Kurfursten Fredrik Vilhelms ratifikation af Litt. A. Dat. Köln an der Spree 1½ Juni 1674. (*Tyska*).

Papper, 19 sidor text; sigill.

¹ Jemf. Tyskland, XV, N:o 4.

*N:o 15.

1676.

Konung Karl XI:s fullmakt för Bengt Oxenstierna och Johan P. Olivekrans att underhandla om fred. Dat. Stockholm 12 April 1676. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

N:o 16.

1679.

A) Kurfursten Fredrik Vilhelms ratifikation af det i St Germain en Laye 29 Juni 1679 slutna fredsfördraget. Dat. Potsdam $\frac{1}{2}$ Aug. 1679. (*Latin*).

Pergament, 17 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af svart och hvitt silke.

B) Samme kurfurstes fullmakt för L. G. von Crockow att utvexla de svenska och brandenburgska ratifikationerna af freds-fördraget (se Litt. A). Dat. Köln an der Spree 2 Sept. 1679. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

N:o 17.

1684.

A) Recess angående titulaturen och ministrars audienser. Dat. Köln an der Spree 7 Jan. 1684. (*Tyska*).

Undert.: E. von Graffenthall (*för Sverige*); F. von Meinders (*för Brandenburg*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

B) Kurfursten Fredrik Vilhelms ratifikation af Litt. A. Dat. Potsdam $\frac{1}{4}$ Maj 1684. (*Tyska*).

Papper, 4 sidor text; sigill.

N:o 18.

1686.

A) Defensivallians. Dat. Berlin 10 Febr. 1686. (*Latin*).

Undert.: Eberhardus a Graffenthall (*för Sverige*); Paulus a Fuchs (*för Brandenburg*).

Papper, 14 sidor text utom afskrifter af fullmakter; sigiller.

B) Sekreta artiklar till Litt. A.

Papper, 4 sidor text; sigiller.

C) Kurfursten Fredrik Vilhelms fullmakt för Fuchs. Dat. Potsdam 28 Jan. 1686. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

D) Samme kurfurstes ratifikation af Litt. A. Dat. Köln an der Spree 4 April 1686. (*Latin*).

Pergament, 19 sidor text; rödt vaxsigill i förgylt silfverkupa (utan lock), snöre af guldtråd.

E) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 7 sidor text; sigill m. m. som Litt. D, utom att locket på kupan finnes qvar.

N:o 19.

1688.

Kurfursten Fredrik III:s konfirmation af 1686 års defensivallians. Dat. Sparenberg 1½ Nov. 1688. (*Latin*).

Papper, 4 sidor text; sigill.

N:o 20.

1692, 1693.

A) Kurfursten Fredrik III:s ratifikation af en i Gollnow 9 Juli 1692 slutten recess¹ angående Gollnows restitution. Dat. Kleve ^{22 Sept.}_{2 Okt.} 1692. (*Tyska*).

Papper, 10 sidor text; sigill.

B) D:o d:o af en dithörande, i Gollnow 14 Jan. 1693 upprättad birecess. Dat. Köln an der Spree 16 Febr. 1693. (*Tyska*).

Papper, 6 sidor text; sigill.

N:o 21.

1694.

Fördrag angående biläggande af tvistigheter. Dat. Berlin 25 Juni 1694. (*Tyska*).

Undert.: N. Bielke (*för Sverige*); Frantz von Meinders, Paul von Fuchs, E. Danckelman (*för Brandenburg*).

Papper, 8 sidor text; sigiller.

N:o 22.

1696.

A) Fördrag angående d:o (se N:o 21). Dat. Köln an der Spree 10 Juli 1696. (*Tyska*).

¹ Den inrerade recessen är egenhändigt undertecknad och beseglad af kommissarierna Norman och Jäger (*för Sverige*) samt Carnitz och Calbius (*för Brandenburg*).

Undert.: N. Bielke, B. C. v. Jäger (*för Sverige*); E. Danckelman, P. v. Fuchs, J. v. Carnitz (*för Brandenburg*).

Papper, 21 sidor text; sigiller.

B) Kurfursten Fredrik III:s fullmakt för brandenburgske kommissarierna. Dat. Köln an der Spree $\frac{1}{2}$ Juli 1696. (*Tyska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

N:o 23.

1696.

A) Prolongation af 1686 års defensivallians. Dat. Berlin 11 Juli 1696. (*Latin*).

Undert.: N. Bielke (*för Sverige*); E. Danckelman, P. v. Fuchs (*för Brandenburg*).

Papper, 16 sidor text; sigiller.

B) Sekreta artiklar till Litt. A.

Papper, 10 sidor text; sigiller.

C) Kurfursten Fredrik III:s fullmakt för brandenburgske kommissarierna. Dat. Köln an der Spree (Coloniæ ad Suevum) $\frac{1}{2}$ Juli 1696. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

D) Samme kurfurstes ratifikation af Litt. A. Dat. Kleve $\frac{1}{2}$ Aug. 1696. (*Latin*).

Pergament, 18 sidor text; rödt vaxsigill i silfverkupa (delvis för-gyld), snöre af guld- och silfvertråd.

E) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 11 sidor text; sigill m. m. som Litt. D.

N:o 24.

1696.

A) Konvention angående desertörers utlemnande. Dat. Köln an der Spree 30 Sept. 1696. (*Tyska*).

Undert.: N. Bielke (*för Sverige*); Flemming (*för Brandenburg*).

Papper, 4 sidor text; sigill.

B) Kurfursten Fredrik III:s påbud angående samma sak. Dat. s. d. (*Tyska*).

Papper, 2 sidor text.

C) Samme kurfurstes ratifikation af Litt. A. Dat. Köln an der Spree 31 Dec. 1696. (*Tyska*).

Papper, 6 sidor text; sigill.

N:o 25.

1698.

Kurfursten Fredrik III:s konfirmation af 1696 års defensionallians. Dat. Königsberg (Regiomonti Borussorum) ^{28 Juni} 1698. (*Latin*).
8 Juli

Papper, 4 sidor text; sigill.

N:o 26.

1698, 1699.

A) Fördrag angående biläggande af tvistigheter. Dat. Stockholm 22 Dec. 1698. (*Tyska*).

Undert.: Benedictus Oxenstierna, Nicolaus Gyldenstolpe, Thomas Polus, Johannes Bergenhielm, Samuel Åkerhielm (*för Sverige*); Friedrich C. B[urg]k[raf] zu Dohna (*för Brandenburg*).

Papper, 19 sidor text utom afskrifter af fullmakter; sigiller.

B) Kurfursten Fredrik III:s fullmakt för Dohna. Dat. Köln an der Spree $\frac{1}{3}$ Nov. 1698. (*Tyska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

C) Samme kurfurstes ratifikation af Litt. A. Dat. Köln an der Spree ^{24 Jan.} $\frac{4}{4}$ Febr. 1699. (*Tyska*).

Pergament, 20 sidor text; rödt vaxsigill i förgyld silfverkupa, snöre af guld- och silfvertråd.

N:o 27.

1699.

A) Birecess till föregående fördrag (N:o 26). Dat. Köln an der Spree 31 Mars 1699. (*Tyska*).

Undert.: A. Leijonstedt, J. H. Storren (*för Sverige*); P. v. Fuchs, W. v. Schmettau (*för Brandenburg*).

Papper, 20 sidor text; sigiller.

B) Kurfursten Fredrik III:s fullmakt för brandenburgske kommissarierna. Dat. Köln an der Spree $\frac{1}{10}$ Dec. 1698. (*Tyska*).

Papper, 4 sidor text; sigiller.

C) Samme kurfurstes ratifikation af Litt. A. Dat. Köln an der Spree $\frac{1}{3}$ Juni 1699. (*Tyska*).

Pergament, 10 sidor text; rödt vaxsigill i silfverkupa (delvis förgyld), snöre af guld- och silfvertråd.

N:o 28.

1699.

A) Kurfursten Fredrik III:s försäkran angående tiden för notifikation om arfhyllningen i Hinter-Pommern och Neu-Mark. Dat. Köln an der Spree 11 Sept. 1699. (*Tyska*).

Papper, 4 sidor text; sigill.

B) Förnyad konvention angående svenska kronans eventuella successionsrätt till Hinter-Pommern och Kammin.¹ Dat. Köln an der Spree 11 Sept. 1699. (*Tyska*).

Undert.: Friderich Churfürst.

Pergament, 3 sidor text; rödt vaxsigill i silfverkupa (delvis för-gyld), snöre af guld- och silfvertråd.

C) D:o angående successionsrätten till Neu-Mark, Sternberg, Vierraden och Löckenitz.² Dat. s. d. (*Tyska*).

Undertecknad af densamme.

Pergament, 9 sidor text; sigill m. m. som Litt. B.

N:o 29.

1703.

A) Förbund. Dat. Haag 11 Juli 1703. (*Latin*).

Undert.: N. Lillieroot (*för Sverige*); W. B[aro] de Schmettau (*för Preussen*).

Papper, 10 sidor text; sigiller.

B) Separata artiklar till Litt. A.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

C) Konung Fredrik I:s ratifikation af Litt. A. Dat. Liebenwalde (in prædio nostro Liebenvaldensi ad Havelam) 6 Aug. 1703. (*Latin*).

Pergament, 13 sidor text; rödt vaxsigill i silfverkupa, snöre af silfvertråd och svart silke.

D) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 7 sidor text; sigill m. m. som Litt. C.

E) Öfverenskommelse angående förbundets hemlighållande. Dat. Haag 17 Aug. 1703. (*Latin*).

Undertecknad som Litt. A.

Papper, en sida text; sigiller.

¹ Jemf. N:o 3, Litt. B.

² Jemf. N:o 3, Litt. C.

*F) Konung Karl XII:s ratifikation af Litt. A. Dat. lägret vid Thorn $\frac{1}{2}$ Aug. 1703. (*Latin*).

Papper, 11 sidor text; sigill.

*G) D:o d:o af Litt. B.

Papper, 7 sidor text; sigill.

N:o 30.

1705.

A) Ceremoniel vid ministrars mottagande. Dat. Berlin 7 Maj 1705. (*Franska*).

Undert.: Comte de Wartenberg, Ilgen.

Papper, 20 sidor text; sigiller.

B) Konung Fredrik I:s deklaration angående detsamma. Dat. Köln an der Spree 10 Maj 1705. (*Tyska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

*N:o 31.

1707.

A) Konung Karl XII:s ratifikation af det i Berlin $\frac{1}{6}$ Aug. 1707 slutna förbundet. Dat. Altranstädt $\frac{1}{2}$ Aug. 1707. (*Latin*).

Pergament, 21 sidor text; rödt vaxsigill i silfverkupa (delvis för-gylt), snöre af guld- och silfvertråd.

B) D:o d:o af en till samma förbund hörande separat artikel.

Pergament, 4 sidor text; sigill m. m. som Litt. A.

N:o 32.

1720.

A) Fredsfördrag. Dat. Stockholm 21 Jan. 1720. (*Tyska*).

Undert.: Friderich Ernst Freiherr von Cnyphausen.

Papper, 52 sidor text; sigill.

B) Separata artiklar till Litt. A.

Papper, 8 sidor text; sigill.

C) Konung Fredrik Vilhelm I:s fullmakt för Cnyphausen. Dat. Berlin 16 Sept. 1719. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

D) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Berlin 21 Febr. 1720. (*Tyska*).

Pergament, 36 sidor text; rödt vaxsigill i silfverkupa (delvis för-gyld), snöre af guldtråd.

E) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 12 sidor text; sigill m. m. som Litt. D.

N:o 33.

1720.

A) Konvention angående licenten i Stettin. Dat. Stockholm 30 Maj 1720. (*Franska*).

Undert.: Carteret, De Campredon [såsom medlare].

Papper, 4 sidor text; sigiller.

B) Konung Fredrik Vilhelm I:s ratifikation af Litt. A. Dat. Berlin 20 Juli 1720. (*Latin*).

Papper, 7 sidor text; sigill.

N:o 34.

1747.

A) Defensivallians.¹ Dat. Stockholm 18 Maj 1747. (*Franska*).

Undert.: C. Ehrenpreus, Carl G. Tessin, H. Cedercreutz, C. F. Piper, E. M. v. Nolcken, And. Skutenhielm (*för Sverige*); J. F. de Rohd (*för Preussen*).

Papper, 7 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Konung Fredrik II:s ratifikation af Litt. A. Dat. Berlin 7 Juni 1747. (*Franska*).

Papper, 5 sidor text; sigill.

D) D:o d:o af Litt. B.

Papper, 2 sidor text; sigill.

E) Konvention angående de i Litt. A utlofvade hjälptrupperna. Dat. Stockholm 18 Sept. 1747. (*Franska*).

Undertecknad som Litt. A.

Papper, 4 sidor text; sigiller.

¹ Jemf. Frankrike, N:o 38.

F) Konung Fredrik II:s ratifikation af Litt E. Dat. Berlin 17 Okt. 1747. (*Franska*).

Papper, 6 sidor text; sigill.

N:o 85.

1762.

A) Fredsfördrag. Dat. Hamburg 22 Maj 1762. (*Franska*).

Undert.: Adolph Frederic d'Olthof (*för Sverige*); Jean Jules de Hecht (*för Preussen*).

Papper, 4 sidor text; sigiller.

B) Konung Fredrik II:s fullmakt för Hecht. Dat. Breslau 20 April 1762. (*Franska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Breslau 29 Maj 1762. (*Franska*).

Pergament, 5 sidor text, inb. i rött sammet; rött vaxsigill i silfverkupa (delvis förgylt), snöre af silfvertråd och svart silke.

*D) Konung Adolf Fredriks ratifikation af d:o. Dat. Stockholm 3 Juni 1762. (*Franska*).

Pergament, 7 sidor text.

N:o 86.

1782.

Konung Fredrik II:s deklaration angående Sveriges accession till det i Petersburg 8 Maj 1781 mellan Ryssland och Preussen slutna fördraget om beväpnad neutralitet.¹ Dat. Berlin 19 Maj 1782. (*Franska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

N:o 87.

1789.

A) Konvention angående ett penningelån. Dat. Berlin 31 Maj 1789.² (*Franska*).

¹ Jemf. Ryssland, N:o 34.

² Dessutom finnes en konvention angående samma sak, dat. Drottningholm 24 Maj 1789; underskrifterna (U. G. de Franc och Adrien Henri Baron de Borcke) synas dock ej vara egenhändiga, och sigillerna, som varit påtryckta, äro nästan utplånade. Gustaf III:s ratifikation häraf är egenhändigt undertecknad, men tomrum är lemnadt för datering; på ett inneliggande papper är deremot antecknadt: »La ratification a été signé au quartier general de Borgo le 17 Juni 1789, mais si l'on veut, elle pourroit être daté de Drottningholm du 31 Maij ou du 1 Juin.»

Undert.: Charles Ehrenfr. de Carisien (*för Sverige*); Ewald Frederic Comte de Hertzberg (*för Preussen*).

Papper, 2 sidor text; sigiller.

B) Konung Fredrik Vilhelm II:s ratifikation af Litt. A. Dat. Berlin 3 Sept. 1789. (*Franska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

N:o 38.

1790.

A) Hemlig subsidiekonvention mellan Sverige, England och Preussen. Dat. Stockholm 31 Juli 1790. (*Franska*).

Undert.: E. Ruuth, U. G. Franc (*för Sverige*); R. Liston (*för England*); A. H. Comte de Borcke (*för Preussen*).

Papper, 4 sidor text; sigiller.

*B) Konung Gustaf III:s fullmakt för Ruuth. Dat. Svensksund 15 Juli 1790. (*Franska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

*C) D:o d:o för Franc. Dat. s. d. (*Franska*).

Lika med Litt. B.

N:o 39.

1801.

A) Konvention angående Preussens accession till 1800 års konvention mellan Sverige och Ryssland om beväpnad neutralitet.¹ Dat. Petersburg $\frac{1}{8}$ Febr. 1801. (*Franska*).

Undert.: Court Stedingk (*för Sverige*); Spiridon Comte de Lusi (*för Preussen*).

Papper, 4 sidor text; sigiller.

B) Konung Fredrik Vilhelm III:s fullmakt för Lusi. Dat. Berlin 17 Nov. 1800. (*Franska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Berlin 17 April 1801. (*Franska*).

Pergament, 7 sidor text, inb. i rött sammet; rött vaxsigill i silfverkupa (delvis förgyld), snöre af silfvertråd samt svart och hvitt silke.

¹ Se Ryssland, N:o 39.

N:o 40.

1807.

Konung Fredrik Vilhelm III:s ratifikation af den i Bartenstein
20 April 1807 slutna militärkonventionen. Dat. Bartenstein 21
April 1807. (*Franska*).

Papper, 11 sidor text; sigill.

N:o 41.

1807.

Kontrakt angående leverans af vapen från Sverige till Preus-
sen. Dat. Malmö 23 April 1807. (*Franska*).

Undert.: G. Baron de Wetterstedt (*för Sverige*); F. C. G. v.
Hünenbein (*för Preussen*).

Papper, 4 sidor text; sigiller.

N:o 42.

1813.

A) Off- och defensivallians. Dat. Stockholm 22 April 1813.
(*Franska*).

Undert.: le Comte d'Engeström, G. Baron de Wetterstedt (*för
Sverige*); Frederic de Tarrach (*för Preussen*).

Papper, 10 sidor text; sigiller.

B) Första separata och sekreta artikeln till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Andra separata och sekreta artikeln till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

D) Tredje separata och sekreta artikeln till Litt. A.

Papper, en sida text; sigiller.

E) Konung Fredrik Vilhelm III:s fullmakt för Tarrach. Dat.
Breslau 19 Mars 1813. (*Franska*).

Papper, en sida text; sigill.

F) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Dresden 7
Maj 1813. (*Franska*).

Papper, 10 sidor text; sigill.

G) D:o d:o af Litt. B—D.

Papper, 6 sidor text; sigill.

N:o 48.

1813.

A) Konvention angående svenska truppernas förplägning. Dat. Berlin 23 Aug. 1813. (*Tyska*).

Undert.: Gustaf Fredric Wirsén (*för Sverige*); Daniel Ludvig Lecoq (*för Preussen*).

Papper, 13 sidor text (jemte en bilaga); sigiller.

B) Konung Fredrik Vilhelm III:s fullmakt för Lecoq. Dat. Neudorf 7 Aug. 1813. (*Franska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Töplitz 10 Sept. 1813. (*Tyska*).

Papper, 13 sidor text (jemte en bilaga); sigill.

IV. Bayern.¹

N:o 1.

1675.

A) Defensivallians. Dat. München (Monachii) ^{9 Mars} 27 Febr. 1675. (*Latin*).

Undert.: Jürgen Marschalk (*för Sverige*); Bernhardt Bero F[rei]herr v. H[ohen] Rechberg, Casparus Schmid von Hasslach und Pürenbach, Frantz von Mayer zu Stockau (*för Baiern*).

Papper, 13 sidor text; sigiller.

B) Sekret artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Kurfursten Ferdinand Marias fullmakt för bayerske kommissarierna. Dat. München 26 Febr. 1675. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

D) Samme kurfurstes ratifikation af Litt. A. Dat. München 8 April 1675. (*Latin*).

Pergament, 8 sidor text; rödt vaxsigill i träkupa, snöre af blått och hvitt silke.

¹ Se äfven Tyskland, I.

E) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som Litt. D.

N:o 2.

1683, 1684.

A) Baierns accession till 1681 års förbund emellan Sverige och Holland.¹ Dat. Linz 18 Nov. 1683. (*Latin*).

Undert.: Antonius de Berchem.

Papper, 2 sidor text; sigill.²

B) Kurfursten Maximilian Emanuels deklaration och försäkran angående d:o. Dat. Linz 22 April 1684. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

V. Braunschweig-Lüneburg (incl. Hannover).³

*N:o 1.

1639.

A) Drottning Kristinas förmyndarregerings ratifikation af en mellan Sverige och hertigarne af Braunschweig-Lüneburg slutet neutralitetsrecess. Dat. Vesterås (Arosiæ) 15 Aug. 1639. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke.

B) D:o d:o af en dithörande birecess.

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som Litt. A.

N:o 2.

1659.

Hertigarne Augusts [af Wolfenbüttel], Kristian Ludvigs [af Celle] och Georg Vilhelms [af Calenberg] gemensamma förklaring angående fredens upprätthållande i Tyska riket. Dat. 2 Dec. 1659. (*Tyska*).

Papper, 11 sidor text; sigiller.

¹ Se Holland, N:o 20.

² Härvid finnes en vidimerad afskrift af kurfursten Maximilian Emanuels fullmakt för Berchem. Dat. Linz 17 Nov. 1683.

³ Se äfven Tyskland, I.

N:o 3.

1675.

A) Hertig Johan Fredriks [af Calenberg] ratifikation af den i Hannover 31 Dec. 1674 med Sverige slutna defensivalliansen. Dat. Hannover 6 Mars 1675. (*Tyska*).

Pergament, 7 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af rödt och gult silke.

B) D:o d:o af en dithörande birecess.

Pergament, 2 sidor text; sigill m. m. som Litt. A.

N:o 4.

1679.

*A) Konung Karl XI:s ratifikation af det i Celle 26 Jan. 1679 g. st. slutna fredsfördraget mellan Sverige och Frankrike å ena samt hertigarne af Braunschweig-Lüneburg å andra sidan. Dat. Rosendahl 27 Juli 1679. (*Latin*).

2 ex., pergament; snören af blått och gult silke. Det ena exemplaret 6 sidor text, sigillet bortskuret; det andra 2 sidor text (annan redaktion), rödt vaxsigill i tråkupa.

*B) D:o d:o af separata och sekreta artiklar till fredsfördraget (se Litt. A).

3 ex., pergament; snören som Litt. A. Ett exemplar 8 sidor text, sigillet bortskuret; 2 exemplar, hvardera 2 sidor text (annan redaktion), rödt vaxsigill i tråkupa.

C) Hertig Georg Vilhelms [af Celle] ratifikation af fredsfördraget (se Litt. A). Dat. 19 Nov. 1679. (*Tyska*).

Pergament, 8 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af rödt och gult silke.

D) D:o d:o af de separata och sekreta artiklarna (se Litt. B). Pergament, 12 sidor text; sigill m. m. som Litt. C.

E) Hertig Ernst Augusts [af Calenberg]¹ ratifikation af fredsfördraget (se Litt. A). Dat. Osnabrück 2 Dec. 1679. (*Tyska*).

Pergament, 7 sidor text; sigill m. m. som Litt. C.²

¹ Var äfven biskop af Osnabrück.

² Härvid finnes lüneburgske kommissarierna Schütz' och Münchhausens försäkras angående utbyte af hertig Ernst Augusts ratifikationsexemplar i anledning af ett formfel. Dat. Hamburg 5 Dec. 1679. Papper, 2 sidor text; sigiller.

F) D:o d:o af de separata och sekreta artiklarna (se Litt. B).
Pergament, 8 sidor text; sigill m. m. som Litt. C.¹

G) Hertig Rudolf Augusts [af Wolfenbüttel] ratifikation af
redsfördraget (se Litt. A). Dat. Braunschweig 18 Dec. 1679.
Tyska).

Pergament, 8 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, brokigt silkesnöre

H) D:o d:o af de separata och sekreta artiklarna (se Litt. B).
Pergament, 12 sidor text; sigill m. m. som Litt. G.

N:o 5.

1680.

A) Hertig Rudolf Augusts [af Wolfenbüttel] ratifikation af
den i Celle 24 Febr. 1680 slutna exekutionsrecessen. Dat. Braun-
schweig 9 Mars 1680. (*Tyska*).

Pergament, 8 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, brokigt silkesnöre.

B) Hertig Georg Vilhelms [af Celle] ratifikation af d:o. Dat.
Celle 26 Mars 1680 (*Tyska*).

Papper, 22 sidor text; sigill.

C) Hertig Ernst Augusts [af Calenberg] ratifikation af d:o.
Dat. Hannover 7 April 1680. (*Tyska*).

Papper, 24 sidor text; sigill.

*N:o 6.

1683.

A) Konung Karl XI:s ratifikation af den i Celle 14 April
1683 slutna defensivalliansen mellan Sverige och hertigarne af
Braunschweig-Lüneburg. Dat. Stockholm 10 Maj 1683. (*Tyska*).

Pergament, 7 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått
och gult silke. 3 ex.

B) D:o d:o af en dithörande separat artikel angående Alten-
Werder.

Pergament, 2 sidor text; sigill m. m. som Litt. A. 3 ex.

C) D:o d:o af en dithörande separat artikel angående ceremo-
niel och titulatur.

Pergament, 2 sidor text; sigill m. m. som Litt. A. 3 ex.

¹ Se föreg. sida, not. 2.

D) D:o d:o af dithörande sekreta artiklar.

Pergament, 2 sidor text; sigill m. m. som Litt. A. 3 ex.

N:o 7.**1687, 1688.**

A) Konvention mellan Sverige samt Braunschweig-Lüneburg-Celle och -Calenberg angående hjälptrupper. Dat. 14 Mars 1687. (*Tyska*).

Undert.: Georg Wilhelm [af Celle], Ernst August [af Calenberg].
Papper, 3 sidor text; sigiller.

B) Hertigarne Georg Vilhelms och Ernst Augusts ratifikation af en konvention angående samma sak.¹ Dat. 23 April 1687. (*Tyska*).

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Samme hertigars förnyade ratifikation och utvidgande af konventionen (se Litt. B). Dat. 27 Febr. 1688. (*Tyska*).

Papper, 4 sidor text; sigiller.

D) Hertigarne Rudolf Augusts och Anton Ulriks [af Wolfenbüttel] accession till och utvidgande af samma konvention (* Litt. B). Dat. Wolfenbüttel 6 Sept. 1688. (*Tyska*).

Papper, 5 sidor text; hertigarnes gemensamma sigill.

N:o 8.**1689.**

A) Konvention mellan Sverige samt Braunschweig-Lüneburg-Celle och -Calenberg angående hertigens af Holstein-Gottorp restitution. Dat. Stockholm 12 Febr. 1689. (*Tyska*).

Undert.: Benedictus Oxenstierna, Lindsköld, N. Gyldenstolpe (*för Sverige*); Frid. Wilhelm F[rei]herr von Goertz (*för Braunschweig-Lüneburg*).

Papper, 8 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Hertigarne Georg Vilhelms [af Celle] och Ernst Augusts [af Calenberg] fullmakt för Goertz. Dat. 15 Aug. 1688. (*Tyska*).

Papper, 2 sidor text; sigiller.

¹ Den insererade konventionen, hvars datum ej angifves, har ungefär samma innehåll som Litt. A, men är annorlunda stilerad.

D) Samme hertigars ratifikation af Litt. A. Dat. 24 Febr. 1689. (*Tyska*).

Papper, 16 sidor text; sigiller.

E) D:o d:o af Litt. B.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

F) Samme hertigars tillägg till ratifikationerna, Litt. D och E. Dat. 8 April 1689. (*Tyska*).

Papper, 2 sidor text; sigiller.

N:o 9.

1689.

A) Deklaration angående successionen i furstendömena Celle, Calenberg och Grubenhagen. Dat. Stockholm 12 Febr. 1689. (*Tyska*).

Undertecknad som N:o 8, Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

B) Hertigarne Georg Vilhelms [af Celle] och Ernst Augusts [af Calenberg] ratifikation af Litt. A. Dat. 24 Febr. 1689. (*Tyska*).

Pergament, 4 sidor text; snöre af rödt och gult silke, sigillerna bortskurna.

N:o 10.

1690.

A) Defensivallians mellan Sverige och hertigarne af Braunschweig-Lüneburg. Dat. Stockholm 3 Okt. 1690. (*Tyska*).

Undert.: Benedictus Oxenstierna, N. Gyldenstolpe (*för Sverige*); B. v. Oberg (*för Braunschweig-Lüneburg*).

Papper, 18 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Hithörande fullmakter:

a) Hertigarne Rudolf Augusts och Anton Ulriks [af Wolfenbüttel] fullmakt för Oberg. Dat. Wolfenbüttel 5 Jan. 1690. (*Tyska*).

Papper, 2 sidor text; hertigarnes gemensamma sigill.

b) Hertig Ernst Augusts [af Calenberg] d:o. Dat. Hannover 9 Jan. 1690. (*Tyska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

c) Hertig Georg Vilhelms [af Celle] d:o. Dat. Celle 10 Jan. 1690. (*Tyska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

D) Hertig Ernst Augusts ratifikation af Litt. A. Dat. Hannover 23 Okt. 1690. (*Tyska*).

Pergament, 11 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af rödt och gult silke.

E) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 2 sidor text; sigill m. m. som Litt. D.

F) Hertig Georg Vilhelms ratifikation af Litt. A. Dat. vid Göhrde 24 Okt. 1690. (*Tyska*).

19 sidor text, de båda ytterbladen pergament, de öfriga papper; sigill m. m. som Litt. D.¹

G) D:o d:o af Litt. B.

Papper, 3 sidor text; sigill.

H) Hertigarne Rudolf Augusts och Anton Ulriks ratifikation af Litt. A. Dat. Wolfenbüttel 24 Okt. 1690. (*Tyska*).

Papper, 12 sidor text; hertigarnes gemensamma sigill af rödt var i tråkupa, brokigt silkesnöre.

I) D:o d:o af Litt. B.

Papper, 2 sidor text; sigill.

N:o 11.

1691.

A) Recess mellan Sverige och Braunschweig-Lüneburg-Calenberg angående fredens befrämjande. Dat. Stockholm 1 Juli 1691. (*Tyska*).

Undert.: Benedictus Oxenstierna, N. Bielke, N. Gyldenstolpe (*för Sverige*); B. v. Oberg (*för Braunschweig-Lüneburg*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

B) Separat och sekret artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

¹ Härvid finnes lüneburgske ministern Oberg's deklaration angående en rättelse till samma ratifikation. Dat. Stockholm 31 Dec. 1690. Papper, en sida text, sigill.

C) Hertig Ernst Augusts fullmakt för Oberg. Dat. Hannover 4 Mars 1690. (*Tyska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

D) Samme hertigs ratifikation af Litt. A. Dat. Hannover 22 Juli 1691. (*Tyska*).

Papper, 7 sidor text; sigill.

E) D:o d:o af Litt. B.

Papper, 3 sidor text; sigill.

N:o 12.

1698.

A) Prolongation och utvidgande af 1690 års defensivallians.¹ Dat. Hamburg 10 Mars 1698. (*Tyska*).

Undert.: Mauritz Vellingk (*för Sverige*); W. L. Fabricius (*för Braunschweig-Lüneburg*).

Papper, 22 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel angående Lauenburg.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Separat artikel angående stiftet Lübeck.

Papper, en sida text; sigiller.

D) Separat artikel angående Pfalz-Zweibrücken.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

E) Hithörande fullmakter:

a) Hertig Georg Vilhelms [af Celle] fullmakt för Fabricius. Dat. Celle 14 Nov. 1697. (*Tyska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

b) Kurfursten Georg Ludvigs d:o. Dat. Hannover 1 Febr. 1698. (*Tyska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

F) Kurfursten Georg Ludvigs ratifikation af Litt. A—D. Dat. Hannover 7 April 1698. (*Tyska*).

Pergament, 37 sidor text; rödt vaxsigill i förgylld silfverkupa, snöre af guldtråd.

¹⁾ Dock endast för Hannovers och Celles räkning.

G) Hertig Georg Vilhelms ratifikation af d:o. Dat. Celle 12 April 1698. (*Tyska*).

Pergament, 23 sidor text; sigill m. m. som Litt. F.

N:o 13.

1698.

A) Kurfursten Georg Ludvigs ratifikation af en i Hamburg 10 Mars 1698 sluten konvention angående hertig Fredriks af Holstein-Gottorp accession till den förnyade defensivalliansen, N:o 12.¹ Dat. Hannover 7 April 1698. (*Tyska*).

Pergament, 9 sidor text; rödt vaxsigill i förgyld silfverkupa, snöre af guldtråd.

B) Hertig Georg Vilhelms [af Celle] ratifikation af d:o. Dat. Celle 12 April 1698. (*Tyska*).

Pergament, 5 sidor text; sigill m. m. som Litt. A.

N:o 14.

1700.

A) Kurfursten Georg Ludvigs ratifikation och garanti af en i Segeberg 19 Aug. 1700 upprättad »deklarationsakt» öfver 13de artikeln i fredsfördraget i Traventhal.² Dat. vid Linsburg 4 Okt. 1700. (*Tyska*).

Papper, 9 sidor text; sigill.

B) Hertig Georg Vilhelms ratifikation af d:o. Dat. Celle s. d. (*Tyska*).

Papper, 6 sidor text; sigill.

N:o 15.

1704.

A) Ytterligare förnyad defensivallians (se N:o 10 och 12). Dat. Stockholm 28 April 1704. (*Tyska*).

Undert.: N. Gyldenstolpe, T. Polus, N. Lillieroot, J. Bergenhielm. G. F. Snoilski (*för Sverige*); T. Grote (*för Braunschweig-Lüneburg*).

Papper, 16 sidor text utom afskrifter af fullmakter; sigiller.

B) Separata artiklar angående fredens upprätthållande i Nersachsiska kretsen.

Papper, 5 sidor text; sigiller.

¹ Se Tyskland, IX, N:o 6.

² Jemf. Holland, N:o 32.

C) Separat artikel angående de svenska hjälptrupperna.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

D) Separat artikel angående landet Hadeln.

Papper, en sida text; sigiller.

E) Kurfursten Georg Ludvigs ratifikation af Litt. A—D. Dat. 26 Maj 1704. (*Tyska*).

Pergament, 35 sidor text; rödt vaxsigill i förgylld silfverkupa, snöre af guldtråd.

F) Hertig Georg Vilhelms [af Celle] ratifikation af d:o. Dat. Bruchhausen 28 Maj 1704. (*Tyska*).

Pergament, 27 sidor text; rödt vaxsigill i silfverkupa (delvis förgylld), snöre af guld- och silfvertråd.

N:o 16.

1707.

Kurfursten Georg Ludvigs garanti af det i Altranstädt ¼ Sept. 1706 slutna fredsfördraget.¹ Dat. Hannover 25 Mars 1707. (*Tyska*).

Papper, 17 sidor text; sigill.

N:o 17.

1719.

A) Preliminär fredsrecess mellan Sverige och Hannover. Dat. Stockholm ¼ Juli 1719. (*Tyska*).

Undert.: Adolf Friederich von Bassewitz.

Papper, 8 sidor text; sigill.

*B) Drottning Ulrika Eleonoras fullmakt för svenske underhandlarne (se N:o 18). Dat. Carlberg 7 Juli 1719. (*Tyska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

C) Konungen-Kurfursten Georg I:s ratifikation af Litt. A. Dat. Herrenhausen ^{30 Juli}_{10 Aug.} 1719. (*Tyska*).

Papper, 8 sidor text, sigill.

N:o 18.

1719.

A) Fredsfördrag mellan Sverige och Hannover. Dat. Stockholm ²₁₀ Nov. 1719. (*Tyska*).

¹ Se Tyskland, XVI, N:o 9.

Undert.: Gustaf Cronhielm, Carl Gustav Dücher, Gustaf Adam Taube, M. J. De la Gardie, D. N. von Höpken (*för Sverige*); Adolf Friederich von Bassewitz (*för Hannover*).

Papper, 21 sidor text; sigiller.

B) Separata artiklar till Litt. A.

Papper, 5 sidor text; sigiller.

C) Konungen-Kurfursten Georg I:s fullmakt för Bassewitz. Dat. Herrenhausen 14 Aug. 1719. (*Tyska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

D) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. S:t James palats 13 Dec. 1719. (*Tyska*).

Pergament, 21 sidor text, inb. i rött sammet; rött vaxsigill i förgylt silfverkupa, snöre af guldtråd.

E) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 8 sidor text, inb. i rött sammet; sigill m. m. som Litt. D.

N:o 19.

1729.

A) Hertig August Vilhelms [af Wolfenbüttel] ratifikation af Sveriges accession till den i Wolfenbüttel 24 Juli 1727 slutna vänskapstraktaten mellan Braunschweig-Lüneburg-Wolfenbüttel och Würtemberg. Dat. Wolfenbüttel 8 Juni 1729. (*Tyska*).

Papper, 14 sidor text; sigill.

B) Konungen-Kurfursten Georg II:s ratifikation af d:o. Dat. Klausthal 26 Juli 1729. (*Tyska*).

Papper, 11 sidor text; sigill.

N:o 20.

1729.

A) Recess mellan Sverige och Hannover angående exekutionen af fredsfördraget, N:o 18. Dat. Hannover 18 Aug. 1729. (*Tyska*).

Undert.: Axel Reenstierna (*för Sverige*); Heinrich Grote (*för Hannover*). Dessutom i Hamburg 12 Sept. 1729 undertecknad af Alb. Lindcreutz (*för Sverige*) och Engelbert Johan von Bardenfleht (*för Hannover*).

Papper, 33 sidor text; sigiller.

B) Konungen-Kurfursten Georg II:s ratifikation af Litt. A. Dat. Herrenhausen 16 Sept. 1729. (*Tyska*).
Papper, 32 sidor text; sigill.

N:o 21.

1737.

Kartel angående desertörers utlemnande från de svenska och hannoverska trupperna i Tyskland. Dat. Hannover 31 Juli 1737. (*Tyska*).

Undert.: H. Grote.

Papper, 5 sidor text; sigill.

N:o 22.

1737.

Konvention angående upphäfvande af jus detractus mellan Sverige och Hannover. Dat. St James palats $\frac{1}{15}$ Nov. 1737. (*Tyska*).

Undert.: George R.

Papper, 3 sidor text; sigill.

N:o 23.

1747.

A) Recess angående postgången mellan Wismar och Hamburg genom hertigdömet Lauenburg. Dat. Hamburg 26 Aug. 1747. (*Tyska*).

Undert.: Joh. Fried. König, P. G. Bohae (*för Sverige*); A. H. Steding (*för Hannover*).

Papper, 6 sidor text; sigiller.

B) Hannoverska regeringens ratifikation af Litt. A. Dat. Hannover 20 Sept. 1747. (*Tyska*).

Papper, 7 sidor text; konung Georg II:s sigill.

N:o 24.

1768.

Hannoverska regeringens ratifikation af en i Hamburg 31 Mars 1768 sluten recess angående d:o (se N:o 23). Dat. Hannover 15 Juni 1768. (*Tyska*).

Papper, 6 sidor text; konung Georg III:s sigill.

VI. Bremen.¹

N:o 1.

1633.

Staden Bremens ratifikation af en i Bremen 31 Mars 1633 sluten recess angående stadens kontributioner till de evangeliska arméerna i Tyskland. Dat. s. d. (*Tyska*).

Papper, 10 sidor text; sigill.

N:o 2.

1635.

A) Förbund mellan Sverige och landtständerna i erkestiftet Bremen. Dat. Bremen 5 Febr. 1635. (*Tyska*).

Papper, 10 sidor text; erkestiftets sigill.

B) Fördrag mellan Sverige och hertig Fredrik af Holstein såsom utvald erkebiskop af Bremen angående stiftets ställning under kriget m. m. Dat. Bremen 8 Febr. 1635. (*Tyska*). 2 ex.

a) Undert.: Johan Skytte, Laurentz Grubbe (*för Sverige*); Friderich [af Bremen]; Dietloff Reventlaw, Jürgen Schulte, Reimarus Dorn (*för Danmark*).

Papper, 11 sidor text; sigiller.

b) Undert.: Johan Skytte, Laurentz Grubbe.

Papper, 8 sidor text; sigiller.

*C) De svenska sändebudens (se Litt. B) försäkran till ständerna i erkestiftet angående kontributionen till garnisonerna. Dat. s. d. (*Tyska*).

Papper, en sida text, sigiller.

*D) Drottning Kristinas förmyndarregerings ratifikation af Litt. B. Dat. Stockholm 20 Mars 1635. (*Tyska*).

Papper, 10 sidor text; sigill.

E) Ständernas i erkestiftet Bremen ratifikation af Litt. A och B. Dat. Bassdahl 25 April 1635. (*Tyska*).

Undert.: Frantz Marschalk (*för domkapitlet*); Sebastian Bandex (*för prelaterna*); Melchior von Düringh (*för ridderskapet*).

Papper, 15 sidor text; sigiller: domkapitlets i Bremen, Bander. Dürings och staden Stades.

N:o 3.

1636.

Ständernas i erkestiftet Bremen ratifikation af ett i Stade 5 Aug. 1636 slutet fördrag angående erkestiftets neutralitet. Dat. 8 Aug. 1636. (*Tyska*).

¹ Se äfven Tyskland, I.

Undertecknad som N:o 2, Litt. E, och dessutom af sekreteraren Hintze (*för Stade och Buxtehude*).

Papper, 8 sidor text; sigiller som N:o 2, Litt. E.

*N:o 4.

1654.

Konung Karl Gustafs fullmakt för Schering Rosenhane att underhandla med staden Bremen. Dat. Stockholm 10 Aug. 1654. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke. 2 ex.

VII. Hamburg.

N:o 1.

1674.

Hamburgska sändebuds försäkran angående stadens vänskapliga förhållande till Sverige. Dat. Stockholm 2 Dec. 1674. (*Tyska*)

Undert.: Vincentius Garmers D:r, Casp. Westerman.

Papper, 5 sidor text; sigiller.

N:o 2.

1692, 1693.

A) Gränsrecess. Dat. Stade 6 Juni 1692. (*Tyska*).

Undert.: Henrich Horn, N. Bielke, J. R. v. Owstien (*för Sverige*); Wolder Schele D:r, Hieronymus Sillem (*för Hamburg*).

Papper, 6 sidor text; sigiller.

B) Staden Hamburgs ratifikation af Litt. A. Dat. Hamburg 13 Mars 1693. (*Tyska*).

Undert.: Julius Henr. Schaffhausen.

Papper, 7 sidor text; stadens sigill.

N:o 3.

1693.

A) Staden Hamburgs ratifikation af en mellan staden och domkapitlet¹ 14 Maj 1692 ingången förlikning. Dat. Hamburg 13 Mars 1693. (*Tyska*).

Undert.: Julius Henr. Schaffhausen.

Papper, 14 sidor text; stadens sigill.

¹ Domkapitlet i Hamburg lydte under konungen af Sverige såsom hertig af Bremen.

B) Domkapitlets i Hamburg ratifikation af samma förlikning.
Dat. s. d. (*Tyska*).

Undert.: Johannes tho Wester.

Papper, 11 sidor text; domkapitlets sigill.

N:o 4.

1739.

Staden Hamburgs försäkran angående svenske posttjenstemäns friheter derstädes. Dat. Hamburg 24 April 1739. (*Tyska*).

Undert.: Ditericus de Dibbeler.

Papper, 2 sidor text; stadens sigill.

VIII. Hessen-Cassel.¹

N:o 1.

1619.

Landtgreffen Moritz' cessionsbref å en penningfordran i Sverige till förmån för hans arfvingar. Dat. Langenschwalbach 25 Juni 1619. (*Tyska*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i träkupa, hängande i en pergamentsremsa.

N:o 2.

1632.

Fördrag mellan Sverige samt capitulares, embetsmän och städer i furstendömet Fulda² angående en kontribution. Dat. Fulda ^{26 Juli} 1632. (*Tyska*).
_{6 Aug.}

Undertecknad af Hermann Wolff (*för Sverige*) samt 27 representanter för ofvannämnda myndigheter.

Papper, 9 sidor text; 17 sigiller (deribland Wolffs).

N:o 3.

1633.

A) Förbund. Dat. Frankfurt am Main 17 Maj 1633. (*Tyska*).

Undert.: Wilhelm [af Hessen].

Papper, 3 sidor text; sigill.

¹ Se äfven Tyskland, I.

² Abbotstiftet Fulda donerades 28 Febr. 1632 af Gustaf II Adolf till landtgreffen af Hessen-Cassel såsom furstendöme (jemf. N:o 4), men denne förlorade landet efter slaget vid Nördlingen.

B) Afsked angående de svenska och hessiska truppernas kvarter.

Dat. s. d. (*Tyska*).

Undert.: Axell Oxenstierna (*för Sverige*); Wilhelm [af Hessen].

Papper, 2 sidor text; sigiller.

N:o 4.

1633.

Landtgreffen Vilhelms revers i anledning af ett af konung Gustaf II Adolf utfärdadt och sedermera af rikskansleren Axel Oxenstierna konfirmeradt donationsbref å stiftet Fulda och Paderborn m. m. Dat. 31 Maj 1633. (*Tyska*).

Pergament, 7 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af svart silke.

N:o 5.

1635.

Recess angående hjälptrupper. Dat. Magdeburg 14 Juli 1635. (*Tyska*).

Undert.: Axell Oxenstierna (*för Sverige*); Wilhelm [af Hessen].

Papper, 2 sidor text; sigiller.

N:o 6.

1715.

Konvention angående hjälptrupper. Dat. Stralsund 31 Jan. 1715. (*Tyska*).

Undert.: Mauritz G[raf] v. Vellingk (*för Sverige*); Curdt Hilmer von der Malesburg (*för Hessen*).

Papper, 12 sidor text utom en designation å truppernas styrka samt afskrifter af fullmakter; sigiller.

N:o 7.

1718.

A) Konvention angående hjälptrupper. Dat. Cassel 8 April 1718. (*Tyska*).

Undert.: Mauritz G[raf] v. Vellingk (*för Sverige*); C. Ranck (*för Hessen*).

Papper, 7 sidor text utom afskrifter af fullmakter; sigiller.

B) Designation å de hessiska regementen, som skulle till konungen af Sverige öfverlemnas. Odat. (*Tyska*).

Undert. Carl [af Hessen].

Papper, en sida text.

C) Landtgreffen Karls ratifikation af Litt. A. Dat. Cassel 26 Juni 1718. (*Tyska*).

Papper, 10 sidor text utom en designation¹ samt afskrifter af fullmakter; sigill.

IX. Holstein-Gottorp.²

N:o 1.

1657.

A) Förbund. Dat. Kiel 10 Sept. 1657. (*Latin*).

Undert.: Philippus C[omes] P[alatinus] R[heni] D[ux] Bavarizæ, Sten Bielke L[iber] b[aro] de Korpo (*för Sverige*); Joh. Ad. Kielman Levin Claus Moltke (*för Holstein*).

Papper, 9 sidor text, sigiller.³

B) Konvention angående hertig Fredriks undersåtars befrielse från krigsgärder m. m. Dat. s. d. (*Latin*).

Undertecknad af desamme.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Tillägg till förbundet, Litt. A. Dat. Gottorp 14 Sept. 1657. (*Latin*).

Undertecknad af desamme.

Papper, 2 sidor text.

N:o 2.

1658.

Hertig Fredriks deklaration angående förnyelse af 1657 års förbund. Dat. Tönningen 24 Sept. 1658. (*Tyska*).

Papper, en sida text; sigill har varit påtryckt, men är till största delen bortfallet.

N:o 3.

1661.

A) Defensivallians. Dat. Gottorp 24 Maj 1661. (*Tyska*).

Undert.: Schweder Dieterich Kleihe (*för Sverige*); Wolff Blome, Claus von Qualen, Joh. Ad. Kielman, Levin Claus Moltke (*för Holstein*).

Papper, 7 sidor text; sigiller.

¹ Något olika stiliserad och ej undertecknad, men med samma siffror som Litt. B.

² Se äfven Tyskland, I.

³ Hit hör ett odateradt formulär för kommandantens i Rendsburg revers. (*Tyska*). Undertecknad af desamme. Papper, en sida text.

*B) Karl XI:s förmyndarregerings ratifikation af Litt. A. Dat. Stockholm 20 Juni 1661. (*Tyska*).

Pergament, 4 sidor text. Sigill synes hafva varit vidhängdt, men är borttaget.

C) Tillägg till alliansen, Litt. A. Dat. Gottorp 13 Juli 1661. (*Tyska*).

Undert.: Jahan Paulin Oliwekrans (*för Sverige*); Joh. Ad. Kielman (*för Holstein*).

Papper, 3 sidor text.

N:o 4.

1671.

Konvention angående oldenburgska successionsfrågan. Dat. Gottorp 28 Nov. 1671. (*Tyska*).

Undert.: Christian Albrecht [af Holstein-Gottorp].

Papper, 3 sidor text; sigill.

N:o 5.

1672.

Förnyelse och utvidgande af 1661 års defensivallians. Dat. Gottorp 25 Nov. 1672. (*Tyska*).

Papper, 18 sidor text. 2 exemplar.

a) Undert.: Schweder Dieterich Kleihen (*för Sverige*); Hans Adolph von Buchwaldt, Hans von Thienen, F. C. Kielman, Andreas Cramer, (*för Holstein*); Kleihes, Buchwaldts och Kielmans sigiller äro bortrifna och det sammanhållande silkessnöret borttaget.

b) Undertecknad af desamme, men Thienens namnteckning är ej egenhändig; sigiller utom Thienens (Kleihes nästan utplånadt).

N:o 6.

1698.

A) Konvention angående hertig Fredriks accession till den förnyade defensivalliansen mellan Sverige och hertigarne af Braunschweig-Lüneburg.¹ Dat. Hamburg 10 Mars 1698. (*Tyska*).

Undert.: Mauritz Vellingk (*för Sverige*); W. L. Fabricius (*för Braunschweig-Lüneburg*); M. v. Wedderkop, J. L. von Pincier (*för Holstein*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

B) Hertig Fredriks fullmakt för holsteinske kommissarierna. Dat. Hamburg 6 Mars 1698. (*Tyska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

¹ Se Tyskland, V, N:o 12 och 13.

C) Samme hertigs ratifikation af Litt. A. Dat. Hamburg 26 Mars 1698. (*Tyska*).

Papper, 5 sidor text; sigill.

N:o 7.

1714.

A) Konvention angående hjelptrupper. Dat. Stralsund 15 Maj 1714. (*Tyska*).

Undert.: C. G. Dücher (*för Sverige*); G. G. v. Dernath (*för Holstein*).

Papper, 7 sidor text; sigiller.

B) Separata artiklar till Litt. A.

Papper, 4 sidor text; sigiller.

C) Administratorn, hertig Kristian Augusts ratifikation af Litt. A och B. Dat. Hamburg 22 Okt. 1714. (*Tyska*).

Papper, 11 sidor text; sigill.

X. Lothringen.

*N:o 1.

1566.

Förbund. Dat. Stockholm 26 Mars 1566. (*Latin*).

Undert.: Ericus [af Sverige].

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill, snöre af blått och gult silke.

XI. Lübeck.¹

N:o 1.

1568.

Fredsfördrag.² Dat. Roskilde (Rottschildtt) 22 Nov. 1568 (*Tyska*).

Undert.: Per Oxse, Johan Friis, Holger Rossenkrantz, Peder Bille, Caspar Paselick, Nils Kaas (*för Danmark*); Jören Gyllenstern, Ture Bielke, Niels Jönsson (*för Sverige*); Christoffer Thode. Calixtus Schein, Frederijck Kuevell (*för Lübeck*).

Pergament, 17 sidor text, genomakurna och kasserade; sigillerna bortakurna.

¹ Se äfven Tyskland, I. — Hit har äfven hänförts en traktat med haustäderna gemensamt (se N:o 3).

² Jemf. Danmark, N:o 1.

N:o 2.

1570, 1571.

A) Fredsfördrag.¹ Dat. [Alten-Stettin] Luciae dag (13 Dec.) 1570. (*Tyska*).

Undert.: Johannes Fridericus [af Pommern], Joachim Schlijck graff, Christoff von Karlowitz, Caspar von Minckwitz (*för Kejsaren*); Carolus Danzæus (*för Frankrike*); Mart. Cromerus, Jo:s Demetr. Solikowski, Steffenn Loytz, Justus Claudius (*för Polen*); Ludewich graf von Eberstein, Erich Volgkmar vonn Berlebsch (*för Kursachsen*); Nicolaus Gyldenstern, Jörgen Gera, Benedicth Gylthe, Erich Gyldenstern, Oloff Larentzson, Hieremias Rohmer, P. Michaëlzon (*för Sverige*); Hieronymus Luneburgk, Christoffer Tode, Calixtus Schein, Frederijck Kuevell, Christophorus Messerschmidt (*för Lübeck*).

Pergament, 24 sidor text; de kejsarlige, svenske och lübeckske kommissariernas sigiller af rödt vax, hängande i tre rader vid brokiga silkessnören, 4 sigiller skadade.

B) Staden Lübecks ratifikation af Litt. A. Dat. 16 Jan. 1571. (*Tyska*).

Pergament, 16 sidor text; vaxsigill, snöre af silfvertråd och rödt silke.

N:o 3.

1606.

Recess mellan Sverige och Hansestäderna angående tvistigheter mellan konungen af Sverige och rådet i Lübeck. Dat. Kalmar 2 Jan. 1606. (*Tyska*).

Undert.: Johan Doman, David Hanne, Arentt Gröning, Hieronymus Voegler, Johan Sinnk der Eltter.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

N:r 4.

1633.

A) Staden Lübecks förklaring angående subsidier, försvarsåtgärder m. m. Dat. Lübeck 20 Juni 1633. (*Tyska*).

Papper, 8 sidor text; sigill.

B) D:o d:o. Dat. Lübeck 26 Juni 1633. (*Tyska*).

Papper, 8 sidor text; sigill.

¹ Jemf. Danmark, N:r 2 och Tyskland, II, N:o 2.

XII. Mecklenburg-Güstrow.¹

N:o 1.

1666.

A) Hertig Gustaf Adolfs ratifikation af den i Güstrow 16 Jan. 1666 slutna defensivalliansen. Dat. Güstrow 31 Mars 1666. (*Tyska*).

Pergament, 4 sidor text; rödt vaxsigill i träkupa, snöre af rödt och blått silke.

B) D:o d:o af sekreta artiklar till alliansen (se Litt. A).

Pergament, 3 sidor text; sigill m. m. som Litt. A.

N:o 2.

1670.

A) Hertig Gustaf Adolfs förnyelse af 1666 års defensivallians. Dat. Güstrow 16 Dec. 1670. (*Tyska*).

Pergament, 3 sidor text; sigill m. m. som N:o 1, Litt. A.

B) D:o d:o af de sekreta artiklarna.

Pergament, 2 sidor text; sigill m. m. som N:o 1, Litt. A.

N:o 3.

1674.

A) Hertig Gustaf Adolfs fullmakt för Johan Reuter att underhandla om förnyelse af 1666 års defensivallians. Dat. Güstrow 1 Aug. 1674. (*Tyska*).

Papper, 2 sidor text, sigill.

B) Samme hertigs ytterligare förnyelse af 1666 års defensivallians. Dat. Güstrow 22 Sept. 1674. (*Tyska*).

Pergament, 4 sidor text; sigill m. m. som N:o 1, Litt. A.

C) D:o d:o af de sekreta artiklarna.

Pergament, 3 sidor text; sigill m. m. som N:o 1, Litt. A.

N:o 4.

1690.

Hertig Gustaf Adolfs ratifikation af konung Karl XI:s i Stockholm 22 Febr. 1690 gifna förklaring angående successionen

¹ Se äfven Tyskland, I.

i hertigdömet Sachsen-Lauenburg. Dat. Güstrow 27 Mars 1690. (*Tyska*).

Papper, 5 sidor text, sigill.

N:o 5.

1690.

Hertig Gustaf Adolfs ratifikation af 1666 års af konung Karl XI 22 Febr. 1690 förnyade och utvidgade defensivallians. Dat. Güstrow 27 Mars 1690. (*Tyska*).

Papper, 6 sidor text; sigill.

N:o 6.

1695.

Hertig Gustaf Adolfs ytterligare förnyelse af 1666 års defensivallians. Dat. Güstrow 26 Febr. 1695. (*Tyska*).

Papper, 5 sidor text; sigill.

XIII. Mecklenburg-Schwerin.¹

N:o 1.

1700.

A) Defensivallians. Dat. Stockholm 13 April 1700. (*Tyska*).

Undert.: Benedictus Oxenstierna, N. Gyldenstolpe, T. Polus (*för Sverige*); Ernst Christoph Koppelau (*för Mecklenburg*).

Papper, 6 sidor text; sigiller.

B) Sekret artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Hertig Fredrik Vilhelms ratifikation af Litt. A. Dat. Schwerin 5 Juni 1700. (*Tyska*).

Pergament, 7 sidor text; rödt vaxsigill i silfverkupa (delvis för-gyld), snöre af guld- och silfvertråd.

N:o 2.

1714.

A) Hertig Karl Leopolds försäkran angående Warnemündetullens öfverlåtande till Mecklenburg. Dat. Rostock 13 Mars 1714. (*Tyska*).

Papper, 4 sidor text; sigill.

¹ Se äfven Tyskland, I.

B) Protokoll angående detsamma. Dat. Rostock 15 Mars 1714. (*Tyska*).

Undert.: E. A. von Petkum, H. C. Wolfradt (*för Mecklenburg*); H. von Klingstedt, Johann Spihler (*för Sverige*).

Papper, 3 sidor text.

C) Mecklenburgske ministern Wolfradts intyg angående detsamma. Dat. Rostock 16 Mars 1714. (*Tyska*).

Papper, en sida text.

*N:o 3.

1759.

A) Kartel angående desertörers utlemnande. Dat. Högqvarteret i Pasewalck 22 Okt. 1759. (*Tyska*).

Undert.: J. A. v. Lantingshausen.

Papper, 9 sidor text (första bladet skadadt); sigill.

B) Konung Adolf Fredriks ratifikation af Litt. A. Dat. Stockholm 26 Nov. 1759. (*Tyska*).

Papper, 10 sidor text; sigill.

N:o 4.

1759.

A) Hertig Fredriks ratifikation af en konvention angående fritt tillträde för Mecklenburgska trupper till svenska Pommern och Rügen. Dat. Schwerin 26 Nov. 1759. (*Tyska*).

Papper, 6 sidor text (mycket skadadt); sigill.

*B) Konung Adolf Fredriks ratifikation af d:o. Dat. Stockholm s. d. (*Tyska*).

Papper, 8 sidor text; sigill.

N:o 5.

1803.

A) Konvention angående pantsättning af Wismar, Poel och Neukloster. Dat. Malmö 26 Juni 1803. (*Franska*).

Undert.: Jean Christophe Baron de Toll (*för Sverige*); Auguste Baron de Lützow, Conrad Wilhelm Brüning (*för Mecklenburg*).

Papper, 26 sidor text; sigiller.

B) Separata artiklar till Litt. A.

Papper, 4 sidor text; sigiller.

C) Sekret artikel till Litt. A.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

D) Hertig Fredrik Frans' fullmakt för mecklenburgske underhandlarne. Dat. Schwerin 4 Juni 1803. (*Franska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

E) Samme hertigs ratifikation af Litt. A—C. Dat. Schwerin 26 Juli 1803. (*Franska*).

Pergament, 20 sidor text, inb. i blått sammet; rödt vaxsigill i silfverkupa (delvis förgylt), snöre af guldtråd och blått silke.

N:o 6.

1805.

Kartelkonvention angående förrymde lifegnes och förbrytares utlemnande. Dat. Stralsund 10 Aug. och Schwerin 31 Aug. 1805. (*Tyska*).

Undert. H. H. von Essen (*för Sverige*); B. F. Graf von Bassewitz (*för Mecklenburg*).

Papper, 5 sidor text; sigiller.

N:o 7.

1805.

A) Konvention angående svenska truppers marsch genom Mecklenburg. Dat. Stralsund 14 Nov. 1805. (*Tyska*).

Undert.: Carl Fr. v. Langen (*för Sverige*); J. F. Manecke, C. F. von Müller, W. I. Pries (*för Mecklenburg*).

Papper, 5 sidor text; sigiller.¹

B) Hertig Fredrik Frans' ratifikation af Litt. A. Dat. Schwerin 25 Nov. 1805. (*Tyska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

N:o 8.

1805.

A) Konvention angående svenska höggvarterets och trupernas kvarblifvande inom Mecklenburg. Dat. Lüneburg 26 Dec. 1805. (*Tyska*).

Undert.: Ach. Carl von Platen (*för Sverige*); J. F. Manecke (*för Mecklenburg*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.¹

¹) Konventionen är såsom bilaga häftad vid ratifikationen (Litt. B).

B) Hertig Fredrik Frans' ratifikation af Litt. A. Dat. Schwerin 28 Dec. 1805. (*Tyska*).

Papper, en sida text; sigill.

N:o 9.

1813.

Hertig Fredrik Frans' ratifikation af den i Schwerin 13 Juni 1813 slutna konventionen angående svenska truppernas förpläging. Dat. Schwerin 14 Juni 1813. (*Tyska*).

Papper, 9 sidor text; sigill.

XIV. Biskopsstiftet Münster.¹

N:o 1.

1679.

A) Fredsfördrag. Dat. Nijmegen (Noviomagi) 18 Mars 1679. (*Latin*).

Undert.: Benedictus Oxenstierna, Jahan Paulin Oliwekrans (*för Sverige*); W. zur Mühlen (*för Münster*).

Papper, 8 sidor text utom afskrifter af fullmakter; sigiller.

B) Sekret artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Münsterske ministern zur Mühlens försäkran angående utrymmandet af fästningar i Bremen och Verden. Dat. s. d. (*Tyska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

D) Hithörande fullmakter:

a) Biskop Ferdinands fullmakt för zur Mühlen. Dat. Neuhausen 10 Nov. 1678. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

*b) Konung Karl XI:s fullmakt för svenske kommissarierna. Dat. Ljungby 3 Dec. 1678. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

*E) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Ljungby 12 April 1679. (*Latin*).

Pergament, 6 sidor text; rödt vaxsigill i träkupa, snöre af blått och gult silke.

¹ Se äfven Tyskland, I.

*F) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 2 sidor text; sigill m. m. som Litt. E.

G) Biskop Ferdinands ratifikation af Litt. A., dat. Sassenberg 18 Maj 1679, samt domkapitlets i Münster d:o, dat. 19 Maj 1679. (*Latin*).

Domkapitlets ratifikation är ej undertecknad.

Pergament, 9 sidor text utom afskrifter af fullmakter; biskopens sigill af rödt och domkapitlets af grönt vax i silfverkupor (utan lock), snöre af silfvertråd och grönt silke.

H) Samme biskops ratifikation af Litt. B. Dat. Sassenberg 18 Maj 1679. (*Latin*).

Pergament, 5 sidor text; biskopens sigill som Litt. G.

XV. Pfalz.¹

N:o 1.

1634.

A) Recess mellan Sverige och Pfalz-Birkenfeld angående slottet Grevenburg. Dat. Frankfurt am Main 17 Maj 1634. (*Tyska*).

Undert.: Axell Oxenstierna (*för Sverige*); Georg Wilhelm Pfalz-graue.

Papper, 4 sidor text; sigiller.

B) Specifikation på garnisonens månadsaflöning. Odat. (*Tyska*).

Undertecknad af desamme.

Papper, en sida text.

*N:o 2.

1638.

Drottning Kristinas förmyndarregerings fullmakt för Johan Salvius att underhandla med kurfursten Karl Ludvig. Dat. Stockholm 13 Okt. 1638. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i träkupa, snöre af guldtråd och blått silke.

N:o 3.

1668.

A) Förbund mellan Sverige, Brandenburg och Pfalz-Neuburg angående konungavalet i Polen.² Dat. Stockholm 6 Maj 1668. (*Latin*).

¹ Se äfven Tyskland, I.

² Jemf. Tyskland, III, N:o 12.

Undert.: Tilmannus Ehrmans.

Papper, 17 sidor text; sigill.

B) Hithörande fullmakter:

a) Pfalzgreffen Filip Vilhelms fullmakt för Konrad Gumprecht von Velbruck och Tilmannus Ehrmans. Dat. Düsseldorf 15 April 1667. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

b) D:o d:o för Ehrmans. Dat. Düsseldorf 4 Jan. 1668. (*Latin*).
Lika med Litt. A.

c) Samme pfalzgreffves ratifikation af Litt. A. Dat. Düsseldorf 19 Juni 1668. (*Latin*).

Papper, 18 sidor text; sigill (något skadadt).

N:o 4.

1674.

Pfalzgreffen Filip Vilhelms [af Neuburg] ratifikation af den i Köln an der Spree $\frac{1}{2}$ Mars 1674 slutna recessen angående hans accession till 1673 års allians mellan Sverige och Brandenburg.¹ Dat. Grimlinghausen 21 Maj 1674. (*Tyska*).

Papper, 31 sidor text; sigill.

N:o 5.

1683.

A) Pfalzgreffen Johan Vilhelms [af Neuburg] accession till 1681 års förbund mellan Sverige och Holland.² Dat. Haag 13 Sept. 1683. (*Latin*).

Undert.: D. J. Cramprich.

Papper, 2 sidor text; sigill.³

*B) Konung Karl XI:s deklaration och försäkran angående detsamma. Dat. Göteborg 21 Sept. 1683. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

N:o 6.

1695.

A) Allians mellan konung Karl XI och kurfursten Johan Vilhelm såsom de förnämste medlemmarne af pfalziska huset. Dat. Stockholm 29 Jan. 1695. (*Tyska*).

¹ Se Tyskland, III, N:o 14.

² Se Holland, N:o 20.

³ Härvid finnes en vidimerad afskrift af pfalzgreffvens fullmakt för Cramprich. Dat. Hambach 10 Juli 1683.

Undert.: Jacob Graff von Hamilton.

Papper, 7 sidor text; sigill.

B) Birecess till Litt. A.

Papper, 6 sidor text; sigill.

C) Kurfursten Johan Vilhelms ratifikation af Litt. A. Dat. Düsseldorf 19 Mars 1695. (Tyska).

Papper, 7 sidor text; sigill.¹

D) D:o d:o af Litt. B.

Papper, 6 sidor text; sigill.¹

XVI. Sachsen.²

N:o 1.

1633.

Konvention mellan Sverige och hertig August [af Lauenburg] angående hertigdömet Sachsen-Lauenburg och landet Hadeln. Dat. Hamburg 4 April 1633. (Tyska).

Undert.: Hector Mithobius, Joachimus Pipenborch.

Papper, 2 sidor text.

N:o 2.

1633.

A) Hertig Bernhards [af Weimar] revers i anledning af den honom 10 Juni 1633 gifna donationen af hertigdömet Franken samt biskopsdömena Würzburg och Bamberg. Dat. Heidelberg 13 Juni 1633. (Tyska).

Pergament, 2 sidor text; rödt vaxsigill i bleckkupa, snöre af svart och gult silke.

B) Förbund mellan Sverige och samme hertig. Dat. Heidelberg 14 Juni 1633. (Tyska).

Undert.: Axell Oxenstierna (för Sverige); Bernhard H[erzog] z[u] S[achsen].

Pergament, 5 sidor text; röda vaxsigiller, snöre af svart och gult silke.

¹ Den insererade urkunden är egenhändigt undertecknad och beseglad af greve J. von Hamilton.

² Se äfven Tyskland, I.

N:o 3.

1650.

A) Recess mellan Sverige och Kursachsen angående resterande stillestånds- och förplägningspenningar. Dat. Nürnberg 11 Juni 1650. (*Tyska*).

Undert.: Augustus Adolph F[rei]h[err] von Drandorff.

Papper, 6 sidor text; sigillet och den sammanhållande tråden borttagna.

B) Kurfursten Johan Georgs ratifikation af Litt. A. Dat. Dresden 19 Juni 1650. (*Tyska*).

Papper, 10 sidor text; sigill.

N:o 4.

1666.

Kurfursten Johan Georgs ratifikation af den i Halle 6 Juli 1666 mellan Sverige och Kursachsen slutna defensivalliansen. Dat. Dresden 29 Okt. 1666. (*Tyska*).

Pergament, 5 sidor text; rödt vaxsigill i träkupa, snöre af svart och gult silke.

N:o 5.

1667, 1668.

A) Tilläggsartiklar till 1666 års defensivallians. Dat. Stockholm 28 Nov. 1667. (*Tyska*).

Undert.: Sten Bielke (*för Sverige*); Hans Adolff H[erzog] z[u] S[chleswig]-H[olstein] (*för Kursachsen*).

Papper, 7 sidor text; sigiller.

B) Kurfursten Johan Georgs fullmakt för hertig Hans Adolf. Dat. Dresden¹ Okt. 1667. (*Tyska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

C) Samme kurfurstes ratifikation af Litt. A. Dat. Dresden 31 Juli 1668. (*Tyska*).

Pergament, 5 sidor text; sigill m. m. som N:o 4.

N:o 6.

1673.

Kurfursten Johan Georgs förnyelse af alliansen mellan Sverige och Kursachsen. Dat. Torgau 14 Okt. 1673. (*Tyska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

¹ Dagen ej utsatt.

N:o 7.

1674.

Kurfursten Johan Georgs ratifikation af den i Dresden 26 Febr. 1674 mellan Sverige och Kursachsen slutna defensivalliansen. Dat. Dresden 27 Maj 1674. (*Tyska*).

Pergament, 9 sidor text; sigill m. m. som N:o 4.

N:o 8.

1683.

A) Hertigarne Johan Georgs [af Eisenach] och Fredriks [af Gotha] accession till 1681 års förbund mellan Sverige och Holland.¹ Dat. Haag 6 April 1683. (*Latin*).

Undert.: D. J. Cramprich.

Papper, 2 sidor text; sigill.²

B) Samme hertigars ratifikation af Litt. A.³ Dat. $\frac{27 \text{ Juni}}{7 \text{ Juli}}$ 1683. (*Latin*).

Papper, 12 sidor text; sigiller.

N:o 9.

1706.

A) Fredsfördrag mellan Sverige och Polen å ena samt Kursachsen å andra sidan.⁴ Dat. Altranstädt $\frac{1}{4}$ Sept. 1706. (*Latin*). 2 exemplar.

a) Undert.: C. Piper, O. Hermelin (*för Sverige*); Antonius Albertus Liber Baro de Imhoff, Georgius Ernestus Pfingsten (*för Kursachsen*).

Papper, 12 sidor text; Pipers och Hermelins sigiller.

b) Undertecknad endast af de kursachsiska kommissarierna.

Papper, 8 sidor text (inledningen utesluten); sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A. 2 exemplar.

a) Undertecknad som Litt. A, a.

Papper, en sida text; Imhoffs och Pfingstens sigiller.

b) Undertecknad som Litt. A, b.

Papper, en sida text; sigiller.

¹ Se Holland, N:o 20.

² Härvid finnes en vidimerad afskrift af hertigarnes fullmakt för Cramprich, dat. $\frac{19 \text{ Febr.}}{1 \text{ Mars}}$ 1683.

³ Accessionsinstrumentet här dateradt 7 April 1683.

⁴ Jemf. Tyskland, V, Nr 16.

C) Konung Karl XII:s fullmakt för de svenske kommissarierna. Dat. Altranstädt $\frac{1}{2}$ Sept. 1706. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigill. 2 ex.

D) De sachsiske kommissariernas (se Litt. A) försäkran angående utlemnande af konung Augusts fullmakter och ratifikation till de polske kommissarierna. Dat. Leipzig 1 Okt. 1706. (*Latin*).

Papper, en sida text; sigiller.

E) Konung Augusts ratifikation af Litt. A. Dat. Petrikaa (Pieterkovia) 20 Okt. 1706. (*Latin*).

Papper, 13 sidor text; sigill.

F) D:o d:o af Litt. B.

Papper, 3 sidor text; sigill.

N:o 10.

1778.

A) Kurfursten Fredrik Augusts deklaration angående upphäfvande af jus detractus. Dat. Dresden 1 Sept. 1778. (*Tyska*).

Papper, 4 sidor text; sigill.

B) Öfverenskommande om utfärdande af kungörelser angående samma sak. Dat. Dresden 2 Sept. 1778. (*Tyska*).

Undert.: von Stütterheim.

Papper, en sida text.

XVII. Stralsund.

N:o 1.

1648.

A) Stralsundske sändebuds preliminära försäkran angående prolongation af 1628 års allians. Dat. Stockholm 22 Juli 1648. (*Tyska*).

Undert.: Christian Schwartze D., Wilhelm von Senden, Martinus Bagewitz.

Pergament, patentfol.; gröna vaxsigiller i träkupon, hängande i blå sidenband.

B) Staden Stralsunds försäkran angående detsamma. Dat. Stralsund 11 Sept. 1648. (*Tyska*).

Pergament, patentfol.; sex sigiller hafva ursprungligen varit vidhängda, men det 4:de i ordningen är borta; de fem öfriga af grönt vax i bleckkupon, hängande i gröna sidenband.

Innehållsförteckning till Tyskland.

	Sid.
I. Tyska riket och dess kretsar, riksständer inom flere kretsar	173.
Register	194.
II. Kejsaren (Österrike-Ungern)	196.
III. Brandenburg-Preussen	207.
IV. Baiern	226.
V. Braunschweig-Lüneburg (incl. Hannover)	227.
VI. Bremen	238.
VII. Hamburg	239.
VIII. Hessen-Cassel	240.
IX. Holstein-Gottorp	242.
X. Lothringen	244.
XI. Lübeck	246.
XII. Mecklenburg-Güstrow	247.
XIII. Mecklenburg-Schwerin	250.
XIV. Biskopsstiftet Münster	251.
XV. Pfalz	253.
XVI. Sachsen	256.
XVII. Stralsund	256.

MEDDELANDEN

FRÅN

SVENSKA RIKSARKIVET

UTGIFNA AF

C. T. ODHNER.

XIX.

STOCKHOLM 1895

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

MEDDELANDEN

FRÅN

SVENSKA RIKSARKIVET

UTGIFNA AF

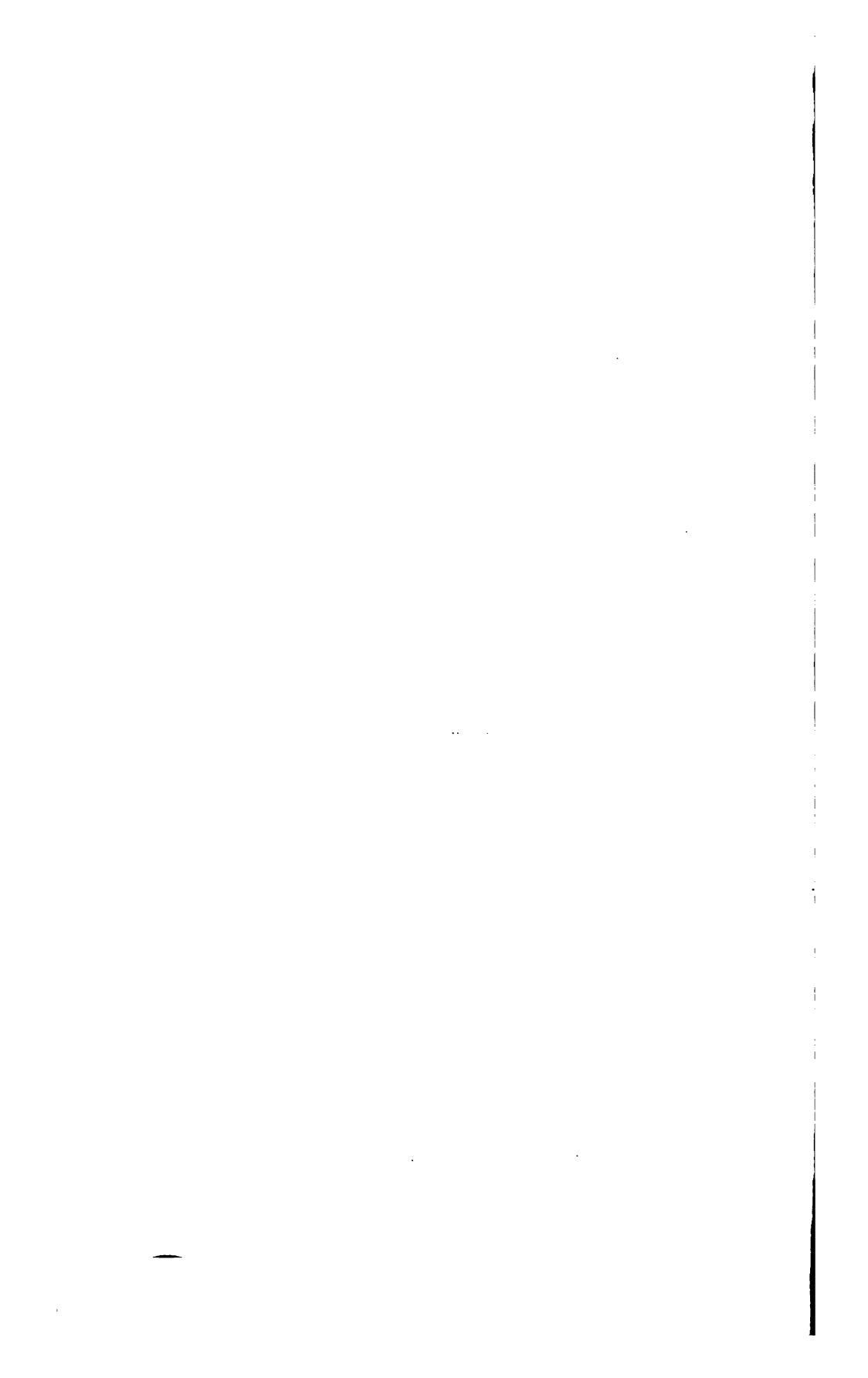
G. T. ODHNER.

XIX.

STOCKHOLM 1896

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

Årsberättelse för år 1894.

Till Konungen.

I enlighet med den för Riksarkivet gällande nåd. instruktionen får jag härmed afgifva underdånig berättelse om Riksarkivets skick och hvad som under sist förflutna året 1894 timat i afseende på arkivaliernas tillväxt och fortgången af tjenstemännens arbeten.

Arkivaliernas tillväxt har utgjorts hufvudsakligen af de ordinarie leveranserna från Eders Kongl. Maj:ts kansli (bil. A), tillsammans 353 volymer, af hvilka 31 aflemnats från Justitiedepartementet, 141 från Justitierevisionen, 64 från Landtförsvarsdepartementet, 20 från Sjöförsvarsdepartementet, 31 från Civildepartementet, 9 från Finansdepartementet och 57 från Ecklesiastikdepartementet, hvarjemte Justitiedepartementet aflemnat 19 st. originalförordningar. Den extraordinarie tillökningen (bil. B) har utgjort 450 volymer och fasciklar, 23 pergaments-bref samt 42 lösa pappershandlingar. Största delen häraf utgöres af en större samling Finland rörande handlingar, hvilka såsom icke mera behöfliga för arbetena inom Kongl. Kammarkollegium blifvit med Eders Kongl. Maj:ts nåd. samtycke från kollegiets arkiv afskilda och till Riksarkivet öfverflyttade för att dels införlifvas med

dess samlingar, dels eventuellt varda till Finska statsarkivet i och genom byte öfverlemnade. Dessutom har Akademiska kanslersembetets i Riksarkivet förvarade samling blifvit tillökad med 48 volymer.

Såsom depositioner hafva blifvit till Riksarkivet öfverlemnade: ytterligare en större samling af de handlingar och räkenskaper tillhörande Kammararkivet, hvilka enligt Eders Kongl. Maj:ts nåd. bref den 9 Sept. 1892 skola tills vidare förvaras i det af Riksarkivet disponerade hvalfvet under Kongl. slottets nordvestra flygel, samt en samling handlingar från Stockholms rådhusarkiv, bland hvilka särskildt märkas Borgareståndets äldsta kända protokoll, från riksdagarne 1668—1678, äfvensom Stockholms stads äldsta kopiebook, för 1521—1522.

Med stöd af Kongl. brefvet den 21 Nov. 1879 har Riksarkivet till Krigsarkivet öfverlemnadt en större samling handlingar af mer speciellt militäriskt innehåll, hvilka icke höra till Riksarkivets serier, men väl till dem som förekomma i Krigsarkivet. Denna samling, tillsammans 72 volymer, utgöres af diverse handlingar angående svenska, finska, tyska och livländska regementen, rapporter, förslag, reglementen, militära instruktioner, ansökningar, räkenskaper, leveranser m. m., äfvensom handlingar angående försäljning af metalltrofeer efter konung Karl XII:s död.

Af de beskickningsarkiv, som tid efter annan blifvit från Kongl. Utrikesdepartementet åt Riksarkivets vård öfverlemnade, har departementet numer under sin egen vård återtagit alla handlingar, som äro yngre än den 1 Jan. 1814.

Det arbete för utgallring af äldre justitierevisionshandlingar, som till följd af nåd. brefvet den 5 Juni 1885 fortgått inom Riksarkivet, har under året fullföljts

efter samma grunder som förut. Den af chefen för Justitiedepartementet utsedde rättskunnige granskaren, f. d. akademisekreteraren J. K. Kreüger, har enligt till mig afgifven rapport under året genomgått justitierevisionshandlingar för åren 1712—1725, tillsammans 249 volymer, samt upprättat specifika förteckningar öfver alla handlingar, som han ansett böra utgallras. Då de äldre akterna i regeln sakna påskrift om innehållet, har en sådan påskrift blifvit af honom tillfogad. Jag hoppas inom kort kunna inkomma med en närmare redogörelse för utgallringsarbetet på samma gång jag i underdånighet hemställer om nåd. samtycke till ny utgallring för en viss tidsperiod.

Riksarkivets boksamling har under året ökat med 310 tryckalster. Följande utländska institutioner hafva öfversänt bokgåfvor. I *Danmark* Genealogisk Institut, Rigsarkivet, Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie; i *Finland* Bestyrelsen för Åbo stads historiska museum, Finska historiska samfundet, Finska statsarkivet, Helsingfors' universitet; i *Norge* Den norske historiske Kildeskriptionskommission; i *Ryssland* Gesellschaft für Geschichte und Alterthumskunde der Ostseeprovinzen Russlands (Riga); i *Tyskland* Verein für Mecklenburgische Geschichte und Alterthumskunde (Schwerin). Enskilde gifvare voro: d:r F. Arnheim (Berlin), professor L. M. B. Aubert (Christiania), arkivarien E. V. Bergman, kanslirådet F. A. Dahlgren, prof. G. V. Forstén (Petersburg), d:r Chr. Gotthold (Frankfurt am Main), lektor E. Hildebrand, arkiater O. Hjelt (Helsingfors), prof. E. Holm (Köpenhamn), prof. K. G. Leinberg (Jyväskylä), prof. A. Liljenstrand (Helsingfors), f. d. riksarkivarien C. G. Malmström, riksarkivarien C. T. Odhner, herr O. Planer (Lützen), prof. G. Schybergson (Helsingfors), prof. D. Schäfer (Tübingen) och major W. von

Unger (Berlin). Riksarkivet har å sin sida utdelat sina publikationer till åtskilliga in- och utländska samfund och personer samt har dessutom, med stöd af Kongl. brefvet den 24 Okt. 1879, till Vexjö allmänna läroverks bibliotek öfverlemnat en samling böcker och småtryck, hvilka icke äro för Riksarkivet behöfliga.

Riksarkivet har under året emottagit besök till ett antecknadt antal af 6,773. De som besökt arkivet och begagnat dess samlingar hafva utgjort ett antal af 333, hvartill komma tillfälliga icke namngifna besökande. Af nämnda 333 personer kunna omkring 60 svenskar och 15 utlänningar räknas såsom forskare i egentlig mening. Bland de utländske forskarne hafva följande någon tid här arbetat: från *Danmark* pastor Schmitz, från *Finland* d:r Crohns, pastor Appelberg, d:r Nordmann, v. häradshöfding Charpentier och kand. Forsman, från *Frankrike* legationssekreteraren Teyssier, från *Ryssland* statsrådet Brückner, prof. Forstén och pastor Romjantzev, från *Tyskland* d:r Arnheim, prof. Wohlwill och d:r Hirsch.

Riksarkivets utlåning af arkivalier till andra arkiv kan ej blifva synnerligen betydande i följd af föreskrifterna i den nåd. instruktionen § 14 och 15, hvilka alltid blifvit så tillämpade, att endast expeditionerna i Eders Kongl. Maj:ts kansli samt öfverrätter och kollegier och andra till statsförvaltningen hörande allmänna verk och styrelser inom hufvudstaden ega att såsom lån utbe komma handlingar ur Riksarkivet. Denna rätt har ansetts tillkomma äfven Riksdagens myndigheter och utskott. För andra lån erfordras Eders Kongl. Maj:ts nåd. samtycke. På detta sätt hafva under året arkivalier blifvit utlånade till domkapitlet i Visby och till universitetsbiblioteket i Greifswald. Upplysningar i historiska, biografiska och genealogiska ämnen hafva ofta begärts och

erhållits af in- och utländske. Under året hafva 34 skrivelser af denna art afgått till utlandet. Afskrifter af historiska och administrativa handlingar ombesörjas af Riksarkivet till betydligt antal; ända till 14 renskrifvare hafva här samtidigt varit sysselsatta med dylika afskrifter.

Inom Riksarkivets ordinarie tjänstemannapersonal har under år 1894 ingen förändring inträffat. Förutom de ordinarie tjänstemännen hafva såsom e. o. amanuenser tjänstgjort: hofintendenten L. M. V. Örnberg, kammarjunkaren C. H. Tersmeden, lektorn d:r E. Hildebrand, kongl. sekr. E. Wallmark, kammarherren I. B. T. Beskow, d:r S. Bergh, d:r P. H. S. Sondén, d:r G. Berg och kand. A. Hammarskjöld. Af dessa hafva liksom förut Örnberg, Hildebrand och Bergh uppburit bestämda årsarfvoden med bestämd daglig tjänstgöringsskyldighet, de öfriga tillfälliga arfvoden. Beloppet af dessa sistnämnda arfvoden, hvilket hittills varit alltför knappt i förhållande till det arbete, som af de e. o. tjänstemännen utförts, har nu kunnat något höjas, sedan på Eders Kongl. Maj:ts nåd. framställning Riksdagen vid de båda sista statsregleringarna anvisat ett särskildt belopp af 1,700 kr. att användas till arfvoden åt nämnda tjänstemän.

De ordinarie tjänstemännen hafva under året begagnat den rätt till semester som dem tillkommer, hvarjemte tjänstledighet åtnjutits af riksarkivarien från den 1 till den 15 Mars samt från den 1 April till den 15 Maj för fullgörande af riksdagsmannauppgiften, af arkivarien Granlund under årets tre sista månader för fullföljande af det honom anförtrordade utgifvandet af »Konung Gustaf den förstes registratur», af arkivarien friherre Taube under en vecka för enskilda angelägenheter och af arkivarien Bergman under en half månad på grund af sjukdom. Under de ledigheter som uppstått har riksarkivarie-

embetet förestått af arkivarien Granlund under en månad och af arkivarien frih. Taube under två och en half månader, arkivarietjenst förrättats af kammarherre Silfverstolpe under sju och tre fjerdedels månader, af amanuensen Lundgren en och en half månad, af amanuensen d:r Westrin en och en half månad, af lektor Hildebrand en fjerdedels och af d:r S. Bergh en half månad, samt amanuensstjenst af kammarjunkaren Tersmeden en och en half månad, af E. Wallmark en och tre fjerdedels månad, af d:r S. Bergh sex månader, af d:r Sondén två och en fjerdedels månader, af d:r G. Berg två och en fjerdedels månader samt af kand. Hammarskjöld en och en half månad.

En kort redogörelse för tjenstemännens arbeten tillkommer det mig äfven att afgifva. På den *administrativa* afdelningen har den Riksarkivet tillkommande granskning af de äldre justitierevisionshandlingar, som af den rättskunnige granskaren föreslagits till utgallring, fortgått. Men det är icke blott de till utgallring föreslagna handlingarna som granskas; samtliga hithörande handlingar genomgås, och hvad som behålles, ordnas efter annan grund än förut, så att större delen fortfarande hålles tilsammans under titeln »Justitierevisionshandlingar: Lagstiftning och lagskipning», men hvad som icke har något värde ur juridisk synpunkt öfverföres till andra samlingar, hvarigenom det kommer till större gagn och användning. Å samlingen *Militaria* hafva de handlingar gallrats och ordnats, hvilka blifvit till Krigsarkivet öfverlemnade. Ordandet af flottans handlingar har fortgått för Karl XII:s tid. Den stora samlingen af Kongl. kommissioners handlingar genomgås fullständigt och omordnas.

Inom den *historiska* afdelningens båda sektioner torde följande arbeten få nämnas. Pergamentsbrefsamlingens

förtecknande i regestform är fortsatt för åren 1500 och 1511—1516; de mellanliggande åren 1501—10 äro redan förut förtecknade. Hvad traktatsamlingen angår, är förteckningen öfver densamma, andra afd. Tyskland, tryckt i Riksarkivets Meddelanden. Inom samlingen af ministeriella handlingar har afdelningen Hollandica blifvit nära slutordnad. Omordnandet af samlingen Riksdagsacta har fortgått. Den kungliga autografsamlingen är till större delen förtecknad. Armfeltska och Ruuthska brefsamlingarna äro ordnade. Sedan den under försegling här förvarade samlingen af statsrådet greve G. F. Wirséns efterlemnade papper blifvit den 9 Mars öppnad, har denna samling blifvit i det närmaste slutordnad. Af de förlidit år från Kommerskollegium öfverflyttade handlingar har en större del blifvit fördelad och inordnad på olika samlingar. Den af samma kollegium hit öfverlemnade samling af renoverade bergslagsprotokoll är ordnad och registrerad, i sammanhang dermed är äfven samlingen bergverkshandlingar ordnad. Den stora samlingen Biographica, som mottagit betydliga accessioner från olika håll, är i sitt utvidgade skick genomgången och ordnad till och med bokstafven K. Slutligen har det af Finska statsarkivet ifrågasatta utbyte af svenska och finska arkivalier tagit mycken tid i anspråk, i det hvarje handling, som blifvit såsom bytesmedel föreslagen, måst noga genomgås och granskas. Denna granskning är nu i det närmaste slutförd.

Riksarkivet har enligt den nåd. instruktionen äfven åliggandet att i tryck utgifva handlingar som äro af vigt för fäderneslandets historia. Af *Konung Gustaf I:s registratur*, utg. genom V. Granlund, har den sextonde delen, omfattande året 1544, blifvit nära färdigtryckt. Af *Svenska riksrådets protokoll*, utg. genom S. Bergh, är sjunde delens andra afdelning (året 1639) inom kort

färdig att utgifvas. Af *Svenska riksdagsakter jämte andra handlingar som höra till statsförfattnings historia under tidehvarfvet 1521—1718*, utg. genom E. Hildebrand, har tredje delens förra hälft, omfattande åren 1593—1594, blifvit under året utgifven.

Slutligen har äfven utgifvits adertonde häftet af *Meddelanden från Svenska Riksarkivet*, till hvars tryckning Eders Kongl. Maj:t i nåder beviljat särskildt anslag.

Såsom de föregående åren hafva Riksarkivets räkenskaper varit förda af arkivarien Bergman och dess bibliotek vårdats af amanuensen d:r Westrin, hvilken äfven fört protokollet vid sammanträdena mellan riksarkivarien och arkivarierna.

Stockholm den 30 Januari 1894.

Underdånigst
C. T. ODHNER.

Bil. A.

Specifikation på den *ordinarie* tillökningen år 1894 i Riksarkivets samlingar genom leveranser från Kongl. Maj:ts Kansli:

Från Kongl. Justitiedepartementet:

Registratur för åren 1850, 1854. . . . . 2 band.
 Statsrådsprotokoll för åren 1858—1865 . . . . . 14 »
 Afgjorda handlingar för år 1884 . . . . . 12 vol.
 D:o d:o för åren 1862, 1866, 1875, 1878.

Supplement. . . . . 3 »
 jemte 19 originalförordningar.

Från Kongl. Justitierevisionen:

Nedre Revisionens protokoll för åren 1836—1850 . 15 »
 Handlingar i revisionsmål för år 1891 . . . . . 39 »
 D:o i besvär- och ansökningsmål för samma år. 87 »

Från Kongl. Landtförsvarsdepartementet:

Afgjorda handlingar för åren 1879—1880 . . . . . 54 »
 Statsrådsprotokoll för åren 1883—1884. . . . . 4 band.
 Registratur för samma år. . . . . 6 »

Från Kongl. Sjöförsvarsdepartementet:

Afgjorda handlingar för åren 1879—1882 . . . . . 20 vol.

Från Kongl. Civildepartementet:

Afgjorda handlingar för år 1889 . . . . . 31 »

Från Kongl. Finansdepartementet:

Registratur för åren 1862—1864 . . . . . 9 band.

Från *Kongl. Ecklesiastikdepartementet*:

Afgjorda handlingar för år 1889 . . . . . 57 vol.

Summa 353 band

och vol. jemte 19 originalförordningar.

Bil. B.

Specifikation på den *extraordinarie* tillökningen år 1894 i Riksarkivets samlingar, dels genom leveranser från offentliga verk och myndigheter utom Kongl. Kansliet, dels genom gåfvor, byten eller köp:

Genom leveranser:

Från *Kongl. Kammarkollegium*:

En samling Finland rörande handlingar:

a) från Kammararkivet . . . . . 240 vol.

och fasciklar samt 20 pergamentsbref.

b) från Aktuarietkontoret . . . . . 147 ,

Från *Kyrkomötet*:

1893 års Kyrkomötes protokoll med bihang och

diarium . . . . . 4 ,

Från *Landshöfdingeembetet i Vesterås*:

10 strödda protokoll tillhörande Tuhundra, Siende

och Åkerbo häraders domböcker för åren 1694—

1695.

Från *Akademikanslärerembetet*:

Afgjorda handlingar för åren 1876—1886 . . . . . 19 ,

Föreläsningsdiarier , , 1870—1891 . . . . . 28 ,

Handlingar angående förslag till statuter för Uni-

versiteten 1849—1850 . . . . . 1 ,

*Genom gåfvor:**Af Hans Maj:t Konungen:*

Ett bref från Drottning Kristina till fursten af
Monaco, Honoré II. Dat. Rom 27 Juni 1656.
Afskrift,

*Af Öfverstelöjtnanten C. S. Drakenbergs arfvingar genom
Kaptenen O. Bergström:*

Biografiska handlingar från Hjelmarsberg i Nerike. 9 vol.

Af f. d. Kanslirådet frih. A. H. Fock:

2 bref till Riksrådet frih. Carl Mörner 1650, 1653.
Ett fastebref på pergament af år 1670.

Af f. d. Akademi-ämbetsmästaren frih. L. H. Gyllenhaal:

Ett pergamentsbref af år 1335.

Af Majoren frih. E. Lagerheim:

Bref från d. v. Vicepresidenten O. E. Lagerheim
till Generalkonsuln Averhoff 1802—1806 . . . . 1 »

Af Kanslirådet O. S. Rydberg:

Domen öfver Sten Sture den yngre och hans an-
hängare. Dat. 8 Nov. 1520. Afskrift.

Af Grefvinnan Mathilda Toll född Horn:

Anteckningar af Landshöfdingen grefve Clas Fredrik
Horn den yngre . . . . . 1 »

Genom byte:

*Af Herr C. G. A. Nelson (enligt Kongl. brefvet den 5
Juni 1885):*

Bref angående franska prinsarnes besök i Kalmar
1804.

Bref angående 1809 års revolution m. m., tillsam-
mans 24 st.

Genom köp:

Ett gåfvobref på pergament af år 1424.

4 st. afskrifter från Statsarkivet i Wien angående
kejsar Maximilian I:s planer på svenska kronan.

Summa 450 vol.

och fasciklar, 23 pergamentsbref samt 42 lösa pappers-
handlingar.

FÖRTECKNING

ÖFVER

SAMLINGEN AF ORIGINALTRAKTATER

I SVENSKA RIKSARKIVET

UPPRÄTTAD

AF

B. TAUBE och S. BERGH.

III.

Jemf. förordet i häft. XVII. sid. 101 o. f.

Holland.

*N:o 1.

1635.

Drottning Kristinas förmyndarregerings fullmakt för Ludvig Camerarius att sluta förbund. Dat. Stockholm 11 Juli 1635. (*Latin*).

Papper, en sida text; sigill.

N:o 2.

1640, 1641.

A) Förbund. Dat. Stockholm 1 Sept. 1640. (*Latin*).

Undert.: Guilielmus Boreel, Albert Sonck, E. van Aylva.

Pergament, 9 sidor text; röda vaxsigiller i träkupor, snöre af guldtråd och blått silke.

B) Separata artiklar till Litt. A.

Pergament, 5 sidor text; sigiller m. m. som Litt. A.

C) Generalstaternas fullmakt för holländske kommissarierna. Dat. s'Gravenhage 12 Maj 1640. (*Holländska*).

Undert.: S. van Haersolt.

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill, hängande i en pergamentsremsa.

D) Generalstaternas ratifikation af Litt. A och B. Dat. Haag (Hagæ comitis) 5 Febr. 1641. (*Latin*).

Undert.: P. O. Lijtart (?).

Pergament, 27 sidor text; generalstaternas sigill af rödt vax, hängande i ett band af guldtråd och rödt silke.

Arkiv. meddel.

N:o 3.

1645, 1646.

A) Förnyelse och utvidgning af 1640 års förbund (N:o 2).
Dat. Söderåkra 15 Aug. 1645. (*Latin*).

Undert.: Jacob de Witt, Gerard Schaep, Albert Sonck, Joachim Andree.

Pergament, 3 sidor text (skadad i midten); sigiller.

B) Generalstaternas ratifikation af Litt. A. Dat. Haag 6 Jan. 1646. (*Latin*).

Undert.: Joannes de Reede.

Pergament, 6 sidor text; sigill m. m. som N:o 2, Litt. D.

N:o 4.

1656.

A) Förnyelse och ytterligare utvidgning af 1640 års förbund (N:o 2). Dat. Elbing $\frac{1}{11}$ Sept. 1656. (*Latin*).

Undert.: Ericus Oxenstierna, Sten Bielke, Gustavus Baner (*för Sverige*); G. van Slingelandt, Frederick van Dorp, P. de Huijbert, J. Isbrandts (*för Holland*).

Papper, 8 sidor text; sigiller.

B) Generalstaternas fullmakt för holländske kommissarierna. Dat. Haag 3 Mars 1656. (*Latin*).

Undert.: J. van Gent.

Pergament, patentfol.; sigill skadadt, eljest som N:o 2, Litt. D.

C) Generalstaternas ratifikation af Litt. A. Dat. Haag 18 Dec. 1656. (*Latin*).

Undert.: Johan de Witt.

Pergament, 7 sidor text; sigill m. m. som N:o 2, Litt. D.

N:o 5.

1657, 1658.

*A) Konung Karl Gustafs fullmakt för Bengt Oxenstierna, Kristofer Karl Schlippenbach, Mathias Biörnkloou och Johan Weidenheim att underhandla om »elucidation» af det i Elbing $\frac{1}{11}$ Sept. 1656 slutna fördraget (N:o 4). Dat. Thorn (Thorunii) 13 Mars 1657. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke.

B) Generalstaternas förnyade ratifikation af samma fördrag.
Dat. Haag 29 Mars 1658. (*Latin*).

Undert.: Johan de Witt.

Pergament, 7 sidor text; sigill m. m. som N:o 2, Litt. D.

N:o 6.

1659, 1660.

A) Konvention angående förnyande och förtydligande af det i Elbing $\frac{1}{11}$ Sept. 1656 slutna fördraget (N:o 4). Dat. Helsingör $\frac{29}{9}$ Nov. Dec. 1659. (*Latin*).

Undert.: Schering Rosenhane, Sten Bielke (*för Sverige*); G. van Slingelandt, P. Vogelsang, P. de Huijbert, W. v. Haren (*för Holland*).
Papper, 11 sidor text;¹ sigiller.

B) Konvention angående fiendtligheternas upphörande och vänskapens återställande. Dat. s. d. (*Latin*).

Undertecknad af desamme.

Papper, 4 sidor text; sigiller.

C) Deklaration angående exekution af konventionerna, Litt. A och B. Dat. s. d. (*Latin*).

Undertecknad af desamme.

Papper, en sida text; sigiller.

D) Generalstaternas fullmakt för holländske kommissarierna.
Dat. Haag 12 Maj 1659. (*Latin*).

Undert.: J. van Gent.

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som N:o 2, Litt. D.

E) Holländske kommissariernas (se Litt. A) försäkran, att holländska örlogsfartyg icke skola antasta svenska fartyg. Dat. Köpenhamn (Haffniæ) $\frac{6}{16}$ Mars 1660. (*Latin*).

Papper, en sida text; sigiller.

F) Generalstaternas ratifikation af Litt. A—C. Dat. Haag 19 Mars 1660. (*Latin*).

Undert.: E. v. Bootsma.

Pergament, 22 sidor text; sigill skadadt, eljest som N:o 2, Litt. D.

¹ I midten 6 oskrifna blad, på hvilka den i texten omtalade tulltaxan af den 4 Mars 1640 skulle införas. I ratifikationen (se Litt. F.) är den insererad.

N:o 7.

1660.

A) Holländske kommissariernas (se N:o 6, Litt. A) deklaration angående generalstaternas garanti af det mellan Sverige och Danmark slutna fredsfördraget.¹ Dat. Köpenhamn (Haffniæ) $\frac{2}{12}$ Juni 1660. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

B) Generalstaternas fullmakt för desamme. Dat. Haag 24 Mars 1660. (*Latin*).

Undert.: J. de Merode.

Pergament, patentfol.; sigill skadadt, eljest som N:o 2, Litt. D.

N:o 8.

1660.

A) Holländske plenipotentiarien G. van Slingelandts försäkran angående generalstaternas ratifikation af det i Elbing $\frac{1}{11}$ Sept. 1656 slutna fördraget (N:o 4). Dat. Stockholm $\frac{18}{8}$ Juli 1660. (*Latin*).

Papper, en sida text.

B) D:o d:o angående ett af svenske kommissarierna öfverlemnadt memorial af 24 Juli. Dat. Stockholm $\frac{29 \text{ Juli}}{9 \text{ Aug.}}$ 1660. (*Latin*).

Papper, en sida text.

*N:o 9.

1666.

Konung Karl XI:s förmyndarregerings fullmakt för Georg Fleming och Peter Julius Coyet att medla fred mellan England och Holland. Dat. Stockholm den 9 April 1666. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke.

N:o 10.

1667.

A) Preliminärt fördrag (»pacta prævia») angående kontrahand m. m. Dat. Haag $\frac{6}{18}$ Juli 1667. (*Latin*).

Undert.: Christophorus Delphicus B[urggravius] ac C[omes] a Dhons. Haraldus Appelboom (*för Sverige*); J. van Gent, J. B. d'Asperen, Johan

¹ Se Danmark, N:o 16.

de Witt, M. van Crommon, G. v. Hooleck, E. v. Bootsma, W. Roijer, J. Isbrandts (*för Holland*).

Papper, 7 sidor text; sigiller.

B) Separata artiklar till Litt. A.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

C) Vänskapsfördrag.¹ Dat. Haag 1 $\frac{1}{2}$ Juli 1667. (*Latin*).

Undert.: Christophorus Delphicus B[urggravius] æ Comes in Dhoua, Haraldus Appelboom (*för Sverige*); J. van Gent, J. B. d'Asperen, Johan de Witt, Johan Kien, G. v. Hooleck, E. v. Bootsma, E. van Bentheim, J. Isbrandts (*för Holland*).

Papper, 10 sidor text; sigiller.

D) Generalstaternas fullmakt för J. van Gent, Ph. J. van den Boetzelaer d'Asperen, J. de Witt, J. Kien, G. van der Hooleck, E. Bootsma, J. van Schrieck och J. Isbrandts. Dat. Haag 13 April 1667. (*Latin*).

Undert.: J. Isbrandts.

Pergament, patentfol.; sigill mycket skadadt, eljest som N:o 2, Litt. D.

*E) Konung Karl XI:s förmyndarregerings fullmakt för Georg Fleming, Kristofer Delphicus von Dohna och Peter Julius Coyet. Dat. Stockholm 2 Maj 1667. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

F) Generalstaternas ratifikation af Litt. A. Dat. Haag 21 Okt. 1667. (*Latin*).

Undert.: H. Gockinga.

Pergament, 9 sidor text; sigill (skadadt) i tråkupa, eljest som N:o 2, Litt. D.

G) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 5 sidor text; sigill skadadt, eljest som N:o 2, Litt. D.

H) D:o d:o af Litt. C.

Pergament, 13 sidor text; sigill m. m. som Litt. F.

N:o 11.

1668.

A) Konvention angående Sveriges eventuella accession till det mellan England och Holland samma dag slutna förbundet.² Dat. Haag 1 $\frac{1}{2}$ Jan. 1668. (*Latin*).

¹ Jemf. England, N:o 6.

² Ibid. N:o 7.

Undert.: Christophorus Delphicus B[urggravius] ac Comes in Dhona, Haraldus Appelbomius (*för Sverige*); A. Tenguagell de Gellicum, J. B. d'Asperen, Johan de Witt, M. van Crommon, Adolph v. Unckell, Johan van Schilek, J. Isbrandts (*för Holland*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

B) Sveriges accession till nämnda förbund. Dat. Westminster 25 April g. st. 1668. (*Latin*).

Undert.: Christophorus Delphicus B[urggravius] ac C[omes] in Dhona (*för Sverige*); J. Meerman, Joh. Boreel (*för Holland*).

Papper, 21 sidor text; sigiller.

C) D:o till de dithörande separata artiklarne.

Papper, 6 sidor text; sigiller.

N:o 12.

1669.

A) Fördrag mellan Sverige, England och Holland angående garanti af det i Aachen 2 Maj 1668 slutna fredsfördraget mellan Frankrike och Spanien. Dat. Haag 7 Maj 1669. (*Franska*).

Undert.: G. Hoolek.

Papper, 5 sidor text; generalstaternas sigill.

*B) Konung Karl XI:s förmyndarregerings ratifikation af Litt. A. Dat. Stockholm 26 Maj 1669. (*Latin*).

Pergament, 4 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af guldtråd och blått silke.

N:o 13.

1670.

A) Fördrag mellan Sverige, England och Holland angående exekution af 1669 års garantitraktat (N:o 12).¹ Dat. Haag 31 Jan. 1670. (*Franska*).

Undert.: J. van Gent.

Papper, 7 sidor text; generalstaternas sigill.

B) Fördrag angående subsidier till Sverige. Dat. s. d. (*Franska*).

Undertecknad af densamme.

Papper, 4 sidor text; generalstaternas sigill.

¹ Jemf. England, N:o 8.

C) Generalstaternas resolution angående subsidierna. Dat. 2 Mars 1670. (*Hollandska*).

Undert.: E. van Bootsma.

Papper, 16 sidor text; generalstaternas sigill.

*N:o 14.

1672.

A) Konung Karl XI:s förmyndarregerings fullmakt för Klas Tott, Per Sparre och Edvard Ehrensteen att medla fred mellan Frankrike och England å ena sidan samt Holland å den andra. Dat. Stockholm 2 Aug. 1672. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke.

B) Konung Karl XI:s d:o för desamme. Dat. Stockholm 21 Dec. 1672. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

N:o 15.

1673.

A) Konvention angående handel och sjöfart m. m. Dat. Haag ^{22 April} 1673. (*Latin*).
_{3 Maj}

Undert.: P. Sparre, Ed. Ehrensteen, Harald Appelboom (*för Sverige*); Gasp. Fagel, J. de Mauregnault, W. v. Haren, J. Isbrandts (*för Holland*).

Papper, 7 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

C) Generalstaternas fullmakt för holländske kommissarierna. Dat. Haag 2 Maj 1673. (*Latin*).

Undert.: Joh. Ecke.

Pergament, patentfol.; generalstaternas sigill af rödt vax hängande i en pergamentsremsa.

D) Generalstaternas ratifikation af Litt. A. Dat. [Haag] 16 Aug. 1673. (*Latin*).

Undert.: Abr. van Vierssen.

Pergament, 7 sidor text; sigill m. m. som N:o 2, Litt. D.

E) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 5 sidor text; sigill m. m. som N:o 2, Litt. D.

N:o 16.

1674.

Generalstaternas deklaration i anledning af svenske legaten Per Sparres skrifvelse af 23 Febr. 1674 angående fredens befordrande. Dat. Haag 20 Mars 1674.

Undert.: J. de Mauregnault.

Papper, 2 ex., det ena på *latin*, 6 sidor, det andra på *holländska*, 5 sidor text; generalstaternas sigill.

N:o 17.

1675, 1676.

A) Handels- och sjöfartstraktat. Dat. Stockholm 26 Nov. 1675. (*Latin*).

Undert.: Ed. Ehrensteen, J. Lagerfeldt, Nicolaus Gyldenstålpe (*för Sverige*); C. C. Rumpf (*för Holland*).

Papper, 7 sidor text; sigill.

B) Generalstaternas fullmakt för Rumpf. Dat. Haag 10 Sept. 1675. (*Latin*).

Undert.: J. de Mauregnault.

Pergament, patentfol.; sigill skadadt, eljest som N:o 2, Litt. D.

C) Generalstaternas ratifikation af Litt. A. Dat. [Haag] 13 Mars 1676. (*Latin*).

Undert.: W. van Heukelom.

Pergament, 9 sidor text; sigill som Litt. B. 2 ex.¹

D) Holländske residenten C. C. Rumpfs och kommissarien J. B. de Mortaignes deklaration angående förklaring af 9:de artikeln i handels- och sjöfartstraktaten (Litt. A). Dat. Stockholm 11 Maj 1676. (*Holländska*).

Papper, en sida text; sigiller.

E) Desammes d:o angående förklaring af 1:sta, 2:dra och 9:de artiklarne i samma traktat. Dat. Stockholm 11 Juni 1676. (*Holländska*).

Papper, 2 sidor text; sigiller.

¹ I det ena exemplaret är Karl XI:s titel fullständigt utskrifven, i det andra är den förkortad; på det förra är antecknad: »dhen rette commercietractaten», på det senare: »fautive commercietractaten». Jemf. Litt. F.

F) Desammes försäkran angående utbyte af generalstaternas ratifikation (Litt. C) på grund af formfel. Dat. Stockholm $\frac{1}{15}$ Juni 1676. (*Holländska*).

Papper, 2 sidor text; sigiller.

G) Öfverenskommelse om formulär för sjöpass. Dat. Stockholm 21 Juni 1676. (*Latin*).

Undertecknad som Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

H) Generalstaternas ratifikation af Litt. D. Dat. [Haag] 7 Aug. 1677. (*Holländska*).

Undert.: W. van Heukelom.

Papper, 3 sidor text; generalstaternas sigill.

I) D:o d:o af Litt. G. Dat. s. d. (*Latin*).

Undertecknad af densamme.

Papper, 4 sidor text; generalstaternas sigill.

N:o 18.

1679.

A) Fredsfördrag. Dat. Nijmegen (Neomagi) $\frac{2}{12}$ Okt. 1679. (*Latin*).

Undert.: Benedictus Oxenstierna, Jahan Paulin Oliwekrans (*för Sverige*); H. v. Beverningk, W. v. Haren (*för Holland*).

Papper, 11 sidor text utom afskrifter af fullmakter; sigiller.

B) Separata artiklar till Litt. A.

Papper, 9 sidor text; sigiller.

C) Deklaration angående neutraliteten. Dat. s. d. (*Latin*).

Undert.: H. v. Beverningk, W. v. Haren.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

D) Generalstaternas fullmakt för holländske legaterna (deribland äfven Vilhelm af Nassau, som ej undertecknat fördraget). Dat. 4 Jan. 1676. (*Latin*).

Undert.: E. van Bootsma.

Pergament, patentfol.; sigill skadadt, eljest som N:o 2, Litt. D.

*E) Konung Karl XI:s fullmakt för svenske kommissarierna. Dat. Stockholm 12 April 1676. (*Latin*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

F) Generalstaternas ratifikation af Litt. A. Dat. [Haag] 18 Dec. 1679. (*Latin*).

Undert.: Moering.

Pergament, 14 sidor text; sigill som Litt. D.

G) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 10 sidor text; sigill som Litt. D.

N:o 19.

1679.

A) Handels- och sjöfartstraktat. Dat. Nijmegen (Neomagi) 17 Okt. 1679. (*Latin*).

Undertecknad som N:o 18, Litt. A.

Papper, 37 sidor text utom formulär för sjöpass; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 5 sidor text; sigiller.

C) Öfverenskommelse om formulär för sjöpass. Dat. s. d. (*Latin*).

Undertecknad af desamme.

Papper, en sida text; sigiller.

D) Generalstaternas ratifikation af Litt. A. Dat. [Haag] 18 Dec. 1679. (*Latin*).

Undert.: Moering.

Pergament, 33 sidor text; sigill skadadt, eljest som N:o 2, Litt. D.

E) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 5 sidor text; sigill som Litt. D.

N:o 20.

1681.

A) Förbund.¹ Dat. Haag ^{20 Sept.}_{16 Okt.} 1681. (*Latin*).

Undert.: Nicolaus Gyldenstålpe (*för Sverige*); W. Baron d'Heeckeren, D. van Wijngaerden, Gaasp. Fagel, J. de Mauregnault, Jacob van Dinter, H. Krull (*för Holland*).

Papper, 7 sidor text; sigiller.

¹ Jemf. Tyskland, I N:o 15, II N:o 8, IV N:o 2, XV N:o 5 och XVI N:o 6 samt Spanien, N:o 4.

B) Generalstaternas fullmakt för holländske kommissarierna (deribland äfven Lubbert Lycklama och Johan van Bork, hvilka ej undertecknat förbundet). Dat. [Haag] 7 Okt. 1681. (*Latin*).

Undert.: Jacob van Dinter.

Pergament, patentfol.; sigill skadadt, eljest som N:o 2, Litt. D.

C) Generalstaternas ratifikation af Litt. A. Dat. [Haag] 19 Dec. 1681. (*Latin*).

Undert.: Gasp. Cuper.

Pergament, 14 sidor text; sigill m. m. som Litt. B.

N:o 21.

1682.

A) Speciel konvention angående tillägg till 1681 års förbund (N:o 20).¹ Dat. Haag $\frac{2}{15}$ Mars 1683. (*Latin*).

Undert.: N. Gyldenstålpe (*för Sverige*); W. Baron d'Heeckeren, D. van Wijngaerden, Gasp. Fagel, Johan Becker, E. de Weede, T. v. Aylva och E. A. Baro de Pallant (*för Holland*).

Papper, 7 sidor text; sigiller.

B) Separata artiklar till Litt. A.

Papper, 7 sidor text; sigiller.

C) Generalstaternas ratifikation af Litt. A. Dat. [Haag] 25 Mars 1683. (*Latin*).

Undert.: E. A. Baro de Pallant.

Pergament, 9 sidor text; sigill m. m. som N:o 2, Litt. D.

D) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 9 sidor text; sigill m. m. som N:o 2, Litt. D.

N:o 22.

1686.

A) Förnyelse af förbund och handelstraktater af 1640, 1645, 1656, 1667 och 1679. Dat. Haag $\frac{2}{15}$ Jan. 1686. (*Latin*).

Undert.: N. Gyldenstolpe (*för Sverige*); A. Schimmelpenninck van der Oije, D. van Wijngaerden, Gasp. Fagel, W. de Nassau, E. de Weede, Gasp. Cuper, A. Gerlacius (*för Holland*).

Papper, 5 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 4 sidor text; sigiller.

¹ Jemf. Tyskland, II, N:o 10 och Spanien, N:o 5.

C) Generalstaternas fullmakt för holländske kommissarierna (deribland äfven Johan van Haersolte, som ej undertecknat fördraget). Dat. [Haag] 29 Dec. 1685. (*Latin*).

Undert.: François Verbolt.

Pergament, patentfol.; sigill synes hafva varit vidhängdt, men är borttaget.

D) Generalstaternas ratifikation af Litt. A. Dat. [Haag] $\frac{1}{18}$ April 1686. (*Latin*).

Undert.: E. de Weede.

Pergament, 11 sidor text; generalstaternas sigill af rödt vax i silverkupa, hängande i ett snöre af guldtråd och rödt silke med tofsar.

E) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 4 sidor text; sigill m. m. som Litt. D.

F) Generalstaternas resolution angående öfverlemnandet af de svenska ratifikationsexemplaren. Dat. 22 Maj 1686. (*Holländska*).

Undert.: W. de Nassau.

Papper, 2 sidor text.

N:o 23.

1686.

Deklaration angående Brandenburgs inneslutande i föregående fördrag (N:o 22). Dat. Haag.¹ (*Latin*).

Undert.: N. Gyldenstolpe (*för Sverige*); W. Baro d'Heeckeren, D. van Wijngaerden, Gasp. Fagel, Johan Becker, E. de Weede, Gisb. Cuper, A. Gerlacijs (*för Holland*).

Papper, 5 sidor text; sigiller.

N:o 24.

1688.

A) Konvention angående hjälptrupper. Dat. Stockholm 12 Sept. 1688. (*Latin*).

Undert.: Benedictus Oxenstierna, E. Lindsköld, N. Gyldenstolpe (*för Sverige*); C. C. Rumpf (*för Holland*).

Papper, 5 sidor text; sigiller.

B) Generalstaternas ratifikation af Litt. A. Dat. [Haag] $\frac{1}{18}$ Okt. 1688. (*Latin*).

Undert.: E. de Weede.

2 ex. Det ena på pergament, 6 sidor text; sigill m. m. som N:o 22, Litt. D. Det andra på papper, 9 sidor text; sigill.²

¹ Tomrum lemnadt för datum. Att det är 1686, framgår af innehållet.

² I det senare finnes en afskrift af den svenska fullmakten.

*N:o 25.

1690.

Konung Karl XI:s fullmakt för Gabriel Oxenstierna att sluta fördrag med England och Holland angående handeln med Frankrike under det pågående kriget. Dat. Stockholm 19 Juni 1690. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

N:o 26.

1691, 1692.

A) Konvention angående uppbringade fartyg. Dat. Stockholm $\frac{1}{2}$ Nov. 1691. (*Holländska*).

Undert.: W. v. Haren.

Papper, 3 sidor text samt 3 bilagor; sigill.

B) Generalstaternas ratifikation af Litt. A.¹ Dat. Haag 28 Mars 1692. (*Holländska*).

Undert.: W. v. Haren.

Pergament, 6 sidor text; generalstaternas sigill.

N:o 27.

1693, 1694.

A) Konvention angående d:o (se N:o 26). Dat. Stockholm $\frac{1}{2}$ Nov. 1693. (*Latin*).

Undert.: Benedictus Oxenstierna, Fabian Wrede, Nicolaus Gyldenstolpe (*för Sverige*); W. Baro d'Heeckeren (*för Holland*).

Papper, 4 sidor text samt en bilaga; sigiller.

B) Generalstaternas fullmakt för Heeckeren. Dat. [Haag] 18 Nov. 1692. (*Latin*).

Undert.: Gisb. Cuper.

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som N:o 22, Litt. D.

*C) Konung Karl XI:s fullmakt för svenske kommissarierna. Dat. Stockholm 12 Juni 1693. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

*D) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Stockholm 3 Maj 1694. (*Latin*).

Papper, 6 sidor text; sigill.

¹ Konventionen är här daterad $\frac{1}{4}$ Nov.

E) Holländske plenipotentiarier d'Heeckerens deklaration angående 3:dje artikeln i konventionen (Litt. A). Dat. Stockholm $\frac{1}{15}$ Maj 1694. (*Latin*).

Papper, en sida text; sigill.

N:o 28.

1698.

A) Konfirmation af fördragen af 1640, 1645, 1656, 1667, 1679 och 1686. Dat. Stockholm 12 Febr. 1698. (*Latin*).

Undert.: Benedictus Oxenstierna, Nicolaus Gyldenstolpe, Thomas Polus, Johannes Bergenhielm (*för Sverige*); W. Baro d'Heeckeren (*för Holland*).

Papper, 5 sidor text; sigiller.

B) Sekret artikel till Litt. A.

Papper, en sida text; sigiller.

C) Generalstaternas ratifikation af Litt. A. Dat. Haag 30 Juni 1698. (*Latin*).

Undert.: Johan van der Does.

Pergament, 6 sidor text; sigill m. m. som N:o 22, Litt. D.

D) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 5 sidor text; sigill m. m. som N:o 22, Litt. D.

N:o 29.

1698.

A) Konvention angående återkallande af de svenska trupper, som varit i holländsk tjenst. Dat. Haag $\frac{1}{16}$ Febr. 1698.

Undert.: N. Lillieroot (*för Sverige*); Adr. van Borssele tot Gelder-Malsen, F. W. Baron van Reede Vrijh. tot Renswoude, S. van Slingelandt (*för Holland*).

Papper, 2 ex., det ena på *latin*, 5 sidor, det andra på *franska*, 4 sidor text; sigiller.

B) Generalstaternas ratifikation af Litt. A. Dat. Haag 8 April 1698. (*Latin*).

Undert.: Joan de Does.

Papper, 7 sidor text; generalstaternas sigill.

N:o 80.

1698.

A) Defensivallians mellan Sverige, England och Holland.¹Dat. Haag $\frac{4}{14}$ Maj 1698. (*Latin*).Undert.: N. Lillieroot (*för Sverige*); J. Williamson (*för England*); W. Baro d'Heeckeren, Johan van der Does, A. Heinsius, P. van Hecke, Joan de Does, H. Sminia, Ar. Lemker, L. Ludolphi (*för Holland*).

Papper, 7 sidor text; sigiller.

B) Generalstaternas ratifikation af Litt. A. Dat. Haag 30 Juni 1698. (*Latin*).

Undert.: Johan van der Does.

Pergament, 7 sidor text; sigill m. m. som N:o 22, Litt. D.

N:o 81.

1700.

A) Defensivallians mellan Sverige, England och Holland.²Dat. Haag $\frac{13}{13}$ Jan. och London $\frac{19}{8}$ Jan. 1700. (*Latin*).Undert.: N. Lillieroot (*för Sverige*); J. Williamson (*för England*); J. van Essen, Fr. van Bredehoff van Oosthuysen, A. Heinsius, W. de Nassau, E. de Weede, W. v. Haren, Ar. Lemker, S. L. Gockinga (*för Holland*).³

Papper, 7 sidor text; sigiller.

B) Separata och sekreta artiklar till Litt. A.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

C) Generalstaternas ratifikation af Litt. A. Dat. Haag 14 April 1700. (*Latin*).

Undert.: van Heeck.

Pergament, 11 sidor text; sigill m. m. som N:o 22, Litt. D.

D) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 6 sidor text; sigill m. m. som N:o 22, Litt. D.

N:o 82.

1701.

Generalstaternas ratifikation och garanti af en i Segeberg 19 Aug. 1700 upprättad »deklarationsakt» öfver 13:de artikeln i fredsördraget i Traventhal.⁴ Dat. s'Gravenhage 8 Jan. 1701. (*Holländska*).¹ Jemf. England, N:o 12.² Ibid. N:o 15.³ Williamson har undertecknat i London, de öfriga i Haag.⁴ Jemf. Tyskland, V, N:o 14.

Undert.: Johan Becker.

Pergament, 3 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af guldtråd och rödt silke med tofsar.

N:o 33.

1701.

A) Konvention mellan Sverige, England och Holland angående subsidier till Sverige m. m.¹ Dat. Haag ^{26 Sept.}_{7 Okt.} 1701. (*Latia*).

Undert.: N. Lillieroot (*för Sverige*); Marlborough (*för England*); D. v. Eck v. Pant[haleo]n H:r v. Gentt, F. B. de Reede, A. Heinsius, Johan Becker, E. de Weede, W. v. Haren, B. v. Welvelde, W. Wichers (*för Holland*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

B) Generalstaternas ratifikation af Litt. A. Dat. Haag 7 Nov. 1701. (*Latin*).

Undert.: W. v. Haren.

Pergament, 5 sidor text; sigill m. m. som N:o 32.

*C) Konung Karl XII:s fullmakt för Nils Lillieroot att på grund af 4:de art. i konventionen (Litt. A) underhandla med engelske och holländske kommissarier. Dat. Wirgen (Wurgen) ¹₁₁ Nov. 1701. (*Latin*).

Papper, 4 sidor text; sigill.

N:o 34.

1703, 1704.

A) Defensivallians mellan Sverige, England och Holland.² Dat. Haag ⁵₁₈ Aug. 1703. (*Latin*).

Undert.: N. Lillieroot (*för Sverige*); Marlborough (*för England*); J. van Essen, Allard Merens, A. Heinsius, W. de Nassau, G. de Tuyll de Serooskerke, A. Lycklama a Nyeholt, B. v. Welvelde, P. J. v. Steenhuyzen (*för Holland*).

Papper, 7 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

*C) Konung Karl XII:s fullmakt för Lillieroot. Dat. lägret vid Jacobowice (ad Jacobovicam in Polonia) 20 Jan. 1703. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

¹ Jemf. England, N:o 16.

² Ibid. N:o 17.

D) Generalstaternas ratifikation af Litt. A. Dat. Haag 17 Mars 1704. (*Latin*).

Undert.: F. B. van Reede.

Pergament, 7 sidor text; sigill m. m. som N:o 22, Litt. D.

E) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 4 sidor text; sigill m. m. som N:o 22, Litt. D.

N:o 35.

1707.

Generalstaternas garanti af det mellan Kejsaren och Sverige i Altranstädt 1 Sept. 1707 slutna fördraget angående fri religionsöfning i Schlesien m. m.¹ Dat. Haag 27 Dec. 1707. (*Latin*).

Undert.: G. de Tuyll de Serooskerke.

Pergament, 10 sidor text; sigill m. m. som N:o 22, Litt. D.²

N:o 36.

1781.

Generalstaternas deklaration angående Hollands accession till de mellan Sverige, Ryssland och Danmark 1780 slutna konventionerna om beväpnad neutralitet.³ Dat. Haag 8 Febr. 1781. (*Franska*).

Undert.: P. J. van der Goes.

Pergament, 3 sidor text; sigill m. m. som N:o 22, Litt. D.

Bihang till Holland.

Fördrag angående jus detractus 1774—1777.

A) Staden Amsterdams deklaration angående upphäfvande af jus detractus. Dat. 19 Maj 1774. (*Holländska*).

Undert.: J. M. van Pabst.

Papper, 3 sidor text; stadens sigill.

B) Staden Leydens d:o. Dat. 15 Sept. 1774. (*Holländska*).

Undert.: Ysbrand van Dam.

Papper, 3 sidor text; stadens sigill.

¹ Se Tyskland, II, N:o 20.

² Neutralitets-deklaration, dat. Haag 31 Mars 1710: se Tyskland, II, N:o 21.

³ Jemf. Danmark, N:o 45 och Ryssland, N:o 33.

C) Staden Rotterdams d:o. Dat. 6 Febr. 1775. (*Holländska*).

Undert.: W. W. van Berckel.

Papper, 3 sidor text; stadens sigill.

D) Staden Haarlems d:o. Dat. 26 Febr. 1775. (*Holländska*).

Undert.: O. van Schuijlenburch.

Papper, 3 sidor text; stadens sigill.

E) Staden Goudas d:o. Dat. 11 Mars 1775. (*Holländska*).

Undert.: Hubert van Eijck.

Papper, 2 sidor text; stadens sigill.

F) Arfståthållarens och rådets i furstendömet Geldern och grefskapet Zutphen deklaration angående jus detractus. Dat. Arnhem 16 Juli 1777. (*Holländska*).

Undert.: D. W. A. Brantzen.

Papper, patentfol.; furstendömet och grefskapets gemensamma sigill.

England.

N:o 1.

1654.

A) Förbund samt handels- och sjöfartstraktat. Dat. Upsala 11 April 1654. (*Latin*).

Undert.: Bulstrode Whitelocke.

Pergament, 14 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af silfvertråd samt gult och hvitt silke.

B) Konvention angående Guinea och Nya Sverige. Dat. Upsala 8 Maj 1654. (*Latin*).

Undertecknad af densamme.

Papper, 3 sidor text; sigill.

C) Engelska parlamentets fullmakt för Whitelocke. Dat. Westminster 21 Okt. 1653. (*Latin*).

Undert.: Franciscus Rous, Prolocutor Parlamenti Reipublicæ Angliæ.

Pergament, patentfol.; vaxsigill (skadadt), snöre af guld- och silfvertråd.

D) Protektorn Oliver [Cromwell]s ratifikation af Litt. A. Dat. Whitehall (Alba aula) 31 Juli 1654. (*Latin*).

Pergament, 14 sidor text; sigill m. m. som Litt. C.

*E) Konung Karl Gustafs ratifikation af Litt. A. Dat. Stockholm 5 Aug. 1654. (*Latin*).

Pergament, 10 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af guldtråd och blått silke.

N:o 2.

1656.

A) Vänskaps- samt handels- och sjöfartstraktat. Dat. Westminster 17 Juli 1656. (*Latin*).

Undert.: Nath. Fiennes, Bulstrode Whitelocke, Wal. Strickland. Pergament, 15 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Pergament, 2 sidor text; sigiller.

C) Protektorn Oliver [Cromwell]s ratifikation af Litt. A. Dat. Westminster 5 Nov. 1656. (*Latin*).

Pergament, 27 sidor text; sigill m. m. som N:o 1, Litt. C, men snöret afslitet.

D) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 4 sidor text; sigill m. m. som N:o 1, Litt. C.

N:o 3.

1661, 1662.

A) Förbund samt handels- och sjöfartstraktat. Dat. Whitehall 21 Okt. 1661. (*Latin*).

Undert.: J. Roberts, E. Manchester, Anglesey, F. Cornwallis, G. Carteret, Edw. Nicholas, Will. Morice.

Papper, 20 sidor text; sigiller.

B) Konung Karl II:s fullmakt för engelske kommissarierna (deribland äfven Thomas Southampton, Anton Ashley och Georg Norwich, hvilka ej undertecknat fördraget). Dat. Westminster 16 Okt. 1661. (*Latin*).

Pergament, patentfol. (med konungens porträtt); vaxsigill, snöre af guld- och silfvertråd.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Whitehall 15 April 1662. (*Latin*).

Pergament, 24 sidor text; vaxsigill (skadadt), snöre af guldtråd och rödt silke med tofsar.

N:o 4.

1665.

A) Defensivallians samt handels- och sjöfartstraktat. Dat. Stockholm 1 Mars 1664. (*Latin*).

Undert.: Henricus Coventry.
Papper, 19 sidor text; sigill.

B) Sekret artikel till Litt. A.
Papper, 5 sidor text; sigill.

C) Konung Karl II:s fullmakt för Coventry. Dat. Whitehall 3 Jan. 1664. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill har varit påtryckt, men är bortfallet.

D) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Westminster 15 Maj 1665. (*Latin*).

Pergament, 24 sidor text; vaxsigill (skadadt), hängande i ett band af guldtråd och rödt silke med tofsar.

E) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 3 sidor text; sigill m. m. som Litt. D.

N:o 5.

1665.

Konung Karl II:s garanti af det i Köpenhamn 27 Maj 1660 slutna fredsfördraget mellan Sverige och Danmark.¹ Dat. Oxford (in civitate nostra Oxoniensi) 9 Okt. 1665. (*Latin*).

Pergament, 25 sidor text; vaxsigill, hängande i ett band af guldtråd och rödt silke med tofsar.

*N:o 6.

1667.

Konung Karl XI:s förmyndarregerings ratifikation af en mellan Sverige och England i Breda 17 Aug. 1667 slutna traktat angående ömsesidig garanti af fördragen mellan Sverige och Holland 13 Juli samt mellan England och Holland 21 Juli s. å.² Dat. Stockholm 7 Sept. 1667. (*Latin*).

Pergament, 6 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af guldtråd och blått silke.

¹ Se Danmark, N:o 16.

² Jemf. Holland, N:o 9 och 10.

N:o 7.

1668.

A) Konvention angående Sveriges eventuella accession till det mellan England och Holland samma dag slutna förbundet.¹ Dat. Haag $\frac{1}{3}$ Jan. 1668. (*Latin*).

Undert.: W. Temple.

Papper, 3 sidor text; sigill.

B) Sveriges accession till nämnda förbund. Dat. Westminster 25 April g. st. 1668. (*Latin*).

Undert.: Rupert [af Pfalz], Orl. Bridgeman, Buckingham, Albemarle, Arlington (*för England*); J. Meerman, Joh. Boreel (*för Holland*).

Papper, 24 sidor text; sigiller.

C) D:o till de dithörande separata artiklarna.

Papper, 7 sidor text; sigiller.

D) Deklaration angående sättet för utverkande af Sveriges satisfaktion af spanska kronan. Dat. s. d. (*Franska*).

Undert.: Arlington (*för England*); J. Meerman, Joh. Boreel (*för Holland*).

Papper, en sida text; sigiller.

E) Konung Karl II:s ratifikation af Litt. B. Dat. Westminster 24 Juli 1668. (*Latin*).

Pergament, 18 sidor text; sigillet bortskuret.

F) D:o d:o af Litt. C.

Pergament, 7 sidor text; sigillet bortskuret.

G) D:o d:o af en i Westminster 25 April s. å. slutna konvention (*instrumentum sive promissio*) angående spanska kronans subsidier till Sverige.² Dat. s. d. (*Latin*).

Pergament, 5 sidor text; sigillet bortskuret.

N:o 8.

1670.

A) Fördrag mellan Sverige, England och Holland angående exekution af 1669 års garantitraktat.³ Dat. Haag 31 Jan. 1670. (*Franska*).

Undert.: W. Temple.

Papper, 9 sidor text; sigill.

¹ Jemf. Holland, N:o 11.

² Jemf. Spanien, N:o 1.

³ Jemf. Holland, N:o 12 och 18.

B) Fördrag angående subsidier till Sverige. Dat. s. d. (*Francke*).
Undertecknad af densamme.
Papper, 4 sidor text; sigill.

C) Konung Karl II:s ratifikation af Litt. A. Dat. Westminster 7 Mars 1669 eng. st. (= 1670). (*Latin*).

Pergament, 8 sidor text; vaxsigill. snöre af guldtråd och röd silke.

D) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 4 sidor text; sigill m. m. som Litt. C.

N:o 9.

1672.¹

A) Förbund. Dat. Stockholm $\frac{4}{14}$ April 1672. (*Latin*).

Undert.: Cl. Tott, Sten Bielke, Nicolaus Brahe, Johannes Gyldenstierna (*för Sverige*); Henricus Coventry (*för England*).

Papper, 5 sidor text; sigiller (utom Brahes).

B) Legaten Coventrys försäkran angående dödande af en Sveriges skuld till England. Dat. s. d. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

C) Konung Karl II:s fullmakt för Coventry. Dat. Windsor 11 Juli 1671. (*Latin*).

Pergament, patentfol. (med konungeus porträtt); vaxsigill (fragment). snöre af guld- och silfvertråd.

D) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Westminster 28 Juni 1672. (*Latin*).

Pergament, 5 sidor text; sigill m. m. som N:o 8, Litt. C.²

E) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 3 sidor text; sigill skadadt, eljest som N:o 8, Litt. C.²

N:o 10.

1674, 1675.

A) Prolongation af 1665 års defensivallians och handelstraktat (N:o 4). Dat. Westminster $\frac{20 \text{ Sept.}}{10 \text{ Okt.}}$ 1674. (*Latin*).

¹ Jemf. Holland, N:o 14.

² Dessutom ett kasseradt exemplar, mycket skadadt af vatten; sigillet borttaget.

Undert.: P. Sparre, J. B. Leijonbergh (*för Sverige*); Finch, Danby, Lauderdale, H. Coventry, J. Williamson (*för England*).

Papper, 11 sidor text; sigiller.

B) Konung Karl II:s fullmakt för engelske kommissarierna deribland äfven pfalzgreffen Rupert och Henrik Arlington, hvilka ej undertecknat fördraget). Dat. Whitehall 12 Sept. 1674. (*Latin*).

Pergament, patentfol. (med konungens porträtt); vaxsigill (skadadt), snöre af guld- och silfvertråd.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Whitehall 14 Febr. 1674. (*Latin*).

Pergament, 9 sidor text; sigill m. m. som N:o 8, Litt. C.

N:o 11.

1681.

Konung Karl II:s fullmakt för Filip Warwick att underhandla om förnyelse af äldre fördrag. Dat. Whitehall 21 Jan. 1681 (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som N:o 8, Litt. C.

N:o 12.

1698.

A) Defensivallians mellan Sverige, England och Holland.¹ Dat. Haag 14 Maj 1698. (*Latin*).

Undert.: N. Lillieroot (*för Sverige*); J. Williamson (*för England*); W. Baro d'Heeckeren, Johan van der Does, A. Heinsius, P. van Hecke, Joan de Does, H. Sminia, Ar. Lemker, L. Ludolphi (*för Holland*).

Papper, 5 sidor text; sigiller.

B) Konung Vilhelm III:s fullmakt för Williamson. Dat. Kensington 1 Maj 1698. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; vaxsigill, snöre af guldtråd och rödt silke med tofsar.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Kensington 26 Maj 1698. (*Latin*).

Pergament, 7 sidor text; vaxsigill i silfverkupa, snöre af guldtråd och rödt silke med tofs.

¹ Jemf. Holland, N:o 30.

*N:o 13.

1698.

Konung Karl XII:s fullmakt för Nils Lillieroot att underhandla om förnyelse af äldre handelstraktater mellan Sverige och England. Dat. Stockholm 15 Aug. 1698. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

N:o 14.

1700.

A) Defensivallians. Dat. Haag $\frac{6}{16}$ Jan. 1700. (*Latin*).

Undert.: J. Williamson.

Papper, 17 sidor text; sigill.

B) Konung Vilhelm III:s fullmakt för Williamson. Dat. Kensington 5 Dec. 1698. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; vaxsigill (skadadt), snöre af guldtråd och rödt silke med tofs.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Kensington 25 Febr. 1700. (*Latin*).

Pergament, 15 sidor text; sigill m. m. som N:o 12, Litt. C.

N:o 15.

1700.

A) Defensivallians mellan Sverige, England och Holland.¹ Dat. Haag $\frac{11}{13}$ Jan. och London $\frac{10}{10}$ Jan. 1700. (*Latin*).

Undert.: J. Williamson (*för England*); N. Lillieroot (*för Sverige*); J. van Essen, Fr. van Bredehoff van Oosthuysen, A. Heinsius, W. de Nassau, E. de Weede, W. v. Haren, Ar. Lemker, S. L. Gockinga (*för Holland*).²

Papper, 11 sidor text; sigiller.

B) Separata och sekreta artiklar till Litt. A.

Papper, 3 sidor text; sigiller.

C) Konung Vilhelm III:s fullmakt för Williamson. Dat. Kensington 5 Dec. 1698. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som N:o 14, Litt. B.

D) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Kensington 25 Febr. 1700. (*Latin*).

Pergament, 8 sidor text; sigill m. m. som N:o 12, Litt. C.

¹ Jemf. Holland, N:o 31.

² Williamson har undertecknat i London, de öfriga i Haag.

B) Samme konungs ratifikation af Litt. B.

Pergament, 4 sidor text; sigill m. m. som N:o 12, Litt. C.

N:o 16.

1701.

A) Konvention mellan Sverige, England och Holland angående subsidier till Sverige m. m.¹ Dat. Haag $\frac{26 \text{ Sept.}}{7 \text{ Okt.}}$ 1701. (*Latin*).

Undert.: N. Lillieroot (*för Sverige*); Marlborough (*för England*); D. v. Eck v. Pant[haleo]n H:r v. Gentt, F. B. de Reede, A. Heinsius, Johan Becker, E. de Weede, W. v. Haren, B. v. Welvelde, W. Wichers (*för Holland*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

B) Konung Vilhelm III:s ratifikation af Litt. A. Dat. Haag 18 Okt. 1701. (*Latin*).

Pergament, 3 sidor text; vaxsigill i silfverkupa, snöre af guldtråd och rödt silke med tofsar.

N:o 17.

1703.

A) Defensivallians mellan Sverige, England och Holland.² Dat. Haag $\frac{5}{18}$ Aug. 1703. (*Latin*).

Undert.: Marlborough (*för England*); N. Lillieroot (*för Sverige*); J. van Easen, Allard Merens, A. Heinsius, W. de Nassau, G. de Tuyll de Serooskerke, A. Lijklama a Nyeholt, B. v. Welvelde, P. J. v. Steenhuyzen (*för Holland*).

Papper, 5 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

*C) Konung Karl XII:s fullmakt för Lillieroot. Dat. lägret vid Jacobowice (ad Jacobovicam in Polonia) 20 Jan. 1703. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

D) Drottning Annas ratifikation af Litt. A och B. Dat. Bath (Bathoniæ) 30 Sept. 1703. (*Latin*).

Pergament, 6 sidor text; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.

¹ Jemf. Holland, N:o 33.

² Ibid. N:o 34.

N:o 18.

1707.

Drottning Annas garanti af det mellan Kejsaren och Sverige i Altranstädt 1 Sept. 1707 slutna fördraget angående fri religionsöfning i Schlesien m. m.¹ Dat. Kensington 30 Nov. 1707. (*Latin*).

Pergament, 7 sidor text; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.²

N:o 19.

1719.

A) Preliminär konvention angående förnyande af äldre allianser. Dat. Stockholm 1⁸ Aug. 1719. (*Franska*).

Undert.: Gustaf Cronhielm, Charles Gustav Dücher, Gustaf Adam Taube, M. J. De la Gardie, D. N. von Höpken (*för Sverige*); Carteret (*för England*).

Papper, 8 sidor text; sigiller.

B) Separata artiklar till Litt. A.

Papper, 6 sidor text; sigiller.

*C) Svenske underhandlarnes försäkran att till Lord Carteret återställa en af honom undertecknad akt, sedan amiral Norris uppfyllt de deri gifna löftena. Dat. s. d. (*Franska*).

Undert.: Gustaf Cronhielm, Charles Gustav Dücher, G. A. Taube, D. N. von Höpken.

Papper, en sida text; sigiller.

D) Konung Georg I:s fullmakt för Carteret att sluta förbund och medla fred (jemf. N:o 20 och 21). Dat. S:t James (in palatio nostro Divi Jacobi) 6 Maj 1719. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.

E) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Herrenhausen 3 Sept. 1719. (*Latin*).

Pergament, 6 sidor text; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.³

F) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 5 sidor text; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.

¹ Se Tyskland, II, N:o 20.

² Neutralitets-deklaration, dat. Haag 31 Mars 1710: se Tyskland, II, N:o 21.

³ Härvid finnes en deklaration af ambassadören Carteret angående ett skrifvel i denna ratifikation; dat. Stockholm 11 Nov. g. st. 1719. Papper, en sida text; sigill (skadadt).

N:o 20.

1719.

A) Konvention angående stillestånd mellan Sverige och Danmark. Dat. Stockholm 27 Okt. 1719. (*Latin*).

Undertecknad som N:o 19, Litt. A.

Papper, 6 sidor text; sigiller.

B) Konung Georg I:s fullmakt för Carteret. Dat. S:t James 6 Maj 1719. (*Latin*).

Lika med N:o 19, Litt. D.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. S:t James 4 Dec. 1719. (*Latin*).

Pergament, 5 sidor text; sigill skadadt, eljest som N:o 16, Litt. B.

N:o 21.

1720.

A) Defensivallians. Dat. Stockholm 21 Jan. 1718. (*Latin*).

Undert.: Carteret.

Papper, 29 sidor text; sigill.¹

B) Separata artiklar till Litt. A.

Papper, 4 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. S:t James 4 Mars 1718. (*Latin*).

Pergament, 19 sidor text; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.

D) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 4 sidor text; sigill skadadt, eljest som N:o 16, Litt. B.

N:o 22.

1727.

A) Sveriges accession till den mellan England, Frankrike och Preussen i Hannover 3 Sept. 1725 slutna defensivalliansen.² Dat. Stockholm 14 Mars g. st. 1727. (*Franska*).

Undert.: M. J. De la Gardie, A. Baneer, Clas Ekeblad, J. v. Düben, D. N. von Höpken, J. H. von Kochen (*för Sverige*); S. Poyntz (*för England*).

Papper, 22 sidor text; sigiller.

¹ Fullmakt för Carteret: se N:o 19, Litt. D.

² Jemf. Frankrike, N:o 33.

B) Separata artiklar och sekret artikel till Litt. A.
Papper, 9 sidor text; sigiller.

C) Konung Georg I:s ratifikation af Litt. A. Dat. S:t James
12 April 1727. (*Latin*).

Pergament, 18 sidor text; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.

D) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 8 sidor text; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.

N:o 23.

1740.

A) Engelska Ostindiska kompaniets fullmakt för John Burnaby
att med svenska Ostindiska kompaniet öfverenskomma om bilä-
gande af en tvist angående skeppet Ulrika Eleonora. Dat.¹ 16 Juli
1740. (*Engelska*).

Ingen underskrift.

Papper, patentfol.; sigill.

B) Konung Georg II:s ratifikation af en i Stockholm 6 Okt.
1740 sluten konvention angående samma sak. Dat. S:t James 24
Nov. 1740. (*Latin*).

Pergament, 4 sidor text; sigill skadadt, eljest som N:o 16,
Litt. B.

N:o 24.

1766.

A) Defensivallians. Dat. Stockholm 5 Febr. 1766. (*Franska*).

Undert.: Carl Gustaf Löwenhielm, Carl Lagerberg, F. v. Friesen-
dorff, Ad. Horn, A. Lagerbielke, J. von Düben, C. Lagerflycht (*för*
Sverige); J. Goodricke (*för England*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

B) Konung Georg III:s fullmakt för Goodricke. Dat. S:t
James 6 April 1765. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; vaxsigill, snöre af guldtråd och rött silke
med tofsar.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. S:t James
27 Febr. 1766. (*Latin*).

Pergament, 6 sidor text; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.²

¹ Dateringsort ej utsatt.

² Hemlig konvention mellan Sverige, England och Preussen, dat. Stockholm
31 Juli 1790: se Tyskland, III, N:o 38.

N:o 25.

1802.

A) Sveriges accession till den mellan Ryssland och England i S:t Petersburg ⁶/₁₇ Juni 1801 slutna konventionen angående neutrala makters sjöfart, med tillhörande separata och additionella artiklar.¹ Dat. S:t Petersburg ¹⁸/₈ Mars 1802. (*Franska*).

Undert.: Court Stedingk (*för Sverige*); S:t Helens (*för England*).

Papper, 19 sidor text; sigiller.

B) Konung Georg III:s ratifikation af Litt. A. Dat. S:t James 5 Maj 1802. (*Latin*).

Pergament, 22 sidor text, inb. i rött sammet; sigill skadadt, eljest som N:o 16, Litt. B.

N:o 26.

1803.

A) Konvention angående förtydligande af 11:te artikeln i 1661 års förbund och handelstraktat (N:o 3). Dat. London 25 Juli 1803. (*Svenska och engelska*).

Undert.: Jöran Uldric Silverhjälm (*för Sverige*); Hawkesbury (*för England*).

Papper, 9 sidor text; sigiller.

B) Konung Georg III:s ratifikation af Litt. A. Dat. S:t James 23 Sept. 1803. (*Engelska*).

Pergament, 8 sidor text, inb. i rött sammet; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.

N:o 27.

1804.

A) Preliminär och hemlig konvention angående kriget mot Frankrike. Dat. Stockholm 3 Dec. 1804. (*Franska*).

Undert.: F. d'Ehrenheim (*för Sverige*); Henry Pierrepont (*för England*).

Papper, 4 sidor text; sigiller.

B) Konung Georg III:s ratifikation af Litt. A. Dat. S:t James 31 Dec. 1804. (*Latin*).

Pergament, 5 sidor text, inb. i rött sammet; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.

---

¹ Jemf. Ryssland, N:o 41.

N:o 28.

1805.

A) Särskild konvention angående kriget mot Frankrike.¹ Dat. Helsingborg 31 Aug. 1805. (*Franska*).

Undert.: J. C. Baron de Toll (*för Sverige*); Henry Pierrepont (*för England*).

Papper, 6 sidor text; sigiller.

B) Första separata artikeln till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Andra separata artikeln till Litt. A.

Papper, en sida text; sigiller.

D) Envoyéen Pierreponts deklaration angående medel till fullbordande af fästningsverken i Stralsund. Dat. s. d. (*Franska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

E) Konung Georg III:s ratifikation af Litt. A. Dat. Weymouth 30 Sept. 1805. (*Latin*).

Pergament, 4 sidor text, inb. i rött sammet; sigill skadadt, eljest som N:o 16, Litt. B.

F) D:o d:o af Litt. B och C.

Pergament, 3 sidor text; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.

N:o 29.

1805.

A) Förbund. Dat. Beckaskog 3 Okt. 1805. (*Franska*).

Undert.: J. C. Baron de Toll (*för Sverige*); Henry Pierrepont (*för England*).

Papper, 5 sidor text; sigiller.

B) Första separata och sekreta artikeln till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C, D) Andra och tredje separata och sekreta artiklarne till Litt. A.

Papper, hvardera en sida text; sigiller.

E) Envoyéen Pierreponts note angående den i förbundets 3:dje artikel omtalade truppstyrkan. Dat. Kristianstad 3 Okt. 1805. (*Franska*).

Papper, en sida text.

¹ Jemf. Ryssland, N:o 43.

F) Konung Georg III:s ratifikation af Litt. A. Dat. S:t James 21 Okt. 1805. (*Latin*).

Pergament, 5 sidor text, inb. i rött sammet; sigill skadadt, eljest som N:o 16, Litt. B.

G) D:o d:o af Litt. B.¹

Pergament, 2 sidor text, inb. i rött sammet; sigillkupa och snöre som N:o 16, Litt. B, men sjelfva sigillet är borta.

N:o 80.

1807.

A) Hemlig och särskild konvention angående engelska hjälptrupper. Dat. London 17 Juni 1807. (*Franska*).

Undert.: Gothard Mauritz Rehausen (*för Sverige*); George Canning (*för England*).

Papper, 9 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Konung Georg III:s ratifikation af Litt. A. Dat. S:t James 31 Juli 1807. (*Latin*).

Pergament, 5 sidor text, inb. i rött sammet; sigill m. m., som N:o 16, Litt. B.

D) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 2 sidor text, inb. i rött sammet; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.

N:o 81.

1807.

A) Fördrag angående kriget mot Frankrike. Dat. Stralsund 23 Juni 1807. (*Franska*).

Undert.: J. C. Baron de Toll (*för Sverige*); Henry Pierrepont (*för England*).

Papper, 5 sidor text; sigiller.

B, C) Tvenne separata och sekreta artiklar till Litt. A.

Papper, hvardera 2 sidor text; sigiller.

D) Konung Georg III:s ratifikation af Litt. A. Dat. S:t James 15 Juli 1807. (*Latin*).

¹ Ratifikationer af Litt. C och D saknas.

Pergament, 4 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.

E) Samme konungs ratifikation af Litt. B och C.

Pergament, 3 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.

N:o 32.

1808.

A) Konvention angående subsidier m. m. Dat. Stockholm 8 Febr. 1808. (*Franska*).

Undert.: F. Ehrenheim (*för Sverige*); Edw. Thornton (*för England*).

Papper, 4 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Konung Georg III:s ratifikation af Litt. A och B. Dat. St:t James 29 Febr. 1808. (*Latin*).

Pergament, 4 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill skadadt, eljest som N:o 16, Litt. B.

N:o 33.

1809.

A) Konvention angående d:o. Dat. Stockholm 1 Mars 1809. (*Franska*).

Undert.: F. Ehrenheim (*för Sverige*); Ant. Merry (*för England*).
Papper, 5 sidor text; sigiller.

B) Konung Georg III:s ratifikation af Litt. A. Dat. Windsor 17 Mars 1809. (*Latin*).

Pergament, 4 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill skadadt, eljest som N:o 16, Litt. B.

N:o 34.

1812.

A) Fredsfördrag. Dat. Örebro 18 Juli 1812. (*Franska*).

Undert.: le Baron d'Engeström, G. Baron de Wetterstedt (*för Sverige*); Edw. Thornton (*för England*).

Papper, 5 sidor text; sigiller.

B) Prinsen-regenten Georgs fullmakt för Thornton. Dat. Carlton 7 Okt. 1811. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.

C) Densammes ratifikation af Litt. A. Dat. Carlton 4 Aug. 1812. (*Engelska*).

Pergament, 4 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.

N:o 85.

1813.

A) Off- och defensivallians. Dat. Stockholm 3 Mars 1813. (*Franska*).

Undert.: le Comte d'Engeström, G. Baron de Wetterstedt (*för Sverige*); Alex. Hope, Edw. Thornton (*för England*).

Papper, 9 sidor text; sigiller (Hopes och Thorntons utplånade).

B) Separat artikel till Litt. A (angående Guadeloupe).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

C) Första separata och sekreta artikeln till Litt. A.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

D) Andra separata och sekreta artikeln till Litt. A.

Papper, en sida text; sigiller.

E) Prinsen-regenten Georgs fullmakt för engelske underhandlarne. Dat. Carlton 15 Jan. 1812. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill skadadt, eljest som N:o 16, Litt. B.

F) Densammes ratifikation af Litt. A. Dat. Carlton 23 Mars 1813. (*Engelska*).

Pergament, 7 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.

G) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 3 sidor text, inhäftad tillsammans med Litt. F.

H) D:o d:o af Litt. C och D.

Pergament, 3 sidor text, inb. i rödt sammet; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.

Arkiv. meddel.

N:o 36.

1813.

A) Separat och additionel artikel till allianstraktaten, N:o 35. Dat. Leipzig 21 Okt. 1813. (*Franska*).

Undert.: G. Baron de Wetterstedt (*för Sverige*); Edw. Thornton (*för England*).

Papper, 4 sidor text; sigiller.

B) Prinsen-regenten Georgs ratifikation af Litt. A. Dat. Carlton 30 Nov. 1813. (*Engelska*).

Pergament, 4 sidor text, inb. i rött sammet; sigill m. m. som N:o 16, Litt. B.

Frankrike.

*N:o 1.

1630.

A) Förbund. Dat. Vesterås (Arosiæ) 5 Mars 1630. (*Latin*).

Undert.: Gabriel Oxenstiern L[iber] B[aro] in Möreby et Lindholm, Gabriel Oxenstiern L[iber] B[aro] in Kimito, Petrus Banerius Equ[es] aur[atus], Carolus Banerius, Joh. Salvius.

Pergament, patentfol.; röda vaxsigiller, hängande i band af blått siden.¹

B) Konung Gustaf II Adolfs fullmakt för svenske kommissarierna. Dat. Vesterås 18 Febr. 1630. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; snöre af blått och gult silke, sigillet borta.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Stockholm 24 Mars 1630. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rött vaxsigill i tråkupa, brokigt silkesnöre.

N:o 2.

1633.

A) Förnyelse af det i Bärwalde 16 Jan. 1631 slutna förbundet.² Dat. Heilbronn 19 April 1633. (*Latin*).

¹ Ett exemplar utan underskrift och sigill har varit afsedt att undertecknas af franske legaten de Charnacé.

² Jemf. Tyskland, I, N:o 1.

Undert.: Manasses de Pas [Feuquiére].
Papper, 4 sidor text; sigill. 2 ex., något olika.

B) Konung Ludvig XIII:s ratifikation af Litt. A. Dat. Fontainebleau 16 Maj 1633. (*Franska*).

Pergament, patentfol.; vaxsigill, hängande i en pergamentremsa. En vidimerad afskrift (på papper) af den ratificerade urkunden är vidfästad medelst ett snöre och ett mindre vaxsigill.

*C) Drottning Kristinas förmyndarregerings ratifikation af d:o. Dat. Stockholm 28 Juni 1633. (*Latin*).

Papper, 5 sidor text; sigill.

N:o 3.

1634.

A) Fördrag mellan Sverige och de förenade ständerna i Tyskland å ena sidan samt Frankrike å den andra angående Philipsburg. Dat. Frankfurt [am Main] $\frac{1}{8}$ Aug. 1634. (*Franska*).

Undert.: Feuquiére.
Papper, 6 sidor text; sigill.

B) Franske ambassadören Feuquières deklaration angående första artikeln i fördraget, Litt. A. Dat. s. d. (*Franska*).

Papper, en sida text; sigill.

C) Konung Ludvig XIII:s ratifikation af Litt. A. Dat. Monceaux 9 Sept. 1634. (*Franska*).

Pergament, patentfol.; sigill skadadt, eljest som N:o 2, Litt. B.

N:o 4.

1634.

A) Preliminärt fördrag angående Frankrikes deltagande i tyska kriget. Dat. Frankfurt [am Main] $\frac{1}{8}$ Sept. 1634. (*Franska*).

Undert.: Axelius Oxenstierna; J. Conrad Blarer de Geyersperg, Bernhard Frisel (*för Kurpfalz och de öfriga furstarne*); Jean Conte de Nassau-Sarbrücken, Georg Federic Comte de Hohenloe (*för grefvarne och friherrarne*); Hieronimo Steffan de Cronstetten, Jean George Becht Dr (*för riksstäderna*).

Papper, 5 sidor text; sigiller.

B) De förenade ständernas i de fyra öfre kretsarna i Tyskland ratifikation af ett mellan Sverige och nämnda ständer å ena sidan

samt Frankrike å den andra i Paris 1 Nov. 1634 slutet fördrag angående detsamma (se Litt. A). Dat. Worms (Wormaciæ) 1^a Dec. 1634. (*Latin*).

Undert.: Joh. Casimir Kolb de Wartenberg (*för Kurpfalz*); Jonas Maisterlin (*för Pfalz-Simmern*); Joh. Balthasar Hofman (*för Pfalz-Zweibrücken*); Joh. Jacob a Reischach (*för Württemberg*); Johannes Vultejus (*för Hessen-Cassel*); Georg Fridrich Graue von *Hohenloe*. Ludwig Eberhardt Graue von *Hohenloe*, Friderich Ludwig G[raf] z[u] L[ö]wenstein-Wertheim, Albertus Comes in *Hanau*,¹ Philippus Reinhardus Comes *Solmensis*; Daniel Imlin (*för Strassburg*);² Eberh. Lud. Cleminius D. (*för Worms*).

Papper, 8 sidor text; sigiller.

N:o 5.

1635.

Konvention angående förtydligande och utvidgande af äldre fördrag. Dat. Compiègne (Compendii) 1st April 1635. (*Latin*).

Undert.: L. Bouthillier.

Papper, 3 sidor text; sigill.

N:o 6.

1636.

A) Tillägg till ett i Wismar [20 Mars 1636] slutet förbund. Dat. Wismar 1 April 1636. (*Latin*).

Undert.: S:t Chamond.

Papper, 2 sidor text; sigillet bortfallet.

B) Konung Ludvig XIII:s ratifikation af det i Wismar 20 Mars 1636 slutna förbundet. Dat. Versailles 2 Sept. 1636. (*Franska*).

Pergament, patentfol.; vaxsigill, hängande i en pergamentsremsa. En afskrift (på pergament) af den ratificerade urkunden är vidfästad medelst ett snöre och ett mindre vaxsigill.

*N:o 7.

1637.

Drottning Kristinas förmyndarregerings fullmakt för Johan Salvius att sluta förbund med Frankrike, England och Holland. Dat. Stockholm 30 Dec. 1637. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke.

¹ För egen räkning och för grefvarne af Nassau-Dillenburg och Isenburg.

² »ad referendum subscripti».

N:o 8.

1638.

A) Konvention angående förtydligande af 1636 års förbund (se N:o 6). Dat. Hamburg 6 Mars n. st. 1638. (*Latin*).

Undert.: Claudius de Mesmes [d'Avaux].

Papper, 7 sidor text; sigill.

B) Konung Ludvig XIII:s fullmakt för d'Avaux. Dat. S:t Germain 2 Juli 1637. (*Franska*).

Pergament, patentfol.; vaxsigill, hängande i en pergamentsremsa.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Compiègne 10 Maj 1638. (*Franska*).

Pergament, patentfol.; sigill m. m. som N:o 6, Litt. B.

*N:o 9.

1638.

Drottning Kristinas förmyndarregerings fullmakt för Johan Salvius att underhandla med en fransk legat om villkoren för ingående af ett stillestånd mellan de krigförande makterna. Dat. Stockholm 11 Aug. 1638. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigillet borta.

N:o 10.

1640, 1641.

*A) Drottning Kristinas förmyndarregerings fullmakt för Johan Salvius att underhandla om förbundets förnyande. Dat. Stockholm 11 Juli 1640. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af guldtråd och blått silke.

B) Konung Ludvig XIII:s ratifikation af det i Hamburg 30 Juni 1641 slutna fördraget angående förnyelse af 1638 års förbund (N:o 8). Dat. Reims 12 Aug. 1641. (*Franska*).

Pergament, 6 sidor text; sigill saknas.

N:o 11.

1643.

Drottningen-regentinnans konfirmation (i konung Ludvig XIV:s namn) af 1641 års förbund (se N:o 10, Litt. B). Dat. Paris 20 Juni 1643. (*Franska*).

Pergament, patentfol.; vaxsigill (skadadt), hängande i en pergamentsremsa.

N:o 12.

1646.

Samma drottningens konfirmation af det mellan Sverige och Danmark vid Brömsebro 13 Aug. 1645 slutna fredsfördraget.¹ Dat. Fontainebleau 23 Sept. 1646. (*Franska*).

Pergament, 28 sidor text; sigill saknas.

N:o 13.

1647.

A) Konvention angående 4 svenska örlogsfartygs försäljning till Frankrike. Dat. Stockholm 1 Mars 1647. (*Latin*).

Undert.: Axelius Oxenstierna, Ericus Rynning (*för Sverige*); Chanot (*för Frankrike*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

B) Dithörande inventarium. Dat. s. d. (*Latin*).

Undertecknad af desamme.

Papper, en sida text; sigiller.

*N:o 14.

1651.

Drottning Kristinas fullmakt för Johan Adler Salvius att underhandla om nytt förbund. Dat. Stockholm 10 Juli 1651. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blått och gult silke.

N:o 15.

1656.

Konung Ludvig XIV:s fullmakt för baron d'Avaugour angående d:o. Dat. Paris 22 Mars 1656. (*Franska*).

Pergament, patentfol.; sigill som N:o 11.

N:o 16.

1658.

Franske legaten de Lionnes försäkran angående utbetalning af resterande subsidier till Sverige. Dat. Mainz (Moguntia) 28 Aug. 1658. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigillet bortfallet.

Se Danmark, N:o 13.

N:o 17.

1658.

Konung Ludvig XIV:s ratifikation af den i Mainz 15 Aug. 1658 slutna defensivalliansen mellan Frankrike, Sverige och åtskilliga tyska riksständer.¹ Dat. Fontainebleau 13 Sept. 1658. (*Franska*).

Pergament, 7 sidor text; vaxsigill, hängande i en pergamentsremsa.

N:o 18.

1660.

A) Konung Ludvig XIV:s fullmakt för riddaren de Terlon att garantera freden mellan Sverige och Danmark. Dat. Montpellier 5 April 1660. (*Franska*).

Pergament, patentfol.; vaxsigill (mycket skadadt), hängande i en pergamentsremsa.

B) Samme konungs ratifikation och garanti af det i Köpenhamn 27 Maj 1660 slutna fredsfördraget mellan Sverige och Danmark.² Dat. Paris 22 Sept. 1660. (*Franska*).

Pergament, 17 sidor text; sigill som N:o 17.

N:o 19.

1660.

Konung Ludvig XIV:s ratifikation och garanti af det i Oliva ^{22 April} 1660 slutna fredsfördraget mellan Sverige å ena sidan samt ^{3 Maj} Polen och dess bundsförvandter å den andra.³ Dat. Paris 22 Sept. 1660. (*Franska*).

Pergament, 24 sidor text; sigill som N:o 17.

N:o 20.

1660.

Konung Ludvig XIV:s ratifikation af den i Frankfurt am Main $\frac{3}{4}$ Aug. 1660 slutna recessen angående förlängning af 1658 års defensivallians (se N:o 17).⁴ Dat. Paris 24 Sept. 1660. (*Franska*).

Pergament, 4 sidor text; sigill som N:o 17.

¹ Jemf. Tyskland, I, N:o 11.

² Se Danmark, N:o 16.

³ Se Polen, N:o 7, Tyskland, II, N:o 4 och III, N:o 8.

⁴ Jemf. Tyskland, I, N:o 13.

N:o 21.

1661, 1662.

A) Förbund. Dat. Fontainebleau $\frac{11}{2}$ Sept. 1661. (*Latin*).

Undert.: Hugo de Lionne.

Papper, 12 sidor text; sigill.

B) Sekreta artiklar till Litt. A.

Papper, 14 sidor text; sigill.

C) Deklaration angående förtydligande af de sekreta artiklarna, Litt. B. Dat. Paris $\frac{8}{18}$ Jan. 1662. (*Latin*).

Undertecknad af densamme.

Papper, 6 sidor text; sigill.

D) Konung Ludvig XIV:s ratifikation af Litt. A. Dat. Paris 22 Jan. 1662. (*Franska*).

Pergament, 11 sidor text; vaxsigill (skadadt), hängande i en pergamentsremsa.

E) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 7 sidor text; sigill.

F) D:o d:o af Litt. C.

Pergament, 4 sidor text; sigill.

*G) Konung Karl XI:s förmyndarregerings ratifikation af Litt. C. Dat. Stockholm $\frac{10}{8}$ Juni 1662. (*Latin*).

Pergament, 8 sidor text; rödt vaxsigill i tråkupa, snöre af blå och gult silke.

N:o 22.

1662, 1663.

A) Fördrag angående upphäfvande af de till 1661 års förbund hörande sekreta artiklarna och deklARATIONEN om deras förtydligande (No 21, Litt. B och C). Dat. Stockholm $\frac{4}{14}$ Dec. 1662. (*Latin*).Undert.: Hugo de Terlon Eques S:ti Joan[nis] de Hier[osolyma].
Papper, 5 sidor text; sigill.B) Konung Ludvig XIV:s fullmakt för de Terlon att underhandla om förtydligande, upphäfvande eller stadfästade af 1661 års förbund (se äfven N:o 24). Dat. S:t Germain 25 Juli 1662. (*Franska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Paris 12 Mars 1663. (*Franska*).

Papper, 6 sidor text; sigill.

N:o 23.

1662, 1663.

A) Handelstraktat. Dat. Stockholm $\frac{19}{30}$ Dec. 1662. (*Latin*).

Undert.: Antonius De Courtin.

Papper, 13 sidor text; sigill.

B) Konung Ludvig XIV:s ratifikation af Litt. A. Dat. Paris 13 Februari 1663. (*Franska*).

Pergament, 13 sidor text; vaxsigill, hängande i en pergamentsremsa.

N:o 24.

1662, 1663.

A) Förnyelse och utvidgning af 1661 års förbund (N:o 21, Litt. A).
Dat. Stockholm $\frac{24 \text{ Dec. } 1662}{3 \text{ Jan. } 1663}$. (*Latin*).

Undert.: Hugo de Terlon Eques S:ti Jo[annis] de Hier[o]s[olyma].

Papper, 5 sidor text; sigill.¹

B) Konung Ludvig XIV:s ratifikation af Litt. A. Dat. Paris 3 April 1663. (*Franska*).

Papper, 5 sidor text; sigill.

N:o 25.

1666.

A) Franske ambassadörerna Arnauld de Pomponnes och de Terlons deklaration angående förhållandet mellan Sverige och Danmark. Dat. Stockholm 2 April 1666. (*Franska*).

Papper, en sida text.

B) Konung Ludvig XIV:s konfirmation af Litt. A. Dat. S:t Germain en Laye 18 Okt. 1666. (*Franska*).

Papper, 2 sidor text.

N:o 26.

1672.²

A) Förbund. Dat. Stockholm $\frac{1}{4}$ April 1672. (*Latin*).

Undert.: Cl. Tott, Sten Bielke, Nicolaus Brahe, Johannes Gyldenstierna (*för Sverige*); H. Courtin (*för Frankrike*).

Papper, 19 sidor text; sigiller (utom Brahes).

¹ Fullmakt för de Terlon: se N:o 22, Litt. B.

² Jemf. Holland, N:o 14.

B) Sekreta artiklar till Litt. A.

Papper, 11 sidor text; sigiller (utom Brahes).

C) Konung Ludvig XIV:s fullmakt för Courtin. Dat. Versailles 17 Sept. 1671. (Franska).

Papper, 2 sidor text; sigill.

D) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Charleroy 9 Maj 1672. (Franska).

Pergament, 21 sidor text; vaxsigill, hängande i en pergamentremsa.

E) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 15 sidor text; sigill som Litt. D.

N:o 27.**1673—1675.****A) Konung Ludvig XIV:s deklaration angående platsen för blifvande fredsunderhandlingar. Dat. S:t Germain en Laye 4 Febr. 1673. (Franska).**

Papper, 2 sidor text.

B) Samme konungs deklaration angående kriget och fredsverket i Tyskland. Dat. lägret vid Maastricht 18 Juni 1673. (Franska).

Papper, 4 sidor text.

C) D:o d:o. Dat. Nancy 20 Aug. 1673. (Franska).

Papper, 4 sidor text.

D) D:o d:o. Dat. Versailles 13 Juli 1674. (Franska).

Papper, 5 sidor text.

E) Samme konungs deklaration angående platsen för blifvande fredsunderhandlingar. Dat. S:t Germain en Laye 14 Dec. 1674. (Franska).

Papper, 2 sidor text.

F) D:o d:o. Dat. S:t Germain en Laye 14 Jan. 1675. (Franska).

Papper, 6 sidor text.

N:o 28.

1675.

A) Förbund. Dat. Versailles 1st April 1675. (*Latin*).Undert.: P. Sparre (*för Sverige*); Arnauld (*för Frankrike*).

Papper, 8 sidor text; sigiller.

B) Konung Ludvig XIV:s fullmakt för Arnauld de Pomponne.

Dat. Versailles 23 April 1675. (*Franska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Versailles

31 Juli 1675. (*Franska*).

Pergament, 10 sidor text; sigill.

N:o 29.

1675.

Konung Ludvig XIV:s deklaration angående fredsunderhandlingarnas återupptagande i Nijmegen. Dat. St Germain en Laye 28 Nov. 1675. (*Franska*).

Papper, 5 sidor text.

N:o 30.

1679.

Franske ambassadören Feuquières försäkran angående hertigdömena Bremens och Verdens besättande af franska trupper. Dat. Lund 6 Juli 1679. (*Franska*).

Papper, en sida text; sigill.

N:o 31.

1698.

A) Förbund. Dat. Stockholm 9 Juli g. st. 1698. (*Latin*).

Undert.: Benedictus Oxenstierna, Nicolaus Gyldenstolpe, Thomas Polus, J. Bergenhielm (*för Sverige*); Jean A. de Mesmes C[omte] d'Avaux (*för Frankrike*).

Papper, 7 sidor text utom afskrifter af fullmakter; sigiller.

B) Konung Ludvig XIV:s fullmakt för d'Avaux. Dat. Versailles 27 Mars 1698. (*Franska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Versailles 12 Aug. 1698. (*Franska*).

Pergament, 9 sidor text; vaxsigill i silfverkupa, hängande i en band af guldtråd och blått silke.

*D) Konung Karl XII:s ratifikation af Litt. A. Dat. Stockholm 16 Aug. 1698. (*Latina*).

Pergament, 15 sidor text; konungens namnteckning öfverstruken; sigill saknas.

N:o 32.

1715.

A) Förbund. Dat. Versailles 3 April 1715. (*Latina och franska*).

Undert.: Erick Sparre Axelson (*för Sverige*); Colbert De Torcy (*för Frankrike*).

Papper, 15 sidor text; sigiller.

B) Konung Ludvig XIV:s ratifikation af Litt. A. Dat. Versailles 20 April 1715. (*Franska*).

Pergament, 11 sidor text; sigill.

N:o 33.

1727.

A) Sveriges accession till den mellan Frankrike, England och Preussen i Hannover 3 Sept. 1725 slutna defensivalliansen.¹ Dat. Stockholm 14 Mars g. st. 1727. (*Franska*).

Undert.: M. J. de la Gardie, A. Baneer, Clas Ekeblad, J. v. Düben, D. N. von Höpken, J. H. von Kochen (*för Sverige*); Brancas (*för Frankrike*).

Papper, 19 sidor text; sigiller.

B) Separata artiklar och sekret artikel till Litt. A.

Papper, 7 sidor text; sigiller.

C) Konung Ludvig XV:s ratifikation af Litt. A. Dat. Versailles 30 April 1727. (*Franska*).

Pergament, 18 sidor text utom afskrifter af fullmakter; sigill m. m. som N:o 31, Litt. C.

D) D:o d:o af Litt. B.

Pergament, 7 sidor text utom afskrifter af fullmakter; sigill m. m. som N:o 31, Litt. C.

¹ Jemf. England, N:o 22.

N:o 34.

1785.

A) Konvention angående subsidier. Dat. Stockholm $\frac{14}{3}$ Juni 35. (*Latin och franska*).

Undert.: Arwed Horn, Gustaf Bonde, J. H. von Kochen, H. Ceder-
eutz, Gust. Boneauschiöld (*för Sverige*); Casteja (*för Frankrike*).

Papper, 8 sidor text; sigiller.

B) Konung Ludvig XV:s fullmakt för Casteja. Dat. Marly
3 Febr. 1734. (*Franska*).

Pergament, 3 sidor text; sigill.

N:o 35.

1738.

A) Konvention angående subsidier m. m. Dat. Stockholm
 $\frac{1}{\text{Okt.}}$
 $\frac{1}{\text{Nov.}}$ 1738. (*Latin och franska*).

Undert.: Arwed Horn, M. J. De la Gardie, S. Lagerberg, Carl
Byllenborg, Gustavus Bonde (*för Sverige*); S:t Severin d'Aragon (*för*
Frankrike).

Papper, 10 sidor text; sigiller.

B) Konung Ludvig XV:s fullmakt för S:t Severin d'Aragon.
Dat. Compiègne 18 Juli 1638. (*Franska*).

Pergament, 3 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Versailles
10 Dec. 1738. (*Franska*).

Pergament, 9 sidor text; vaxsigill i silfverkupa, hängande i ett
band af guldtråd och gridelint silke.

N:o 36.

1741.

A) Preliminär konvention angående handel och sjöfart. Dat.
Versailles 25 April 1741. (*Franska*).

Undert.: Charles G. Tessin (*för Sverige*); Amelot (*för Frank-*
rike).

Papper, 4 sidor text; sigiller.

B) Konung Ludvig XV:s fullmakt för Amelot. Dat. Ver-
sailles 24 April 1741. (*Franska*).

Pergament, 3 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Versailles 22 Maj 1741. (*Franska*).

Pergament, 6 sidor text; sigill m. m. som N:o 31, Litt. C.

N:o 37.

1747.

A) Förnyelse af 1738 års subsidiekonvention (N:o 35). Dat. Stockholm ^{26 Maj}/_{6 Juni} 1747. (*Latin och franska*).

Undert.: Carl Ehrenpreis, Carl G. Tessin, H. Cedercrutz, C. F. Piper, E. M. v. Nolcken, Leonh. Klinckowström (*för Sverige*); Beaupoil de Lanmary (*för Frankrike*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

B) Konung Ludvig XV:s fullmakt för de Lanmary. Dat. Fontainebleau 17 Nov. 1746. (*Franska*).

Pergament, 3 sidor text; vaxsigill, hängande i ett band af guldtråd och gridelint silke.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. »au camp de la commanderie du vieux Joux» (Joux) 10 Juli 1747. (*Franska*).

Pergament, 7 sidor text; sigill i silfverkupa, eljest som Litt. B.

N:o 38.

1748.

Konung Ludvig XV:s deklaration angående Frankrikes accession till den mellan Sverige och Preussen i Stockholm ¹⁸/₁₈ Maj 1747 slutna defensivalliansen.¹ Dat. Marly 24 Jan. 1748. (*Franska*).

Pergament, 26 sidor text; sigill m. m. som N:o 37, Litt. C.

N:o 39.

1748.

A) Franske ambassadören Beaupoil de Lanmarys deklaration angående nya subsidier. Dat. Stockholm ¹⁸/₁₇ Mars 1748. (*Franska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

B) Konung Ludvig XV:s ratifikation af Litt. A. Dat. Fontainebleau 1 Nov. 1748. (*Franska*).

Pergament, 3 sidor text; sigill.

¹ Se Tyskland, III, N:o 34.

N:o 40.

1749.

15a A) Franske ambassadören d'Havrincours deklaration angående subsidier. Dat. Stockholm $\frac{1}{2}$ Juni 1749. (*Franska*).
Papper, 2 sidor text; sigill.

B) Konung Ludvig XV:s fullmakt för densamme. Dat. Versailles 23 Maj 1749. (*Franska*).
Pergament, 3 sidor text; sigill.

16 C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Versailles 16 Aug. 1749. (*Franska*).
Pergament, 3 sidor text; sigill.

N:o 41.

1750.

Konung Ludvig XV:s garanti af de mellan Sverige och Danmark 1749 och 1750 slutna fördragen angående utbyte af Holstein-Gottorpska husets anspråk.¹ Dat. Fontainebleau 14 Nov. 1750. (*Franska*).

Pergament, 4 sidor text; sigill.

N:o 42.

1754.

35). A) Ytterligare förnyelse af 1738 års subsidiekonvention (N:o 35). Dat. Stockholm 17 Jan. 1754. (*Latin och franska*).

Undert.: A. J. Wrangel, A. J. v. Höpken, Clas Ekeblad, C. Hamilton, C. Rudenschöld, Edv. Carleson (*för Sverige*); Louis de Cardevac Marquis D'havrincour (*för Frankrike*).

Papper, 4 sidor text; sigiller.

B) Separat och sekret artikel till Litt. A.
Papper, en sida text; sigiller.

C) Konung Ludvig XV:s fullmakt för d'Havrincour. Dat. Versailles 7 Dec. 1753. (*Franska*).
Pergament, 3 sidor text; sigill.

D) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Versailles 11 Febr. 1754. (*Franska*).
Pergament, 10 sidor text; sigill m. m. som N:o 31, Litt. C.

¹ Se Danmark, N:o 38 och 40.

E) Samme konungs ratifikation af Litt. B.
Pergament, 4 sidor text; sigill.

N:o 43.

1757.

A) Konvention angående garanti af Westfaliska freden.¹ Dat. Stockholm 21 Mars 1757. (*Latin och franska*).

Undert.: C. G. Tessin, A. J. v. Höpken, Nils Palmstierna, Clas Ekeblad, C. Rudenschöld, Edv. Carleson, F. v. Stenhagen (*för Sverige*); Louis de Cardevac Marquis D'havrincour (*för Frankrike*).

Papper, 6 sidor text utom formulär för en deklaration angående samma sak; sigill.

B) Konung Ludvig XV:s fullmakt för d'Havrincour. Dat. Versailles 25 Febr. 1757. (*Franska*).

Pergament, 2 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Versailles 23 April 1757. (*Franska*).

Pergament, 12 sidor text; sigill.

N:o 44.

1757.

A) Konvention angående Sveriges deltagande i kriget mot Preussen.² Dat. Stockholm 22 Sept. 1757. (*Latin och franska*).

Undert.: Carl G. Tessin, A. J. v. Höpken, Nils Palmstierna, Clas Ekeblad, C. Rudenschöld, Edv. Carleson, M. v. Hermansson (*för Sverige*); Louis de Cardevac Marquis D'havrincour (*för Frankrike*).

Papper, 2 ex., det ena innehållande 10, det andra 13 artiklar,³ det förra 6 sidor, det senare 5 sidor text; sigiller.

B) Operationsplan för fälttåget. Dat. s. d. (*Latin och franska*).

Undertecknad af desamme.

Papper, 2 sidor text; sigiller.

C) Separata och sekreta artiklar till Litt. A.

Undert.: Louis de Cardevac Marquis D'havrincour.

Papper, 3 sidor text; sigill.

¹ Jemf. N:o 45 samt Tyskland, II, N:o 25.

² Jemf. Tyskland, II, N:o 26.

³ I det senare äro art. 3—5 tillagda.

D) Ambassadören d'Havrincours deklaration angående sub-sidierna. Dat. s. d. (*Franska*).

Papper, en sida text; sigill (skadadt).

E) Konung Ludvig XV:s fullmakt för d'Havrincour. Dat. Versailles 4 Juli 1757. (*Franska*).

Pergament, 2 sidor text; sigill.

F) Samme konungs ratifikation af Litt. A (det exemplar, som har 10 artiklar). Dat. Versailles 22 Okt. 1757. (*Franska*).

Pergament, 11 sidor text; sigill m. m. som N:o 31, Litt. C.

G) D:o d:o af Litt. C.

Pergament, 7 sidor text; sigill.

N:o 45.

1758.

A) Konung Ludvig XV:s ratifikation af Rysslands accession till konventionen angående garanti af Westfaliska freden (N:o 43).¹ Dat. Versailles 30 Jan. 1758. (*Franska*).

Pergament, 16 sidor text; sigill m. m. som N:o 31, Litt. C.

B) D:o d:o af en till samma accession hörande deklaration.¹ Dat. s. d. (*Franska*).

Pergament, 3 sidor text; sigill m. m. som N:o 31, Litt. C.

N:o 46.

1758.

A) Deklaration angående tillägg till konventionen om Sveriges deltagande i kriget mot Preussen (N:o 44). Dat. 13 April 1758. (*Latin och franska*).

Undert.: Carl G. Tessin, A. J. v. Höpken, Nils Palmstierna, Clas Ekeblad, Edv. Carleson, M. v. Hermansson (*för Sverige*); Louis de Cardevac Marquis D'havrincour (*för Frankrike*).

Papper, 4 sidor text; sigiller.

B) Konung Ludvig XV:s ratifikation af Litt. A. Dat. Versailles 15 Juni 1758. (*Franska*).

Pergament, 7 sidor text; sigill.

¹ Se Ryssland, N:o 29.

N:o 47.

1759, 1760.

A) Frankrikes accession till 1759 års konvention mellan Sverige och Ryssland angående handeln och sjöfartens säkerhet i Östersjön.¹ Dat. S:t Petersburg $\frac{27 \text{ Okt.}}{7 \text{ Nov.}}$ 1759. (*Franska*).

Undert.: Maurice Posse (*för Sverige*); Michel Comte de Woronzow (*för Ryssland*); Paul Galluccio l'Hospital (*för Frankrike*).

Papper, 15 sidor text; sigiller (l'Hospitals nästan utplånadt).

B) Konung Ludvig XV:s ratifikation af Litt A. Dat. Versailles 4 Jan. 1760. (*Franska*).

Pergament, 17 sidor text; sigill m. m. som N:o 31, Litt. C.

N:o 48.

1760.

A) Sveriges accession till det i Versailles 30 Dec. 1758 mellan Kejsarinnan-Drottningen och Frankrike slutna förbundet.² Dat. Stockholm 17 Sept. 1760. (*Franska*).

Undert.: A. J. v. Höpken, Clas Ekeblad, Gab. von Seth, Carl Gustaf Löwenhielm, Edv. Carleson, M. v. Hermansson, J. L. Ekstubbé (*för Sverige*); Louis de Cardevac Marquis D'havrincour (*för Frankrike*).

Papper, 43 sidor text; sigiller.

B) Konung Ludvig XV:s fullmakt för d'Havrincour. Dat. Versailles 2 Dec. 1759. (*Franska*).

Pergament, 2 sidor text; sigill.

N:o 49.

1773.

Konvention angående subsidier. Dat. Versailles 27 Febr. 1773. (*Franska*).

Undert.: Le Comte de Creutz (*för Sverige*); Le Duc d'Aiguillon (*för Frankrike*).

Papper, 2 sidor text; sigiller.

N:o 50.

1775.

Konvention angående d:o. Dat. Versailles 25 Sept. 1775. (*Franska*).

¹ Se Ryssland, N:o 32.

² Jemf. Tyskland, II, N:o 28.

Undert.: Le Comte de Creutz (*för Sverige*); Phelippeaux [de Maurepas], Gravier de Vergennes (*för Frankrike*).
Papper, 2 sidor text; sigiller.

N:o 51.

1778, 1779.

A) Konvention angående subsidier m. m. Dat. Versailles 2 Dec. 1778. (*Franska*).

Undert.: Le Comte de Creutz (*för Sverige*); Maurepas, De Vergennes (*för Frankrike*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

B) Konung Ludvig XVI:s ratifikation af Litt. A. Dat. Versailles 15 Jan. 1779. (*Franska*).

Pergament, 5 sidor text; sigill, snöre af guldtråd och blått silke med tofsar.

N:o 52.

1788.

A) Konvention angående d:o. Dat. Versailles 6 Maj 1783. (*Franska*).

Undert.: Le Comte de Creutz (*för Sverige*); Gravier de Vergennes (*för Frankrike*).

Papper, 4 sidor text; sigiller.

B) Konung Ludvig XVI:s fullmakt för de Vergennes. Dat. Versailles 3 Maj 1783. (*Franska*).

Pergament, 2 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Fontainebleau 15 Okt. 1783. (*Franska*).

Pergament, 4 sidor text; sigill.

N:o 53.

1784.

A) Provisorisk konvention angående förtydligande af 1741 års handels- och sjöfartstraktat (N:o 36). Dat. Versailles 1 Juli 1784. (*Franska*).

Undert.: Le Baron Stael de Holstein (*för Sverige*); Gravier de Vergennes (*för Frankrike*).

Papper, 12 sidor text; sigiller.

B) Konung Ludvig XVI:s fullmakt för de Vergennes. Dat. Versailles 19 Juni 1784. (*Franska*).

Pergament, 2 sidor text; sigill.

C) Samme konungs ratifikation af Litt. A. Dat. Versailles 26 Juli 1784. (*Franska*).

Pergament, 9 sidor text; vaxsigill i silfverkupa, snöre af guldtråd och blått silke med tofsar.

N:o 54.

1784.

Hemligt förbund. Dat. Versailles 19 Juli 1784. (*Franska*).

Undert.: Gustave [af Sverige]; Louis [af Frankrike].

Papper, 7 sidor text; sigiller.

N:o 55.

1795.

Preliminärt och hemligt förbund. Dat. Paris 14 Sept. 1795 eller 28 Fructidor år III. (*Franska*).

Undert.: Cambacérés presid., Boissy, Lesage d'Eure et Loir. T. Berlier, J. B. Louvet, Merlin (de Douai), Le Tourneur d[e] l[a] M[anche] (*för Frankrike*); E. M. Stael von Holstein (*för Sverige*).

Papper, 3 sidor text; välfärdsutskottets och Stael von Holsteins sigiller.

N:o 56.

1810.

A) Fredsfördrag. Dat. Paris 6 Jan. 1810. (*Franska*).

Undert.: le Comte d'Essen, Gust. Baron de Lagerbjelke (*för Sverige*); Champagny duc de Cadore (*för Frankrike*).

Papper, 8 sidor text; sigiller.

B) Kejsar Napoleon I:s ratifikation af Litt. A. Dat. Paris 21 Jan. 1810. (*Franska*).

Pergament, 6 sidor text, inb. i mörkblått sammet; rött vaxsigill i förgylt silfverkupa, snöre af guld- och silfvertråd samt gridelat silke.¹

¹ Härvid finnes ett af underhandlarne (se Litt. A) utfärdat intyg angående utväxlingen af fredsratifikationerna; dat. Paris 20 Febr. 1810.

Spanien.

N:o 1.

1669, 1670.

A) Enkedrottningen-regentinnans ratifikation (på Konung Karl II:s vägnar) af spanske ambassadören i Haag de Gamarras deklara- tion af 9 Maj 1669 angående förfallna subsidier.¹ Dat. Madrid 30 Maj 1669. (*Spanska*).

Papper, 4 sidor text; sigill.

B) Ambassadören de Gamarras förbindelse angående subsidier. Dat. Haag 1 Mars 1670. (*Franska*).

Papper, 5 sidor text; sigill.

C) Enkedrottningen-regentinnans ratifikation af Litt. B. Dat. Madrid 16 April 1670. (*Spanska*).

Papper, 6 sidor text; sigill.

*N:o 2.

1676.

Konung Karl XI:s fullmakt för Bengt Oxenstierna och Johan Paulin Oliwekrans att i Nijmegen underhandla med Spanien. Dat. Stockholm 12 April 1676.

Papper, 2 ex., ett på *latin* och ett på *svenska*, hvartdera 3 sidor text; sigill.

N:o 3.

1679.

Engelske legaten vid kongressen i Nijmegen L. Jenkins certi- fikation angående formuläret för fredsdeklarationen mellan Sverige och Spanien. Dat. Nijmegen 8 Aug. g. st. 1679. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text utom formuläret samt kopia af ett bref till Jenkins; sigill.

N:o 4.

1682.

A) Spanske envoyéen i Haag Balthasar de Fueemmajors de- klara- tion angående Spaniens accession till 1681 års förbund mellan Sverige och Holland.² Dat. Haag 2 Maj 1682. (*Franska*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

¹ Jemf. England, N:o 7, Litt G.

² Se Holland, N:o 20.

B) Konung Karl II:s fullmakt för Fuemmajor. Dat. Madrid 11 Mars 1682. (*Spanska*).

Papper, 3 sidor text; sigill.¹

C) Samme konungs ratifikation af Spaniens accession till det i Litt. A nämnda förbundet. Dat. Madrid 25 Juni 1682. (*Spanska*).

Papper, 17 sidor text, skadad i ena hörnet; sigill.¹

N:o 5.

1683.

A) Speciel konvention angående tillägg till 1681 års förbund.² Dat. Haag ¹⁸ Mars 1683. (*Latin*).

Udert.: Nicolaus Gyldenstolpe (*för Sverige*); Don Balthasar de Fuemmaiior Marchio de Castel Moncago (*för Spanien*).

Papper, 9 sidor text; sigiller.

B) Separata artiklar till Litt. A.

Papper, 6 sidor text; sigiller.

C) Speciellare artiklar (»articuli specialiores») till Litt. A.

Papper, 6 sidor text; sigiller.

*D) Konung Karl XI:s ratifikation af Litt. B. Dat. Stockholm 30 Mars 1683.

2 ex. Det ena på *latin*, pergament, 4 sidor text; rödt vaxsigill i silfverkupa (utan lock), snöre af guld- och silfvertråd.³ Det andra på *svenska*, papper, 6 sidor text; sigill.

*E) D:o d:o af Litt. C. (*Latin*).

Pergament, 4 sidor text; sigill m. m. som Litt. D (det latinska exemplaret).⁴

N:o 6.

1695.

Konung Karl XI:s fullmakt för Nils Lillieroot att underhandla om ersättning för uppbringade fartyg m. m. Dat. Stockholm 22 Jan. 1695. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

¹ Härvid finnes också en vidimerad *latinsk* öfversättning.

² Jemf. Holland, N:o 21 och Tyskland, II, N:o 10.

³ På baksidan är anteckadt: »Dhetta ratificationsinstrument blef icke uthverkad i Hagh för dhen Spanske ratificationens utheblifvande».

⁴ Påskrift på baksidan ungefär som i föregående not.

N:o 7.

1812.

A) Freds- och vänskapstraktat. Dat. Stockholm 25 Nov. 1812. (*Franska*).

Undert.: Le Baron d'Engeström, G. Baron de Wetterstedt (*för Sverige*); Pantaleon de Moreno y Daviz (*för Spanien*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

B) Additionella och sekreta artiklar till Litt. A.

Papper, 4 sidor text; sigiller (skadade).

C) Spanska interimregeringens fullmakt (å konung Ferdinand VII:s vägnar) för Moreno. Dat. Cadiz 28 Juli 1812. (*Latin*).

Undert.: Dux del Infantade, Præses.

Papper, 3 sidor text; sigill.

N:o 8.

1813.

A) Freds- och vänskapstraktat. Dat. Stockholm 19 Mars 1813. (*Franska*).

Undert.: Le Comte d'Engeström, G. Baron de Wetterstedt (*för Sverige*); Pantaleon de Moreno y Daviz (*för Spanien*).

Papper, 3 sidor text; sigiller.

B) Cortez' ratifikation af Litt. A. Dat. Cadiz 5 Maj 1813. (*Spanska*).

Undert.: Pedro Gordillo, Presidente.

Papper, 6 sidor text, inb. i rödt sammet; rikssigillet af rödt vax i förgylt silfverkupa, snöre af guld- och silfvertråd med tofsar.

Portugal.

N:o 1.

1641.

A) Handels- och sjöfartstraktat. Dat. Stockholm 29 Juli g. st. 1641. (*Latin*).

Undert.: Francesco de Sousa Coutinho.

Pergament, 14 sidor text; rödt vaxsigill i träkupa, snöre af blått och gult silke.

B) Konung Johan IV:s ratifikation af Litt. A. Dat. Lissabon 10 Dec. 1641. (*Latin*).

Pergament, 14 sidor text; rött vaxsigill i ebenholzkupa, snöre af silfvertråd och grönt silke.

*N:o 2.

1641.

Drottning Kristinas förmyndarregerings fullmakt för Lars Skytte att till konungen af Portugal försälja svenska krigsvapen m. m. Dat. Stockholm 21 Aug. 1641. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; sigill.

N:o 3.

1709.

Konung Johan V:s konfirmation af 1641 års handels- och sjöfartstraktat. Dat. Lissabon 1 Aug. 1709. (*Portugisiska*).

Vidimation af 28 Juli 1742.

Papper, 17 sidor text.

Italien.

I. Bägge Sicilierna.

N:o 1.

1742, 1743.

A) Handels- och sjöfartstraktat. Dat. Paris pridie Kalendas Julii (30 Juni) 1742. (*Latin*).

Undert.: Carolus G. Tessin (*för Sverige*); Jacobus Princeps de Ardore (*för Bägge Sicilierna*).

Papper, 30 sidor text utom afskrifter af fullmakter; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, en sida text; sigiller.

*C) Tillhörande svenska fullmakter:

a) Konung Fredrik I:s fullmakt för Karl Gustaf Tessin och Per Axel Fleming. Dat. Stockholm 20 Nov. 1740. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

b) D:o d:o för K. G. Tessin. Dat. Stockholm 6 Maj 1742. (*Latin*).

Papper, 2 sidor text; sigill.

D) Konung Karl IV:s ratifikation af Litt. A. Dat. Neapel V Idus Aprilis (9 April) 1743. (*Latin*).

Papper, 42 sidor text; sigill.

E) D:o d:o af Litt. B.

Papper, 3 sidor text; sigill.

II. Genua.

N:o 1.

1796.

A) Konvention angående förbrytares utlemnande (jus asyli).
Dat. Genua 13 Mars 1796. (*Svenska och italienska*).

Undert.: Joh. Claes Lagerswärd (*för Sverige*); Felice Giacinto Gianelli Castiglione (*för Genua*).

Papper, 10 sidor text; sigiller.

B) Republikens fullmakt för Gianelli Castiglione. Dat. Genua 21 Aug. 1795. (*Italienska*).

Undert.: Francesco Maria Ruzza.

Papper, en sida text; republikens sigill.

Turkiet.¹

*N:o 1.

1657.

Konung Karl Gustafs fullmakt för Klas Rålamb och Gotthard Vellingk att sluta förbund. Dat. lägret vid Zawichost 14 April 1657. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, blått och gult snöre.

N:o 2.

1711.

Sultan Ahmed III:s privilegium för envoyéen Thomas Funcks dragoman Nicola Danal Spiro. Dat. lägret vid byn Kartal 16 Djumada-el-awwal 1123 (21 Juni 1711 g. st.). (*Turkiska*).

Ej undertecknad.

Pergamentpapper, patentfol. (1,16 × 0,44 m.).

N:o 3.

1737.

Sultan Mahmud I:s ratifikation af en 16 Ramadan 1149² (7 Jan. 1737 g. st.) sluten handels- och sjöfartstraktat. [Dat. Kon-

¹ Tolkningen af de till afdelningarna Turkiet med Bihang samt Marokko hörande turkiska och arabiska handlingar har på begäran verkställts af Professor Herman Almqvist i Upsala.

² I texten är traktatens datering oriktigt angifven såsom 19 Ramadan 1049.

stantinopel midt i månaden Ramadan 1149 (7 Jan. 1737 g. st.).¹
(*Turkiska*).

Officiel afskrift.

Pergamentpapper, patentfol. (3,80 × 0,79 m.).

N:o 4.

1739, 1740.

A) Defensivallians. Dat. 4 Schawwal 1152 (24 Dec. 1739 g. st.).
(*Turkiska*).

Undert.: Muhammed el Hadj.

Pergamentpapper, patentfol. (0,77 × 0,50 m.).

B) Sultan Mahmud I:s ratifikation af Litt. A. Dat. Konstantinopel 13 Rebiu-l-achir 1153 (27 Juni 1740 g. st.). (*Turkiska*).

Ej undertecknad.

Pergamentpapper, patentfol. (2,54 × 0,81 m.).

N:o 5.

1789.

Sultan Selim III:s ratifikation af den i Beikoz vid Bosporen 18 Schawwal 1203 (12 Juli 1789 n. st.) slutna vänskaps- och allianstraktaten. Odat. (*Turkiska*).

Ej undertecknad.

Pergamentpapper, patentfol. (1,70 × 0,85 m.).

Bihang till Turkiet.

I. Siebenbürgen.

*N:o 1.

1638.

Drottning Kristinas förmyndarregerings fullmakt för Johan Salvius att sluta förbund. Dat. Stockholm 1 Dec. 1638. (*Latin*).

Pergament, patentfol.; rödt vaxsigill i tråkupa, blått och gult snöre.

N:o 2.

1656, 1657.

A) Förbund. Dat. Radnot 6 Dec. 1656. (*Latin*).

Undert.: Henricus Coelestinus a Sternbach, Gotthard Velling (*för Sverige*); Joannes Kemeny, Michael Mikes (*för Siebenbürgen*).

Papper, 13 sidor text; sigiller.

¹ Handlingen är defekt i slutet, der dateringen stått. Ort och datum äro här införda efter en samtida latinsk öfversättning.

*B) Konung Karl Gustafs ratifikation af Litt A. Dat. lägret vid Brzesc (Brescia) 9 Maj 1657. (*Latin*).

Pergament, 13 sidor text; rött vaxsigill i träkupa, blått och gult snöre.

II. Tripolis.

N:o 1.

1741.

Freds-, handels- och sjöfartstraktat. Dat. Tripolis 15 April 1741 eller 16 Muharram 1154.¹ (*Svenska och turkiska*).

Undert.: George Logie (*för Sverige*); bejen Ahmed Pascha jemte 5 underhandlare (*för Tripolis*).

Papper, 2 ex., det ena 37 sidor, det andra 31 sidor text, båda inb. i skinnband; sigiller.

N:o 2.

1758.

Förnyad fredstraktat. Dat. [Tripolis] 25 Muharram 1172 (28 Sept. 1758 n. st.). (*Turkiska*).

Undertecknad af bejen Ali jemte 6 underhandlare.

Officiel afskrift.

Papper, patentfol.

N:o 3.

1771.

Förnyad fredstraktat. Dat. [Tripolis] i månaden Djumada-el-achir 1185 (11 Sept.—9 Okt. 1771 n. st.). (*Turkiska*).

Undertecknad af bejen Ali jemte 7 underhandlare.

Pergamentpapper, patentfol.; sigiller.

N:o 4.

1798.

Fredstraktat. Dat. Tripolis 13 Muharram 1213 eller 28 Juni 1798. (*Italienska och arabiska*).

Undert.: D. G. Blessingh, Jean Widell (*för Sverige*); bejen Jusuf Pascha jemte 5 underhandlare (*för Tripolis*).

Papper, 2 sidor text; sigiller.

N:o 5.

1802, 1808.

A) Fredstraktat. Dat. Tripolis 10 Vendémiaire år XI eller 2 Okt. 1802. (*Franska*).

¹ Det kristna datum står endast i den svenska texten och motsvarar icke det muhammedanska, ty 16 Muharram 1154 = $\frac{28 \text{ Mars}}{8 \text{ April}}$ 1741.

Undert.: Rudolf Cederström (*för Sverige*); Beaussier, Horace Sebastiani (*för Frankrike*); Muhammed el-Deghais (*för Tripolis*).

Papper, 3 sidor text; 3 sigiller.¹

B) Bejen Jusuf Paschas ratifikation af Litt. A. Dat. Tripolis 1 Delhegia 1217 eller 25 Mars 1803. (*Franska*).

Officiel afskrift.

Papper, 2 sidor text; sigill.

III. Tunis.

N:o 1.

1736.

Freds- och handelstraktat. Dat. Tunis 23 Dec. 1736 eller 1 Ramadan 1149.² (*Svenska och turkiska*).

Undert.: George Logie (*för Sverige*); bejen Ali Pascha jemte 3 underhandlare (*för Tunis*).

Pergamentpapper, 22 sidor text, inb. i skinnband; sigiller.

IV. Alger.

N:o 1.

1729.

Freds-, handels- och sjöfartstraktat. Dat. Alger $\frac{5}{18}$ April 1729 eller 17 Ramadan 1141.³ (*Svenska och turkiska*).

Undert.: Jean von Ufwall (*för Sverige*); dejen Abdi Pascha jemte 2 underhandlare (*för Alger*).

Pergamentpapper, 47 sidor text, inb. i pappband; sigiller.

Marokko.

N:o 1.

1763.

A) Freds-, handels- och sjöfartstraktat. Dat. 3 Dhu-l-kada 1176 (16 Maj 1763 n. st.). (*Arabiska*).

Ej undertecknad.

Papper, patentfol.; sultanens sigill.

¹ De båda fransmännen ha tillsammans begagnat ett sigill med republikens emblem.

² Dateringen enligt den svenska texten. I den turkiska står 12 Ramadan 1149 eller början af Januari 1737.

³ Det muhammedanska datum står endast i den turkiska texten.

B) D:o, svenskt exemplar. Dat. 3 »Kadali el haram» 1176 eller 16 Maj 1763.

Undert.: P:r Ch:n Wulf.

Papper, 11 sidor text; sigill.

C) Tillhörande förteckning öfver fredspresenterna. Dat. slutet af månaden Schawwal 1176 (omkr. 12 Maj 1763 n. st.). (*Arabiska*).

Ej undertecknad.

Papper, 2 sidor text; sultanens sigill.

N:o 2.

1777.

Sultan Abdallahs deklaration angående fångars utlösning m. m. Dat. [Mequinez]¹ 7 Schaban 1191 (10 Sept. 1777 n. st.). (*Arabiska*).

Ej undertecknad.

Papper, patentfol.; sultanens sigill.

Nordamerikas Förenta stater.

N:o 1.

1783.

A) Vänskaps- och handelstraktat. Dat. Paris 3 April 1783. (*Franska*).

Undert.: Gustav Philip Comte de Creutz (*för Sverige*); B. Franklin (*för Nordamerikas Förenta stater*).

Papper, 26 sidor text; sigiller.

B) Separat artikel till Litt. A.

Papper, 1 sida text; sigiller.

C) Ytterligare separata artiklar till Litt. A.

Papper, 4 sidor text; sigiller.

D) Förenta staternas kongress' ratifikation af Litt. A—C. Dat. 29 Juli 1783. (*Engelska*).

Undert.: Elias Boudinot, Presid.

Papper, 24 sidor text; sigill.

---

¹ Orten angifven efter en samtida svensk öfversättning.

Rättelser och tillägg.

- Häft. XVII, sid. 119. *Vid N:o 36 tillägges:* Se Tyskland, I, N:o 16.
- „ „ „ 133, rad. 9 o. 10 uppfifr. *står:* förredragen *läs:* fördragen
- „ „ „ 136, „ 16 nedifr. *står:* förgyld silfverkupa *läs:* messingskupa
- „ „ „ 139, „ 1 „ „ N:o 35 *läs:* N:o 36
- „ „ „ 143, „ 3 uppfifr. „ sigill m. m. som *läs:* svart varsigill, för öfrigt som
- „ „ „ 147, „ 17 nedifr. „ 1672 *läs:* 1572
- „ XVIII, „ 196, „ 10 „ „ Öfverrehnska *läs:* Öfverrhenska
- „ „ „ 216. *Vid N:o 18 tillägges:* Jemf. Holland, N:o 23.
- „ „ „ 235, rad. 16 uppfifr. *står:* (Tyska) *läs:* (Latin)
- „ „ „ 242. *Tillägg till Holstein-Gottorp:*
Hertig Fredriks kapitulation angående upprättande af ett kavalleriregemente under befäl af hertig August Fredrik af Holstein-Gottorp. Dat. Gottorp 6 Mars 1656. (Tyska). — Papper, 3 sidor text, sigill.
- „ „ „ 247. *Tillägg till Mecklenburg-Schwerin:*
Hertig Adolf Fredriks revers vid emottagandet af stiftet Schwerin. Dat. Bützow 24 Mars 1634. (Tyska). — Papper, 2 sidor text.

MEDDELANDEN

FRÅN

SVENSKA RIKSARKIVET

UTGIFNA AF

C. T. ODHNER.

XX.

STOCKHOLM 1896

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

MEDDELANDEN

FRÅN

SVENSKA RIKSARKIVET

UTGIFNA AF

C. T. ODHNER.

XX.

STOCKHOLM 1896.

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

Arsberättelse för år 1895.

Till Konungen.

I enlighet med den för Riksarkivet gällande nåd. instruktionen får jag härmed afgifva underdånig berättelse om Riksarkivets skick och hvad som under sistförflutna året 1895 timat i afseende på arkivaliernas tillväxt och fortgången af tjenstemännens arbeten.

Riksarkivets samlingar hafva ökats först genom de ordinarie leveranserna från Eders Kongl. Maj:ts kansli (bil. A), tillsammans 471 volymer, af hvilka 24 aflemnats från Justitiedepartementet, 235 från Justitierevisionen, 10 från Sjöförsvarsdepartementet, 104 från Civildepartementet, 36 från Finansdepartementet och 62 från Ecklesiastikdepartementet, hvarjemte Justitiedepartementet aflemnat 19 stycken originalförordningar. Den extraordinarie tillökningen (bil. B) har varit ovanligt stor, den har utgjort 3,345 volymer och fasciklar, 10 pergamentsbref och 3 lösa pappershandlingar. Den största delen här af (2,211 volymer och fasciklar) utgöres af leveranser från Kongl. Kammarkollegium, bestående till största delen af handlingar och räkenskaper såväl från de egentliga östersjöprovinserna som från Pommern,

Wismar och Bremen-Verden, afvensom från utländska provinser, som svenskarne kortare tider hållit besatta: hvartill komma Kontributionsrånteriets och Upphandlingsdeputationens handlingar (de sistnämnda ofullständiga). En annan betydande leverans är den som kommit från Kongl. Statskontoret (816 vol.), hvaraf särskildt märkas Kongl. Bränneridirektionens och Kongl. Allmänna Magasinsdirektionens registratur, diarier, hufvudböcker m. m. (men protokoll endast från den sistnämnda direktionen), vidare de protokoll, registratur m. fl. handlingar, som tillhört Kongl. Utredningskommissionerna från krigen 1741—43 och 1757—62, protokoll och handlingar rörande statsregleringar och riksstater från 1662—1796 samt en större samling diverse handlingar. Från Kongl. Patriotiska sällskapet har Riksarkivet afven fått emottaga en större samling, utgörande sällskapets protokoll, handlingar och räkenskaper för åren 1767—1840. Från Krigsarkivet har till Riksarkivet öfverlemnats en värdefull samling krigshistoriska handlingar för åren 1554—1595, för hvilken period Riksarkivet förvarar källorna afven för tidens krigshistoria. Det Akademiska konsistoriet i Upsala har välvilligt till Riksarkivet öfverlemnat en volym innehållande samtida afskrifter af riks-dagsakter för åren 1611, 1612, 1614 och 1617, en volym som i äldre tider tillhört Riksarkivet och på obekant sätt derifrån blifvit skild. Genom byte hafva förvärfvats ytterligare några volymer af Bengt Oxenstiernas diplomatiska brefvexling, och genom köp Kajana friherrskapsdombok för sex år.

Såsom deposition hafva genom justitierådet Olivecrona till Riksarkivet öfverlemnats 75 bref från presidenten von Hartmansdorff till assessorn Per Lagerhjelm 1815—1825, hvilka blifva tillgängliga för allmänheten år 1906.

Det arbete för utgallring af äldre justitierevisionshandlingar, som till följd af nåd. brefvet d. 5 juni 1885 fortgått inom Riksarkivet, har under året fullföljts efter samma grunder som förut. Den af chefen för justitiedepartementet utsedde rättskunnige granskaren, f. d. akademisekreteraren J. K. Kreüger, har enligt till mig afgifven berättelse under året genomgått justitierevisionshandlingar för åren 1703—1711, tillsammans 251 vol.; dertill kommer ett större antal dylika handlingar, hvilka af gammalt varit lagda bland hofrätternas akter, men nu blifvit derifrån uttagna. Öfver alla handlingar, som han ansett böra utgallras, har han upprättat specifika förteckningar. Hans gransknings- och gallringsarbete har blifvit betydligt drygare, sedan han kommit in på konung Karl XII:s regeringstid, beroende dels derpå att handlingarna med få undantag sakna påskrift om innehållet, hvarför en sådan måst af granskaren tillfogas, dels ock derpå att handlingarna icke alltid, såsom sedermera skedde, varit lagda till det år, då de blifvit af Kongl. Maj:t slutligen afgjorda, utan i dess ställe till det år, då de inkommit till Justitierevisionen eller då de först föredragits, eller blifvit delade på flere år; i följd häraf har mycket arbete måst nedläggas äfven på uppsökandet, urskiljandet och ordnandet af handlingarna. Om sättet för Riksarkivets deltagande i gallringsarbetet och om antalet af de handlingar, som för hvarje år föreslås till gallring, har jag lemnat en närmare redogörelse i den underdåniga skrifvelse af d. 31 Dec., hvarigenom jag hemställt om nåd. samtycke till utgallring för tidsperioden 1705—1740.

Riksarkivets boksamling har under året ökats med 330 tryckalster. Följande utländska institutioner hafva öfverlemnats bokgåfvor: I *Danmark* Det Kongelige Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog, Genealogisk

Institut, Rigsarkivet, Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie; i *Finland* Bestyrelsen för Åbo stads historiska museum, Finska historiska samfundet, Helsingfors' universitet; i *Norge* Den norske historiske Kildeskriptommission, Kirke- og Undervisningsdepartementet; i *Ryssland* Gesellschaft für Geschichte und Alterthumskunde der Ostseeprovinzen Russlands (Riga); i *Tyskland* Verein für Thüringische Geschichte und Alterthumskunde (Jena); i *Österrike* Polska historiska föreningen (Lemberg). Enskilde gifvare voro: d:r J. Almquist, baron Brentano (Geisenheim a/R), d:r W. Christensen (Köpenhamn), lektor E. Hildebrand, prof. K. G. Leinberg (Helsingfors), grefve A. A:son Lewenhaupt, d:r B. Lundstedt, d:r O. Malmström, prof. Y. Nielsen (Kristiania), prof. G. Schybergson (Helsingfors), hofmarskalken C. Silfverstolpe, arkivarien frih. B. Taube. Riksarkivet har å sin sida utdelat sina publikationer till åtskilliga in- och utländska samfund och personer.

Riksarkivet har under året emottagit besök till ett antecknad antal af 6,232. De som begagnat arkivets samlingar hafva utgjort ett antal af 363 personer. Af dessa hafva 80 under längre eller kortare tid här anställt forskningar. Bland dem voro 21 utlänningar, och ber jag särskildt få nämna följande utländska forskare: från *Norge* statsrådet A. C. Bang och arkivfullmäktig Huitfeldt-Kaas; från *Danmark* professor E. Holm och kapten Larsen; från *Finland* arkiater O. Hjelt, rektor Högman, fröken Hultin, docent v. Bonsdorff och teol. assistenten Pajula; från *Frankrike* licentiaten Martin; från *Ryssland* pastor Romjantzev och hr P. Stschukin; från *Österrike* docenten Hirschberg.

Inom Riksarkivets ordinarie tjenstemannapersonal har under år 1895 ingen förändring egt rum. Förutom de ordinarie tjenstemännen hafva såsom e. o. amanuenser

tjenstgjort, hela året: hofintendenten L. M. V. Örnberg, kammarjunkaren C. H. Tersmeden, lektorn E. Hildebrand, kongl. sekreteraren E. Wallmark, kammarherren J. H. T. Beskow, d:r S. Bergh, d:r P. H. S. Sondén, d:r G. Berg, kammarherren grefve A. Lewenhaupt, kand. A. Hammarskjöld och amanuensen vid kammararkivet A. E. Afzelius; under större delen af året d:r J. A. Almqvist och akad. docenten S. Clason, samt under en kortare tid juris d:r grefve A. Ehrensvärd. Af dessa hafva, liksom förut, Örnberg, Hildebrand och Bergh uppburit bestämda årsarfvoden med bestämd daglig tjenstgörings-skyldighet, de öfriga tillfälliga arfvoden, hvilka under de senaste åren kunnat något höjas, sedan på Eders Kongl. Maj:ts nåd. framställning Riksdagen vid de senaste statsregleringarna anvisat ett särskildt belopp af 1,700 kr. att användas till arfvoden åt nämnda tjenstemän. Oaktadt denna förhöjning är det värdefulla arbete, som af de extra ordinarie tjenstemännen utföres, allt för knappt ersatt.

De ordinarie tjenstemännen hafva under året begagnat den rätt till semester som dem tillkommer, med undantag deraf att en vecka af riksarkivariens semester icke varit begagnad. Tjenstledighet har åtnjutits af riksarkivarien från den 1—8 Mars för sjukdom och från den 23 Mars till den 15 Maj för fullgörande af riksdagsmannaupdrag, af arkivarien Granlund under årets tre första månader för det honom anförtrödda utgifvandet af »Konung Gustaf den förstes registratur» och från d. 24 Juli—8 Aug. för enskilda angelägenheter, samt af amanuensen hofmarskalken Silfverstolpe från 1—15 Okt. för enskilda angelägenheter. Under de ledigheter som uppstått har riksarkivarieembetet föreståtts af arkivarien frih. Taube under tre månader och af arkivarien Bergman under en fjerdedels månad, arkivarietjenst förrättats af

hofmarskalken Silfverstolpe under sju och en half månader, af amanuensen Lundgren två och en fjerdedels månader, af amanuensen d:r Westrin en och en fjerdedels och af lektor Hildebrand en fjerdedels månad samt amanuienstjenst af E. Wallmark två och en half, d:r S. Bergh sju och tre fjerdedels, d:r Sondén tre och d:r G. Berg två och tre fjerdedels månader samt kand. Hammarskjöld en fjerdedels månad.

Hvad dernäst angår tjenstemännens arbeten, ber jag först att bland de arbeten, som utförts af riksarkivarien, få i underdånighet erinra om de betänkanden och förslag, hvilka blifvit af mig afgifna, d. 29 sistlidne Oktober till Eders Kongl. Maj:t i anledning af hvad Kongl. Öfverintendentsembetet och vederbörande civila och kyrkliga lokala myndigheter anført rörande det förslag till inrättande af s. k. landsarkiv, hvilket blifvit af undertecknad framställt genom underdånig skrifvelse d. 24 Dec. 1888, samt d. 15 Juni till herr statsrådet och chefen för Kongl. Ecklesiastikdepartementet i syfte att åstadkomma en bättre ordning för offentliga handlingars öfverlemnande från och utlåning till statsexpeditionerna och embetsverken m. m.

På den *administrativa* afdelningen har den Riksarkivet tillkommande granskning af de äldre justitierevisionshandlingar, som af den rättskunnige granskaren föreslagits till utgallring fortgått, och i samband dermed de bevarade delarne deraf genomgåts, ordnats och fördelats på olika serier, af hvilka »Justitierevisionshandlingar: lagstiftning och lagskipning» innefatta den största och viktigaste delen. Samlingen Militaria har emottagit åtskilliga accessioner från olika håll. Ordandet af flottans handlingar har fortgått. Den stora samlingen af Kongl. kommissioners handlingar är nu genomgången och ordnad; förteckningen är dock ej ännu

afslutad. Under ordnandet har samlingen ökat med handlingarna af en mängd kommissioner, hvilka dels befunnit sig i andra Riksarkivets samlingar, dels tillkommit genom leveranser från Statskontoret, Kommerskollegiet m. fl. Äfven serien af Kongl. Direktioners handlingar har i samband dermed blifvit ordnad. De betydliga samlingar, som Riksarkivet tid efter annan fått emottaga från Kongl. Statskontoret, hafva börjat ordnas: under året äro sålunda statsförslag samt stater i koncept och original ordnade och förtecknade. Bland mindre samlingar hafva de s. k. Varuhusräkenskaperna för tiden 1538—1621 samt handlingarna rörande förmögenhetstaxeringen 1801—1803 blifvit ordnade.

Inom den *historiska afdelningens* båda sektioner torde följande arbeten böra nämnas. Pergamentsbrefsamlingens förtecknande i regestform är fortsatt för åren 1446—1449 och 1517—1520. Af förteckningen öfver traktatsamlingen är tredje och sista afdelningen, innehållande Holland, England, Frankrike m. fl., tryckt i Riksarkivets Meddelanden och i sammanhang dermed är hela den stora samlingen slutordnad. Inom samlingen af ministeriella (diplomatiska) handlingar har afdelningen Hollandica, som är den största i samlingen, blifvit slutordnad och förtecknad. På riksdagsafdelningen har omordnandet af serien Riksdagsacta fortgått; den från Stockholms rådhusarkiv öfverlemnade samlingen af Borgareståndets äldsta protokoll har blifvit ordnad och samlingen af Utskottshandlingar förtecknad. Ett stort antal kompletteringsarbeten ha blifvit utförda inom Acta historica samt enskilda och smärre samlingar. Den Wirénska samlingen är slutordnad och förtecknad; den Lagerheimska (efter presidenten frih. C. E. Lagerheim) är reviderad och den mängd offentliga handlingar den innehållit fördelad på andra serier; öfver kabinetts- och

beredningsprotokoll i inrikes ärenden åren 1803 och 1806 äro register upprättade. Samlingen Biographica i sitt n. v. betydligt utvidgade skick är genomgången och ordnad från bokstafven L till och med bokstafven R.

Inom Riksarkivets bibliotek hafva samlingarna af tryckta brochyrier i svensk politisk historia samt af samtida skrifter rörande Sveriges krig och förhållande till utländska makter blifvit ordnade.

Genom Kongl. Justitiedepartementets embetsskrivelse d. 24 Aug. 1894 blef mig meddeladt, att Eders Kongl. Maj:t funnit godt att med bifall till hvad riksarkivarien hemställt, i nåder förordna, att ett belopp af 450 kronor skulle mot framtida redovisning ställas till hans förfogande, för att bestrida kostnaderna för genomgående och häftande af det i Riksarkivet förvarade förråd af Svensk författningssamling och s. k. årstryck. Arbetet har varit förenadt med större svårigheter än man kunnat på förhand beräkna, och har därför icke, såsom först var tänkt, kunnat i Riksarkivets lokaler utföras, utan öfverlemnats åt P. A. Norstedt & Söners bokbinderi, der också de betydliga luckorna kunnat lättare fyllas ur firmans stora förråd af dylikt tryck. Det i nåder beviljade anslaget har användts till komplettering och häftning af årstrycket från och med 1825.

Den enligt den nåd. instruktionen Riksarkivet åliggande skyldigheten att i tryck utgifva handlingar, som äro af vigt för fäderneslandets historia har fullgjorts på följande sätt. Af *Konung Gustaf I:s registratur*, utg. genom V. Granlund, har den sextonde delen, omfattande året 1544 blifvit färdigtryckt, och den sjuttonde, året 1545, fullbordad med undantag af registret. Af *Svenska riksrådets protokoll*, utg. genom S. Bergh, är sjunde delens senare häfte, omfattande året 1639, jemte registret för hela delen, utkommet samt tio ark tryckta af åttonde

delen (1640). Af *Svenska riksdagsakter jemte andra handlingar, som höra till statsförfattningens historia under tidehvarfvet 1521—1718*, utg. genom E. Hildebrand, har andra delens tredje afdelning börjat tryckas. Såsom i föregående årsberättelser har blifvit nämndt, är på grund af särskilda omständigheter den tredje delens förra afdelning redan publicerad.

Slutligen har äfven utgifvits nittonde häftet af *Meddelanden från Svenska Riksarkivet*, till hvars tryckning Eders Kongl. Maj:t i nåder beviljat särskildt anslag.

Såsom under de föregående åren hafva Riksarkivets räkenskaper varit förda af arkivarien Bergman och dess bibliotek vårdats af amanuensen d:r Westrin, hvilken äfven fört protokollet vid sammanträdena mellan riksarkivarien och arkivarierna.

Stockholm den 30 Januari 1896.

Underdånigst
C. T. ODHNER.

Bil. A.

Specifikation på den *ordinarie* tillökningen år 1895 i Riksarkivets samlingar genom leveranser från Kongl. Maj:ts Kansli:

Från Kongl. Justitiedepartementet:

Registratur för åren 1893 och 1894	2 band.
Afgjorda handlingar för år 1885	12 vol.
D:o d:o för 1863, 1864, 1877—1879, 1880, 1884.	
Supplement	2 ,
Handlingar tillhörande Lagkomitén 1811—1841	4 ,
D:o tillhörande Lagberedningen 1842.	1 ,
Komiténs angående arbetssättet i Hofrätterna	
protokoll och handlingar 1827	1 ,
Sjölagskomiténs handlingar 1877, 1878	1 ,
Komiténs för lagstiftning angående stadsplaners	
genomförande protokoll 1885	1 fasc.
samt 19 st. originalförordningar.	

Från Kongl. Justitierevisionen:

Statsrådsprotokoll i Justitiärenden för åren	
1851—1860	11 band.
Högsta Domstolens concepter för åren 1860—	
1862	20 ,
Högsta Domstolens protokoll för åren 1878—	
1881	36 ,
Afgjorda handlingar i generalauditörs mål för	
åren 1853—1877	26 ,
D:o d:o i revisionsmål för år 1892	55 vol.
D:o d:o i besvär- och ansökningsmål för samma	
år	87 ,

Från Kongl. Sjöförsvarsdepartementet:

Afgjorda handlingar för åren 1883 och 1884 . . . 10 vol.

Från Kongl. Civildepartementet:

Statsrådsprotokoll för åren 1764—1879 . . . . . 63 band.

Registratur för åren 1883—1885 . . . . . 12 »

Afgjorda handlingar för år 1890 . . . . . 29 vol.

Från Kongl. Finansdepartementet:

Afgjorda handlingar för åren 1885 och 1886 . . . 36 »

Från Kongl. Ecklesiastikdepartementet:

Afgjorda handlingar för år 1890 . . . . . 62 »

Summa 471 band,

volymer och fasciklar jemte 19 originalförordningar.

Bil. B.

Specifikation på den *extraordinarie* tillökningen år 1895 i Riksarkivets samlingar, dels genom leveranser från offentliga verk och myndigheter utom Kongl. Kansliet, dels genom gåfvor, byten eller köp:

*Genom leveranser:***Från Kongl. Kammarkollegium:**

Kontributionsrätteriets arkiv 1712—1718 . . . 42 vol.

Upphandlings-deputationens arkiv 1716—1718 . . . 36 »

Handlingar och räkenskaper rörande Livland,
Estland, Ösel, Ingermanland och Kexholms
län 1561—1708 . . . . . 255 »

D:o d:o rörande Pommern och Wismar 1631—
1805 . . . . . 1,591 »

Handlingar och räkenskaper rörande Bremen och Verden 1645—1712	210 vol.
D:o d:o rörande af svenska arméer ockuperade orter:	
Preussen 1626—1635	44 ,
Sachsen 1641—1645	19 ,
Polen och Preussen 1655—1660	14 ,

Från *Kongl. Statskontoret:*

Kongl. Bränneri- och Magasins-direktionernas arkiv 1775—1824	543 ,
Kongl. Utrednings-kommissionernas arkiv 1739—1746 och 1757—1764	97 ,
Handlingar rörande statsverket 1662—1796 . .	159
Räkenskaper rörande C. C. Gyllenhielm, M. G. De la Gardie, G. G. Oxenstierna m. m. . .	17 ,

Från *Riksgäldskontoret:*

1891 års Riksdagsbeslut	1 band.
D:o för 1892	1 ,
D:o för urtima riksdagen 1892	1 ,

Från *Generalstaben:*

En samling krigshistoriska handlingar från åren 1554—1595	10 vol.
---	---------

Från *Större Akademiska Konsistoriet i Upsala:*

»Herredagsacta passerade anno 1611, 1612, 1614, 1617.»	1 band.
--	---------

Från *Kongl. Patriotiska Sällskapet:*

Sällskapets protokoll, handlingar och räkenskaper för åren 1767—1840	255 vol.
--	----------

Från *Komitén för Sveriges deltagande i verdensutställningen i Chicago 1893:*

Komiténs handlingar	37 ,
-------------------------------	------

- z Från *Komitén angående bevillningslagstiftningen 1895:*
 Komiténs protokoll . . . . .

1 vol.

Genom gåfvor:

- Af *Öfverbibliotekarien W. Brambach, Carlsruhe:*
 2:ne bref från Markgreffen af Baden, Fredrik V,
 till svenska regeringen 1636. Afskrifter.

- z Af *Redaktören, f. d. Assessoren C. O. Montan:*

K. Gustaf III:s bytesbref med Grefvinnan M. H.
 Wrangel, född Horn, på hemman i S. Hal-
 land. Pergament. . . . .

1 band.

Fastebref för K. Carl XIV Johan å de s. k.
 Gellivareverken åren 1820 och 1822. 3 st.,
 2 på pergament, inb. i blått sammetsband,
 1 på papper . . . . .

2 »

Fastebref å en tomt i kvarteret Stenbodarne å
 Söder 1682. Pergament.

D:o på hemman i Gäsene härad 1723. Perga-
 ment.

Grefvinnan Eva Gyllenstiernas, född Lewenhaupt,
 salubref å Sembsholm i Vestergötland 1721.
 Pergament.

Handlingar rörande Trippiska arfvingarnes krono-
 fordran . . . . .

1 fasc.

- Af *Kronolänsmannen C. G. Roman:*

Fastebref på hemmansdelar i Väsby af Ytter-
 Enhörna socken 1666. Pergament.

- Af *Herr Knut Schützererantz, Stockholm:*

Bytesbref å hemman i Selebo härad 1584. Per-
 gament.

- Af *Arkivarien, frih. B. Taube:*

Köpebref på jord i »Rödgersby» (= Riksby) i
 Bromma socken 21 Maj 1447.

Köpebref på »Hedhe» (= Ed) m. fl. hemman på Visingsö 3 Febr. 1494.

Svante Nilsson Stures salubref å gårdar i Esterna och Gottröra socknar i Upland 15 Nov. 1497.

K. Johan III:s salubref å en del af Jerntorget i Stockholm 10 Oktober 1582.

K. Gustaf II Adolfs privilegium för And. Bureus på anläggande af en vattenledning genom Stockholm 1627.

Samtliga original på pergament.

Af f. d. Justitierådet J. O. Wedberg:

Handlingar rörande Pommern från svenska tiden,
mest afskrifter från 1700-talet . . . . . 2 vol.

Genom byte (på grund af Kongl. brefvet den 31 Dec. 1892):

Af Öfverste-Kammarherren frih. Carl Jedvard Bonde:

En samling afskrifter, de flesta af Kongl. bref från K. Gustaf II Adolfs tid . . . . . 1 fasc.

Envoyén Gabriel Oxenstiernas bref till Kanslipresidenten från Wien, Haag och Hamburg 1682—1699 . . . . . 1 ,

Generalguvernören Maur. Vellingks bref till densamme från Hamburg 1689, 1697 . . . . . 1 vol.

Genom köp:

Kajana friherrskaps i Finland dombok för åren 1652, 1653, 1655, 1659, 1662, 1663 . . . . . 1 ,

Fragment af 1678 års lagmansdombok för Vestergötland . . . . . 1 fasc.

Summa 3,345 band,
volymer och fasciklar, 10 pergamentsbref och 3 lösa pappers-
handlingar.

Riksarkivariens andra underdåniga yttrande angående arkiv-väsendets ordnande.

Till Konungen.

Sedan Eders Kongl. Maj:t genom nådig remiss af den 27 Okt. 1894 lemnat Riksarkivarien tillfälle att inkomma med underdånigt yttrande i anledning af hvad Kongl. Öfverintendentsembetet och vederbörande lokala myndigheter anfört rörande det förslag till inrättande af s. k. landsarkiv, som skulle mottaga och förvara de lokala arkivens äldre handlingar, hvilket blifvit af under-tecknad framställdt genom underd. skrifvelse den 24 Dec. 1888,¹ får jag, med begagnande af det mig i nåder lemnade tillfälle, i anledning af myndigheternas yttranden inkomma med följande underdåniga erinringar.

Det första villkoret för möjligheten att genomföra en sådan plan till arkiv-väsendets ordnande som den af mig i underdånighet föreslagna är naturligtvis, att intet hinder möter för de äldre handlingarnas förflyttande från de lokala arkiven och sammanförande i större arkivdepoter. Det andra villkoret är, att lämpliga lokaler för dylika större arkiv finnas att tillgå eller kunna anskaffas, och att tillräckliga anslag kunna utverkas såväl dertill som till de tjenstemän, som skola vårda de nya arkiven.

---

¹ Tryckt i Meddelanden från Svenska Riksarkivet, XIII. (Till-lagd not).

Hvad nu det första vilkoret beträffar, så ber jag att till en början få fästa uppmärksamheten på de af de lokala myndigheterna med afseende derpå afgifna yttranden.

Om man först granskar de från länsstyrelserna inkomna utlåtanden jämte de af dem meddelade yttranden från underordnade myndigheter, domhafvanden på landet, städernas rådhusrätter och magistrater samt kronofogdar och häradsskrifvare, så kommer man till följande resultat.

Af de 24 länsstyrelserna i riket hafva 7 meddelat, att få eller inga handlingar äldre än 1801 i deras arkiv förefunnos.¹ Bland de öfriga 17 länsstyrelserna är det 8 (de i Stockholms, Upsala, Kronobergs, Gotlands, Kristianstads, Skaraborgs, Kopparbergs och Vesternorrlands län) som tillstyrka, att dylika handlingar med vissa undantag från länsarkiven skiljas; de öfriga förorda deras qvarblifvande i länsarkiven helt och hållet eller till största delen, emedan de vore der väl förvarade eller stundom der behöfdes. Hvad deremot beträffar de i en del länsarkiv och å några andra ställen förvarade arkivalier från de gamla lagmansrätterna, hafva inga betänkligheter yttrats emot deras förflyttning.

Städernas myndigheter, rådhusrätter och magistrater samt stadsfullmäktige, hafva i allmänhet visat sig mycket obenägna för en förflyttning af städernas äldre handlingar. Endast följande städer ha förklarat sig villiga att öfverlemna sina äldre handlingar (några med vissa undantag, olika för olika städer): Östhammar, Vaxholm. Sigtuna, Torshälla, Trosa, Skeninge (äldre än 1750).

---

¹ Två län äro yngre än 1801, Jämtlands och Norrbottens. fyra länsarkiv äro helt och hållet eller till största delen förstörda (Blekinge, Elfsborgs, Vermlands och Vesterbottens), ett (Malmöhus) har öfverlemnat sina handlingar äldre än 1800 till Lunds universitet. (Tillagd not)

Vadstena, Vimmerby, Karlskrona, Karlshamn, Ronneby, Halmstad (som dock endast har 86 pergamentsbref i behåll), Varberg, Laholm, Kungsbacka, Marstrand, Åmål, Skara, Mariestad, Hjo, Kristinehamn, Vesterås. Följande städer sakna helt och hållet eller till största delen dylika handlingar vare sig i följd af eldsvådor eller emedan staden är yngre: Öregrund, Motala, Eksjö, Oskarshamn, Borgholm, Sölvesborg, Trelleborg, Halmstad, Karlstad, Sundsvall, Östersund, Umeå, Skellefteå. Ej mindre än 56 städer förklara sig obenägna att lemna ifrån sig sina äldre handlingar; somliga af dem anföra dertill inga skäl, andra åter betona, att de ej vore skyldiga dertill, eller att handlingarna vore af dem väl förvarade och stundom behöfdes.

Af domhafvandena å landet inskränka sig de flesta till att uppgifva omfånget af de i häradsarkiven förvarade handlingar äldre än 1801. Endast få uttala en bestämd mening om den föreslagna förflyttningen, tillstyrkande eller afstyrkande densamma, det senare på den grund att vissa äldre handlingar stundom behöfdes, eller att domsagan skaffat sig fullgodt förvaringsrum för sina handlingar. Från 14 domsagor uppgifves, att de uppfört nytt tingshus eller eljest vore försedda med brandfri arkivlokal.

Om bergstingsrätternas handlingar äro uppgifterna ej fullständiga, men af dem som meddelas finner man, att Kopparbergs såväl bergmästarearkiv som grufverätsarkiv äro väl förvarade och anses böra stanna i Falun, hvaremot Sala magistrat, som förvarar både grufverättens och bergstingsrättens protokoll, anser, att de förra kunna från Sala förflyttas men icke de senare.

Hvad slutligen angår kronofogde- och härads-skrifvarekontorens handlingar, uppgifves af de flesta vederbörande, att å kontoren icke funnes några äldre

handlingar värda att förvaras. Från några kontor uppgifves, att der förvarades spridda jordeböcker, tionde-, rusttjensts-, roterings- och mantalslängder från äldre tider. Omfånget af dessa handlingar synes icke vara betydligt.

Öfvergår man derefter till den kyrkliga afdelningen af de lokala arkiven, finner man i domkapitlens underdåniga skrivelser (af hvilka 2 åtföljas af kontraktsprostarnes och pastorsembetenas, 2 af endast kontraktsprostarnes, 1 af endast pastorsembetenas yttranden) samma skiljaktighet i meningarna som hos länsstyrelserna och städernas myndigheter. I afseende på tidsgränsen för handlingarnas aflemnande äro nio domkapitel öfverens att gilla året 1801, dock så att ett af dessa domkapitel anser 1750 vara lämpligare tidsgräns för städernas kyrkoarkiv; domkapitlen i Strengnäs och Kalmar föreslå 1750, det i Vesterås yrkar en äldre tidsgräns utan bestämdt förslag. Hvad hufvudsaken angår, frågan om en centralisation af de kyrkliga handlingarna, hafva sex af domkapitlen (Upsala, Vesterås, Göteborg, Karlstad, Hernösand, Visby) bestämdt afstyrkt en dylik centralisation, hufvudsakligen på den grund att de ifrågavarande handlingarna stundom behöfdes på platsen i och för utredande af släktskaps- och arfsfrågor samt för kyrkliga och ekonomiska angelägenheter, att numer dessa arkiv i allmänhet vårdades på ett någorlunda tillfredsställande sätt samt att eldsolycka kunde träffa äfven ett centralt arkiv och då blefve af mycket större omfattning än när ett eller annat kyrkoarkiv deraf hemsöktes. För öfrigt hafva några af dessa domkapitel erinrat derom, att kyrkoarkiven vore församlingarnas egendom och därför dessas samtycke erfordrades för deras förflyttning, samt att ifall, en dylik förflyttning skulle ske, det först måste noga utredas, hvilka slags kyrkliga arkivalier det gällde,

ty vissa bland dessa kunde ej skiljas från församlingarna. Af de öfriga domkapitlen har ett (Strengnäs) icke uttalat någon bestämd mening i saken, ett annat (Göteborgs) har i första rummet förordat, att församlingarna måtte åläggas att åt sina arkiv anskaffa brand- och fuktfria skåp; båda dessa domkapitel mena, att ifall en centralisation af kyrkoarkivalierna skulle komma till stånd, dessa borde i stiftsstäderna sammanföras. Detsamma tillstyrkes äfven af Lunds domkapitel. Endast domkapitlen i Linköping, Skara, Vexjö och Kalmar tillstyrka de äldre kyrkohandlingarnes sammanförande i landsarkiv.

Af ofvanstående kortfattade redogörelse för de inkomna underd. yttrandena framgår tillfyllest, hur mångskiftande och sins emellan skiljaktiga meningarna äro i den föreliggande frågan. Endast hvad häradsarkiven beträffar, är enigheten större, så till vida att det stora flertalet af domhafvandena åtminstone icke afstyrker en förflyttning af deras äldre handlingar, och angående de lagmansrättsarkivalier, som ännu finnas qvar, kan ingen tvekan uppstå. Om man nu på grund häraf begränsade frågan derhän, att endast häradsrätternas handlingar äldre än 1801, jämte lagmansrättshandlingarna, borde i de föreslagna landsarkiven centraliseras, så skulle man utan tvifvel mötas af den anmärkningen, att då häradsrätternas *äldsta* handlingar förvaras i Riksarkivet och deras öfriga arkivalier äldre än 1801 jämte lagmansrättshandlingarna icke torde utgöra mer än 1600 meter i längd, behöfdes ej för dessa handlingars förvarande ett särskildt landsarkiv, utan borde Riksarkivet kunna mottaga äfven dem. Men frågan kan i sjelfva verket icke inskränkas till sådana dimensioner. Ty först och främst måste utrymme beräknas äfven för den ständiga tillväxt, som skulle framgent inkomma från häradsarkiven, en tillväxt som skulle bli så mycket starkare som man

troligen snart skulle vilja framflytta tidsgränsen från 1801 till en vida senare tidpunkt. Dertill kommer, att hvad som af åtskilliga länsstyrelser, domkapitel och stadsstyrelser blifvit anfördt emot en centralisation af länsarkivens, kyrkoarkivens och stadsarkivens äldre handlingar i sjelfva verket icke är hållbart, utan att äfven sistnämnda handlingar åtminstone delvis böra tagas med i räkningen.

Bland de skäl, som blifvit af dessa myndigheter anförda, torde följande vara de förnämsta.

1. *Handlingarna vore väl förvarade der de nu befinna sig.*

Detta skäl har blifvit anfördt endast af 7 länsstyrelser och af 29 stadsmyndigheter. Hvad de kyrkliga arkiven beträffar, har ett domkapitel (Upsala) ansett, att deras centralisation ej vore af något egentligt behof för deras vård påkallad, och ett annat (Visby), att ingen nämnvärd fara vore för handen, att handlingarna skulle bli skadade på den plats der de nu befinna sig, då i de flesta församlingar handlingarna förvarades i fukt fria sakristior och då vidare presterskapet i biskopsvisitationerna och de af pastorsombyten påkallade inventeringarna hade en ständig maning att väl vårda arkiven. De öfriga domkapitlen deremot ha ej tilltrött sig kunna intyga, att kyrkoarkiven i allmänhet vore väl förvarade: ett domkapitel (Linköping) menar tvärtom, att de, såsom det nu är, på många ställen genom olämpliga förvaringsrum hotas med förstörelse, och ett annat (Lund) anser, att någon särskild åtgärd erfordras till förekommande af nämnda i flere afseenden viktiga böckers förstöring genom eldsolyckor, fukt, bristande omvårdnad m. m. Att de domkapitel, som utan att göra ett dylikt uttalande tillstyrka en centralisation af kyrkohandlingarna, dela denna uppfattning, torde få anses gifvet, och slut-

satsen blifver oundvikligen, att i största delen af landet de kyrkliga arkivens vård för det närvarande lemnar åtskilligt öfrigt att önska. Detsamma torde utan fara för öfverdrift kunna sägas om länsstyrelsernas och städernas arkiv. Ty om än omkr. en tredjedel af länens och städernas styrelser intygat, att deras arkiv vore väl förvarade, så saknas för flertalet af arkiven sådant intyg, och hvad den nämnda tredjedelen beträffar, så lär deraf endast ett fåtal vara skyddadt mot den förstörelse genom brand, som öfvergått länsarkiven i Karlskrona, Venersborg, Karlstad och Umeå samt stadsarkiven i Öregrund, Sölvesborg, Halmstad, Karlstad, Sundsvall och Umeå, samt de mindre eldskador, som tillfogats så många andra af dessa arkiv, ja kanske flertalet af dem. Slutligen bör ej förgätas, att man ur arkivalisk synpunkt näpe-ligen kan kalla ett arkiv väl förvaradt utan att det tillika är tillgängligt för forskningen, väl ordnad och ställdt under vård af sakkunnig person; men om ock dessa villkor finnas vara uppfyllda i afseende på de yngre och för embetsgöromålen behöfliga handlingarna, så äro de lika visst icke ofta tillgodosedda hvad de äldre och historiskt viktigare arkivalierna beträffar. Det torde ej ens vara många bland arkivens vårdare, som kunna med säkerhet läsa de äldre handlingarnas skrift.

2. *Handlingarna behöfdes stundom på platsen för för att rådfrågas i allahanda angelägenheter.*

Detta skäl emot den föreslagna åtgärden förfaller, om man besinnar, att de arkivaliskt bildade tjenstemän, som komme att förestå de föreslagna landsarkiven, måste kunna med vida större hastighet och säkerhet än de nuvarande arkivföreståndarne framleta och tillhandahålla de upplysningar, som begäras ur de äldre handlingarna. Den kostnad och möda, som ett brefs afsändande erfordrar, kan vid jämförelse härmed icke komma i betraktande.

3. *Faran för handlingarnas förstörelse genom våld skulle ej blifva mindre utan större genom deras sammanförande till centrala arkiv.*

Äfven detta skäl, hvilket i och för sig är af största betydelse, måste anses förfallet, ifall man lyckas åstadkomma lokaler för de centrala arkiven, som äro fullt tillfredsställande. Härtill torde jag snart få återkomma.

4. *Handlingarna vore kommunernas egendom och kunde ej utan deras medgifvande från dem skiljas.*

Denna sats, hvarigenom all centralisation i större omfattning skulle omöjliggöras, uttalas med mycken styrka dels af många stadsstyrelser med afseende på städernas handlingar dels af några domkapitel för kyrkornas och församlingarnas räkning. Det oaktadt torde satsen i den omfattning, hvori den här framträder, näppeligen kunna godkännas. Kommunerna äro visserligen å ena sidan särskilda samfund med egen styrelse och förvaltning. men de äro ej blott detta utan tillika organer i det större samfund som heter staten. I öfverensstämmelse härmed äro ock de handlingar, hvilka röra kommunerna och som dessa ha att värda, af två slag: dels sådana som äro af uteslutande eller öfvervägande kommunal art, dels sådana som hufvudsakligen angå kommunens förhållande till staten. Till det förra slaget höra sådana handlingar som kommunernas donations- och privilegii-bref, köpeafhandlingar, kartor, syneinstrument, inventarie-förteckningar och räkenskaper samt kommunal- och församlingsrepresentationernas och deras nämnders protokoll och handlingar. Till det senare slaget åter måste räknas för städerna domböcker, protokoll och handlingar från rådhusrätt och magistrat samt från kämnars-, accis-, tull-, slotts- och posträtter, der sådana funnits; för kyrkor och församlingar i första rummet de s. k. ministerial-böckerna eller de böcker, i hvilka presterna införa de af

dem förrättade embetshandlingar. Öfver detta senare slag af handlingar borde följaktligen statsmyndigheterna ega full bestämmelserätt, men hvad det förra slaget angår, torde statsmyndigheterna endast då kunna öfver dem förfoga, när dessa handlingar äro utsatta för värd och skola deremot skyddas. Statens inspektions- och kontrollrätt öfver de ifrågavarande arkiven har, såvidt jag vet, ingen bestridt.

En sådan uppfattning af frågan om egendomsrätten till städernas och församlingarnas arkivalier ligger till grund för arkivväsendets organisation i vårt södra grannland Danmark. Der äro näml. »Magistrater og Retsbetjente» samt »Provster og Præster» skyldiga att till provinsarkiven aflemna sina arkivalier, med vissa undantag, när de äro 30 år gamla; hufvudministerialböckerna aflemnas intill 1812—1814, de dupplettböcker som numer föras, för städerna efter 30, för landet efter 10 års förlopp — allt enligt Bekjendtgørelsen af d. 10 mars 1891 jämte tillägg af d. 16 juni 1892. Hvad Norge beträffar, finnas inga allmänna föreskrifter rörande arkivleveransernas tidsgräns, utan denna beror på öfverenskommelse mellan vederbörande myndighet och arkivet; men med afseende på kyrkoböcker och tiondeförrättningar är det stadgadt, att kyrkoböcker, som icke till någon del äro yngre än 1 Jan. 1801 eller som ha varit förda in duplo samt alla originala och godkända tiondeförrättningar efter förordningen af 31 Juli 1801 skola till stiftsarkiven (= provinsarkiven) insändas. I vårt land har icke ifrågasatts, att några slags arkivalier skulle öfverlemnas förr än de äro nära 100 år gamla, alltså när de äro af den beskaffenhet, att de på de orter der de hittills förvarats ytterst sällan efterfrågas af andra än forskare.

Hvad jag nu i underdånighet anfört, har enligt mitt förmenande ådagalagt, att de skäl, som blifvit anförda mot

förslaget att från de lokala arkiven förflytta deras äldre arkivalier och sammanföra dem i landsarkiv, icke kunna anses ega afgörande vikt, och att med afseende härpå ej något hinder borde möta den föreslagna centralisationen. För min del skulle jag anse det för det lyckligaste sättet att lösa arkivfrågan, om Eders Kongl. Maj:t tacktes, ifall de föreslagna landsarkiven komme till stånd, anbefalla de lokala arkiven att till landsarkiven aflemna alla sådana arkivalier, äldre än 1801, som icke kunde anses vara af rent kommunal art, afvensom förordna, att der- efter hvart femte eller tionde år alla dylika arkivalier, som äro äldre än hundra år, efter hand till landsarkiven levererades. Men för den händelsen att Eders Kongl. Maj:t skulle hysa betänkligheter att ålägga städer och församlingar en dylik skyldighet, och landsarkiven så- lunda endast skulle emottaga länsarkivens, lagmans- och häradsrätternas samt kronofogde- och häradsskrifvare- kontorens äldre handlingar, borde i hvarje fall tillfälle lemnas de städer och församlingar, som sådant önskade, att dit aflemna sina äldre handlingar, och man finge då hoppas, att exemplets makt och den småningom vunna erfarenheten af centralisationens fördelar skulle med tiden förmå öfriga städer och församlingar att öfverlemnas sina äldre handlingar.

Det andra hufvudsakliga villkoret för möjligheten af centralisationens genomförande var, såsom jag i underdånighet anmärkt, att lämpliga lokaler för de föreslagna landsarkiven funnes att tillgå eller kunde anskaffas, och att dessa nya arkiv erhöles sakkunnige föreståndare.

För att kunna lättare uppfylla detta villkor och undanrödja de ekonomiska betänkligheter, som skulle kunna möta planen att centralisera våra äldre arkivalier, framställde riksarkivarien Bovallius i sin underd. årsberättelse för 1881 det förslag, att till förvarande af

nämnda arkivalier skulle användas några af statens lediga byggnader, särskildt de gamla slotten. Detta förslag ansåg jag mig böra i mitt underd. utlåtande af 24 Dec. 1888 upptaga och utveckla, och under förmenande att slotten i Upsala och Vadstena vore både de bäst belägna och de som erbjöde största utrymmet samt med minsta kostnaden borde kunna för sitt ändamål inredas, hemställde jag, att Eders Maj:t tacktes från vederbörande embetsmyndigheter infordra nödiga upplysningar rörande de lokaler i nämnda slott, hvilka skulle kunna till arkivrum upplåtas och inredas; och då sannolikt äfven en tredje lokal blefve behöflig, hemställde jag att Eders Kongl. Maj:t ville taga i öfvervägande, huruvida det gamla skolhuset i Lund skulle kunna till arkivhus för de södra landskapen ifrågakomma. Sistnämnda tanke har Eders Kongl. Maj:t ej funnit för godt att upptaga, utan har Eders Kongl. Maj:t befallt dels länsstyrelserna i Upsala, Östergötlands och Kalmar län, att inkomma med utlåtanden ang. de lokaler å Upsala, Vadstena och Kalmar slott, som kunde för ändamålet användas, det utrymme som der kunde erhållas samt de kostnader lokalernas inredning skulle kräfva, dels ock Kongl. Öfverintendentsembetet att med anledning häraf afgifva utlåtande i frågan.

Efter att hafva genom sakkunnig person låtit granska och delvis omarbета länsstyrelsernas förslag, har Kongl. Öfverintendentsembetet för sin del anført och föreslagit följande:

att å Upsala slott måtte för ändamålet användas de fyra i södra delen af slottets två öfversta våningar närmast rikssalen belägna större rum, jämte fyra mindre rum, som skulle bildas genom att i rikssalen uppdraga en ny skiljemur, eller, om större utrymme behöfdes, hela den stora rikssalen, i hvilket senare fall skulle vinnas

ett utrymme af 4,860 sträckmeter (16,613 fot) — allt för en kostnad af 30,800 kr.

att Vadstena slott måtte indelas i fyra genom branddörrar och brandmurar skilda afdelningar, hvilka skulle för det afsedda ändamålet tagas i anspråk i mån af behof och tillgångar, så att inom hvardera afdelningen våningarna en och två trappor upp skulle till arkiv- och tjänsterum inredas, hvarigenom erhöles inom afd. I och II en hyll-längd af 6,350 meter (21,336 fot), för en kostnad af 34,600 kr.

att å Kalmar slott måtte till arkivlokaler anordnas och inredas fyra i första våningen mot sydost belägna lägenheter, i hvilka kunde beredas ett utrymme af 4,500 meter (15,120 fot), för en kostnad af 25,100 kr.

Det förslag, som Kongl. Öfverintendentsembetet sålunda med ledning af länsstyrelsernas yttranden afgifvit, är utan tvifvel mycket förtjenstfullt, och det lider intet tvifvel, att den som utarbetat förslaget har gjort det bästa möjliga af de gamla byggnader, som det är ifrågasatt att använda. Särskild omsorg har egnats allt som tjénar att skydda lokalerna mot eldfara. Så har för Upsala slott föreslagits att göra samtliga bjälklag af jernbalkar, hvalf af beton och golf af cement, äfvensom på vinden isolera arkivafdelningen genom brandmur; i Vadstena slott skulle de fyra afdelningarna vara skilda genom branddörrar och brandmurar, vinden erhålla brandbotten samt under taken läggas gipsdielen, under golfven dubbla lag sandadt asfalttakpapp; och i Kalmar slott skulle de gamla golf- och taklagen m. m. borttagas och från källargrunden uppmuras pelare af granit, tegel och gjutjern, vid hvilka fästas golfbalkar med betonhvalf och cementgolf.

Genom dylika åtgärder torde lokalerna blifva såsom arkitekten yttrar om Upsala slott, »möjligast brandfria»

och jag tvekar icke att anse dem ur ifrågavarande synpunkt någorlunda tillfredsställande. Emellertid och med särskildt afseende på den af några myndigheter gjorda anmärkningen, att en eldsolycka skulle bli vida mer förödande, om den träffade ett centralt arkiv, torde det vara nödvändigt att granska de svaga punkter i nyss nämnda eller andra hänseenden, som kunna i Öfverintendentsembetets förslag förefinnas. Vid en sådan granskning befinnes:

att, hvad Upsala slott angår, eldfara skulle ha varit helt och hållet aflägsnad, ifall man hade kunnat till arkivlokal använda det från slottets öfriga delar isolerade södra tornet med dess sex våningar, men att då Eders Kongl. Maj:t redan upplåtit detta torn åt Fångvårdsstyrelsen och det därför blifvit nödvändigt att anlita en del af det egentliga slottet, hvilket innesluter en mängd boställs- och embetslokaler, tryggheten mot eldsolycka icke kunnat blifva så fullständig som önskligt vore;

att Vadstena slott visserligen är isolerad från andra byggnader och kan helt och hållet förbehållas åt det tillämnade arkivet, samt att de olika afdelningarna skulle skiljas från hvarandra genom brandmurar och branddörrar, men att arkitekten, för att så litet som möjligt rubba de gamla historiskt märkvärdiga rummen, icke ansett sig böra föreslå borttagandet af de dubbla träbjälklagen och deras ersättande med jernbalklag jämte tegel- eller betonghvalf, och att därför ur denna synpunkt en viss svaghet vidlåder förslaget; hvartill kommer, att murarna periodvis äro fuktiga;

att slutligen den del af Kalmar slott, som blifvit till arkivlokal föreslagen, synes vara väl afskild från det öfriga slottet och kunna genom nya golfbalkar, betonghvalf m. m. betryggas mot eldfara, men att då hela

den norra sidan af slottet enligt länsstyrelsens meddelande är mycket besvärad af fukt, det är fara värdt, att icke heller den sydöstra delen deraf kan vara fri från denna olägenhet.

Af hvad nu blifvit anfördt framgår såsom resultat, att om man vill nöja sig med lokaler, som äro ur eldsäkerhetens och fuktfrihetens synpunkt någorlunda tillfredsställande kunna de tre föreslagna slottslokaler anses användbara till arkivrum. Men vill man åter icke nöja sig med mindre än det bästa möjliga, det som är i alla afseenden fullt tillfredsställande, så kan man ej för ändamålet använda de gamla byggnader, som blifvit ifrågasatta, utan måste se till, att nya byggnader anskaffas, uppförda och inredda efter tidens fordringar. Det är denna utväg man beslutat sig för i vårt södra grannland, och af dess exempel kan man någorlunda sluta sig till, huru stora kostnader det skulle kräva att äfven hos oss lösa frågan på detta sätt. Af de upplysningar, som lemnas i »Meddelelser om Rigsarkivet för 1889—91», finner man alltså, att

Provinsarkivet i Köpenhamn med 13,500 danska alnar ¹ kost. 246,000 kr.					
d:o	i Odensee	,	5,250	,	140,000 kr.
d:o	i Viborg	,	9,500	,	150,000 kr.

samt att den erforderliga byggnadsgrunden i Köpenhamn och Viborg erhållits gratis, i Odensee betalts med 38,000 kr. Om man med ledning af dessa meddelanden gör en approximativ beräkning för Sveriges behof, kommer man till följande resultat.

De uppgifter ang. de äldre arkivaliernas omfång, som meddelas i de infordrade utlåtandena, äro visserligen ofullständiga. För häradsarkivens vidkommande kan man dock med någorlunda säkerhet beräkna, att deras handlingar äldre än 1801 icke upptaga mer än

¹ En svensk aln är lika med 0,94607 af den danska alnen.

1,400 meter, hvartill komma omkr. 200 meter för återstoderna af lagmansarkiven, tillsammans 1,600 m. Lansarkiven torde kunna beräknas innehålla på sin höjd 3,000 meter dylika handlingar. Hvad åter kyrkoarkiven angår, finnas uppgifter endast från 5 stift; att döma af dessa skulle kyrkoarkiven icke taga i anspråk mer än omkr. 1,500 meter. För rådhusarkiven saknas all uppgift; man är med afseende på dem hänvisad till gissningar — jag vill antaga att 2,000 meter är det högsta som för dessa handlingar erfordrades. De nu nämnda längdmåtten utgöra tillhopa 8,100 meter eller ungefär samma utrymme som finnes att tillgå i Köpenhamns provinsarkiv. Ville man sålunda inskränka sig till handlingar äldre än 1801, skulle ett enda större landsarkiv vara tillräckligt för hela Sverige. Men man kunde ej rimligtvis inskränka sig dertill, utan måste från början taga i beräkning, att en betydande tillväxt vore att vänta hvart 5:te eller 10:de år, allt efter som Eders Kongl. Maj:t funne för godt att bestämma, ja att hos oss liksom i Danmark en vida närmare tidsgräns än 100 år framdeles komme att fastställas, hvarigenom tillväxten af handlingar skulle blifva ganska betydlig. Dertill kommer, att framdeles äfven andra lokala arkiv än de förut nämnda, såsom tullkamrars, skolors, domänintendenters m. fl. arkiv torde komma att aflemna sina äldre arkivalier. Med hänsyn till dessa omständigheter och nödvändigheten att tillgodose en lång framtids behof måste man utan tvifvel från början vara betänkt på åtminstone två arkivbyggnader af det Köpenhamnska provinsarkivets omfång eller ännu hellre tre sådana byggnader af ungefär samma storlek som det i Viborg belägna arkivhusets. Vore man i tillfälle att fritt välja plats för dessa tre landsarkiv, kunde man ej länge tveka om valet: de båda universitetsstäderna samt Göteborg vore afgjort här till

de lämpligaste platserna, med afseende både på sin geografiska belägenhet i förhållande till hvarandra, den tillgång till literära hjälpmedel och kunniga biträden, som de tre i nämnda städer belägna högskolorna med sina bibliotek skulle erbjuda, samt det gagn för forskningen, som vore att hämta af de å sådana orter belägna arkiven. Huruvida de båda afskilda och i flere afseenden egendomliga landsdelarne Norrland och Gotland borde inbegripas i något af de tre större arkivdistrikten, derom torde meningarna kunna vara delade.

Hvad slutligen beträffar den tjenstepersonal, som skulle vid dylika landsarkiv erfordras, ber jag att få nämna, att de norska stiftsarkiven, som äro mindre till omfånget, kunnat reda sig med 1 arkivarie och 1 vaktmästare hvardera, men att vid de danska provinsarkiven blifvit anställda 1 arkivarie, 1 assistent och 1 vaktmästare vid hvart och ett af dem.

Frågan om arkivväsendets ordnande i vårt land, är, såsom af ofvanstående utredning framgår, en fråga af ganska svårlöst beskaffenhet, dels i följd af den tvifvelaktiga eller åtminstone omtvistade eganderätten till vissa slags arkiv, dels ock i följd af de anmärkningar, som kunna framställas mot de gamla slotten såsom arkivlokaler, och de betydliga kostnader det skulle kräfva att uppföra nya arkivhus. Att frågan förr eller senare måste lösas hos oss liksom i några grannländer, det lider väl intet tvifvel. Men för den händelsen att de nyss nämnda med frågans lösning förknippade svårigheter skulle föranleda Eders Kongl. Maj:t att låta med detta ärende tills vidare anstå eller att vidtaga sådana förberedande mått och steg, som måste draga ut på tiden, får jag i underdånighet hemställa, att Eders Kongl. Maj:t

täcktes taga i öfvervägande, om icke några andra åtgärder kunde vidtagas för att under tiden bereda de lokala arkiven den vård som vederbör och göra dem lättare tillgängliga för forskningen.

Åtgärder af detta slag hafva redan förut blifvit af Eders Kongl. Maj:t tid efter annan påbjudna. Genom det nåd. cirkuläret till domkapitlen af d. 26 Okt. 1883 förordnades, att kyrkoarkivens vårdare skulle hafva noggrann tillsyn öfver dessa arkiv och till vederbörande inberätta, om desamma af någon orsak toge skada, samt öfver arkivens innehåll upprätta förteckningar i två exemplar, af hvilka det ena skulle till Riksarkivet öfverlemnas. Äfven är genom nåd. kungörelsen af d. 5 Juni 1885 förordnad, att embetsverk, domstolar och andra myndigheter icke finge afhända sig några arkivalier, innan riksarkivarien fått tillfälle att yttra sig rörande lämpligheten af ifrågasatt utgallring och Eders Kongl. Maj:t densamma medgifvit. Ehuru dessa åtgärder utan tvifvel varit af mycket gagn, torde de icke kunna anses i nämnda afseende tillfyllestgörande, och jag får därför i underdånighet hemställa, att Eders Kongl. Maj:t tacktes taga i öfvervägande bifogade förslag till instruktion för vårdare af offentliga arkiv (Bil. 1). Detta förslag, som egentligen afser de lokala eller provinsiella arkiven, skulle innehålla det väsentligaste, som vore att iakttaga vid arkivens vård.

Slutligen ber jag att i underdånighet få fästa uppmärksamheten derpå att ingenting skulle, näst upprättandet af centrala provinsarkiv, mera bidra till det af Riksdagen afsedda ändamålets vinnande än anordnandet af en sakkunnig arkivinspektion. Vål saknas för det närvarande icke alldeles inspektion öfver de lokala arkiven; den utöfvas, hvad de kyrkliga arkiven beträffar, af kontraktsprosten, någon gång af biskopen, samt för härads- och

stadsarkivens vidkommande af justitieombudsmannen och justitiekansleren, och denna inspektion skulle säkerligen blifva mera verksam, ifall vederbörande inspektör hade en för arkiv-vårdare utfärdad instruktion att vid inspektionen följa. Men med allt erkännande af det gagn, som denna inspektion har medfört och kan medföra, måste man vidgå, att densamma icke kan göra en ur arkivalisk synpunkt sakkunnig inspektion öfverflödigt. En sådan skulle utan tvifvel snart visa de helsosammaste verkningar på detta område, lika väl som den med de bästa resultat blifvit använd i andra delar af statsförvaltningen. Huru en sådan inspektion lämpligast skulle kunna anordnas, är åter en svår fråga att besvara, och det torde vara för tidigt att nu derom yttra sig.

De remitterade handlingarna återställas.

Stockholm d. 29 Oktober 1895.

Underdånigst

C. T. Odhner.

Förslag

till

instruktion för vårdare af lokala offentliga arkiv.

1. Hvarje vårdare af offentligt arkiv är skyldig att med omsorg och noggrannhet vårda ej blott de för hans och andras embetsverksamhet behöfliga afdelningar af arkivet utan äfven sådana handlingar, som numer endast ega historiskt värde och intresse.

2. Skulle något offentligt arkiv vara inrymdt i fuktig lokal eller i lokal som är af eldfarlig beskaffenhet, tillkommer det dess vårdare att derom göra anmälan hos vederbörlig myndighet, vare sig embetsmyndighet eller kommunalmyndighet, och åligger det denna att tillse, att en fullt tillfredställande lokal såvidt möjligt anskaffas. Att förvara offentligt arkiv i enskild bostad, är icke tillåtet; dock må arkiv-vårdare sjelf hemtaga eller till enskild bostad utlemna handlingar i sådana fall, då det är för embetsgöromålen oundgängligen behöfligt. Från förbudet att förvara arkiv i enskild bostad må undantag göras för kronofogde- och häradeskrifvarekontorens handlingar, för hvilka svårligen annan lokal står att anskaffa.

3. Arkiv-vårdare är pliktig att hålla arkivet i god ordning och så uppställa dess olika afdelningar på hyllor eller i skåp, att det blifver lätt tillgängligt och öfverskådligt. Han skall ock deröfver upprätta förteckning i två exemplar, af hvilka det ena stannar i arkivet, det andra öfverlemnas till Riksarkivet. Skulle arkivet vara af större omfång och dess vårdare på grund af de dagliga embetsgöromålen ej ega tid att fullt ordna och förteckna detsamma, eger han att sådant anmäla hos vederbörande myndighet, som det då åligger att bereda honom nödigt och sakkunnigt biträde. Förteckningen skall årligen kompletteras, och hvar tionde år skall förteckning öfver det sista decenniets accessioner till Riksarkivet öfverlemnas.

Obs. Öfver kyrkoarkiven äro redan sådana förteckningar upprättade som ofvan omtalas; de gå till och med år 1883—4.

4. Arkiv-vårdare är ock skyldig att hålla arkivet tillgängligt för besökande å tider som af vederbörande myndighet bestämmas, och må enhvar ega rätt att under vederbörlig tillsyn och kontroll begagna arkivets handlingar i öfverensstämmelse med Tryckfrihetsförordningens stadganden i § 2, 4:o. Den som begagnar sådana protokoll, handlingar, kyrkoböcker m. m., ang. hvilka Tryckfrihetsförordningen stadgar vissa undantag från den allmänna rättigheten att afskrifva och utbekomma handlingar, skall vara skyldig att på anfordran uppvisa sina anteckningar, innan han lemnar arkivlokalen och att, ifall arkiv-vårdaren finner något deraf vara af beskaffenhet att ej böra meddelas, till honom aflemna detsamma.

5. Arkiv-vårdare är skyldig ej blott att på begäran lemna afskrift ur arkivet emot vederbörlig lösen, i enlighet med Tryckfrihetsförordningens stadgande och Kongl. förordningen angående expeditionslösen, eller kostnadsfritt der sådant är särskildt föreskrifvet, utan äfven att, när begäran derom framställles, meddela afskriften genom bref, dock endast i det fall att lösen och porto blifvit derför erlagda. Skulle begäran framställas om uppgift eller afskrift som kräfver särskild efterforskning, må arkiv-vårdare tillmötesgå en sådan begäran i den mån hans embetsgöromål det medgifva, och eger han att derför uppbära särskild ersättning.

6. Skulle andra arkiv eller offentliga institutioner begära handlingar till låns ur arkivet, må detta icke förvägras. Till enskilda personer må arkivets handlingar icke utlånas i annat fall, än då det är för embetsförrättningar oundgängligen nödvändigt. I hvarje fall skall qvitto låntagare affordras. Vid hvarje arkiv skall finnas en utlåningsbok, i hvilken alla utlåningar noggrant antecknas.

7. Anser arkiv-vårdare nödigt eller nyttigt att företaga utgallring af handlingar, som han antager sakna värde, skall han i enlighet med Kongl. br. d. 5 Juni 1885 först inhemta Riksarkivariens yttrande rörande lämpligheten af dylik utgallring och derefter begära Kongl. Maj:ts nådiga tillstånd.

**Förteckning öfver i Riksarkivet förvarade
Ministeriella handlingar.**

XII.

HOLLANDICA.¹

Antal volymr.		År.
I.		
Svenska beskickningars till Holland bref och arkiv.		
1 fol.	Med. doktorn <i>Theophilus Homodeis</i> beskickningshandlingar	1592
	<i>Johan de Freunds (de Vriendts)</i> ² skrivelser	1598
	Vinskänken <i>Conradt Biltsteijns</i> skrivelser	1599
	<i>Andreas de la Fromentiaires</i> skrivelser	1599
	Öfverste <i>Jacob Hylls</i> och Hopman <i>Hans Nielsens</i> (Rosenbaners) skrivelser	1599-1601
	Kapten <i>Jean du Bignons</i> skrivelser	1600
	<i>Robert Tayliors</i> skrivelser	1601-1602
	Hofjunkaren <i>Philipp von Scheidings</i> och Kammarjunkaren <i>Jöns Nilssons</i> (till Idingstad) skrivelser	{ 1603, 1606-1607
	Kansliförvanden <i>Abraham Spechts</i> skrivelser	1608
	Doktor <i>Melchior van Laeres</i> ³ skrivelser	{ 1609-1612, 1614
	<i>Göstaff Stenbuchs</i> (!), <i>Johan Skyttes</i> , <i>Abraham Leijonhufvuds</i> , <i>Olof Stråles</i> och <i>Jacob van Dycks</i> skrivelser	1610
	Hofrådet, sedan 1614 ordinarie eller residerrande Ambassadören, <i>Jacob van Dycks</i> skrivelser till K. M:t. ⁴	{ 1609-1611, 1613, 1615-1620

¹ Denna samling är ordnad och förtecknad af Amanuensen Dr Th. Westrin.

² Från honom finnas bref i afd. »Hispanica».

³ Några af Laeres bref äro riktade till Gustaf Stenbock och Johan Skytte.

⁴ För åren 1616 och 1618 äro några af brefven undertecknade äfven af Kommissarien *Joh. Rutgersius*. Från Van Dyck finnas bref till Rikskanslern i Oxenstiernska samlingen i Riksarkivet.

Antal volymr.		År.
1 fol.	K. M:ts instruktioner och bref till densamme ¹ samt andra densammes beskickningshandlingar	1612-1620
1 }	Hofrådet, Kommissarien, sedan 1623 Residenten <i>Johan Rutgersius Winandius'</i> skrivelser till K. M:t. ²	1616-1625
	Handlingar ang. densammes beskickning	1618-1625
1 }	K. M:ts instruktioner och bref till densamme Rikskansleren A. Oxenstiernas bref till densamme	1616-1625
	E. o. Ambassadören <i>Johan Skyttes</i> bref till Rikskansleren ³	1618-1625
	Kommissarien <i>Peter Falcks</i> skrivelser till K. M:t ⁴	1617-1618
1 }	K. M:ts instruktioner och bref till densamme Rikskansleren A. Oxenstiernas skrivelser till densamme	1620-1621
	Korrespondenten i Haag <i>Rochus Nieulands</i> bref till Rikskansleren ⁵	1618-1623
	Öfversten <i>Gustaf Horns</i> beskickning ⁶	1623-1624
	Ambassadören Frih. <i>Gabriel Gustafsson Oxenstiernas</i> skrivelser till Rikskansleren ⁷	1625
2 }	Residenten, sedan 1629 Ambassadören <i>Ludwig Camerarius'</i> skrivelser till K. M:t ⁸	1626-1628, 1630-1632, 1635-1636, 1638

¹ Några bref äro ställda till Van Dyck och Rutgersius gemensamt. 2 bref äro från Rikskansleren A. Oxenstierna.

² Deribland 2 bref till rådet (1622). Från Rutgersius finnas bref i Oxenstiernska samlingen 1615-1625 samt i afd. »Germanica». På senare stället finnas äfven instruktioner för honom.

³ I Oxenstiernska samlingen. Jfr Van Dycks bref för Jan. och Febr. 1618.

⁴ Från Falck finnas bref till Rikskansleren i Oxenstiernska samlingen. Jfr »Germanica» D III, der bref från honom finnas för 1620, och »Anglica», der berättelsen om hans engelska beskickning (1620) ligger.

⁵ I Oxenstiernska samlingen.

⁶ Hans instruktion finnes nedan i afd. »Förhandlingar». Bref från Horn under denna resa saknas, men af Konungens bref till Rutgersius finner man, att Horn skrivit flere bref till Konungen från Holland.

⁷ I Oxenstiernska samlingen. Hans instruktion finnes i afd. »Anglica» (hans var ambassadör äfven till England).

⁸ Deribland bref till Riksråden J. Skytte (1629) och P. Banér (1631), Sekreterarna J. Salvius (1626-1628, 1630-1633), L. Grubbe (1630-1632), Ph. Sattler (Sadtler) 1630, H. Schwallenberg (1632), J. Nicodemi (1628), J. Camerarius (1632-1633) samt läkaren och historiografen J. Narsius (1628). För åren 1636-1638 äro åtskilliga afskrifter lagda till serien af originalbref. Från Camerarius finnas bref till Rikskansleren (i Oxenstiernska samlingen) och Pfalzgreffen Johan Kasimir (i Stegborgsarkivet).

Antal volymr.		År.
	Hofmarskalken <i>Diederich von Falckenbergs</i> skrivelser till Rikskansleren ¹	1629
1 fol.	Densammes bref till Riksrådet J. Skytte . .	1629
	E. o. Ambassadören Frih. <i>Johan Oxenstiernas</i> skrivelser till Rikskansleren ²	1634
	E. o. Ambassadören <i>Johan Skyttes</i> bref till Pfalzgreffen <i>Johan Kasimir</i> ³	1635
7 >	Finansrådet, Residenten <i>Petter Spieringk-Siluer-croens</i> skrivelser till K. M:t	{ 1644-1649, 1651 1636-1639, 1641-1649, 1651
	Densammes skrivelser till Rikskansleren ⁴ . .	{ 1644-1649, 1651
67 >	Agenten (1642), Kommissarien (1647), Residenten (1651), Hofrådet (1663), slutligen (1665) Envoyén <i>Harald Appelbooms</i> skrivelser till K. M:t ⁵	1645-1674

¹ I Oxenstiernska samlingen. Från honom finnas bref till Pfalzgreffen *Johan Kasimir* (i Stegeborgsarkivet), hvarjämte åtakilliga koncept och räkenskaper rör. hans beskickning finnas i Falckenbergska samlingen.

² I Oxenstiernska samlingen, der också hans instruktion ligger.

³ I Stegeborgsarkivet. Enligt rådsprotokollet af d. 22 Juni 1635 gjorde Skytte muntlig relation »huru hans ambassada uthi Engelandh var afluppen, hvilken han tillika skriftligen inlade». Den 25 Juni »continuerade han med relationen». Den 1 Juli »berättade han om thet Holländische väsendet» (staterna voro böjda för förnyandet af det förra förbundet). Ett af Skytte och Camerarius gemensamt underskrifvet bref till K. M:t af ^{30 Mars} 9 April 1635 finnes i afskrift bland Camerarij bref.

⁴ I Oxenstiernska samlingen. Från Spieringk finnas bref till *Johan Oxenstierna* (4 bd, 1641—1650; i Oxenstiernska samlingen), till *Adler Salvius* (i Salviska samlingen), till *M. G. De la Gardie* 1651—1652 (i De la Gardieska samlingen), till Pfalzgreffen *Karl Gustaf* 1648—1649, 1651 (i Stegeborgsarkivet) och till Riksdrotset *Per Brahe* 1641—1648 (i Skoklostersamlingen). — I Oxenstiernska samlingen (>Handl. rörande Nederländerna») finnas bref till Spieringk.

⁵ 1646 äro två bref undertecknade af A. och Faktorn i Amsterdam *Peter Trotzig*, d. ¹⁰/₃₀ April—²⁰/₃₀ Nov. 1669 af A. och Envoyén *Jürgen Marschalck* samt d. ⁹/₁₉ och ¹⁷/₂₇ Juli 1672 af A. och greve *C. Chr. Königsmarck*. (Om A:s och Dhonas gemensamma skrivelser se nedan). Bland A:s bref till K. M:t finnas hans bref till åtakilliga k. Sekreterare och Statssekreterare (*L. Canthersteen*, *E. Ehrensteen*, *P. J. Coijet*, *A. Gyldenklou*, *Cling*, *J. Oliwekrans*), till en President (¹⁴/₂₄ Juni 1657), till Riksrådet *Christer Bonde* (Jan. 1559), *Amb. greve Dhona* (1668), Rikskattmästaren *S. Bååt* (1668), Kammarkollegium (1669) och Rikets råd (1658, 1660, 1666; om A:s bref till rådet 1655—1657 se följande sid.). Bland A:s bref till K. M:t finnas vidare bref till K. M:t från hessiske residenten i Haag *Joachim von Vicqfort* (1651—1654), svenska statens advokat i Holland *Theodor Graswinckel* (1652), Sekreteraren *Johan Caspar Matz* (Aug. 1661—Aug. 1662, Maj 1663—Maj 1664), hvilken uppehöll korrespondensen under A:s vistelse vid baden och i Sverige, från *Johan Philip Silbercroon* (1664—1666, 1669) och A:s son, Hofjunkaren *Carl Appelboom*, som efter faderas död, d. ⁸/₁₅ Mars 1674, meddelade K. M:t löpande politiska nyheter

Antal volymr.		År.
5 fol.	Densammes skrivelser till Rådet ¹	1655-1657
2 »	K. M:ts bref till densamme	1645-1673
1 »	Bref till densamme från åtskilliga (företredes- vis Generalkommerskollegium 1665-1667) .	1650-1673
2 »	Densammes registratur	1655-1656, 1666-1667
1 »	Handlingar hörande till densammes breffvexling	1651-1673
1 »	Kongl. Sekreteraren <i>Lars Cantherstens</i> skrivelser till K. M:t ²	1649-1650
1 »	Densammes koncept	1649-1650
1 »	K. M:ts instruktioner och bref till densamme	1649-1650
1 »	Korrespondenten <i>Johan Philip Silbercroons</i> skrivelser till K. M:t ³	1651-1652
1 »	E. o. Envoyén, Öfverskänken Frih. <i>Gustaf Spaars</i> (<i>Sparres</i>) skrivelser till K. M:t ⁴ .	1655
1 »	E. o. Envoyén <i>Peter Julius Coijets</i> skrivelser till K. M:t	1659-1660
1 »	K. M:ts bref och instruktioner för densamme	1659-1660
1 »	Densammes registratur	1659-1660
1 »	Densammes koncept	1659-1660
2 »	Bref till densamme från åtskillige	1659-1660
1 »	Acta ang. densammes beskickning	1659-1660
	Kongl. sekreteraren <i>Johan Caspar Matz</i> ' skrivelser till K. M:t ⁵	1661-1664
1 »	Ambassadören Grefve <i>Christoph Delphicus von Dhonas</i> och e. o. Envoyén <i>Harald Appelbooms</i> skrivelser till K. M:t ⁶	1667-1668

Mars—Maj 1674. Från A. finnas bref till Rikskanslaren A. Oxenstierna 1643—1645 och 1651—1654 samt till Johan och Erik Oxenstierna (till den senare 1643—1656), i Oxenstiernska samlingen, till Adler Salvius 1643—1648 (i Salviiska samlingen), till prins Karl Gustaf 1646—1654 (i Stegeborgsarkivet), till M. G. De la Gardie 1646—1674 (i De la Gardieska samlingen) och till enkedrottning Hedvig Eleonora 1668, 1672—1674 (bland hennes »Lifgedingsacta»).

¹ Hufvudsakligen duppletter af breffen till K. M:t, bland hvilka flere (t. ex. för Jan.—April 1656), till hvilka originalen saknas i serien af hans bref till K. M:t (Om A:s strödda bref till Rådet se föreg. not.)

² Canthersten skickades 1650 att å K. M:ts vägnar medla i Breda emellan Konung Karl II och de skotaka ständernas deputerade. Flere bref röra denna sak.

³ Från honom finnas bref till Rikskanslaren (i Oxenstiernska samlingen).

⁴ Sparre var derjämte sänd att kondolera drottning Kristina i Bruxelles med anledning af hennes moders död.

⁵ Ligga bland serien af Appelbooms skrivelser. Se föreg. sid., not 5.

⁶ Deribland bref från Legation-sekr. *Johan Swahn* (1674 Jan. 1667) till K. M:t. — Från Dhona finnas bref till Rikskanslaren 1667—1668 (i De la Gardieska samlingen). Dhona afgick 1668 såsom Ambassadör till England. Efter Coijets död var han en tid Ambassadör vid fredskongressen i Breda samt undertecknade jämte J. Fleming några und. skrivelser derifrån. Se afd. »Anglica».

Antal volymr.		År.
1 fol.	K. M:ts instruktioner och bref till desamme	1666-1667
3 »	Desammes koncept	1667-1668
1 »	Desammes registratur	1667
1 »	Handlingar rörande desammes beskickning .	1667
4 »	Bref till desamme	1667-1668
	nämligen	
	1 vol. från C. G. Wrangel 1667-1668.	
	1 » » Bremenska regeringen m. fl. 1667-1668.	
	1 » » Residenterna V. Möller och H. Wolfradt samt Komm. sekr. E. von Pufendorf 1667-1668.	
	1 » » J. Fleming och P. J. Coijet 1667.	
	E. o. Envoyén, Regeringsrådet i Bremen <i>Jürgen Marschalcks</i> skrivelser till K. M:t ¹ . . .	1669
	Vice guvernören i Bremen Grefve <i>Conrad Chri- stopher Königsmarcks</i> skrivelser till K. M:t ² . . .	1672
1 »	Ambassadörerna Frih. <i>Pehr Sparres</i> och <i>Edvard Ehrensteens</i> skrivelser till K. M:t ³ . . .	1672-1673
1 »	Ambassadören <i>Edvard Ehrensteens</i> skrivelser till K. M:t ⁴	1674-1675
5 »	Densammes registratur ⁵	1672-1675
2 »	Densammes beskickningshandlingar: 1 vol. »Acta publica ang. den svenska me- diationens negociation», 283 n:r, och 1 vol. »Handlingar ang. mediationsverket»	1672-1675

¹ Äro undertecknade af Marschalck och Appelboom gemensamt. Se sid. 373, not 5.

² Königsmarck sändes att jämte e. o. Envoyén H. Appelboom till Generalstaterna samlemna K. M:ts bref med erbjudande af medling i det då utbrutna kriget emellan Holland samt Frankrike och England. Königsmarck och Appelboom undertecknade emensamt ett par bref, som ligga bland den senares bref till K. M:t. Se sid. 373, not 5.

³ Brefven, som omfatta tiden $\frac{29 \text{ Nov.}}{9 \text{ Dec.}} 1672 - \frac{24 \text{ Maj}}{8 \text{ Juni}} 1673$, röra hufvudsakligen rågan om den medling emellan de stridande makterna Holland samt Frankrike och England, som Sverige erbjöd. Sparre och Ehrensteen voro legater jämväl till England i samma syfte (deras bref derifrån ligga i afd. »Anglica») samt vid redskongressen i Köln (deras bref derifrån ligga i afd. »Kongresser»). Ett af brefven (för d. $\frac{25 \text{ April}}{5 \text{ Maj}} 1673$) är underteckadt äfven af Envoyén H. Appelboom. — Bref från Sparre och Ehrensteen till Rikskansleren 1672-1673 finnas i De la Gardieska samlingen.

⁴ Deribland bref från Legationsekr. *Nils Gyldenstålpe* ($\frac{26 \text{ Maj}}{6 \text{ Juni}}$ och $\frac{9}{10}$ Juni 1674) till K. M:t och några Ehrensteens bref till Statssekreteraren Hoghusen. Bref till K. M:t af Ehrensteen från Haag 1676 och af Ehrensteen och B. Orenstierna från Nijmegen 1676-1679 ligga i afd. »Kongresser». Från Ehrensteen finnas bref till Rikskansleren i De la Gardieska samlingen.

⁵ Ehrensteens diarium 1672-1675 finnas i Upsala universitetsbibliotek.

Antal volymer.		År.
1 qv.	Kommissionssekreteraren <i>Mathias Edenbergs</i> dagbok under ambassaden till England och Holland ¹	1672-1673
	Öfversten <i>Frib. Thomas van der Noots</i> skrivelser till Rikskansleren ²	1674
1 fol.	Kommerserådet, residerande Kommissarien <i>Johan Philip Silbercroons</i> skrivelser till K. M:t ³	1675-1679
5 »	Envoyén <i>Nils Gyldenstålps</i> skrivelser till K. M:t ⁴	1680-1686
2 »	K. M:ts bref till densamme ⁵	1680-1686
1 »	Extrakt ur densammes skrivelser till K. M:t	1680-1684
4 »	Densammes koncept	1680-1684
2 »	Densammes registratur	1680-1684
4 »	Bref till densamme	1680-1686
1 »	Densammes beskickningshandlingar Plenipotentiarien vid kejserliga hofvet Grefve <i>Gabriel Oxenstiernas</i> und. skrivelser ⁶ . . .	1686
1 »	Residenten <i>Carl Cantersteens</i> skrivelser till K. M:t ⁷	1681-1684
1 »	Sekreteraren <i>Peter Pels'</i> skrivelser till K. M:t	1684-1685
1 »	Sekreteraren <i>Johan Porteus'</i> bref till Kansli-kollegium	1686-1688
2 »	Densammes koncept	1684-1688
1 »	Bref till densamme	1684-1688

¹ Innehåller äfven afskrifter af aktstycken rörande kongressen i Köln.

² I De la Gardieska samlingen. Van der Noot var jämte Ehrensteen ackrediterad hos Generalstaterna, men var sänd hufvudsakligen för att följa Prinsen af Oranien i fält.

³ Från honom finnas bref till Rikskansleren (i De la Gardieska samlingen) och till svenske Ambassadörerna vid kongressen i Nijmegen 1676—1679 (bland handlingarna rörande nämnda kongress och i Oliwekrans'ska samlingen i Riksarkivet. Se för öfrigt sid. 373, not 5).

⁴ Från honom finnas bref till Rikskansleren i De la Gardieska samlingen. Bland Gyldenstålps bref till K. M:t ligga äfven Plenipotentiarien vid kejserliga hofvet, Grefve *Gabriel Oxenstiernas* bref från Haag, under den tid (Nov. 1686) han på befallning uppvaktade Prinsen af Oranien. Oxenstiernas koncept ligga i Oxenstiernas samlingen. — Gyldenstålps koncept, ankoma bref och legationshandlingar finnas delvis i Upsala universitetsbibliotek (Nordiska samlingen, vol. 430—435).

⁵ Deribland bref från K. M:t till Sekreteraren *J. Swankhielm* ²⁰/s 1683 och bref till Gyldenstålpe från Drottning Ulrika Eleonora, Enkedrottning Hedvig Eleonora (²⁰/s 1683, ⁴/s 1683, ²²/s 1686) och Hertig Kristian Albert af Holstein-Gottorp (14 och 19 Jan. samt 8 Sept. 1686).

⁶ Ligga bland Envoyén N. Gyldenstålps und. skrivelser. Se ofvan not 4.

⁷ Deribland bref till Rikskansleren (²⁰/s 1683) samt till ett Kansliråd (¹⁹/s och ²⁰/s 1682).

Antal volymer.		År.
1 fol.	Densammes bref till Plenipotentiarier G. Oxenstierna och Envoyén Lillieroot från Bruxelles ang. fartyg tagna af spanska kapare . . . Envoyén i Paris <i>Nils Lillieroots</i> berättelse om ett samtal med pensionarien Fagel ¹ . . . Öfversten Frih. <i>Mauritz Vellingks</i> berättelse om sin beskickning till Prins Vilhelm af Oranien ² . . .	1690-1693 1687 1688
2 »	Plenipotentiarier Grefve <i>Gabriel Oxenstiernas</i> skrivelser till K. M:t ³ . . . K. M:ts skrivelser till densamme ⁴ . . . Densammes koncept ⁴ . . . Kanslipresidentens bref till densamme ⁴ . . . Åtskilliga personers bref till densamme ⁴ . . . Åtskilliga handlingar rörande densammes beskickning ⁴ . . .	1688-1693 1688-1693 1688-1693 1688-1693 1688-1693 1688-1693
1 »	Afskrifter af och utdrag ur K. M:ts bref till densamme m. m.	
1 »	Kommissionssekreteraren <i>Carl Gustaf Frisen-dorffs</i> skrivelser till K. M:t . . .	1689-1692
	Densammes registratur . . .	{ 1689, 1691-1692
1 »	Densammes journal . . .	1688-1689
	Densammes kopieböcker . . .	1689-1690
	Ankomne bref till densamme . . .	1689-1692

¹ Lillieroots berättelse ligger bland hans bref från Paris (afd. »Gallica»).

² Vellingks berättelse till K. M:t om sin beskickning till Prinsen af Oranien 1688 finnes i koncept i afd. »Germanica», underafd. »Holstein» (D, IV).

³ Grefve Oxenstierna anlände i Okt. 1688 till Haag; först den 26 Dec. s. å. utfärdades Envoyén Gyldenstålps rapellbref, och det dröjde ända till d. 7/17 Dec. 1689, innan Oxenstierna öfverlemnade sitt kreditiv till Generalstaterna. Under Mars—Sept. 1689 befann sig O. i särskild beskickning i London. Den 4 Nov. 1691 återkallades han från beställningen i Haag, och s. d. ackrediterades han såsom Plenipotentiarie vid konung Vilhelm III:s engelska hof, men qvarstannade t. o. m. Nov. 1692 i Holland, der Vilhelm III i egenskap af ståthållare och med anledning af kriget uppehöll sig större delen af 1692. Den 19 Dec. 1692 rappellerades O. från engelska hofvet och fick d. 5 April 1693 kreditiv såsom Envoyé till kejsarliga hofvet, hvarpå han d. 9 s. m. lemnade London. På resan till Wien stannade Oxenstierna en del af Maj i Haag och skref derifrån till K. M:t. Brefven d. 5 April—3 Sept. 1689 och d. 23 Dec. 1692—28 Mars 1693 äro daterade London; de af d. 31 Aug. och 23 Okt. 1692 Bruxelles. — Bland Oxenstiernas skrivelser ligga bref till honom från engelske Sekreteraren Blathwyat (d. 10 Maj, d. 10 och 11 Sept. 1692), danske Ministern vid engelska hofvet M. Scheel (d. 10 Juni 1692) och engelske Förste statssekreteraren Lord Nottingham (d. 23 Dec. 1692).

⁴ Ligga i Oxenstiernska samlingen, öfver hvilken finnes upprättad en särskild förteckning.

Antal volymr.		År.
8	» Envoyén, 1697 Ambassadören, Kongl. rådet, Friherre, sedermera Grefve <i>Nils Lillieroots</i> skrifvelser till K. M:t ¹	1692-1703
1	» Densammes skrifvelser till Kanslikollegium ²	1700-1703
16	» Densammes koncept	1692-1703
11	» Densammes registratur ³	1692-1703
4	» K. M:ts bref till densamme ⁴	1691-1695, 1698-1703 1691-1696
2	» Kopior af d:o	Nov. 1698- Dec. 1699
1	» Bref till densamme från Kanslikollegium	1698 1700-1703
14	» Bref till densamme: 1 vol. fol. fr. furstliga personer, myndigheter, korporationer. » » » Gen. guv. N. Gyllenstierna (Bremen) samt Envoyéerna A. Leyonclo (Köpenhamn), S. C. v. Lissenhaim (Hamburg) och C. F. Snoilsky (Regensburg).	

¹ För år 1694 finnes endast 1 bref (jfr not 3); för d. 5/12 och 12.22 April 1702 finnas endast kopiorna. Från Lillieroot finnas bref till Kanslipresidenten R. Oxenstierna (i Oxenstiernska samlingen) och till Generalguvernören Oliwekrans (1701; i Oliwekrans'ska samlingen). — Bland Lillieroots bref till K. M:t finnas bref från honom till Kongl. rådet C. Piper (1699-1701), vidare bref från Legationssekreteraren C. G. Frisendorff till K. M:t (1693, 1698-1699) och Kongl. rådet Th. Polus (1697-1698) samt bref till K. M:t från Ambassadören *Karl Bondhe* (1697-1698; en del undertecknade af Bondhe och Lillieroot gemensamt), *H. G. von Wältern* (1697) och Sekreteraren *Jakob Henrik Hildebrand* (1697, 1701-1702), hvilka uppehöll korrespondensen, medan Lillieroot sommaren 1702 låg i Aachen. Bland Lillieroots und. skrifvelser ligga äfven bref till honom från borgmästaren i Amsterdam N. Witzén (d. 18 Maj 1698) och hertig Fredrik Vilhelm af Württemberg (d. 18 Febr. 1699). 1698-1700 och en del af år 1703 var Lillieroot ackrediterad hos Englands suverän.

² Deribland bref från Sekreteraren *Jakob Henrik Hildebrand* (1702, Sept.).

³ Af registraturet för 1694 finnes ett dupplettextemplar, innehållande breven till K. M:t med bilagor. Detta exemplar är en för Kanslikollegii räkning gjord afskrift med anledning deraf att originalskrifvelserna förstördes vid Stockholms slotts brand. Jfr Rådsprotokoll d. 7 Juni 1697.

⁴ Brevet för 1696, 1697 och början af 1698 saknas. Afskrifter af 1696 in bref finnas i registratur af K. M:ts bref till Lillieroot. Om brevet för 1697 och 1698 upplyser ett tillägg (af C. G. Frisendorff) till registraturet af K. M:ts bref, att Lillieroot tog dem med sig på sin resa i Maj 1698 från Haag till Stockholm för att der låta afskrifva dem, men att hans hastiga återresa hindrade denna afsigt samt att han lemnat både dessa bref och protokollet vid medlingen i Rijswijk kvar i Stockholm. Protokollet finnes i munderadt skick i Riksarkivet (bland handlingar rörande kongressen i Rijswijk).

Antal volymer.		År.
	5 vol. qv. fr. Residenten J. Palmquist (Paris) 1692-1703.	
	2 » » » Envoyén C. Leyoncrona (London) 1693-1703.	
	1 » » » Envoyén C. F. Frisendorff (Hannover) 1701-1703.	
	1 » » » Gen. guv. J. Mellin (Stettin) 1696-1703.	
	3 » » » Åtskillige (alfabetiskt ordnade) 1692-1703.	
4 fol.	Handlingar rör. densammes beskickning (kopieböcker, 2 bd, 1692-1699, och strödda handlingar)	
	Ambassadören, Kongl. rådet, Grefve <i>Karl Bon-</i> <i>dhes</i> skrivelser till K. M:t ¹	1697-1698
1 »	Kommissionssekreteraren <i>Carl Gustaf Frisen-</i> <i>dorffs</i> journal ²	1692-1699
1 »	Sekreteraren <i>Henrik Gustaf von Müllerns</i> skrifvelser till K. M:t ³	1697-1698
4 » }	Envoyén <i>Johan Palmquists</i> bref till K. M:t (Senaten) och Kanslikollegium ⁴	1703-1714
3 qv. }		
2 »	Densammes bref till K. M:t ⁵ (Konungen) . .	1710-1715
18 fol.	Densammes koncept	1703-1715
1 »	Densammes dagbok	1703-1715
5 »	Densammes registratur	1703-1706
1 qv.	K. M:ts bref till densamme	1703-1707, 1710-1715
1 »	Senatens bref till densamme	1704-1714
2 fol.	Kanslikollegii bref till densamme	1703-1715
1 qv.		

¹ Se föreg. sida, not 1.

² Frisendorffs journal omfattar hvad som tilldrog sig inom legationen under den Jan. 1692—Juni 1696, Juni 1697—Maj 1698, Jan.—Dec. 1699. Frisendorff uppgifver (»Journalen», sid. 258), att det af honom förda mediationsprotokollet i Rijswijk togs till Sverige för afskrifning, utan att någon kopia lemnades i Haag, och att han därför i föreliggande munderade journal (eller »protokoll», såsom han själv säger) infört »en specifikation på materierna af de berättelser, som afgingo till K. M:t under mesta tiden af fredshandlingen». Bland handlingarna rörande kongressen i Rijswijk finnes emellertid det vid mediationen förda protokoll i munderadt skick.

³ Till von Müllern finnas bref från Kanslipresidenten B. Oxenstierna bland *Acta historica* i Riksarkivet.

⁴ Deribland bref från Sekreteraren *J. F. Preis* 6/16 Juni 1710 och 2/1 1711. Brevet till Senaten upphöra med Aug. 1709.

⁵ Deribland bref till Hofkanslaren von Müllern 1710-1715 och bref från Sekreteraren *J. Fr. Preis* till densamme 1714.

Antal volymer.		År.
3 qv.	Kongl. råds och kansliämbetsmäns bref till densamme ¹ . . . . . deraf: 1 vol. Hofkansleren v. Müllerns 1710-1715. 1 » Sekr. J. Cederhielms 1703-1710.	1703-1715
29 »	Bref till densamme . . . . . 1 vol. fr. furstliga personer. 1 » » Åtskilliga ämbetsverk. 3 » » Gen. guv. i Bremen (Gyllenstierna 1703-1711, M. Vellingk 1711-1715). 3 » » Gen. guv. i Pommern (Mellin 1703-1711, Meijerfeldt 1711-1714) och Pomm. reg:s ledamöter (Lagerström 1705-1706, de Coch 1705-1709, O. W. Klinckowström 1705-1706, 1708-1709 och C. von Schwalch, 1711). 1 » » Regeringen i Zweibrücken (Guv. G. Oxenstierna 1703-1706, Gen. guv. Strahlenheim 1710-1713 samt Reg. råden Stourtz och Hielsborg). 18 » » Svenska beskickningar: 1 vol. Berlin (Leyonstedt, Rosenhanc, Frisendorf 1704-1710, 1712-1715). 1 » Frankfurt (Adlerflycht, Hielsborg 1705-1715). 1 » Hamburg m. fl. st. 1703-1715. 2 » Hannover (Frisendorf, Werwing 1703-1714). 1 » Köpenhamn (Leyonclo 1703-1709). 5 » London (Leyoncrona, Gyllenborg 1703-1715). 3 » Paris (Cronström, Gedda, Sparre 1703-1715).	1703-1715

¹ Deribland bref från Kongl. råden N. Gyldenstolpe (1704—1706—1708), C. Piper (1707, 1708) och Arv. Horn (1707—1715) samt Statssekreteraren O. Hermelin (1703—1708).

Antal volymer.		År.
	1 vol. Utrecht (v. Engelbrechten, Jädiike 1712-1714).	
	3 » Wien (Stralenheim, Stiern- hök 1704-1715).	
	1 vol. fr. Svenskar.	
	1 » » Svenskar i utländsk krigstjänst.	
	1 » » Utländska diplomater 1703-1715.	
	2 » » Utländingar i allmänhet.	
2 fol.	»Biacten»	1703-1715
7 qv.	Kommissionsskreteraren <i>Joachim Fredrik Preis'</i> skrifvelser till K. M:t samt till Ombuds- råden v. Müllern och Lillienstedt ¹	1714-1719
1 »	Densammes bref till Kanslikollegium och Kansli- presidenten ²	{ 1713-1717, 1719
1 »	Densammes bref till Kongl. sekreteraren Bengt Högwald ³	1706-1709
2 fol.	Densammes koncept (af bref, hufvudsakligen till Högwald) ⁴	1706-1719
	Densammes registratur (äro bundna i serien af Preis' öfriga registratur. Se nedan).	1715-1719
1 qv.	Bref till densamme från K. M:t, 1710, och Kanslikollegium m. fl. 1715-1719	{ 1710, 1715-1719
1 »	Bref till densamme från Ombudsrådet Frih. H. G. von Müllern	1714-1719
1 fol.	Geheimerådet Frih. <i>Georg Heinrich von Görtz'</i> skrifvelser till K. M:t ⁵	1716-1717

¹ Brevet till K. M:t äro af 1715 (10 och 24 Aug., 3 och 7 Sept.) och 1717 (18/10 Maj, 1/12 Aug.).

² Deribland duppletter af några Preis' bref till K. M:t 1715 och till Ombudsrådet von Müllern s. å.

³ Preis' korrespondens med Högwald försiggick utan Envoyén Palmquists vetskap, men på Kanslipresidentens uppmaning.

⁴ Preis' koncept till ämbetsskrifvelser 1715-1719 äro inbundna i serien af hans öfriga koncept. Se nedan.

⁵ Dessa Görtz' bref såväl som hans koncept och till honom riktade bref tillhöra, jämte Görtz' öfriga arkiv, afdelningen »Acta historica» (Karl XII:s tid). Brevet äro daterade Amsterdam eller Haag (20/21 Juli-16/28 Dec. 1716), Zutphen (11-25 Aug. 1717), Baruth (15-25 Sept.) och Guben (3 Okt. 1717). Görtz' resa till Holland föreslogs af honom sjelf i egenskap af chef för Upphandlingsdeputationen och företogs, enligt den af K. M:t för honom d. 30 Maj 1716 utfärdade instruktionen, i afsigt »auf den von ihm vorgeschlagenen und also genugsam bekannten Furs einige erkleckliche Summen Geldes . . . zu negotiiren und aufzunehmen». S. d. utfärdades fullmakt för Görtz att upptaga lån, och d. 23 Okt. 1716 utfärdades för honom fullmakt »cum omnibus et singulis et tractandi et concludendi». Görtz var ej formligen ackrediterad hos Generalstaterna och hade aldrig något företräde hos dem, men han presenterades såsom K. M:ts minister af Komm. sekr. Preis för

Antal volymer.		år.
61 fol.	Residenten, 1725 Envoyén, sedan 1756 Frih. <i>Joachim Fredrik Preis</i> ' skrivelser till K. M:t ¹	1719-1759
1 »	Extrakt af densammes skrivelser till Kongl. M:t	1723-1724
2 »	Densammes bref till Kanslikollegium ² . . .	1719-1728
2 qv.		1730-1759
62 »	Densammes bref till Kanslipresidenten ³ . . .	1720-1759
8 fol.		
1 »	Densammes bref till K. M:t, Kanslipresidenten och Kommissionen öfver Görtz ang. processen mot holsteinske Legationsskreteraren F. J. Creutz	1719-1724 1738, 1740, 1742, 1746, 1751, 1756
1 »	Densammes riksdagsberättelser	1740-1755
1 »	Anteckningar och koncept till d:o	1715-1759
100 »	Densammes koncept till und. skrivelser och andra depecher	1720-1759
13 »	Densammes koncept till »particuliere bref» . .	1715-1759
69 »	Densammes registratur	1748-1759
4 »	Densammes registratur öfver bref till Kanslipresidenten, hvilka ej afskrifvits i ofvannämnda registratur	1736-1737
1 »	Densammes register öfver depecher och bref ang. Steinbergs konspiration	1715-1759
17 »	»Generalt uthtëg» af densammes depecher (ett för hvarje års depecher efter ämnet upprättadt extrakt)	1719-1755 1757-1759
4 qv.	K. M:ts bref till densamme	1715-1759
5 fol.	»Registratur af ankomne ordres» (afskrifter af K. M:ts och Kongl. Kollegiers ankomne befallningar)	1715-1759

Rådspensionarien samt hade samtal med denne och andra politiska personer af betydelse, och hans generella fullmakt kvalificerade honom tillräckligt såsom minister.

¹ Deribland 2 bref till Arsprinsen Fredrik af Hessen 1719.

² Deribland bref från Kommissionssekreterarne Frih. *Joachim von Düben* (17 April 1733) och Frih. *Christer Horn* (1740—1746) samt 1 bref från Preis till Kommersekollegium (d. 7 Mars 1758).

³ Deribland bref från Kommissionssekreteraren Frih. *Christer Horn* (5 Mars 1743 och 25 Maj 1745). Hit äro lagda äfven Envoyén Preis' son Frih. *Fredrik Preis* bref 1759—1760 till Kanslipresidenten rörande faderns sjukdom och död samt ang. beskickningsarkivet. Några af breffen äro undertecknade äfven af Preis' dotter Hedvig, ett par af dem dessutom af Kommissionssekreteraren Frih. *C. J. Creutz*.

Antal volymr.		År.
1 >	»Generalt innehold af Kongl. M:ts och Kongl. Collegiers ankomne ordres»	1715-1759
5 qv. } 2 fol. }	Kanslipresidentens bref till densamme	1719-1759
1 >	Kanslipresidentens och andra myndigheters bref till densamme rör. Steinbergs konspiration .	1736-1737
3 qv.	Kanslikollegii bref till densamme	1719-1759
2 >	Bref till densamme från andra ämbetsverk, myndigheter och korporationer	
1 >	Bref till densamme från furstliga personer . .	1717-1756
8 >	Bref till densamme från riksråd samt ämbets- och tjänstemän i Kanallet	1704-1759
	bland hvilka	
	1 vol. fr. Grefve C. Gyllenborg 1711-1746.	
	1 > > Grefve C. G. Tessin 1718-1746.	
	2 > > L. Klinckowström 1718-1759.	
	1 > > J. von Düben d. ä. och d. y. 1723-1751.	
	1 > > J. Arckenholtz (1725-1757) m. fl.	
3 >	Bref till densamme från Generalguvernören i Bremen Grefve M. Vellingk (1717-1720) samt dennes privatsekreterare Luhr (1717-1719) och Guv. sekreteraren S. Triewald (1716-1718)	1716-1720
1 >	Bref till densamme från Geheimerådet Frih. G. H. von Görtz ¹	1716-1718
25 >	Bref till densamme från svenska beskickningar 4 vol. fr. Berlin (C. Posse, E. M. v. Nolcken, O. W. Klinckowström, Ehrencrona, Rudenschöld, G. W. v. Höpken, Wulfwenstierna) ² 1720-1752.	1705-1759
	2 > > Hamburg (Rothlieb, Reenstierna, Stralenheim, König, Witt, Alström, von Justrik) 1716-1759.	
	3 > > Köpenhamn (Skutenhielm, C. O. von Höpken, Palmstierna, C. F. von Höpken, Fleming, Ungern-Sternberg) ² 1700-1758.	

¹ I samma volym finnas bref från Görtz' sekreterare *Stambke* (1716-1717) och »hushållare» *Eckmann* (1717).

² Grefve C. G. Tessins bref till Preis från Köpenhamn, Wien, Paris och Berlin ligga i afd. »Bref till Preis från Riksråd samt ämbets- och tjänstemän i Kanallet» (se ofvan).

Antal volymer.		År.
	7 vol. fr. London (O. Törne, N. Mandeel, C. Sparre, Skutenhielm, Serenius, Wasenberg, Wibiörnsson, Ringwicht, Wynantz) ¹ 1715-1756.	
	9 » » Paris (Dryander, Gedda, Cronström, E. Sparre, C. G. Bielke, Fleming, Ekeblad, C. F. Scheffer, Bunge, U. Scheffer) ² 1705-1759.	
	2 » » Wien (Stiernhök, T. Bielke, Ringwicht, de Krassow, Bark) ² 1715-1753.	
	1 » » Frankfurt (Hielmborg, Adlersflycht, Hildebrand) 1710-1738; Kassel (A. Sparre, Brunell) 1716-1720; Konstantinopel (Carlson) 1745; Madrid (Fleming) 1743; Petersburg (Cedercreutz, Cederhielm) 1723-1725; Varsjav (Rudenschöld, Ehrencrona) 1733-1741.	
18 qv.	Svenska konsulers och agenters bref till den- samme	1716-1769
	17 vol. fr. Agenten i Amsterdam Pierre Balguerie 1717-1732, 1734- 1759. ³	
	1 » » Agenterna Bachmanson-Norden- crantz (Spanien och Portugal) 1728-1734, Fock (Lybeck) 1716-1727, Holmstedt (Dan- zig) 1734, Huswedel (Ham- burg) 1711-1719, och Konsu- lerna Bellman (Cadiz) 1757, Harmens (Lissabon) 1723- 1724, Lochner (Livorno) 1724, Logie (Livorno, Alger) 1740- 1758, och Stierling (Nantes) 1750-1758.	

¹ Grefve C. Gyllenborgs bref från London ligga i afd. »Bref till Preis från Riksråd samt ämbets- och tjenstemän i Kansliet».

² Se not 2 å föreg. sida.

³ Deribland bref från *Theodor* och *Daniel Balguerie*.

Antal volymr.		År.
9 qv.	Bref till densamme från svenskar och i svensk tjänst anställda personer (alfabetiskt ordnade) ¹	1707-1759
2 »	Bref till densamme från utländska diplomater och statsmän (alfabetiskt ordnade) ²	1711-1752
1 »	Bref till densamme från utländske (företrädes- vis holländske) lutherske pastorer och för- samlingar	
11 »	Bref till densamme från affärsmän i Holland (alfabetiskt ordnade) ³	1704-1759
4 »	Bref till densamme från utlänningar i allmän- het (alfabetiskt ordnade)	
1 »	Bref till densamme från anonyma	1717-1756
16 fol.	Densammes »Journal»	1720-1759
53 »	Densammes öfriga beskickningshandlingar (»Ar- kiv»)	
2 qv.		
		25 vol. »Biacter» 1716-1759.
		1 » Handl. ang. de 1718 i Holland och Belgien engagerade handtverkare.
		7 » Pass för handelsfartyg (»certifikat») 1716-1718, 1728.
		1 » Förteckningar öfver sådana certifikat.
		5 » Processhandlingar (processerna mot holst. Legationsssekr. Creutz 1719- 1724, v. Tietzen & Schröder 1719-1725 och Carpfanger 1721- 1736).
		1 » Registratur öfver handlingar rör. värf- ningar i Holland för svenska flot- tans räkning 1742-1743.
		1 » Afskrifter af holländske Ministrarne i Stockholm H. W. Rumpfs och J. de Bies depecher till General- staterna 1719-1723, 1727.

¹ Bland korrespondenterna må framhållas J. Alström (1717—1759), Hofmar-
skalken A. von Düben (1720—1738), Ostindiska kompaniets direktörer H. König
och Colin Campbel (1731—1752), St. Poniatowski (1716—1738) samt C. Linnæus
(¹⁸/₁₀ 1750, ²²/₁ och ²³/₄ 1752) och E. Swedenborg (²¹/₁₀ och ⁸/₁₁ 1721, ¹⁰/₁₀ 1740,
¹¹/₃ 1745).

² Af särskildt intresse äro breffen från holsteinske Legationsssekreteraren i
Holland F. J. Creutz (1717—1719), hessiske Ministern Diemar (1721—1736), hol-
steinske Legationsssekreteraren i London Petkum (1712—1719) samt holländske Resi-
denterna i Sverige Ch. och H. W. Rumpf (1711—1732).

³ Flitiga korrespondenter voro von Tietzen & Schröder (2 vol. qv., 1704—
1726), Christoffers (1 vol. qv., 1707—1728), Joh. Hecker (1 vol., 1716—1732),
Anton och Joh. Grill (2 vol. qv., 1718—1759).

Antal volymer.		År.
	8 vol. Afskrifter af andra holländska beskickningars skrivelser till Generalstaterna 1720-1730.	
	1 » Diplomatisk korrespondens (afskrifter meddelade af svenska regeringen).	
	2 » »Samkade tiender» 1731-1735.	
	3 » Brefförteckningar och register öfver bref.	
	1 » Strödda handlingar.	
1 fol.	Kommissionsskreteraren Frih. <i>Christer Horns</i> berättelse om Holland	1741-1745
1 »	Kommissionsskreteraren Frih. <i>Carl Johan Creutz</i> ' skrivelser till Kanslipresidenten ¹ .	{ 1748-1750, 1753, 1757-1759
1 »	Densammes berättelse om Holland	1748-1750
14 »	Envoyén Frih. <i>Carl Johan Creutz</i> ' und. skrivelser ²	1759-1775
22 »	Densammes skrivelser till Kanslipresidenten ³ .	1760-1775
1 »	Densammes skrivelser till Kanslikollegium ⁴ .	1760-1775
2 »	Densammes riksdagsberättelser	1765, 1769
1 »	Kommissionsskreteraren <i>U. G. Francs</i> berättelse om Holland, omfattande tiden . . .	1767-1768
4 »	Envoyén Frih. <i>Emanuel De Geers</i> depecher ⁵ .	{ Juli 1775- Aug. 1777, Aug. 1778- Mars 1779
1 »	Chargé d'affaires Frih. <i>Herman von Lingens</i> depecher	{ Aug. 1777- Aug. 1778
2 fol.	Chargé d'affaires <i>Peter von Heidenstams</i> depecher	{ April 1779- Juli 1780
4 »	Envoyén Frih. <i>Gustaf Johan Ehrenswards</i> ⁶ depecher	{ Juli 1780- Juli 1782

¹ Deribland bref till Kanslikollegium 1750 och 1759 samt från medlemmar af detsamma 1748, 1750, 1753.

² Från Envoyéerna Creutz, De Geer, Ehrensvärd och Schultz von Ascheraden samt Kommissionsskreterarne Bunge och Asp finnas bref till Gustaf III bland »Gustavianska papperen» i Upsala universitetsbibliotek.

³ Deribland skrivelser till en Statssekreterare 1760, 66, 67 och 69 samt ett bref (14/12 1773) från Kommissionsskreteraren Frih. *H. von Lingens*.

⁴ Deribland bref från Creutz' privatsekreterare *Sjöborgh-Tymans* 1760-1761 och Kommissionsskreteraren *U. G. Franc* 1764-1771.

⁵ Deribland bref från Kommissionsskreterarne Frih. *Herman von Lingens* 1777 och *Peter von Heidenstam* 1778-1779. (Jfr not 2.)

⁶ Deribland bref från Kommissionsskreteraren *P. O. von Asp* 1781. (Jfr not 2.)

Antal volymr.		År.
1	Chargé d'affaires <i>Per Olof von Asps</i> depecher ¹	{ Juli 1782- April 1783
1	Densammes berättelse om Holland, omfattande tiden	1775-1783
5	Envoyén Frih. <i>Carl Gustaf Schultz von Ascheradens</i> depecher ²	{ April 1783- Juli 1785, Maj 1786- Juni 1787
1	Densammes koncept	1783
3	Chargé d'affaires Grefve <i>Mårten Bunge</i> s depecher ³	{ Juli 1785- April 1786, Juni 1787- Maj 1789
1	Kongl. sekreteraren <i>Per Olof von Asps</i> depecher ⁴	1786
24	Envoyén Grefve <i>Fredrik Lövenhielms</i> depecher ⁵	1789-1805
5	Densammes koncept ⁶	1797-1805
7	Skrifvelser till densamme ⁷	1796-1806
1	Chargé d'affaires <i>Gotthard Mauritz von Rehausen</i> s depecher	{ Jan. 1792- Febr. 1793
1	Chargé d'affaires <i>Carl Gustaf Königs</i> depecher ⁸	{ Juni-Okt. 1794
4	Chargé d'affaires <i>Fredrik Reuterswårds</i> depecher	{ Sept. 1795- Dec. 1796

¹ Jfr sid. 386, not 2.² Deribland bref från Kommissionssekreterarne *P. O. von Asp* 1783-1784, *Tomas Norring* 1784-1785 och Grefve *Mårten Bunge* 1785-1786. — *Schultz von Ascheradens* skrifvelse af Stralsund d. 19 Nov. 1785 är åtföljd af en »Essai sur a Hollande». (Jfr sid. 386, not 2.)³ Jfr sid. 386, not 2.⁴ Då *P. O. von Asp* 1786 lemnade legationassekreterare-tjensten i Paris, begaf han sig på kongl. befallning och försedd med kreditiv till Holland för att, Envoyén *Schultz von Ascheraden* ovetande, arbeta för *Gustaf III:s* plan att lemna holländarne en kår af 6,000 man svenska trupper emot årliga subsidier.⁵ Deribland bref från Legationassekreterarne *Gotthard Mauritz von Rehausen* 1789-1791, 1793-1795, *Fredrik Reuterswård* (1794-1795, 1797-1798), *Samuel Vilkas Caström* (1801), Chargé d'affaires *Johan David Åkerblad* (1803-1808) och Legationassekreteraren *Karl Mauritz Tersmeden* (1805). — Under sin permission 1796 skref *Lövenhielm* i Febr.-Dec. i åtskilliga ämnen från Bruxelles, Antwerpen, Pyrenont och Hamburg. I sammanhang med Bataviska republikens proklamerande för konungariket (1806) och *Ludvig Bonapartes* trobestigning indrogs svenska missionen Haag.⁶ Deribland Chargés d'affaires *Åkerblads* koncept för Aug. 1803 och *Tersmedens* för Juni-Nov. 1805.⁷ Deribland bref afven till Chargés d'affaires *Reuterswård* 1796 och *Tersmeden* 1806.⁸ Deribland bref från Legationassekreteraren *Fredrik Reuterswård* (1794).

Antal volymr.		År.
	Densammes koncept ¹	1796
	Skrifvelser till densamme ²	1796
	Chargé d'affaires <i>Johan David Åkerblads</i> de- pecher ³	Aug.-Sept. 1803
1 fol.	Densammes koncept ¹	Aug. 1803
	Chargé d'affaires Majoren <i>Karl Mauritz Ter- smedens</i> depecher	Juni 1805- Juli 1806
	Densammes koncept ¹	1805
	Skrifvelser till densamme ²	1806

II.

Strödda handlingar.

1 fol.	Fördrag i afskrift	1614-1815
13 »	Förhandlingar	1575-1815
	hvaraf särskildt	
	1 vol. Förhandlingar i Elbing och Thorn	
	1656-1657.	
1 »	» med Envoyén Isbrandts	
1 »	1665-1666.	
1 »	» ang. handelstraktaten 1675	
1 »	» » svenska hjälptrupper	
	1688-1698.	
1 »	» med Envoyén Heeckeren	
	1694-1698.	
1 »	Referat af Env. G. Oxenstiernas och Lil- lieroots underhandlingar 1689-1702.	
1 »	Bilagor till förhandlingar med Ch. C. och H. W. Rumpf 1677-1712.	
4 »	Handlingar ang. Kaperier (1600-1700-talen). ⁴	
1 »	Handlingar ang. Handel och Sjöfart (1500- 1700-talen).	

¹ Ligga bland Envoyén Grefve Löwenhielms koncept.² Ligga bland skrifvelser till Envoyén Grefve Löwenhielm.³ Ligga bland Envoyén Grefve Löwenhielms depecher för 1808.⁴ Jfr den 1691 tillsatta kongl. kommissionen för utverkande af ersättning för uppbringade fartyg, bland hvars handlingar (i afd. »Kommissioner») en mängd rör fartyg, som uppbringats af holländske kapare på 1690-talet.

Antal volymr.		År.
III.		
Huset Oraniens samt några andra grenars af huset Nassau originalbref till svenska konungahuset.		
1 fol.	Grefve <i>Vilhelm Ludvig</i> af Nassau	1606, 1609
	Prins <i>Morits</i> af Oranien	{ 1612-1613, 1618, 1622
	Prins <i>Fredrik Henrik</i> af Oranien	{ 1628, 1632, 1645
	Hans enka, <i>Amalia</i>	1657
	Hans dotter, <i>Albertina</i>	1664, 1688
	Prins <i>Vilhelm II</i> af Oranien	1647-1650
	Prins <i>Vilhelm III</i> af Oranien ¹	1673-1689
	Prins <i>Henrik Casimir</i> af Nassau-Dillenburg	{ 1686, 1689-1690
	Hans enka, <i>Amelia</i>	1696-1724
	Prins <i>Vilhelm Hyacint</i> af Nassau-Siegen	{ 1703, 1715, 1730, 1740, 1742
	Prins <i>Johan Vilhelm Friso</i> af Oranien-Nassau	1708-1709
	Hans enka, <i>Marie-Louise</i> ²	1715-1750
	Prins <i>Vilhelm IV</i> af Oranien	{ 1727-1728, 1730-1739, 1741-1751
	Hans enka, <i>Anna</i>	1751-1758
		{ 1760, 1766- 1767, 1770- 1772, 1774- 1775, 1778- 1779, 1781- 1783, 1787, 1789-1790, 1792, 1795, 1797-1802, 1804-1805
1 fol.	Prins <i>Vilhelm V</i> af Oranien	{ 1789, 1792 1805-1806, 1808, 1813
	Hans gemål, <i>Vilhelmina</i> ³	1789, 1792
	Prins <i>Vilhelm</i> , sedan 1813 suverän furste af Nederländerna (<i>Vilhelm I</i>)	{ 1805-1806, 1808, 1813

¹ Hans bref efter tronbestigningen i England (1689) ligga i afd. »Anglica».

² Hennes konfidentiella, egenhändigt skrifna bref till Ulrika Eleonora d. y. (1715—1740) ligga bland öfriga »Bref till svenska drottningar» (i afd. »Acta historica»).

³ Hennes bref till Drottning Lovisa Ulrika (1773, 1776—1776, 1779—1782) ligga i den i not 2 nämnda afdelning.

Antal volymer.		År.
	IV.	
2 fol.	Generalstaternas skrivelser till medlemmar af svenska konungahuset och till svenska regeringen.¹	1613-1805
	V.	
	Holländska beskickningars memorial och noter.	
	Ambassadören <i>Reinholt von Brederode</i> . . .	1616
	» <i>Dirck Bas</i> . . .	
	» <i>Albert Joachimi</i> . . .	1625
	» <i>Gaspar van Vosberghen</i> ² . . .	
	» <i>Rochus van den Honaert</i> ² . . .	1627-1628
	» <i>Andries Bicker</i> ² . . .	
	» <i>Simon van Beaumont</i> ² . . .	[1633-1634]
	Envoyén <i>Cornelius Pauw</i> ³ . . .	
	Ambassadören <i>Willem Boreel</i> . . .	1640
	» <i>Albert Sonck</i> . . .	
	» <i>Epæus van Aylva</i> . . .	1645
	» <i>Jacob de Witt</i> . . .	
	» <i>Gerard Schaep</i> . . .	[1646]
	» <i>Albert Sonck</i> . . .	
	» <i>Joachim Andrée</i> . . .	1652-1653
	Kommissarien <i>Matthias Römer</i> ³ . . .	
	Envoyén <i>Coenraet van Beuningen</i> ² . . .	1656-1660
	Ambassadören <i>Godefred van Slingelant</i> . . .	
	» <i>Frederick van Dorp</i> . . .	
	» <i>Pieter de Huijbert</i> . . .	
	» <i>Johan Isbrandts</i> . . .	

¹ Hit äro lagda kopior af Generalstaternas bref 1620—1621, 1641 och 1643 samt bref till svenska regeringen från Hollands och Vest Frieslands ständer (Haar 1649), från några nederländska städer (Amsterdam 1648, 1651, 1698, Enckhuisen 1566, Groningen 1696 och Monnikendam 1566) och från Antwerpen (1565—1567). Från Generalstaterna finnas bref till Rikskansleren A. Oxenstierna 1615—1637 i Oxenstiernska samlingen (Nederländerna. Förhandlingar).

² Från honom finnas bref äfven till Rikskansleren A. Oxenstierna, i Oxenstiernska samlingen.

³ Från honom finnas bref endast till Rikskansleren A. Oxenstierna, i Oxenstiernska samlingen.

Antal volymr.		År.
	Residenten <i>Nicolaus Heins of Heinsius</i> . . .	1661-1663, 1665
	Ambassadören <i>Pieter de Groot</i>	1669
	» <i>Willem van Haren</i>	1672
	Sekreteraren <i>Johan Wolfsen</i>	1673
	Envoyén <i>Dirk Schaep</i>	1674
1 fol.	Residenten <i>Christian Constantin Rumpf</i> ¹ . .	1676-1689, 1694-1698, 1701, 1704-1705
	Ambassadören <i>Willem van Haren</i>	1684-1685
	Envoyén <i>Willem van Haren</i>	1690-1691
1 fol.	Residentsekreteraren <i>Jan van der Straate</i> .	1687
	Envoyén <i>Walraven, baron van Heeckeren</i> ² .	1693-1698
	» <i>Johan van Haersolte van Cranen-</i> <i>burgh</i>	1701-1707
2 »	Residenten, sedan 1723 Envoyén <i>Hendrik</i> <i>Willem Rumpf</i> ³	1706-1708, 1717, 1719-1728, 1730-1731, 1733-1734, 1736-1739, 1741-1743
	<i>Jacob de Bie</i> ⁴	1719
	Ambassadören <i>Ulbo Aylva van Burmania</i> . .	1720
	Chargé d'affaires <i>Andries van Sanden</i> . . .	1744
1 fol.	Envoyén <i>Charles Rumpf</i>	1746-1748
	Envoyén <i>Lodewijk van Marteville</i>	1752-1760
	Sekreteraren <i>David Letocart</i>	1760, 1763
	Envoyén <i>Frans Doublet van Groenevelt</i> . . .	1761
	» <i>Baron Hendrik van Kretschmar</i> . . .	1763-1767, 1769
	» <i>Baron Reinier van Haeften</i>	1769-1770, 1775-1776
	Chargé d'affaires <i>A. J. van Schenck</i>	1777
	Envoyén <i>Baron Dirk Wouter van Lijnulen</i> .	1778-1781
1 fol.	» <i>Baron Jan Carel van der Borch</i> . . .	1782-1783, 1788-1791, 1793-1795

¹ Tre memorial (1695—1697) äro undertecknade äfven af Envoyén *van Heeckeren*

² Se not 1.

³ Åtskilliga hans memorial för 1719 äro undertecknade äfven af *Jacob de Bie*.

⁴ Hans memorial, de flesta undertecknade äfven af Residenten *H. W. Rumpf*,
igga i serien af dennes memorial.

Antal volymr.		År.
	Chargé d'affaires <i>Antoni Abraham Loofs</i> . . .	1792, 1795, 1801
	Plenipotentiarien <i>Baron Anthony Boldewyn</i> <i>Gijsbert van Dedem van de</i> <i>Gelder</i>	1795-1797
	» <i>Willem Buys</i>	1800-1801
	» <i>Westrenen Themaat</i>	1802-1806
	Chargé d'affaires <i>E. J. de Rhemen</i>	1806
<hr/>		
VI.		
Konferensprotokoll.		
1 fol.	Protokoll vid konferenser med Ambassadörerna <i>van Slingelant, van Dorp, de Huijbert och</i> <i>Isbrandts</i>	1656
1 »	Protokoll vid konferenser med Ambassadörerna <i>van Slingelant och de Huijbert</i>	1659
2 »	Protokoll (renskrifvet och i koncept) vid kon- ferenser med Envoyén <i>Isbrandts</i>	1665-1666
1 »	Protokoll vid konferenser med Envoyén <i>Baron</i> <i>van Heeckeren</i> (i några af dessa konferenser deltog äfven engelske Residenten <i>John Ro-</i> <i>binson</i>)	1697
<hr/>		
VII.		
Svenske kommissariers, agents och kon- sulers i Holland skrivelser.¹		
	Kommissarien <i>Abraham Cabeliaus</i> skrivelser till K. M:t ²	1613
	Handelskommissarien <i>Erik Larsson von der</i> <i>Lindes</i> skrivelser till Rikskansleren ³ . . .	1627-1634

¹ Bref från handels- och värfningsagenter i Holland under senare hälften af 1500-talet och början af 1600-talet finnas bland »Acta historica» (Karl IX:s tid).

² Från honom finnas bref till Rikskansleren (i Oxenstiernska samlingen).

³ I Oxenstiernska samlingen. Från Erik Larsson finnas bref äfven i Steg-
borgsarkivet.

Antal volymr.	År.
Handelskommissarien <i>Conradt von Falkenberchs</i> skrivelser till K. M:t ¹	1628-1632
Handelskommissarien <i>Melchior von Falckenbergs</i> skrivelser till K. M:t ²	1630-1632
Kommissarien <i>Samuel Blomaerts</i> skrivelser till Rikskansleren ³	{1635-1638, 1640-1641
Agenten <i>Michel Le Blons</i> skrivelser till K. M:t ⁴	{1646-1647, 1649-1651
Agenten, sedan 1647 Kommissarien i Amsterdam <i>Harald Appelbooms</i> skrivelser ⁵	1645-1651
Kommissarien i Amsterdam <i>Henrich Martensons</i> skrivelser till K. M:t och Kommersekollegium	1653-1658
1 fol. Kommissarien i Amsterdam <i>Laurens De Geers</i> skrivelser till K. M:t ⁶	1657-1658
Kommissarien i Amsterdam <i>Gerhard de Geers</i> skrifvelse till K. M:t ⁷	1666
Kommissarien <i>Peter Simons</i> skrivelser till Rikskansleren ⁸	1672, 1675
Konsuln i Amsterdam <i>Philipp Bottes</i> skrivelser till K. M:t	1688
Kommissarien [hos Förenta Nederländerna, men särskildt] i Amsterdam <i>David van Baerles</i> skrivelser till K. M:t	1688, 1692
Kommissarien i Amsterdam <i>Andreas Pels</i> skrivelser till K. M:t	1697
Agenten i Amsterdam <i>Joseph van de Putts</i> skrivelser till K. M:t	1700-1705

¹ Deribland bref till Riksrådet J. Skytte (1629). Från Falkenberch finnas bref till Rikskansleren A. Oxenstierna (1628—1633) i Oxenstiernska samlingen och till Pfalzgreffen Johan Kasimir (1632—33) i Stegeborgsarkivet.

² Från honom finnas bref till Rikskansleren A. Oxenstierna (1630—1632) i Oxenstiernska samlingen och till Pfalzgreffen Johan Kasimir (1631—1632) i Stegeborgsarkivet.

³ I Oxenstiernska samlingen.

⁴ Ett bref (1650) är underskrifvet äfven af Le Blons son *Corneille*. Ett bref från denne af 1652 är lagdt hit. Från M. Le Blon finnas bref till Rikskansleren A. Oxenstierna (1636—39, 1641—53) i Oxenstiernska samlingen. — Michel Le Blon antogs d. 15de Maj 1632 »in fürfallenden königlichen geschäften hie und wieder vor seinen agenten zu verschicken». Han uppehöll sig mest i Amsterdam. Jfr afd. »Anglica».

⁵ Åro lagda till serien af Appelbooms öfriga bref. Se ofvan, sid. 373.

⁶ Från honom finnas bref till Rikskansleren M. G. De la Gardie (1660—1663) De la Gardieska samlingen.

⁷ Från honom finnas bref till Rikskansleren M. G. De la Gardie (1661—1667) De la Gardieska samlingen och till Riksmarsken C. G. Wrangel (1671—1674) i Skoklosterarkivet.

⁸ I De la Gardieska samlingen.

Antal volymr.		År.
1 fol.	Faktorn, sedan 1661 Kommissarien i Amsterdam <i>Peter Trotzigs</i> skrivelser till K. M:t ¹	{ 1650, 1654, 1658, 1662-1667
3 qv.	Agenten hos staden Amsterdam <i>Pierre Balguerries</i> skrivelser till K. M:t, Kanslipresidenten och Kanslikollegium ²	{ 1718-1733. 1735-1759
3 >	Agenten hos staden Amsterdam <i>Daniel Balguerries</i> skrivelser till K. M:t, Kanslipresidenten och Kanslikollegium ³	1759-1788
	Agenten hos staden Amsterdam <i>Conrad Adrian Hasselgrens</i> skrivelser till Kanslikollegium .	{ 1788-1793 1810-1811
	Vice konsuln i Amsterdam, sedan 1798 Generalkonsuln (fr. o. m. 1801 med titeln Generalhandelsagenten) i Antwerpen <i>Georg Henrik Brahelens</i> skrivelser till K. M:t (1794) och Kanslikollegium	{ 1793-1807. 1809-1810
1 >	Konsuln i Rotterdam <i>F. P. Bicker Caartens</i> skrivelser till Kanslipresidenten och Kanslikollegium	{ 1796-1797, 1799-1800, 1809
	Hit äro lagda äfven:	
	Konsuln i Ostende <i>Jacob von Langenbergs</i> skrivelser till Kanslipresidenten och Kanslikollegium	1782
	Konsuln i Ostende <i>Gregoire Joseph Smets</i> skrivelser till Kanslipresidenten och Kanslikollegium	{ 1792-1797. 1800-1807. 1810

¹ Från honom finnas bref till Rikskansleren A. Oxenstierna (1645—1647, 1650) i Oxenstiernska samlingen och till Rikskansleren M. G. De la Gardie (1661—1663) i De la Gardieska samlingen. Jfr ofvan, sid. 373, not 5.

² Från honom finnas bref till Geheimerådet Baron G. H. von Görtz (1718) ibland »Acta historica».

³ Brefven till K. M:t äro för åren 1762, 1772, 1774, 1778.

MEDDELANDEN

FRÅN

SVENSKA RIKSARKIVET

Rättelse.

Sid. 361, rad 1 ned. *står*: rikssalen,

läs: rikssalen eller en med A betecknad mindre del deraf,

STOCKHOLM 1897

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

Antal volymer.		År.
1 fol.	Faktorn, sedan 1661 Kommissarien i Amsterdam <i>Peter Trotzigs</i> skrivelser till K. M:t ¹	{ 1650, 1654, 1658, 1662-1667
3 qv.	Agenten hos staden Amsterdam <i>Pierre Balgueries</i> skrivelser till K. M:t, Kanslipresidenten och Kanslikollegium ²	{ 1718-1733, 1735-1759
3 »	Agenten hos staden Amsterdam <i>Daniel Balgueries</i> skrivelser till K. M:t, Kanslipresidenten och Kanslikollegium ³	1759-1788
	Agenten hos staden Amsterdam <i>Conrad Adrian Hasselgrens</i> skrivelser till Kanslikollegium .	{ 1788-1793 1810-1811
	Vice konsuln i Amsterdam, sedan 1798 Generalkonsuln (fr. o. m. 1801 med titeln Generalhandelsagenten) i Antwerpen <i>Georg</i>	

	Skrivelser till Kanslipresidenten och Kanslikollegium	{ 1792-1800, 1800-1807, 1810
--	---	------------------------------------

¹ Från honom finnas bref till Rikskansleren A. Oxenstierna (1645-1647, 1650) i Oxenstiernska samlingen och till Rikskansleren M. G. De la Gardie (1661-1668) i De la Gardieska samlingen. Jfr ofvan, sid. 373, not 5.

² Från honom finnas bref till Geheimerådet Baron G. H. von Görtz (1718) ibland »Acta historica».

³ Brefven till K. M:t äro för åren 1762, 1772, 1774, 1778.

MEDDELANDEN

FRÅN

SVENSKA RIKSARKIVET

UTGIFNA AF

C. T. ODHNER.

XXI. - 1896

STOCKHOLM 1897

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

MEDDELANDEN

FRÅN

SVENSKA RIKSARKIVET

UTGIFNA AF

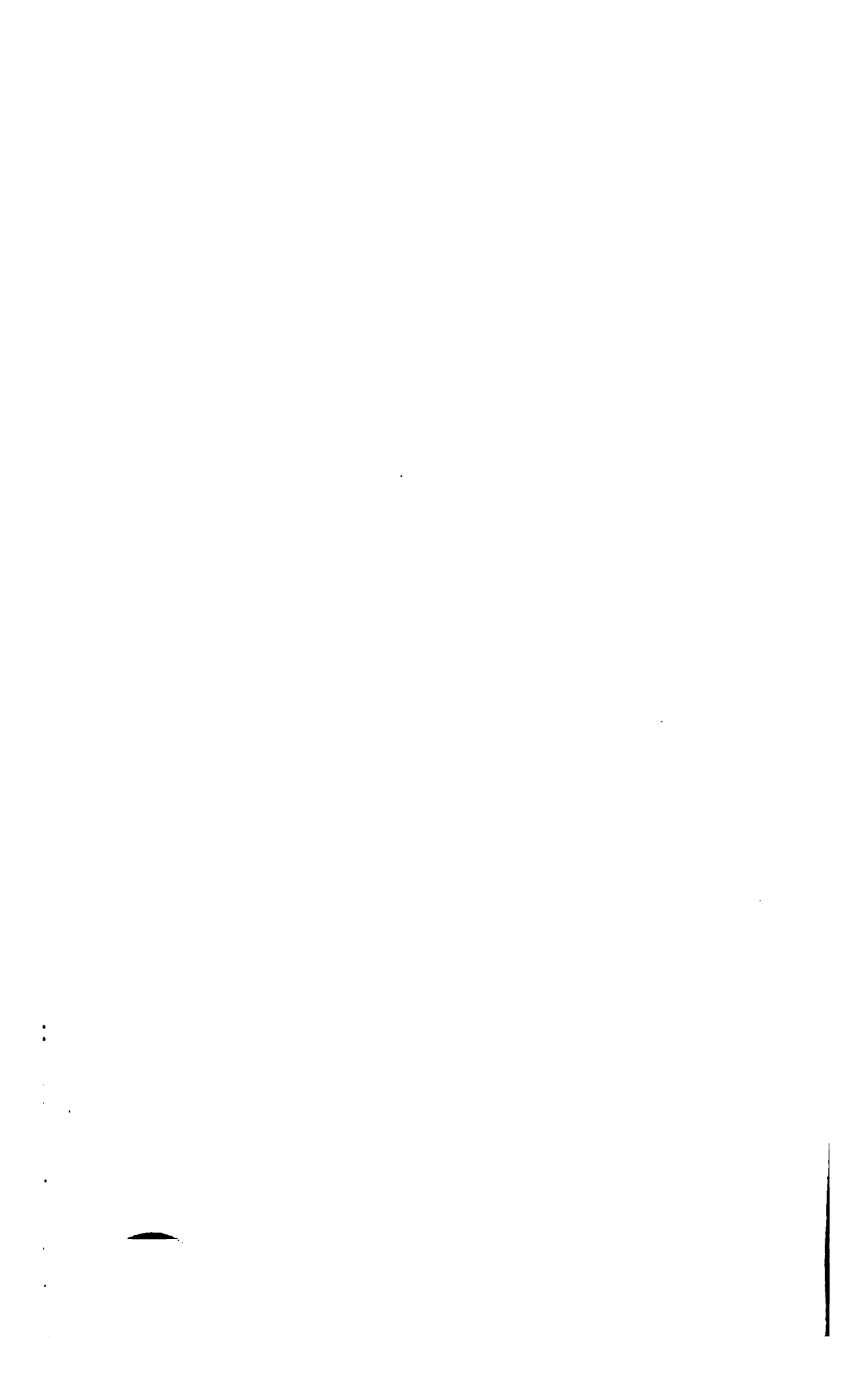
C. T. ODHNER.

XXI.

STOCKHOLM 1897

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

Årsberättelse för år 1896.

Till Konungen!

I enlighet med den för Riksarkivet gällande nåd. instruktionen får jag härmed afgifva underdånig berättelse om Riksarkivets skick, dess tillväxt och de inom detsamma utförda arbeten under det sistförflutna året.

Den tillökning, som kommit Riksarkivets samlingar till del under år 1896, utgöres först af de ordinarie leveranserna från Eders Kongl. Maj:ts kansli (bil. A), tillsammans 781 volymer, af hvilka 28 aflemnats från Justitiedepartementet, 311 från Justitierevisionen, 86 från Landtförsvarsdepartementet, 20 från Sjöförsvarsdepartementet, 115 från Civildepartementet, 88 från Finansdepartementet och 133 från Ecklesiastikdepartementet, hvarjemte Justitiedepartementet aflemnat 23 st. originalförordningar, Utrikesdepartementet en pergamentsurkund och Sjöförsvarsdepartementet tvenne akter. Bland dessa leveranser märkas diaries från samtliga departementen, hufvudsakligen tillhörande tiden 1809—1845. Den extraordinarie tillökningen för året (bil. B) utgör endast 24 volymer och 12 lösa handlingar, men deribland finnas flera dokument af stort intresse. I första rummet må

här nämnas ett egenhändigt bref af konung Gustaf I. odateradt, men tydligen af år 1531, hvilket dess egare löjtnant Axel Axelsson Sjögreen med stor liberalitet förärat åt Riksarkivet jämte några andra handlingar af intresse. Gåfvan var så mycket värdefullare som Riksarkivet förut egde af denne konung endast ett helt egenhändigt bref och en dylik anteckning af genealogiskt innehåll. Vidare har till Riksarkivet öfverlemnats, af f. d. ministern för utrikes ärendena friherre Hochschild en volym handlingar angående arvet och bouppteckningen efter enkedrottning Sofia Magdalena, och af kammarherren G. H. Celsing 9 volymer, innehållande en del af ambassadören frih. J. V. Sprengtportens beskickningshandlingar. Genom byte har Riksarkivet förvärfvat general Stenflychts samt general Chr. Giertas anteckningar rörande krigstilldragelser under Carl XII:s tid, och genom köp Leckö slotts inventarium 1675 samt Venngarns och Käggleholms d:o 1678, till hvilket köp, då Riksarkivet saknar särskildt anslag för sådant ändamål, bidrag lemnats af enskild person med 50 kronor.

Då i förlidne sommar Kongl. Svea Hofrätt med anledning af förestående tillökning i antalet af dess divisioner var i behof af ökad utrymme och sökte vinna detta genom att flytta en del af sitt arkiv till någon närbelägen byggnad, ansåg sig Riksarkivet med Eders Kongl. Maj:ts nåd. tillstånd böra dertill upplåta en del af den gamla arkivbyggnadens nedersta våning som stod obegagnad. Under loppet af sommaren och hösten öfverflyttades hit såsom deposition en del af de till Hofrätten insända renoverade domböcker från de under densamma lydande lagmansrätter (322 vol.), från häradsrätter (2,752 vol.), från bergstingsrätter (24 vol.), från rådstugurätter (862 vol.), från tullrätter (8 vol.) och från konsistorier (8 vol.). De flesta af dessa domböcker äro äldre än

1809, hvilket år skulle, der ej böckernas inbindning lade hinder i vägen, utgöra tidsgränsen.

Såsom deposition har till Riksarkivet likaledes öfverlemnats den hittills på Rydboholm förvarade handskriftsamlingen, hvilken kan betraktas såsom ett annex till det förut i Riksarkivet deponerade Skokloster-arkivet. Rydboholms-samlingen i Riksarkivet, tillsammans 220 konvolut samt katalog i ett band, består hufvudsakligen af arfs-, gods- och rättegångshandlingar angående ätterna Brahe, De la Gardie, Königsmark, Wrangel, Horn, Stenbock m. fl.

Det af Eders Kongl. Maj:t genom nåd. brefvet den 5 Juni 1885 anbefallda arbete för utgallring af Justitierevisionens äldre handlingar har fortgått efter hufvudsakligen samma plan som förut. Den af chefen för Kongl. Justitiedepartementet utsedde rättskunnige granskaren, f. d. akademisekreteraren J. K. Kreüger, har enligt till mig afgifven redogörelse, under året först genomgått och granskat alla i den stora serien af Justitierevisionens handlingar förvarade akter för åren 1700—1702. Derefter har han företagit till lika behandling den serie af justitierevisionshandlingar, som af gammalt förvarats bland hofrätternas handlingar, en serie som hufvudsakligen omfattar konung Carl XII:s regeringstid. Af dessa båda slag af handlingar har han genomgått 299 volymer samt upprättat specifika förteckningar öfver alla handlingar, som han ansett böra utgallras. I sammanhang härmed har han samlat och ordnat dels de från hofrätter och andra öfverdomstolar inkomna uppgifter på af dem leutererade mål, i 10 vol., dels de under granskning af 1700-talets handlingar påträffade akter af äldre datum, i 15 volymer.

Riksarkivets bibliotek har under året ökats med 461 tryckalster. Bland dessa må i första rummet nämnas

en gåfva af H. Maj:t Konungen, det med kungligt understöd af J. F. Böttiger utgifna praktverket »Svenska statens samling af väfda tapeter», inbundet i tre dyrbara band. Följande utländska institutioner hafva öfverlemnadt bokgåfvor: I *Danmark* Rigsarkivet och Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie; i *Finland* Bestyrelsen för Åbo stads historiska museum, Finska historiska samfundet och Helsingfors universitet; i *Norge* den norske historiske Kildeskriftskommission, Kirke- og undervisningsdepartementet samt Rigsarkivet; i *Ryssland* Gesellschaft für Geschichte und Alterthumskunde der Ostseeprovinzen Russlands (Riga); i *Tyskland* Justitieministeriet i Baden, Historische Gesellschaft des Künstlervereins (Bremen), Verein für Meklenburgische Geschichte und Alterthumskunde (Schwerin) och Statsarkivet i Stettin; i *Österrike* Polska historiska samfundet i Lemberg. Enskilde gifvare voro: teol. d:r K. A. Appelberg (Helsingfors), enkefru Aubert (Kristiania); envoyén frih. C. Bildt, baron von Driesen (Petersburg), d:r G. Frommhold (Berlin), generalstabskaptenen H. W. Harbou (Köpenhamn), lektor E. Hildebrand, d:r A. Hirschberg (Lemberg), filos. magister T. Hultin (Helsingfors), kammarherre M. Lagerberg, professor K. G. Leinberg (Helsingfors), d:r B. Lundstedt, d:r O. Malmström, professor Y. Nielsen (Kristiania), riksarkivarien C. T. Odhner, arkivarien frih. B. Taube, rektor F. Westling och lektor F. Ödberg. Riksarkivet å sin sida har utdelat sina publikationer till åtskilliga in- och utländska samfund och personer.

Riksarkivet har under året emottagit besök till ett antecknadt antal af 6,576. De som begagnat arkivets samlingar hafva utgjort ett antal af 363 personer, af hvilka omkr. 80 under längre eller kortare tid här anställt forskningar. Bland dem voro 21 utlänningar, af hvilka jag särskildt får nämna följande: från *Norge*

kammarherre P. J. Anker, kapten H. J. Barstad, kongl. fullmäktigen G. Hallager och riksarkivarien H. J. Huitfelt-Kaas; från *Finland* docenten C. v. Bonsdorff, fil. mag. J. Gummerus, fil. mag. A. Hildén, presidenten R. Montgommery, fil. kand. V. H. Renvald; från *Ryssland* d:r F. Bienemann, professor G. Forstén; från *Tyskland* grefve A. Dürkheim Montmartin; från *Mexico* museidirektören F. del Paso y Troncoso.

Inom Riksarkivets ordinarie tjänstemannapersonal har under år 1896 den förändring skett, att arkivarien d:r V. G. Granlund efter uppnådd pensionsålder den 17 Juli erhållit nådigt afsked och att amanuensen, hofmarskalken d:r C. G. U. Silfverstolpe den 1 Sept. blifvit i nåder utnämnd till arkivarie; såsom sådan har han efter sin företrädare öfvertagit ledningen af Riksarkivets administrativa afdelning. I ledigheten efter hofmarskalken Silfverstolpe har e. o. amanuensen d:r Severin Bergh den 23 Okt. blifvit till amanuens i nåder utnämnd. Såsom e. o. amanuenser hafva tjänstgjort, hela året: hofintendenten L. M. V. Örnberg, lektor E. Hildebrand, kongl. sekreteraren E. Wallmark, kammarherren J. H. T. Beskow, d:r P. H. S. Sondén, d:r G. Berg, kand. A. Hammarskjöld, amanuensen vid Kammararkivet A. E. Afzelius, d:r J. A. Almquist och akad. docenten S. Cla-son; under större delen af året: d:r Sev. Bergh. Af dessa hafva Örnberg, Hildebrand och intill den 31 Okt. S. Bergh uppburit bestämda årsarfvoden med bestämd daglig tjänstgöringsskyldighet, de öfriga tillfälliga arfvoden, hvilka utgått dels af de på stat uppförda anslagen, dels af det särskilda belopp, stort 1,700 kr., som under några år af Riksdagen anvisats för sådant ändamål.

De ordinarie tjänstemännen hafva under året begagnat den rätt till semester, som dem tillkommer, med undantag deraf att en vecka af riksarkivariens semester

icke varit begagnad. Tjänstledighet har åtnjutits af riksarkivarien från den 16 Mars till den 15 Maj för fullgörande af riksdagsmannauppdrag och af amanuensen hofmarskalken Silfverstolpe under tre veckor för sjukdom, hvarjemte en arkivarietjänst stått ledig från den 17 Juli till den 1 Sept. och en amanuentjänst från den 1 Sept. till den 23 Okt. Under de ledigheter som uppstått, har riksarkivarieembetet förestått af arkivarien frih. Taube under tre månader och af arkivarien Bergman under en fjerdedels månad, arkivarietjänst förrättats af hofmarskalken Silfverstolpe under tre och tre fjerdedels månader, af amanuensen Lundgren under tre och en fjerdedels månader, af amanuensen d:r Westrin en half och af d:r S. Bergh en och en half månad, samt amanuentjänst af E. Wallmark två månader, kammarherre Beskow en fjerdedels månad, d:r S. Bergh fem, d:r Sondén två och en half, d:r G. Berg två och en half månader, kand. Hammarskjöld en och en fjerdedels, d:r Almquist tre fjerdedels och d:r Clason en fjerdedels månad.

Bland de arbeten, som utförts af riksarkivarien, får jag nämna dels de talrika skrivelser som afgått till utlandet med svar och utredningar i anledning af ingångna frågor af biografiskt, genealogiskt eller allmänt historiskt syfte, dels de utlåtanden som af mig afgifvits den 30 Nov. till Eders Kongl. Maj:t i anledning af ett i Kongl. Ecklesiastikdepartementet utarbetadt förslag till stadga rörande offentliga arkiv och den 7 Dec. till herr statsrådet och chefen för Kongl. Ecklesiastikdepartementet angående vissa delar af den på dagordningen stående frågan om upprättande af s. k. landsarkiv.

Den *administrativa* afdelningen af Riksarkivet har med afseende på handlingars öfverlemnande från Eders

Kongl. Maj:ts kansli till Riksarkivet och utlåning derifrån till kansliet kommit i åtnjutande af en förbättrad ordning genom hvad Eders Kongl. Maj:t den 31 Dec. 1895 derom förordnat. I sammanhang härmed har äfven K. Kammarkollegium vidtagit en mer betryggande anordning med afseende på lån af handlingar från andra embetsverk. Förutom de löpande göromålen på denna afdelning, har liksom förut granskningen fortgått af de äldre justitierevisionshandlingar, som varit föreslagna till utgallring, äfvensom fördelandet och ordnandet af den bevarade delen af desamma. Samlingen Militaria har emottagit ytterligare accessioner, särskildt från General-auditörsemetets handlingar, likaledes samlingen af Flottans handlingar, hvaraf största delen numera är ordnad. Öfver den nu ordnade samlingen af Kongl. kommissioners handlingar är förteckningen afslutad. Samlingen af stater och handlingar rörande statsverket (1,038 vol.) är nu slutordnad och förtecknad. Diariisamlingen, som anseentligt ökats genom leveranser från departementen, är omordnad, uppställd å ny lokal, och ny förteckning deröfver upprättad.

Inom den *historiska afdelningens* båda sektioner torde följande arbeten böra nämnas. Pergamentsbrefsamlingens förtecknande i registform är fortsatt för åren 1521—1540, äfvensom medeltidens pappersdokument från år 1431 börjat på samma sätt förtecknas. Hela samlingen af medeltida pergaments- och pappersbref till år 1494 har blifvit inlagd i kuvert med påteckning af datum för hvart och ett. Inom samlingen af ministeriella (diplomatiska) handlingar har den enda återstående afdelningen, »Anglica», börjat ordnas. Samlingen af s. k. hemliga rådsprotokoll har ordnats och förtecknats. På riksdagsafdelningen har omordnandet af »Riksdagsacta» fortgått, särskildt för frihetstiden. Den s. k. Palm-

sköldska samlingen af diverse handlingar har blifvit till största delen fördelad efter ämne på andra samlingar. Den oordnade delen af samlingen »Livonica» har börjat ordnas. Den Cronbergska samlingen (handlingar efter kongl. räntmästaren Börje Cronberg) har ordnats. I samlingen Biographica, som genom talrika accessioner är mycket utvidgad, har bokstafven S (öfver 100 vol.) ordnats.

Om Riksarkivets verksamhet för utgifvande af handlingar, som äro af vikt för fäderneslandets historia, må det tillåtas mig att anförä följande. Af *Konung Gustaf I:s registratur*, utg. genom V. Granlund, har den sjutonde delen, omfattande året 1545, blifvit afslutad och utgifven, och på den adertonde delen äro 13 ark tryckta. Af *Svenska riksrådets protokoll*, utg. genom S. Bergh, är åttonde delens förra afdelning, omfattande året 1640, i dessa dagar utkommen. Af *Svenska riksdagsakter jämte andra handlingar, som höra till statsförfattningens historia under tidehvarfvet 1521—1718*, utg. genom E. Hildebrand, äro 14 ark tryckta på andra delens tredje afdelning, hvilken dermed närmar sig sin afslutning.

Riksarkivets arbete för utgifvande af *Svenskt Diplomatarium*, hvilket bekostas af den Posseska donationsfonden, har under några år hvilat, men kommer inom kort att återupptagas, dels genom utarbetande af ett supplementsband till den yngre serien från 1401, dels genom fortsättande af den äldre seriens sjette band, hvaraf endast en afdelning (åren 1348—1350) utkommit. Materialet för detta urkundverk har betydligt ökats och ökas alltjämt genom de forskningar i Vatikanska arkivet, med hvilka amanuensen i Kongl. Biblioteket d:r K. H. Karlsson varit sysselsatt sedan hösten 1894. Mottagen och bemött med stor välvilja har han gjort en oväntadt rik skörd och afskrifvit under första arbetsåret omkr.

550 icke förut kända handlingar rörande Sverige, under andra året ungefär lika många. Hans vistelse i Rom, som de första två åren möjliggjordes genom understöd af K. Vitterh. Hist. och Antiqvitetsakademien samt Letterstedtska föreningen, kommer att fortgå äfven under det tredje året, tack vare det anslag, stort 3,000 kr., som Riksdagen på Eders Kongl. Maj:ts framställning beviljat för innevarande år. De vilkor, som fästats vid detta anslag äro, att han skall vara skyldig ej mindre att arbeta i Vatikanska arkivet hela den tid af året, hvarunder det hålles öppet, och använda den återstående tiden till arbeten, som stå i sammanhang med hans hufvuduppgif, än äfven att efter hvarje arbetsårs slut afgifva redogörelse för det gångna årets arbeten och plan för det följande årets, äfvensom till Riksarkivet öfverlemna de afskrifter och anteckningar, som blifva frukten af hans arbeten.

Af *Meddelanden från Svenska Riksarkivet* har under året utgifvits det tjugonde häftet, till hvars tryckning Eders Kongl. Maj:t i nåder beviljat särskildt anslag.

Riksarkivets räkenskaper hafva fortfarande varit förda af arkivarien Bergman, och dess bibliotek har vårdats af amanuensen d:r Westrin, hvilken äfven fört protokollet vid sammanträdena mellan riksarkivarien och arkivarierna.

Stockholm den 30 Januari 1897.

Underdånigst

C. T. ODHNER.

Bil. A.

Specifikation på den *ordinarie* tillökningen år 1896 i Riksarkivets samlingar genom leveranser från Kongl. Maj:ts Kancelli:

Från Kongl. Justitiedepartementet:

Statsrådsprotokoll för åren 1866 och 1867 . . .	4 band.
Registratur för åren 1870 och 1892	2 ,
Diarier för åren 1841—1846	6 ,
Afgjorda handlingar för år 1886	13 vol.
Mönsterrullor från Fångvårdsstyrelsen för åren 1893—1895	3 ,
samt 23 st. originalförordningar.	

Från Kongl. Justitierevisionen:

Högsta domstolens protokoll för åren 1882— 1887	47 band.
Nedre revisionens protokoll för åren 1851—1870	16 ,
Diarier i revisionsmål för åren 1703—1845 . . .	46 ,
D:o i besvär- och ansökningsmål för åren 1800 —1845	46 ,
Särskildt diarium för åren 1801—1839	4 ,
Generalauditörs-diarium för åren 1801—1876 . .	8 ,
Kongl. bref till Justitierevisionen för åren 1801 —1828	6 ,
Afgjorda handlingar i revisionsmål för år 1893	54 vol.
D:o d:o i besvär- och ansökningsmål för samma år	84 ,

Från Kongl. Utrikesdepartementet:

Kejsar Napoleon I:s bemyndigande för prinsen
af Ponte Corvo att emottaga valet till svensk
kronprins. Dat. St Cloud 23 Sept. 1810.

Från Kongl. Landtförsvarsdepartementet:

Registratur för år 1864	4 band.
Annotationsböcker för åren 1810—1832	23 ,
Diarier för åren 1833—1845	13 ,
Expeditionslistor för åren 1810—1845	36 ,
Strödda handlingar för åren 1821—1829, 64 sär- skilda akter	10 vol.

Från Kongl. Sjöförsvarsdepartementet:

Statsrådsprotokoll för åren 1867—1876	10 band.
Registratur för åren 1870—1873	4 ,
Diarier för åren 1840—1845	6 ,
Afgjorda handlingar för år 1880, en akt, och för 1884, en akt	2 akter.

Från Kongl. Civildepartementet:

Afgjorda handlingar för år 1891	36 vol.
Kammarexpeditionens inkommande diarier för åren 1809—1839	31 band.
D:o d:o utgående för samma år	31 ,
Civildepartementets inkommande diarier för åren 1840—1845	6 ,
D:o d:o utgående för samma år	6 ,
Riksdagsdiarier för åren 1809, 1810, 1812, 1815, 1817 och 1823	5 ,

Från Kongl. Finansdepartementet:

Registratur för åren 1865—1869	15 band.
Handels- och finansexpeditionens inkommande diarier för åren 1810—1839	30 ,
D:o d:o utgående för samma år	30 ,
Finansdepartementets inkommande diarier för åren 1840—1845	6 ,
D:o d:o utgående för samma år	6 ,
Förberedande skattejemkningskomiténs handlin- gar 1876	1 vol.

Från Kongl. Ecklesiastikdepartementet:

Statsrådsprotokoll för åren 1881—1885	10 band.
Registratur för åren 1885—1888	12 ,

Diaries för åren 1851—1870	60 band
Afgjorda handlingar för år 1891	51 vol.

Summa 781 band

och volymer jemte 23 originalförordningar, 2 akter och en pergamentsurkund.

Bil. B.

Specifikation på den *extraordinarie* tillökningen år 1896 i Riksarkivets samlingar, dels genom leveranser från offentliga verk och myndigheter utom Kongl. Kansliet, dels genom gåfvor, byten eller köp.

Genom leveranser:

Från Riksgäldskontoret:

1893 års riksdagsbeslut . . . . . 1 band.

Från Domhufvanden i Barne härad:

Barne härads dombok för åren 1618, 1642, 1643,
1656, 1659 . . . . . 1 vol.

Från Komitén för revision af gällande lagbestämmelser
angående de svenska lapparnes rätt till renbete och
angående renmärken:

Komiténs protokoll och handlingar 1895—1896 . 1 vol.

Genom gåfvor:

Af Kammarherren G. H. Celsing:

Skrifvelser från Kongl. Maj:t och kanslipresiden-
ten till envoyén (ambassadören) frih. J. V.
Sprengtporten i Köpenhamn 1762—1789 . . . 8 vol.
Danska regeringens noter till densamme 1762—
1774 1

Af Inspektören C. R. Geintschein:

Genealogiska anteckningar angående svenska oin-
troducerade adliga ätten Geintschein . . . . . 3 ark.

Af f. d. Ministern för utrikes ärendena frih. C. F. L. Hochschild:

Handlingar angående arfvet och bouppteckningen
efter enkedrottning Sophia Magdalena 1813—
1818 . . . . . 1 vol.

Af Krigsarkivet:

Generalen C. N. af Klerckers projekt till order
för finska arméns reträite af den 5 mars 1808.
Vidimerad afskrift.

Af Statsrådet J. E. von Krusenstjerna:

Bref från statssekreteraren G. F. Wirsén till presi-
denten frih. C. E. Lagerheim, dat. Kiel 24
Dec. 1813.

Af Fröken Augusta Charlotta Poppius:

Protokoll inför Kongl. Maj:t den 14 Febr. och
19 April 1803.

Lagkommissionens skrifvelse till Kongl. Maj:t den
4 Maj 1805.

Mathias Caloniuss' promemoria till lagkommissio-
nen, dat. Åbo 1804.

Gabriel Poppius' promemior till Kongl. Maj:t
angående egotvister mellan svenska och ryska
undersåtar, 1802, 1804 och 1805. 4 st. Kon-
cepter.

En samling koncepter af densamme, innehållande
promemior, yttranden till statsrådsprotokollet
m. m.

Räkenskaper och andra handlingar angående A.
F. Munck under hans vistelse i Italien 1815—
1831 . . . . . Tillsammans 2 vol.

Af S. Rizells sterbhus i Björkemo, Mosås:

Drottning Kristinas salubref på gods i Vester-
götland till Olof Andersson Sölvverlood, dat.

Stockholm den 15 Sept. 1646. Original på pergament.

Af *Generallotsdirektören frih. M. D. Ruuth*:

Amiralen, sedermera riksrådet Gustaf Ruuths egenhändiga meritförteckning 1755.

Af *Revisionssekreteraren K. F. Silfverstolpe*:

1789 års protokoll hos Ridderskapet och adeln .	1 vol.
Företal till 1789 års riksdag, med fortsättning .	2 häft.
Tankar om conjuncturen och kriget, April 1789 af H	1 ,

Af *Löjtnanten Axel Axelsson Sjögren*:

Förläningsbref af konung Gustaf I för fru Metta (Dyre?), dat. Stockholm den 26 Sept. 1526. Orig. Egenhändigt bref af densamme. Odateradt (men af år 1531).

Konung Johan III:s dombref mellan arfvingarna efter fru Görvel Gyllenstierna (gift Ulfstand) 1580. Afskrift.

Bref från Erik Sparre till franske legaten i Danmark Ch. Danzai, dat. Bergqvara den 26 Juli 1580. Orig.

Bref från Elaus Terserus till fru Ingeborg Gylts, dat. Leckö den 18 Jan. 1581. Orig.

Konung Ludvig XIV:s ordonnans till öfverste Zurlauben för kaptenen Creutz, dat. Versailles den 29 Mars 1694. Perg.

Bref från prinsessan Ulrika Eleonora till friherrinnan Katarina Ebba Baner, född Horn, dat. Stockholm den 20 Sept. 1711. Orig.

Bref från Drottning Lovisa Ulrika till Kronprinsen Gustaf, dat. Kristianstad den 3 Sept. 1754.

Orig. m. m. diverse . . . . . Tillsammans 1 fasc.

Genom byte (enl. Kongl. br. d. 5 Juni 1885):

Af *Friherre R. M. Klinckowström*:

Tvenne originalbref af konung Johan III, dat. 1573 och 1576 (det senare ej expedieradt).

- Ett originalbref af konung Carl IX, dat. 1609.
 Tvenne d:o af konung Gustaf II Adolf, dat. 1615
 och 1627.
 Ett d:o af konung Carl X Gustaf, dat. 1658.
 Ett d:o af drottning Hedvig Eleonora, dat. 1684.
 Tvenne d:o af konung Carl XI, dat. 1681 och
 1697.
 Bref, vaxlade emellan wojwoden af Pleskow och
 C. G. Gyllenhielm. Afskrifter.
 Kostnaderna för tyska kriget 1628—1633.
 Tvenne bref från F. Aderkass till M. G. De la
 Gardie 1658.
 Relation öfver Malmö belägring 1677, med karta.
 Afskrifter.
 Relation öfver konung Karl XI:s mönstring med
 Vesterbottens regemente i Piteå 1694.
 Ett bref af S. Hylteen 1709.
 Ett underd. memorial af guvernören C. G. Mörner
 1713. Orig.
 »Alla H. K. M:ts erhållna victorier och bevistade
 actioner från den 9 Juli 1700 till den 22 Febr.
 1715». (Af Ohr. Gierta.) 2 stora blad.
 General Stenflychts memoirer rörande krigshän-
 delserna 1701—1718.
 Erik Tunelds förteckning öfver bref m. m., som
 han erbjuder staten att inköpa, 1761.
 Chargé d'affaires Schoerbings berättelse om sin
 uppvaktning hos general Bonaparte i Rastadt
 1797 . . . . . m. m. tillsammans 1 vol.

Genom köp:

- Leckö slotts inventarium Maj 1675 . . . . . 1 band.
 Venngarns d:o Juni 1678 . . . . . 1 »
 Käggleholms d:o Juli 1678 . . . . . 1 »
 Collegii medici underd. skrifvelse angående dess
 lokal 1697.
 Amiralen Aron Sjöstiernas underd. rapport, dat.
 chefsäkeppet Ulrika Eleonora till ankars vid
 Rotholmen den 2 Okt. 1742.

Deputerades af rederierna promemoria till amiralitetskollegium angående engelsmännens kaperier, dat. Stockholm den 27 Febr. 1779.

Öfverstelöjtnanten grefve Nils Cronstedts promemoria angående hans förhållande till konungen och hertig Karl m. m. 1787 och 1788.

Öfveramiralen Joh. af Pukes underd. memorial angående befordringar inom flottan, dat. Stockholm den 29 Juli 1809.

Tvenne bref från generalauditören Sam. Noreus angående skånska bondupproret 1811.

Summa 24 band,
volymmer och häften samt 2 lösa pappershandlingar.

Bidrag till Riksarkivets äldre historia.

A.

Om öfverflyttningen till Riksarkivet af handlingar från furstendömet arkiv 1620.

1.

Till Drottningen om dhe cantzelij- och cam-
mer-handlinger. Actum Stockholm den 28 Aprilis
1620.

Sonligh och kärlich helssen etc. Stormechtige Drot-
ningh, elskelige käre fru moder. E: M:tt vele vij her
medh kärlichen oförhollidt hafue, att effter som E: M:tt
senest närvahrande här uthi Stockholm sigh om dhe
cantzlij- och cammar-handlinger, som uthi Nyköpingh
och Gripzholm i förvaring holles, moderligen och kär-
ligen således hafuer förklaratt, att E: M:tt sigh vähl
låtthe behaga, att dhe så väl aff våhre som E: M:tz till-
förordnade medh förste motte öfuersedde, och huilke som
riket och cronen befinnes att angå, nu uthi vårt Rijchs-
Archivum lefrerede blifue; så hafue vij sådant at effter-
komma och fulborda upå vår sijde tilldeputeret våre
trogne tienere, secreterer och cammererer Peder Månsson
och Boo Werneson, och dem nådigst i befallningh gifuidt,
att så snart dhe om tijden och rumet, när och huar
E: M:tt tackes sådant at låtha för händer tagas, blifue
förvissade, de sigh då oförsumeligen skole låtha tillstades
finna, rättandes sigh uthi ransakende och effterletande

effter den instruction, som vij dem nådigest hafua gifua låthet. Begäre fördenskull käriligen att E: M:tt ville sigh om tijden förklare. Och aldenstundh thet bör ware lönligit hollit hvadh för handlinger, som anthen blifue der quare, eller hijtföhres, så hafue vij låthet hände eedh aff våre tienere, och begäre förtenskull kärligenn, att E. M:tt och i lijke motto ville låthe tage eedh af sijne tillförordnade för än handlingerne upslås, att dhe ingen menniskie oppenbahre uthan hoos sigh troligen och stille förholle, hvadh för saker som ther kunne fundne vara. Och befalle E: M:tt etc.

GUSTAVUS ADOLPHUS.

Peder Månsson.

(Ur Rikaregistraturet.)

2.

Instruction som vij Gustaff Adolph etc. hafue gifuidt våre trogne tienere och secreterare Peder Månsson och hans tillförordnade schrijfuare, huruledes the sampt med våre elskelige käre fru moders, stormechtige högborne Furstinnes etc., förordnade och fulmächtige bestelle skole om dhe cantzlij- och cammer-handlinger, som uthi förvaringh stå opå Nyköpingz och Gripzholms slott. Actum Stockholm den 28 Aprilis 1620.

Först skole alle the handlinger afskilies, som egentligh komme riket och cronan till, både latiniske, svenske och tydske, som emellan Sveriges konunger och uthrijkes potentater, republiker, städer och ständer hafue varidit handlade och tracterade, antingen medh förbundh eller uthi andre saker, item inrijkes handlinger, som för-

nämpligest donationer, riksdagers besluuth, statuter och allehanda ordningar, privilegier, gamble bref, missiver till konunger schrefne, obligationer och förplichtelsser, domar, rettegångz acter och handlinger, rådhslagh, registraturer, protocoller och concepter, krijgzsaker och hvadh mere der finnes; iblandh huilke och skall förstås alt hvadh som uthi vår elskelige käre och salige her faders (christeligh och högberömmeligh ihugkommelsses) tijdh i riksens saker gånget och handlat ar, ifrån thet H. K. M:tt efter (höglöfligh i åminnelssse) salige konungh Jahans begäran togh sigh opå att förestå krijgzsakerne anno 1589 eller 90, och sedan in till H. M:tz salige hädanlijdande, huilke för:ne rikssens saker och handlinger skole granneligenn blifue registrerede och upskrefne, och sedan aff förb:te vår uthskickade väll inlagde och förvarade uthi kister, och hijt till Stockholm förde.

Hvadh saker och handlinger, som ther finnes vare och förlopne äre, medan högb:te vår salighe käre her fader var hertigh och komme allenest furstendömet Sudermanlandh, Nerike och Vermelandh till, dhe skolle alle legges öfuer een sijde, och doch aff begges våre tillskickedhe noga anteknes och opskrifues och uthi h:te vår käre broders förvaringh annamas. Och ther så ähr, att någre sådanne saker kunne finnas anten uthi riksens eller furstendömetz handlinger, som förbe:te våre fulmechtige kunne synes vare nyttige till att hafue, så måge the meddele hvar androm visse och vidimerede copier. Men sielfve originalbrefven skolle blifve qvarre och oförrychte vidh the handlinger tillstedes liggendes, som them bör vare.

Om ther och kunne någre handlinger fundne varda, som hvarken rikjet eller furstendömet ahngå, så skole the likväl och legges serskildz uthi förvaringh och

sammaledes registreres och uppskrifues och ther quarre liggendes blifve oförrychte till vårt vijdere betenckiande.

Sammaledes skole och alle the saker legges tilhope, som hafue hörddt adelen, kyrckior eller klöster till och ifrån them kunne vare tagne, bådhe svenske, finske och liffländske, hvadh thet heller mere är jordebreeff, jordeböcker och andre theres egne saker, som icke angåå chronan, och thett alltt väl registreres, doch så att cronones, kyrke- och klosterbreff skilies ifrån adelens breff och saker. Och medan alltt sådant bör vare i rikzens förvaringh och vij voldh hafue att låthe ägenderne bekomme theres igen, om oss så synes, och någon sådant af oss i underdånighet fordrer och begärer, så skole och våre tienere dem i godh förvahringh anname och medh sigh hijt till Stockholm föhre.

Hvadh rekenskaper, jordeböcker och allehande register och rekninger anlanger, ther om skall bestellas lijke såsom nu om cantzelij-handlingerne förmålt är, så att förb:te vår utskickede skole tilhope leggie och hijt föhre alltt hvadh som rikket och cronen tilhör, men hvadh som furstendömet tilkommer, thet skole the låthe blifue uthi hög:te vår käre broders förvahringh, doch alltt granneligen anteknes och opskrifues, både thett som sådan hämptas och thett som ther qvart blifuer.

Och opå alt dette både cantzlij- och cammer-handhlinger skole skrifues tuenne lijke lydendes register och af begges fullmechtige eller utskickede underskrifues och försegles. Thett ene skole våre tienare hafue hijt medh sigh, och thett andre beholler vår käre broder eller H. K:ttz tilbetrodde tienere.

Till dedt sidste, effter thett och bör vare lönligit hollitt och ingen oppenbart hvadh handlinger som ther finnes, bådhe the som hijt föhres och ther quarre blifue, och vij hafue ther om låthedh hende eedh aff för:de

våre uttskickede tienere, så skole dhe och fordre hoos högste vår k: fru moder, att Hennes M:tz tillförordnade tienere och sammaledes motte gøre theres eedh, för änn the taga uppå att öfuersee och skilie handlingerne, att the för ingen menniskia, som ther aff eij vetha bör, uppenbara, uthan lönligen hoos sigh holle, huadh för saker ther fundne vara.

GUSTAVUS ADOLPHUS.

Peder Månsson.

(Ur Riksregistraturet.)

B.

**Om Riksarkivets tillstånd efter slottsbranden den 7
Maj 1697.**

1.

Anno 1697 den 10 Maj för middagen uti Råd-
cammaren på Carlberg närvarande:

Deras Kongl. Majesteter

Gref Bengtt Oxenstierna	Gref Fabian Wrede
Gref Nils Gyllenstolpe	Gref Lars Wallenstedt
Gref Carl Gyllenstierna	Gref Didrich Wrangel
Gref Axel Wachtmeister	Gref Carl Bonde
Gref Jacob Gyllenborg.	

Gref Wrede påminte om repartition af logementerne för
Cammar-Collegio, Stats-Contoiret och Cammar-Revi-
sionen, säijandes hvalfvet öfver Archivo vara för-
därfvat samt taket uppå Stats-Contoiret.

Hennes Maj:t frågade hvarest Rijks-Archivum, cantzlij-
acterne och Bibliotheket vore förvahrt.

Gref Oxenstierna: Uthi rijdarehuset tillijka med alla Collegii Antiquitatis acter, och hade man en stor möda innan Archivum och dee angelägneste cantzlij-acter blefve salverade, tå secreteraren Bergenhielm kom till mig och berättade uthi hvad fahra meddelste hvalfven och Archivum stodo utaf dee omkringstående materialbodar, trähus, biälckar och annat trävärcke, som elden tycktes vilja begynna att itända.

Hans Kongl. Maj:t: Bergenhielm var två gånger uti gref Bengtts huus och sade här om til, och tå bodo vij gref Axel rijda uth och see på hvad sätt han kunde salvera acterne.

Gref Axel Wachtmeister sade: Om han tå ej kommit uth och fått något manskap tilsammans samt giordt här om en behörig och i denne hastigheet möjelig anstalt, hade heela Archivum brunnit up, emedan dee af betjänterne, som där tilstådes vore, ej viste hvad dee skulle taga sig til, tå och anordning giordes at bähra alle cantzlij- och archivi-acterne dels på stallgården, dels i rijdarehuset, tå secreteraren Leijonmarck, effter något motsäijande och betänckiande, omsijder detta rådet fullföljde. —

— — — — —
Gref Oxenstierna påminte om tjänlige rum för Rijks-Archivo och Collegio Antiquitatis och at gode hvalf vore för documenternes säkerheet skull.

Gref Wrede föreslog framledne drotzetens gref Pehr Brahes huus, hvarest sköna hvalf vore, allenast logementerne reparerades, och kåstade minst, emedan huset dessutan kommo Kongl. Maj:t til.

Gref Carl Gyllenstierna gjorde påminnelsse om tjänlige rum til Hennes Maj:ts Gouvernements-Contoir. Föreslogs, föruthan Tungels, fru Elsa Kruses och Lars Gårkocks huus.

Resol: at gref Pehrs huus repareras för Revision, Rijks-Archivo, Antiquitets-Collegio, Executions-Commission och Secreterarens Nordskölds contoïr, och att stallbetiänterne flyttia tädan, där om ordre til öfverste-marskalcken afgå och til Cammar-Collegium att accordera om hyran för Tungels och Lars Gårkocks huus. — — — — —

(Ur Rådsprotokollet.)

2.

Anno 1697 den 7 Junij uppå Carlberg för middagen närvarande:

Deras Majesteter

Gref Bengtt Oxenstierna	Gref Christofer Gyllenstierna
Gref Fabian Wrede	Gref Nils Gyllenstolpe
Gref Didrich Wrangel	Gref Axel Wachtmeister
Gref Jacob Gyllenborg.	

— — — — —

Secreteraren Åkerhielm berättade sedan at, vid sidste olyckelige vådeld på slättet, åtskillige cantzlij-acter vore förkomne, hvaribland en dehl inkomne bref ifrån Kongl. Maij:ts uthrijkes ministrer och dess-liket concepter och bref, som til dem varit utfärdade, hvarpå vardt resolverat, att Cantzlij-Collegium kunde låta ordres afgå til Kongl. Maij:ts uthländske ministrer, att på dee bref och acter, som uthi Cantzlijet saknas, det vari sig af dem, som dee hijt insändt, eller af dem, som dee här ifrån hafva bekommit, låta taga copier och dee samma forderligast hijtsända, viljandes Kongl. Maij:t dem i räkning bestå den omkåstnad, som til sådan af-copiering behöfves, och at detta uti form af ex-

tracto protocolli extraderas och på behörige orter
där om skrifves.

— — — — —

(Ur Rådsprotokollet.)

3.

Den 14 Junij 1697 antemeridie præsentibus:

Dheras Kongl. Majestet

Gref Bengt Oxenstierna	Gref Christ. Gyllenstierna
Gref F. Wrede	Gref Gyllenstolpe
Gref J. Stenbock	Gref C. Bonde
Gref Gyllenborgh.	

— — — — —

Cantzlijrådhet Piper: Om man kunde få Archivet med
i Rosenhanes huus, så skulle dhet vara väl, ty man
bör hafva dhet när vijd handhen, och dhet ligger
nu i gref Pers huuss.

Föreslogz sedhan om icke gref Pehrs huus kunde nyttias
till Huussgerådhs- och Klädes-cammare sampt och
till Borgretten, och dheremoth sedhan Cantzlijt med
Revisionen och Archivet flyttas i Rosenhanes huuss,
så at dhet alt blefve tillsammans.

Hennes Maj:t tyckte dhet skulle vara mycket vahl.

Gref Wrede: Är nödigt at Cantzlijt är när vijdh resi-
dencen.

Resolverades fördhenskull, at Cantzlijt medh Revisionen
och Archivet skall blifva uti Rosenhanes huus på
Riddareholmen, och att bref dherom skall afgå till
Cammar-Collegium, sampt och notification till hr
gref J. Steenbock, kunnandes Rynningens huuss, som
man förr ärnat til Cantzlijt, igen upsågas.

— — — — —

(Ur Rådsprotokollet.)

4.

Anno 1697 den 22 Junij efter middagen uthi Råd-
Cammaren på Carlberg närvarande:

Deras Majesteter

Gref Bengtt Oxenstierna   Gref Christofer Gyllenstierna
Gref Fabian Wrede   Gref Nils Gyllenstolpe.

Gref Gyllenstolpe påminte vid detta tilfället om archivi-
acterne, det secreteraren Leijonmarck vijst hvad
olägenheet skulle följa, om dee skulle nu återigen
flyttias tädan til hr Schering Rosenhanes huus,
emedan där intet så gode hvalf äro, och mästen-
dels skåp och hyllor äro uti gref Pehrs huus up-
satte och beqvämligare rum där för dem.

Resol. at archivi-acterne blifva där qvahre, undanta-
gandes dee ifrån 1680, som nödigast pröfvas vara
vid expeditionerne uthi Kongl. Maj:ts Cantzlij, trans-
porteras uti Rosenhanes huus och hållas uti förvahr
af actuarien Palmskiöld.

(Ur Rådsprotokollet.)

5.

Den 25 Junij 1697 postmeridiem præsentibus:

Dheras Kongl. Majesteter

Gref Bengt Oxenstierna   Gref Ch. Gyllenstierna
Gref Fabian Wrede.

Uplästes gref J. Stenbocks skrifvelse angående Borg-
rättens och Huusgerådz-cammarens flyttande uti
framledne drotzetens gref Per Brahes huuss, hadhe

beseedt huuset och funnit dhettienligit. Förfrågar sig underdånigist om icke, för uthan dhett Justitie-Revisionen och begge stallmestarne samt bohagsfogden flyttia uth, ochså vederbörande måge anbefallas Rijchsarchivetz och Antiquitetz-Collegii handlingar annorstedes at transportera, samt huuset natt och dagh af K. M:ts guarde blifva bevakat.

Hennes Maj:t meente, at guardet skulle då få allt för myckit at göra.

Gref Wrede hölt doch nödigt at dhett kommer vacht för K. M:ts Klädes-cammare för mehra säkerheet samt befahrande tjufnad skull.

Resol. at svar skall afgå, dhett K. M:t förmodar at så Archivum som alle dhe andra uthi brefvet upreepadhe lära kunna rymmas i dhett huuset, så at K. M:t håller onödigt at gravera sig med a part hyra för dhett; samt at K. M:t gifvit ordre om vacht för huuset.

— — — — —
(Ur Rådsprotokollet.)

6.

Den 3 December 1698 effter middagen närvarande:

H. E. gref Bengt Oxenstierna	H. E. gref Gyllenstolpe
H. E. gref Polus	Hr Hoffcantzleren.

— — — — —

H. E. gref Gyllenstolpe påminte om nödvändigheten at bringa Archivum i gott stånd efter den confusion, som det igenom den olyckelige branden råkat uti. Hr Åkerhielm mente, at man borde göra ett generalt register, och bindas in med blad emellan.

- H. E. gref Bengt:** Kanske man kunde gifva commission åt secreterarne Peringsköld, Lillieblad och Schmedeman, at taga sig det uppå.
- Hr Åkerhielm:** Och göra deraf visse departementer.
- H. E. gref Gyllenstolpe:** Det är så, hvar tar sin del, och deruti göra locos communes. Der kunde tagas flera personer til hielp, och de niuta betalning derföre. Den omkostnaden voro nyttig.
- Hr Åkerhielm:** Det voro väl, ty Archivum är ett haaf, när man vill sökia effter något.
- H. E. gref Bengt:** Det voro väl at gifva Kongl. Majj:tt sådant vid hand, och det skriffteligen.
- H. E. gref Gyllenstolpe:** Det ligger visserligen hög macht uppå, effter dageligen frågas effter, och man intet får igen hvad man söker.
- Hr Åkerhielm:** Det kunde nämnas till Hans Majj:tt, at de ordinarie betienterne intet hinna dermed.
- H. E. gref Gyllenstolpe:** När man får see, hvad borto är, så kan man sökia, och at de, som hafva några acter tienlige till completerande, gifva det tilkänna.
- — — — —

(Ur Kansli-Collegii protokoll.)

7.

Till Hans Kongl. Majj:t, förslag till Cancellie-Archivi åter uphielpande och förbättrande.
Stockholm den 12 Januarii 1699.

Eders Kongl. Majj:tt kunne vij ej underlåta at i underdånighet gifva tillkiänna, att Eders Kongl. Majj:tts Cancellie-Archivum har icke allenast lidit stoor skada och afgang igenom den olyckelige vådelden, utan är ock med dess öfverblefne skrifter och acter råkat uti stoor

oreda, hvarföre högnödigt är, att alt hvad som behållit är måtte fullkomligen registreras och i ordning bringas, ty ju förr dett kan skee, ju förr kan man tillsee hvad som brister, och huru dett nödigaste må upfyllas, varandes däremot att befara, att ju länger man dröjer med denna omsorgen, att efter möjligheten sökia att reparera denna skadan, ju svårare skulle den i längden blifva. Nu hafver fuller secretarius Archivi med actuarien och de ordinarie skrifvarne giordt och giöra ännu sin flit där vid. Men såsom secreteraren är esomofftast med andre comissioner och arbeten förhindrader, och detta värket ej tåhl långt drögsmål för de ordsaker skull som förbemält är, registreringen också böör vara accurat, så att man må bekomma fullkomlig underrättelse af alt hvad som finnes, och dess beskaffenhet, och hvar sak fördenskull efter sin art ställas under sine visse titlar, hvartill fordras god kundskap och vettenskap; altså för-mene vij nödigt vara, at tvenne andre capable män utur Eders Kongl. Majj:ts Cancellie måtte adjungeras secreteraren Lejonmarck uti detta arbetet; hvar till vij oför-gripeligen föreslå secreteraren Schmedeman, så och den som Eders Kongl. Majj:tt varder i nåder beställandes till historiographi embetet uti sal. Lagerlöfs ställe, efter historiographus hörer under Eders Kongl. Majj:ts Cancellie stat och besynnerligen till Archivet, hvar af han sig förnämst måste betiena; fördenskull så väl som för åthskillige sakers skull, som i Cancelliet förefalla och til hans ämbete höra, fuller bättre vore att historiographus kunde hafva sitt vistande här å orten, så vida det sig giöra låter, än att han skulle vara härifrån. Uthom desse tvenne perssoner, som tillförende hafva deras ordinarie ämbeten och löhn vid Eders Kongl. Majj:ts Cancellie och läre kunna uti detta förbemälte arbetet räckia hvar-annan handen, skulle ock behöfvas tvenne extraordi-

marie skrifvare, som stadigt höllo vid väcket till dess dett blefve fullbordat, för hvilcka tvenne något underhåld lærer behöfvas, och är vår underdånige mening, att om Eders Maj:tt nådigst behagade förordna fyra hundra dähler sölfver mynt uti ett för alt till skrifvarne, så skulle detta arbetet där med kunna blifva förrättat. När registren äro som sig bör färdige, då måste vidare tagas i öfverwägande och Eders Kongl. Maj:tt i underdånighet vid handen gifvas, huru man måtte efter hand sökia till att få tillsammans sådane acter, som brista och vid Archivet nödige äro. Vij förblifve så länge vij lefve etc.

BENGT OXENSTIERNA. N. GYLLENSTOLPE. THOMAS POLUS.

(Ur Kanali-Collegii registratur.)

8.

Den 31 Julii 1699 post meridiem närvarande:

Deras Excellentier Hr gref Bengt Oxenstierna,
Hr gref Nils Gyldenstolpe, Hr gref Thomas Polus
samt Secreteraren Åkerhielm.

H:s Exc: grefve Bengt Oxenstierna påminte om de nye registren, som uppå acterne uti Kongl. M:ts Cantzlij-
Archivo skulle förfärdigas, och huru vida därmed vore avancerat.

Actuarien Palmskiöld, som var tillstädes, berättade, att de vore fuller till störste delen af de därtill förordnade upsatte, men befunnes något ofullkomlige, effter som de, hvilka till den sysslan blifvit antagne, ännu ej kunde vara så vahnne med arbetet, som sig borde. Erböd sig att, där han kunde få Kongl. Collegii befallning och deras Excellentiers villie så vore, gå samma saker igenom och bringa

dem uti någon bättre richtighet, anhållandes allenast därhos i ödmjukhet, att han och kunde allena få vara däröfver, emädan det vore så svårt att arbeta, när en annan finge åhran och namnet därför.

H:s Exc. gref Gyldenstolpe: Det lærer ingen betaga hr actuarien den förmåhn, så framt han elliest vill taga arbetet uppå sig, att icke han och får priset och namnet däråf allena.

H:s Exc. gref Bengt Oxenstierna: Det vore väl, om monsieur Palmschiöld ville taga sig den mödan uppå, och att ju förr ju håldre något giordes till saken, så kunde man sedan med så mycket större beqvämlighet slå effter och upsökia ett och annat som påfordras. Jag håller före, att lättaste methoden skulle vara, att jämbföra desse senare gjorde registren med de förra, så kunde man och därhos snarast see, hvilka som förkomne vore eller ej.

Actuarien sade sig det villia giöra, hvilket och approberades.

H:s Exc. gref Bengt Oxenstierna frågade om det fattades mycket utaf acterne?

Palmskiöld: Det är knapt 10:de delen, Eders Excellence, qvar.

Proponerades om pommerske investiturssaken — —

— — — — —

Actuarien Palmskiöld fick befallning att sökia efter raisonnementet i Rådet uti 1652 och 1653 åhrs Protocoller.

Actuarien svarade, att ifrån 1650 till 1660 finnes inge Protocoll, utan att de uti sidste slottzbranden blifvit förkomne. ¹⁾

— — — — —

(Ur Kansli-Collegii protokoll.)

¹⁾ Rådsprotokoll för dessa år finnas i Riksarkivet.

9.

Præsenterades d. 26 Sept. 1699.

Höghvålborne etc.

Såssom iag i dag uti Archivi innerste hvalff i sahl. rikszdrotzens grefve Pehr Brahes förra huus vid öppnande af det der sammastädes i en låda liggjande silfverskrinet, hvaruti iemte originalet af Upsala Concilio lågo förvarade tvenne medalier, det ena af gull, det andra af silfver, hvarthera uti sitt särskilta ifrån Kongl. Maj:tt ankombne nådigste bref invikladt, mände i hr Granatenhielms oeh chancellisten Höjers närvaro sakna så väll berörde medallier, som sielfva Kongl. brefven, hvaruti dhe lågo; altså och emedan ej annorlunda synes, än ju någon bekant, som af sådanne medalier kunskap haft och acterne handterat, dem lättfärdigtvijs borttagit, saknandes iag och der hoos en hooper läck af silfvercupor, hörige till instrumenta publica; hvarföre har iag ej bordt underlåta sådant hoos Eders höghgreff. Excellentier och dhett Kongl. Chancellie-Collegium nu straxt vid saknandet ödmuikeligast att angifva, underställandes Eders höghgreff. Excellentiers och det Kongl. Collegii högrättvijsa behag, om icke deröfver må, ju för ju heller, en behörig inquisition ställas. Förblifver

Eders Höghgreff. Excellentiers och det Kongl. Collegii

ödmuikeste tienare
S. LEIJONMARCK.

(Original.)

10.

Den 26 September 1699 närvarande:

Deras Excellentier Hr gref Bengt Oxenstierna,
Hr gref N. Gyldenstolpe, Hr gref Th. Polus.

Föredrogz secreterarens Lejonmarks memorial om någon begången tiufnad uti Archivo.

Och såsom secreteraren uti Kongl. Archivo Sven Lejonmark hafver angifvit, att tvänne medailler, en af gull och en af silfver, samt sielfva Kongl. brefven, däruti de låge, äre utur ett i Archivi innersta hvalff uti huset vid Kongl. stallet stående silfverskrijn, jämte en hoop låck af någre silfverkupor, lättferdigtvijs borttagne och saknade vordne; altså hafver Kongl. Collegium däruppå resolverat och funnit nödigt, att secreterarne Lillieblad och Schmedeman och historiographus regius Hermelin med det aldräförsta träda tillsammans och öfver en så vigtig och angelägen sak, uti secreterarens Lejonmarcks och actuariens Palmschiöldz närvaro, en alfvarsam, skarp och noga inquisition anställa, hafvandes sedan med berättelse uti Kongl. Collegium att inkomma.

(Ur Kansli-Collegii protokoll.)

11.

Högvalborne etc.

Sedan Eders greff. Excellencer och det höglofl. Kongl. Cantzlie-Collegium, medelst ett utfärdat extractum protocolli, daterat d. 26 Septembris 1699, hafver behagat oss anbefalla, uti hr secreterarens Leyonmarcks och hr actuarien Pallmschiöldz närvaru, anställa en alfvarsam, skarp och noga inquisition om tvänne uti ett silfverskrijn i det innersta Archivi hvalf lagde och nu

saknade medailler, jemte 2:ne Kongl. originalbref, tillijka med een hoop lock till någre sillverkupor; hafve vij och straxt där effter, som var d. 28 ejusdem, uti Archivi rum vid Kongl. M:ttz stall oss infunnit och låtit oss som högst angeläget vara, en sådan grof saak på det nogaste at effterfråga och effter möijeligheten befordra till sluth och ändskap. Men som saken uti sig sielf har varit mörck och actuarien Saliin, hvilken nödvändigt häröfver har måst höras, frånvarande och förväntades dageligen hijtöfver, jembväl då han endteligen effter en långsam och besvärlig reesa samt uthståndet olyckeligit skieppszbrott hijtkom, måst till sin hållsas uprättellsse i några dagar hålla sig inne, hafvandes uthan dess een eller annan af oss, så väl som de andre, hvilcka härvid bordt vara tillstädess, uti andre till Kongl. Majj:ttz dienst anbefalte förrättningar understundom förhindrade [varit], så är tiden längre, än vij förmodat, kommen att uthdragas, så att vij icke förr än nu hafva kunnat hinna dermed till sluth och ändskap. Hvarföre vij och i ödmjukhet förmoda, at drögzmåhlet höggunstigast uhrsächtas, jemte det vij härmed det vid denne undersöckning tijd effter annan håldne protocoll ¹⁾ ödmjukeligast öfverlefferera.

Hvad nu sielfva saken i anseende till gullmedail-
lerne till alla sina omständigheter vidkommer, så varder väl Eders greff. Excellencer och det högl. Kongl. Cantzlie-Collegium uthur berörde protocoll nogsamt förmärckandes dess egentlige sammanhang och beskaffenhet; men på det Eders greff. Excellencer och det högl. Kongl. Cantzlie-Collegium imedlertid och föruth kunne vara derom något närmare underrättade, hafve vij pröfvat vår plicht och skyldighet likmatigt, innehållet deraf uti ödmjukhet korteligen at berätta.

¹⁾ Finnes i behåll.

Först hafva wij, uti hr secreteraren Leyonmarckz och actuarien Pallmschiölds bivistande, för Archivi be-tiente, såsom i synnerhet cantzelisten Anders Höijer. copiisten Petter Kiörling och vachtmästaren Johan Eeke-ström låtit upläsa Eders grefl. Excellencers och det högl. Kongl. Cantzlie-Collegii befallning till denne under-söckningen; och såsom hr secreteraren Leyonmarck be-rättade, huru som han, till underdånigt föllie af Hans Kongl. Maj:ttz vår allernådigste Konungz högstsahlige och uti åminnelse glorvyrdigste herr faders nådigste 2:ne bref och befallningar till Eders grefl. Excellencer och det höglofl. Kongl. Cantzlie-Collegium, hade förvarat de samme med de deruti liggiande tvenne medailler, den ena af gull och den andra af sillfver, jemte det för-nämsta originalet af Concilii Upsaliensis sluut, uti ett med låås försedt sillfverskrijn, som stod uti en diup låda på hyllan uthi det innersta hvalfvet på västre sijdan så oskadt, som det var frälst undan den olyck-lige slottzbranden, hade och effter den tijden, jämval än i denna nästförflutne våhr, vid öpnandet af sillfverskrijnet sedt och befunnit berörde bref och medailler der samma-städes uti godt behåld och alt jämt förvarat nyckelen därtill uti sin bordlåda i Kongl. Cantzlie-huset. Men då han nyligst d. 26 September, som var om tijsdagen, kom dijt i hvalfvet och hade nyckelen med sig, i me-ning att låta närmare upteckna, hvad som i skrijnet låg, saknade han med största häpenhet och bekymber både brefven och medaillerne; begiärte fördhenskull, att wij här om på det nogaste måtte undersöckia, på det den, som en så grof stölld begådt, må derföre fåå sitt väl-förtiente straff, hvilket allt protocollet med mehra uth-vijsar; alltså förfogade wij oss neder i hvalfvet på västre sijdan till att taga alt i ögonsicht och befunno sielfva ingången med dubbla dörrar och låås välbevarad, den

yttre af järn och den inre af trä, och uti det dernäst varande rummet en dörr, sammaledes med låås och nyckel försedd, till ett annat hvalf, hvaruti gamla uthrijkes tyska handlingar förvahrar, och innan för det samma åter een igänsluten dörr till det innersta hvalfvet med ett derföre hängiande uthanlåås samt järngallervärck för fönstret väl försedt, så at ingen liknelse kunde skönjas at någon med våld skulle hafva sig där inbrutit; sielfva sillferskrijnet var uti en uppå den öfre hyllen stående låda, hvarpå fantz med krijta tecknat *Upsahla Concilium*; låset till skrijnet hölt väl det samma läst, men likvist aldeles uthan några hyllingar, sådant at det kunde updyrckias, och fantz jemväl skillten uthan före rispad med något hvast, och järndornen eller pinnan uti lååset aldeles löös, så at man säkert, med 2:ne till den ända uphämtade smeders intygande, befant järnpinnan vara med våld brutin och undanbögd och låset med någon spijk eller annat dylijkt updyrckat. Därpå äro sedermera både särskildt och tillijka alla Archivi betiente på det nogaste afhörde och med alfvar samt föreställande förmahnte till sanningens bekännelse. Och ehuru väl vij intet lämnat något oförsöckt af alt det vij hafve kunnat tänckia nödigt och tienligit till sanningenes uthletande och uplyssning om denna grofva och fördömmeliga stöllden; så hafve vij likvist intet kunnat få någon bekiännelse eller komma der med vijdare än som protocollet uthvijsar. Men när vij noga öfverväge alla omständigheter, såsom

1. Att man kunde hvarcken af fönster, dörrar eller andre teckn märckia den ringeste liknelse at någon främmande skulle hafva sig inbrutit, emedan en sådan var aldeles obekant och viste hvarcken af skrijnet, som stod i en diup låda, eller medaillerne; på den händellssen

hade och en sådan vähl kunnat borttaga sielfva skrijnet medh mehra;

2. Till dett yttersta hvalfvet hade ingen annan hafft nyckelen än actuarien Saliin och, effter dess bortresa, vachtmästaren, hvilken understundom har upläst dörren för dem, som voro förordnade der att förrätta registreringen, och elliest till samma förrättning låtit cantzelisten Høijer få nyckelen så ofta han påfordrat;

3. Uthi hvalfven hade ingen annan varit än nembiligen uti de tvänne yttersta och medlersta hvalfven hr Gustaf Granatenhielm och Gustaf Pallmfelt, men uti innersta hvalfvet actuarien Saliin, cantzlisten Høijer, copiisten Kiörling och vachtmästaren Ekeström, hvilcka och utan secreterarens vettskap hafva hafft nyckelen hängiande uppå et löhnrumb under ett särdeles pappeer, dock så att dhe förre befunnes hvarcken hafva vist deraf eller varit uthi det innersta hvalfvet;

4. Actuarien Saliin, copiisten Kiörling och vachtmästaren Ekeström kunna ej öfvertygas at hafva hafft den ringeste kundskap eller effterrättellsse at någre medailler hade varit till Archivet förährade eller legat i sillferskrijnet förvahrade;

5. Registratoren von Börger, hvilcken vid registreringen och diarii förfärdigande af 1693 åhrs registratur hade vähl dheruti sedt och läsit afskrifften af Kongl. Majj:tz bref till Kongl. Cantzlie-Collegium, daterat den 24 Martii, at en sillvermedaille var gifven och skulle jämte originalbrefvet förvaras posteriteten till effterrättellsse uti sillferskrijnet, men aldrig hafft der i hvalfvet något att beställa, ej heller tillvijtes att hafva där varit;

6. Cantzlisten Høijer utaf nästberörde registratur, som registratoren von Börger honom vijst och han läsit, nogsamt sedt och förnummit at en sådan medaille af

sillfver var uthfärdat till at förvahräs uti det sillfver-skrijnet, hvaruti *Concilii Upsaliensis sluth* var lagdt;

Han viste at uti hvalfvet var ett sillfverskrijn och kunde uthaf actuarien Salins för dess afreesa gjorde anteckningh och af det som fantz uppå lådan skrifvit, hvar uti skrijnet stod, vara försäckrad, at äfven det skrijnet var det samma, hvaruti åthminstone sillfvermedaillen låg förvarat, fast han icke skulle hafva haft någon kundskap om gullmedaillen och brefvet derom, som åhret effter, nembligen den 13 Martii 1694, är daterat.

Han kunde icke heller neka, det han effter den tiden, att han samme kundskap ehrhollit, som oftast uti det innersta hvalfvet varit allena och således vähl och nogsamst haft tillfälle till denne giärningz värckställande.

Han hade och effter hr secreteraren Leyonmarcks och monsieur Granatenhielms berättelsse blifvit häpen och förstaldt, då berörde secreterare honom allfvarsamt tilltaht, at han och de, som varit med honom uthi hvalfvet, skulle stå och svara för medaillerne, jemvähl elliest fördt något förvirrat tahl, som ibland annat att han vähl sedt af en anteckning at en medaille var gifven, men aldrig vist att någre medailler lågo uti sillfverskrijnet, frågandes om då secreteraren dem dijtlagt, der han likväl hade åthminstone om den ena medaillen utaf sielfva Kongl. brefvet, hvilcket han läsit, god kundskap.

Han hade och ytterligare under rannsakingen i anseende till den tiden, när von Börger vijst honom brefvet, berättat osanning, säijandes på frågan, att det skiedde torsdagen förr än medaillerne saknades, och at han hvarcken samme dag, då han brefvet läsit, ej heller effter den tiden varit uti hvalfvet allena, där likväl Mattzmässodagen då inföll, och hvarcken han eller

von Börger hade den dagen kunnat vara i Archivo, och det jämbväl under ransakningen befans och af von Börger honom öfvertygades, att det vähl var på 3:die månaden tillförne, då han hade läsit Kongl. brefvet och fådt kunskap om den ena medaillen; såsom och effter den tiden, som ofvan förmählt är, ofta nog varit allena uti hvalfvet; så at man tyckes kunna fatta den tanckan, lijka som hade han med särdehles upsåth velat föregifva sådant så nyligen skiedt vara, hvad så långt tillförende var händt; till äfventyrs i mening, at derigenom desto bättre kunna afbörda sig den misstancka, at hafva uppå sådan ehrhollen kundskap kunnat begå denna gärningen; emedan han effter den korta tiden förment sig ej kunna öfvertygas, at hafva varit allena uti hvalfvet.

Till at förtijga flehre hans under ransakningen för- märckte skilliachtigheter uti sin tahlan, så kunne wij för vår dehl, ehuru han och sig beropar på sin oskyldighet, ej annat finna, än at misstanckarne temmeligen starkt stadna och hvälfva in på honom, kommandes och detta der till, at det berättas, som skulle han vara begifven till speel och hafva tillfälle till dryckenskap vid den öhlsälning, som hoos honom plägar hållas och ijdkas.

Hvad för det andra anbelangar undersökningen om sillfverkuporne, så befunne wij först uti ofvanberörde Archivi hvalf, at alla locken af kuporne vid de Brandeburgiske gamla originalacter, som liggia uti en låda uti det medlersta hvalfvet, äro borta, och at jembvähl af ett instrument sielfva litzen, tillijka med kuporne vid vallknuten, var aldeles afskuren, såsom och at alla de kupor, som funnes uppå ett snöhere vid original cessionsbrefvet på Gottland, och actuarien Saliin, så väl som hr Pallmfelt betygade, den förra näst för sin afresa, och den senare än sedermera i denna sommar, hafva varit vid brefvet hängiande.

Sedermehra hafve vij och varit i Kongl. Archivi innersta hvalf uti Kongl. Cantzlij-huset, hvarest vij för-märckt locken vara borta utaf de där ännu befindtliche sillfverkupor, jemväl sielfva sillfverkuporne af ett original danskt instrument, såsom och af alla Hagiske original ratificationerne aldehles bortbrutne, och vaxet, hvaruti sigillet tryckt är, allenast dervid hängiande, varandes uthom dess af ett danskt original instrument, som var ratificationen öfver det i Lund slutne förbundet, sielfva litzen med kupan aldehles frånskurin, hvilcket alt närmare uthur hoosfölljande anteckning ¹⁾ kan sees och afftagas. Hvarföre och som man elliest tyckes sluta, at fast en dehl, särdeles kuplocken, skulle vara förkomne uti vådeelden, likväl största dehlen varit behållen och sedermehra af någon af dem, som äre blefne betrodde att gå inn i hvalfven, måste vara borttagen; hälst effter det icke synes troligit, at man vid branden och jemväl då sakerne och handlingarne lågo på stallgården och i redhuset, skulle kunna hafva haft tid och tillfälle ifrån så många original instrumenter at bortbryta någre sillfverkupor. Alltså hafve vij låtit oss angelägit vara till at få derom någon närmare kundskap. Hr secreteraren Leyonmarck beklagade på det högsta at sådant vore händt; han önskade i det öfrige at Gudh ville uppenbara den som har varit så ähreförgiäten och fördristat sig at så grofveligen beröfva sådane publique acter och handlingar. Han kunde väl ingen i synnerhet beskylla, men imedlertid hade, sedan actuarien bortrest, ingen varit uti det innersta Archivi hvalf, utan cantzlisten Højjer, till at registrera äfven dhessa original med flehre der till hörande publique instrumenter; copiisten Kiöhrlingh at giöra register öfver registraturen och concepter; och vachtmästaren Ekeström till at framtaga ett och

¹ Finnes nu ej bifogad berättelsen.

annat, som effter handen har påfordratz; och jemte desse nästbenämnde uti de andre hvalfven vid Kongl. Majj:tz stall hr Granatenhielm och hr Pallmfellt. Bemålte secreterare bad fördhenskull, at man derom på det nogaste undersöckia måtte.

Derpå framkallades först vachtmästaren, hvilcken bedyrar på det högsta sin oskyldighet, gifvandes hr secreteraren honom jembvåhl gott vittnesbörd om hans altijdh betygade flijt, troo och achtsamhet.

Copiisten Kiöhrling beropade sig jembvål på sin oskyldighet och at han de original instrumenter intet handterat, utan varit allenast befalt och betrodd at registrera registraturerne och concepterne.

Cantzlisten Højjer tillstår väl, at han effter befallning har registrerat och handterat de original instrumenterne och ofta till den ända varit uti hvalfvet allena, men betygade sin oskyldighet till en så groof giärning; och at visserligen den, som tagit medaillerne, lärar och hafva tagit kuporne; lofvade göra sin flijt till at kunna sådant upspahna.

Hr Granatenhielm och Pallmfellt hade intet haft något att beställa uti det innerste hvalfvet i Kongl. Cantzlij-huset, men betygade, at de således, som de hade funnit acterne uti de andre hvalfven, hade dem annoterat, och viste enkannerligen, at danske original cessions brevet, när de det antecknat, hade varit med sine kupor väl försedt.

Actuarien Saliin berättade, äfvensom hr secreteraren, at fuller een dehl kupelock kunne vara uti branden förkommen, men så kunde han likvåhl ej annat förmoda än at sielfve silfverkuporne måste vara undan eelden behåldne, effter som han aldrig kunnat sackna några kupor, varandes registreringen jemvål öfver dem effter hans bortreesa af cantzlisten Højjer förrättad; förden-

skulld han och lærer derom kunna gifva bästa effter-rättellssen.

Som man således intet kunde ehrholla om desse förkombne sillverkupor någon säker uplyssning, så bleef commissionen föränlåten skriffteligen at begära, det måtte gullsmedz embetet sammankallas och då noga effterfrågas, om icke till äfventyrs een eller annan hoos någon af dem denne förflutne tiden varit, som hade söckt att för-yttra någre sådane sillverkupor och lock; hvarpå een gulldsmid, mester Henning benämnd, har sig hoos oss infunnit och gjort den berättellssen, at en benämnd Myliander för någre månader sedan hade varit hoos honom och först någre gånger mundteligen och ändtligen skriffteligen på en annars vägnar anhållit och förmådt honom till att försträckia en 9 à 10 d:r kopparmynt uppå en kupa med lock, vid pass något större än en richzdaler, hvaruppå har varit hål, de der uppå sielfva kupan funnit igenlödde, men på locket varit öpne, där det sig slutit öfver litzorne. Hvarföre till at blifva om denna kupan något närmare underrättade, hafver commissionen anmodat Kongl. Slottz-Cantzeliet till at under prætext af andre ährender upfordra denne Myliander, men så har han sig intet instält, varandes han och såsom intet vist tillhåldh hafvande med möda till at träffa. Och har commissionen fördhenskuld intet kunnat få någon närmare kundskap dherom.

Sedermehra har och åldermannen för gullsmederne mester Donart Feiff berättat, at ingen af dhe andre mästarna hade blifvit någre sådane kupor varsse; men sade derhoos at en, benämnd mester Jacob Bolt, hade sig yttrat, dett en dräng, i tjenst hoos öfversten af Artolleriet, hade honom anbudit en lijten sillverkupa af en half carolins stoorleek med högstsäl. Hans Kongl. Maj:ttz namn uppå; men att han fördenskull ej har

velat sig med honom i någon handell inlåta, hvilcket och Bolt sielf inkommandes närmare berättade, och viste derhoos gifva den effterrättelssen, at där fantz en gull-smedzdräng och bönhaas, benämnd Höijer, som är cantzelisten Höijers broder, och af lijderligit rychte, arbetade och i miugg och hembligen, med mehra, som protocollet vijdare uthwijsar.

Fördhenskull och emedan man således ännu icke har kunnat uthleta, hvilcken egenteligen för denna stöllden säkert kan komma till att häfta, fast misstanckarne i anledning af det, som ofvan till om medaillerne är berättat, tyckes som mäst villia stanna in på cantzelisten Höijer; ty hemställe vij med ödmiuk vyrdnat, Eders höggrefl. Excellencers och det höglofl. Kongl. Cantzlie-Collegii ompröfvande och godtfinnande, hvad Eders höggrefl. Excellencer och det höglofl. Kongl. Cantzlie-Collegium behagar vijdare förordna och befälla; förblifvandes vij uti det öfrige med all ödmiuk vyrdnat

Eders Höggrefl. Excellencers
och det

Höglofl. Kongl. Cantzlie-Collegii
allerödmiukeste och hörsammeste
tjenare

G. PERINGER LILIEBLAD.   JAH. SCHMEDEMAN.
O. HERMELIN.

Stockholm d. 6 Nov. 1699.

(Original.)

12.

Anno 1702 d. 5 Majj kl. 8 om morgonen, då iag Johan Peringskiöld kom på Archivi Antiquitatum con-toir, framsteg amanuensis Antiquitatum Elias Stadius,

bekiännandes med stor ängslan, huru som hans hustru hade om lögerdagen tillförene varit hoos Vice-Præsidenten Leijonmarcks fru till att hielpa henne boflyttia uhr sal. Lagerstedts huus, då hon där ibland annat uhr vinden sammanburit huusgeråd funnit en lijten korg, i hvilcken legat något bränt och hoopsmållt metall, hvar af hon i enfalldigheet utthagit några stycken, nembl. ett såsom en lijten ask och några tärningar och skijfvor, dem hon med sig heemburit uthan fru Leijonmarcks vettskap, gifvandes sitt barn att leka der med, och när det fullit i gålfvet, skall hon märckt det hafva hafft en silfverklang, och derföre straxt begifvit sig, at bära det hem igen, och med det samma stigit in till gullsmeden Starin vid Norrebro på torget att förfråga sig, hvad det skulle vara. Gullsmedsgesällen skall hafva ansedt den ena kupan såsom af messing, men dhe andra styckerna såsom af then, och derföre strax lagt dem i lejelen at omsmältas, då han befunnit dem vara af silfver, hvar på mestaren voro inkommen och låtit med en gullsmedsfärg bestryka kupan, som sedan genom elden reen-glöggad befans vara af gull, då gullsmeden, märckiandes detta vara misstänckt, skall hafva qvarhållit alltsammans och skickat sin dräng med henne, att see hvar hon voro hemma. Stadius, som af sin hustrus förehafvande inthet vetat, sade sig hafva blifvit hehl bestört och derföre bedit henne strax gå bort att bära det dijt hon det tagit; han sade sig och straxt gådt effter och bedit gullsmeden föllia med att see hvar det skulle lefvereras, hvilket och gullsmeden skulle hafva effterkommit, hvar på hr Vice-Præsidentens fru skulle hafva blifvit mycket illa tillfreds och äfven vähl Stadii hafvande hustru, så att dhe nu bägge skulle liggia till sängz, berättandes ochså att copisten Leijonmarck skulle hafva detta i går angifvit för hr secreteraren Schantz.

Jag gick fördenskull strax till Archivum, confererades här om med hr Schantz, hvilcken sade sigh här om hafva fått kundskap af den unga Leijonmarck, och att han bedt honom låta bära upp det brända silfret.

Till Hans Excellence gref Gyllenstolpe gjorde wij bägge förbem:te berättelse, uthom hvilket secreteraren Peringskiöld gaf nu såsom tillförene (uti Kongl. Cancellie-Collegio då Kiörlingen förhördes) vid handen, att andra dagen effter den olyckelige slottsbranden hade hr Leijonmarck och han gått uppå slottet till dhe afbrände rummen, då copisten Kiörling dem mött, bärandes under räckan i sitt ermkläde en hoop förbrände kupor, dem han allareda för vår upkomst uti Archivi öfre hvalf på golfvet hoppläckt hade, hvilket wij fördenskull strax besågo, då hr Leijonmarck igenkende den ena gullkupan med Keijser Caroli V:ti bild och sigill, stickandes den hoos sig att opvijsa, säijandes där ännu böra vara en gullkupa; dhe andra förbrända silfverkuporna och der ibland uppläckade bleckkupor bad han Kiörlingen bära heem i sitt huus. Effter middagen kom Öfverstlieut. Palmquist med en gardiskarl till mig Peringskiöld, hafvandes jemvahl några i branden hopsmalte silfverkupor, i Archivi hvalf igenfundne, dem iag då bad honom lefverera till hr Leijonmarck. Och således förmeente secret. Peringskiöld, att desse nu i hr Leijonmarcks huus omsider igenfundne gull- och silfverkupor äro inga andra än dhe, hvilcka dagen effter slottsbranden i Archivi hvalf hooppläckades, hvar af den ena gullkupan med Keijser Caroli V:ti märcke finnes i Archivo ingifven och förvarad; men dhe andra, såsom af ringa anseende och värde, blifvit twifvelsuthan af förgiätenheet i hr Leijonmarcks rum qvarliggiande.

Hans greffl. Excell. befallte oss stiga till gullsmeden och fru Leijonmarck, att inhämta dheras berättelser:

Gullsmeden berättade äfven det samma, som Stadius tillförene bekant, tillstodh att gullkupan och silfret varit tillförene i elden, och der af svarte blefne, och dels i tärningar hopsmåltne. Dhe af gesällen ihopsmålte tärningar och stycken sade han hafva vägit 21 lod silfver, item at han följt med till Leijonmarcks fru, der det igen inlades i korgen till det andra förbrända skrapet. Vij frågade gullsmeden om Stadii hustru uthbudit det till sahl. Han sade: Neij, utan allenast till att profva det.

Fru Leijonmarck funno vij af ångzlan och åderlåtande till sängz liggjande, säijandes sig eij veta huru eller när detta förbrända silfret och gull voro kommit i hennes huus, där det stådt i en korg uthan lås, och när hon nu på Peringskiölds berättelse förnam detta silfver intet vara af dhe i Archivo bortstullne kuporne, tackade hon för den bekomne effterrättelsen och badh att det genom hennes son måtte nu lefvereras till Archivum. Hvilcket och skedde, bestående i en upsudin gullkupa uthan låck, sampt förbemelte af gullsmeden hoopsmelte silfverten, med någre tunna brände stycken, till färg som messing eller gull, sampt åthskillige förbrände och dehls hopflutne silfverkupor och många bleckkupor och skifvor, hvilket alt då i hastighet eij kunde så noga räknas eller specificeras, uthan blef i samma korg af vachtmestaren Ekeström till Archivum upburit, och sedan efter middagen på Kongl. Cancellie-Collegii befallning i Collegio upvijst med förbem:te berättelse. Att således passerat är, vittna vij med våre händers underskrift. Stockholm den 5 Maj 1702.

JOHAN PERINGSKIÖLD.

L. SCHANTZ.

(Original.)

13.

Relation om den lilla korgen, uti hvilcken iag låtit förvähra dhe effter slätzbranden igenfundne reliquier utaf förbrände kupor i Kongl. Maj:ttis Archivo.

Anno 1697 dagen effter slätzbranden gaf iag skrifvaren uti Kongl. Krijgz-Collegio, monsieur Michael von Nöllen, hvilcken dagen tillförende uti vådelden halp till att undanflyttia Archivi saker, och då varande Archivi copiisten Petter Kiörling ordres, att dhe skulle skynda sig till att upsökia i dhe förbrände Archivi hvalf, hvad aflefvor och reliquier af gamble gull-, silfver- och andre kupor ther effter branden kunde igenfinnas och them sedan strax mig tillhanda ställa. Derpå ginge dhe och både åstad och effter någre tjemors(!) förlopp kommo till mig igen, hafvandes von Nöllen i handen een af dhe gamble gullkupor, som hängt under Keijser Carl den 5:tes bref angående Estland, hvilcken jag gienast af honom emottog och i Archivo lade i förvahr bredevid en gammal copia af sielfva brevet. Då frågade iag både von Nöllen och Kiörling, hvar den andra gullcupan var och om dhe den ej kunnat finna, hvarpå dhe med högt bedyrande svarade, att dhe den ej kunnat varse blifva; då iag tänckte, att någon af guardieskarlarne, som jämbväl i dhe förbrände hvalfven uti askan ett och annat efftersökte, skulle hafva det råkat och upsnafsat; men sade doch åth samme mine uthskickade, att om gullet vore försmält. så måtte thet äntå igenfinnas; the svarade åter, att the fuller noga sökt der-effter, men omöijeligen kunnat sådant träffa eller finna, uthan allenast något smådt af gamble bleckcupor, som Kiörling hade i sitt ärmkläde; hvilcket vij tå alle der närvarande besågo; och emedan man äntå ej viste hvar

Archivi rum skulle blifva, ej heller hade vid handen något kiärill att förvakra dhe förbem:te förbrände reliquier uti; dy befalte iag att Kiörling skulle bära dem hem till mig och skaffa något kiärill at läggia dem uti; hvilket han ock gjorde. Sedan iag hemkom fant iag samma reliquier vara lagde i en lijten korg, hvilka ehuru-väl dhe syntes vara af bläck och ringa värde iag lijk-väl bad min k. hustru ville vähl förvakra till dess man finge rum till Archivum; hvart dhe sedan blefve i förvahr lagde är fallit mig uhr minnet; och som jag ej ansåg theribland annat kunna finnas än förbrändt bleck, effter som och alt såg som förbrändt bläck uth; von Nöllen ock Kiörling iämbväl påstode, att, förutan åfvan-talde gullkupan, det öfrige alt af intet värde var, hvilket iag ock för mine höge herrar förmän berättade; dy har och deraf händt, att sedan samme lilla korg blef afsijdes i förvahr lagt, har den och lätteligen fallit mig uhr hogen, hälst då medan bekymbret om Archivi acters conservation och förvahrande mig låg i hufvudet och iag med deras sammansökande och uti ordning läggiande hade nog att göra. Sedermera har det äfven kommit i glömsko och förgiätenhet, hvilket deraf förorsakats, att korgen legat afsijdes och ej kommit mig under ögonen; iag och aldrig kunnat mig inbilla, deribland något annat skola finnas, än de förberörde reliquier af förbrände bläckcupor; fördenskull iag ej heller kunnat mig om dess nödvändige förvahrande vijdare erindra. När iag och sedan hade till göra med Archivi inventerande, kunde denne korgen icke heller komma mig i minnet, och medan jag sijst uppå Kongl. Majj:ts nådigste ordres skulle så hastigt resa ifrån Stockholm hijt öfver, hinte jag intet att bese hvariehanda saker igenom, som hos mig i huset kunde finnas, uthan lemnade alt under min k. hustrus försårg och beställning. Samma reli-

quier äre, alt sedan dhe i berörde korg lagde blefve, med mitt vettande af ingen synte, fast mindre af någon gullsmed prøfvade; derföre man ej heller kunnat iudicera, hvad dhe dugde till. Men som jag hörer att effter min afreesa icke allenast korgen uti boflyttningen är ibland annat skräp hos mig i huset igenfunnen, utan och gullsmeden den besedt, säijandes sig finna deribland något gull och silfver, så kan det väl så vara; ty iag förstod mig intet derpå, hölt och onödigt, att låta det af gullsmeden besees, hålst emedan min intention var att det skulle blifva orört, och, så gått thet tå kunde vara, i Archivo förvahrat, såssom till vidermähle af cupornes förbrännande vid slätzbranden. Det kan iag allenast nu iudicera, att om theribland finnes något af gull, så är thet säkert reliquier af den ena gullkupan, som Michael von Nöllen och Kiörling sade sig ej hafva igenfunnit. Ty elliest fantz i Archivo ingen gullkupa föruthan tvenne Keijser Caroli 5:ti bref, som hade hvar sin vidhängiande cupa af gull, varandes jämbväl teckn. att von Nöllen och Kiörling ej heller kunnat, då dhe sådant framburit, troo eller finna, at der voro något af gull ibland; hvilcket och vijser deres enfaldigheet, uthan så gott dhe funnit, hafva de till mig burit, och så gått iag emottagit, så gått, orördt och oförskingrat finnes thet förvarat och i behåld; hvilcket och uthvijsar min innocence, fast än signum oblivionis et imprudentiæ är, att det ej blifvit tillförende till Archivum återbracht, som fuller kunnat och boordt skee, men kommit oförmodeligen i glömsko och förgätenheet. Datum Åbo den 12 Majj 1702.

S. LEIJONMARCK.

Postscriptum.

Såssom iag i dag med posten bekom bref ifrån hr secreteraren Schantz med hr secreteraren Peringskiölds derhosgående relation om mehrbem:te lilla korg och reliquier, så finner iag att den relationen stämmer öfverens med denne åfvanstående af mig i går upsatte relationen, undantagandes att hr secreteraren Peringskiöld intet nämner Michael von Nöllen, hvilcken tillijka med Kiörlingen var af mig skickat att upleta reliquierne af dhe förbrände cupor, hvilcken och den ena gullcupan till mig återstälte, som sedan i förvahr lades. Derhos kan och väl vara, att sal. hr öfverstlieut:n Palmquist med en gardiskarl skickat något af sådane reliquier der-till, som sedan i samma korg förvarades. Korgen hörer fuller min hustru till, men feelet består deruti, att korgen blifvit afsijdes lagt och ej i tid i Archivum burit; doch uti denne förgätenheten är lijkväl till observera 1:o att alt finnes i mitt huus orördt och oförskingrat förvahrat till dess Stadii hustru det råkat, och om korgen hade blifvit strax till Archivum buren och dersammastädes ej deste bättre förvahrat, hade väl tor dt hända, att tiufven, som jubelpenningarne och läken till dhe uti ransakningen omtalde kuporne bortstulit, hade väl kunnat samma reliquier och bortsnafsa; 2:o att den misstanckan man tillförende hade, som skulle någon af gardisbus-sarne den andra i brandet (!) omkomne gullcupan borttagit, nu alldeles förfaller, i ty man nu finner ibland reliquierne något af samma gullcupa igen; 3:o finnes och af gullsmedens och dess gesels relation, att alla dhe reliquier sedt illa och osynliga uth och man ej kunnat tänckia deribland skola något finnas af värde; 4:o hade iag ej så trångt logerat, som skedt, i det iag ingen cammare för mig och mine saker särskilt haft, uthan

måst för trängsell skull bruka en cammare allena både till sängcammare ock skrifcammare, så hade denne glömskan och förgätenheten aldrig tijmat; ty då hade korgen icke allenast kunnat i min cammare förvahas, uthan och komma under ögonen och per consequens i minnet att återbära och i Archivo förvaha, medan iag elliest intet annat kunnat tänckja, än det ju måst vara återburit, som nu lijkväl förnimmes således kommit i glömsko. Nu ehuru dermed och är, så är det väl, att det hos mig orördt legat och kommit nu således till rätta igen. Datum Åbo den 13 Maj 1702.

S. LEIJONMARCK.

(Original.)

Förteckning

öfver

i Riksarkivet förvarade

urkunder rörande Sveriges konungahus.¹

N:o 1.

1562—1563.

Urkunder angående giftermålet emellan pfalzgreffe Georg Hans och prinsessan Anna.

a)

15 Juli 1562.

Pfalzgreffe Wolfgangs fullmakt för Christoffer Lanndschad [Lanschadt] von Steinnach, Christoffer von Dienstet [Dhinstedt], Friedrich von der Than [Thann], Simon Wolderer [Wolder] och Johann von Roseneck att vara kommissarier vid afslutandet af pfalzgreffe Georg Hans' och prinsessan Annas giftermål. Pfalzgreffvens underskrift; påtryckt sigill. 2 blad. Papper. — Tyska.

b)

Stockholm 18 Okt. 1562.

Heirathskontrakt, undertecknad och medelst vidhängande sigill besegladt af pfalzgreffe Georg Hans samt Chr. Lanschadt von Steinnach, J. von Roseneck, Chr. von Dhinstedt, Fr. von der Thann och S. Wolder. Pfalzgreffvens sigill vidhänger medelst snören af blått silke och guld, de öfriges medelst pergamentsremsor (Wolders sigill är nästan alldeles borta). Perg. 1 bl. 55 × 75 cm. — Tyska.

c)

Stockholm 20 April 1563.

Pfalzgreffe Georg Hans' qvitto på mottagen brudskatt (100,000 thaler = 12,295 löd. mark). Pfalzgreffvens underskrift; sigill i vaxkupa med pergamentsremsor. Perg. 1 bl. 25 × 32 cm. — Tyska.

¹ Denna förteckning är upprättad år 1892 af amanuensen Dr Th. Westrin. — I hvarje fall, der i förteckningen ej särskild anmärkning om språket göres, är handlingen affattad på svenska.

d)

Stockholm 31 Maj 1562.

Pfalzgreffvens qvitto på mottagna paraphernalia till ett värde af 24,388¹/₂ thaler. Pfalzgreffvens underskrift; sigill i vaxkupa med guld- och silkessnören. Perg. 1 bl. 37,6 × 49 cm. — Tyska.

e)

Stockholm 17 Juni 1562.

Pfalzgreffvens qvitto på hans gemåls mödernearf (sammanlagdt 7,254 thaler). Pfalzgreffvens underskrift; vaxkupa (sig. borta). Perg. 1 bl. 27 × 39 cm. — Tyska.

f)

Stockholm 24 Juni 1562.

Pfalzgreffvens »renunciations- och generalqvittobref». Pfalzgreffvens underskrift; sigill i vaxkupa med snören af silke och guldtråd. Perg. 1 bl. 47,5 × 60 cm. — Tyska.

g)

Stockholm 25 Juni 1562.

Pfalzgreffvens qvittobref på 8,000 thaler »hemfärdspengar». Pfalzgreffvens underskrift; sigill i vaxkupa med pergamentsremsor. Perg. 1 bl. 20 × 32 cm. — Tyska.

N:o 2.

15 Juli 1562.

Pfalzgreffe Wolfgangs fullmakt för Chr. Lanndschad von Steinnach och Simon Wolder att underhandla om giftermål emellan pfalzgreffvens son Filip Ludvig och prinsessan Elisabet. Pfalzgreffvens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 2 bl. — Tyska.

N:o 3.

Stockholm 31 Okt. 1562.

»Artiklar» aftalade mellan konung Erik XIV och koadjutorn i Riga, hertig Kristofer af Mecklenburg ang. hertigens giftermål med prinsessan Elisabet. Hertigens underskrift (»Ch z M. Manu pp»); påtryckt sigill. Papper. 4 bl. — Tyska. (Se vidare N:o 12.)

N:o 4.

1564.

Urkunder angående giftermålet emellan markgreffe Kristofer af Baden och prinsessan Cecilia.

a) **Stockholm 18 Juni 1564.**

Äktenskapskontrakt emellan markgrefve Kristofer och prinsessan Cecilia. Markgrefvens underskrift; sigill (till största delen borta) i vaxkupa. Perg. 1 bl. 46,5 × 60 cm. — Tyska.

b) **Stockholm 24 Juli 1564.**

Markgrefvens qvitto på mottagna paraphernalia. Markgrefvens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 6 bl. — Tyska.

c) **Stockholm 26 Juli 1564.**

Öfverenskommelse mellan konung Erik XIV och markgrefven ang. hans gemåls brudskatts betalande i tre terminer. Markgrefvens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 4 bl. — Tyska.

d) **Svartå 28 Juli 1564.**

Markgrefvens förbindelse till tacksamhet och ständig trohet emot konung Erik XIV. Markgrefvens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 4 bl. — Tyska.

e) **Stockholm 12 Sept. 1564.**

Markgrefvens qvitto på 500 daler för utrustning af en vagn. Markgrefvens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 1 bl. — Tyska.

f) **Stockholm 28 Okt. 1564.**

Markgrefvens qvitto på mottagna 50,000 »daller» (6,591 mark, 4 lod, 3⁵/₈ quintin bergfint silfver) af hans gemåls brudskatt (100,000 thaler). Markgrefvens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 4 bl. — Tyska.

g) **Stockholm 28 Okt. 1564.**

Qvitto af markgrefvens tjenare Barttell Puschy och Connrat Marer på halfva brudskatten. Deras underskrifter; påtryckta sigill. Papper. 2 bl. — Tyska.

h) **[1564.]**

Markgrefvens qvitto på hans gemåls mödernearf (7,254 thaler). Markgrefvens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 4 bl. — Tyska.

i) **[1564.]**

Markgrefvens qvitto på 8,000 thaler i »hemfärdspengar». Markgrefvens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 4 bl. — Tyska.

k)

Stockholm 31 Okt. 1564.

Markgreffvens renunciationsakt. Markgreffvens underskrift; sigill i vaxkupa med pergamentremsor. Perg. 1 bl. 51 × 47,5 cm. — Tyska.

N:o 5.

Stockholm 26 Mars 1566.

Konung Erik XIV:s fullmakt för riddarna Hans Klasson och Knut Knutsson samt sekreterarna Lars Knutsson och Herman Bruser att underhandla med hertiginnan Kristina och hertig Karl af Lothringen ang. giftermål emellan konungen och hertiginnan Renata. Konungens underskrift; sigill i vaxkupa med blå-gula silkessnören. Perg. 29 × 39 cm. — Latin.

N:o 6.

Stockholm 6 Juli 1566.

Hertig Magnus' af Sachsen-Engern förskrifning till konung Erik XIV på 10,000 thaler i afräkning på prinsessan Sofias eventuella brudskatt samt mot pant af Ratzeburgs slott och stad. Hertigens underskrift; sigill i vaxkupa med pergamentsremsor. Perg. 1 bl. 31,5 × 49 cm. — Tyska.

N:o 7.

Svartsjö 7 April 1568.

Äktenskapskontrakt emellan hertig Magnus af Sachsen-Engern och prinsessan Sofia. 2 exemplar. A. Konung Erik XIV:s underskrift; sigill saknas. Kontrasignant Wenceslaus Heroldt. Perg. 1 bl. 63 × 69,5 cm. — B. Hertigens underskrift; sigill i vaxkupa. Perg. 1 bl. 58 × 61,5 cm. — Tyska.

N:o 7^{1/2}.**Stegeborgs slott 2 Aug. 1572.**

Konung Johan III:s fullmakt för riksråden H. Bielke och G. Baner att utkräva och uppbära det konung Sigismund II gifna lån på 120,000 thaler (gäller Polen). Konungens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 1 bl. — Latin. — Hit är lagd en fullmakt af d. 3 Aug. 1572 af samma innehåll och utstyrelse som den föregående (gäller äfven Litaven).

N:o 8.

1572—1585.

Urkunder rörande drottning Katarina Jagellonicas arfsangelägenheter.

a) **Stageborgs slott 2 Aug. 1572.**

Konung Johan III:s fullmakt å egna och sin gemåls vägnar för riksråden H. Bielke och G. Baner att utkräfvä och uppbära allt, som fallit drottningen i arf genom testamente efter hennes broder Sigismund II. Konungens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 1 bl. — Latin.

b) **Stageborgs slott 2 Aug. 1572.**

Konung Johan III:s fullmakt för desamme att utkräfvä och uppbära de 50,000 ung. gyllen, som konung Sigismund II utfäst sig att lemna drottning Katarina såsom hennes lott i arfvet efter deras moder (gäller Polen och Litaven). Konungens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 1 bl. — Latin.

c) **Stageborgs slott 2 Aug. 1572.**

Konung Johan III:s fullmakt för desamme att utkräfvä och uppbära hans gemåls af konung Sigismund II utfästa brudskatt, 32,000 ung. gyllen (gäller Polen och Litaven). Konungens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 1 bl. — Latin.

d) **Stageborgs slott 3 Aug. 1572.**

Drottning Katarinas fullmakt för desamme af samma innehåll och utstyrsel som lit. a.

e) **Stageborgs slott 3 Aug. 1572.**

Drottning Katarinas fullmakt för desamme af samma innehåll och utstyrsel som lit. c.

f) **Stageborgs slott 3 Aug. 1572.**

Konungens fullmakt för desamme af samma innehåll och utstyrsel som lit. c (gäller Polen).

g) **Stageborgs slott 4 Aug. 1572.**

Konungen fullmakt för desamme af samma innehåll och utstyrsel som lit. b (gäller Polen).

h) **Stageborgs slott 4 Aug. 1572.**

Drottning Katarinas fullmakt för desamme af samma innehåll och utstyrsel som lit. b (gäller Polen).

i)

Stågebergs slott 5 Aug. 1572.

Drottning Katarinas fullmakt för desamme att utkräva och uppbära hennes arf efter moder och broder. Drottningens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 1 bl. — Latin.

k)

Varajav 17 Febr. 1575.

Prinsessan Annas försäkran att hon, ehuru hennes syster Katarina, drottning af Sverige, till henne afstått sitt arf i Italien efter sin broder, likväl skall, då hon tillträdtt nämnda arf, låta drottningen få sin andel af räntorna, såsom om någon afträdelse aldrig skett. Afskrifter i 2 exemplar. A. Bestyrkt af Johannes Robertus Scannapecus i Neapel d. 1 Juli 1577 samt försedd med officiellt intyg af d. 13 Juli s. å. af »Magna curia» i Neapel ang. Roberti tillförlitlighet. Perg. 1 bl. 28 × 41,5 cm. — B. Bevittnad af vicekansleren Ericus Sparr(!), sekreteraren Ericus Mathæi (ingendera egenhändig) och Stockholms stads notarie Tilemannus Abraham. Stockholm »pridie Calend. Oct.» 1576. Perg. 1 bl. 26,5 × 40 cm. Stockholms stads påtryckta sigill. — Latin.

l)

Linköpings slott Maj 1580.

Drottning Katarinas förklaring att tvisten om de italienska arfvegodsen bilagts. Drottningens underskrift; spår af påtryckt sigill. Perg. 1 bl. 22,5 × 27 cm. — Latin.

m)

Stockholm 9 Juni 1582.

Drottning Katarinas fullmakt för hennes syster drottning Anna att uttaga hennes arfslott efter deras syster Sofia, hertiginna af Braunschweig-Lüneburg. Drottningens underskrift; påtryckt sigill. Perg. 1 bl. 31 × 41 cm. — Latin.

n)

Krakov 10 Juli 1583.

Drottning Annas af Polen donationsbref för hertig Sigismund och hans arfvingar på hertigdömet Bari, furstendömet Rossano, Montese-rico m. fl. områden uti Italien. Drottningens underskrift; sigill i vaxkupa med röda silkessnören. Perg. 36,5 × 59,5 cm. — Latin.

o)

Vesterås slott 12 Maj 1584.

Konung Johan III:s fullmakt för hans svägerska drottning Anna att i hans eget och hans barns namn genom vänlig öfverenskom- melse eller genom process afsluta saken om arvet efter drottning

Katarinas syster Sofia. Konungens underskrift; påtryckt sigill. Perg.
1 bl. 27 × 37 cm. — Latin.

p)

Stockholms slott 18 Juli 1585.

Konung Johan III:s fullmakt för riksråden Klas Åkesson, P. De la Gardie och Klas Bielke, hofråden Krister Gabrielsson och Ture Bielke, krigsrådet Karl Henriksson till Kaukas samt sekreterarna Johan Berendes, Nils Rasck och Per Rasmusson Brun att förhandla och sluta med dertill förordnade polska delegerade »de omnibus iis, quæ nobis indisputabiliter debentur quæque carissimis liberis nostris iure hæreditario competunt». Konungens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 1 bl. — Latin.

q)

Stockholms slott 18 Juli 1585.

Hertig Sigismunds och prinsessan Annas fullmakt för desamme rörande samma sak. Hertigens och prinsessans underskrifter; påtryckta sigill. Papper. 1 bl. — Latin.

N:o 9. Stockholm 17 Juni 1575.

Hertig Magnus' af Sachsen-Engern fullmakt för konung Johan III att öfverlemnna hans andel af Sachsen till konungen af Danmark. Hertigens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 1 bl. — Tyska.

N:o 10. Stockholm 13 Mars 1578.

Hertig Magnus' af Sachsen-Engern förbindelse, då han lemnade Sverige. Hertigens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 2 bl.

N:o 11. Nyköpings slott 29 Okt. 1579.

Hertig Karls öppna bref om 480 gyllen årligen i morgongåfverränta till hans gemål Maria. Hertigens underskrift; sigillet borta. Papper. 2 bl.

N:o 12.

1580—1581.

Urkunder angående hertig Kristofers af Mecklenburg och prinsessan Elisabets giftermål (Jfr N:o 3).

a)

3 April 1580.

Kurfurstarna Augusts af Sachsen och Johan Georgs af Brandenburg samt hertigarna Ulriks och Karls af Mecklenburg ratifikation och försäkran ang. hertig Kristofers af Mecklenburg morgongåfvebref till prinsessan Elisabet. Kurfurst Augusts samt hertigarna Ulriks och Karls underskrifter och sigill i vaxkupor (kurfurst Johan Georgs sigill borta). Perg. 1 bl. 38 × 56,5 cm. — Tyska.

b)

Svariaj 21 April 1581.

Hertigens förbindelse till prinsessan och försäkran om trohet emot Sveriges rike. Hertigens underskrift; påtryckt sigill. Papper, 4 bl. — Tyska.

c)

Stockholm 1 Maj 1581.

Kontrakt afslutet emellan konung Johan III och hertig Karl af Södermanland å ena sidan samt hertig Kristofer å den andra ang. den sistnämndes giftermål med prinsessan Elisabet. Konungens och hertigarnas underskrifter; sigill i vaxkupor med guldsnören. Perg. 1 bl. 72 × 71 cm. — Tyska.

d)

Stockholms slott 1 Maj 1581.

Hertigens morgongåfve- och lifgedingsbref. Hertigens underskrift; sigill i tråkupa med röda och gula silkessnören. Perg. 1 bl. 60,5 × 60 cm. — Tyska.

e)

Stockholms slott 7 Maj 1581.

Hertigens försäkran till konung Johan III ang. prinsessans lifgeding Gadebusch och Temptzin. Hertigens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 4 bl. — Tyska.

f)

Stockholm 28 Juni 1581.

Prinsessan Elisabets qvitto på af hofmarskalken Gustaf Baner öfverlemnade juveler och perlor. Prinsessans underskrift; påtryckt sigill. Papper. 2 bl.

g)

Stockholm 1 Juli 1581.

Hertigens qvitto på mottagna 50,000 thaler af brudskatten, på mottagna paraphernalia och gemålens modernearf m. m., sammanlagdt 50,993¹/₂ thaler. Hertigens och hans gemåls underskrifter; hertigens sigill i tråkupa med blå-gula silkessnören. Perg. 1 bl. 53 × 55,5 cm. — Tyska.

Slott 1 Juli 1581.

af, som i Sverige kan tillfalla hans
 betalande i vissa terminer.
 hertigens sigill i träkupa
 < 57 cm. — Tyska.

1582.

af afgifna öppna förklaring ang.
 besitta Strömsholms gods och län
 af från hertig Karls sida. Konungens
 Perg. 1 bl. 50 × 58 cm. — Ligger
 ridderskapets och meniga adelns förklaring
 af samma län i afd. »Riksdagsbeslut».

Stockholm 14 Okt. 1594.

Karls öppna bref med förordning att 759 tnr af den vid
 ers, Malms, Floda, Julita, Blacksta, Vadsbro, Bettna och Husby
 or fallande tionden skola årligen lemnas till hans gemål såsom
 morgongåfvemedel. Hertigens underskrift; påtryckt sigill. Kontra-
 signant Michill Olufsson. Papper. 2 bl.

N:o 15.

Örebro 10 Maj 1596.

Hertig Karls gåfvobref för hans gemål hertiginnan Kristina på
 Vibyholms sätesgård i Årdala socken samt årliga räntan och kyrko-
 tionden inom Årdala, Forsa, Flen, Helgesta, Hyltinge, Malma, Dunkers
 och Mellösa socknar. Hertigens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 2 bl.

N:o 16.

1609.

Urkunder rörande hertig Hans Albrekts och hertiginnan Marga-
 reta Elisabets af Mecklenburg giftermål.

a)

Güstrow 25 Febr. 1609.

Hertig Hans Albrekts af Mecklenburg morgongåfve- och lifgedings-
 bref för hans gemål. Hertigarna Hans Albrekts, Karls och Adolf
 Fredriks underskrifter och sigill i träkupor med röda och gula silkes-
 snören. Perg. 4 bl. 37 × 26 cm. — Tyska.

b)

Deberan 8 April 1609.

Hertig Albrekts förbindelse rörande de penningar, som han gemål efter sin moder ärfte i Sverige. Hertigens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 2 bl. — Tyska.

c)

Strelitz 19 April 1609.

Hertig Adolf Fredriks af Mecklenburg revers på 20,000 thaler till hans broder Hans Albrekt jämte garanti för den rätt konung Karl IX och hans arvingar hafva till denna summa. Hertigens underskrift; sigill i vaxkupa med röd-gula silkessnören. Perg. 1 bl. 46 × 75,5 cm. — Tyska.

N:o 17.

Gripsholm 13 Dec. 1609.

Konung Karl IX:s öppna bref med försäkring om brudskatt m. m. för prinsessan Katarina. Konungens samt hertigarna Gustaf Adolfs och Karl Filips underskrifter; hål efter sigillsnören. Perg. 36,5 × 31 cm.

N:o 18.

Nyköpings slott 31 Mars 1610.

Konung Karl IX:s öppna bref ang. förbättrande af hans gemåls lifgeding med Gefle hus och stad med hela Gestrikland, Örbyhus med Tierps härad, vidare Elfkarleby och Vestlands socknar samt Elfkarleby laxfiske, med vilkor att hon till hertig Karl Filip vid hans myndiga år afstår Vibyholms gård samt Årdala, Forsa, Flens, Helgesta, Hyltinge, Malma, Dunkers och Mellösa socknar samt kyrkotionden i Oppunda härad. Konungens samt hertigarna Gustaf Adolfs och Karl Filips underskrifter; deras sigill med blå-gula silkessnören (Gustaf Adolfs delvis skadadt; Karl Filips i mässingskapsel). Perg. 38,5 × 48 cm. 1 bl.

N:r 19.

Nyköpings slott 31 Mars 1610.

Konung Karl IX:s öppna bref med åläggande för hertigarna Gustaf Adolf och Karl Filip att af sina arfvegods' ränta hvar för sig lemna prinsessorna Katarina och Maria Elisabet hvardera 12,000 daler. Konungens samt hertigarna Gustaf Adolfs och Karl Filips underskrifter; hål efter sigillsnören. Perg. 1 bl. 22,5 × 37 cm.

N:o 20.   Stockholms slott 16 Okt. 1610.

Handling af samma innehåll som N:o 19. Konungens samt hertigarnas underskrifter; deras sigill i metallkapslar med blå-gula silkessnören. Perg. 42,5 × 29 cm.

N:o 21.   Stockholms slott 16 Okt. 1610.

Konung Karl IX:s öppna bref ang. arfvegodsens fördelning emellan hertigarna Gustaf Adolf och Karl Filip. 2 exemplar. A. Konungens underskrift; sigill i metallkupa med blå-gula silkessnören. Perg. 1 bl. 28 × 43,5 cm. — B = A, utom till storleken (31 × 40 cm.).

N:o 22.   Stockholm 21 Dec. 1614.

Heirathskontrakt emellan pfalzgreffe Johan Kasimir och prinsessan Katarina. Konung Gustaf II Adolfs, Johan Kasimirs samt de pfalziske sändebuden J. R. von Siickingens och H. Kesslers underskrifter. Sigill saknas. Perg. 14 bl. 33 × 21 cm. — Tyska.

N:o 23.   Bråborg 9 Mars 1615.

Hertig Johans af Östergötland testamente. Hertigens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 4 bl.

N:o 24.   Stegeborg 28 Aug. 1617.

Tillägg till N:o 23. Hertigens underskrift och påtryckta sigill (mycket skadadt). Papper. 2 bl.

N:o 25.   Stockholm 30 Maj 1622.

Konung Gustaf II Adolfs konfirmation på konung Karl IX:s förbättring å enkedrottning Kristinas lifgeding enligt bref af d. 31 Mars 1610. Konungens underskrift; sigill i träkupa med snören af guld och blått silke. Perg. 63,5 × 51 cm.

N:o 26.   Stockholm 3 Juni 1622.

Konung Gustaf II Adolfs öppna bref för enkedrottning Kristina på Nyköpings hus, Vibyholms och Julita gårdar med alla deras län.

Södermanland, samt Skådenäs [Skenäs] gård med tre socknar i Östergötland. Konungens underskrift; sigill i tråkupa med snören af guld och blått silke. Perg. 1 bl. 59 × 55 cm.

N:o 27. **Gripsholm 10 Dec. 1623.**

Konung Gustaf II Adolfs öppna bref med förskrifning af Nerike såsom pant till enkedrottning Kristina för ett lån af 200,000 dlr »svenska och rede penningar». Konungens underskrift; sigillet borta, men de blå-gula sigillsnörena qvar. Perg. 40 × 51 cm.

N:o 28. **Stockholm 2 Juni 1625.**

a) Konung Gustaf II Adolfs revers till enkedrottning Kristina för ett lån af 400 sk⁸ råkoppar och 50,000 daler. Konungens underskrift; sigill i tråkupa med pergamentsremсор. Perg. 41 × 43 cm.

b) Rikets råds försäkran och obligation för ofvan nämnda lån. Greive Magnus' och greffe Abrahams (Brahes), A. Oxenstiernas, Clas Horns, J. Skyttes, Gabriel G:son Oxenstiernas, L. Ribbinghs och Carl E:son Oxenstiernas underskrifter; 17 för sigill afsedda tråkupor med pergamentsremсор; endast A. Oxenstierna, J. Skytte, G. Oxenstierna, L. Ribbingh och C. Oxenstierna hafva beseglat. Perg. 37,5 × 44 cm. Handlingen är mycket skadad af fukt.

N:o 29. **Stockholm 29 April 1628.**

Konung Gustaf II Adolfs bref på morgongåfva och lifgeding åt drottning Maria Eleonora (4 städer, nämligen Strängnäs, Mariefred, Torshälla och Gefle, 11 hus och gårdar med derunder lydande 65 socknar och 2,345 bönder). Konungens underskrift; sigill i tråkupa med snören af guldtråd och blått silke. Perg. 4 bl. 40 × 26 cm.

N:o 30. **Köln a/S 15 Mars 1643.**

Kurfurst Fredrik Vilhelms ratifikation på öfverenskommelsen om enkedrottning Maria Eleonoras öfverflyttning till Brandenburg och underhåll. Kurfurstens underskrift; sigill i tråkupa med svart-hvita silkessnören (locket borta). Perg. 4 bl. 35 × 26 cm. — Latin.

N:o 31.   Köpenhamn 25 April 1643.

Öfverenskommelse rörande enkedrottning Maria Eleonoras vistelse-ort och underhåll. Maria Eleonoras, konung Kristian IV:s och brandenburgske gesandten J. F. von Löbers underskrifter; påtryckta sigill. Papper. 4 bl. — Tyska.

N:o 32.   Königsberg 12 Mars (n. st.) 1645.

Enkedrottning Maria Eleonoras och kurfurst Fredrik Vilhelms renunciationsrecess ang. ett den förra i deras moders testamente af Stockholm d. 6 Febr. 1621 tillförsäkradt legat och ang. kurfurstens fordran för ett till enkedrottningen gjordt förskott. Enkedrottningens och kurfurstens underskrifter och påtryckta sigill. Papper. 4 bl. — Tyska.

N:o 33.   Stockholm 10 Mars 1647.

Drottning Kristinas öppna bref med öfverlåtelse till hertig Karl Gustaf (»till entretenement och underhåld») af åtskilliga kronans gods och gårdar m. m. i Södermanland. Drottningens underskrift; sigill i elfenbenskupa med snören af blått silke och guldtråd. Perg. 46 × 66 cm.

N:o 34.   Stockholm 1 Maj 1647.

Drottning Kristinas öppna bref för hertig Karl Gustaf på 5,000 rdr af stora sjötullen »till åhrlig pension och underhåld». Drottningens underskrift; påtryckt sigill. Kontrasignant N. Tungell. Papper. 2 bl.

N:o 35.   Stockholm 23 Maj 1648.

Drottning Kristinas fullmakt för hertig Karl Gustaf att vara generalissimus öfver hela krigsväsendet i Tyskland. Drottningens underskrift; sigill i träkupa med blå-gula silkessnören. Perg. 38,5 × 56 cm.

N:o 36.   Stockholm 30 Okt. 1648.

Drottning Kristinas försäkran till enkedrottning Maria Eleonora om en årlig underhållssumma af 40,000 rdr sp. såsom equivalens för

det afträdda lifgedinget samt öfverlåtelse till henne af Lofö socken med Drottningholms hus och gård. Drottningens underskrift; sigill i benkupa med snören af guldtråd och blått silke. Kontrasignant N. Tungell. Perg. 1 bl. 45 × 47 cm.

N:o 37. Stockholm 18 Jan. 1649.

Drottning Kristinas öfverlåtelse till enkedrottning Maria Eleonora af Svartsjö slott och ladugård med underlydande. Drottningens underskrift; sigill i benkupa med snören af guldtråd och blått silke. Kontrasignant N. Tungell. Perg. 1 bl. 42 × 52,5 cm.

N:o 38. Nyköping 22 April 1654.

Arffursten Karl Gustafs öppna bref med försäkran att skydda och maintainera enkedrottning Maria Eleonora vid de vilkor och lägenheter, som drottning Kristina »vid sitt afträdande ifrån Regementet lempnar och efterlefwer». Karl Gustafs underskrift; påtryckt sigill. Kontrasignant Canthersten. Papper. 2 bl.

N:o 39. 1654.

Urkunder angående konung Karl X Gustafs och prinsessan Hedvig Eleonoras af Holstein-Gottorp giftermål.

a) Stockholm 25 Augusti 1654.

Konung Karl X Gustafs fullmakt för vice kansleren grefve Erik Oxenstierna att underhandla och sluta om giftermålet. Konungens underskrift; sigillet borta. Kontrasignant M. Biörenklou. Perg. 1 bl. 45 × 56 cm. — Latin.

b) Gottorps slott 29 Sept. 1654.

Heirathskontrakt underskrifvet af grefve E. Oxenstierna Axelsson och hertig Fredrik af Holstein-Gottorp samt besegladt af dem; sigill i förgyllda silfverkupor med snören af silfvertråd och rött silke. Perg. 8 bl. 37 × 25 cm. Röda sammetspermar. — Tyska.

c) Stockholm 25 Okt. 1654.

Drottning Hedvig Eleonoras och hennes fader hertig Fredriks försäkran till fogdar, förvaltare m. fl. inom lifgedinget. Drottningens

och hertigens underskrifter; sigill i träkupor. Perg. 1 bl. 31,5 × 44 cm. — Tyska.

N:o 40. **Stockholm 26 Juni 1655.**

Konung Karl X Gustafs öppna bref med öfverlåtelse till hans gemål, drottning Hedvig Eleonora, af reducerade, inlösta eller tillbytta gods i Gripsholms, Strömsholms och Eskilstuna län samt inom en mil omkring Nyköping till fyllnad i den henne i enkostånd tillförsäkrade ränta å 40,000 rdr. Konungens underskrift; sigillet borta. Kontrasignant M. Biörenklou. Papper. 2 bl.

N:o 41. **1679—1680.**

Urkunder rörande konung Karl XI:s och prinsessan Ulrika Eleonoras af Danmark giftermål.

a) **Lund 26 Sept. 1679.**

Recess om äktenskap emellan Karl XI och Ulrika Eleonora samt att giftermålskontraktet skall »paa vaanlige maneer opsettis og underskrifues og hafue samme kraft lige som den udi dette instrument, huilcket inden fiorten dage af begge deris Kongl. Kongl. May:tr May:tr skall ratificeris, ord fra ord vaar indført». Grefve Antons af Oldenburg, friherre Jens Juels och geheimeetatsskreteraren Conrad Biermans underskrifter; påtryckta sigill. Papper. 4 bl. — Danska.

b) **Fåtilägret vid Sireköpinge 8 Okt. 1679.**

Konung Karl XI:s ratifikation å ofvannämnda recess N:o 41 a. Konungens underskrift; sigill i silfverkupa med guld- och silfversnören. Kontrasignant H. Hoghusen. Perg. 4 bl. 37 × 27 cm. Blått sammetsband.

c) **Pinnenberg 8 Okt. 1679.**

Konung Kristian V:s ratifikation på ofvannämnda recess N:r 41 a. Konungens underskrift; sigill i silfverkupa (locket borta) med silfversnören. Kontrasignant grefve Langeland-Rixing (Ahlefeldt). Perg. 4 bl. 36 × 26 cm. Rött sammetsband. — Danska.

d) **Lund 21 Dec. 1679.**

Giftermålskontrakt, underskrifvet och med påtryckt sigill be-segladt af danske e. o. ambassadören Jens Juel. Papper. 10 bl. — Danska.

e)

Kungsör 6 Febr. 1680.

Konung Karl XI:s ratifikation å giftermålskontraktet. Konungens underskrift; sigill i silfverkupa med guld- och silfversnören. Kontrasignant H. Hoghusen. Perg. 8 bl. $37 \times 27,5$ cm. Blått sammetsband.

f)

Kungsör 6 Febr. 1680.

Konung Karl XI:s försäkran ang. Ulrika Eleonoras enkesäte och lifgedingsränta. Konungens underskrift; sigill i träkupa med blå-gula silkessnören. Kontrasignant Joel Örnsted. Perg. 6 bl. 37×28 cm.

g)

Kungsör 6 Febr. 1680.

Konung Karl XI:s försäkran om ett augment af 40,000 dlr s.m. å årliga lifgedings-, morgongåfve-, brudskatts- och vederlagsräntan (48,000 rdr). Konungens underskrift; sigill i träkupa med blå-gula silkessnören. Kontrasignant Joel Örnsted. Perg. 2 bl. $37,5 \times 28$ cm.

h)

Kungsör 6 Febr. 1680.

Konung Karl XI:s försäkran till prinsessan Ulrika Eleonora om 28,000 dlr s.m. årligen såsom kläd-, hand- och spelpenningar. Konungens underskrift; sigill i träkupa med blå-gula silkessnören. Kontrasignant Joel Örnsted. — Perg. 2 bl. 37×28 cm.

i)

Kungsör 6 Febr. 1680.

Konung Karl XI:s försäkran ang. återbetalande i vissa fall af prinsessan Ulrika Eleonoras brudskatt och medgift samt pantförskrifning af Kastelholms slott och räntan af Åland såsom säkerhet derför. Konungens underskrift; sigill i träkupa med blå-gula silkessnören. Kontrasignant Joel Örnsted. Perg. 4 bl. $37 \times 28,5$ cm.

k)

Kungsör 6 Febr. 1680.

Prinsessan Ulrika Eleonoras renunciation för sig och arfvingar af arfsrätten till Danmarks krona (danska) samt konung Karl XI:s ratifikation derå (svenska), den senare dat. Kungsör d. 6 Febr. 1680. Konungens och prinsessans underskrifter; deras sigill i träkupor (den förres med blå-gula, den senares med röd-hvita silkessnören). Kontrasignant Joel Örnsted. Perg. 4 bl. 40×29 cm. — Hit är lagdt ett annat exemplar, odateradt, $36,5 \times 29$ cm. Med afseende på redaktionen skilja sig de båda exemplaren något från hvarandra.

l) **Köpenhamns slott 8 Febr. 1690.**

Konung Kristian V:s ratifikation å giftermålskontraktet. Konungens underskrift; sigill i förgylld kupa (locket borta) med guld- och silfversnören. Kontrasignant grefven af Langeland och Rixing (Ahlefeldt). Perg. 10 bl. 42, × 31,5 cm. Rött sammetsband. — Danska.

m) **Köpenhamns slott 8 Febr. 1690.**

Konung Kristian V:s förskrifning på 100,000 rdr sp. såsom medgift åt prinsessan Ulrika Eleonora. Konungens underskrift; sigill i tråkupa med röd-hvit-blå-gula silkessnören. Kontrasignant grefven af Langeland och Rixing (Ahlefeldt). Perg. 4 bl. 43 × 31,5 cm. — Danska.

n) **Skottorp 7 Maj 1690.**

Konung Karl XI:s öppna bref om en morgongåfva å 32,000 rdr sp. att utgå i form af arfränta å 2,000 rdr sp. årligen med underpant af intrader från gods i Limingo socken. Konungens underskrift; sigill i tråkupa med blå-gula silkessnören. Kontrasignant Joel Örnsted. Perg. 4 bl. 36 × 27 cm.

o) **Stockholm 27 Aug. 1690.**

Konung Karl XI:s öppna bref ang. 36,000 dlr s.m. årligen i kläd-, hand- och spelpenningar åt drottning Ulrika Eleonora. Konungens underskrift; påtryckt sigill. Kontrasignant Joel Örnsted. Papper. 2 bl.

p) **Stockholm 12 Dec. 1690.**

Inventarium öfver drottning Ulrika Eleonoras medgift i pretiosa och andra saker, bestyrkt af danske ambassadören J. Juel och danske envoyén M. Scheel. Juels och Scheels underskrifter och påtryckta sigill. Papper. 10 bl. — Danska.

N:o 42. **1698—1700.**

Urkunder rörande hertig Fredriks af Holstein-Gottorp och prinsessan Hedvig Sofias giftermål.

a) **Stockholm 31 Maj 1698.**

Giftermålskontrakt. Konung Karl XII:s och hertig Fredriks underskrifter; deras sigill i metallkupa med guld- och silfversnören. Kontrasignant Th. Polus. Perg. 14 bl. 36,5 × 25 cm. Blått sammetsband. — Tyska.

b)

Stockholm 14 Febr. 1700.

Hertigens öppna bref ang. godsén Mohrkirchen och Satrupholm såsom underpant för morgongåfvan och de årliga handpenningarna, 6,000 rdr. Hertigens underskrift; påtryckt sigill. Kontrasignant G. Holmer. Papper. 2 bl. — Tyska.

c)

Stockholm 10 April 1700.

Hertiginnans renunciation af det henne såsom hypotek för morgongåfvan m. m. tillförsäkrade godset Öhe. Hertiginnans underskrift; påtryckt sigill. Papper. 2 bl. — Tyska.

N:o 43.

Stockholm 27 Jan. 1704.

Enkedrottning Hedvig Eleonoras testamente. Enkedrottningens underskrift; påtryckt sigill. Kontrasignant A. Leijonstedt. Papper. 16 bl. — Svenska (utom drottningens ratifikation, som är på tyska.)

N:o 44.

1714—1715.

Urkunder rörande arfprins Fredriks af Hessen och prinsessan Ulrika Eleonoras giftermål.

a)

Kassel 9 Dec. 1714.

Landtgreffe Karls af Hessen fullmakt för abgesandten C. H. von der Malsburg att förhandla om och avsluta giftermålskontraktet. Landtgreffvens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 2 bl. — Tyska.

b)

Stralsund 12/24 Jan. 1715.

Konvention ang. giftermålet, slutén emellan kungl. rådet greffe M. Vellingk och regeringsrådet C. H. von der Malsburg. Vellingks och von der Malsburgs underskrifter och påtryckta sigill. Papper. 6 bl. (inklusive kopior af underhandlarnes fullmakter). — Tyska.

c)

Stralsund 17/28 Jan. 1715.

Landtgreffe Karls af Hessen ratifikation på ofvannämnda konvention n:r 44 b. Landtgreffvens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 6 bl. — Tyska.

d) Stralsund 3/14 Mars 1715.

Giftermålskontrakt (»Matrimonial und Dotal Pacten»), upprättadt af svenska och hessenska ombuden, ombudsrådet frih. H. G. von Müllern och regeringsrådet C. H. von der Malsburg. Ombudens underskrifter och påtryckta sigill. Papper. 20 bl. (inklusive afskrifter af ombudens fullmakter). — Tyska.

e) Stralsund 25 April/6 Maj 1715.

Konung Karl XII:s försäkran om 100,000 rdr sp. i stället för annan utstyrsel och paraphernalia. Konungens underskrift; påtryckt sigill. Kontrasignant H. G. von Müllern. Papper. 4 bl. — Tyska.

f) Kassel 11 Dec. 1715.

Landtgreffe Karls ratifikation på giftermålskontraktet. Landtgreffvens underskrift; sigill i silfverkupa med blå-röda silkes- och silfversnören. Perg. 20 bl. 41,5 × 31 cm. Sammetsband. — Tyska.

N:o 45. 1721—1725.

Testamentariska dispositioner, egenhändigt uppsatta och under-tecknade af drottning Ulrika Eleonora: Stockholm d. 14 Febr. och d. 29 April 1721, Karlberg d. 1 Juli 1723. Stockholm d. 11 Febr. 1724 och d. 18 Jan. 1725. 8 bl. perg., 7 bl. papper. Brunt skinnband. — Svenska och tyska omvexlande.

N:o 46. 1744.

Urkunder rörande arfursten Adolf Fredriks och prinsessan Lovisa Ulrikas af Preussen giftermål.

a) Berlin 30 Jani/11 Juli 1744.

Heirathskontrakt, underskrifvet och med påtryckta sigill besegladt af ambassadören greve C. G. Tessin, geheime etats-kabinetts-ministrarna greve H. von Podewils och C. W. Borcke samt e. o. envoyén C. Rudenschöld. Papper. 6 bl. — Tyska. Å handlingen finnes antecknad, att den uppvisats i Rådkammaren d. 10 Juli 1744.

b) Berlin 11 Juli och 20 Aug. 1744.

Ambassadören greve C. G. Tessins förbindelse att de i giftermålskontraktet omförmälda förskrifningar skola i original inlevereras

i Berlin. Tessins underskrift. Papper. 2 bl. — Å handlingen finnes greffe H. von Podewils och C. W. Borckes qvitto af d. 20 Aug. 1744 på ofvannämnda handlingar. — Tyska.

c)

Berlin 28 Juli 1744.

Konung Fredrik II:s i Preussen ratifikation på heirathskontraktet. Konungens och enkedrottning Sofia Doroteas underskrifter samt sigill i förgyllda kupor med svart-hvita silkessnören. Kontrasignanter greffe H. von Podewils och C. W. Borcke. Perg. 20 bl. 35,5 × 25 cm. Violett sammetsband. — Tyska.

N:o 47.

[Stockholm 5 April 1762.]

Kronprins Gustafs tro- och huldhetsed. U. o. o. å. Kronprinsens underskrift. Papper. 2 bl. — Å urkunden finnes antecknad: »Ofwanstående Ed är inför Hans Kongl. May:tt uppå Rikssalen med hand å Bok och bögda knän uti Riksens Råds och Ständers öfverwaro gången den 5 Aprilis 1762. In fidem protocolli M. von Hermansson.»

N:o 48.

1766.

Urkunder rörande kronprins Gustafs och prinsessan Sofia Magdelenas af Danmark giftermål.

a)

Köpenhamn 28 Febr. 1766.

Konung Kristian VII:s fullmakt för kammarherren, e. o. envoyén J. O. von Schack att underhandla om äktenskapskontraktet. Konungens underskrift; påtryckt sigill. Kontrasignant J. H. E. von Bernstorff. Papper. 2 bl. — Danska.

b)

Stockholm 11 Juli 1766.

Preliminär-äktenskapskontrakt, afhandladt emellan samt underskrifvet och med påtryckta sigill besegladt af 9 svenska och 1 dansk kommissarie. Papper. 12 bl.

c)

Köpenhamn 29 Sept. 1766.

Äktenskapskontrakt, underskrifvet och med påtryckta sigill besegladt af de svenske och danske fullmäktige riksrådet, ambassadören greffe Adam Horn, envoyén J. W. Sprengtporten samt geheimeråden frih. Bernstorff och O. Thott. Papper. 10 bl.

d) **Kristiansberg 6 Okt. 1766.**

Konung Kristian VII:s ratifikation på äktenskapskontraktet. Konungens underskrift; sigill i silfverkupa med guld- och silfversnören. Kontrasignant Bernstorff. Perg. 16 bl. 41×30 cm. — Danska.

N:o 49. [Stockholm 7 April 1768.]

Prins Fredrik Adolfs trosbekännelse. Prinsens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 2 bl. Enligt auteckning å 1:sta sidan uppläst i rådet den 7 April 1768.

N:o 50. [Stockholm 30 Jan. 1770.]

a)

Prins Karls tro- och huldhetsed. Prinsens underskrift. Papper. 2 bl. — Enligt af C. Ekeblad å 2:dra sidan gjord annotation aflades eden inför Kongl. M:t uti riksens ständers öfvervaro på Rikssalen d. 30 Jan. 1770.

b)

Prins Fredrik Adolfs tro- och huldhetsed. Prinsens underskrift. Papper. 2 bl. Aflagd vid samma tillfälle, som omnämnes i n:r 50 a.

N:r 51. **Stockholm Febr. 1771.**

Handlingar rörande konung Adolf Fredriks liköppning.

a)

Ett af 9 Collegii Medici ledamöter och 8 andra läkare under-tecknadtt protokoll ang. den d. 14 Febr. 1771 företagna liköppningen. Papper. 2 bl.

b)

Protokoll ang. en af F. Ziervogel, J. Salberg och A. J. Retzius företagen undersökning af contenta ventriculi, med en d. 16 Febr. 1771 afgifven attest af 16 andra läkare. Papper. 2 bl.

N:o 52. [1771.]

a)

Prins Karls tro- och huldhetsed. Prinsens underskrift. Papper. 2 bl.

b)

Prins Fredrik Adolfs tro- och huldhetsed. Prinsens underskrift. Papper. 2 bl. — Enligt anteckning å 1:sta sidan upplästes eden i rådet d. 6 April 1771. Prinsen aflade eden i Paris.

N:r 53. Stockholm 12 Juni 1771.

Konung Gustaf III:s öppna bref för prinsessan Sofia Albertina att vara myndig. Konungens underskrift och påtryckta sigill. Kontrasignant J. Wallencreutz. Papper. 2 bl.

N:o 54. Friederichsberg 27 Dec. 1771.

Konung Kristian VII:s försäkringsakt till konung Gustaf III och hans gemål ang. öfvertagandet af konung Kristians farmoder drottning Sofia Magdalenas skulder. Konung Kristians underskrift; påtryckt sigill. Kontrasignant Struensee. Papper. 2 bl. — Danska.

N:o 55. Reinsberg 18 Juni 1772.

Enkedrottning Lovisa Ulrikas öppna bref med förklaring att hon antager Svartsjö kungsgård och Fredrikshof till enkesäte. Drottningens underskrift; påtryckt sigill. Papper. 2 bl.

N:o 56. Stockholms slott 8 Sept. 1772.

»Diplome för Hans Kongl. Höghet Prints Carl, att föra Hertigetitl af Södermanland» jämte kolorerad framställning af hans vapen i denna egenskap. Konung Gustaf III:s underskrift; sigill i silfverkupa med snören af blått silke och guldtråd. Kontrasignant J. von Heland. Perg. 2 bl. 45×32 cm. Rött marokängsband.

N:o 57. Stockholms slott 8 Sept. 1772.

»Diplome för Hans Kongl. Höghet Prints Friedrich Adolph att föra Titul af Hertig till Östergöthland» jämte kolorerad framställning af hans hertiglga vapen. Konung Gustaf III:s underskrift; sigill i silfverkupa (locket borta) med snören af blått silke och guldtråd. Kontrasignant J. von Heland. Perg. 2 bl. 45×32,5 cm. Rött marokängsband.

N:o 58.

1774.

Urkunder rörande hertig Karls af Södermanland och prinsessan Hedvig Elisabet Charlottas af Holstein-Gottorp giftermål.

a) **Estlin 28 Mars 1774.**

Giftermålskontrakt, underskrifvet och med påtryckta sigill besegladt af gen.-major frih. H. S. Mörner och presidenten J. L. Wedderkop. Kontrasignanter G. J. von Heidenstam och Wrede. Papper. 2 exemplar, det ena på svenska, 10 bl., det andra på tyska, 8 bl.

b) **Stockholm 21 April 1774.**

»Procuratorium» för presidenten frih. Carl Otto von Höpken att i hertig Karls namn och å hans vägnar infinna sig vid trolofningsakten såsom brudgum och fästman. Konung Gustaf III:s och hertig Karls underskrifter och påtryckta sigill. Kontrasignant C. A. Rosenadler. Papper. 2 bl.

c) **Ulrikedal 6 Maj 1774.**

Instruktion för presidenten frih. C. O. von Höpken hvad iakttagas bör vid vigsel- och förmålningsakten par procuracion emellan hertig Karl och prinsessan Charlotta. Konung Gustaf III:s underskrift. Kontrasignant Jac. von Engeström. Papper. 4 bl.

d) **Ulrikedal 6 Maj 1774.**

Instruktion för densamme hvad iakttagas bör vid prinsessan Charlottas ankomst till Wismar och öfverfart till Sverige. Konung Gustaf III:s underskrift. Kontrasignant Jac. von Engeström. Papper. 6 bl.

e) **Ulrikedal 10 Maj 1774.**

Ceremoniel vid vigselns förrättande i Wismar. Konung Gustaf III:s underskrift och påtryckta sigill. Papper. 4 bl.

f) **Estlin 20 Maj 1774.**

Biskopen af Lybeck och hertigen af Schleswig-Holstein Fredrik Augusts ratifikation på äktenskapskontraktet. Hertigens underskrift; sigill i silfverkupa med blå-gul-röda silkes- och guldsnören. Kontrasignant Holmer. Perg. 8 bl. 45,5 x 31 cm. — Tyska.

N:r 59. **Fredrikshofs slott 8 Maj 1778.**

Enkedrottning Lovisa Ulrikas öppna bref med förklaring ang. det ryckte . . . hwarigenom man welat kasta någon skugga på Wår

Kjær Älskelige Fru Swär-Dotter, Hennes May:t den nu regerande Drottningen, och den Lifsfukt, hvarmed Wi, tillika med samtelige Rikets inbyggare, förmoder Hennes May:t nu wara wälsignad — — —. Underskrifvet och med påtryckta sigill besegladt af enkedrottningen, hertigarna Karl och Fredrik Adolf, hertiginnan Charlotta, prinsessan Sofia Albertina och 7 riksråd. Kontrasignant Fr. Sparre. Papper. 2 bl.

N:r 60. [Stockholm] 1 Nov. 1778.

Protokoll vid kronprinsen Gustaf Adolfs födelse, underskrifvet och medelst påtryckta sigill besegladt af hertigarna Karl och Fredrik Adolf samt hertiginnan Charlotta och 10 andra vittnen. Papper. 2 bl.

N:r 61. Stockholm 11 Nov. 1778.

Ett af öfverhofpredikanten U. von Troil bestyrkt utdrag ur Kongl. Slottskapellets barnkristningsbok ang. kronprinsen Gustaf Adolfs dop d. 10 Nov. 1778, bekräftadt af de af rikets ständer utsedda 50 faddrar medelst namnunderskrifter; 23 hafva äfven beseglat. Papper. 5 bl.

N:o 62. Köpenhamn 15 Jan. 1779.

»Documentum insinuationis», hvaruti konung Kristian VII erkänner kronprinsen Gustaf Adolfs arfsrätt till Danmarks och Norges kronor. Konungens underskrift och påtryckta sigill. Kontrasignant A. P. Bernstorff. Papper. 2 bl. — Latin.

N:o 63. Drottningholm 25 Aug. 1782.

Protokoll, hållet vid hertigens af Småland födelse, underskrifvet och med påtryckta sigill besegladt af hertigen och hertiginnan af Södermanland och hertigen af Östergötland samt 13 andra vittnen. Papper. 4 bl. — Å handlingens första sida är antecknad: »Upläst och Justerat samma dag och tima.» — Härmed följer en utskrift af samma handling, af ofvannämnda personer underskrifven och besegladt.

N:o 64. Drottningholm 25 Aug. 1782.

Diplom för prins Karl Gustaf såsom hertig af Småland. Konung Gustaf III:s underskrift samt sigill i silfverkupa med snören af guldtråd

och blått silke. Kontrasignant E. Schröderheim. Diplomet innehåller kolorerad framställning af hertigens vapen. Perg. 4 bl. 40 × 28 cm. — Rött marokängsband.

N:o 65. **Stockholm 6 Sept. 1782.**

Ett af öfverhofspredikanten frih. Evert Taube bestyrkt utdrag ur Kongl. Slottskapellets barnkristningsbok ang. arffursten Karl Gustafs dop d. 5 Sept. 1782, bekräftadt af hertigarna af Södermanland och Östergötland, hertiginnan af Södermanland och prinsessan Sofia Albertina medelst underskrifter och påtryckta sigill. Papper. 2 bl.

N:o 66. **Fredensborg 19 Okt. 1782.**

»Documentum insinuationis», hvaruti konung Kristian VII erkänner hertig Karl Gustafs af Småland arferätt till Danmarks och Norges kronor. Konungens underskrift och påtryckta sigill. Kontrasignant Rosencrone. Papper. 2 bl. — Latin.

N:o 67. **Stockholm 17 Mars 1783.**

Prinsessan Sofia Albertinas testamentariska förordnanden ang. huset N:r 7 Qvart. Lejonet vid Norrmalmstorg till förmån för hertig Karl Gustaf af Småland. Prinsessans underskrift och påtryckta sigill. Äfven grefve N. Gyldenstolpe såsom prinsessans gode man har underskrifvit och beseglat dokumentet. Å 4:de sidan konung Gustaf III:s med underskrift och påtryckt sigill försedda konfirmation af vissa gåfvobrevfets punkter samt förordnande om ett årligt reparationsanslag af 1,000 rdr sp. Kontrasignant C. A. Wachtmeister. Papper. 2 bl. — Härjämte en utskrift på perg., hvilken saknar konungens och prinsessans underskrifter och sigill, men är underskrifven och beseglad af Gyldenstolpe. 2 bl. 50 × 36 cm.

N:r 68. **1797—1798.**

Urkunder rörande konung Gustaf IV Adolfs och prinsessan Fredrikas af Baden giftermål.

a) **Karlsruhe 18 Sept. 1797.**

Markgrefve Karl Fredriks af Baden fullmakt för verkliga geheimerådet frih. Karl von Geusau att afsluta äktenskapskontraktet.

Markgreffvens underskrift och påtryckta sigill. Kontrasignant frih. von Edelsheim. Papper. 2 bl. — Tyska.

b) **Stralsund 6 Okt. 1797.**

Giftermålskontrakt, underskrifvet och med påtryckta sigill besegladt af befullmäktigade ministrarna frih. Evert Taube och frih. Karl von Geusau. Papper. 6 bl. — Tyska.

c) **Karlsruhe 21 April 1798.**

Markgreffe Karl Fredriks af Baden ratifikation af giftermålskontraktet, underskrifven och med sigill i silfverkupor, med guld- och silkeassnören, beseglad af markgreffen och af arfprinsen Karl Ludvig. Kontrasignant frih. von Edelsheim. Perg. 10 bl. 52 × 37,5 cm. Band i rött siden. — Tyska.

d) **Karlsruhe 21 April 1798.**

Markgreffe Karl Fredriks af Baden försäkran ang. vederlag på 20,000 gulden. Markgreffvens underskrift och påtryckta sigill. Kontrasignant frih. von Edelsheim. Perg. 2 bl. 40 × 30 cm. — Tyska.

N:o 69. Stockholm 3 Juli 1798.

Protokoll, hållet af riksdrotset greve C. A. Wachtmeister vid hertig Karl Adolfs af Värmland födelse, underskrifvet och medelst påtryckta sigill besegladt af hertig Karl af Södermanland samt 10 andra tillkallade vittnen. Papper. 2 bl.

N:o 70. Stockholm 10 Juli 1798.

»Diplome för H. K. H. Printz Carl Adolph at föra Hertige Titel af Wermeland» jämte kolorerad framställning af hans hertiglga vapen. Konung Gustaf IV Adolfs underskrift och sigill i silfverkupa med snören af blått silke och guldtråd. Perg. 4 bl. 39 × 28 cm. Rött marokängsband.

N:o 71. 1799—1807.

Urkunder rörande konung Gustaf IV Adolfs barns födelse och dop.

a) **Stockholms slott 9 Nov. 1799.**

Protokoll, hållet af rikskansleren greve Fr. Sparre vid kronprinsen Gustafs födelse och underskrifvet samt med påtryckta sigill be-

segladt af enkedrottning Sofia Magdalena, hertigen och hertiginnan af Södermanland samt 11 andra tillkallade vittnen. Papper. 4 bl.

b)

15 Nov. 1799.

Utdrag ur Kongl. Slottskapellets barnkristningsbok ang. kronprinsen Gustafs döpelse d. 15 Nov., bestyrkt af ordensbiskopen J. G. Flodin samt bekräftadt af faddrarna enkedrottning Sofia Magdalena, hertigen och hertiginnan af Södermanland samt hertigen af Östergötland medelst underskrifter och påtryckta sigill. Papper. 2 bl.

c)

Stockholms slott 21 Maj 1801.

Protokoll, hållet af riksdrotset greve C. A. Wachtmeister vid prinsessan Sofia Vilhelminas födelse, underskrifvet och med påtryckta sigill besegladt af enkedrottning Sofia Magdalena, hertiginnan Charlotta och 5 andra tillkallade vittnen. Papper. 2 bl.

d)

Stockholms slott 2 Dec. 1802.

Protokoll, hållet af öfverstekammarherren greve F. von Fersen vid storfursten af Finland Karl Gustafs födelse, underskrifvet och med påtryckta sigill besegladt af enkedrottning Sofia Magdalena, hertigen och hertiginnan af Södermanland samt 12 andra tillkallade vittnen. Papper. 2 bl. — 2 exemplar, som skilja sig till storleken och med afseende på några af vittnenas underskrifter, i det att ett par af vittnena, grefvinnorna Armfelt och Oxenstierna, å det ena skrifvit sig under sina flicknamn (De la Gardie och Wadenstierna).

e)

Stockholms slott 22 Febr. 1805.

Protokoll, hållet af riksmarskalken greve A. von Fersen vid prinsessan Amalia Maria Charlottas födelse, underskrifvet och med påtryckta sigill besegladt af enkedrottning Sofia Magdalena, hertiginnan af Södermanland, prinsessan Sofia Albertina och 8 andra tillkallade vittnen. Papper. 2 bl.

f)

Stockholms slott 22 Juni 1807.

Protokoll, hållet af riksdrotset greve C. A. Wachtmeister vid prinsessan Cecilias födelse, underskrifvet och med påtryckta sigill besegladt af enkedrottning Sofia Magdalena, hertiginnan Charlotta af Södermanland, prinsessan Sofia Albertina och 6 andra tillkallade vittnen. Papper. 2 bl.

N:o 72.   Köpenhamn 24 Jan. 1800.

»Documentum insinuationis», hvaruti konung Kristian VII erkänner svenske kronprinsen Gustafs arfsrätt till Danmarks och Norges kronor. Konungens underskrift; påtryckt sigill. Kontrasignant C. Bernstorff. Papper. 2 bl. — Latin.

N:r 73.   Stockholm Mars 1800.

a) Hertig Karls af Södermanland hyllningsed. Stockholm d. 2 Mars 1800. Hertigens underskrift och påtryckta sigill. Papper. 2 bl.

b) Hertig Fredrik Adolfs af Östergötland hyllningsed. Stockholm d. 4 Mars 1800. Hertigens underskrift och påtryckta sigill. Papper. 2 bl.

N:o 74.   Stockholms slott 9 Dec. 1802.

Diplom för prins Karl Gustaf att bära titeln storfurste af Finland jämte kolorerad framställning af hans storfurstliga vapen. Konung Gustaf IV Adolfs underskrift samt sigill i silfverkupa med blå silkes- och guldsnören. Kontrasignant M. Rosenblad. Perg. 4 bl. 44 × 34,5 cm. — Rött band i marokäng.

N:o 75.   Fredensborg 3 Juni 1803.

»Documentum insinuationis», hvaruti Kristian VII erkänner storfursten af Finland Karl Gustafs arfsrätt till Danmarks och Norges kronor. Konungens underskrift och påtryckta sigill. Kontrasignant C. Bernstorff. Papper. 2 bl. — Latin.

N:o 76.   Stockholms slott 5 Sept. 1804.

Protokoll, hållet vid öppnandet af hertigens af Östergötland likkista, justeradt af riksmarskalken greve A. von Fersen och 4 andra tillkallade vittnen. Papper. 2 bl.

N:o 77.   Stockholms slott 20 Juni 1810.

Protokoll, hållet af Collegii Medici sekreterare L. M. Philipson vid öppnandet af kronprinsen Karl Augusts likkista. 2 bl. Papper.

N:o 78.   S:t Cloud 23 Sept. 1810.

Kejsar Napoleons öppna bref, som bemyndigar fursten af Ponte Corvo att antaga titel och rang af kronprins af Sverige. Kejsarens underskrift och påtryckta sigill. Kontrasignant Duc de Bassano. Bevittnadt af Cambacérés. Pergament. 1 bl. 42 × 53 cm. — Franska.

N:o 79.   Stockholms slott 20 April 1815.

Arffursten Josef Frans Oskars trohetsed. Arffurstens underskrift. 2 bl. Papper.

N:o 80.   Stockholms slott 3 Maj 1826.

Diplom för prins Karl Ludvig Eugen att bära titel hertig af Skåne jämte kolorerad framställning af hans hertigliga vapen. Konung Karl XIV Johans underskrift och sigill i silfverkupa med guld- och blå silkeknören. Kontrasignant M. G. Danckwardt. Perg. 2 bl. 46 × 30 cm. Rött marokängsband.

N:o 81.   Stockholm 28 Mars 1829.

Prinsessan Sofia Albertinas testamente, underskrifvet och med påtryckt sigill besegladt af prinsessan och bevittnadt af C. Fleming, G. W. Hamilton, G. Ehrensvärd och J. J. Ekström. Å blad 6—7 ett i Stockholm d. 12 Maj 1829 utfärdadt intyg af G. Stenbock, C. Stenbock, f. Forsberg, och M. A. Stenbock, att testamentet delgifvits dem. Papper. 7 bl.

N:o 82.   Stockholm Nov. 1832.

Protokoll, hållet i Riddarholmskyrkan d. 5 Nov. vid öppnandet och flyttandet af Gustaf II Adolfs likkista, underskrifvet och besegladt af M. Rosenblad, G. af Wetterstedt, M. Brahe, C. G. D'Albedyhll och J. O. Wallin. Papper. 4 bl. — Å blad 3: ett till ofvannämnda protokoll gjordt tillägg af d. 8 Nov. s. å., undertecknad af Brahe, d'Albedyhll och Wallin.

N:o 83.   [Stockholm 1844.]

Tro- och huldhetseder:

a) Kronprins Karls tro- och huldhetsed. Kronprinsens underskrift. Papper. 2 bl.

b) Arffursten Gustafs tro- och huldhetsed. Arffurstens underskrift. Papper. 2 bl. — 2 exemplar.

c) Arffursten Oskars tro- och huldhetsed. Arffurstens underskrift. Papper. 2 bl.

N:o 84. Stockholms slott 12 April 1853.

Diplom för prins Karl Oskar Vilhelm Fredrik att föra titel af hertig af Södermanland. Konung Oskar I:s underskrift och påtryckta sigill. Kontrasignant J. F. Fähræus. Papper. 2 bl.

N:o 85. [Stockholm 1859.]

Tro- och huldhetseder:

a) Hertigen af Östergötland, arffursten Oskars tro- och huldhetsed. Hertigens underskrift. Papper. 2 bl.

b) Hertigen af Dalarna, arffursten Augusts tro- och huldhetsed. Hertigens underskrift. Papper. 2 bl.

N:o 86. Stockholm 31 Aug. 1859.

Protokoll, hållet i Riddarholmskyrkan vid öppnandet af konung Karl XII:s likkista, underskrifvet af A. Retzius, C. Santesson och V. Lundberg. Papper. 10 bl.

N:r 87. Stockholm 3 Febr. 1872.

Konung Karl XV:s testamente, underskrifvet af konungen samt bevittnadt af J. Lilliehöök och H. Gyllenram. Postpapper. 2 bl. — Å dokumentet finnes antecknadt, att det d. 31 Okt. 1872 i bevakningsändamål inlemnats till K. M:ts och Rikets Svea hofrätt samt att vittnena d. 8 Nov. 1872 inför samma hofrätt blifvit hörda på ed.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

	Sid.
1. Årsberättelse för år 1896	397.
2. Bidrag till Riksarkivets äldre historia, meddelade af B. TAUBE:	
A. Om öfverflyttningen till Riksarkivet af handlingar från furstendömet arkiv 1620.....	411.
B. Om Riksarkivets tillstånd efter slottsbranden den 7 Maj 1697	415.
3. Förteckning öfver i Riksarkivet förvarade urkunder rörande Sveriges konungahus, af TH. WESTRIN	445.

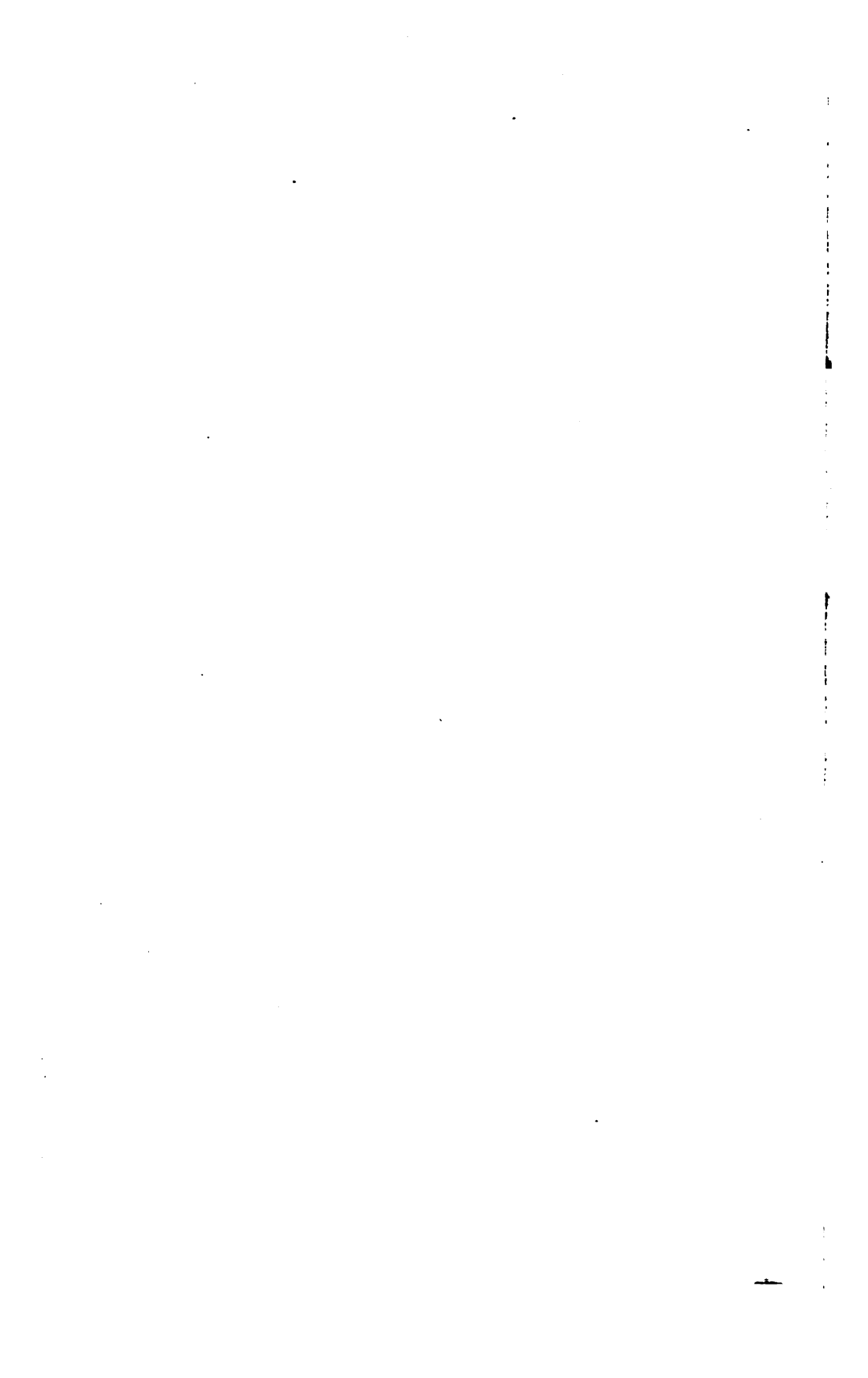

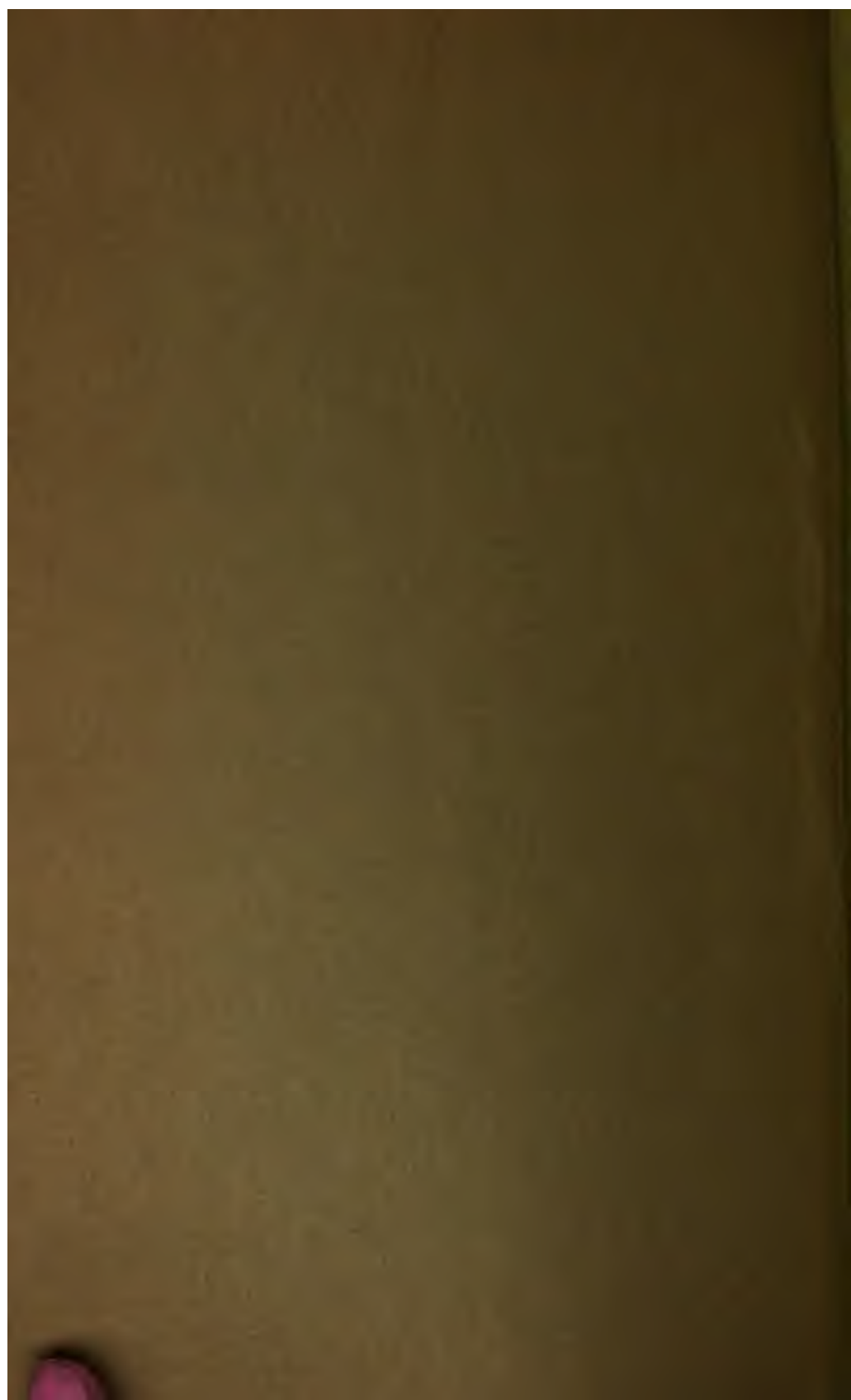
Pris: 1 krona.

JAN 30 1934